

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Roeskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1864.

1. Overl. Broager, Nogle Cirkelen og Kuglen vedkommende Læresætninger.
2. Skoleefterretninger for 1863—64.

Roeskilde.

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

STATENS PÆDAGOGISKE STUDIESAMLING

N o g l e

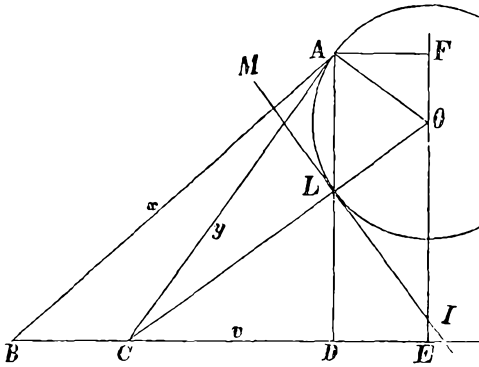
Cirklen og Kuglen

vedkommende Læresætninger.

1. Naar i en Trekant en Side a antages constant, og de to andre x og y at være variable og afhængige af hinanden, da vil som bekjendt den modstaaende Vinkelspids til a eller A ligge i en bestemt ret eller krum Linie, og denne Linie altsaa være bestemt ved Functionen mellem x og y . Haves f. Ex. $x + y = d > a$, da ligger deres Skjæringspunct A i en Elipse; haves $x - y = d < a$, da ligger deres Skjæringspunct A i en Hyperbel osv. osv.

2. Jeg vil nu bestemme Relationen mellem x og y , naar A skal ligge i en Cirkelperiferi med Radius $= r$, hvis Centrum O er bestemt med Hensyn til a ved Coordinaterne b og c , (see Fig. 1) hvor man har $a = BC$, $x = AB$, $y = AC$, $CE = b$, $OE = c$ og $AO = r$, samt $AD \perp BE$ og $AF = DE \perp OE$.

Fig. 1.

3. Man finder lettest Relationen mellem x , y , a , b , c og r ved først at bestemme $CD = v$ ved y , b , c og r og dernæst atter x ved Hjælp af v . Man har $OF = -c + \sqrt{y^2 - v^2} = \sqrt{r^2 - (b - v)^2}$

Altsaa $c^2 + y^2 - v^2 - 2c\sqrt{y^2 - v^2} = r^2 - b^2 - v^2 + 2bv$, altsaa $2c\sqrt{y^2 - v^2} = k^2 - 2bv$, idet $y^2 + b^2 + c^2 - r^2 = k^2$; heraf følger $4c^2y^2 - 4c^2v^2 = k^4 + 4b^2v^2 - 4bk^2v$ eller $4(b^2 + c^2)v^2 - 4bk^2v = 4c^2y^2 - k^4$

altsaa

$$v = \frac{bk^2 + \sqrt{4c^2y^2(b^2 + c^2) - k^4(b^2 + c^2) + b^2k^4}}{2(b^2 + c^2)}$$

$$= \frac{b(y^2 + b^2 + c^2 - r^2) + c\sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - k^4}}{2(b^2 + c^2)}$$

$$\text{eller } \frac{x^2 - a^2 - y^2}{2a} =$$

$$\frac{b(y^2 + b^2 + c^2 - r^2) + c\sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - (y^2 + b^2 + c^2 - r^2)^2}}{2(b^2 + c^2)}$$

fordi $v = \frac{x^2 - a^2 - y^2}{2a}$, altsaa

$$I \dots x^2 = y^2 + a^2 + ab + \frac{ab(y^2 - r^2) \pm ac\sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - (y^2 + b^2 + c^2 - r^2)^2}}{b^2 + c^2}$$

Paa aldeles lignende Maade bestemmes y ved x, a, b, c og r , idet man ligeledes sætter $BD = \frac{a^2 + x^2 - y^2}{2a}$

= v og derpaa bestemmer v ved x, b, c og r og derpaa atter y ved Hjælp af v . Man faaer da

$$II. y^2 = x^2 - ab - \frac{a(a+b)(x^2 - r^2) \pm ac\sqrt{4x^2([a+b]^2 + c^2) - (x^2 + [a+b]^2 - c^2 - r^2)^2}}{(a+b)^2 + c^2}$$

4. Da $b^2 + c^2 = CO^2$ og $(a+b)^2 + c^2 = BO^2$, saa bliver

$$\sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - (y^2 + b^2 + c^2 - r^2)^2} = 4\Delta ACO \text{ og}$$

$$\sqrt{4x^2([a+b]^2 + c^2) - (x^2 + (a+b)^2 - c^2 - r^2)^2} = 4\Delta ABO, \text{ og begge Udtryk kan sammentrækkes til}$$

$$x^2 = y^2 + a^2 + ab + \frac{ab(y^2 - r^2) \pm 4acACO}{CO^2} \text{ og}$$

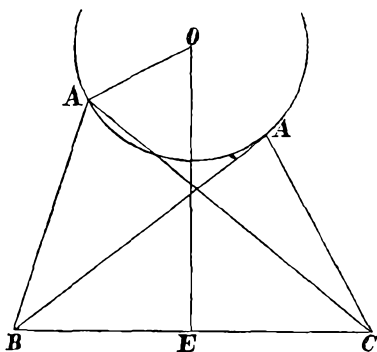
$$y^2 = x^2 - ab - \frac{a(a+b)(x^2 - r^2) \pm 4acABO}{BO^2}$$

5. Naar $\triangle AOB$ forsvinder, d. v. s. naar A ligger i Linien BO eller Forlængelsen deraf, saa er Værdien af x et Minimum $= OB - r$ eller et Maximum $= OB + r$, og y og har kun een Værdi, da Værdien $OB - r$ eller $OB + r$ af x kun i denne Stilling kan have sit Endepunct A i Peripherien. Ved enhver Værdi for x mellem $OB - r$ og $OB + r$ kan derimod x have 2 Stillinger, med samme Vinkel til OB i hver Stilling, og y altsaa have 2 forskellige Værdier

Aldeles det samme gjælder om y og x naar $\triangle ACO$ forsvinder.

6. Man kan nu, ved at give b , c og r vilkaarlige Værdier, frembringe en Mængde særegne Sætninger. Sættes saaledes $b = -\frac{1}{2}a$, da lægges O i den lodrette Linie paa Midten af a , og x bliver samme Function af y som y af x idet (see Fig. 2).

Fig. 2.

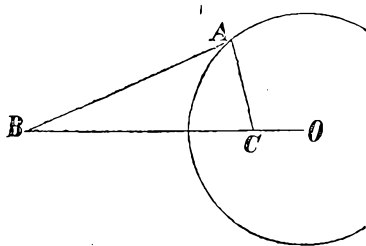
$$x = \sqrt{y^2 + \frac{1}{2}a^2 + \frac{-\frac{1}{2}a^2(y^2 - r^2) + ac\sqrt{y^2(a^2 + 4c^2) - (y^2 + \frac{1}{4}a^2 + c - r^2)^2}}{\frac{1}{4}a^2 + c^2}}$$

$$y = \sqrt{x^2 + \frac{1}{2}a^2 - \frac{\frac{1}{2}a^2(x^2 - r^2) + ac\sqrt{x^2(a^2 + 4c^2) - (x^2 + \frac{1}{4}a^2 + c^2 - r^2)^2}}{\frac{1}{4}a^2 + c^2}}$$

Sættes i denne Formel $c = 0$, da lægges Cirkelns Centrum i Midten af a , og man har $x^2 + y^2 = 2(\frac{1}{2}a)^2 + 2r^2$, som er den bekendte Læresætning om Medianen (Ramus 75), der her er = Radius. Sættes i denne Formel $r = \frac{1}{2}a$, da bliver $x^2 + y^2 = a^2$.

7. Sættes i Formel I $c = 0$ da bliver $x = \sqrt{y^2 + a^2 + ab + \frac{a(y^2 - r^2)}{b}}$,

Fig. 3.

og sættes atter her $b = \frac{ak^2}{1-k^2}$ og $r = \frac{ak}{1-k^2}$ da faaer

man $x = \frac{y}{k}$, det vil sige: naar en Cirkel slaes med en Diameter = Afstanden mellem de to Puncter, hvorved a deles harmonisk efter Forholdet k , saa er $\frac{y}{x} = k$, som tidligere er beviist for dette specielle Tilfælde. (Ramus Geom. 95).

8. Skal a være en Chorde i Cirklen, da sætter man $b = -\frac{1}{2}a$ og $c = \sqrt{r^2 - b^2} = \sqrt{r^2 - \frac{1}{4}a^2}$, og da haves

$$x = \sqrt{a^2 + y^2 - \frac{a^2 y^2}{2r^2} \pm \frac{2ay\sqrt{4r^2 - a^2}\sqrt{4r^2 - y^2}}{4r^2}}$$

eller $x = \frac{y\sqrt{4r^2 - a^2} \pm a\sqrt{4r^2 - y^2}}{2r}$, som in-

deholder den fra Geometrien bekjendte Bestemmelse af Korden til Summen eller Differentsen mellem 2 Buer, hvis Korder ere a og y , medens Cirkvens Radius = r . (Ramus 93 Tillæg).

9. Naar i Trekanten ABC y er en Function af x , saa kan man undersøge, om Bevægelsen af Punktet A under Variationen af x og y beskriver en Cirkel eller ei. Sættes i I $c = o$, d. v. s. lægges Cirkvens Centrum i a eller Forlængelsen deraf saa forandres

$$I \text{ til } x = \sqrt{y^2 + a^2 + ab + \frac{a(y^2 - r^2)}{b}} = \\ = \sqrt{y^2 \left(1 + \frac{a}{b}\right) + a^2 \left(1 + \frac{b}{a} - \frac{r^2}{ab}\right)} \text{ eller}$$

$x = \sqrt{(k + 1)y^2 + (1 + m)a^2}$, hvor k og m ere rene Tal. Man kan her af a , k og m bestemme b og r^2 idet $k = \frac{a}{b}$ og $m = \frac{b}{a} - \frac{r^2}{ab}$, altsaa $b = \frac{a}{k}$ og $r^2 = a^2\left(\frac{1}{k^2} - \frac{m}{k}\right)$.

Altsaa vil enhver ved Ligningen

III $x^2 = (k + 1)y^2 + (m + 1)a^2$ udtrykt Relation mellem x , y og a lade A beskrive en Cirkel med Centrum i a eller Forlængelsen af a , idet k og m ere vilkaarlige naar kun $\frac{1}{k} - m$ er positiv, da ellers r bliver imaginair. Sættes $k = 0$, da blive b og r uendelig store, og A beskriver en Bue med uendelig Radius eller en ret Linie, som bekjendt, naar $x^2 - y^2 =$ en Constant. Sættes $m = -1$ da haves $x = y\sqrt{k+1}$ og $r^2 = a^2\left(\frac{1+k}{k^2}\right)$

10. Vil man undersøge, hvilken Relation der skal finde Sted mellem a , x og y , for at A skal beskrive en Cirkel med Centrum udenfor a , da sættes Udtrykket

$$\sqrt{y^2 + a^2 + ab + \frac{ab(y^2 - r^2) + ac\sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - (y^2 + b^2 + c^2 - r^2)^2}}{b^2 + c^2}}$$

under Formen

$$x = \sqrt{y^2 + a^2 + \frac{aby^2}{b^2 + c^2} + \left(\frac{b}{a} - \frac{br^2}{a[b^2 + c^2]}\right)a^2 + \frac{ac}{b^2 + c^2} \sqrt{4y^2(b^2 + c^2) - (y^2 + b^2 + c^2 - r^2)^2}} \quad .IV$$

Sættes her $\frac{ab}{b^2 + c^2} = k$, $b^2 \frac{ac}{b^2 + c^2} = n$ og $\left(\frac{b}{a} - \frac{br^2}{a[b^2 + c^2]}\right) = m$, saa ere k og n og m rene

Tal, og b , c og r kan udtrykkes ved a , m , n og k .

Jeg faaer da $b = \frac{ka}{k^2 + n^2}$, $c = \frac{na}{k^2 + n^2}$ og

$$r = a \sqrt{\frac{1}{k^2 + n^2} - \frac{m}{k}}, \text{ videre } b^2 + c^2 = \frac{a^2}{k^2 + n^2},$$

hvoraf atter følger at

$$4AOC = \sqrt{\frac{4y^2 a^2}{k^2 + n^2} - \left(y^2 + \frac{ma^2}{k}\right)^2},$$

og man har da følgende almindelige Udtryk for den forlangte Relation.

$$x =$$

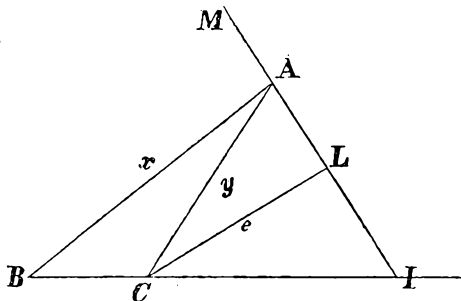
$$\sqrt{(k+1)y^2 + (m+1)a^2 \pm n \sqrt{\frac{4y^2 a^2}{k^2 + n^2} - \left(y^2 + \frac{ma^2}{k}\right)^2}}$$

hvori k , m og n kan have vilkaarlige Værdier, kun at

$\frac{1}{k^2 + n^2} - \frac{m}{k}$ skal være positiv. Sættes her $n=0$,

da bliver $c = 0$ og Relationen *III* indtræder.

Fig. 4.

11. Skal A bevæge sig paa den rette Linie MI bestemt ved at $CL = e$ og $\perp MI$ og ved at CL med

Forlængelsen af BC danner den givne Vinkel m , hvis Tangens jeg sætter $= s$, saa findes Relationen mellem x og y paa følgende Maade. Man har $AI = es + \sqrt{y^2 - e^2}$, altsaa bliver, idet $CI = e\sqrt{1 + s^2}$,

$$x^2 = y^2 + a^2 + 2ay \cos ACI \text{ forandret til}$$

$$x^2 = y^2 + a^2 + 2ay \left(\frac{y^2 + CI^2 - AI^2}{2yCI} \right)$$

$$= y^2 + a^2 + 2ay \left(\frac{y^2 + e^2 + e^2s^2 - e^2s^2 - y^2 + e^2 + 2es\sqrt{y^2 - e^2}}{2ye\sqrt{1 + s^2}} \right)$$

altsaa $x = \sqrt{y^2 + a^2 + \frac{2ae}{\sqrt{1 + s^2}} + \frac{2as}{\sqrt{1 + s^2}} \sqrt{y^2 - e^2}}$ eller

$$x = \sqrt{y^2 + a^2 \left(1 + \frac{2e}{a\sqrt{1 + s^2}} \right) + \frac{2as}{\sqrt{1 + s^2}} \sqrt{y^2 - e^2}}$$

12. Denne Relation mellem x og y er ikke andet end et særegent Tilfælde af Relationen I .

Sættes nemlig (i Fig. 1) $LC = e$ og $tgOCE = s$, saa bliver $OE = c = s.CE = sb$, videre bliver $OL = r = b\sqrt{1 + s^2} - e$. Indsættes nu disse Værdier for c og r i Relationen IV , saa faaer man

Tænker man sig nu b at blive uendelig stor, saa vil O fjernes uendelig langt bort men i Retning af Linien CO , og da e forbliver uforandret, saa beholder Punctet L sin Plads, men Buen AG falder sammen med Tangenten GI (fordi $r = \infty$) og da $b = \infty$, saa bliver

$$x = \sqrt{y^2 + \left(1 + \frac{2c}{a\sqrt{1+s^2}}\right)a^2 \pm \frac{2as}{\sqrt{1+s^2}}\sqrt{y^2 - e^2}}, \text{ som}$$

netop er Relationen V , naar A skal ligge i en ret Linie, der med a danner en Vinkel, hvis Cotangens = s , og hvis Afstand fra C er e .

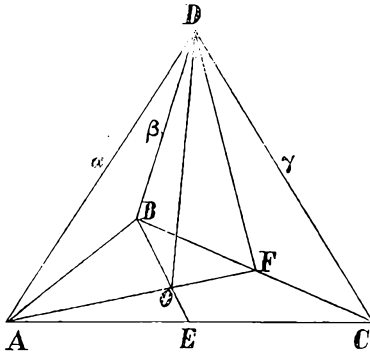
13. Tænkes atter i denne Formel $s = \infty$, da bliver Relationen V forandret til

$$x = \sqrt{y^2 + a^2 \pm 2a\sqrt{y^2 - e^2}} \text{ idet Vinklen } OCE = R \text{ og Tangenten er parallel med } a.$$

Sættes $s = \text{Nul}$, da bliver $x = \sqrt{y^2 + a^2 + 2ac}$ og $MI \perp BI$, see § 9.

14. Tænker man sig i Tetraedret $ABCD$ Grund-

Fig. 5

fladen ABC at have de constante Sider a , b og c , og Tetraedrets 3 andre Kanter $AD = a$ og $BD = \beta$ og $CD = \gamma$ at være variable og afhængige af hverandre, da vil D ligge i en ved denne Afhængighed bestemt Flade.

15. Haves i Trekanten ABC paa b afsat et Stykke $CD = mb$, da er $BD^2 = (1-m)a^2 + mc^2 - m(1-m)b^2$.

16. Er O Tyngdepunctet i Tetraedrets Grundflade, da haves $AE = EC$ og $OE = \frac{1}{3} BE$, og

$$AF^2 = \frac{1}{2}b^2 + \frac{1}{2}c^2 - \frac{1}{4}a^2 \text{ og}$$

$$DF^2 = \frac{1}{2}\beta^2 + \frac{1}{2}\gamma^2 - \frac{1}{4}a^2 \text{ og}$$

$$DO^2 = DF^2 \left(\frac{2}{3}\right) + \frac{1}{3}a^2 - \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{3} AF^2 \text{ eller}$$

$$DO^2 = \frac{1}{3}\beta^2 + \frac{1}{3}\gamma^2 - \frac{1}{6}a^2 + \frac{1}{3}a^2 - \frac{1}{9}b^2 - \frac{1}{9}c^2 + \frac{1}{18}a^2$$

$$= \frac{a^2 + \beta^2 + \gamma^2}{3} - \frac{a^2 + b^2 + c^2}{9} \text{ eller}$$

$$a^2 + \beta^2 + \gamma^2 = \frac{9DO^2 + a^2 + b^2 + c^2}{3} \quad \text{VI.}$$

17. Herved er beviist følgende Læresætninger om Kuglen:

Tænkes en Kugles Centrum at være Tyngdepunct for en Trekant ABC , da ville Linierne a ,

β og γ trukne fra et vilkaarligt Punct D i Kuglens Overflade til A , B og C give $\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2 =$ en Constant, som, naar Kuglens Radius $= r$, bliver
$$\frac{9r^2 + a^2 + b^2 + c^2}{3}.$$

Denne Læresætning kan ogsaa fremstilles saaledes:

Naar i et Tetraeder en Grundflade ABC er constant, og Summen af 3 fra Toppunctet D udgaaende Kanters Quadrater $=$ en Constant k^2 , saa bestemmer Punctet D en Kugeloverflade, hvis Centrum er Grundfladens Tyngdepunct.

Kuglens Radius bliver

$$r = \frac{1}{3} \sqrt{3k^2 - (a^2 + b^2 + c^2)}$$

18. Da Relationen VI ogsaa maa have Gyldighed for ethvert Punct i Kuglens Skjæringslinie med Trekantens Plan, saa haves ogsaa beviist følgende til den plane Geometri hørende Læresætning:

Er en Cirkels Centrum Tyngdepunct i en Trekant, saa er Summen af Quadraterne af ethvert Periferipuncts Afstande fra B , C og A en Constant

$$= \frac{9r^2 + a^2 + b^2 + c^2}{3}.$$

19. Da $r^2 = \frac{3(\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2) + (a^2 + b^2 + c^2)}{9}$,

saa indsees, at $\alpha^2 + \beta^2 + \gamma^2$ maa have sin mindste Værdi naar $r = 0$ eller m. a. O.: Det Punct, hvis Afstande fra en Trekants Vinkelspidser have den Egenskab, at deres Quadraters Sum er et Minimum, er Trekantens Tyngdepunct, og Værdien af dette Minimum bliver $\frac{1}{3}(a^2 + b^2 + c^2)$.

Skolefterretninger

for

Skoleaaret 1863—64.

af Rektor.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Med Lærerpersonalet er der i indeværende Skoleaar foregaaet følgende Forandringer:

Under 24de Marts 1863 blev Rektor ved Sorø lærde Skole og Opdragelsesanstalt, Etatsraad, Dr. phil. Ernst Frederik Christian Bojesen, R. af D., beskikket til Rektor for Roeskilde Kathedralskole i Prof. Dr. phil. Ridder Elberlings Sted og tiltraadte denne sin Virksomhed den 23de Aug. s. A.

Da Adj. Scharling ved den ifjor approberede Time-tabel var bleven bebyrdet med et overordentlig stort Timetal (33 Timer), hvormed der tillige var forbundet et betydeligt Hjemmearbejde ved Stileretning, indstillede Rektor efter hans Ønske under 21de Oct. 1863 og erholdt under 4de Nov. s. A. Tilladelse til, at Cand. theol. I. L. Bang, der for Tiden opholder sig i Roeskilde, paa de sædvanlige Vilkaar maatte antages som Time-lærer i Dansk i 3die og 4de Klasse.

Under 17de Oct. 1863 bemyndigedes Rektor til paa samme Vilkaar som tidligere i den hidtilværende Gymnastiklærers Sted at antage den fra det kongl. Ar-

tilleri afskedigede Fyrværker og examinerede Gymnastiklærer Nielsen, som har tiltraadt sin Post fra 1ste Jan. 1864.

Undervisningen har i dette Skoleaar været saaledes fordelt:

1. Rektor: Latin (10 Timer) og Græsk (6 T.) i VII Kl.; tilsammen 16 Timer, hvortil endnu kommer en Repetitionstime i VII Kl. ældre Afdeling.

2. Overlærer Hundrup: Latin i IV Kl. (9 T.), Latin i III Kl. (9 T.) og Græsk i IV Kl. (5 T.), tilsammen 23 Timer.

3. Overlærer Broager: Naturlære i VII Kl. (6 T.), Mathematik i VI (4 T.), V (4 T.), IV (4 T.) og III Kl. (3 T.), tilsammen 21 Timer.

4. Overlærer Flemmer: Latin i VI (8 T.) og V Kl. (9 T.), Græsk i VI (5 T.), Skrivning i IV (1 T.), III (2 T.) og II Kl. (3 T.), tilsammen 28 Timer.

5. Adjunkt Dohn: Hebraisk i VII Kl. (4 T.), Fransk i VII (1 T.), VI (3 T.), V (3 T.), IV (2 T.), III (3 T.), II Kl. (5 T.), tilsammen 21 Timer*).

6. Adjunkt M. Hansen: Historie i alle Klasser (VII 3, VI 3, V 2, IV 2, III 3, II 3, I 3 T.), samt med Realisterne (2 T.), og Geografi i IV Kl. (2 T.), tilsammen 23 Timer.

7. Adjunkt Thomsen: Naturhistorie i alle Klasser undtagen VII (2 T. i hver Klasse, altsaa 12 T.) samt med Realister (1 T.), Geografi i VI, V og III (2 T. i hver, altsaa 6 T.) samt med Realister (1 T.), Skrivning i I Kl. (4 T.), tilsammen 24 Timer.

*) Ifølge Min. Skrivelse af 13de Febr. 1863 har Adj. Dohn paa Grund af sin Helbredstilstand været fritaget for at give mere end 21 Timers Undervisning om Ugen.

8. Adjunkt Fritsche: Tydsk i alle Klasser (VII 1, VI 3, V 3, IV 3, III 2, II 5, I 7 og med Realisterne 1 T., altsaa 24 T.), Græsk i V Kl. (5 T.), Dansk I Kl. (6 T.), tilsammen 35 Timer.

9. Adjunkt Chr. Hansen: Mathematik i VII Kl. (8 T.) samt med Realister (4 T.), Geografi i II Kl. (3 T.) og I (2 T.), Regning III (2 T.), II (4 T.) og I (6 T.), tilsammen 29 Timer.

Adjunkt Scharling: Religion i alle Klasser, (2 T. i hver af de øvrige, 3 T. i I Kl.), Dansk i VII Kl. (3 T.), VI, V (2 T. i hver), II (5 T.), med Realister (2 T.), tilsammen 29 Timer.

11. Timelærer cand. theol. Bang: Dansk i IV og III Kl. 4 Timer.

12. Kantor Hartmann: Sang 4 Timer.

Malermester Møller: Tegning i de 3 nederste Klasser og med Realister 7 Timer.

14. Gymnastiklærer Nielsen: Gymnastik og Svømning under Inspektion af Adjunkt M. Hansen, 6 Timer.

I dette Skoleaar har ligesom tidligere 12 særskilte Timer været anvendte til Realisterne, og Ministeriet har i Skrivelse af 2den Oct. 1863 givet Skolen Tilladelse til at ordne Realundervisningen saaledes, at Afgangsexamen for Realisterne af den lavere Grad i Henhold til Bekjendtgjørelsen af 28de Mai 1859 fremtidig kan tages ved Skolen selv. Endvidere have Øvelser i Riffelskydning i September og Oktober Maaneder 1863 og fra Slutningen af April 1864 været foretagne med Disciplene i Skolens to øverste Klasser. Ledningen af disse Øvelser var hidtil overdraget til Overlærer Flemmer

med Assistance af Lieutenant Sahlertz, men er fra Slutningen af Mai 1864 betroet Lieutenant Sahlertz med Assistance af Skolens Gymnastiklærer.

Skolens Disciple.

Antallet af Skolens Disciple udgjorde efter sidste Program i Mai Maaned 1863 110, af hvilke 5 afgik til Universitetet. En Discipel har Skolen i Aarets Løbmistet ved Døden, nemlig V. V. Schjønnemann. Følgende Disciple ere udmeldte siden Mai 1863, F. Baagøe, F. A. Christensen, M. F. Kjersgaard. J. P. G. Wendt, J. R. Bache, C. J. Omøe, A. O. Lindhardt, J. V. Schmidt, J. L. Elberling, G. Matthison-Hansen og H. Holstein.

Derimod ere i August Maaned f. A. ved det nye Skoleaars Begyndelse 31 nye Disciple og i Løbet af Skoleaaret 8 optagne. Skolens Discipeltal udgjør i Mai 132, der paa følgende Maade ere fordelte i Klasserne (i den Orden, som gjælder for Mai Maaned):

Syvende Klasse.

A. Den ældre Afdeling.

1. Frederik Carl Emil Schack Brockdorff, Søn af afd. Kammerherre v. Brockdorff, Major i den kgl. Livgarde til Hest.
2. Willars Knudsen Lunn, Søn af Krigsassessor Lunn, Forpagter af Knabstrupgaard.
3. Christian Octavius Gemzøe, Søn af Pastor Gemzøe, Sognepræst til Thorslunde og Ishøi i Sjælland.
4. Hermann Johannes Rohmann, Søn af afd. Provst Rohmann, Sognepræst til Rønninge i Fyen.

5. Vilhelm Peter Christian Bruun Neergaard, Søn af Kammerherre, Kapitain Bruun de Neergaard, R. af D., Eier af Svenstrup.
6. Theodor Alexander Schjøtz, Søn af Hospitalslæge Schjøtz i Roeskilde.
7. Adolph Vilhelm Jens Ludvig Møller, Søn af Malermester, Borgerrepræsentant Møller i Roeskilde.
8. Ernst Henri Frederik Christian Sophus Wegener, Søn af Forstmester Wegener, R. af D., Skovrider paa Mantshøi.
9. Ernst Vilhelm Østrup, Søn af Kjøbmand, Borgerrepræsentant Østrup i Roeskilde.
10. Gustav Feddersen, Søn af Justitsraad Feddersen, R. af D., Borgermester og Byfoged i Roeskilde.
11. Frederik Adolf Nielsen, Søn af Stiftsprovst, Professor Lic. theol. Nielsen, R. af D., Sognepræst til Thoreby paa Lolland.

B. Den yngre Afdeling.

12. Ove Malling Giersing, Søn af Stiftslæge i Vallø Stift, Giersing.
13. Haldor Peter Bjarnesen, Søn af Skolelærer Bjarnesen i Quislemark.
14. Frederik Jacob Christian Balle, Søn af Pastor Balle, Sognepræst til Aversie.
15. Christian Ludvig Georg Bech, Søn af Kjøbmand Bech i Roeskilde.
16. Carl Gotfred Anders Christensen, Søn af Kammerraad Christensen, Postexpeditør ved Tostrup Jernbanestation.
17. Johan Peter Bernth Wedel, Søn af Pastor Wedel, Sognepræst til Himmeløv og Roeskilde adelige Jomfrukloster.

18. Adolf Fraas, Søn af Tiendekommissær Fraas, Eier af Philipsdal.
19. Sophus Theodor Leunbach, Søn af Pastor Leunbach, Sognepræst til Elmelunde paa Møen.
20. Johannes Wolfgang Haffner, Søn af Kammerjunker Ritmester Haffner.

Sjette Klasse.

21. Christian Kjørulf Torst, Søn af Tiendekommissær Torst, Godsforvalter paa Baroniet Løvenborg.
22. Julius Theodor Møller, Søn af Instrumentmager Møller i Roeskilde.
23. Carl Vilhelm Østrup, Broder til Nr. 9.
24. Jacob Holm, Søn af Proprietær Holm paa Lerchenfeldt.
25. Christian Holger Rørdam, Søn af Pastor Rørdam, Sognepræst til Ondløse og Søndersted.
26. Frode Giersing, Broder til Nr. 12.
27. Frits Martin Levy, Søn af Professor, Dr. med. Levy, R. af D., ved Kjøbenhavns Universitet.
28. Julius Müller, Søn af afd. Bomuldstøisfabrikant Müller i Roeskilde.
29. Frederik Israel Suell, Søn af Forpagter Suell paa Gislingegaard.
30. Frederik Elias Lindhard, Søn af afd. Pastor Lindhard, Sognepræst til Alstrup, Tulstrup og Hvilstrup.
31. Georg Buntzen Strøm, Søn af Distriktslæge Strøm i Vordingborg.
32. Rasmus Schandorff Hansted, Søn af Provisor Hansted paa Roeskilde Apothek.

33. Carl Frederik Rantzau, Søn af Kammerherre, Grev Rantzau til Frederikslund i Fyen.

Femte Klasse.

34. Christian Emmanuel Olaf Møller, Broder til Nr. 7.
35. Henrik Jacob Christian Amalius Otto Hennings, Søn af Forstraad Hennings i Roeskilde.
36. Edvard Theodor Daniel Hvidt, Søn af Proprietær Hvidt til Frihedslund.
37. Nicolai Christian Herholdt Sylow, Søn af Justitsr. Sylow, forhen Borgerm. og Byfoged i Korsør.
38. Georg Daniel Antonius Krieger Kofoed, Søn af Justitsraad, Herredsfoged Kofoedi Kallundborg.
39. Henrik Muhle Hoff, Søn af Skolelærer Hoff i Sørbymagle.
40. Herman Emil Michelsen, Søn af afd. Cand. theol. og Chordeg. Michelsen i Præstø.
41. Frederik Becker, Søn af Provst, Dr. phil. Becker, R. af D., Sognepræst til Soderup og Eskildstrup.
42. Peder Brønniche, Søn af Forpagter Brønniche paa Bidstrupgaard.
43. Axel Carl Christian Bache, Søn af Forpagter Bache paa Fiurendal.
44. Hermann Valentiner, Søn af Forpagter Valentiner paa Gjørslov.
45. Christian Albert Emil Hansted, Broder til Nr. 32.
46. Edvard Christian Schjølert, Søn af Møller Schjølert i Herlufmagle Mølle.
47. Rasmus Axel Holm, Søn af Pastor Holm, Sognepræst til Odden ved Nykjøbing i Sjælland.

48. Julius Christian Poul Valentiner, Søn af Etatsraad Valentiner, R. af D., paa Gjeddesdal.
49. Johan Baagøe, Søn af afd. Proprietær Baagøe, Eier af Bregningegaard.
50. Vincens Charles Lindhard, Søn af Pastor Lindhard, Sognepræst til Jyderup og Holmstrup.
51. Villiam Frederik Gottlieb, Søn af Apotheker Gottlieb i Roeskilde.
52. Johan Gustav Christoffer Thorsager Kjeldahl, Søn af Kammerraad, Distriktslæge Kjeldahl paa Jægerspris.

Fjerde Klasse.

53. Anders Borch Reck, Søn af Distriktslæge Reck i Storeheddinge.
54. Christen Christensen, Søn af Restauratør Christensen i Kbhvn.
55. Olaf Rye Lassen, Søn af Forpagter Lassen paa Svanholm.
56. Johannes Rink, Søn af afd. Proprietær Rink, Stedsøn af Proprietær Müller til Flensborggaard.
57. Vilhelm Wentzel Haffner, Broder til Nr. 20.
58. Ludvig Christen Christensen, Broder til Nr.16.
59. Peter Adolf Stricker, Søn af Proprietær Stricker i Roeskilde.
60. Nicolai Henrik Roth, Søn af Fuldmægtig Roth i Roeskilde.
61. Hans Ludvig Julius Wieck, Søn af afd. Møller Wieck i Kornerup Mølle.
62. Harald Gutzon Mynster, Søn af Forpagter Mynster paa Oremandsgaard.

63. Frantz Carl Claus Hygom, Søn af Grosserer Hygom i Kbhvn.
64. Harald Hermann Quistgaard, Søn af Pastor Quistgaard, Sognepræst til Gimlinge.
65. Holger Emil Vilhelm Poulsen, Søn af Provst Poulsen, Sognepræst til Eiby og Dalby.
66. Victor Christian Schjøtz, Broder til Nr. 6.
67. Michael von Halle, Søn af Proprietær v. Halle paa Nygaard ved Roeskilde.
68. Otto Carl Christian Hansen, Søn af Skolelærer og Kirkesanger Hansen i Hyllinge.
69. Louis Christian Knipschildt Hygom, Broder til Nr. 63.

Tredie Klasse.

70. Niels Johan Carl Johansen, Søn af Skomagersvend Johansen i Roeskilde.
71. Niels Christoffer Dyrlund Ostermann Raae, Søn af afd. Kjøbmand Raae i Kallundborg.
72. Erik Sophus Becker, Søn af Overauditor Becker, R. af D., Byfoged og Byskriver i Nyborg.
73. Rasmus Vilhelm Carl Kofoed, Søn af Kjøbmand Kofoed i Holbæk.
74. Frederik Hermann Theodor Fiehn, Søn af Forpagter Fiehn paa Juellund.
75. Ove Frederik Gedde, Søn af cand. jur. og Proprietær Gedde til Viborggaarden.
76. Viggo Petersen, Søn af afd. Pastor Petersen, Sognepræst til Brensted og Thise.
77. Rasmus Frederiksen, Søn af Slagtermester Frederiksen i Roeskilde.
78. Vilhelm Edvard Wieck, Broder til Nr. 61.

79. Niels Dyrlund Christoffer Ostermann Petersen, Søn af Kjøbmand Petersen i Nykjøbing i Sjælland.
80. Viggo Henrik Holm, Søn af Proprietær Holm paa Ellingegaard.
81. Ludvig Edvard Curtz, Søn af Justitsraad Curtz, Postmester i Roeskilde.
82. Otto Ludvig Theodor Hebert, Søn af Møller Hebert i Selsø Mølle.
83. Andreas du Plessis de Richelieu, Søn afafd. Pastor du Plessis de Richelieu, Præst paa St. Thomas.
84. Erik Rudolf Christensen, Søn af Prokurator Christensen i Holbæk.
85. Charles Michael Wattson Suell, Broder til Nr. 29.
86. Adam Carl Frederik Lunn, Søn af Proprietær Lunn paa Lautrupgaarden.
87. Christian Madsen, Søn af Forpagter Madsen paa Frydendal.
88. Carl Christian Milo, Søn af Pastor Milo, Sognepræst til Kornerup og Svogersløv.
89. Jens Frode Hans Meiling Falck, Søn af Pastor Falck, Sognepræst til Vindinge ved Nyborg.
90. Wilhelm Julius Curtz, Broder til Nr. 81.
91. Johannes Carl Adolf Sophus Ludvig de la Porte, Søn af Justitsraad, Toldforvalter de la Porte i Holtenu.

Anden Klasse.

92. Gottfred Heineth Fraas, Broder til Nr. 18.

93. Peter Fenger Petersen, Søn af Kjøbmand Petersen i Kallundborg.
94. Johannes Frederik Henckell, Søn af Hestehandler Henckell af Løvenborg.
95. Carl Vilhelm Christian Hennings, Broder til Nr. 35.
96. Holger Axel Hansen, Søn af afd. Pastor Hansen, Sognepræst til Reerslev og Rudsvedby.
97. Jens Sophus Petersen, Broder til Nr. 79.
98. Julius Carl Philip Bibow, Søn af Kammerh. Major Bibow, R. af D. og Dbgsm. paa Værløsegaard.
99. Frederik Andreas Christian Andersen, Søn af Forpagter Andersen paa Kappeløvgaarde.
100. Peter Ove Julius Lunn, Broder til Nr. 2.
101. Jens Frederik Hjort, Søn af Gaardeier Hjort i Jyderup.
102. Frode Holstein, Søn af afd. Pastor v. Holstein.
103. Christian Bruun, Søn af Pastor Bruun i Skagen.
104. Hans Ove Emmerik Suell, Broder til Nr. 29 og 85.
105. Hilmar Emanuel Rafn, Søn af Proprietær Rafn i Roeskilde.
106. Niels Christian Peter Petersen, Søn af Restauratør Petersen i Roeskilde.
107. Jacob Wedel, Broder til Nr. 17.
108. Hans Peter Andreas Schram, Søn af Kjøbmand, Borgerrepræsentant Schram i Roeskilde.
109. Søren Skouboe, Søn af Kjøbmand Skouboe i Nysted.
110. Valdemar Emil Wieck, Broder til Nr. 61 og 78.
111. Carl Christoffer Mulvad, Søn af Bogbinder Warren Mulvad i Hjørring.

112. Christian Joachim Ludvigsen, Søn af Forpagter Ludvigsen paa Stenkelstrup.
113. Carl Ludvig Joachim Hansen, Søn af Restauratør Hansen i Roeskilde.
114. Carl Emil Andreas Bache, Broder til Nr. 43.
115. Carl Elberling, Søn af Regjerings-Sekretær Elberling, Herredsfoged i Ramsø-Thune Herred.

Første Klasse.

116. Poul Julius Valdemar Andersen, Søn af forhenværende Møller Andersen, nu boende i Kbhvn.
117. Ove Emil Gottlieb, Broder til Nr. 51.
118. Jens Louis Vilhelm Emil Lønholdt, Søn af Tømmermester Lønholdt i Roeskilde.
119. Niels Peter Christian Hansen, Søn af Tømmermester Hansen i Roeskilde.
120. Alfred Sveistrup Poulsen, Søn af afd. Kjøbmand Poulsen i Roeskilde.
121. Martinus Christian Klaumann Erichson, Søn af afd. praktiserende Læge Erichson i Roeskilde.
122. Peter Viggo Ulrik Mule Bang, Søn af Tobaksspinder Bang i Roeskilde.
123. Søren Albert Jdus Schmith, Søn af afd. Uhrmager Schmith i Roeskilde.
124. Carl Peter Daniel Henningsen, Søn af Forpagter Henningsen til Roeskilde Kloster.
125. Nicolai Krabbe Andresen, Søn af Landvæsenkommissair Andresen paa Gjershøigaard.
126. Georg Anton Christian Pætges, Søn af Skomagemester Pætges i Roeskilde.
127. Niels Bluhme Knudsen, Søn af Appellationsraad

- (p. t. kgl. Civilkommissær ved Armeen) Etatsraad Knudsen i Flensborg.
128. Sophus Vilhelm Winther, Søn af Garvermester Winther i Roeskilde.
129. Julius Raphael Kauffmann, Søn af Kjøbmand Kauffmann i Roeskilde.
130. Joachim Peter Ove Malling, Søn af Amtsforvalter, Cancellieraad Malling i Roeskilde.
131. Louis Henrik Angell Schram, Broder til Nr. 108.
132. Valdemar Vilhelm Petersen, Søn af Kjøbmand Petersen i Svinninge.

De læste Pensa og skriftlige Øvelser.

Dansk.

Syvende Klasse (Adj. Scharling): Den danske Litteratur Historie fra Frederik den Femtes Dage indtil Nutiden er gennemgaaet, hvorved Thortsens Litteraturhistorie er bleven benyttet; særlig er dvælet ved Rahbek, Ewald, Wessel, Oehlenschläger, Poul Møller, Grundtvig og Paludan-Müller, af hvilke Forfattere udvalgte Stykker ere forelæste. I det sidste Fjordingaar anvendtes en Time ugentlig paa at øve Disciplene i Svensk, hvorved Hammerichs svenske Læsebog benyttedes. Indtil Slutningen af Mai Maaned ere 15 længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne.

Sjette Klasse (Samme): Den danske Litteratur Historie er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog forfra indtil Frederik den Femtes Dage. Adskillige af de gamle Kjæmpeviser ere forelæste og forklarede; udførligere er dernæst behandlet Holberg og hans Tid,

hvortil er benyttet Holbergs Autobiografi og nogle af hans Epistler; derhos er læst af Peder Paars den 1ste og noget af 2den Bog, samt af Komedieme: Julestuen og Maskeraden. Desuden er læst af Oehlenschläger: Vaulundurs Saga og Aladdin; af Heiberg: Elverhøi. En Stil hveranden Uge; indtil Slutningen af Mai ere 18 skrevne.

Femte Klasse (Samme): Den nordiske Mythologi er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling; derhos er Oehlenschlägers Nordens Guder læst og forklaret. Efter Holst's poetiske Læsebog ere udvalgte Digte af forskjellige danske Digtere læste; endelig nogle udvalgte Brudstykker i Prosa af saadanne Forfattere, som Oehlenschläger, Poul Møller og Steen Blicher. I Reglen en Stil om Ugen; indtil Slutningen af Mai ere 26 skrevne.

Fjerde Klasse (Cand. theol. Bang): Af Holst's prosaiske Læsebog ere følgende Afsnit læste: S. 35—43; 114—127; 147—158; 170—174; 279—283; 323—327. Af Holst's poetiske Læsebog ere forskjellige Digte lærte udenad. Af Wolles Grammatik ere Formlæren og Sætningslæren repeterede og indøvede. En Stil ugentlig er skreven hjemme..

Tredie Klasse (Samme): Af Holst's prosaiske Læsebog ere følgende Afsnit læste: S. 1—35; 120—127; 131—140; 224—229; 331—341. Af Holst's poetiske Læsebog ere forskjellige udvalgte Digte lærte udenad. Af Wolles Grammatik ere Formlæren og Sætningslæren læste og indøvede. En Stil ugentlig er skreven hjemme.

Anden Klasse (Adj. Scharling): Af Borgens og Rungs Danske Læseborg, 2det Cursus, ere følgende

Afsnit læste: S. 124—136; 145—169; 202—224. Det Læste er gjort til Gjenstand for Samtale og Forklaring, Gjenfortælling og Analyse. Efter Holst's Smaadigte til Udenadslæsning ere udvalgte Digte lærte udenad. Wolles Grammatik: Formlæren og det Vigtigste af Sætningslæren. 2 Stile om Ugen, sædvanlig bestaaende i Gjengivelse af en forlæst lille Fortælling eller et Digt.

Første Klasse (Adj. Fritsche): Borgens og Rungs Danske Læsebog, 2det Kursus, er bleven benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analysering; nogle Digte ere lærte udenad. Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er først mundtlig meddelt og indøvet, senere atter gennemgaaet med Afbenyttelse af Bojesens Danske Sproglære (§ 1—46). To Stile om Ugen, mest Diktat, i den sidste Halvdel af Skoleaaret ogsaa Gjengivelse af en let Fortælling.

Latin.

Syvende Klasse (Rektor): 4de Bog af Ciceros dispu. Tusculan., 1ste Bog af Livii Hist., Sallusts Catilina, 1ste og 2den Bog af Horats's Oder, 3die og 4de Bog af Virgils Æneide. Til kursorisk Læsning er benyttet Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Ugentlig er der skrevet 2 latinske Stile og maanedlig en Version Disse ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde ved Slutningen af Mai 69. De vigtigste Partier af de romerske Antikviteter ere læste efter Bojesens Haandbog. I Litteraturhistorien er Tregders Haandbog benyttet. I en ugentlig Time er en Del af det tidligere i Skolen Læste repeteret med Klassens ældste Afdeling.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): Ciceronis Oratio pro Sexto Roscio; Livii hist. lib. II; Virgillii Æneid. lib. III. Til kursorisk Læsning er benyttet Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere p. 70—86, 146—155, 161—169 og 174—176. Ugentlig er der skrevet 2 latinske Stile, enkelte Gange en Version istedetfor den ene; de ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde ved Slutningen af Mai 64. Af Bojesens Haandbog i de Romerske Antikviteter er læst p. 1—39. Madvigs Latinske Sproglære §§ 176—375 (4de Udgave), dog med Forbigaaelse af endel Anmærkninger.

Femte Klasse (Samme): Ciceronis Oratt. in L. Catilinam I—IV, pro Ligario, pro lege Manilia; Virgillii Aeneid. lib. II, v. 1—566. Kursorisk efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere p. 1—24. Ugentlig er der skrevet 2 latinske Stile, den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Veiledning; Stilene ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde ved Slutningen af Mai 62. Desuden 10 Gange mundtlig Stil. Af Bojesens Haandbog i de Romerske Antikviteter er læst p. 1—39. Madvigs Latinske Sproglære §§ 176—342 (4de Udgave), dog med Forbigaaelse af endel Anmærkninger.

Fjerde Klasse (Overlærer Hundrup): 3die Bog af Cæsars B. G. og de første 51 Kapitler af Sallusts Catilina. Ugentlig er der (efter Trojels og Ingerslevs Materialier) skrevet to Stile, den ene hjemme, den anden paa Skolen. Deres Antal udgjorde ved Udgangen af Mai 66. De ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Af Madvigs Sproglære er i Sammenhæng

læst §§ 176—280, desuden ere mange andre Regler blevne medtagne og gennemgaaede ved Læsningen af Forfatterne.

Tredie Klasse (Samme): Af Berg og Møllers Læsebog (2den Udg.) er læst S. 1—29. Som Stiløvelser ere ugentlig 2 Gange de danske Exempler i denne Læsebog skriftlig oversatte paa Latin, i Begyndelsen stedse paa Skolen, men i det sidste halve Aar er den ene Stil skreven hjemme. De ere i samme Tid rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Af Madvigs Sproglære (4de Udg.) er det Vigtigste af Formlæren læst og repeteret. Ogsaa ere adskillige Regler af Syntaxen, hvortil Læsebogen gav Exempler, gennemgaaede og indøvede.

Græsk.

Syvende Klasse (Rektor): 1ste og 2den Bog af Xenophons memorab. Socratis, af Lucian Somnium, Prometheus, Dialogi marini, Dialogi Deorum, Vitarum auctio, 9de Bog af Herodots Historie, 5te og 6te Bog af Homers Odyssee, Sophokles's Oedipus rex. I Litteraturhistorien er Tregders Haandbog benyttet, i Antikviteter og græsk Syntax er det Vigtigste mundtlig meddelt. Endel af det tidligere i Skolen Læste er repeteret med den ældre Afdeling.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): 2den Bog af Xenophons Memorabilia Socratis, 3die Bog af Xenophons Anabasis, 5te og 6te Bog af Homers Odyssee. Af den græske Syntax er det Vigtigste mundtlig meddelt.

Femte Klasse (Adj. Fritsche): 1ste Bog af Xenophons Anabasis og 6te Bog af Homers Odyssee.

Hovedreglerne af Syntaxen ere mundtlig meddelte, og Formlæren repeteret efter Bergs Grammatik.

Fjerde Klasse (Overlærer Hundrup): Bergs Læsebog S. 1—30 og 58—64, samt omtrent det Halve af de græske Exempler fra S. 30—52. Det Vigtigste af Formlæren efter Bergs gr. Formlære 3die Udgave.

Hebraisk. (Adj. Dohn).

Syvende Klasse B. De 10 første Kapitler af Genesis og de vigtigste Regler efter Whittes hebraiske Grammatik.

Religion. (Adj. Scharling).

Syvende Klasse. Marci Evangelium paa Græsk. Lisco's Den christelige apostoliske Troesbekjendelse er gennemgaaet i sine Hovedpartier. Den christelige Kirkes Historie i Oldtiden, indtil Gregor den Store, er gennemgaaet med Benyttelse af Mørk-Hansens Lærebog.

Sjette Klasse. Efter Herslebs større Bibelhistorie er det gamle Testamentes Historie repeteret, dog saaledes at betydeligere Afsnit af de historiske Bøger ere læste efter Bibelen selv. Apostlernes Gjerninger er læst efter det nye Testamente; endelig ere de første 8 Kapitler af Romerbrevet gennemgaaede, idet hertil er knyttet en Udvikling af de christelige Hovedlærdomme.

Femte Klasse. Efter Herslebs Bibelhistorie, med stadig Benyttelse af det nye Testamente, er den evangeliske Historie læst. Flere af Jesu længere Taler, navnlig Bjergprædikenen, ere lærte udenad, og saavel disse som hele den øvrige Læsning har jevnligen givet Anledning til Samtale og Forklaring over Hovedstykkerne af den christelige Tro og Sædelære.

Fjerde Klasse. Efter Herslebs Bibelhistorie er læst den jødiske Historie fra Rigets Deling indtil Enden. Efter samme Bog, med Benyttelse af det nye Testamente, er læst den evangeliske Historie forfra til Jesu Bjergprædiken. Efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus er læst Troens tredie Artikel, Herrens Bøn, Daaben og Nadveren. Nogle Psalmer ere lærte udenad.

Tredie Klasse. Efter Herslebs Bibelhistorie er læst det gamle Testamentes Historie forfra indtil Davids Regjering. Efter Balslevs Forklaring er læst det første Hovedstykke: De ti Bud. Hertil slutte sig flere udenadlærte Psalmer efter Holms Samling.

Anden Klasse. Efter Balslevs lille Bibelhistorie i Forbindelse med udførligere mundtlig Fortælling er læst det gamle Testamentes Historie forfra indtil David. Efter Balslevs Forklaring er læst de ti Bud. Holms Psalmer.

Første Klasse. Balslevs Bibelhistorie er læst helt. Luthers lille Katechismus: Loven, Troen, Fader-
vor og Daaben. Holms Psalmer.

Historie. (Adj. M. Hansen).

Syvende Klasse A. Hele Verdenshistorien efter Thrige, Allen og Bohr. **B.** Den gamle Historie efter Thrige, Middelalderen efter Bohr.

Sjette Klasse. Den nyere Historie efter Bohr.

Femte Klasse. Middelalderen efter Bohr.

Fjerde Klasse. Den gamle Historie efter Kofods Udtog. Realisterne desuden Danmarks Historie indtil 1536 efter Allen.

Tredie Klasse. Nordens Historie efter Kofods

Udvalg. Realisterne desuden den gamle Historie indtil Carthagos Ødelæggelse efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Anden Klasse. Middelalderen og den nyere Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Første Klasse. Den gamle Historie efter samme Lærebog.

Geografi.

Sjette Klasse (Adj. Thomsen): Repeteret hele Geografien efter Velschows Lærebog.

Femte Klasse (Samme): Asien, Afrika, Amerika og Australien efter samme Bog.

Fjerde Klasse (Adj. M. Hansen): Europa fra Tydskland efter samme Bog. Realisterne have læst Asien.

Tredie Klasse (Adj. Thomsen): Europa til Nederlandene efter samme Bog. Realisterne have læst Asien.

Anden Klasse (Adj. Chr. Hansen): Slutningen af Europa fra Italien, Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Ingerslevs mindre Lærebog og desuden repeteret hele Bogen.

Første Klasse (Samme): Samme Lærebog indtil Italien.

Mathematik.

Syvende Klasse A. (Adj. Chr. Hansen): Slutningen af Stereometrien og de sphæriske Grundformler efter Ramus's Lærebøger. Hele det befalede Pensum repeteret. Til 1ste Juni ere 34 skriftlige Opgaver besvarede. B. (Samme): Logarithmer, Rentes-

regning og Annuiteter efter Broagers Lærebog. Den plane Trigonometri og Stereometri efter Ramus's Lærebøger. 33 skriftlige Opgaver.

Sjette Klasse (Overlærer Broager): Slutningen af Ramus's plane Geometri fra andet Afsnit § 4; Broagers Arithmetik fra Kubikrods-Uddragning til Logarithmer. 35 skriftlige Opgaver.

Femte Klasse (Samme): Andet Afsnit af Ramus's Geometri til § 4; Broagers Arithmetik fra Primaltal til Kubikrodsuddragning. 35 skriftlige Opgaver.

Fjerde Klasse (Samme): Første Afsnit af Ramus's plane Geometri; Broagers Arithmetik fra Multiplikation med Brøk til Primaltal. 26 skriftlige Opgaver. Realisterne have desuden under Adj. Chr. Hansen repeteret hele det Pensum, som fordres i 3die og 4de Klasse.

Tredie Klasse (Samme): Broagers Arithmetik til Multiplikation med Brøk. 23 skriftlige Opgaver. — Praktisk Regning under Adj. Chr. Hansen: Sammensat og omvendt Reguladetri og Procentregning.

Anden Klasse (Adj. Chr. Hansen): De fire Regningsarter med Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Samme). De fire Regningsarter med benævnte Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

Naturhistorie. (Adj. Thomsen).

Sjette Klasse. Repeteret Zoologien efter Lützens Dyreriget og Botaniken efter Vaupells Planterigets Naturhistorie.

Femte Klasse. Bløddyr og Leddyr til Krebsdyr efter Lützens Lærebog og Plantesystemet (S. 161—201) efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse. Fugle (fra S. 154), Krybdyr, Padder og Fiske (til S. 250) efter Lützens, Plantens Formlære efter Vaupells Lærebog. Realisterne have læst Insekterne.

Tredie Klasse. Fugle, Krybdyr og Padder efter Lützens Lærebog. Realisterne have læst Insekterne.

Anden Klasse. Pattedyr efter Lützens Lærebog.

Første Klasse. Uden Bog Hvirveldyrene.

Naturlære og Astronomi. (Overlærer Broager).

Syvende Klasse A. I 3 ugentlige Timer læst og repeteret den mekaniske Naturlære efter Ørsteds Physik og Astronomien i en ugentlig Time efter Steens matematiske Geografi med Tilføielse af Parallaxis og Refraktion efter Jørgensens Lærebog. — B. Læst og repeteret Naturlærens chemiske Del efter Petersens Oversættelse af Müllers Lærebog i andre 3 ugentlige Timer.

Tydk. (Adj. Fritsche).

Syvende Klasse. Goethes Egmont, Wielands Oberon, de 5 første Sange; nogle af Auerbachs Dorfgeschichten; forskjellige Digte i Fibigers Deutsche Anthologie.

Sjette Klasse. Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 391—414, 526—580, 588—599, 614—620; forskjellige Digte i Hjorts poetiske Læsebog; Goethes Hermann und Dorothea; Schillers Maria Stuart. Til Slutningen af Mai ere 42 Stile skrevne dels hjemme dels paa Skolen, tildels efter Fibigers og Lorentzens Stileøvelser, der ogsaa ere blevne benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydk. Hjorts Grammatik er repeteret.

Femte Klasse. Hjorts prosaiske Læsebog S. 186—235, 302—15; af den poetiske Læsebog et Udvalg af Digte. Efter Hjorts Grammatik er læst Syntaxen, og Formlæren repeteret. Lorentzens Stileøvelser ere blevne benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. 32 Stile til Slutningen af Mai.

Fjerde Klasse. Hjorts Læsebog S. 113—122, 146—155, 159—195, 324—329. Efter Holbeks og Petersens Materialier er mundtlig oversat S. 53—60, 62—77. Formlæren efter Hjorts Grammatik; de vigtigste Regler af Syntaxen ere meddelte mundtlig under Læsningen. 26 Stile til Slutn. af Mai.

Tredie Klasse. Hjorts Læsebog S. 21—64; desuden have Realisterne læst S. 13—17, 87—112 (med Forbigaaelse af enkelte Stykker), 134—145. Efter Holbeks og Petersens Materialier S. 1—22. Efter Hjorts Grammatik er det Vigtigste af Formlæren gennemgaaet. 26 Stile til Slutn. af Mai.

Anden Klasse. Rungs tydske Læsebog S. 117—191. Efter Holbeks og Petersens Materialier S. 1—22. Formlæren efter Hjorts lille Grammatik.

Første Klasse. Rungs tydske Læsebog S. 34—39, 62—117. Efter Hjorts lille Grammatik er læst Artiklerne, Verberne, Pronominerne og Substantivernes Deklination.

Fransk. (Adj. Dohn).

Sjette Klasse. Fistine: Lectures variées pag. 79—94, 146—50, 159—162, 270—85, 287—309, 314—351, 356—380. Prosper Mérimée *Colomba et la Venus d'Ille* Side 1—185, *Lettres adressées d'Espagne au directeur de la revue de Paris* Side 402—450,

Les Mecontens S. 358—401. Eztemporalt er læst af Staaffs Urval ur Franska litteraturen, 4 Kursen, Stykkerne af Souvestre Side 152—60, af Sue Side 174—89 og af Scribe S. 188—97. Abrahams's franske Sproglære. Formlæren er læst og repeteret flere Gange.

Femte Klasse. Af Borrings Études littéraires, 4de Udg., Richelieu S. 32—46, Habibrah 46—84, Les dragons Marquis 151—60, L'enlèvement de la redoute 161—65, Catherine II 245—49, les voleurs en Espagne 329—89. Kursorisk L'avare P. 166—180. Samme Sproglære. Hele Formlæren er læst og repeteret og indøvet ved Gjennemgang af det Læste.

Fjerde Klasse. Samme Læsebog Side 1—20 og 98—119. Samme Sproglære § 49—55, 64—72, 74—80, 88—93, 95—123, 127—139. Det Meste af det, som er trykt med mindre Typer, er ikke medtaget.

Tredie Klasse. Bjerrings Læsebog Side 11—34 og Borrings Études littéraires Side 10—20. Samme Sproglære: de samme §§ indtil 123.

Anden Klasse. Bjerrings Læsebog Side 1—25. Hauschild's franske Elementarvog 1ste Kursus § 1—56 samt 58—162, ialt 25 Sider, hvoraf foruden endel Ord og Fraser er lært de vigtigste Dele af Formlæren. Det er indøvet dels ved Oversættelse af danske Stykker i Hauschild og dels ved Gjennemgang af det i Læsebogen læste Pensum.

Stipendier.

	Rdl.	Sk.
Stipendiefondets samtlige Indtægter have i Finantsaaret 18 $\frac{3}{4}$ udgjort	957	2
Dets Udgifter	651	75
Beholdning:	305	23

nemlig:

	Rdl.	Sk.
I n d t æ g t e r:		
1. Renter af Stipendiefondets Kapital- formue 15,752 Rdl. 36 Sk.	630	12
2. Renter af et i Roeskilde Sparekasse indestaaende Beløb, stort d. 31te Marts 1864 — 1,052 Rdl. 20 Sk.	34	17
3. Beholdning efter sidste Regnskab . .	292	69
Tilsammen:	957	2

	Rdl.	Sk.
U d g i f t e r:		
1. Udbetalte Stipendier	240	"
2. — til Dimittender $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	90	"
3. Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	180	"
4. Regnskabsføreren 2 $\frac{0}{100}$ af Fondets faste Indtægt	12	58
5. Ifølge Decision	5	"
6. I Sparekassen er ialt indskudt i Aarets Løb	124	17
Tilsammen:	651	75

Beneficierne for Skoleaaret 1863 ere ved Ministeriets Resolution af 3die Okt. 1863 fordelte saaledes:

1. Høieste Stipendium, 50 Rdl.: C. Gemzøe, H. Rohmann, A. Møller, F. Balle, A. Fraas, J. Th. Møller.

2. Mellemste Stipendium, 35 Rdl.: H. Wegener, C. Torst. F. Lindhardt, E. Møller, H. Michelsen.

3. Laveste Stipendium, 20 Rdl.: O. Giersing, P. Wedel, C. Rørdam, J. Müller, H. Hennings, N. Roth.

4. Fri Undervisning (foruden Stipendiarierne): G. Feddersen, C. Christensen, S. Leunbach, F. Giersing, F. Suell, R. Hansted, G. Strøm, J. Kjeldahl, J. Baagøe, A. Bache, E. Schjølert, C. Hansted, A. Stricker, O. Hansen, M. v. Halle, C. Johansen, A. Richelieu, J. Bibow, J. Wedel.

5. Af den Roeskilde Kathedralskole tilkommende Andel 90 Rdl. af den ved Lov af 14de April 1852 § 4 under Ministeriet henlagte særlige Stipendiefond er der tilstaaet H. Biarnesen 50 Rdl., H. Sylow 20 Rdl. og H. Hoff 20 Rdl.

De tvende Portioner af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaae i Roeskilde Kathedralskole, hver paa 40 Rdl., nydes ligesom i forrige Aar af F. E. Lindhard og F. J. C. Balle.

Bibliotheket.

Skolens Bibliothek har siden sidste Programs Udstedelse modtaget følgende Tilvæxt:

Aarsberetning fra det kongl. Geheimearchiv III, 3. Kbhvn. 1863. 4.

Andersen, I Spanien. Kbhvn. 1863.

Aristoteles, Græce et Latine cum scholiis et verss.

- antiquis. Ed. acad. regia Borussia. IV. Berol. 1831—36. 4.
- Die Poetik u. Politik, übersezt von Schnitzer, Walz u. Zell. (Classiker des Alterthums). Stuttgart 1859.
- Arwidsson, Svenska Fornsånger. I—III. Stockholm 1834—42.
- Aspling, Vermischte Bemerkungen über deutsche Idiotismen. Norrköping 1862.
- Atterbom, Lyriska Dikter. I—III. Örebro 1863.
- Bang, Koldt Vand. Kbhvn. 1863.
- Beck, Generalmajor Olaf Ryes Tilbagetog gjennem Nørrejylland 1849. Kbhvn. 1863.
- Beckers Gallus, 3die Udg. ved Rein. I—III. Leipzig 1863.
- Berg, Græsk-Dansk Ordbog. H. 9. Kbhvn. 1863.
- Berggreen, Folke-Sange og Melodier. V, 1—2. Kbhvn. 1863. 4.
- Bjursten, Om den svenska Romancen. Stockholm 1862.
- Brandis, Geschichte der Entwicklungen der griech. Philosophie. 2 Th. Berl. 1862—64.
- Brandt, Dansk Klosterlæsning fra Middelalderen. III. Kbhvn. 1863.
- Brasch, Vemmetoftes Historie, 3die Del med Prospekt og Grundtegninger. Kbhvn. 1864.
- Brinchmann, Molde Middel- og Realskole i dens første 30 Aar (1832—62). Christiania 1862.
- Broman, Om Beskaffenheden af Romernes äldsta nationella Poesie. Falun 1862 4.
- Bronn, Klassen u. Ordnungen des Thierreichs. III, 26—34. Leipzig u. Heidelberg 1863—64.

- Bursian, Geographie von Griechenland. 1ster Bd. Leipzig 1862.
- Campardon, Histoire du tribunal révolutionnaire de Paris. 2 Bind. Paris 1863.
- Clausen, Skriftordet og det levende Ord. Kbhvn. 1863.
- Dansk Maanedsskrift 1863. Kbhvn. 1863.
- Dansk Magazin. 4de Række, I, 4. Kbhvn. 1864. 4.
- Danske Mindesmærker. 5te Hefte. Kbhvn. 1864. 4.
- Denkmäler der Kunst. Volksausgabe. I—IV. Stuttgart 1863—64.
- Ersch u. Gruber, Allgemeine Encyclopædie. I, 76, 81. Leipzig 1863. 4.
- Erslew, Supplement til Almindeligt Forfatter-Lexicon. H. 10. Kbhvn. 1862.
- Falkman, Upplysninger om Kronans, Kyrkornas och Presterskapets inkomster af åndeligt Gods uti Skåne, Halland og Blekinge från äldre tider till år 1660. I—II. Lund 1848.
- Feilberg, Konjunktivens Betydning i den latinske Sætningsbygning. Kristiansand 1862.
- Fibiger, Medicinsk Topografi af Silkeborg og dens Omegn. Kbhvn. 1863.
- Forelæsninger og Øvelser ved Kbhvns Universitet i Foraaars- og Efteraaars-Halvaaret 1863. Kbhvn.
- Fortegnelse over de Studerende, som i 1863 have taget Afgangsexamen.
- over de Studerende, som have taget filosofisk Examen i 1863.
- Gauss u. Schumacher, Briefwechsel. IV. Altona 1862.

- Grimm (J. u. W.), Deutsches Wörterbuch IV, 1. Leipzig 1863.
- Grundlov for Kongeriget Danmarks og Hertugdømmet Slesvigs Fællesanliggender. Kbhvn. 1863.
- Guizot, Trois generations. Paris 1863.
—Memoires pour servir a l'histoire de mon temps. Tom. VI. Paris 1864.
- Gædiken, Blodøresvulsten Kbhvn. 1862.
- Hammargren, Om temperaturen i jordens inre. Carlstad 1862. 4
- Hartvig, Underverdenen med dens Skatte og Vidundere. Kbhvn. 1863.
- Hesychii Lexicon. rec. Schmidt. IV, 9. Jenæ 1864.
- Hof- og Statskalender (Dansk) for 1864. Kbhvn.
- Holbergs Peder Paars ved Liebenberg og Marstrand. Kbhvn. 1863.
- Homers Odyssee, erklært von Ameis. II, 2. Leipzig 1863.
- Homeri Ilias. Em. et ill. Doederlein. I. Lipsiæ 1863.
- Horatius Flaccus's Oder og Jubeldigt, oversatte med Anm. af Kjær. Kbhvn. 1863.
- Ingerslev, Om den lærde Skoles Undervisningsplan. Kbhvn. 1863.
- Jørgensen, Fortegnelse over Horsens lærde Skoles Bogsamling. Horsens 1863.
- Kiepert, Atlas antiquus. Berlin 1863.
- Kjær, Om Sprogundervisningen i den lærde Skole og dens Indflydelse paa Skoleplanen. Kbhvn. 1863.
- Klee, De europæiske Staters Historie. H. 25. Kbhvn. 1863.
—Europa. En geografisk - statistisk Oversigtstavle. Kbhvn. 1863.

- Kleists (Heinrich von), Schriften. 3 Th. Berlin 1863.
- Knudsen, Er Norsk det Samme som Dansk? Kristiania 1862.
- Kornerup, Skildringer fra Spanien i 1860. Kbhvn. 1863.
- Kraft, Norsk Forfatterlexicon 1814—56, udg. af Lange. Hefte 6. Christiania 1863.
- Langhoff, Historisk Beretning om det kgl. Seminar i Lyngby. Kbhvn. 1863.
- Lehmann, Nogle Bidrag til Oplysning om Perinephritis. Kbhvn 1862.
- Linde, Meddelelser angaaende Kjøbenhavns Universitet osv. H. 7—8. Kbhvn. 1863—64.
- Livii hist Romanarum libri qui supersunt ex rec. Madvigii. Edd. Madvig et Ussing III, 1. Hauniæ 1863.
- Lübke, Geschichte der Plastik. Leipzig 1863.
—Grundriss der Kunstgeschichte. I—IV. Stuttgart 1863.
- Løffler, Lærebog i den fysiske Geografi. Kbhvn. 1864.
- Martensen, Til Forsvar mod den saakaldte Grundtvigianisme. Kbhvn. 1863.
- Mehren, Syrien og Palæstina, Studier efter en arabisk Geografi fra Slutningen af det 13de og Begyndelsen af det 14de Aarhundrede. Kbhvn. 1862. 4.
- Meinert, Anatomia forficularum. I. Anatomisk Undersøgelse af de danske Ørentviste. Kbhvn. 1863.
- Mentzel (Wolfgang), Weltgeschichte. I—XII. Stuttgart 1863.
- Meyer, Fremmedordbog oversat af Dahl. H. 9—12. Kbhvn. 1863.

- Müller-Pouillet, Lehrbuch der Physik u. Meteorologie. 6 Aufl. II, 1—6. Braunschweig 1860—64.
- Munch, Det norske Folks Historie. Anden Hovedafdeling II, 4. Christiania 1863.
- Nordisk Conversationslexicon. H. 36 til Værkets Slutning. Kbhvn. 1863.
- Nordisk Universitetstidskrift. IX. Kbhvn. 1863.
- Oversigt over det kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger for 1861 Nr. 7—8, for 1862 Nr. 1—6, for 1863 Nr. 1—4. Kbhvn.
- Petermann, Mittheilungen etc. for 1863 VI—XII, for 1864 I—IV; Ergänzungsheft XI—XII. Gotha 4.
- Plenge, Anvisning til ordnede Øvelser til Brug ved Udarbejdelser i Modersmaalet. Kbhvn. 1863.
- Poulsen, Iagttagelser angaaende Hjerneapoplexiens patologiske Anatomi. Kbhvn. 1863.
- Programmer fra svenske og norske Skoler for 1862. 4 og 8.
—fra Skoler i Kong. Danmark, Slesvig, Holsteen, Lauenborg og Island for 1863.
- Psarski, Kristna Kyrkans tilstånd under Apostlernes tid. Carlskrona 1862. 4.
- Rhetores Latini minores. Ed Halm. Fasc. prior. Lips. 1863.
- Riis, Pavels Biografi og Dagbøger, udgivne i Sammen- drag. H. 1. Bergen 1863.
- Rimestad, Grækenland og det græske Folk. Kbhvn. 1863.
- Rossbech u. Westphal, Harmonik u. Melopoie der Griechen Leipzig 1863.
- Rulhieres, Revolutions de Pologne. I—III. Paris 1862.

- Rydqvist, Svenska Språkets Lager. I—II. Stockholm 1850—60. 4 Hefter.
- Rørdam, Kjøbenhavns Kirker og Klostere i Middelalderen. H. 3. Kbhvn. 1863.
- Samling af endnu gjældende Love og Anordninger ved Klein.
- Samlinger til Fyens Historie III, 1ste H. Odense 1864.
- Schade, Illustrirter Hand-Atlas. VI. Leipzig 1863. Fol.
- Scheutz, Några Bidrag til Smålands Flora. Westervik 1862.
- Schmidt, Det folliculaire Kjertelvæv i Mundhulens og Svælgets Slimhinde. Kbhvn. 1862.
- Seiler, Griechisch-deutsches Wörterbuch über die Gedichte des Homers u. der Homeriden. Leipzig 1863.
- Stahl, Die gegenwärtigen Parteien im Staat Berl. 1863.
- Stahr, Tiberius. Berlin 1863.
- Statistisk Tabelværk. Ny Række. XVII samt XXIII—XXV Bind. Tredie Række. I—II. Kbhvn. 1863
- Steenstrup, Om Menneskeslægtens tidligste Optræden i Europa. Kbhvn. 1862. 4.
- Stephani Thesaurus Græcæ lingvæ. Vol. I, 11—12 (Nr. 63—64). Parisiis. Fol.
- Svenska kongl. Myntcabinettet I, Anglosachsiska Mynt II, Kufiska Mynt. Stockholm 1846—48. 4.
- Sybel, Kleine historische Schriften. München 1863.
- Thomsen, Naturkræfterne i Menneskets Tjeneste. 1—5. Kbhvn. 1863—64.
- Thortsen, De danske Runemindesmærker, 1ste Afd. Kbhvn. 1864.
- Thrige og Bloch, Lærebog i Verdenshistorien. Kbhvn. 1863.

- Thucydides, erklært von Classen, II. (Haupt. u. Sauppe Samml.). Berlin 1863.
- Tidsskrift (historisk), 3die Række, 2det Binds 2det Hefte
— 3die Binds 1ste Hefte. Kbhvn. 1863.
— (naturhistorisk) I, 3. Kbhvn. 1863.
— for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben af Fogh og Lütken. Anden Række, V. Tredie Række, I, 1ste H. Kbhvn. 1863—64.
— for Philologi og Pædagogik V, 1—3. Kbhvn. 1863.
— for Physik og Chemi. Udgivet af A. Thomsen og J. Thomsen. II, 5—12; III, 1. Kbhvn. 1863—64.
- Tornberg, Annales regum Arabiae et Mauritaniae. I—II. Upsaliae 1842—46. 4.
- Trap, Statistisk-topografisk Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvig. H. 4—6. Grundtegninger dertil H. 2—5. Kbhvn. 1863.
- Unger, Oldnordisk Læsebog. Christiania 1863.
- Uppström, Codex argenteus sive Sacrorum Evangeliorum versionis Gothicæ fragmenta. Upsaliae 1854. 4.
— och Petié. Fragmenterna af Matthæi Evangelium på Gotisk. Ordförklaring och Ordbyggningslära. Upsala 1860.
— Decem Codicis argentei redivivi folia. Upsaliae 1857. 4.
- Vermehren, Aristolelische Schriftstellen untersucht. H. 1. Leipzig 1864.
- Wedel, Den sønderjydske Kirkes Historie. I. Kbhvn. 1863.
- Worsaae, Den danske Erobring af England og Normandiet. Kbhvn. 1863.
- Xenophons Anabasis, erklært von Rehdantz. 1 Bd. (Haupt. u. Sauppe Samml.). Berlin 1863.

Xenophons Memorabilia Socratis, erklært von Breitenbach. (Haupt. u. Sauppe Samml.). Berlin 1863.
Øhlenschläger, Udmærkede Digterværker oversatte. Kbhvn. 1848.

Udtog af Skolens Regnskab

for Aaret fra 1ste April 1863 til 31te Marts 1864.

	Rdl.	Sk.
Samtlige Indtægter have beløbet	37,471	69
— Udgifter	34,158	84
Beholdning:	3,312	81

De specielle Indtægter have været følgende:

	Rdl	Sk.
1. Renter af Skolens Kapitalformue 20,376 Rdl. 66 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rdl. 61½ Sk.	730	56
2. Jordebogsafgifter	360	73½
3. Tiendeindtægter	10,536	26½
4. Indtægter af Kirker og Præstekald	749	78
5. Jordskyld	9	50
6. Skolekontingenter samt Lyse- og Brændepenge, Indskrivningspenge og for Testimonier	3,825	48
7. Indtægter af Duebrødre Hospital	15,533	35
8. Af Universitetet, Solidariorumspenge	84	"
9. Forskjellige ubestemte ekstraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	43	76½
10. Indbetalt af Skolens Lærere til Livsforsikringen	294	23
11. Kjøbesum for bortsolgt Bøndergods	3,658	82
12. Beholdning efter sidste Regnskab, Skolens egen Andel	1,645	½
Tilsammen:	37,471	69

De specielle Udgifter have været:

	Rdl.	Sk.
1. Lønninger	12,332	48
2. Inspector	100	"
3. Pedellen	128	"
4. Lærernes Andel i Skolepenge . . .	477	78
5. Timeundervisning	1,068	43
6. Pensioner	558	52
7. Bibliotheket og videnskabelige Appa- rater , ,	285	48
8. Bygningsudgifter	572	36
9. Inventariets Vedligeholdelse	177	95
10. Brænde og Lys	521	24
11. Skatter og Afgifter	871	70
12. Regnskabsføreren	600	"
13. Forskjellige løbende Udgifter: Skole- opvarmning, Rengjøring, Porto, Proto- koller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøitideligheder	361	87
14. Til Undervisning i Skydevaabens Brug	102	19
15. Til Livsforsikringen indbetalt de under 10de Indtægtspost anførte	294	23
16. Afgivet Overskud til den almindelige Skolefond	12,000	"
17. Prioritetsudlaan	3,701	66
18. Decisionspostens Berigtigelse	4	67
Tilsammen:	34,158	84

Examina.

I. Afgangsexamina i 1863.

Første Del af Afgangsexamen afholdtes i 1863 med 9 af Skolens Disciple, af hvilke følgende otte opflyttedes i 7de Klasse: O. M. Giersing, H. P. Biarnesen, A. S. Fraas, J. P. B. Wedel, F. J. C. Balle, G. G. A. Christensen, C. L. G. Bech, S. T. Leunbach. Desuden indstillede der sig 2 Privatister, af hvilke en, J. V. Jensen bestod Prøven. Til anden Del af Afgangsexamen indstillede der sig 7 af Skolens Disciple og 2 Privatister, af hvilke 5 af Skolens Disciple og 1 Privatist dimitteredes med det Udfald af Afgangsexamen, som den paa næste Side aftrykte Liste udviser. Ved den mundtlige Del af Afgangsexamen var Undervisningsinspektøren tilstede.

2. Examina i 1864.

A. Afgangsexamen.

a. Den skriftlige Del.

Onsdagen den 8de Juni.

9—1. VII Kl. A: Oversættelse fra Latin til Dansk.

4—8. VII Kl. A: Geometrisk Udarbeidelse.

Torsdagen den 9de Juni.

9—1. VII Kl. A: Udarbeidelse i Modersmaalet.

4—8. VII Kl. A: Latinsk Stil.

Fredagen den 10de Juni.

9—1. VII Kl. A.: Arithmetisk Udarbeidelse.

4—8. VI Kl.: Tydsk Stil.

b. Den mundtlige Del.

Torsdagen den 7de Juli.

8—1. VII Kl. A: Latin.

8—1. VI Kl.: Geografi.

Skøleens Dimittender i Aaret 1863.

DIMITTENDERNES NAVNE.	Afgangsexamens 1ste Afdeling i 1861.				Afgangsexamens 2den Afdeling i 1863.										
	Tydsk.	Fransk.	Geograf.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig).	Græsk.	Religion.	Historie	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hovedkarakter.	Hebraisk.
1. A. Jensen	mg.	mg.	ug.	ug.	g.	g.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	Første Karakter (86 Points).	g.
2. Chr. Wedel	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	Første Karakter (90 Points).	mg
3. A. Hellemann	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	ug.	ug.	g.	Første Karakter (89 Points).	—
4. G. E. N. Lassen	g.	g.	mg.	mg.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	indl.	g.	Anden Karakter (59 Points).	—
5. C. Th. Bartholin	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	tg.	tg.	mg.	g.	g.	tg.	tg.	Anden Karakter (51 Points).	—
6. E. C. N. Koch*) Privatist	g.	mg.	mg.	g.	g.	tg.	mg.	g.	g.	g.	g.	tg.	tg.	Anden Karakter (59 Points).	—

*) Har taget 1ste Del af Afgangsexamen ved Universitetet i 1861.

Fredagen den 8de Juli.

8—1. VI Kl.: Tydsk.

Løverdagen den 9de Juli.

8—1. VII Kl. A: Græsk.

8—1. VI Kl.: Fransk.

Mandagen den 11te Juli.

8—1. VII Kl. A: Geometri.

Tirsdagen den 12te Juli.

8—1. VI Kl.: Naturhistorie.

Fredagen den 15de Juli.

8—1. VII Kl. A: Historie.

Løverdagen den 16de Juli.

3—7. VII Kl. A: Arithmetik.

Tirsdagen den 19de Juli.

8—1. VII Kl. A: Fysik.

Onsdagen den 20de Juli.

3—7. VII Kl. A: Religion.

B. Skolens Hovedexamen.

a. Den skriftlige Del.

Fredagen den 1ste Juli.

8—12. VII Kl. B: Latinsk Stil.

8—12. VI Kl.: Latinsk Stil.

8—12. V Kl.: Latinsk Stil.

8—12. IV Kl.: Latinsk Stil.

8—11. III Kl.: Tydsk Stil.

3—7. VII Kl. B: Udarbeidelse i Modersmaalet.

3—7. VI Kl.: Dansk Stil.

3—7. V Kl.: Dansk Stil.

Løverdagen den 2den Juli.

8—12. VII Kl. B.: Latinsk Version.

8—12. VI Kl.: Latinsk Version.

- 8—12. V Kl.: Latinsk Version.
 8—11. IV Kl.: Tydsk Stil.
 3—7. VII Kl. B.: Arithmetisk Opgave.
 3—7. VI Kl.: Mathematisk Opgave.
 3—6. III Kl.: Dansk Stil.

Mandagen den 4de Juli.

- 8—12. VII Kl. B: Geometrisk Opgave.
 8—12. VI Kl.: Tydsk Stil.
 8—11. IV Kl.: Dansk Stil.
 8—11. II Kl.: Dansk Stil.
 8—11. I Kl.: Dansk Stil.
 3—7. III Kl.: Regning.
 3—7. II Kl.: Regning.
 3—7. I Kl.: Regning.

b. Den mundtlige Del.

Torsdagen den 7de Juli.

- 8—12. V Kl.: Fransk.
 3—6. IV Kl.: Matematik.
 3—6. III Kl.: Tydsk.

Fredagen den 8de Juli.

- 8—12. VII Kl. B.: Latin.
 8—12. V Kl.: Geografi.
 3—6. IV Kl.: Naturhistorie.
 3—6. III Kl.: Dansk.

Løverdagen den 9de Juli.

- 8—12. V Kl.: Matematik.
 8—12. II Kl.: Dansk.
 3—6. IV Kl.: Religion.
 3—6. I Kl.: Naturhistorie.

Mandagen den 11te Juli.

- 8—12. VII Kl. B: Græsk.
 8—12. V Kl.: Historie.

3—6. IV Kl.: Dansk.

3—6. III Kl.: Religion.

3—6. I Kl.: Geografi.

Tirsdagen den 12te Juli.

8—12. VII Kl. B.: Religion og Hebraisk.

8—12. III Kl.: Latin.

3—6. IV Kl.: Geografi.

3—6. II Kl.: Tydsk.

6—7. VII Kl. B og VI Kl.: Gymnastik.

Onsdagen den 13de Juli.

8—12. V Kl.: Latin.

8—12. III Kl.: Naturhistorie.

8—12. II Kl.: Historie.

3—6. IV Kl.: Tydsk.

3—6. I Kl.: Historie.

Torsdagen den 14de Juli.

8—12. VII Kl. B: Arithmetik.

8—12. VI Kl.: Latin.

8—12. V Kl.: Tydsk.

3—6. III Kl.: Geografi.

3—6. II Kl.: Religion.

6—7. III, II og I Kl.: Gymnastik.

Fredagen den 15de Juli.

8—12. VII Kl. B.: Geometri.

8—12. IV Kl.: Græsk.

3—6. V Kl.: Naturhistorie.

3—6. III Kl.: Fransk.

3—6. I Kl.: Dansk.

Løverdagen den 16de Juli.

8—12. VI Kl.: Græsk.

8—12. V Kl.: Religion.

8—12. II Kl.: Geografi.

3—6. IV Kl.: Historie.

6—7. V og IV Kl.: Gymnastik.

Mandagen den 18de Juli.

8—12. VII Kl. B: Fysik.

8—12. VI Kl.: Historie.

8—12. IV Kl.: Latin.

3—6. V Kl.: Dansk.

3—6. II Kl.: Fransk.

Tirsdagen den 19de Juli.

8—12. VI Kl.: Religion.

8—12. V Kl.: Græsk.

3—6. IV Kl.: Fransk.

3—6. III Kl.: Historie.

3—6. I Kl.: Religion.

Onsdagen den 20de Juli.

8—12. VII Kl. B: Historie.

8—12. III Kl.: Matematik.

8—12. II Kl.: Naturhistorie.

3—6. VI Kl.: Matematik.

3—6. I Kl.: Tydsk.

Torsdagen den 21de Juli Kl. 8. Form. afholdes Censuren. Fredagen den 22de Juli Kl. 8 Form. bekendtgjøres Examens Udfald, hvorpaa Sommerferien tager sin Begyndelse.

Disciplenes Fædre og Foresatte samt andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøvers mundtlige Del med deres Nærværelse.

Roeskilde, i Juni 1864.

E. Bojesen.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Roeskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1865.

- — —
1. Overlærer Broager, Nogle Sætninger om Kuglen.
 2. Skoleefterretninger for 1864—65.

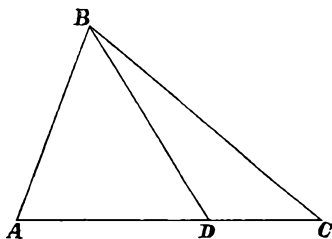
Roeskilde.

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

Nogle Sætninger om Kuglen.

§ 1.

Fig. 1.

Naar i Trekanten ABC , hvori a, b, c betegne de i Henhold modsatte Sider til A, B og C , CD antages $= mb$, da er

$$BD^2 = (1 - m)a^2 - (1 - m)b^2 + mc^2 \quad \dots (1)$$

Beviis. $BD^2 = a^2 + m^2b^2 - 2mab\cos C$

$$= a^2 + m^2b^2 - \frac{2mab(a^2 + b^2 - c^2)}{2ab}$$

$$= a^2 + m^2b^2 - ma^2 - mb^2 + mc^2$$

$$= (1 - m)a^2 - m(1 - m)b^2 + mc^2.$$

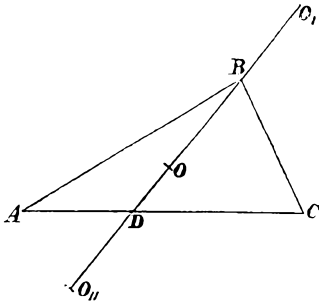
§ 2.

I Programmet for 1864 vistest den Relation, der maa finde Sted mellem de constante Sider a , b og c i et Tetraeders Grundflade og de variable Kanter α , β og γ , der udgaae i Henhold fra Puncterne A , B og C , for at det Toppunct, hvori Variablerne skjære hinanden, skal bestemme en Kugles Overflade, hvis Centrum er Grundfladens Tyngdepunct.

I det Følgende skal Relationen fremstilles mellem a , b og c som Constanter og α , β og γ som Variable, naar sidstes Skjæringspunct skal bestemme en Kugleoverflade, hvis Centrum O er vilkaarligt liggende i Trekantens Plan.

§ 3.

Fig. 2.

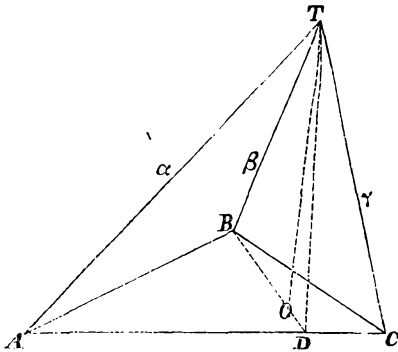

Antages ABC at være Tetraedrets Grundflade og $DC = mb$ og $BO = pBD = pd$, i det BD sættes $= d$, saa er Punctet O bestemt.

Tænkes det i O , da er $p > 1$, tænkes det i O , er p negativ o. s. v. Her er O bestemt ved B og Linien AC og de rene Tal m og p . Skal O ligge i en Linie gennem B Parallel med AC , da er $m \pm \infty$, og da maa Stedet for O bestemmes enten ved A og Linien BC eller ved C og Linien AB og to rene Tal, idet begge Bestemmelser ere mulige.

§ 4.

Fig. 3.

Idet nu $CD = mb$, Hayes ifølge (1)

$$d^2 = BD^2 = (1 - m)a^2 - m(1 - m)b^2 + mc^2 \text{ og}$$

$$TD^2 = (1 - m)\gamma^2 - m(1 - m)b^2 + ma^2, \quad \dots \dots \dots (2)$$

altsaa, idet $BO = p d$,

$$TO^2 = (1 - p)\beta^2 - p(1 - p)a^2 + pTD^2 \text{ eller}$$

$$TO^2 = (1 - p)\beta^2 - p(1 - p)(1 - m)a^2 + p(1 - p)m(1 - m)b^2 - p(1 - p)mc^2$$

$$+ p(1 - m)\gamma^2 - pm(1 - m)b^2 + pma^2 \text{ eller}$$

$$TO^2 = pma^2 + (1 - p)\beta^2 + p(1 - m)\gamma^2 - p(1 - p)(1 - m)a^2 - p^2m(1 - m)b^2 - p(1 - p)mc^2 \quad \dots (3)$$

§ 5.

Ligningen (3) viser at TO er Radius i en Kugle, hvis Overflade er geometrisk Sted for det Punct, hvis Afstande a , β og γ henholdsvis fra A , B og C , fyldestgjøre Ligningen (3). TO betegnes derfor i det Følgende med r .

§ 6.

Sættes $m = \frac{1}{2}$ og $p = \frac{2}{3}$, da er O Trekantens Tyngdepunct, og da bliver

$$r^2 = \frac{1}{3}a^2 + \frac{1}{3}b^2 + \frac{1}{3}c^2 - \frac{1}{9}a^2 - \frac{1}{9}b^2 - \frac{1}{9}c^2. \quad (4)$$

eller den i Programmet 1864 for dette særegne Tilfælde bestemte Værdi for r^2 .

§ 7.

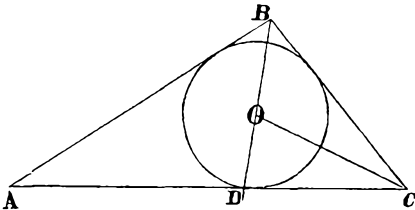
Da det, som gjælder om ethvert Punct i Kugleoverfladen, ogsaa maa gjælde for Kuglens Skjæringslinie med et Plan, saa gjælder Ligningen (3) ogsaa for ethvert Punct i Cirkelperipherier, der med en Passeraabning = r og med Passerens ene Spids i O slaaes paa et hvilketkomhelst Plan, og følgelig ogsaa om Cirkelperien om O , med Radius r , i Trekantens Plan.

§ 8.

Ved Hjælp af Ligning (3) kan man nu bestemme det geometriske Sted for T som Kugleoverflade i en Deel særegne Tilfælde, hvor O er bestemt som svarende til visse Betingelser, for Ex. som Centrum i den indskrevne eller omskrevne Cirkel til Trekanten ABC o. s. v.

§ 9.

Ftg. 4

Antages O at være Centrum i den indskrevne Cir-

kel i ABC , saa halveres $\sphericalangle B$ ved BD og $\sphericalangle C$ ved OC , og da er $m = \frac{DC}{AC} = \frac{a}{a+c}$ og $1-m = \frac{c}{a+c}$,

videre $p = \frac{BO}{BD} = \frac{BC}{BC+CD} = \frac{a+c}{a+b+c}$ og $1-p = \frac{b}{a+b+c}$, altsaa

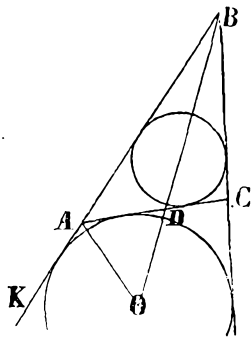
$$\begin{aligned}
 r^2 &= \frac{a\alpha^2}{a+b+c} + \frac{b\beta^2}{a+b+c} + \frac{c\gamma^2}{a+b+c} - \frac{bc}{(a+b+c)^2}a^2 - \frac{ac}{(a+b+c)^2}b^2 - \frac{ab}{(a+b+c)^2}c^2 \\
 &= \frac{1}{a+b+c} (a\alpha^2 + b\beta^2 + c\gamma^2) - \frac{abc(a+b+c)}{(a+b+c)^2} \\
 \text{eller } r^2 &= \frac{a\alpha^2 + b\beta^2 + c\gamma^2 - abc}{a+b+c} \dots \dots \dots (5)
 \end{aligned}$$

§ 10.

Antages O at være Centrum for den Cirkel, som berører b og Forlængelserne af a og c , da halveres $\sphericalangle B$ af BO og $\sphericalangle CAK$ af AO , og man har da (see Fig. 5)

$$m = \frac{CD}{AC} = \frac{a}{a+c}, \quad 1-m = \frac{c}{a+c}, \quad p = \frac{BO}{BD} = \frac{a+c}{a-b+c}$$

Fig. 5.

og $1-p = \frac{-b}{a-b+c}$, fordi $\frac{BO}{DO} = \frac{a+c}{b} = \frac{AB}{AD}$. Man har da

$$r^2 = \frac{a\alpha^2}{a-b+c} - \frac{b\beta^2}{a-b+c} + \frac{c\gamma^2}{a-b+c} + \frac{bca^2}{(a-b+c)^2} - \frac{acb^2}{(a-b+c)^2} + \frac{abc^2}{(a-b+c)^2}$$

eller $r^2 = \frac{a\alpha^2 - b\beta^2 + c\gamma^2 + abc}{a-b+c} \dots \dots \dots (6)$

Ved Analogi faaer man videre, naar O er Centrum for den Cirkel, der rører a og Forlængelserne af b og c ,

$$r^2 = \frac{-a^2 + b^2 + c^2 + abc}{-a + b + c} \dots \dots \dots (7)$$

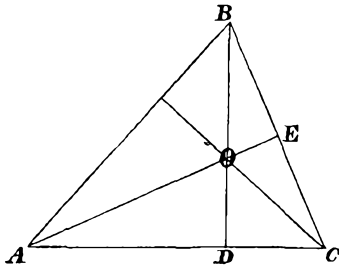
og naar O er Centrum for den ydre berørende Cirkel i Vinkelrum C , da er

$$r^2 = \frac{aa^2 + b\beta^2 - c\gamma^2 + abc}{a + b - c} \dots \dots (8)$$

Alle 3 Formler udledes af Formel (5) ved i denne at give den berørte Side negativt Fortegn:

§ 11.

Fig. 6.

Lægges Kuglens Centrum i det Punct, hvor de 3 Høider i ABC skjære hinanden, da haves

$$m = \frac{CD}{b} = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2b^2}, \text{ og } 1 - m = \frac{-a^2 + b^2 + c^2}{2b^2}.$$

Til at bestemme $\frac{BO}{BD} = p$ har man $\triangle BOE \sim \triangle BDC$,

altsaa $BO \cdot BD = BE \cdot BC$, altsaa

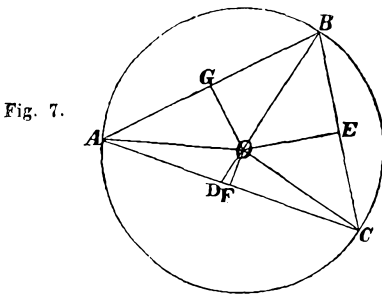
$$p = \frac{BO}{BD} = \frac{BE \cdot BC}{BD^2} = \frac{a^2 - b^2 + c^2}{2 \frac{\varrho}{4b^2}} = \frac{2b^2(a^2 - b^2 + c^2)}{\varrho} \text{ i det med } \varrho \text{ betegnes } (4 \Delta ABC)^2.$$

Man har da $1 - p = \frac{(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 + b^2 - c^2)}{\varrho}$ og nu udledes af . . . (3)

$$r^2 = \frac{(a^2 + b^2 - c^2)(a^2 - b^2 + c^2)\alpha^2}{\varrho} + \frac{(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 + b^2 - c^2)\beta^2}{\varrho} + \frac{(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 - b^2 + c^2)\gamma^2}{\varrho}$$

$$\varrho \frac{(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 - b^2 + c^2)(a^2 + b^2 - c^2)}{\varrho^2} (-a^2 + b^2 + c^2)\alpha^2 + (a^2 - b^2 + c^2)\beta^2 + (a^2 + b^2 - c^2)\gamma^2$$

$$\text{eller } r^2 = \frac{(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 - b^2 + c^2)(a^2 + b^2 - c^2)}{\varrho} \left(\frac{\alpha^2}{-a^2 + b^2 + c^2} + \frac{\beta^2}{a^2 - b^2 + c^2} + \frac{\gamma^2}{a^2 + b^2 - c^2} - 1 \right) (9)$$

Tænkes Kuglens Centrum at falde i den om ABC omskrevne Cirkels Centrum, da har man $\frac{OD}{BD} = 1-p$

$$= \frac{\Delta AOC}{\Delta ABC} = \frac{b^2(a^2 - b^2 + c^2)}{g} \text{ og}$$

$$p = \frac{a^2(-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 + b^2 - c^2)c^2}{g}.$$

Man bestemmer m lettest ved først at bestemme $\frac{m}{1-m}$

$$= \frac{CD}{AD} \text{ og deraf } m = \frac{CD}{CD + AD}.$$

Tænkes fra O nedfældet de lodrette OE , OF og OG i Henhold paa a , b og c , saa har man $GOB = \sqrt{c}$ og $EOB = A$, altsaa $\sin GBO = \cos C$ og $\sin EBO = \cos A$. Heraf følger

$$\triangle ABD = \frac{1}{2}cBD\cos C \text{ og } \triangle BDC = \frac{1}{2}aBD\cos A \text{ og } \frac{m}{1-m}$$

$$= \frac{CD}{AD} = \frac{\triangle BCD}{\triangle BAD} = \frac{a\cos A}{c\cos C} = \frac{a^2(-a^2 + b^2 + c^2)}{c^2(a^2 + b^2 - c^2)} \text{ og}$$

$$m = \frac{a^2(-a^2 + b^2 + c^2)}{a^2(-a^2 + b^2 + c^2) + c^2(a^2 + b^2 - c^2)} \text{ og } 1-m = \frac{c^2(a^2 + b^2 - c^2)}{a^2(-a^2 + b^2 + c^2) + c^2(a^2 + b^2 - c^2)}$$

$$\text{Man har da } r^2 = \frac{a^2(-a^2 + b^2 + c^2)\alpha^2 + b^2(a^2 - b^2 + c^2)\beta^2 + c^2(a^2 + b^2 - c^2)\gamma^2}{\rho}$$

$$- \frac{a^2b^2c^2}{\rho^2} \left((a^2 + b^2 - c^2)(a^2 - b^2 + c^2) + (a^2 + b^2 - c^2)(-a^2 + b^2 + c^2) + (-a^2 + b^2 + c^2)(a^2 - b^2 + c^2) \right),$$

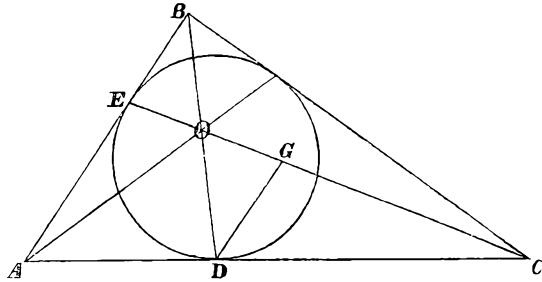
$$\text{men } (a^2 + b^2 - c^2)(a^2 - b^2 + c^2) = a^4 - (b^2 - c^2)^2 = a^4 - b^4 - c^4 + 2b^2c^2 \text{ o. s. v.}$$

$$\text{altsaa } r^2 = \frac{1}{\rho} \left(a^2(-a^2 + b^2 + c^2)\alpha^2 + b^2(a^2 - b^2 + c^2)\beta^2 + c^2(a^2 + b^2 - c^2)\gamma^2 - a^2b^2c^2 \right) \quad (10)$$

§ 13.

Tænkes Kuglens Centrum lagt i det Punkt, hvor de 3 Linier fra A , B og C til den indskrevne Cirkels Berøringspuncter skjære hinanden, da haves, naar DG er parallel med AB , $\triangle EBO \sim DGO$

Fig. 8.

12 og $\triangle CGD \sim \triangle CEA$, altsaa $\frac{BO}{OD} = \frac{p}{1-p} = \frac{EB}{DG}$ og $\frac{CD}{CA} = \frac{DG}{AE}$, eller med en anden Betegning,

$$\frac{p}{1-p} = \frac{s-b}{DG} \text{ og } \frac{s-c}{b} = \frac{DG}{s-a}, \text{ altsaa}$$

$$\frac{p(s-c)}{(1-p)b} = \frac{s-b}{s-a} \text{ og } \frac{p}{1-p} = \frac{b(s-b)}{(s-a)(s-c)} = \frac{2b(a-b+c)}{(-a+b+c)(a+b-c)} \text{ altsaa}$$

$$p = \frac{2b(a-b+c)}{2(ab+ac+bc) - (a^2+b^2+c^2)}, \text{ og } 1-p = \frac{(s-a)(s-c)}{b(s-b) + (s-a)(s-c)} = \frac{(-a+b+c)(a+b-c)}{2(ab+ac+bc) - (a^2+b^2+c^2)}$$

Før Kortheds Skyld sættes $2(ab+ac+bc) - (a^2+b^2+c^2) = \sigma$; men er forresten en

Værdi analog med q svarende til \sqrt{a} , \sqrt{b} og \sqrt{c} som Sider i Trekanten; m og $1-m$ indsees at være $m = \frac{a+b-c}{2b}$ og $1-m = \frac{-a+b+c}{2b}$; man har altsaa

$$r^2 = \frac{(a+b-c)(a-b+c)\alpha^2 + (-a+b+c)(a+b-c)\beta^2 + (-a+b+c)(a-b+c)\gamma^2}{\sigma}$$

$$- \frac{(-a+b+c)(a-b+c)(a+b-c)}{\sigma^2} \left((-a+b+c)a^2 + (a-b+c)b^2 + (a+b-c)c^2 \right) \text{ eller}$$

$$r^2 = \frac{q}{\sigma(a+b+c)} \left(\frac{\alpha^2}{-a+b+c} + \frac{\beta^2}{a-b+c} + \frac{\gamma^2}{a+b-c} - (a+b+c) + \frac{6abc}{\sigma} \right) \quad (11).$$

13

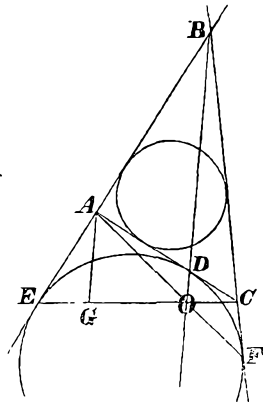
§ 14.

Lægges Kuglens Centrum i Skjæringspunktet for 3 Linier dragne fra A , B og C til den i Vinkel B ydre berørende Cirkels Røringspunkt, da findes p saaledes. Jeg drager $AG \neq BO$

og har da $\frac{AE}{BE} = \frac{AG}{BO}$ og $\frac{CD}{AC} = \frac{DO}{AG}$ eller med forandret Betegning $\frac{s-c}{s} = \frac{AG}{BO}$ og $\frac{s-a}{b} = \frac{DO}{AG}$,

altsaa $\frac{(s-c)(s-a)}{sb} = \frac{DO}{BO} = \frac{(-a+b+c)(a+b-c)}{2b(a+b+c)}$, altsaa $\frac{2b(a+b+c)}{2b(a+b+c) - (-a+b+c)(a+b-c)}$

Fig. 9.

$$= p \text{ og } 1 - p = \frac{-(-a + b + c)(a + b - c)}{2b(a + b + c) - (-a + b + c)(a + b + c)}, \text{ videre } m = \frac{-a + b + c}{2b} \text{ og}$$

$$1 - m = \frac{a + b - c}{2b} \text{ Sættes nu for Kortheds Skyld } 2b(a + b + c) - (-a + b + c)(a + b + c)$$

= $(a + b + c)^2 - 4ac$, saa har man i det Kuglens Radius sættes r_b ,

$$r_b^2 = \frac{\rho}{((a + b + c)^2 - 4ac)(a - b + c)} \left(\frac{\alpha^2}{a + b - c} - \frac{\beta^2}{a + b + c} + \frac{\gamma^2}{-a + b + c} + a - b + c - \frac{6abc}{(a + b + c)^2 - 4ac} \right) (12)$$

For Kuglens Centrum liggende i det analoge Skjæringspunkt i Vinkel A har man

$$r_a^2 = \frac{g}{((a+b+c)^2 - 4bc)(-a+b+c)} \left(\frac{-a^2}{a+b+c} + \frac{\beta^2}{a+b-c} + \frac{\gamma^2}{a-b+c} + (-a+b+c) - \frac{6abc}{(a+b+c)^2 - 4bc} \right), \quad (13)$$

og naar Kuglens Centrum er det analoge Punkt i Vinkelrum C ,

$$r_c^2 = \frac{g}{((a+b+c)^2 - 4ab)(a+b-c)} \left(\frac{a^2}{a-b+c} + \frac{\beta^2}{-a+b+c} - \frac{\gamma^2}{a+b+c} + (a+b-c) - \frac{6abc}{(a+b+c)^2 - 4ab} \right) \quad (14).$$

§ 15.

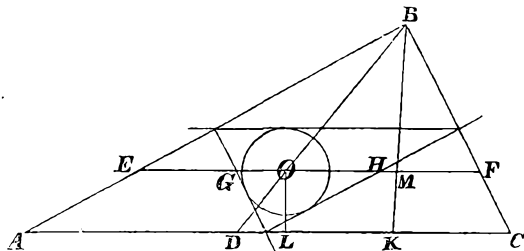

Fig. 10.

Kuglens Centrum er Tyngdepunkt for Trekantens Perimeter.

Som bekjendt er Perimetrens Tyngdepunct O Centrum for den indskrevne Cirkel i den Trekant, hvis Vinkelspidser ere Midtpuncterne i a , b og c .

Drages gennem O $EF \perp b$, saa har man, i det OL og BK begge lodrette paa b , $p = \frac{BO}{BD} = \frac{BM}{BK} = \frac{h+r}{2h}$ (i det h er Høiden paa b i ABC og r Radius i den i samme indskrevne Cirkel); men

$$= \frac{a+2b+c}{2(a+b+c)} \text{ altsaa } p = \frac{a+2b+c}{2(a+b+c)} \text{ og } 1-p = \frac{a+c}{2(a+b+c)}. \text{ Med de samme}$$

16 Værdier for h og r høves $= \frac{OH+HF}{OG+GE} = \frac{m}{1-m}$ men $OH = \frac{bc}{2(a+c)} \cdot \frac{h-r}{h}$, $OG =$

$$\frac{ab}{2(a+c)} \cdot \frac{h-r}{h} \text{ og } EG = HF = \frac{b}{2} \cdot \frac{r}{h} \text{ altsaa } \frac{m}{1-m} = \frac{c(h-r)+(a+c)r}{a(h-r)+(a+c)r} = \frac{ch+ar}{ah+cr}$$

$$= \frac{c(a+b+c)+ab}{a(a+b+c)+bc} = \frac{b+c}{b+a} \text{ og } m = \frac{b+c}{a+2b+c} \text{ og } 1-m = \frac{b+a}{a+2b+c}.$$

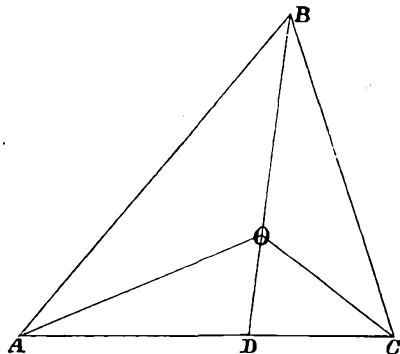
Ligningen $\frac{h}{r} = \frac{a+b+c}{b}$ forklarer ovenstaaende Transformationer.

$$\text{Man faaer da } r^2 = \frac{b+c}{2(a+b+c)}\alpha^2 + \frac{a+c}{2(a+b+c)}\beta^2 + \frac{a+b}{2(a+b+c)}\gamma^2$$

$$r^2 = \frac{1}{2(a+b+c)} \left((b+c)\alpha^2 + (a+c)\beta^2 + (a+b)\gamma^2 - \frac{1}{2}(a^3+b^3+c^3+abc) \right) \quad \text{eller kortere} \quad (15).$$

§ 16.

Fig. 11.

I en Trekant, hvori den største Vinkel $< 120^\circ$, antages Kuglens Centrum at være det Punct, hvis Afstande fra Vinkelspidserne A , B og C give den mindst mulige Sum. Disse tre Afstande

danne med hinanden 3 ligestore Vinkler, altsaa hver Vinkel = 120° . Jeg betegner Centrums Afstande fra A , B og C i Henhold med x , y og z , der kan udtrykkes ved a , b og c . Man bestemmer nu lettest m og p , og altsaa Kugleradien r , ved x , y og z saaledes:

Da $\sin 120^\circ = \sin 60^\circ = \frac{1}{2}\sqrt{3}$, saa er $\Delta AOC = \frac{1}{4}xz\sqrt{3}$ og $\Delta ABC =$

$$\frac{1}{4}\sqrt{3}(xy+xz+yz) \text{ og } 1-p = \frac{xz}{xy+xz+yz} \text{ og } p = \frac{xy+yz}{xy+yz+xz}; \text{ da videre } OD \text{ halverer}$$

$\sphericalangle AOC$, saa have $\frac{m}{1-m} = \frac{z}{x}$ og $m = \frac{z}{x+z}$ og $1-m = \frac{x}{x+z}$, og man veed, at

$a^2 = y^2+z^2+yz$, $b^2 = x^2+z^2+xz$ og $c^2 = x^2+y^2+xy$. Man har da

$$r^2 = \frac{yz\alpha^2+xz\beta^2+xy\gamma^2}{xy+xz+yz} - \frac{xyz(\alpha^2+\beta^2+\gamma^2)}{(xy+xz+yz)^2}. \text{ Man indseer at}$$

$$x\alpha^2+y\beta^2+z\gamma^2 = (x+y+z)(xy+xz+yz), \text{ altsaa}$$

$$r^2 = \frac{xyz}{xy+xz+yz} \left(\frac{\alpha^2}{x} + \frac{\beta^2}{y} + \frac{\gamma^2}{z} - (x+y+z) \right) \dots \dots \dots (16)$$

x , y og z bestemmes ved Ligningerne

$$\left. \begin{aligned} x^2 + xy + y^2 &= c^2 \\ x^2 + xz + z^2 &= b^2 \\ y^2 + yz + z^2 &= a^2 \end{aligned} \right\} \dots \dots \dots (17),$$

hvoraf de kan directe bestemmes ved a , b og c , men paa en besværlig Maade. Man letter sig

Bestemmelsen ved at tilføie Ligningen $\frac{\sqrt{\rho}}{4} = \frac{1}{4} \sqrt{3} (xy + xz + yz)$, hvoraf følger Ligningen

$$\begin{aligned} 3(xy + yz + xz) &= \sqrt{3\rho}, \text{ som adderet til} \\ 2x^2 + 2y^2 + 2z^2 + xy + xz + yz &= a^2 + b^2 + c^2 \text{ giver} \\ 2(x + y + z)^2 &= a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3\rho} \text{ og} \end{aligned}$$

$$x + y + z = \sqrt{\frac{1}{2}(a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3\rho})} = k. \text{ Man har videre} \quad (18)$$

$$\begin{aligned} a^2 - b^2 &= y^2 - x^2 + (y - x)z = (x + y + z)(y - x) \text{ og} \\ a^2 - c^2 &= z^2 - x^2 + (z - x)y = (x + y + z)(z - x), \text{ altsaa} \\ y - x &= \frac{a^2 - b^2}{k} \text{ og } z - x = \frac{a^2 - c^2}{k}. \text{ Drages nu} \end{aligned}$$

de to sidste Ligninger fra (18) saa faaer man

$$\begin{aligned}
 3x &= k - \frac{a^2 - b^2}{k} - \frac{a^2 - c^2}{k} = \frac{k^2 - 2a^2 + b^2 + c^2}{k} \\
 &= \frac{\frac{1}{2}a^2 + \frac{1}{2}b^2 + \frac{1}{2}c^2 + \frac{1}{2}\sqrt{3Q} - 2a^2 + b^2 + c^2}{k} \\
 &= \frac{-3a^2 + 3b^2 + 3c^2 + \sqrt{3Q}}{\sqrt{2(a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3Q})}} \text{ og}
 \end{aligned}$$

$$\left. \begin{aligned}
 x &= \frac{-a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{\frac{Q}{3}}}{\sqrt{2(a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3Q})}}, \text{ og ved Analogi} \\
 y &= \frac{a^2 - b^2 + c^2 + \sqrt{\frac{Q}{3}}}{\sqrt{2(a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3Q})}} \text{ samt} \\
 z &= \frac{a^2 + b^2 - c^2 + \sqrt{\frac{Q}{3}}}{\sqrt{2(a^2 + b^2 + c^2 + \sqrt{3Q})}}.
 \end{aligned} \right\} (19).$$

§ 17.

m og p ere rene Coordinater, hvorved O bestemmes. Sættes $p = F(m)$, da er en plan Linie geometrisk Sted for O .

Skoleefterretninger

for

Skoleaaret 1864—65

af Rektor.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Med Lærerpersonalet er der i indeværende Skoleaar foregaaet følgende Forandringer:

Da en Deling af tredie Klasse var bleven bevilget, antog Rektor, ifølge given Bemyndigelse, fra Skoleaarets Begyndelse forhenværende Collaborator ved Haderslev lærde Skole Waldemar Antonius Bloch til Timelærer.

Ved Allershøieste Resolution af 1. October 1864 blev Etatsraad Bojesen fritagen for sine Embedsforretninger ved Skolen paa 6 å 8 Maaneder for ved en Reise til Udlandet at gjenvinde sin nedbrudte Helbred, men døde allerede d. 16. December 1864 i Mentone.

Efter en af Ministeriet i Skrivelse af 26. October 1864 given Bemyndigelse, antog Overlærer F. E. Hundrup, som fungerende Rektor, Cand. theol. Brandt til Timelærer istedenfor Cand. theol. Bang.

Ved Kongelig Resolution af 6. Februar 1865 blev forhenværende Rektor for Slesvig Domskole, Professor, Dr. phil. S. Povelsen, R. af Dbr., constitueret som Rektor for Roeskilde Kathedralskole.

Efter dertil given Bemyndigelse antog den constituerede Rektor fra 1. Mai indtil Skoleaarets Udgang forhenværende Adjunkt ved Slesvig Domskole M. Quistgaard-Muusmann til Timelærer, som Vicarius for Ad-

junkt Dohn, der efter flereaarig tiltagende Svækkelse endelig ved Paaske saae sig nødsaget til at ophøre med sin Lærervirksomhed.

Den 23. Mai d. A. gjorde Forsynet Ende paa Adjunkt P. E. Dohns Lidelser ved en blid og rolig Død.

Ernst Frederik Christian Bojesen var født i Kjøbenhavn d. 21. Marts 1803. Hans Fader døde 1840 som Etatsraad og Medlem af Generalpostdirektionen, hans Moder var af italiensk Herkomst. I Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn blev han en af den dygtige, kraftige og strenge Bestyrers, Professor M. Nielsens kjæreste Disciple og dimitteredes 1820 derfra med fortrinlige Kundskaber, især i de gamle Sprog. Efter at have taget den saakaldte anden Examen med Udmærkelse, studerede han Theologi, dengang uidentvilt uden dybere Interesse og uden synderlig Tilbøielighed til den geistlige Virksomhed; men med den dygtige filologiske Dannelse, han medbragte, og som da havde en større Rolle i det theologiske Studium end nu, med sin ualmindelig lette Opfattelsesevne og med den Energi, hvormed han pleiede at gennemføre en tagen Beslutning, blev det ham ikke vanskeligt at fuldende Embedsexamen i 1824 med bedste Karakter, uagtet hans Interesse havde været ikke lidet optaget af andre Retninger og uagtet han med ungdommelig Friskhed deltog i Studenterlivet. Allerede i det første Studenteraar var han bleven Lærer ved Borgerdydsskolen og vedblev uafbrudt og i stigende Omfang at undervise i Latin og Græsk. Meget tidlig var hans naturlige musikalske Sands og Talent blevet uddannet ved Undervisning i Klaverspil og i Generalbas af Komponisten Kuhlau, for hvem Bojesen altid beva-

rede stor Kjærlighed; B., der spillede med stor Sikkerhed, Kraft og Smag, overtog ikke sjælden i sine første Studenteraar Kuhlaus Undervisningstimer, naar denne var forhindret. Ligeledes var B. i en Række af Aar ikke blot ivrig Deltager, men vel egentlig Sjælen i og Lederen af de musikalske Øvelser og Underholdninger, der fandt Sted i Studenterforeningen, og hvori just dengang adskillige ogsaa ellers begavede unge Mænd deltog, der ere blevne dygtige og hæderlige Embedsmænd. B. bevarede og pleiede siden stedse nogle her stiftede Ungdomsvenskaber. Det var udentvivel ogsaa B.s musikalske Talent, der først bragte ham i Forbindelse med Familien Wexschall og den Kreds af sceniske Kunstnere, Digttere og Æstetikere af større og ringere Betydning (fra A. Oehlenschläger og nedad) der samlede sig om Fru Anna Wexschall (siden Fru Nielsen). For B., der i høi Grad skattede og senere vedblev at skatte denne Kunstnerinde ogsaa som Kvinde og at staae hende nær, var denne Forbindelse af stor Betydning og Indflydelse, en rig Kilde til Glæde og Opvækkelse. I Wexschalls Hus begyndte hans personlige Bekjendtskab med Johanne Louise Pätges og Heiberg, der blev til varigt Venskab, befæstet ved Bojesens varme Paa-skjønnelse ligesaavel af Heibergs hele Skribentvirksomhed som af hans Hustrus fuldendte Kunst og af begges Personlighed. Fra det samme Hushentede han sig sin Hustru, idet han der blev forlovet med Fru Wexschalls yngre Søster Frederikke Lovise Brennøe. Under hans livlige Berøring med Konsten i flere Retninger (— i musikalsk Henseende maa endnu ganske særlig nævnes et tidligt Bekjendtskab med Hartmann —) og en derved fremmet alsidig æsthetisk Uddannelse fortsatte B. sin

Lærervirksomhed ved Borgerdydsskolen, ved hvilken han tillige blev Inspektor, og hvilken det vel i nogle Aar var Tanken hos Prof. Nielsen og maaske hos ham selv, at han i sin Tid skulde overtage som Bestyrer, og drev i Forbindelse med denne Lærervirksomhed for sig selv flittigt, men stille filologiske Studier. Da han havde giftet sig, synes han en kort Tid at have tænkt paa at søge geistligt Embede, idet han i 1830 prædikede for Dimis (med Udmærkelse) og underkastede sig den catechetiske Prøve, men opgav i hvert Tilfælde snart denne Tanke. I 1833 disputerede han for Magistergraden over en Afhandling, der paa engang tilhørte hans filologiske og musikalske Studier — og i begge Henseender vidnede om hans Dygtighed —, idet den handlede om Grækernes Musiktheori. Samme dobbelte Retning havde ligeledes den Afhandling, hvormed han 1836 erhvervede den filosofiske Doktorgrad. B. behandlede i sin Doktordisputats et aristotelisk Skrift, de saakaldte »Problemer«, men særlig et Afsnit deraf, som dreier sig om Musikken. Derved havde han tillige antydnet en speciellere Opgave for sine filologiske Studier, som han tænkte at fastholde og forfølge og virkelig fastholdt, saavidt hans Livsforhold tillod det, Bidrag til Bearbejdelsen og Forklaringen af Aristoteles baade fra Sprogets og Indholdets Side, en Opgave, hvorved ogsaa krævedes alvorlig Beskæftigelse med Filosofien, og herhen imod havde B.s Sind vendt sig, tildels ikke uden Paavirkning af Heiberg og P. M. Møller. Med Poul Møller havde B. baade før hans Ansættelse i Norge og efter hans Tilbagekomst staaet i Omgangs- og Venskabsforbindelse og satte stor Pris paa hans fyldige, sunde og sande Natur. B.s stærkere udprægede filologiske Interesse og Studier bragte

ham i Aarene efter hans Doktordisputats i stedse nøiere Forbindelse med J. N. Madvig, med hvem han siden stod i uafbrudt og nært Venskab. I 1839 udkom første Gang Bojesens Haandbog i de romerske Antikviteter og i disse Aar, efter 1836, falder B.s betydelige Medvirken i Musikforeningens Anliggender, af hvis Bestyrelse han var Medlem, indtil der i hans ydre Stilling indtraadte en afgjørende Forandring. Efterat han nemlig forlængst havde opgivet Tanken om geistlig Ansættelse og gjort Filologien til sit Hovedstudium, og idet han følte sig trykket af en stærk Timelærer- og Inspektorvirksomhed ved en Skole, hvis hele Stilling desuden ved et vist Misforhold imellem den meget fortjente Bestyrers Individualitet og Tidens Fordringer var bleven mindre heldig, greb han den Leilighed, der aabnede sig for ham til en fast filologisk Embedsvirksomhed ved Wilsters Død. Den 11te Mai 1840 udnævntes B. til Lektor i Græsk ved Sorø Akademi. Med Lektorposten fulgte Undervisningen i Græsk i Skolens øverste Klasse; men B., hvem den ringe akademiske Virksomhed ikke tilfredsstillede, overtog strax Undervisningen i Græsk i alle Klasser. Efter Direktor Waages Død fandt man det rigtigt, i det ringeste foreløbig, at give Skolen en særegen Rektor og at stille den friere overfor den akademiske Lærestalt. B., der aldrig havde vundet Overbevisning om Gavnligheden og Betydningen af den akademiske Undervisning i Sorø i Forhold til de Kræfter, den optog, og dens Kostbarhed, overtog som constitueret Rektor i Marts 1843 Skolens og Opdragelsesanstaltens Ledelse. 1847 blev han virkelig Rektor og fortsatte denne Virksomhed, efter at den akademiske Lærestalt som saadan var nedlagt 1849, men Skolens Undervisnings Omfang og

Discipeltal var udvidet, indtil 1863. Han var altsaa i 20 Aar Rektor for Sorø Skole og Opdragelsesanstalt, og den Alvor, Kraft og Dygtighed, hvormed han har løst denne vanskelige Embedsopgave baade som Styrer, Opdrager og Lærer, har vundet en sjælden almindelig og stærk Anerkjendelse hos Foresatte, Medlærere, Disciple, Forældre og Værger. Dette var Hovedafsnittet af Bojesens Liv, væsentlig indviet et praktisk Formaal af stort Omfang, og som kun lod liden Leilighed tilovers for en theoretisk og litterær Virksomhed, og dog hverken opgav B. sine Studier eller vare de deraf fremkomne Frugter faa eller ringe, som vi skulle see. Og saa Musiken fulgte ham til Sorø, ikke blot som Op-livelse og Forskjønnelse i hans egen Huskreds, og for hvad dermed kom i Berøring, hvorved han dog efterhaanden medvirkede mindre, men saaledes at hansøgte at drage saa gode musikalske Kræfter, han kunde, til Sorø i længere Tid eller til kort Berørelse og sætte dem i Forbindelse og Virksomhed. I en tilfredsstillende og vel udfyldt Virksomhed, under imødekommende Paa-skjønnelse — han blev efterhaanden Professor, Ridder af Dannebrogen, Etatsraad, 1847 Medlem af Videnskabernes Selskab — levede B. i Sorø, hvis Omgivelser saa særdeles passede til hans meget levende Sands for en skøn Natur og Kjærlighed til den, et lykkeligt, om end ofte et anstrængt Liv, indtil Sygdom hjemsøgte ham. Da noget før Midten af hans Ophold der Lykkens tilfældige Gunst havde gjort ham, der før havde haft indskrænkede Kaar, til en velhavende, næsten rig Mand, kunde han ved Siden af, hvad han villigen gjorde for Slægtninge, anvende mere paa at forskjønne sine Omgivelser og udøve en vakker, aldrig pralende eller over-

daadig Gæstfrihed. Allerede før denne Forandring i hans ydre Stilling havde han i Sommeren 1846 i Forening med to Venner (Madvig og den siden efter lang legemlig og aandelig Svækkelse afdøde Prof. P. Pedersen, med hvem han fra Borgerdyden stod i nær Forbindelse) gjort en Udflugt over Berlin, Dresden, Wien gjennem de steierske og salzburgske Alper og, i hurtig Fart, gjennem Vesttydskland tilbage. Konstsamlinger og Naturen, især Bjergnaturen, hvorom han havde Minder fra en i det hele gjerne erindret Ungdomsreise i Norge, ydede ham stor Glæde. Siden foretog han en kortere Udflugt til Tydskland og en Reise til Schweiz og Overitalien med sin Hustru. I 1857 bragtes han pludselig i Livsfare ved en Brandbyld, der gjorde gjentagne indgribende Operationer nødvendige, hvis Følger atter fængslede ham henved halvandet Aar til Sygeleiet. Han reiste sig derfra med ubrudt aandelig Kraft (— han havde i lang Tid fortsat Skolebestyrelsen og øverste Klasses Undervisning fra Sengen —), med et ved dybe og alvorlige Livsoverveielser rensset og styrket Sind, men med et for bestandig svækket Helbred. Hans Gang var bleven besværet ved en lokal Lidelse i det ene Knæ, og hans Bryst, som det siden viste sig, angrebet. For at styrke sin Sundhed og befries for en vedholdende Hæshed foretog han 1861 en tre Maaneders Reise til Italien, besøgte med stor Glæde Rom og Neapel, men kom kun noget lindret, ikke helbredet hjem. Han troede efterhaanden ikke længer at kunne fyldestgjøre sit Embede, navnlig ikke Opdragelsesanstaltens Styrelse, i det Omfang og paa den Maade, som han krævede det af sig selv, og besluttede 1863 rolig og bestemt, at søge et mindre ansvarsfuldt, omend noget mindre anseligt

og indbringende Embede, det ledige Rektorat ved Kathedralskolen i Roeskilde. Fraraadende Forestillinger fra Venner og Foresatte, der ikke ansaae hans Helbred for saa svækket, som den var, havde ingen Indflydelse paa ham. Efter Sommerferien 1863 overtog han det nye Embede, ledsaget af Kjærligheds- og Hengivenhedsytringer fra Sorø, og vandt snart i Roeskilde Læreres og Disciples ubetingede Agtelse og almindelige Velvillie. Men allerede i Løbet af Vinteren forringedes hans Helbredstilstand, og i Foraaret 1864 blev han alvorlig syg; derefter gjennemkæmpede han Forsommeren under stor Svaghed, men i uafbrudt Virksomhed paa Skolen. Under Sommerferien skjønnede Venner og Bekjendte, der saa ham i Kjøbenhavn og paa smaa Udflugter i Omegnen, hvor aldeles hans Legemskraft var nedbrudt. Han forsøgte endnu at gjøre sin Gjerning, men den blev ham tungere og tungere (— og dog var han livligst og glemte bedst sine Lidelser, saa længe Skoletimerne varede —); tilsidst maatte han ophøre og efter Lægens Raad søge Fritagelse indtil Foraaret for, om muligt, ved et Ophold i et mildere Klima at standse Sygdommens (Lungesvindst) hurtige Fremskridt. Den kunde ikke standses. Med Besvær naaede han, ledsaget af sin trofaste Hustru, Mentone, og han maalte selv sin Sygdoms Styrke efter det ringe Indtryk, som de store og prægtige Naturscener gjorde paa ham. Hans Kræfter aftog stadigt; d. 16. December henslumrede han stille.

Var der noget, som giver Ernst Bojesen Krav paa at stilles udenfor Rækken af almindelige dygtige og hæderlige, grundigt til deres Kald uddannede Embedsmænd og Skolemænd? At der maa have været noget saadant

hos ham, derom vidner den Plads, hvorpaa han sattes af dem, der kom i Samvirksomhed med ham, og af betydelige og fremragende Personligheder, med hvilke han ellers kom i Berøring. Det var ikke nogen enkelt Egen- skab, noget til særdeles rig og original Produktivitet udviklet Talent, men en sjælden Forening af en høi al- mindelig Dannelse, af en med Livsfriskhed forbunden rig og fyldig Livsanskuelse, af en særlig Fag- og Em- bedsdygtighed med den hertil fornødne sindige Be- grænsning og af en fast og ren Karakter til en hel smuk Personlighed.

Bojesen var Skolemand med Kjærlighed til Ung- dommen og dens Friskhed, en Kjærlighed, der lige- overfor den enkelte forstærkedes ved et net og tiltalende Ydre og Væsen, og som mere viste sig i jevn, stundom let spøgende Venlighed, end i overstrømmende Udtryk af Følelse eller i legende Barnlighed; han var det med Troskab mod det engang valgte Livskald, med den Lyst og Glæde, der følger med Følelsen af at gjøre sin Gjerning let og vel. Hans Lærervirksomhed udmærkede sig ved Klarhed, Bestemthed og Korthed. Hos ham over- veiede praktisk Sikkerhed meget den pædagogiske The- ori, for hvilken han ikke havde stor Respekt, og som, naar den antog Skikkelse af pædagogisk »Salvelse«, var ham grundig imod. B. var en dygtig Filolog med megen naturlig Sprogtakt; han besad ikke en af sær- deles omfattende Læsning og af rige og omhyggelig gjorte Samlinger understøttet Lærdom; og dog havde han baade i Filologi og ellers læst og arbeidet meget mere, end man i det hele troede; han besad, i Forbin- delse med en meget let Opfattelsesgave, i høi Grad Evne og Lyst til at arbejde stille og i Skjul og

en ualmindelig Lethed i at benytte, endog til sammenhængende videnskabeligt Arbejde, selv de mindste Tidsdele, uanfægtet af allehaande Forstyrrelser og Afbrydelser, medens han kun færdedes lidet i Bogværelset. Men hertil kom en sjælden Evne til at benytte andres Arbejder forstandig, til at see de væsentlige Spørgsmaal ved en Gjenstand og herom paa en anskuelig Maade at gruppere det vigtige og foreløbig nødvendige af hvad der var forsket og udfundet, saa at der dannedes et brugbart og klart Totalbillede. Det er denne Evne, der har gjort, at hans Haandbøger i romerske og græske Antikviteter have vundet en saa stor Udbredelse og Anerkjendelse (den første er i Original udgivet fire, den anden tre Gange, og de ere oversatte paa Svensk, Tydsk, Hollandsk og Engelsk, den sidste ogsaa paa Nygræsk, af hvilken sidste anden Udgave udkom 1860). Paa de mere specielle Studier grunde sig, foruden hans to Disputatser og et til dem hørende Program fra Sorø »om Grækernes Toner og Harmonier«, den Række af Undersøgelser eller af mere populære Bidrag til Kundskab af Aristoteles, der indeholdes i Programmerne fra Sorø fra 1844 til 1859. Medens B. lagde meget liden Vægt paa at blive berømt som Lærd og paa lærde Komplimenter, var Anerkjendelse af enkelte dygtige Mænd ham kjær, og han satte blandt andet Pris paa den Interesse og Paaskjønnelse, hvormed hans Arbejder vare blevne modtagne af de tyske Filologers Ypperste i græsk Retning, A. Boeckh, der ogsaa meget anbefalede hans græske Antikviteter. Den samme Lethed og Klarhed i Fremstillingen anbefalede væsentlig hans kortfattede danske Sproglære til den overordentlige Indgang, den har fundet.

B. havde et med Glæde og Deltagelse forbundet Blik for Livets Indhold i ethisk Henseende og for Konsten i forskjellige Former, især Digtekunst, Skuespilkonst og ganske særdeles Musik. Han besad med Hensyn til Digtekunsten naturlig Modtagelighed og en vedlagttagelse skærpet Sands for Formen, og han skyede heller ikke her den bearbejdende og klarende Reflexions Møje, medens han ikke gjorde Fordring paa at være selvstændig Filosof eller original Æsthetiker; derom vidner hans Program fra 1862. Hans Musikfærdighed, hans korrekte Smag og hans grundige Kundskab til den musikalske Theori agtedes høit af Mænd, der selv stode høit i denne Retning. I sin Ungdom havde han komponeret adskillige mindre Stykker, men, saavidt vides, er kun et, en Psalmemelodi, trykt (i en af Prof. P. Hjort udgiven Samling); nogle andre vare komne i Venerens Hænder, men B. vilde siden ikke høre dem udførte og endnu mindre taale, at de udgaves; han vilde ikke lade, hvad han betragtede som Dilettantarbeide, udkomme blandt fremmede. Overkovedet vilde han kun fremtræde udad og offentlig i sit særlige Kald. Der laa heri paa engang en vis Stolthed og en Frihed for Forfængelighed, som udgjorde et stærkt fremtrædende Træk i B.s Karakter; Stræben efter Anerkjendelsesyttringer og smigrende Domme var ham selv fremmed og hos andre, naar den viste sig noget stærkt, en Latterlighed, som han strengt spottede. Med denne Modbydelighed for al Forfængelighed forenede han en ligesaa stor for alt, hvad der forekom ham affekteret og opskruet; han syntes heri til sin egen sunde Natur at have føiet noget af Poul Møllers. Han var mandig og paalidelig i Beslutning og Ord, men krævede det samme

af andre, han skulde agte. I hans Væsen og Udtryksmaade udprægede sig en vis Tilbageholdenhed, der ligeoverfor flere og fremmede hverken lod ham give sine alvorlige Tanker og Meninger eller sine Følelser til Pris og derfor kunde synes at yde for lidet, og en vis Ironi, der kunde støde den uvante, men som dog i det hele var godmodig. Blød Mildhed laa i tidligere Dage ikke i hans Væsen; han syntes da ogsaa som Lærer og Opdrager snarere streng. Han troede tidlig i et meget nært og kjært Forhold at have seet Virkningen af svag Godmodighed i Behandlingen af Ungdommen, og han ytrede, at dette havde haft Indflydelse paa ham. I de sidste Aar af hans Liv efter hans Sygdom var heri foregaaet en stor Forandring med ham, ligesom i en anden Retning. Hans Sind, der tidligere havde ladet visse Spørgsmaal staae hen og betragtet derhen hørende Stemninger noget ironisk, havde taget en meget alvorligere, bestemt religiøs, omend maaske ikke positiv kirkelig Retning, og han gik sin Død imøde med Fortrøstning og Gudhengivenhed, med en mærkværdig Ro og Sindsklarhed*).

Bojesen har som Rektor i Sorø dimitteret 168 Studenter, af hvilke 7 erholdt første Karakter med Udmærkelse, 113 første Karakter og 48 anden Karakter. Den for Realdisciple anordnede Afgangsexamen af højere Grad underkastede sig 64, som bestode, deraf 1 med Udmærkelse. Foruden de nævnte Haandbøger i romerske og græske Antikviteter, de to Disputatser, den danske Grammatik og 13 videnskabelige Afhandlinger i

*) Med Udgiverens og Forfatterens velvillige Tilladelse næsten uforandret optaget efter „Illustreret Tidende“ for 1. Januar 1865. Slutningen er taget af Sorø Skoles Program for 1863.

Sorø Skoles Programmer, har B. udgivet Sallust til Skolebrug og leveret adskillige Afhandlinger af filologisk, æsthetisk og pædagogisk Indhold, som findes spredte i forskjellige Tidsskrifter.

Søren Ludvig Povelsen er født den 24de August 1810 paa Alstedgaarden i Nærheden af Sorø. Hans Fader Etatsraad og Ridder S. K. Povelsen døde som Inspektør for Sorø Akademis Gods- Kasse- og Regnskabsvæsen, hans Moder var Datter af en fransk Emigrant, der døde som Fægtemester ved Sorø ridderlige Akademi. Efter at have nydt den første Elementarundervisning i Hjemmet, blev han i sit tiende Aar sendt til Kjøbenhavn og optaget i Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, der under Professor Michael Nielsens Bestyrelse dengang havde et meget stort Discipeltal og nød stor Anseelse. Her fik han snart til Lærer i Latin den senere saa bekjendte Pædagog Professor Frederik Lange, der allerede udøvede en stor Indflydelse paa den elleveaarige Dreng og senere mere end nogen anden blev hans levende Forbillede paa en Lærer. Da Sorø Akademis Skole i Efteraaret 1822 blev aabnet, var P. blandt de første Disciple, der bleve optagne. Vel følte han en levende Glæde ved atter at forenes i Hjemmet med sine Forældre og Sødskende (hans Fader var nemlig allerede 1817 bleven ansat i Sorø), men han forlod nødig Borgerdydsskolen og fik aldrig Sorø Skole saa kjær. I Sommeren 1828 blev han Student og tog i den lovbefalede Tid af halvandet Aar den saakaldte anden Examen ved Akademiet. I Februar 1830 gik han til Universitetet og studerede i nogle Aar Filologi, idet han hørte filologiske og historiske Forelæsninger. Mest

tiltalte dog Lærerens praktiske Gjerning ham og i Begyndelsen af 1833 blev han omtrent samtidig Lærer i begge Borgerdydsskolerne. Navnlig knyttedes han Aar for Aar nærmere til Borgerdyden paa Kristianshavn, saa at han fra 1837 havde Græsk gjennem hele Skolen og til Slutningen Latinsk Stil og tildels Latin i øverste Klasse. De ti Aar, han tilbragte som Lærer ved denne Skole, vil han stedse mindes med stor Glæde og Taknemlighed mod den daværende Bestyrer N. B. Krarup, til hvem han et Par Aar traadte i nærmere Forhold ved at forestaae den private Opdragelsesanstalt, Krarup havde i sit Hus. Krarup udtalte vel ogsaa undertiden det Ønske, at P. engang skulde fortsætte hans Virksomhed, og maaske var denne Tanke bleven til Virkelighed, hvis ikke P. d. 8. October 1842, faa Maaneder før Krarups uventede Død, var bleven udnævnt til Adjunkt ved Sorø Akademis Skole og Opdragelsesanstalt. Her virkede han nu som Lærer og Opdrager i fem Aar og fornyede mange kjære Bekjendtskaber fra sin Barn-dom, især med flere af sine tidligere Lærere og fremfor alt med den elskværdige Olding Amtsprovst Ridder Flemmer, hvis Hus han allerede som Discipel og ung Student havde betragtet som sit andet Hjem, og hvor han havde stiftet flere værdifulde Bekjendtskaber, navnlig med Sønnen den i 1864 afdøde Etatsraad, Ridder H. M. Flemmer. I Sommeren 1845 erholdt han en Permission paa 6 Maaneder og underkastede sig ved Kjøbenhavns Universitet en filologisk Magisterkonferens samt disputerede derefter for Magistergraden (senere blev han Doctor philosophiæ ved den Forordning, der afskaffede Magistergraden). Da det filologiske Lektorat ved Professor Tregders Udnævnelse til Rektor i Aalborg

paany blev ledigt, blev det P. overdraget i et Aar at holde Forelæsninger og Øvelser ved Akademiet. Den 17. September blev han udnævnt til Overlærer ved Aalborg Kathedralskole, hvor han forblev i syv Aar og benyttede en Del af sin Fritid til at udvide sit Bekjendtskab med den pædagogiske Litteratur, ligesom han ogsaa skrev nogle pædagogiske Afhandlinger i Skoleprogrammerne. Fra sin Lærervirksomhed saavel i Sorø som i Aalborg bevarer han ikkun venlige Erindringer, og ligesom han stedse vil mindes sin soranske Rektor (hvem han nu afløser i Roeskilde) med Kjærlighed og Taknemmelighed, saaledes glæder han sig ved at turde regne sin forhenværende Rektor i Aalborg til sine nærmeste Venner. Den 12. Januar 1855 blev han udnævnt til Rektor for Slesvig Domscole, hvilket Embede han beklædte, indtil han efter Dannevirkes Opgivelse tilligemed alle de Embedsmænd, der vare Kongen tro, uanset om de vare fødte i eller udenfor Hertugdømmet, blev fordreven af den med de fjendtlige Tropper indstrømmede Pøbel, til hvilken Bærmen af Befolkningen havde sluttet sig. Men selv denne sørgelige Katastrophe, der paafulgtes af saa store Ulykker, der tungt rante hans Fædreland og hans nærmeste, formaaer ikke at kaste nogen mørk Skygge henover de ni Aar, han virkede i Slesvig, der uagtet de Vanskeligheder, han havde at kæmpe med, og de hyppige Skuffelser, han maatte opleve, høre til hans Livs lykkeligste og indholdsrigeste. Ved Siden af megen baade aabenbar og hemmelig Modstand og de uafladelige Angreb i tyske (undertiden ogsaa i danske) Aviser og Tidsskrifter, modtog han dog ogsaa jevnlig Beviser baade paa Velvillie og Anerkjendelse selv fra Mænd af modsatte politiske An-

skuelser. De sidste sørgelige Dage i Slesvig skaffede ham den glædelige Overbevisning, at han ogsaa i Disciplenes Hjærter havde mere Plads, end han paa Grund af de særegne Forhold var berettiget til at vente. Der- som den retfærdige Sag havde seiret, skulde han der- for med Glæde og uden al Bitterhed være vendt tilbage til sit Embede, og saa længe der var Haab derom, søgte han ikke om noget Rektorat i Kongeriget, men var til- freds med at gjøre Tjeneste ved Metropolitanskolen som constitueret Adjunkt, medens han tillige overtog nogle af sine gamle Timer i Borgerdyden. Den 28. October 1864 blev han afskediget som Rektor for Domskolen i Naade og med Pension og allerede d. 6. Februar d. A. behagede det Hans Majestæt allernaadigst »foreløbig at constituere ham til Rektor for Roeskilde Kathedralskole« — netop Aarsdagen efter, at han havde maattet for- lade sin kjære Virksomhed i Slesvig. Foruden de nævnte Smaaafhandlinger, en Magisterdisputats og en tydsk Læ- sebog, har han paa Tydsk udgivet en Bearbejdelse af Tregders græske Mythologi, (der atter er oversat paa Hollandsk). Fra Slesvig Skole har han dimitteret 24 Studenter, hvoraf 2 erholdt første Karakter med Ud- mærkelse, 12 første og 10 anden Karakter. Den for Realister forordnede Examen af høiere Grad underka- stede sig 10, som alle bestode, deraf 2 med Udmær- kelse.

Adjunkt Peter Christian Dohn var født d. 10. Novbr. 1824 i Roeskilde, hvor hans Fader Andreas Pe- ter Dohn, f. 9. Decbr. 1792, † 9. April 1859, var Bor- ger og Bødkermester; hans Moder Christiane Dorothea Hansen, f. 9. Febr. 1802, lever endnu. Da hans For-

ældre havde smaae Kaar og mange Børn, blev han, uagtet han tidlig røbede gode Evner, ikke bestemt til Studeringer. Efterat han havde gennemgaaet den herværende Borgerskole og fra den var bleven konfirmeret, kom han paa Herredsfoged, Cancelliraad C. de Coninck's Contoir. Da denne brave Mand var bleven opmærksom paa Dohns gode Evner og aandelige Begavelse, interesserede han sig levende for hans videnskabelige Udvikling, og ved hans ivrige Omsorg og Understøttelse blev Dohn i Okt. 1839 — altsaa i en Alder af henved 15 Aar — indsat som Discipel i Roeskilde Kathedralskoles nederste Klasse. I 6 Aar gennemgik Dohn derpaa, medens han tillige — maaske mere end det var hans noget svagelige Konstitution tjenligt — vedblev at arbejde en Del paa Herredsfogdens Contoir, hele Skolen, idet han i Oktober 1845 som Skolens Dux blev dimitteret til Universitetet med et særdeles anbefalende Testimonium af Skolens gamle og højt hædrede Rektor Etatsraad S. Bloch. Som Discipel viste han bestandig en mønsterværdig og samvittighedsfuld Flid og Opførsel, hvad jeg ogsaa af egen Erfaring kan bevidne, da jeg efter i 1844 at være bleven ansat som Overlærer her ved Skolen i hans sidste Skoleaar underviste ham baade i Latin og Græsk. Ved examen artium erholdt han ligesom d. 23. Apr. og 20. Okt. 1846 ved den filologisk-filosofiske examen Karakteren laud. Han begyndte derefter strax paa det theologiske Studium, hvortil han alt tidligere havde følt sig hændraget. Ligesom han i Skolen saavel paa Grund af sine Forældres Uformuenhed, som af sine gode Evner, Flid og Fremgang, var bleven understøttet ved fri Skolegang og Skolens Stipendier, saaledes erholdt han ogsaa ved Universitetet

af samme Grunde Kommunitets- og Regentsstipendiet. Den 29. April 1851 underkastede han sig theologisk Attestats med Karakteren laud, og allerede d. 26de Mai s. A. blev han i afdøde Adjunkt Jens Agerups († 13. Marts 1851) Sted, efter Indstilling af Skolens nye Rektor Professor Elberling — medens dog hans gamle Rektor, Etatsraad S. Bloch endnu ikke ganske havde forladt Skolens Tjeneste — antagen som Timelærer ved den Skole, der havde fostret ham, og som han først forlod knuget af den Sygdom, der aabnede ham Evighedens Porte. Hans Undervisningsfag vare Tydsk, Fransk og Dansk. Istedet for dette Sprog fik han strax det følgende Aar Hebraisk, som han bestandig beholdt, derimod afgav han senere den tydske Undervisning og erholdt Religion i en enkelt Klasse. Imidlertid konstitueredes han d. 9. August 1851 som Lærer ved Skolen og d. 13. August 1852 erholdt han kgl. Ansættelse som Adjunkt. Forinden havde han d. 11. Novbr. 1851 paa Christianshavn ægtet Jfr. Nielsine Cæcilie Mogensen (født ssted. 9. Jan. 1828), der nu med 2 Sønner og 2 Døttre begræder Tabet af den for tidligt bortgangne, kjærlige Ægtefælle, Fader og Forsørger.

Efterat Dohn havde overtaget den franske Undervisning i Skolen, ønskede han ved at opholde sig et Par Maaneder i Paris at vinde den selvstændigere Opfattelse af dette Sprog og dets Udtale og den større Tungefærdighed, som kan erhverves ved et Ophold i Frankrig. Efter at have erholdt den fornødne Dispensation fra sine Forretninger ved Skolen begav han sig derfor paa egen Bekostning i Sommerferien 1852 til Paris, hvorfra han vendte tilbage d. 2. Okt. s. A. Opholdet i Paris benyttede han med den Samvittighedsfuldhed, der var et

Særkjende for hans hele Væsen, til ved at modtage Undervisning og ved flittigt Besøg i Kirker og Theatre at uddanne sit Øre og sin Tunge. En halv Snees lykkelige Aar henrandt nu for ham under hans stille, venlige Virksomhed paa Skolen, hans særdeles lykkelige Familieliv og hans fortrolige Omgang med Medlærere, der alle følte sig tiltalte af hans kjærlige og milde Sind, og af hvilke flere havde været hans Venner fra hans Barndom. Allerede var den Tid kommen, da han, uagtet vore i den Henseende ugunstige Forhold, turde gjøre sig Haab om i en ikke fjern Fremtid at træde over i den geistlige Virksomhed, der bestandig havde været hans Ønskers Maal, allerede havde han hertil i 1862 gjort sig fuldt færdig ved d. 11. Febr. at aflægge den catechetiske Prøve (laud.) og d. 12. Sept. s. A. den homiletiske Prøve (h. ill.), da hans legemlige Kraft — maaske efter for store Anstrængelser — begyndte at synke sammen, hans forhen livlige og muntre Aand sløvedes og sygnede hen, og hans Venner saae med Bekymring hans Fremtid imøde.

Faa Grund af dette svagelige Helbred tilstod Ministeriet ham ved Resolution af 17. Marts 1863, at han maatte fritages for at give mere end 21 Timers Undervisning om Ugen, ligesom det senere ved Skrivelse af 10. Juni s. A. tillod, at han fra Begyndelsen af Juli til Slutningen af August maatte foretage sig en Bade-reise til Fanø. Noget styrket vendte han tilbage fra denne; han havde om end ikke gjenvundet sit Helbred, dog fattet bedre Forhaabninger. Desværre tillode Krigsforholdene ham ikke i 1864 at gjentage denne Bade-reise. Hans hele legemlige og aandelige Kraft sank derefter i Vinterens Løb efterhaanden sammen, og

i Paaskeferien d. A. maatte han paa Grund af total Svækkelse af alle aandelige Evner fratræde sin Virksomhed ved Skolen; hvorfor han ved Ministeriets Skrivelse af 20. April d. A. erholdt Dispensation fra sine Forretninger til Skoleaarets Udgang. Dette Tidspunkt skulde han imidlertid ikke opleve. Efter et kort Ophold paa Københavns Kommune-Hospital afgik han til Sindssygehospitalet ved Vordingborg, hvor Døden d. 23. Mai gjorde Ende paa hans haabløse Tilstand. Søndagen d. 28. Mai blev han her i Roeskilde stedet til sit sidste Hvilested paa Graabrødrekirkegaard, ledsaget ikke blot af Skolens Lærere og Disciple, men ogsaa af en talrig Skare af Byens Embedsmænd og Borgere. Hans Minde vil blive bevaret i Kjærlighed.

Roeskilde, den 10. Juni 1865.

F. E. Hundrup.

Undervisningen har fra Skoleaarets Begyndelse indtil 1. October og atter fra 1. Marts til Skoleaarets Slutning været fordelt saaledes:

1. Rektor: Latin (10 T.) og Græsk (6 T.) i VII Kl., hvortil kommer 1 Repetitionstime med Dimittenderne 17 Timer.
2. Overlærer F. E. Hundrup: Latin i IV (9 T.) og III Kl. (9 T.), Græsk i IV Kl. (5 T.) 23 —
3. Overlærer P. D. Broager: Naturlære og Astronomi i VII Kl. A. og B. (6 T.), Mathematik i VII Kl. B. (4 T.), VI Kl. (4 T.), V Kl. (4 T.), IV Kl. (4 T.) 22 —
4. Overlærer E. Flemmer: Latin i VI Kl. (8 T.) og V Kl. (9 T.), Græsk i V Kl. (5

T.), Skrivning i IV Kl. (1 T.), III A. (2 T.), III B. (2 T.), II (3 T.) 30 Timer.

5. Adjunkt M. F. Hansen: Historie i VII Kl. (3 T.), VI Kl. (3 T.), V Kl. (2 T.), IV Kl. (2 T.), III Kl. A. (3 T.), I Kl. (3 T.), med Realisterne (2 T.), Geografi V Kl. (2 T.) . . 23 —

6. Adjunkt C. Thomsen: Naturhistorie i VI—I Kl. (14 T.), med Realisterne (1 T.), Geografi i VI Kl. (2 T.), IV Kl. (2 T.), III Kl. A. (2 T.), III Kl. B. (2 T.), med Realisterne (1 T.), Skrivning i I Kl. (4 T.) 28 —

7. Adjunkt P. C. Dohn: Hebraisk i VII Kl. A. og B. (4 T.), Fransk i VII Kl. (1 T.), VI Kl. (3 T.), V Kl. (3 T.), IV Kl. (2 T.), III Kl. A. (3 T.), II Kl. (5 T.) (indtil Udgangen af April) 21 —

8. Adjunkt P. J. C. Scharling: Religion VII—I Kl. (17 T.), Dansk i VII Kl. (2 T.), VI Kl. (2 T.), V Kl. (2 T.), IV Kl. (2 T.), med Realisterne (2 T.) 27 —

9. Adjunkt T. Fritsche: Græsk i VI Kl. (5 T.), Dansk i I Kl. (6 T.), Tydsk i alle Klasser undtagen II Kl. (VII, 1, VI, 3, V, 3, IV, 3, III A., 2, III B., 2, I, 6 og med Realisterne (1 T.) 32 —

10. Adjunkt, Landmaaler C. V. Hansen: Matematik i VII Kl. A. (4 T.), Matematik og Regning i III Kl. A. (5 T.), III Kl. B. (5 T.), II Kl. (4 T.), I Kl. (6 T.), med Realisterne (4 T.), Geografi i II Kl. (3 T.) og I Kl. (2 T.) 33 —

11. Timelærer, Collaborator W. A. Bloch:

Latin (9 T.), Historie (3 T.) og Fransk (3 T.) i III Kl. B., Dansk (5 T.) og Tydsk (5 T.) i II Kl.	25 Timer.
12. Timelærer Cand. theol. Brandt: Dansk i III Kl. A. og B.	4 —
13. Timelærer, Adjunkt M. Quistgaard- Muusmann: Fransk i alle Klasser (siden 1. ai)	18 —
14. Kantor Hartmann: Sang	4 —
15. Malermester Møller: Tegning i de 3 nederste Klasser og med Realisterne	7 —
16. Gymnastiklærer Nielsen: Gymna- stik og Svømning under Inspektion af Adjunkt M. Hansen	6 —
17. Lieutenant Sahlertz leder i Sommermaane- derne to Gange ugentlig de øverste Klassers Skyde- øvelser.	

Under Etatsraad Bojesens Fraværelse og indtil 1. Marts var Latinundervisningen i VII Kl. delt mellem Overlærer Flemmer og Collaborator Bloch, Undervisningen i Græsk overdragen Adjunkt Fritsche. Under dette Vicariat afgav Overlærer Flemmer sine Skrivetimer i IV og III Kl. til Adjunkt Thomsen og Malermester Møller, Adjunkt Fritsche sine tyske Timer i III Kl. til Overlærer Broager, Collaborator Bloch Historie i III Kl. B. til Adj. M. Hansen.

Efter derom indgiven Ansøgning, fratraadte Overlærer Flemmer d. 29. Juli 1864 sin Virksomhed som Inspektor, og Rektor overdrog med Ministeriets Tildelse denne Plads til Adjunkt C. Hansen.

Skolens Disciple.

Antallet af Skolens Disciple udgjorde efter sidste

Program i Mai Maaned 132, af hvilke i Juli 10 afgik til Universitetet. Foruden disse ere følgende Disciple udmeldte siden Mai 1864: C. C. Mulvad, F. C. E. S. Brockdorff, C. F. Rantzau, J. Rink, V. H. Holm, P. Brønnicke, V. Pedersen, C. W. C. Hennings, H. J. C. A. O. Hennings, N. B. Knudsen, C. L. J. Hansen, N. D. C. O. Petersen, C. M. W. Suell, J. C. P. Bibow, C. Madsen, C. Elberling.

Derimod ere i August Maaned 1864 28 Disciple og i Løbet af Skoleaaret 5 Disciple optagne. Discipeltallet udgjør ved dette Programs Udgivelse i Juni 1865 139, der ved Omflytningen i Slutningen af Mai erholdt følgende Orden:

7. Klasse A.

1. Ove Malling Gjersing, S. af Stiftslæge i Valø Stift O. M. Gjersing.
2. Haldor Peter Bjarnesen, S. af Skolelærer J. B. Bjarnesen i Quislemark.
3. Frederik Jacob Christian Balle, S. af Paster J. O. Balle i Aversi.
4. Johan Peter Bernth Wedel, S. af Pastor N. C. Wedel i Himmeløv.
5. Johannes Wolfgang Haffner, S. af Kammerjunker, Ritmester W. Haffner, R. af Dbrg., i Slagelse.
6. Christian Ludvig Georg Bech, S. af Kjøbmand C. J. Bech i Roeskilde.
7. Adolph Skrike Fraas, S. af Proprietair H. J. A. Fraas til Philipsdal.
8. Carl Gotfred Anders Christensen, S. af Kammerraad, Postholder C. Christensen i Høie-Tastrup.
9. Sophus Theodor Leunbach, S. af afdøde Pastor A. T. Leunbach i Elmelunde.

7. Klasse B.

10. Carl Wilhelm Østrup, S. af Kjøbmand W. Østrup i Roeskilde.

11. Jacob Holm, Søn af Proprietær Holm paa Lerchenfeldt.
12. Frits Martin Levy, S. af Professor, Dr. med. Levy, R. af D., ved Kjøbenhavns Universitet.
13. Julius Theodor Møller, S. af Instrumentmager Møller i Roeskilde.
14. Frode Gjersing, Broder til Nr. 1.
15. Frederik Israel Suell, S. af Forpagter Suell paa Gislingegaard.
16. Christian Kjærulff Torst, S. af Tiendekommissær Torst, Godsforvalter paa Baroniet Løvenborg.
17. Frederik Elias Lindhard, S. af afdøde Pastor Lindhard i Astrup.
18. Christian Holger Rørdam, S. af Pastor Rørdam i Ondløse.
19. Sophus Boy Fangel, S. af Provst Fangel paa Als.
20. Jens Jørgen Erik Blom, S. af Kontorist Blom i Haderslev.

6. Klasse.

21. Edvard Daniel Theodor Hvidt, S. af Godseier V. Hvidt til Frihedslund.
22. Georg Daniel Antonius Krieger Koefoed, S. af Justitsraad, Herredsfoged Chr. Koefoed i Kallundborg.
23. Henrik Muhle Hoff, S. af Skolelærer G. T. Hoff i Sørbymøgle ved Slagelse.
24. Johan Gnstav Christoffer Thorsager Kjeldahl, S. af Kammerraad, Distriktslæge J. Kjeldahl paa Jægerspriis.
25. Herman Emil Michelsen, S. af afdøde Cand. theol. Chr. Michelsen, Skolelærer i Præstø.
26. Emanuel Christian Olaf Møller, S. af Malermester L. Th. Møller i Roeskilde.
27. Herholdt Nicolai Christian Sylow, S. af forhenværende Borgermester, Justitsraad Chr. E. Sylow i Korsør.
28. Christian Albert Emil Hansted, S. af Cand. pharm. L. E. Hansted, Provisor paa Roeskilde Apotbek.
29. Julius Müller, S. af afdøde Bomuldstøifabrikant A. Müller i Roeskilde.
30. Rasmus Axel Holm, S. af Pastor J. L. F. Holm, Sognepræst paa Sjællands Odde ved Nykjøbing.
31. Rasmus Schandørff Hansted, Broder til Nr. 28.

32. Axel Carl Christian Bache, S. af Forpagter C. E. Bache paa Fufrendal.
33. Georg Buntzen Strøm, S. af Distriktslæge O. Strøm i Vordingborg.
34. Hermann Valentiner, S. af Forpagter Chr. U. Valentiner paa Gjorsløv
35. Julius Christian Poul Valentiner, S. af Etatsraad A. Valentiner til Gjeddedal.
36. Johan Baagøe, S. af afdøde Proprietær C. P. V. Baagøe til Bregningegaarden.
37. Edvard Christian Schiøler, S. af afdøde Møller H. Chr. Schiøler i Herlufmagle Mølle.
38. Frederik Becker, S. af Provst P. W. Becker, Sognepræst for Soderup og Kirke-Eskildstrup Menigheder.

5. Klasse.

39. Anders Borch Reck, Søn af Distriktslæge Reck i Storeheddinge.
40. Christen Christensen, S. af Restauratør Christensen i Kbhvn.
41. Wilhelm Wentzel Haffner, Broder til Nr. 5.
42. Villiam Frederik Gottlieb, S. af Apotheker Gottlieb i Roeskilde.
43. Ludvig Christen Christensen, Broder til Nr. 8.
44. Olaf Rye Lassen, S. af Forpagter Lassen paa Svanholm, R. af D.
45. Hans Ludvig Julius Wieck, Søn af afdøde Møller Wieck i Kornerup Mølle.
46. Victor Christian Schiøtz, S. af Hospitalslæge Schiøtz i Roeskilde.
47. Vincentz Charles Lindhardt, S. af Pastor Lindhardt til Jyderup og Holmstrup.
48. Frantz Carl Claus Hygom, S. af Grosserer Hygom i København.
49. Nicolai Henrik Roth, S. af Fuldmægtig Roth i Roeskilde.
50. Peter Adolph Stricker, S. af forhenv. Proprietær Stricker ved Roeskilde.
51. Holger Emil Vilhelm Poulsen, S. af Provst Poulsen, Sognepræst til Eiby og Dalby.

4. Klasse.

52. Poul Johan Carl Bruun Neergaard, S. af Jægermester Neergaard til Skjoldenæsholm.
53. Valdemar Hvidt, Broder til Nr. 21.
54. Harald Gutzon Münster, S. af Forpagter Münster paa Oremandsgaard.
55. Rasmus Vilhelm Carl Koefoed, S. af Kjøbmand Koefoed i Holbæk
56. Niels Johan Carl Johansen, S. af Skomagersvend Johansen i Roeskilde.
57. Niels Christoffer Dyrland Ostermann Raae, S. af afdøde Kjøbmand Raae i Kallundborg.
58. Michael v. Halle, S. af Proprietair v. Halle paa Nygaard ved Roeskilde.
59. Louis Christian Knipschildt Hygom, Broder til Nr. 48.
60. Frederik Herman Theodor Fiehn, S. af Forpagter Fiehn paa Juellund.
61. Erik Sophus Becker, S. af Overauditor Becker, R. af Dbg., Byfoged og Byskriver i Nyborg.
62. Otto Carl Christian Hansen, S. af Skolelærer og Kirkesanger Hansen i Hyllinge.
63. Harald Herman Quistgaard, S. af Pastor Quistgaard til Gimlinge.
64. Andreas du Plessis de Richelieu, S. af afd. Pastor Richelieu paa St. Thomas.
65. Johannes Carl Adolph Sophus Ludvig de la Porte, S. af Justitsraad de la Porte, R. af Dbg., i Roeskilde.
66. Theodor Fabricius, S. af afd. Proprietær Fabricius ved Ribe.
67. Ove Frederik Gedde, S. af afd. Cand. juris Gedde til Viborggaarden.
68. Vilhelm Edvard Wieck, Broder til Nr. 45.
69. Erik Rudolph Christensen, S. af Prokurator Christensen i Holbæk.

3. Klasse A.

70. Johannes Frederik Henckell, S. af Hestehandler Henckell af Løvenborg.
71. Daniel Hvidt, Broder til Nr. 21 og 53.

72. Gotfred Heineth Fraas, Broder til Nr. 7.
73. Helge Holstein, S. af afd. Pastor H. H. Holstein.
74. Otto Ludvig Theodor Hebert, S. af Møller Hebert i Selsø Mølle.
75. Edvard Ludvig Curtz, S. af Justitsraad Curtz, Postmester i Roeskilde.
76. Peter Fenger Petersen, S. af Kjøbmand Petersen i Kallundborg.
77. Christian Bruun, S. af Pastor Bruun i Vium.
78. Ludvig Hermann Gether, S. af Justitsraad, Borgermester Gether i Kjøge.
79. Hans Ove Emmerik Suell, Broder til Nr. 15.
80. Christian Joachim Ludvigsen, S. af Forpagter Ludvigsen paa Stengelstrup.
81. Vilhelm Julius Curtz, Broder til Nr. 75.
82. Frode Holstein, Broder til Nr. 73.
83. Hjalmar Fiedler, S. af Landmand Fiedler ved Korsør.

3. Klasse B.

84. Andreas Theodor Godtfred Bruun Neergaard, Broder til Nr. 52.
85. Holger Axel Hansen, S. af afd. Pastor Hansen til Reerslev og Rudsvodby.
86. Jacob Frederik Christian Sünckenberg, S. af Apotheker Sünckenberg i Storeheddinge.
87. Adam Carl Frederik Lunn, S. af Proprietair Lunn, til Frederikshøj.
88. Søren Skouboe, S. af afd. Kjøbmand Skouboe i Nysted.
89. Carl Christian Milo, S. af Pastor Milo i Kornerup.
90. Hilmar Emanuel Rafn, S. af Klasselotterikollektør Rafn i Roeskilde.
91. Jens Sophus Petersen, S. af Kjøbmand Petersen i Nykjøbing p. S.
92. Frederik Anders Christian Andersen, S. af Forpagter Andersen af Kappeløvgaarde.
93. Jacob Wedel, Broder til Nr. 4.
94. Jens Frode Hans Meiling Falck, S. af Pastor Falck i Vindinge.

95. Jens Frederik Hjort, S. af Gaardeier Hjort i Jyderup.
 96. Niels Christian Peter Petersen, S. af Restauratør Petersen i Roeskilde.
 97. Peter Ove Julius Lunn, S. af Krigsassessor Lunn, Forpagter af Knapstrupgaard.
 98. Hans Peter Andreas Schram, S. af Borgerrepræsentant Schram i Roeskilde.

2. Klasse.

99. Valdemar Poul Julius Andersen, S. af Møller Andersen.
 100. Ove Emil Gottlieb, Broder til Nr. 42.
 101. Carl Vilhelm Engberg, S. af forhenv. Forvalter Engberg paa Løvenborg.
 102. Christian Martinus Klauman Erichson, S. af afd. prakt. Læge Erichson i Roeskilde.
 103. Albert Aninus Valdemar Hansen, S. af Kjøbmand Hansen i Nykjøbing p. S.
 104. Jens Louis Vilhelm Emil Lønholdt, S. af Tømmermester Lønholdt i Roeskilde.
 105. Alfred Sveistrup Poulsen, S. af afd. Kjøbmand Poulsen i Roeskilde.
 106. Viggo Peter Ulrik Mule Bang, S. af Tobaksspinder Bang i Roeskilde.
 107. Valdemar Vilhelm Petersen, S. af Kjøbmand Petersen i Svinninge.
 108. Valdemar Emil Wieck, Broder til Nr. 45 og 68.
 109. Søren Albert Idus Schmith, S. af afd. Uhrmager Schmith i Roeskilde.
 110. Niels Peter Christian Hansen, S. af Tømmermester Hansen i Roeskilde.
 111. Carl Emil Andreas Bache, Broder til Nr. 32.
 112. Carl Peter Daniel Henningsen, S. af Forpagter Henningsen til Roeskilde Kloster.
 113. Lars Christian Brun, S. af prakt. Læge Brun i Holbæk.
 114. Nicolai Krabbe Andresen, S. af Landvæsenskommisær Andresen til Gjershøigaard.
 115. Georg Anton Christian Pætges, S. af Skomagemester Pætges i Roeskilde.

1. Klasse.

116. Louis Frantz Victor Nicolai Andersen, Broder til Nr. 99
117. Eugen Carl Adolph Schoug, S. af Krigsassessor, Inspektør Schoug i Roeskilde.
118. Carl Rosen, S. af prakt. Læge Rosen i Storeheddinge.
119. Henrik Albert Georg Meyer, S. af Skolelærer Meyer i Himmelev.
120. Georg Julius Bartholdy, S. af Toldkontrollør Bartholdy i Roeskilde.
121. Emil Hammerich, S. af forhenv. Politimester i Flensborg, Kancelliraad Hammerich, R. af Dbg. og Dbgsmand.
122. Julius Raphael Kauffmann, S. af Kjøbmand Kauffmann i Roeskilde.
123. Herman Vilhelm Østrup, Broder til Nr. 10.
124. Johan Laurens Wedel, Broder til Nr. 4 og Nr. 93.
125. Niels Christian Andreas Dohn, S. af afd. Adjunkt Dohn i Roeskilde.
126. Joachim Peter Ove Malling, S. af Amtsforvalter, Kancelliraad Malling i Roeskilde.
127. Conrad Alexander Sophus Rasmus Friderichsen, S. af forhenv. Herredsfoged i Hvidding og Nørrevangstrup Herreder, Kancelliraad Friderichsen.
128. Sophus Wilhelm Winther, S. af Garvermester Winther i Roeskilde.
129. Louis Henrich Angell Schram, Broder til Nr. 98.
130. Frederik Olivardt Møller, S. af Veiinspektør Møller i Roeskilde.
131. Christian Vilhelm Sünckenberg, Broder til Nr. 86.
132. Christian Herman Bang, Broder til Nr. 106.
133. Johannes Henrik Rafn, Broder til Nr. 90.
134. Frits Frederik Vulrat Havn Søht, S. af Distriktskege, Krigsraad Søht.
135. Henrik Frants Søren Kornerup, S. af Kjøbmand Kornerup i Roeskilde.
136. Vilhelm Christian Oluf Cæcilian Andersen, S. af Jernbaneforvalter Andersen.

137. Christian Carl Jørgensen, S. af Proprietær Jørgensen i Søersløv.
 138. Anton Emil Petersen, S. af Kroeier Petersen i Ousted Kro.
 139. Johan Nicolai Jørgensen, Broder til Nr. 137.

I Skoleaaret 18 $\frac{6}{5}$ ere følgende Pensa gennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Adj. Scharling): Den danske Litteraturs Historie fra Christian den Syvendes Dage indtil Nutiden er gennemgaaet med Benyttelse af Thortsens Litteraturhistorie; særlig er dvælet ved Rahbek, Oehlenschläger og Baggesen, af de senere Digttere især Hertz, Hauch, H. C. Andersen, Chr. Winther og Paludan-Müller, af hvilke Forfattere udvalgte Stykker ere forelæste. I det sidste Fjerdingaar ere c. 12 Timer anvendte paa at øve Disciplene af Klassens yngste Afdeling i Svensk, hvorved Hammerichs svenske Læsebog benyttedes. Hver Maaned ere to længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne, i Alt 19.

Sjette Klasse (Samme): Den danske Litteraturs Historie er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog, forfra indtil Christian den Syvendes Dage. Adskillige af de gamle Kjempeviser ere forelæste og forklarede; udførligere er dernæst behandlet Holberg og hans Tid, hvortil er benyttet Holbergs Autobiografi og nogle af hans Epistler; derhos ere større Brudstykker af Niels Klim læste, samt af Komedierne: Erasmus Montanus og Jacob v. Thybo. Desuden er læst af Oehlenschläger: Hakon Jarl; af Heiberg: Pottemager Walter, foruden enkelte mindre Smaating. En Stil hveranden Uge, i Alt 20.

Femte Klasse (Samme): Den nordiske Mythologi er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling; derhos er Oehlenschlägers Nordens Guder læst og forklaret. Efter Holst's poetiske Læsebog ere udvalgte Digte af forskellige danske Digtere læste, endelig udvalgte Brudstykker i Prosa af forskellige Forfattere, bl. A. Poul Møller. En Stil om Ugen er skreven, i Alt 34.

De ikke-studerende Disciple af denne og den følgende Klasse have desuden gennemgaaet de ældre danske Digtere i Holst's poetiske Læsebog (S. 1—75), og under Læsningen af udvalgte Stykker af Holst's prosaiske Læsebog have de indøvet den danske Sproglære efter Wolles Grammatik. Af Oehlenschläger er derhos læst Hroars Saga, af Holberg den politiske Kandestøber. En særskilt Stil er skreven hver Uge.

Fjerde Klasse (Samme): Af Holst's prosaiske Læsebog ere følgende Afsnit læste: S. 43—59; 133—142; 166—70; 258—64; 276—85. Af Holst's poetiske Læsebog ere udvalgte Digte, passende for Klassens Modenhed, læste fra S. 101—110 og fra S. 126—205. Flere længere Digte ere lærte udenad. Af Wolles Grammatik ere Formlæren og Sætningslæren repeterede og indøvede. En Stil ugentlig er skreven hjemme, i Alt 35.

Tredie Klasse A. (Time lærer Brandt): 2 Timer om Ugen. Holst's prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og Analysering. Følgende Afsnit ere læste: S. 24—30; 59—64; 158—200; 214—241; 261—289. Af Holst's poetiske Læsebog ere flere Digte lærte udenad. Af Wolles Grammatik ere Formlæren og Sætningslæren læste og indøvede. En Stil

ugentlig er skreven hjemme, og de rettede Stile senere blevne gennemgaaede paa Skolen. Ialt ere 32 Stile skrevne.

Tredie Klasse B. (Samme): 2 Timer om Ugen. Holst's prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og Analysering. Følgende Afsnit ere læste: S. 24—30; 38—43; 131—140; 158—200; 214—241; 279—289. Af Holst's poetiske Læsebog ere flere Digte lærte udenad. Af Wolles Grammatik ere Formlæren og Sætningslæren lærte og indøvede. En Stil ugentlig er skreven hjemme, og de rettede Stile senere blevne gennemgaaede paa Skolen. Ialt ere 32 Stile skrevne.

Anden Klasse (Timelærer Bloch); 5 Timer om Ugen. Borgens og Rungs danske Læsebog, andet Kursus, senere (da Stoffet i denne var opbrugt) udvalgte Stykker af Boisens danske Læsebog ere benyttede til at øve Disciplene i Oplæsning og Gjenfortælling, samt til grammatikalsk Analyse. Bojesens danske Sproglære er læst tilende. Omtrent 20 af Holst's Smaadigte til Udenadslæsning ere lærte og forklarede. To ugentlige Stile, som have bestaaet i at gjengive kortere eller længere Fortællinger, samt enkelte Gange i Oversættelse fra Tydsk. Stilenes samlede Antal udgjør 70.

Første Klasse (Adj. Fritsche): 6 Timer om Ugen. Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er bleven benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analysering; nogle Digte ere lærte udenad efter Holsts Smaadigte. Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er først mundtlig meddelt og indøvet, senere atter gennemgaaet med Afbenyttelse af Bojesens danske Sproglære (§ 1—46). To Stile om Ugen, mest Diktat, i den sidste Halvdel af Skoleaaret ogsaa Gjengivelse af en let Fortælling, ialt 68.

Latin.

Syvende Klasse (Etatsraad Bojesen indtil 1. October, 10 Timer med den samlede Klasse, 1 Time med ældste Afdeling) Madvigs Carmina selecta, Catulli I—IX, XI—XII; Tibulli I—III, Propertii I—VII, Ovidii I—IV, Lucani I, Martialis I—XVII. (Overlærer Flemmer fra 1. October til 1. Marts, 5 Timer med den samlede Klasse, 1 Time med ældste Afdeling): Titi Livii histor. lib. III og lib. IV, cap. 1—43. Cursorisk Læsning af Suetonius og Tacitus. Bojesens Haandbog i romerske Antikviteter S. 18—49. Repeteret med ældste Afdeling Ciceronis oratt. pro Sex. Roscio Amerino, pro lege Manilia, pro Ligario, pro rege Deiotaro. Sallustii Catilina. Titi Livii hist. lib. 1, cap. 1—40. (Timelærer, Collaborator Bloch, 5 Timer fra 1. October til 1. Marts): Af Madvigs Carmina selecta Ovid. V, VI; Juvenal. I. Ciceronis de officiis lib. II & III. (Rektor Povelsen fra 1. Marts: Dimittenderne have benyttet nogle af de græske Timer, i hvilke da begge Afdelinger ere særskilt underviste, til Repetition af latinske Forfattere): Titi Livii hist. lib. IV, cap. 43 — til Ende. Med den yngre Afdeling Verg. Aen. lib. II. Repeteret med hele Klassen Tit. Liv. lib. III og IV. Carmina selecta, Cic. de officiis lib. II & III. Med den ældre Afdeling alene: Horat. od. lib. I & II. Verg. Aen. II, III, IV, Cic disp. Tusc. lib. IV. Med den yngre Afdeling alene Verg. Aen. lib. II. Ugentlig er der skrevet 2 latinske Stile eller en Stil og en Version, som ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Undertiden er en af disse Stile eller Versioner skreven paa Skolen i to sammenlagte Timer. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret

72 Stile og Versioner. En Time er egentlig brugt til cursorisk Læsning, en anden til mundtlige Stiløvelser.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): I 5 ugentlige Timer er læst: Ciceronis oratio pro rege Deiotaro; Livii hist. lib. III; Vergilii Aeneid lib. II & IV. Endvidere i 1 ugentlig Time cursorisk efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere p. 38—60, 71—75, 111—119, 124—126. Til Stil 2 Timer; hver Uge er der skrevet 1 eller 2 latinske Stile, der ere blevne rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret 50, desuden 12 Gange mundtlig Stil. Af Bojesens Haandbog i de Romerske Antikviteter er læst p. 1—39. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.) er læst §§ 342—383, 424—446, dog med Forbigaaelse af endel Anmærkninger; endvidere repeteret de vigtigste Regler af hele Casuslæren og Moduslæren.

Femte Klasse (Samme): I 6 ugentlige Timer er læst: Ciceronis orationes in L. Catilinam I—IV, pro Ligario, pro rege Deiotaro, pro lege Manilia; Vergilii Aeneid. l. II, v. 1—566. Cursorisk efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere p. 1—14. Stil 3 Timer; hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile, den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Veiledning. Stilene ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret 67, desuden 12 Gange mundtlig Stil. Af Bojesens Haandbog i de romerske Antikviteter er læst p. 18—39. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.) er repeteret § 176—261, samt læst §§ 281—342, dog med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger.

Fjerde Klasse (Overlærer Hundrup): (9 ugent-

lige Timer). I 6 Timer om Ugen Sallusts Catilina. 3 ugentlige Timer ere anvendte til Stil. Der er hver Uge efter Trojels Materialier (2den Udg.) skrevet to latinske Stile, den ene paa Skolen i to sammenhængende Timer, den anden hjemme; de ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen, i Alt 76. Af Madvigs Sproglære (4de Udg.) er i Sammenhæng læst § 176—260, desuden ere mange andre Regler (f. Ex. §§ 309—13, 318—21, 327—31, 313, 348—52, 365—67 o. fl.) dels til Stilene, dels til Sallust gennemgaaede og indøvede.

Tredie Klasse A. (Samme): (9 Timer om Ugen). I 6 ugentlige Timer er af Kerrns og Krebs's Læsebog læst S. 1—52. Tre ugentlige Timer ere anvendte til Stil. Som Stiløvelser ere to Gange om Ugen de danske Exempler i ovennævnte Læsebog skriftlig oversatte paa Latin, i Begyndelsen stedse paa Skolen under Lærerens Veiledning og Tilsyn, men senere er den ene af de ugentlige Stile skreven hjemme; de ere alle rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen; i Alt 69. Af Madvigs Sproglære er det vigtigste af Formlæren læst og repeteret; ogsaa ere adskillige af Syntaxens Regler, hvortil Læsebogen gav Exempler, gennemgaaede og indøvede.

Tredie Klasse B. (Timelærer Bloch): 9 Timer om Ugen. I de sex af disse er Kerrns og Krebs's Læsebog læst tilligemed den latinske Formlære efter Madvigs Grammatik, 4de Udg. De tre øvrige Timer ere blevne anvendte til skriftlig at oversætte de danske Exempler i Læsebogen paa Latin.

Græsk.

Syvende Klasse (Etatsraad Bojesen indtil 1.

October): 7. og 10. Bog af Odysseen. (Adjunkt Fritsche fra 1. October til 28. Februar): Herodots 9. Bog, Lukians Drømmen, Prometheus, Gudesamtalerne i Udvalg, Filosofernes Salg, Xenophons Mem. 1. Bog. Afgangsdisciplene repeteret Xenophons Anabasis 2. og 4. Bog, 2. Bog af Memorabilia. (Rektor Povel sen fra 1. Marts): Repeteret Herodots 9. Bog og Odysseens 7. og 10. Bog. Afgangsdisciplene repeteret Odysseens 5. og 6. Bog, Sophocles, Kong Oedip. 7. B. repeteret Anabasis 2. Bog, Lukian (se ovenfor), Xenophons Memorabilia 1. Bog. Formlæren gennemgaaet.

Sjette Klasse (Adj. Fritsche): 5 Timer om Ugen. 2den Bog af Xenophons Anabasis, 1. Bog af Xenophons Memorab. Socratis og 5te Bog af Homers Odyssee. Hovedreglerne af Syntaxen ere mundtlig meddelte, og Formlæren repeteret efter Bergs Grammatik.

Femte Klasse (Overl. Flemmer): I 5 ugentlige Timer er læst: 2den Bog og 3die Bogs Cap. 1—2 af Xenophons Anabasis. Homers Odyssees 10de Bog v. 1—475. Formlæren er repeteret efter Bergs græske Formlære (3die Udgave); af Syntaxen ere de vigtigste Regler af Casuslæren meddelte mundtlig.

Fjerde Klasse (Overl. Hundrup): (5 Timer om Ugen). Bergs Læsebog (3die Udg.) S. 1—52 og S. 58—63. Det vigtigste af Formlæren er læst og repeteret efter Bergs Formlære (3die Udgave).

Fransk.

Sjette Klasse (Adj. Dohn, siden Timelærer Muusmann): (3 Timer om Ugen): Borrings Etudes littéraires Pag. 98—151, 221—227, 235—245, 249—268, 279—304. Formlæren efter Abrahams' Grammatik. Colomba

af Prosper Mérimée er bleven benyttet til cursorisk Læsning.

Femte Klasse (Samme): 3 Timer om Ugen. Borrings *Études littéraires*. Pag. 44—62, 111—160, 166—181. Formlæren efter Abrahams' Grammatik.

Fjerde Klasse (Samme): 2 Timer om Ugen. Borrings *Études littéraires*. Pag. 10—21, 98—127. Abrahams' Grammatik: Det vigtigste af Formlæren.

Tredie Klasse A. (Samme): 3 Timer om Ugen. Borrings *Études littéraires* Pag. 1—20; 98—111; 160—165. Det vigtigste af Formlæren efter Ingerslevs Grammatik.

Tredie Klasse B. (Timelærer Bloch): 3 Timer om Ugen Borrings *Études littéraires* Side 1—20, 98—126, 160—165. Ingerslevs Formlære.

Anden Klasse (Adj. Dohn siden Timelærer Muusmann): 5 Timer om Ugen. *L'histoire du petit Jeannot* af Vilh. Bjerring. Pag. 1—37. Ingerslevs Grammatik: Det vigtigste af Formlæren til de uregelmæssige Verber.

Tydsck.

Sjette Klasse (Adj. Fritsche): 3 Timer om Ugen. Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 437—481, 362—372, 548—586; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes *Götz v. Berlichingen*; Schillers *Wallensteins Tod*. Hjorts Grammatik er repeteret. En Stil hveranden Uge, ialt 21.

Femte Klasse (Adj. Fritsche): 3 Timer om Ugen. Hjorts prosaiske Læsebog S. 291—324, 341—361, 381—414; udvalgte Stykker af den poetiske Læsebog. Syntaxen er læst og Formlæren repeteret efter Hjorts Grammatik. En Stil hveranden Uge, ialt 20.

Stile Desuden have Realisterne læst S. 21—87; 113—122; 127—134; 146—155; 159—162; 164—183; 185—194; 324—329.

Fjerde Klasse (Samme): 3 Timer om Ugen. Hjorts Læsebog S. 64—103, 113—122, 127—134, 146—155, 164—183. De vigtigste Regler af Syntaxen ere meddelte mundtlig under Læsningen; Formlæren er læst efter Hjorts Grammatik. Holbeks og Petersens Materialier ere benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk. En Stil hveranden Uge, ialt 18.

Tredie Klasse (Samme): 2 Timer om Ugen. Hjorts tyske Læsebog S. 21—26, 30—73 Efter Hjorts Grammatik er det vigtigste af Formlæren gjenne-gaaet. Holbeks og Petersens Materialier ere benyttede til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk.

Tredie Klasse B. (Samme): Ligesom 3die Kl A.

Anden Klasse: (Timelærer Bloch): 5 Timer om Ugen. Rungs tyske Læsebog S. 117—151, 191—257. Hjorts lille Grammatik. Petersens og Holbeks Materialier Side 1—23.

Første Klasse (Adj. Fritsche): 6 Timer om Ugen. Rungs tyske Læsebog S. 34—39, 62—111. Efter Hjorts lille Grammatik er læst Artiklerne, Verberne, Pronominerne, Substantivernes Deklination og Præpositionerne.

Religion. (Adj. Scharling):

Syvende Klasse. Marci Evangelium og Philip-penser-Brevet ere læste i Grundsproget, og dertil er knyttet Udvikling af de christelige Hovedlærdomme med Benyttelse af Liscos: Den christelige apostoliske Troes-bekjendelse. Den christelige Kirkes Historie fra Carl den Stores Tid indtil Reformationen er gjenne-gaaet

med Benyttelse af Tønder Nissens Lærebog i Kirkehistorien.

Sjette Klasse. Efter Herslebs større Bibelhistorie er det gamle Testaments Historie repeteret, saaledes at betydeligere Afsnit af de historiske Bøger ere læste efter Biblen selv. Apostlernes Gjerninger er læst efter det nye Testamente; endelig ere de første 8 Kapitler af Romerbrevet gennemgaaede, idet de herhen hørende christelige Hovedlærdomme ere udviklede.

Femte Klasse. Efter Herslebs større Bibelhistorie, med stadig Benyttelse af det nye Testamente, er den evangeliske Historie læst samt Apostlernes Gjerninger. Flere af Jesu længere Taler, navnlig Bjergprædiken, ere lærte udenad, og saavel disse som hele den øvrige Læsning har jevnlig givet Anledning til Samtale og Forklaring af Hovedstykkerne af den christelige Troes- og Sædelære.

Fjerde Klasse. Efter Herslebs Bibelhistorie er læst den jødiske Historie fra Rigets Deling indtil Enden. Efter samme Bog, med Benyttelse af det nye Testamente, er læst den evangeliske Historie forfra til Jesu Bjergprædiken. Efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus er læst Troens tredie Artikel, Herrens Bøn, Daaben og Nadveren. Nogle Psalmer ere lærte udenad.

Tredie Klasse A. Efter Assens's Lærebog i den bibelske Historie er læst det gamle Testaments Historie fra Kong Saul indtil Makabæernes Tid. Efter Balslevs Forklaring er læst den første og anden Troesartikel. Hertil slutte sig flere udenad lærte Psalmer efter Holms Samling.

Tredie Klasse B. Det Samme som i tredie Kl. A.
Anden Klasse. Efter Assens's Bibelhistorie er

læst det gamle Testamentes Historie fra Abraham indtil David. Efter Balslevs Forklaring er læst det første Hovedstykke: de ti Bud Holms Psalmer.

Første Klasse. Balslevs lille Bibelhistorie er læst helt. Luthers lille Katechismus: Loven, Troen, Fader-
vor og Daaben. Holms Psalmer.

Historie.

Syvende Klasse (Adj. M. Hansen): (3 Timer ugentlig). A. Hele Verdenshistorien efter Thrige, Allen og Bohr. B. Nordens og Midde'alderens Historie efter Allen og Bohr.

Sjette Klasse (Samme): (3 Timer ugentlig) Den nyere Historie efter Bohr.

Femte Klasse (Samme): (2 Timer ugentlig. Middela'deren efter Bloch. Realisterne (2 Timer ugentlig). Danmark efter Allen og Kofods fragmentariske Lærebog.

Fjerde Klasse (Samme): (2 Timer ugentlig). Den gamle Historie efter Kofods Udtog. Realisterne (2 Timer ugentlig). Danmark efter Allen.

Tredie Klasse A. (Samme): (3 Timer ugentlig). Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Tredie Klasse B. (Timelærer Bloch): Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Anden Klasse (Adj. M. Hansen): (3 Timer ugentlig). Middela'deren og den nyere Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Første Klasse (Adj. M. Hansen): (3 Timer ugentlig). Den gamle Historie efter samme Lærebog.

Geografi.

Sjette Klasse (Adj. Thomsen): 2 Timer. Repeteret hele Geografien efter Velschows Lærebog.

Femte Klasse (Adj. M. Hansen): (2 Timer ugentlig). Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Velschows Lærebog. Realisterne have tillige læst Europa (1 Time).

Fjerde Klasse (Adj. Thomsen): 2 Timer. Europa fra Nederlandene efter samme Bog. Realisterne have læst hele Europa (1 Time).

Tredie Klasse A. (Adj. Thomsen): 2 Timer. Europa til Churfyrstendømmet Hessen-Cassel efter samme Bog.

Tredie Klasse B. (Adj. Thomsen): 2 Timer. Samme Pensum som 3die Klasse A.

Anden Klasse (Adj. C. Hansen): (3 Timer ugentlig). Slutningen af Europa fra Italien, Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Ingerslevs mindre Lærebog og desuden repeteret hele Bogen.

Første Klasse (Adj. C. Hansen): (2 Timer ugentlig). Samme Lærebog indtil Italien.

Naturhistorie. (Adj. Thomsen).

Sjette Klasse. 2 Timer. Repeteret efter Lützens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Femte Klasse. 2 Timer. Fiske (fra S. 250), Bløddyr og Leddyr (til S. 340), efter Lützens »Dyreriget« og Plantesystemet (S. 120—183) efter Vaupells Lærebog. Realisterne have tillige læst Lützens: Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie og efter Vaupells Lærebog Plantesystemet (S. 183—201).

Fjerde Klasse. 2 Timer. Fiske efter Lützens »Dyreriget«, Plantens Formlære og Plantesystemet (S. 120—161) efter Vaupells Lærebog. Realisterne have

tillige læst Lützens Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie (1 Time).

Tredie Klasse A. 2 Timer. Fugle, Krybdyr og Padder efter Lützens Lærebog.

Tredie Klasse B. 2 Timer. Samme Pensum som tredie Kl. A.

Anden Klasse. 2 Timer. Pattedyr efter Lützens Lærebog.

Første Klasse. 2 Timer. Uden Bog, Hvirveldyrene.

Naturlære og Astronomi. (Overlærer Broager).

Syvende Klasse. Med VII A. læst og repeteret i 3 ugentlige Timer den mechaniske Del af Fysiken, efter Ørsteds Lærebog (Holtens Udgave), og i 1 ugentlig Time læst og repeteret Astronomien efter Steens mathemati-ke Geografi samt Parallaxis og Refraktion, efter Jørgensens Astronomi.

Med VII Kl. B. i 3 ugentlige Timer læst og repeteret Naturlærens chemiske Del efter Petersens Bearbejdelse af Pouillet's og Müllers Lærebog. Saavel i den mechaniske som chemiske Fysik ere de Experimenter viste, hvortil Apparater haves.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A. (Adj. C. Hansen): (4 Timer ugentlig). De sfæriske Grundformler efter Ramus's Lærebog. Hele det befalede Pensum repeteret. En skriftlig Udarbejdelse om Ugen.

Syvende Klasse B. (Overlærer Broager): Med VII Kl. B. læst og repeteret Logarithmer efter Broagers Lærebog i Arithmetik, desuden repeteret det fore-

gaaende i VI Klasse læste fra Cubikrods Uddragning. 1 ugentlig Time.

I Geometri er i 2 ugentlige Timer læst og repeteret Ramusses Stereometri, og i en ugentlig Time sammes plane Trigonometri. En ugentlig Udarbejdelse hjemme, afvejlende i Arithmetik og Geometri, og i hele Aaret 36.

Sjette Klasse (Samme): 4 ugentlige Timer. I Arithmetik læst og repeteret i 2 ugentlige Timer Slutningen af Broagers Arithmetik med Undtagelse af Logarithmer fra Cubikrods Uddragning inclusive.

I Geometri er i to ugentlige Timer læst og repeteret Slutningen af Ramusses plane Geometri fra de forbigaaede harmoniske Forhold af. En ugentlig Udarbejdelse hjemme afvejlende i Arithmetik og Geometri og i hele Aaret 38.

Femte Klasse (Samme): 4 ugentlige Timer. I Arithmetik i 2 eller 3 ugentlige Timer efter Broagers Lærebog læst og repeteret de fornemste Sætninger af de hele Tals Theori, Decimalbrøk, Læren om Rodstørrelser samt Quadratrods Uddragning.

I Geometri i 1 eller 2 ugentlige Timer læst og repeteret 2det Afsnit af Ramusses plane Geometri indtil de harmoniske Forhold. En skriftlig Udarbejdelse hjemme hver Uge afvejlende i Arithmetik og Geometri. I hele Aaret 38.

Fjerde Klasse (Samme): 4 ugentlige Timer. I Arithmetik i 2 ugentlige Timer læst og repeteret efter Broagers Lærebog Multiplication og Division med Brøker, Isolering og Eliminering ved Ligninger af første Grad, Forhold og Proportioner samt Restregning.

I Geometri 1ste Afsnit af Ramusses plane Geo-

metri læst og repeteret i to ugentlige Timer. En skriftlig arithmetisk Udarbeidelse hjemme hver Uge. I hele Aaret 38. I alle Klasser ere alle Beregninger indøvede skriftligt i Timerne saa ofte som muligt.

Tredie Klasse A. (Adj. C. Hansen): (3 Timer ugentlig). Broagers Arithmetik til Ligninger. Praktisk Regning: (2 Timer ugentlig). S sammensat og omvendt Reguladetri og Procentregning.

Tredie Klasse B. (Samme): Ligesom tredie Klasse A.

Anden Klasse (Samme): (4 Timer ugentlig). De fire Regningsarter med benævnte Tal og Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Samme): (6 Timer ugentlig). De fire Regningsarter med benævnte Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

Realisterne i femte og fjerde Klasse (Adj. C. Hansen): (4 Timer ugentlig). Femte Klassenes Realister have gennemgaaet hele det til Præliminærexamens lavere Grad befalede Pensum efter Broagers Arithmetik og Ramus's Geometri; fjerde Klassenes Realister have efter de samme Lærebøger læst i Arithmetik til Primtal, i Geometri til retlinede Figurers Sammenligning og Udmaaling.

Stipendiefonden.

	Rdl.	Sk.
Stipendiefondens samtlige Indtægter have i		
Finantsaaret 18 $\frac{64}{5}$ udgjort	981	74
Dets Udgifter	1,094	1
Underbalance:	112	23

nemlig:

	Rdl.	Sk.
Indtægter:		
1. Renter af Stipendiefondens Capitalformue 15,752 Rdl. 36 Sk.	630	12
2. Renter af et i Roeskilde Sparekasse indestaaende Beløb, stort d. 31. Marts 1865 — 1,583 Rdl. 59 Sk.	46	39
3. Beholdning efter sidste Regnskab	305	23
Tilsammen:	981	74

	Rdl.	Sk.
Udgifter:		
1. Udbetalte Stipendier	210	"
2. — til Dimittender $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen op'aatte Stipendier	113	32
3. Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	226	64
4. Regnskabsføreren 2 % af Fondens faste Indtægt	12	58
5. I Sparekassen er ialt indskudt i Aarets Løb, indbefattet tilskrevne Renter	531	39
Tilsammen:	1,094	1

Beneficierne for Skoleaaret 1864 ere ved Ministeriets Resolution af 12. October 1864 fordelte saaledes:

1. Høieste Stipendium, 50 Rdl.: F. Balle, A. Fraas, J. Th. Møller, Chr. Torst, E. Møller, H. Michelsen.

2. Mellemste Stipendium, 35 Rdl.: O. Gjersing, P. Wedel, F. Lindhard, J. Müller, N. Roth.

3. Laveste Stipendium, 20 Rdl.: F. Gjersing, F. Suell, Chr. Rørdam, J. Kjeldahl, Chr. Hansted, A. Stricker, C. Johansen.

4. Fri Undervisning: C. Christensen, R. Hansted, A. Bache, A. Holm, J. Baagøe, E. Schiø'ert, A. Rech, Chr. Christensen, O. Hansen, F. Gedde, A. Riche-lieu, G. Fraas, J. Bibow, H. Hansen, F. Andersen, J. Hjorth, J. Wedel, V. Andersen, E. Lønho'dt, A. Poul- sen, Chr. Hansen, Chr. Erichson, L. Schmidt, samt ex- traordinært Chr. Dohn. Under 2. Jan. 1865 bevilgedes fremdeles J. Blom fri Undervisning.

5. Af den Roeskilde Kathedra'skole tilstaaede An- del 90 Rdl. af den ved Lov af 14. April 1852 § 4 un- der Ministeriet henlagte særlige Stipendiefond er der ligesom ifjor tilstaaet H. Hjørnesen 50 Rdl., H. Sylow 20 Rdl. og H. Hoff 20 Rdl.

6. De to Portioner af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaae i Roeskilde Cathedral- skole, hver paa 40 Rdl., oppebæres fremdeles af F. J. C. Balle og F. E. Lindhard.

Bibliotheket.

Skolens Bibliothek har siden sidste Programs Udstedelse modtaget følgende Tilvæxt:

- Aarsberetninger fra det Kongelige Geheimearchiv, indeholdende Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. 3. Bd. 4 H. Kbhvn. 1864. 4.
- Ahnfeldt, P. G., Lunds Universitets Historia. Første Delen. Stockholm 1859.
- Allen, C. F., De tre nordiske Rigers Historie under Kong Hans, Christian d. 2, Frederik d. 1., Gustav Vasa, Grevefeiden 1497—1536, 1. Bind 1—3. Hefte. Kbhvn. 1864.
- Arentzen, C., Danske Digtere i det 19. Aarhundrede litteraturhistorisk Haandbog. Kbhvn. 1864.
- Artemidori Daldiani Oniricriticon libri V, ex recensione R. Hercheri. Lipsiæ 1864.
- Die Acharner des Aristophanes, Griechisch und deutsch, mit kritischen und erklärenden Anmerkungen und einem Anhang von W. Ribbeck. Leipzig 1864.
- Barfod og Rørdam, Kirke-Kalender for Slesvig Stift, 2. Aarg. Kbhvn. 1864.
- Bendz, H. C. B., Haandbog i den physiologiske Anatomie af de almindeligste danske Huspattedyr. 2. D. Kbhvn. 1864.
- Bergsøe, V., Philichthys Xiphiæ Stp., monografisk fremstillet (Disputats). Kbhvn. 1864.
- Boenecke, K. G., Demosthenes, Lykurgos, Hyperides und. ihr Zeitalter. 1. Bd. Berlin 1864.
- Brorsons, H. A., Psalmer og aandelige Sange, udgivne af Tuxen. Kbhvn. 1865.
- Bronn's Klassen und Ordnungen des Thier-Reichs, dargestellt in Wort und Bild. Fortgesetzt von W.

- Keferstein. 35—38. Lieferung. Leipzig und Heidelberg 1864.
- Carit Etlar, Krigsbilleder. Kbhvn. 1865.
- Cicero de officiis erklært von O. Heine. 2te Aufl. Berlin 1861.
- Clausen, H. N., Pauli Brev til Romerne fortolket. Kbhvn. 1833.
- Conze, A., Reise auf der Insel Lesbos. Hannover 1865. 4.
- Danske Mindesmærker, udg. af en Forening. 4 H. Kbhvn. 1864.
- Denkmäler der Kunst, herausgegeben v. Lübke. 5te u. 6te Lieferung. Stuttgart 1864.
- Diplomatarium Flensborgense. Samling af Aktstykker til Staden Flensborgs Historie indtil Aaret 1559, udgiven af H. C. P. Seidelin. 1. Bd. Kbhvn. 1865.
- Engelhardt, C., Nydams Mosefund 1859—1863. Med 15 kobberstukne Plader og en Del Afbildninger i Texten. Kbhvn. 1865.
- Erslev, Th. H., Supplement til »Almindeligt Forfatter-Lexicon i Kongeriget Danmark«. 11te H. Kbhvn. 1864.
- Ersch und Gruber Encyclopædie, 1. Section 77, 78 und 82 Bd.
- Esaias, oversat af D. G. Monrad. Kbhvn. 1865.
- Flemmer, C., Folkelige Foredrag. 1—2. H. Kbhvn. 1864—65.
- Giessing, H. P., Kong Frederik den Syvendes Ungdoms- og Regjeringshistorie. 16 Hefter. Kbhvn. 1865.
- Gosch, C. C. A., De lærde Skolers Undervisningsplan. Kbhvn. 1865.

- Gram, F. T. J., Om Ægtepagter efter dansk Ret. Et privatretligt Bidrag. (Progr.). Kbhvn. 1863.
- Grimm, Jacob und Wilhelm, Deutsches Wörterbuch, fortgesetzt von Rudolf Hildebrand und Karl Weigand. 5. Bd. 1. u. 2. Lieferung. Leipzig 1864.
- Grundtvig, N., Om den sande Christendom og Christendommens Sandhed. Kbhvn. 1865.
- Guizot, M., Memoires pour servir à l'histoire de mon temps. Tome VIIme. Paris & Leipzig 1865.
- Hammerich, Fr., En Skolastiker og Bibeltheolog i Norden. Kbhvn. 1865.
- Hartwig, G., Underverdenen med dens Skatte og Vidundere. 2—6. H. Kbhvn. 1864.
- Helweg, L., Den danske Kirkes Historie til Reformationen. 5. H. Kbhvn. 1864.
- Hengstenberg, E. W., Die Offenbarung des heiligen Johannes, erläutert. 2te Ausg. 1. Band. Berlin 1861.
- Hesychii Alexandrini Lexicon, ed. Mauricius Schmidt. vol. IV. fasc. X. Lipsiæ 1864.
- Histoire de Jules César. Tome 1^{mier}. Paris 1865.
- Hof- og Statskalender for Aaret 1865. Udgivet af J. P. Trap, redigeret af H. C. Erichsen. Kbhvn.
- Holm, E., Geistlighedens Optræden ligeoverfor Staten fra Slutningen af Constantin den Stores Regering indtil det vestromerske Riges Fald. En historisk Skildring. Kbhvn. 1864.
- Homeri Ilias. Emendavit et illustravit D. Ludov. Doederlein. vol. II. Lipsiæ 1864.
- Homers Odyssee, erklært von J. U. Faesi. 1. Bd. 4 Aufl. Berlin 1860.
- Horatius. Des Q. Horatius Flaccus Oden und Epoden.

- Für den Schulgebrauch erklärt von Dr. C. W. Nauck.
4 Aufl. Leipzig 1863.
- Horatius, Des Q. Horatius Flaccus Satiren und Episteln.
Für den Schulgebrauch erklärt von Dr. G. T. A.
Krüger. 4. Aufl. Leipzig 1863.
- Knight, Charles, The popular history of England,
an illustrated history of society and government
from the earliest period to our own times. vol.
VIII with an appendix of annals, 1849—61. Lon-
don 1862.
- Kjær, L. O., Studier af Oldtidslivet og Oldtidshistorien.
Med et Kort Kbhvn. 1864.
- Linde, A P. C., Alphabetisk Sagregister til Meddelel-
serne angaaende Kjøbenhavns Universitet o. s. v.
for Aarene 1849—56. Kbhvn. 1864.
- Titi Livii hist. Rom. libri qui supersunt. Ex rec. Jo.
Nic. Madvigii. Edd. Jo. Nic. Madvigijs & Jo. L.
Ussingius. Vol. IV, p. I. Hauniæ 1864.
- Titi Livii ab urbe condita libri, erklärt von W. Weis-
senborn. 1 Bd. Berlin 1864.
- Titus Livius' romerske Historie, oversat af J. Geelmuy-
den. 1. H. Bergen 1863.
- Madvig, J. N., Befalingsmændene og Forfremmelses-
vilkaarene i den romerske Hær. (Progr.). Kbhvn.
1864.
- Manicus, Dr., Prof., Den dansk-tydske Strid. Bidrag
til Characteristik af de mod Danmark rettede tydske
Partibevægelser. Kbhvn. 1864.
- Marquardt, Römische Privatalterthümer. 5. Th. 1.
Abth. Leipzig 1864.
- Maury, M. F., Havets physiske Geographi og Meteorolo-

- logi, bearbejdet af H. J. Müller. 3. Hefter. Christiania 1864.
- Müller-Pouillet, Lehrbuch der Physik u. Meteorologie. 2. Bdes 7. u. 8. Lieferung. Braunschweig 1864.
- Müller, O. Det Hall-Monradske Ministerium efter d. 15. Nov. 1863. Kbhvn. 1864.
- Nielsen, R., Grundideernes Logik. I. Kbhvn. 1864.
- Paludan-Müller, J., Gullands Forhold til Danmark og Sverig i det 14., 15., 16. Aarhundrede. Efter Forfatterens Død udg. af C. Paludan-Müller. Kbhvn. 1865.
- Paludan-Müller, F., Ungdomskillen. Kbhvn. 1865.
- Peters, C. A. F., Briefwechsel zwischen C. F. Gauss und H. C. Schumacher. 5. Bd. Altona 1863.
- Petersen, N. M., Bidrag til den danske Litteraturs Historie. Slutningsheftet. Register til hele Værket ved C. E. Secher. Udg. af den hist. Forening. Kbhvn. 1864.
- Pingel, J. V., de gigantibus fabularum disputatio. Hauniæ 1864.
- Petermann, A., Mittheilungen aus Justus Perthes' geographischer Anstalt über wichtige neue Erforschungen etc. 1864. V—XII. Ergänzungsheft 13—15. 1865. I—V. Gotha 4.
- Reber, Fr., Die Ruinen Roms u. der Campagna. Leipzig 1863.
- Riis, C. P., Claus Pavels's Dagbøger, udgivne i Sammendrag 2. 3. 4. H. Bergen 1863.
- H. Ritter & L. Preller, Historia philosophiæ Græcæ et Romanæ ex fontium locis contexta. Recognovit et auxit L. Preller. Ed. tertia. Gothæ 1864.

- Rørdam, T. S., Ny kirkehistoriske Samlinger, udg. af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie. 3. Bds. 1. H. Kbhvn. 1864.
- C. Sallusti Crispi de coniuratione Catilinæ et de bello Jugurthino etc erklært von R. Jacobs 4. Aufl. Berlin 1864.
- Samlinger af Love, Anordninger m. v. af mere almindelig Interesse, udg. efter Indenrigsministeriets Foranstaltning 1860—64. 4 H. Kbhvn. 1865.
- Skoleprogrammer fra Aalborg Kathedralskole (H. Schmith, Araberne i Europa), Aarhus Kathedralskole (E. Erslev, Prøver af en Geografi til Skolebrug), Borgerdydsskolen paa Christianshavn (M. Hammerich: Danmarks og Norges Litteratur, i kort Overblik), Frederiksborg l. Sk. († H. M. Flemmer), Herlufsholms Opdragelsesanstalt og Skole (C. Listov: Er Stileprøven i fremmede Sprog nødvendig ved Afgangsexamen?), Latin- og Realskolen i store Kongensgade (L. O. Kjær: Maal, Middel, Begrændsning), Nykjøbing Kath. Sk. (F. Th. Nielsen, Nygræsk Formlære), Odense Kath. Sk. (1. Om Latinskolen's Tilstand kort før Reformationen. 2. Nogle ældre Actstykker henhørende til Disciplinens Historie). Randers l. Sk. (F. J. Møller, Et Par Ord om den første Undervisning i Latin og de levende Sprog), Roeskilde Kath. Sk. (Broager, Nogle Cirkelen og Kuglen vedkommende Læresætninger), Slagelse Realskole (K. H. Schow, Nogle Sætninger om Proportioner), Sorø Opdragelsesanstalt og Skole (V. Heise, Om Opfatningen af Høisangen) tilligemed Skoleefterretninger, fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn, Helsingørs høiere Real-

skole, Horsens lærde Skole, Metropolitanskolen, Ribe Kathedralskole, Rønne høiere Realskole, v. Westens Skole, Viborg Kathedralskole Skoleefterretninger. Et fra Reykiavik for 1863, 1 fra Slesvig Domscole for 1865, 7 fra Norge for 1863, 60 fra Sverrig for Aarene 1863 og 1864.

Samlinger til Fyens Historie og Topographie, udg. af Fyens litterære Selskab. Odense 1865.

Smith, H., Trigonometri til Skolebrug. Kbhvn. 1865.

Sophoclis Antigone erklært von F. W. Schneidewin. 5. Aufl. besorgt von Nauck. Berlin 1864.

Statistisk Tabelværk, 3. Række, 3 Bd. Udg. af det statistiske Bureau. Kbhvn. 1864 4.

Statistiske Meddelelser. 2 Bd. Udg. af det statistiske Bureau. Kbhvn. 1864. (Særskilt: Udsigt over Danmarks officielle Statistik).

H. Stephani thesaurus graecæ linguæ. Ed C. B. Hase, G. & J. Dindorfii. vol. 1. fasc. XIII, vol. VIII fascic. VIII. Parisiis. fol.

Strunck, A., Samlinger til en beskrivende Catalog over Portraiter af Danske, Norske og Holstenere 3. Hefter. Kbhvn. 1864.

Cornelii Taciti Agricola. Med Anmærkninger udgiven til Skolebrug af P. Voss. Christiania 1864.

Thortsen, P. G., De danske Runemindesmærker forklarede. 1. Afd. Kjøbenhavn 1864

Tidsskrift for Philologi og Pædagogik. 6. Aarg. 1. 2. H. Kbhvn. 1865.

Tidsskrift for populære Forestillinger af Naturvidenskaben, udg. af C. Fogh og C. F. Lütken. 3. Række. 1. Bd. 2—4 H. Kbhvn. 1864.

Tidsskrift for Physik og Chemi samt disse Videnskabers

- Anvendelse, udg. af A. Thomsen og J. Thomsen. 3. Aargang. 1—12. Hefte, 4. Aarg. 1. 2. 3. H. Kbhvn. 1864—65.
- Tidsskrift, Nordisk Universitets-, 9de Aarg. 2. 3. H., 10. Aarg. 1. Hefte. Lund, Christiania. Kbhvn. 1864—65.
- Trap, J. P., Statistisk-topografisk Beskrivelse af Hertugdømmet Slesvig. 7—9. H. Kbhvn 1864
- Trap, J. P., Grundtegninger af Kjøbstæderne, Kort over disses Jorder, Afbildninger af Bygninger o s. v., udg. som skildrende Bidrag til stat.-topogr. Beskrivelse af Hertugd. Slesvig. 6 og 7. H. Kbhvn. 1864.
- Videnskabernes Selskab Oversigt over dets Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder i Aarene 1862, 63, 64 ved G. Forchhammer. 5 Hefter.
- Ussing, J. L., De lærde Skolers Undervisningsplan og de levende Sprogs Stilling i samme. Kbhvn. 1864.
- Welhaven, J. S., Ewald og de norske Digtere, frie litterairhistoriske Fremstillinger. Christiania 1863.
- Worsaae, J. J. A., Den jyske Halvø og dens Fortidsminder. Kbhvn. 1864.
- Xenophons Anabasis, erklært von Rehdantz. 2ter Bd. Berlin 1864.
- Ørsted, A. S., Frilands Trævæxten i Danmark. 1. H. Kbhvn. 1864
- Desuden Fortegnelse over de Studerende, der i Aaret 1864 have taget Afgangsexamen ved Skolerne eller Adgangsexamen ved Universitetet, Liste over dem, der have bestaaet den filosofiske Prøve i Aaret 1864, Anmeldelser af Universitetets Forelæsninger samt de gennem Kirke- og Undervisningsministeriet udstedte Love,

Anordninger o. s. v., som angaae den lærde Undervisning.

Udtog af Skolens Regnskab

for Aaret fra 1ste April 1864 til 31te Marts 1865.

	Rdl.	Sk.
Samtlige Indtægter have beløbet	29,889	77
— Udgifter " "	27,852	12
Beholdning:	2,037	65

De specielle Indtægter have været følgende:

	Rdl.	Sk.
1. Renter af Skolens Capitalformue 20,376 Rdl. 66 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rdl. 61½ Sk.	821	53
2. Jordebogsafigter	1,275	63
3. Tiendeindtægter	9,880	5
4. Indtægter af Kirker og Præstekald.	742	80
5. Jordskyld	9	50
6. Skolekontingenter, Lyse- og Brænde- penge, Indskrivningspenge og for Tes- timonier	4,381	12
7. Indtægter af Duebrødre Hospital	9,016	16
8. Af Universitetet Solidariorumspenge	84	"
9. Forskjellige ubestemte extraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	64	48
10. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	301	53
11. Beholdning efter Regnskabet for 1863	3,312	81
Tilsammen:	29,889	77

De specielle Udgifter have været:

	Rdl.	Sk.
1. Lønninger	10,903	64
2. Inspektør	100	"
3. Pedellen	124	"
4. Lærernes Andel i Skolepenge	921	67
5. Timeundervisning	1,630	67
6. Pensioner	404	28
7. Bibliotheket og videnskabelige Appa- rater	299	64
8. Bygningsudgifter	1,881	50
9. Inventariets Vedligeholdelse	160	62
10. Brænde og Lys	600	52
11. Skatter og Afgifter	1,357	67
12. Tienderefusion	146	27
13. Regnskabsføreren	600	"
14. Forskjellige løbende Udgifter: Skole- opvarmning, Rengjøring, Porto, Proto- koller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøitideligheder	294	45
15. Undervisning i Skydevaabens Brug	114	56
16. Til Livsforsikringen indbetalt de un- der 10. Indtægtspost anførte	301	53
17. Afgivet Overskud til den almindelige Skolefond	8,000	"
18. Decisionspostens Berigtigelse	10	78
Tilsammen:	27,852	12

Et Par Ord til Forældre og Værger.

Det har været mig en Glæde ved Overtagelsen af Rektoratet at kunne slutte mig i alt væsentligt til den Ordning, jeg forefandt, og den Omstændighed, at jeg tiltraadte Embedet henimod et Skoleaars Slutning, har gjort mig dobbelt betænkelig ved strax at indføre Forandringer, selv saadanne, som jeg maatte antage vilde blive anerkjendte som Forbedringer.

En Selvfølge er det imidlertid, at et og andet efterhaanden vil blive ordnet anderledes, dog uden at de Lærere, Forældre eller Værger, der have den tidligere Ordning kjær, behøve at frygte for, at jeg ensidig vil lade mig lede af Forkjærlighed for de mig tilvante Skoleformer. Gjennemtrængt af den Overbevisning, at enhver Form væsentlig laaner sin Betydning fra den Aand, der skal holde den i live, vil jeg i de allerfleste Tilfælde opsætte selv en i og for sig hensigtsmæssig Foranstaltning, indtil jeg troer at have sikret mig ikke blot kraftig Understøttelse fra Lærernes, men ogsaa villig Tilslutning fra Forældrenes og Værgernes Side.

I et vigtigt Forhold vil der i Fremtiden indtræde en følelig Forandring, nærmest som Følge af de af Regjeringen truffne Foranstaltninger, medens dog tillige Rektors Opfattelse af dette Forhold ikke vil blive uden Betydning og Indflydelse. Ved Kongelig Resolution af 1. Marts d. A. ere Skolepengene forhøiede til 50 Rdl., hvori da Lyse- og Brændepengene ere indbefattede (anden Broder betaler 40, tredie 30 Rdl.), og det Antal af Fripladser, der kunne tildeles Disciplene, er indskrænket til en Sjattedel af det ved hvert Skoleaars Begyndelse i hver enkelt Skole værende Discipeltal. Disse

Bestemmelser træde i Kraft fra 23. August d. A. at regne, dog saaledes, at de Disciple, der allerede have fri Skolegang, beholde denne, forsaavidt som de opfylde Betingelserne for at bevare Beneficiet, og at som Følge deraf den ovenfor givne Bestemmelse om Indskrænkning af Fripladserne først fuldstændig kommer til Anvendelse, naar det dertil fornødne Antal af de allerede bortgivne Fripladser ved hver enkelt Skole er blevet ledig.

Samtidig er Ministeriet bemyndiget til at uddele de til de lærde Skolers Disciple henlagte Pengestipendier ogsaa til de Disciple, der ikke have fri Skolegang.

Hvorledes Forholdet fremtidig vil stille sig, udtaler Ministeriets Cirkulaire af 29. Juni, som vi derfor ordret lade aftrykke:

»Til Iagttagelse ved Gjennemførelsen af den allerhøieste Resolution af 1ste Marts d. A., bekjendtgjort under 9de s. M., om Forhøielse af Skolepengene ved de offentlige lærde Skoler i Kongeriget Danmark og Forandring i Reglerne for Beneficieuddelingen ved samme Skoler, undlader Ministeriet ikke herved tjenstlig at meddele Følgende:

1. Ved Beregningen af Fripladsernes Antal blive de extraordinaire Gratistpladser, — der dels efter de vedtagne Regler tilstaaes Sønner af Skolernes faste Lærere, dels ifølge Kgl. Resolution af 18de October 1848 og Lov af 14de April 1852 § 9 tillægges henholdsviis Disciple fra Grønland og Færøerne og Disciple, der fra Rønne høiere Realskole overgaae til de lærde Skoler, — som hidtil at fradrage Skolens Discipelantal, førend Sjettedelen kan bortgives i Fripladser. Ved Udregningen af

Fripladsernes Antal vil da et Overskud af 3 Disciple eller derover give 1 Friplads:

t. Ex.: Skolen har 102 Disciple
herfra drages: extraordinaire Gratister 3 —

99 Disciple

divideret med 6, giver 17 Fripladser.

2. Det følger af det nu ved Bekjendtgjørelsen fastsatte Maximum for Fripladsernes Antal, at der ikke, førend de nuværende Gratisters Antal er sunken ned under en Sjattedeel af hele Discipeltallet i Skolen, kan gives Friplads til nogen Discipel, som ikke før har havt en saadan.
3. Da den tidligere Regel, hvorefter Pengestipendier ikke kunde tillægges andre Disciple end dem, som havde fri Underviisning, nu er hævet, anseer Ministeriet det for en Selvfølge, at Pengestipendierne, navnlig i Overgangstiden, blive, for at sprede de Beneficier, som Skolerne kunne tildele, over et større Antal Disciple, at bortgive uden Forbindelse med fri Underviisning, hvoraf atter vil følge, at de lavere Pengestipendier i Reglen ville opnaaes først, og fri Underviisning, som i Værdi er lig med og ved Metropolitanskolen mere værd end det høieste Stipendium, først senere. Fremdeles ville Pengestipendierne, naar de saaledes benyttes til at erstatte Beneficiet af fri Underviisning, i Reglen være fuldt at udbetale som Bidrag til Udredelsen af Skolepenge, og Oplæg af dem vil kun undtagelsesviis finde Sted i de enkelte Tilfælde, hvor en Discipel maatte vise sig saa særdeles værdig og trængende, at baade Beneficiet af fri Underviisning og Stipen-

dium blive ham tillagte. Ogsaa vil der, da Lyse- og Brændepenge (jfr. Nr. 6) fremtidig ikke udredes af Gratister, og en Friplads saaledes er fulde 50 Rd., blive Anledning til navnlig i Overgangstiden at gjøre en hyppigere Brug af Delingen af en Friplads i 2 halve Fripladser.

4. Skolepengene, som nu indbefatte Lyse- og Brændepenge, opkræves fremtidig ligelig for hvert Qvartal med en Fjerdedeel af de for 1ste, 2den og 3die Broder fastsatte Beløb.
5. De Disciple, som ere i Skolen i Juli Qvartal d. A., betale Skolepenge med disses hidtilværende Beløb forud for Juli Qvartal, og Forhøielsen af Skolepengene indtræder for dem først fra October Qvartal. De Disciple derimod, som optages i Skolen ved Skoleaarets Begyndelse, 23de August d. A., erlægge den forhøiede Betaling fra 1ste September, men betale selvfølgelig ingen Lyse- og Brændepenge, der, som berørt, ere indbefattede under den nu fastsatte Skolebetaling.
6. Da Lyse- og Brændepenge fremtidig ophøre som en særlig Ydelse til Skolen, ville disse heller ikke være at opkræve for de Disciple, som have eller erholde Beneficium af fri Underviisning«.

Af det ovenanførte følger, at det i de første Aar vil være meget vanskeligt at skaffe endogsaa de aller-værdigste Disciple, der ikke forhen have været Gratister, denne Begunstigelse, og det bliver derfor en ufravigelig Nødvendighed for Rektor strengt at vaage over, at ingen Discipel indstilles til at beholde Friplads og Stipendier, der ikke opfylder Betingelserne for at bevare Beneficiet.

En Discipel f. Ex., hvis Opførsel i Aarets Løb har givet Anledning til alvorlig Klage eller som ved Hoved-examen røber, at han ikke har benyttet den i Examens-ugerne rigelig tilmaalte Fritid til flittig Repetition*), vil ikke blive indstillet til at beholde sit Stipendium. Dette er maaske det eneste Punkt, hvori den nærværende Rektor er strengere end hans Formand. Han veed meget vel, at denne Straf mere træffer Fædrene end Sønnerne, men naar han alligevel forud vil bede alle Vedkommende i dette Punkt ikke at gjøre Regning paa Mildhed, tillader han sig at minde om, at denne Mildhed, der, medens Fripladserne vare tilstede i rigelig Mængde, i al Fald ikke krænkede nogens Ret, nu blandt andet vilde være en Forurettelse mod de begavede, flittige og sædelige Disciple, der paa Grund af Fripladsernes Indskrænkning see sig udelukkede.

Examina.

I. Afgangsexamina i 1864.

Første Del af Afgangsexamen afholdtes i 1864 med 13 af 6. Klasses Disciple, af hvilke 9 (Nr. 1—9 i 7. Klasse B.) opflyttedes i øverste Klasse, samt med en Discipel, der fra 7. Klasse i Slesvig Domscole, hvor Afgangsexamen ikke var delt, i Aarets Løb var optagen

*) Ved denne Leilighed tillader Rektor sig at lægge Værgerne og de her boende Forældre paa Hjærte, ikke at tage Hensyn dertil, saafremt nogen Discipel skulde komme og fortælle, at han i Examensdagene ikke har noget at repetere. Schemaet er med Flid lagt saaledes, at, saa vidt det har været muligt, de Fag ere henlagte til de sidste Dage, som mest egne sig til gjentagen Repetition. Saalænge f. Ex. en Discipel ikke har været oppe i Historie og Geografi, kan han ikke med Rette sige, at han ikke mere har noget at repetere; thi disse Fag kunne ikke repeteres ofte nok.

i 7. Klasse. Til anden Del af Afgangsexamen indstillede sig 10 af Skolens Disciple og 1 Privatist, som alle bestode med det Udfald, nedenfor aftrykte Liste udviser. Undervisningsinspektøren var ikke tilstede.

Til dette Aars Afgangsexamen indstiller sig 9 af Skolens Disciple og 3 Privatister. Til den for Realdisciple anordnede Afgangsexamen af lavere Grad 2 Disciple af 5. Klasse

Skolens 9 Dimittender opgive følgende:

Latin.

M. T. Cicero: Oratio pro Sexto Roscio, pro lege Manilia, pro. Q. Ligario, pro rege Deiotaro.

— Disputationum Tusculanarum lib. IV (Haffner, i Stedet for disputationes Tusculanae: Laelius, sive de amicitia dialogus).

— De officiis, lib. II, III.

Livius: Rerum Rom. lib. I, III, IV (Haffner, lib. II, III, IV).

Sallust: Calilina.

Vergil: Aeneid. lib. II, III, IV.

Horatii od. lib. I, II.

Af Madvigs »Carmina selecta« ere alle Stykkerne af Catull, undtagen det tiende, alle af Tibull, undtagen det fjerde, de 7 første Stykker af Properts, alle Stykkerne af Ovid, undtagen de 2 sidste (VII, VIII), det første Stykke af Lucan, det første Stykke af Juvenal, alle Stykkerne af Martial, læste.

Græsk.

Xenophon: Anabasis, lib II, IV.

Skolens Dimittender i Aaret 1864.

DIMITTENDERNES	Afgangsexamens 1ste Afdeling i 1862.				Afgangsexamens 2den Afdeling i Juli 1864.										
	Tydsk.	Fransk.	Geografi.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin (skriftlig).	Latin (mundtlig).	Græsk.	Religion.	Historie	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.	Hovedkarakter.
1. W. Lunn	g.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	tg.	g.	g.	73.	Anden Karakter
2. C. Gemzøe	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	100	Første Karakter med Udmærkelse.
3. H. Rohmann	g.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	mg.	87.	Første Karakter
4. W. Neergaard	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	tg.	mg.	mg.	ug.	ug.	g.	g.	mg.	84.	Første Karakter
5. A. Schiøtz	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	79.	Første Karakter
6. A. Møller	mg.	g.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	84.	Første Karakter
7. H. Wegener	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	tg.	g.	69.	Anden Karakter
8. E. Østrup	g.	g.	mg.	ug.	mg.	tg.	g.	g.	g.	g.	g.	tg.	g.	64.	Anden Karakter
9. G. Føddersen	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	mg.	tg.	g.	g.	tg.	tg.	tg.	51.	Anden Karakter
10. F. Nielsen	g.	g.	ug.	mg.	mg.	tg.	mg.	g.	g.	ug.	g.	tg.	tg.	65.	Anden Karakter
11. Privatist Leunbach*) .	g.	g.	g.	g.	g.	tg.	g.	md.	mg.	g.	tg.	tg.	tg.	39.	Tredie Karakter

*) Har taget 1ste Del af Afgangsexamen i Horsens.

Xenophon: Memorabilium lib. I, II.

Herodot: lib. IX.

Lukian: Sonnium, Prometheus, Dialogi marini, Dialogi Deorum, Vitarum auctio.

Homer: Odysseen, lib. V, VI, VII, X (Haffner, Odysseen lib. VI, VII, VIII, IX).

Sophocles: Oedipus rex. (Haffner, i Stedet for Tragedien Odysseens X og XI Bog, Leunbach XX og XXIII).

Religion.

Marci Evangelium og Philippenserbrevet paa Græsk ere læste (Haffner, i Stedet for Marci Evangelium: Matthæi Evangelium).

Liscos christelig-apostoliske Troesbekjendelse er i dens Hovedpuncter gjennemgaaet.

Af Tønder-Nissens Kirkehistorie er Afsnittet fra Karl den Store til Luther læst.

Historie.

Allens Fædrelandshistorie.

Bohrs Middelalderens Historie.

— den nyere Historie.

Thriges den gamle Historie.

Sverig og Norges Historie er læst efter Kofods »Udtog«.

Mathematik.

Ramus's Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broagers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Petersen: Naturlærens chemiske Del (undtagen Meteorologien).

Ørsted: Naturlærens mekaniske Del (undtagen Bølgebevægelsen).

Steens Astronomi (undtagen § IV).

Efter Jørgensens Astronomi er Læren om Parallaxis og Refraction læst.

Examina i 1865.

A. Afgangsexamen.

a. Den skriftlige Del.

Torsdag, d. 22. Juni.

9—1. Udarbeidelse i Modersmaalet I (bunden Opgave).

4—8. Arithmetisk Udarbeidelse.

Fredag, d. 23. Juni.

9—1. Latinsk Stil.

4—8. Geometrisk Udarbeidelse.

Mandag, d. 26. Juni.

9—1. Udarbeidelse i Modersmaalet II (fri Opgave).

4—8. Oversættelse fra Latin paa Dansk.

b. Den mundtlige Del.

Tirsdag, d. 11. Juli.

a.

8. Aa. Naturlære.

12. Ab. Naturlære.

Onsdag, d. 12. Juli.

a.

8½. Aa. Græsk.

12. Ab. Latin.

b.

Ab. Historie.

Aab. Arithmetik.

Torsdag, d. 13. Juli.

a.

8½. Ab. Græsk.

12. Aa. Latin.

b.

Aa. Historie.

Aab. Geometri.

Fredag, d. 14. Juli.

a.

8. Aa. Religion.
12. Ab. Religion.

Lørdag, d. 15. Juli.

12. Prokamation.

B. Den for Realdisciple anordnede Afgangsexamen af lavere Grad.

a. Den skriftlige Del.

Torsdag, d. 6. Juli.

- 8—12. Udarbeidelse i Modersmaalet I (bunden Opgave).
3—7. Regneopgave I.

Fredag, d. 7. Juli.

- 8—12. Udarbeidelse i Modersmaalet II (fri Opgave).
3—7. Regneopgave II (med Anvendelse af Logarithmer).

b. Den mundtlige Del.

Lørdag, d. 8. Juli.

a.

12. Dansk.
1. Historie.

Mandag, d. 10. Juli.

a.

12. Geografi.

Aa betyder Dimittenderne Gjersing, Balle, Haffner, Fraas, Leunbach og Privatisten Pagh; Ab. Dimittenderne Bjarnesen, Wedel, Bech, Christensen og Privatisterne Budde-Lund og von Westen; Aab. betegner, at begge Afdelinger examineres, den førstnævnte først; Aa., at begge Afdelinger examineres, den sidstnævnte først.

a., b., c. betegner det Værelse, i hvilket Prøven afholdes, a. Lovsangsalen, b. 4de Klasses, c. 6te Klasses Værelse.

Tirsdag, d. 11. Juli.

12. Tydsk.

Fredag, d. 14. Juli.

12. Matematik.

Lørdag, d. 15. Juli.

8. Naturhistorie.

C. Hovedexamen.

a. Den skriftlige Del.

Torsdag, d. 6. Juli.

8—12.	6 Kl.	}	Latinsk Stil.
	5. Kl.		
	4. Kl.		
	3. Kl. A. og B.		
3—7.	6. Kl. Matematisk Udarbeidelse.	}	Regning.
	5. Kl.		
	4. Kl.		
	3. Kl. A. og B.		

Fredag, d. 7. Juli.

8—12.	6. Kl.	}	Dansk Stil.
	5. Kl.		
	4. Kl.		
	3. Kl. A. og B.		
3—7.	6. Kl.	}	Latinsk Version.
	5. Kl.		

Lørdag, d. 8. Juli.

8—11.	2. Kl.	}	Dansk Stil.
	1. Kl.		
3—6.	2. Kl.	}	Regning.
	1. Kl.		

b. Den mundtlige Del.

Lørdag, d. 8. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. A. Ma- thematik.	5. Kl. Historie.	3. Kl. A. og B. Religion.
3. 6. Kl. B. Ma- thematik.	4. Kl. Græsk.	3. Kl. B. Latin.

Mandag, den 10 Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Natur- lære.	6. Kl. Tydsk.	5. Kl. Dansk.
3. 4. Kl. Dansk.	2. Kl. Dansk.	1. Kl. Tydsk.

Tirsdag, d. 11. Juli.

a.	b.	c.
8.	6. Kl. Latin.	1. Kl. Dansk.
3. 7. Kl. B. Latin.	4. Kl. Tydsk.	3. Kl. Fransk.

Onsdag, d. 12. Juli.

a.	b.	c.
8.		6 Kl. A. Geografi.
12.		6. Kl. Fransk.
3. 5. Kl. Latin.	4. Kl. Religion.	2. Kl. Geografi.

Torsdag, d. 13. Juli.

a.	b.	c.
8.		6. Kl. B. Geografi.
3. 5. Kl. Græsk	3. Kl. A. Latin.	2. Kl. Fransk.

Fredag, d. 14. Juli.

a.	b.	c.
8.	6. Kl. A. Natur- historie.	4. Kl. Fransk.
3. 3. Kl. A. og B. Tydsk.	5. Kl. Naturhi- storie.	2. Kl. Tydsk.

Lørdag, d. 15. Juli.

a.	b.	c.
8. 4. Kl. Latin.	6. Kl. B. Natur- historie.	5. Kl. Tydsk.
3. 7. Kl. B. Ma- thematik.	3. Kl. A. og B. Geografi.	1. Kl. Religion.

Mandag, d. 17. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Græsk.	4. Kl. Historie.	1. Kl. Naturhi- storie.
3. 6. Kl. Græsk.	5. Kl. Geografi.	3. Kl. A. og B. Naturhistorie.

Tirsdag, d. 18. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Re- ligion.	3. Kl. A. og B. Mathematik.	2. Kl. Historie.
3. 5. Kl. Fransk.	4. Kl. Naturhi- storie.	1. Kl. Historie.

Onsdag, d. 19. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Historie	6. Kl. Religion.	5. Kl. Mathematik.
3. 4. Kl. Geografi.	3. Kl. A. og B. Dansk.	2. Kl. Religion.

Torsdag, d. 20. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. Historie.	5. Kl. Religion.	4. Kl. Mathema- tik.
3. 3. Kl. A. og B. Historie.	2. Kl. Naturhi- storie.	1. Kl. Geografi.

Fredag, d. 21. Juli.

8—12. Optagelsesprøve.

4. Læremøde.

Lørdag, d. 22. Juli.

10. Bekjendtgjørelse af Examens Udfald.

Undervisningen fortsættes med 7. B., 6., 5, 4, 3. Klasse A. og B. indtil Onsdag, d. 5. Juli, Kl. 4, med 2. og 1. Klasse til Fredag, d. 7. Juli, Kl. 4. Ferierne begynde Lørdag, d. 22. Juli, naar Translokationen er endt.

Privatisten Pagh underkaster sig første Del af Afgangsexamen med 6. Kl. i Tydsk, d. 10., Fransk, d. 12., Geografi d. 13., og Naturhi-
storie d. 14. Juli.

Onsdagen, d. 23. August, Formiddag Kl. 9, prøves de nye Disciple, som have været forhindrede i at give Møde Fredagen, d. 21. Juli. Samme Dags Eftermiddag Kl. 2 samles alle Disciple for at begynde det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøvers mundtlige Del med deres Nærværelse.

Roeskilde i Juni 1865.

S. Povelsen.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Roeskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1866.

1. Overlærer Hundrup, Lærerstanden ved de lærde Skoler i Nakskov, Nysted og Rønne.
 2. Overlærer Broager, Vinklens Tredeling.
 3. Skoleefterretninger for 1865—66.
-
-

Roeskilde.

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

Lærerstanden

ved

de lærde Skoler

i

Mokskov, Nysted og Rønne,

Samlet

efter

trykte og utrykte Billeder

af

F. C. Sundrup.

Forord.

Jeg har ønsket, forinden jeg paa Grund af en Djenstsvaghed, der allerede i flere Aar har forhindret mig i at undervise i de højere Classer, fratræder mit Embede, endnu i dette Program at meddele denne tredie Prøve af „Lærerstanden ved de lærde Skoler i Kongeriget Danmark“, og jeg har dertil valgt Skolerne i Naksø, Nysted og Rønne, ikke fordi mine Samlinger om disse tilfredsstille mig bedst, men tværtimod fordi jeg ved disses foreløbige Udgivelse haaber at erholde nogle supplerende Tillæg, saaledes som det navnlig er lykkedes mig ved 1860 at udgive Lærerstanden ved Helsingørs lærde Skole.

Enhver saadan Meddelelse vil, ligesom enhver kortere eller længere Underretning om saadanne Hørere ved de lærde Skoler, eller overhovedet om ældre Studenter, om hvilke Efterretning ikke kan findes i trykte Skrifter, stædse være mig særdeles velkommen.

I. Nakskov lærde Skole,

hvis Oprindelse og Ælde er uvis, havde allerede i ældre Tider 3 à 4 Lectier, altsaa foruden Rector 2 à 3 Hørere. Lectierne benævnes 1) Mesterlectie, 2) Lydelectie 3) Sinelectie eller Donatlectie og 4) Ablectie. I 1616 havde Skolen 105 Disciple. Rector var indtil 1618 tilføjede Capellan ved Kirken i Nakskov og Sognepræst i Lille Løitofte.

Jeg har til de her samlede Efterretninger foruden Thura, valvæ scholarum apertæ, af trykte Kilder især benyttet Pastor J. F. Friis's nye Udgave af B. Rhodes Samlinger til Laalands Historie, hvortil Pastor J. Barfod har meddeelt en Deel Bidrag. Dog er Antallet af Rectorer hos Friis kun 36, og Hørere og Abjuncter omtales ikke. Pastor N. H. Nielsen i Esjæve har for et Par Aar siden havt den Godhed at gennemgaae mit Manuskript og har af sine egne Samlinger givet det ikke faa Tillæg; endelig har min fjære Ven, Cancelliraad Th. Erølew med sædvanlig Medebønhed gennemgaaet Correcturarkene, ligesom han har gjort ved mine Efterretninger om Dimitterede fra Slagelse Skole, og tilføjet mange Tillæg og Berigtigelser. Idet jeg herved offentlig takker for den mig ydede Hjælp, tillader jeg mig tillige at opfordre Enhver, der maatte kunne yde mig Tillæg og Berigtigelser til de af mine udgivne personalhistoriske Arbejder, til velvilligen at meddele mig samme.

B. Rectorer.

1. Poul Andersen fra Langeland var Rector her til 1572, da han blev Egp. i Vindeby paa Laaland, hvor han † 1577.

Sml. Thura valvæ schol. ap. F. Friis (ny Udg. af Rhodes S.) S. 152. Rhode og Friis (I, 114) nævne ham ikke som Rector.

2. Adzer Marquardsen Laube var Rector her, indtil han blev Huuscapellan hos Provst Christopher Pedersen (Petræus) i Sandby paa Laaland. 1578 (ell. 77) blev han Egp. i Vindeby s. St., hvor han † 1612.

Sml. Thura v. s. ap. Friis I, 134. 152. Rhode og Friis anføre ham ikke blandt Rectorer.

3. Hans Hansen nedlagde 1579 Rectoratet, da han blev Capellan hos Provst Just Poulsen i Nakkov. ¹⁷ 1582 blev han Egp. i Rødbby og Ringsjebølle, hvor han forblev til 1614, da han formodentlig døde.

Eml. Rhode S. 130. 587. Friis S. 108. 114, 498. Nyt historisk-Tidskrift 5. 140

4. Hans Dlussen Rafn blev derpaa Skolemester her 1579.

Eml. Rhode, ny Udgave S. 114. Nyt hist. Tidskr. 5, 140.

5. Niels Sørensen nævnes 1583 som Capellan i Nakkov og var maastee tillige Rector der.

Eml. Friis S. 114.

6. Anders Madsen fra Langeland var Rector til 1612, da han blev Egp. i Vindeby p. Laaland (efter Nr. 2) † 1634.

Eml. Thura v. s. ap. Friis S. 152. Rhode og Friis have ham ikke blandt Rectorer.

7. Didrik Keiler, f. i Hunsby Præstegaard, hvor hans Fader Augustinus Keiler, † 1566, var Egp. Var først Organist ved Frue K. i Rbh., derpaa Capellan og Rector i Nakkov; 1592 Egp. f. St. † 1602.

Eml. Rhode S. 117. Friis 98. 109. Findes ikke blandt Rectorer i Thuras v. s. ap.

8. Rasmus Jensen Rydovillanus (Rødbby?) var efter Thura Rector her 1595. Det var maastee den Rasmus Jensen Brims, der ¹³ 1599 blev ref. Cap. og Rector i Rødbby, og som der siges forhen at have været Sører i Nakkov.

Eml. Thura v. s. ap. Han findes hverken hos Rhode eller Friis. Eml. dog Friis S. 503 Nr. 8.

9. Niels Jørgensen Bartstjær, født i Odense, blev Rector og Capellan i Nakkov til 1602, da han blev Egp. f. St.; men † allerede 1603 af Pest.

Eml. Rhode S. 117. Friis S. 99. 109. Nævnes ikke i Thura v. s. ap.

10. Lauritz Rasmussen Smed eller Smid, f. 1567 i Bogenfse, blev Rector og Capellan i Nakkov til 1603. da han blev Egp. f. St. † ⁸ 1616.

Eml. Rhode S. 117. Friis 99. 109.

11. Mag. Jacob Frandsen Bårde, f.

var Rector her, indtil han blev Egp. i Saxkjøbing, hvor han † 1607.

Eml. Friis S. 114. 362.

12. Niels Rasmussen Bredal, der tidligere var Rector i Bogenfse, blev 1610 Rector her, indtil 1613, da

han blev Capellan og 1624 Egp. i Veilby i Thyen, hvor han † $\frac{8}{1}$ 1625.

Eml. Weyles Mskrpt. Pontoppidans D. A. 6. 650. Bedel Simonsen, Rugaard 2, 1, 73. Dmtales ikke af Thura, Rhode eller Friis.

13. Kjeld Thøgersen Gunderup (Chilianus Theocari G.), f. 1589 i Gummerup i Vib. St., hvor Faderen Thøger Kjeldsen var Egp. Rector her til 1617, da han blev Egp. i Birket p. Laaland, i hvilket Embede han † 1653. Som Præst havde han Ord for at kunne vise igjen, gjøre Medbør og Modvind osv.

Eml. Thura v. (der falder ham Rasmus Thøgersen). Rhode S. 240. Friis 281—2.

14. Anders Pedersen Perlestikker, f. $\frac{1}{1}$ 1586 i Svendborg, hvor hans Fader Peder Andersen, † 1604 under et Dpheld i Besløs Præstegaard, var Perlestikker, efter hvilken Haandtering han til sin store Misfornøielse fik dette Tilnavn. Hans Moder var Dorthie Hansdatter Worm, † 1613 (begr. $\frac{2}{9}$). 1593 blev han Discipel i sin Fødebyes Skole, hvilken han først forlod 1608 i en Alder af 22 Aar for at gaae over til Odense Skole, fra hvilken han først 5 Aar senere 1613 sendtes til Universitet (immatr. $\frac{1}{2}$). Allerede ved Paasketid s. A. var han efter den Tid's Skik bleven ansat som Hører i Sineklectien i Odense Skole, samt Degn i Fraugde, men forlod denne Stilling for at blive Student; dog vendte han allerede ved Paasketid 1614 tilbage til Odense og blev Hører i Dydelectien (2den L.), og s. A. i 3die L., og tog derpaa $\frac{1}{5}$ 1616 i Kbh. Baccalaureigraden; s. A. blev han derefter Hører i 4de Lectie; 1617 Rector og refererende Capellan i Næstkov, og $\frac{2}{2}$ 1618 Egp. s. St. (ord. $\frac{1}{3}$ i Odense, $\frac{2}{3}$ s. A. fik han Collats, tiltraadte Embedet $\frac{2}{5}$). I dette Embede blev han til 1629, da han var en af de 441 der i Næstkov døde af Pest. † $\frac{1}{5}$ 1629. Han efterlod sig en med megen Biirlighed skreven og med stor Nøiagtighed udarbejdet Ministerialbog, der tillige indeholder mange Bidrag til Byens og Præstefaldets Historie, hvilken i mange Aar troedes at være tabt, da den var gaaet over i private Hænder, men som nu findes opbevaret i Næstkov Byes Archiv.

o $\frac{2}{9}$ 1618 i Næstkov Johanne Andersdatter, der senere o 2) Borgermester Hans Boesen.

Eml. Rhode 117—8. Friis S. 99. Nyr hist. Tidsskr. 5, 125—35.

15.)* Henning Clausen Bang, f. 1589 i Egense i Byen, hvor hans Fader Claus Bang var Egp. Hans Moder heed Anna. 1615 dimitteredes han fra Odense Skole til Universitetet (immatr. $\frac{2}{5}$), men havde da allerede i to Aar været Hører i Odense Skoles 2 nederste Lektier. Tog 1616 Condition hos Jørgen Grubbe, Lehnsmænd paa Hjalsted Kloster; 1618 Rector i Næstved, men resignerede $\frac{2}{7}$ 1620 Skolen, da han var bleven Capellan i Stokke-
marke p. Laaland (ord. $\frac{1}{6}$); i Oct. s. A. blev han Egp. i Rødby, hvilket Embede han dog forlod $\frac{1}{3}$ 1621 for-
medelst Hr. Lauritz Grubbes Efterstræbelser; 1622 blev han Capellan hos Rasmus Hansen, Egp. i Rjøng i Byen, med hvem han havde adskillige Stridigheder, men succe-
derede ham dog c. 1630. Han skal være død i dette Em-
bede 1666.

o Anna Madsdatter Saks, med hvem han avlede 22 Børn.

Saml. i Giesing III, 173. J. Bloch, Byens Geistlighed 2, 252—3. Friis 115. 216. 498—9.

16. Jacob Nielsen Sandby, f. c. 1599, deponere-
rede 1617 fra Odense Skole (immatr. $\frac{2}{8}$), og blev i Juni
1620 Skolemester her i Byen, men nedlagde allerede i
Novbr. s. A. dette Embede, da han var bleven Capellan
i Næstved. 1624 Egp. i Rødby. Formodes død 1650.

Sml. Rhode Laal. Hist. Nye Udg. S. 109. 115. 499. Nyt
hist. Tidsskrift 5. B. S. 162. Note 23.

17. Anders Christensen Brandt var Rector her
1620—21, hvorpaa han kom til Nordborg.

Saml. Rhode, ny Udg. S. 115

18. Rasmus Nielsen deponerede 1616 fra Odense
Skole, var Rector her 1621—22, da han blev Capellan
i Snøde paa Langeland.

Sml. Rhode ny Udg. S. 115.

19. Jørgen Lauritzen blev
Rector 1622, men allerede $\frac{1}{7}$ 1623 ref. Capellan i Øs-
tøfte paa Laaland.

Sml. Friis S. 115 og 578 (hvor han siges ord. som ref. Capellan
 $\frac{3}{1}$ 1623). Nyt hist. Tidsskr. 5, 162 Not. 23, hvor han siges at have
efterfulgt Nr. 18.

*) Andreas Krag, der hos Rhode S. 131 siges at have været
Rector og Capellan, har vistnok slet ikke eksisteret; han er en Forver-
ling med Anders Pedersen, der her blev Capellan i Aaret 1640. Sml.
Friis S. 109. Men 1618 adskiltes Rectoratet fra Capellaniet.

20. Niels Andersen, f. 1598, dep. formodentlig $1\frac{3}{4}$ 1614 (Niels Andersen Fredensborg) privat ved Kbhvns. Univ., blev Rector her 1623; 1624 Egp. i Skovlænge og Gurreby p. Laaland, 1636, da disse Kald bleve omannecterede, i Søllested og Skovlænge. † $2\frac{4}{5}$ 1638.

Eml. Rhode 344. Ny Udg. S. 115. 260.

21. Zacharias Petersen, uden Tvivl den Hører, der 1613 var bleven „stuffed og skaaret“ af Dlus Boesen, blev Rector her 1624, og døde eller blev affat 1625.

Eml. Nat hist. Tidsskr. 5. 162. Rhode ny Udg. S. 115.

22. Hans Jørgensen Smith eller Smed, depon. 1622 fra Odense Skole (immatr. $1\frac{5}{6}$ s. A.). Rector her 1626—7, da han blev Capellan paa Møen, formodentlig i Elmelunde, hvor han var Egp. 1630—58.

Eml. Thura valv. sch. ap. Faludan om Møen 1, 502. Rhode ny Udg. 115

23. Laurits Hansen Bruun eller Brunov, f. 1601, deponerede 1624 fra Odense Skole (immatr. $\frac{1}{2}$); var Rector her 1627—29, da han blev Egp. i Sandby paa Laaland, hvor han forblev til 1644.

Eml. Rhode ny Udg. S. 134.

24 Axel Hansen Westerborg, f. 1605 i Westerborg Præstegaard, hvor hans Fader Provst Hans Pedersen, † 1628, var Egp. Han kom i Odense Skole, hvorfra han deponerede 1626 (immatr. $\frac{1}{4}$) tilligemed sin ældre Broder Jens Hansen Westerborg (der findes blandt Hørerne i Odense); blev 1629 Rector i Raastov; 1635 affat, men 2 Aar efter Egp. i Ryde paa Laaland; 1659 tillige Provst i Sønder Herred. † $\frac{1}{7}$ 1676.

∞ 1) Cathrine Hansdatter Faad.

2) Anne Jensdatter fra Rudtjøbing. † 1673.

Eml. Rhode 377—8. Ny Udg. S. 115. 295—6.

25. Bertel Nielsen, f. 1608, rimeligviis den Bartholos Nic., der deponerede 1631 privat ved Kjøbenhavns Universitet (og immatr. $1\frac{1}{2}$ s. A.); blev Rector ved denne Skole 1635, og forblev her til 1638, da han blev Egp. i Søllested og Skovlænge paa Laaland, hvor han † $3\frac{1}{2}$ 1667.

Eml. Rhode S. 345, nye Udg. p. 115. 260.

26. Anton (eller Tønnes) Henriksen Hirnklov, f. 1608, vistnok den Anton Henriksen, der deponerede 1632 fra Odense Gymnasium (cum cond.) og immatriculeredes 21. April; blev 1638 Rector for denne Skole, og tog i denne

Stilling $\frac{2}{3}$ 1640 Baccalaureigraden i Kbhvn.; blev 1641 Cap. i Halsted og s. U. Sgp. i Veileby paa Laaland.

Eml. Friis's Udg. af Rhodes S. 115. 193. 567.

27. Hans Hansen Bruun, deponerede 1636 fra Odense Skole (immatr. $\frac{2}{1}^5$), 1641 Rector her ved Skolen, tog i dette Embede $\frac{2}{5}$ 1650 Baccalaureigraden i Kbhvn. og blev 1652 Sgp. i Steen (i Staane?) (Th. valv.)

28. Mag. Lave Poulsen Broch, f. i Randers, deponerede 1640 fra Viborg Cathedralsskole (immatr. $\frac{3}{1}$) blev Rector ved denne Skole $\frac{2}{3}$ 1652, men 1654 forflyttet i samme Egenstab til Nykjøbing paa Falster; tog 1655 Magistergraden ved Sorø Akademi og døde i dette Embede 1658 i April.

Eml. J. Barfob Falsters Geistl. 1. S. 66.

29. Hans Pedersen Dvesen, f. 1626. Muligviis den Hans Peteresen fra Kbhvn., der dep. 1651 privat (immatr. $\frac{3}{1}$). Blev 1654 Rector ved denne Skole; 1658 Sgp. i Arninge p. Laaland. † 1679.

o Sophie Widsted, D. af Borgermester Peter Mortensen Widsted i Nakskov.

Eml. Rhode S. 317 (ny Udg. S. 115 og 234).

30 Jacob Frandsen, f. i Nysted, dep. 1650 fra Slagelse Skole. Blev 1654 Hører i Nykjøbing p. F., 1658 Rector ved denne Skole. † 1666 paa en Seiltour imellem Laaland og Langeland. Var nok kaldet til Præst 1666.

Eml. Thura v. s. ap. Barfob, F. O II, 314. Rhode, ny Udg. 115.

31. Hans Lauritzen Bøgvad. Maaskee den Hans Lauritzen f. Laaland, der 1655 dep. fra Roeskilde Skole. Rector 1666.

Eml. Thurah valv., men Rhode har ham ikke, ligesaa lidt som Friis.

32. Niels Sørensen Wemmeløv, blev Rector $\frac{2}{9}$ 1666 og † $\frac{2}{12}$ 1669.

Eml. Thura. Rhode p. 138 og ny Udg. 115—116.

33. Niels Hansen Krag, hvis Deposits er ubekjendt*); blev $\frac{3}{1}$ 1669 ansat som Rector ved denne Skole, men døde allerede $\frac{7}{2}$ s. U.

Rævnes ikke af Rhode eller Friis.

34. Lauritz Hansen Krag, f. i Nakskov, maaskee

*) Den Niels Hansen Krag, der deponerede 1655 fra Odense Skole (immatr. $\frac{7}{1}$), blev $\frac{1}{3}$ 1659 Sgp. i Vigerslev i Fyen. Eml. Bedel-Simonsen. Rugaard 2, 2, 39.

den Lauritz Hansen fra Laaland, der deponerede 1662 fra Roeskilde Skole (immatr. $\frac{3}{10}$); blev Rector 1670. Under ham slap Skolens Disciple 1677 ved en Øvrigheds Kjendelse for at ringe med Byens Klokker. Han skal være bleven haardt irettesat af Biskop Ringo formedelst et upassende Brudevers, han skrev til Amtmandens Secretair. Han forlod Embedet 1679 formedelst Sngdom.

Sml. Rhode S. 138. (Ny Udg. S. 116).

35 Bent Hansen Grimeton, f. i Grimeton i Halland, hvor hans Fader Hans Bendtsen (der findes blandt Dimitterede fra Roeskilde i Maret 1627) var Egp. Tilligemed sin ældre Broder Jens deponerede han 1662 fra Roeskilde Skole (immatr. $\frac{3}{10}$); $\frac{1}{3}$ 1666 cand. theol. laud. 1679 blev han Rector i Næstved; 1682 Egp. i Ryde paa Laaland; 1692 Egp. i Aastrup p. F. † i 1694.

∞ $\frac{2}{10}$ 1682 Mette Rostorph ell. Rostrup, en D. af Hans Rostorph, Egp. i Næstved. Deres Søn Hans Gr. dep. 1700 fra Næstved Skole. Hun ∞ 2) $\frac{3}{2}$ 1696 Raadmand Jørgen Hansen From i Næstved.

Sml. J. Barfod, Falt. Gl. 1, 137—8 Rhode, S. 139 og 378. Ny Udg. I, 116 og II, 37.

36. Poul Nielsen Danchel, f. i Næstved, dep. 1664 fra Slagelse Skole; 1668 baccal.; 1670 Rector i Nysted, 1682 i Næstved; 1687 Medtjener i Roholte i Sjælland, men blev 1690 assat, fordi han ikke kunde bevise det, hvorfor han havde beskyldt sin Egpr.; senere Skibspræst.

∞ 1679 Elise Jens datter (Aengnick pers. Bidr. S. 64). Deres Søn Poul deponerede 1705 fra Nysted p. F.

Sml. Rhode S. 139—40, Ny Udg. S. 116. J. Barfod F. G. I, 140.

37. Hans Madsen Brunov fra Laaland, deponerede 1680 fra Nyborg Skole (immatr. $\frac{1}{2}$), var Alumnus paa Borchs Collegium, blev $\frac{1}{7}$ 1686 Rector ved denne Skole; var en haard og streng Mand og laa bestandig i Strid med Hørerne ved Skolen. Var Rector til 1690.

Sml. Rhode S. 140—1, ny Udg. 117.

38. Mag. Jørgen Michelsen Huulbech, f. i 1664, deponerede $\frac{1}{4}$ 1684 fra Holbek Skole, blev 1690 Rector ved denne Skole (confirmeret $\frac{2}{8}$ 1691), 1691 tillige Ca-

pellan hos Mag. Frank Thestrup, Sgp. i Nakskov; $\frac{1}{2}$ ^o 1696 Magister i Kbh.; 1697 ref. Capellan ved vor Frelseris K. p. Christianshavn; $\frac{1}{11}$ 1709 Sgp. i Stege paa Møen; 1710 tillige Provst i Møenbo Herred. † $\frac{1}{11}$ 1737.

∞ 1) $\frac{1}{8}$ ^o 1697 Kirstine Bagger, f. 1674, † 1706, D. af Pastor Peter Poulsen Bagger i Kjølstруп, † 1704, og Elisabeth Thestrup, f. 1648, † 1688.

2) $\frac{1}{8}$ ^o 1707 Kirstine Thestrup, f. 1686, † 1752, D. af Jubellærer Mag. Frank Thestrup, Biskop i Aalborg St.

Eml. Gjesfing, Jubell. 1, 480 Tab. Rhode S. 142, ny Udg. 117. Baluban, Møen 1, 484. Suhr, Vor Frelseris K. S. 60.—1. Lengnick Thestrup S. 3 og 8. Worms og Nveruvs Litt. Per.

38. Mag. Arngrim Thorkildsen Vidalin, f. p. Island, Søn af Thorkild Arngrimsen, f. 1629, † 1677, Provst i Garde paa Alptanæs, og Margrete Thorstensdatter, og Broder til Mag. Jon Vidalin og Thorder Vidalin, der begge findes blandt Conrectorer ved Skalholt Skole. Deponerede 1687 tilligemed Broderen Jon ved Universitetet (immatr. $\frac{2}{9}$ ^o), tog $\frac{2}{6}$ ^o 1688 Baccalau-reigraden, og blev allerede 1689 Rector i Maribo, $\frac{4}{8}$ 1696 ved denne Skole, $\frac{1}{1}$ 1698 Magister i Kbhvn. † $\frac{8}{2}$ 1704 ugift i Kbhvn. Han var en lærd Mand, der efterlod sig en Deel sjældne Haandskrifter og et godt Bibliothek.

Eml. Poul Vidalin om Islands Opkomst S. 47. Gjesfings Jubell. II. 2, 48. Winerva 1803 II. 329. Rhode S. 142.—3. Ny Udg. S. 117. Worms (2,5 79 og 3. 854) og Nveruvs Litt. Per. S. 660.

39.)* Peter Blichfeld, f. 1674 i Lørring Præstegaard i Ribe St., dep. 1694 fra Viborg Skole (immatr. $\frac{1}{6}$ ^o) (en anden Peter Thomsen Blichfeldt, der tilligemed en Broder Otto dimitteredes 1700 fra Odense Skole (immatr. $\frac{1}{7}$ ^o); findes blandt Hørerne i Ribe Skole); $\frac{3}{3}$ 1702 cand. theol. h. ill. (indstrevet $\frac{1}{3}$ 1707 i Distinctionsprotokollen som Rector); 1704 Rector i Nakskov; $\frac{3}{4}$ 1704 Magister i Kbh.; $\frac{3}{1}$ 1710 Sgp. p. Vejøe. † 1725.

∞ Anna Sophie Klyver ell. Cluver.

Eml. Rhode S. 143 (ny Udg. 117) Fr. Barsod, Danm. Geistl. 2. Aarg., S. 107. Nr. 331.

*) Thorkild Holst, f. 1669 i Steffemærke, blev Student 1689 fra Nshjøbing Skole. $\frac{2}{5}$ ^o 1691 cand. theol. n. c., og indstreven $\frac{1}{1}$ ^o 1708 i Distinctionsprotokollen, angives der og af Num. Barsod S. 6. 2, 98 som Rector i Nakskov i 13 Aar, men det er en Forverling med Sarkjøbing Skole, jnl. Friis, I, 368.

40. Mag. Niels Hjort, Rector ved denne Skole 1710—18. 1712 Magister. See blandt Rectorer i Nykjøbing p. F.

41. Mag. Knud Rhold, f. $\frac{1}{5}$ 1690 (efter Distinctionssprotokollen 1689) i Nysted, hvor hans Fader Albert Petersen Rhold, † 1695, var Egp.; hans Moder Karen Verche, f. 1666, ∞ $\frac{2}{7}$ 1683, var D. af Oluf Verche, Egp. sstb. Han deponerede 1709 fra Stolen i Nykjøbing p. F. (immatr. $\frac{7}{7}$). $\frac{2}{2}$ 1712 cand. theol. h. ill.; blev derpaa Informator hos Provst Mag. Frederik Christen Rodriguez, Egp. i Næstved; $\frac{2}{6}$ 1718 Rector ved denne Skole (conf. $\frac{5}{5}$ f. A.); $\frac{3}{0}$ 1722 Magister ved Kbhvns Universitet; $\frac{1}{5}$ 1733 Egp. i Hunsø p. Laaland; 1747 tillige Herredsprøvt. † $\frac{1}{2}$ 1756 (begr. $\frac{1}{0}$).

∞ 1) en D. af Provst Gregers Sidelmann, Egp. i Glostrup p. Laaland. Hun † 1736. (Friis S. 298).

2) $\frac{1}{1}$ 1736 Christiane Sophie Buchwald, døbt $\frac{4}{4}$ 1695, † $\frac{7}{7}$ 1764 i Gregeme Præstegaard (Adresse=Cont. Efterretn.), D. af Etatsraad Dr. med. Johannes Buchwald (bl. Dr. med. Nr. 41).

Eml. Rhode S. 144 (ny Udg. S. 118). Cengnick Mads Verche, 3die Udg. og veri. Bidrag S. 87.

42. Mag. Jørgen Heitmann, f. 1703 (efter Blochs Manuskript, ell. 1705 efter Distinctionssprotokollen), i Næstved, hvor hans Fader Niels Jørgensen var Skoleholder. Deponerede 1726 fra Næstved Skole (immatr. $\frac{3}{0}$), blev f. A. Hører ved denne Skole og i denne Stilling $\frac{2}{7}$ 1733 cand. theol. h. ill.; f. A. Rector ved denne Skole, fgl. confirmeret $\frac{1}{9}$ 1735, efterat han $\frac{2}{0}$ f. A. havde taget Magistergraden i Kbh. † 1756 (begr. $\frac{1}{5}$). Han roses som et sandt Mønster for en Skolemand, der ved sin usfortrødne Flid skaffede sig hyperlige Kundskaber.

∞ $\frac{2}{6}$ 1733 (ell. $\frac{1}{3}$ 1734) Elisabeth Sophie Rødsteen, D. af Peter Rødsteen, Ridfoged paa Hartzlev, senere Amtsforvalter i Næstved.

Eml. Rhode 144—5 ny Udg. 118. Norms (1. 416. 3, 316) og Myerups Litt. Lex.

43. Anders Verche, f. i Næstved $\frac{6}{6}$ 1723, var en Søn af Knud Verche (der var opkaldt efter Mag. Knud Verche, Egp. i Nysted, † 1666) og Sønnensøn af Morten Peder Jensen, hvis Fader Peder Mortensen Widsted var Borgermester i Næstved, og er bekendt af sin Strid med sin Broder Provst Mag. Laurik Mortensen Widsted, Egp.

fftd. Deponerede 1743 fra Nakskov Skole, og blev strax efter Hører ved samme Skole; tog i denne Stilling $\frac{2}{3}$ 1748 theologisk Attestats (n. c.); blev Rector her 1756 (Bestalling af $\frac{2}{7}$ s. A.), men døde allerede $\frac{1}{2}$ 1757 (begr. $\frac{1}{10}$). Hans Broder Claus L. findes nedenfor bl. Hørerne.

Sml. Rhode S. 145. Ny Udg. 119.

44. Mag. Ancher Ancher sen, f. $\frac{1}{2}$ 1722 i Taarnby p. Amager, hvor hans Fader Mathias Ancher sen, f. $\frac{1}{3}$ 1682 i Kolding, $\frac{1}{2}$ 1741 som Biskop i Ribe, da var Egp. Hans Moder var Marie Elisabeth Mechen, ∞ $\frac{1}{1}$ 1712. Deponerede 1737 efter privat Dimission (immatr. $\frac{3}{7}$). $\frac{2}{3}$ 1738 baccal.; $\frac{3}{10}$ 1739 cand. theol. h. ill.; blev Alumnus paa Borchs Collegium og Docent paa Communitetet, og udgav 1744—48 aarligen en latinsk Disputats i Qvart, der have skaffet ham en Plads i Literaturlexikonnet; $\frac{2}{7}$ 1744 Magister i Kbh.; derefter øverste Collega ved Helsingørs Skole; 1757 Rector i Nakskov (Bestalling $\frac{1}{4}$ s. A.). \dagger ugift $\frac{2}{3}$ s. A. „I sin Diæt skal han ikke have været saa ordentlig, som det for hans Helbred tjenligt havde været“.

Sml. Gjesing II, 1, 278. Worms Litt. Ver. (1,22. 3,15). Rhode S. 145—9. Ny Udg. 119.

45. Mag. Peter Raasbøl, f. $\frac{1}{7}$ 1719 i Kbh., S. af Mag. Eiler Christopher Raasbøl, f. $\frac{2}{3}$ 1682 i Trondhjem, dep. 1701 fra Sorø, \dagger $\frac{1}{3}$ 1754 som Egp. ved Helliggeistes Kirke i Kbhvn., og hans 2den Hustru Bodil Elisabeth Hjorth, f. 1684, ∞ 1715, \dagger $\frac{4}{10}$ 1767. Deponerede 1736 efter privat Dimission (immatr. $\frac{3}{7}$); $\frac{1}{7}$ 1737 baccal.; $\frac{3}{8}$ 1740 cand. theol. h. ill., blev 1742 Hører i 2den Lectie i Metropolitanstolen, hvor han 1743 avancerede til 3die og senere op til 6te Lectie, erhvervede sig $\frac{2}{5}$ 1749 Magistergraden i Kbhvn. (dignum), creeret $\frac{2}{7}$ 1750; $\frac{2}{9}$ 1757 Rector i Nakskov, men blev kort efter svagelig og holdt efter Bevilling af $\frac{1}{3}$ 1763 og $\frac{7}{1}$ 1766 fra 1763—82 følgende Subrectorer, nemlig 1) Ole Christian Roersløv 1763—66, som blev Hører ved Metropolitanstolen (Nr. 109) og 2) Povel Petersen Heje, f. 1731 i Kjobeløv paa Laaland, deponerede 1751 fra Nakskov Skole; 1753 cand. philos., $\frac{2}{3}$ 1760 cand. theol. n. c. og 1766 Subrector ved denne Skole, hvor han vel var en duelig Lærer, men tillige meget streng, $\frac{3}{7}$ 1782 Egp. i Sjelle, Skjerring og

Laasby i Aarhus St. Entlediget $\frac{7}{3}$ 1808, † $\frac{8}{3}$ 1810. Efter Hr. Heyes Dødtgang troede Rector Kaaabøl at kunne undvære en Subrector og begyndte selv at læse paa Skolen. Han var en lærd Mand og hans Mildhed contrasterede imod de andre Læreres Tyranni, men han var for svag og vidtløstig og blev derfor 1783 entlediget. † 1794 (begr. $\frac{5}{3}$).

∞ $\frac{23}{3}$ 1758, Mariane Kennemann, f. 1740, † 1797 (begr. $\frac{26}{3}$), D. af Amd. og Amtsforvalter Thomas Christian Kennemann, f. $\frac{27}{16}$ 1700, og første Hustru Anna Gertrud Rødsteen, f. 1706, ∞ 1730, † $\frac{11}{11}$ 1744, Søster af Rector Mag. Jørgen Heitmanns Kone, see ovenfor S. 9.

Sml. Gjesling II, 1, 324. I, 2, 366. Tab. 2. Rhode S. 146—7. Ny Udg. 119—20

46. Mag. Johannes Boye, Rector $\frac{2}{4}$ 1783—1806, da han ved Rastkov lærde Skoles Overgang til en Middelskole blev Rector i Fredericia. Sml. mine Efterretninger om philol. Candid. 2det H. Nr. 12 (S. 12). „Han besad stor Lærdom og de fortræffeligste Læregaver, og omgikkes Disciplene med den største Humanitet“. Erholdt $\frac{18}{9}$ 1791 Misjive at nyde 3die Lectiehørers Løn. Hans Søn A. C. Boye † $\frac{1}{4}$ 1851. Sml. Ersløvs Forf. Veg. Suppl. 1, 213—5. En anden Søn Johan Peter Boye findes blandt Adjuncter ved Odense Skole.

Sml. Rhode, ny Udg S. 120.

Overlærere ved Middelskolen.

47. Hans Henrik Bering, f. 1776 i Gylling i Aarhus Stift, Søn af Peter Laurik Bering, f. 1731 i Mind, Student fra Ribe Skole 1750, $\frac{14}{6}$ 1754 (ikke $\frac{21}{7}$ 1750) cand. theol. n. c.; $\frac{19}{7}$ 1758 Egp. i Gylling, † $\frac{2}{2}$ 1789, og 2den Hustru Ida Hedevig Hartmann, ∞ i Randlev $\frac{16}{6}$ 1761, † 18 . ., D. af Pastor Casper Ernst Hartmann, f. $\frac{1}{2}$ 1708, dep. 1724 fra Høls. Skole), $\frac{1}{7}$ 1727 c. th. Efterat have nydt privat Underviisning hjemme (optoges i 1793 i Aarhus Skoles Mesterlectie, fra hvilken han 1795 dimitteredes til Universitetet (immatr. $\frac{21}{11}$ f. A., laud.); $\frac{4}{4}$ og $\frac{5}{5}$ 1796 cand. philos. laud.; $\frac{7}{7}$ 1799 cand. theol. laud. 3 Aar derefter blev han Inspecteur i Secretair Frederik Christian Schouboes Institut i Kbhvn., i hvilken Stilling han forblev indtil han $\frac{1}{2}$ 1806 allernaadigst bestilledes til Overlærer (Be-

styrer) af **Middelstolen** i Nakskov, hvilket Embede han kun bestyrede i 3 Maaneder, da han † $\frac{1}{3}$ ^o 1807.

Sml. Metrolog i Engelstroffs Annaler 1807 I. 135. Rhode ny Udg. S. 120.

48. Johannes Jacob Stephansen, f. $\frac{2}{8}$ ^o 1768 i Slagelse, S. af Regimentsskøffemager Hartvig Stephansen og Hustru Mette Christine Madsdatter. Optoges $\frac{7}{7}$ ^o 1783 nederst i Slagelse Skoles nederste Klasse, og dimitteredes 1792 fra denne Skole til Universitetet (immatr. $\frac{1}{1}$ ^o laud.); underkastede sig $\frac{7}{7}$ ^o 1793 philologisk og $\frac{1}{1}$ ^o f. A. philosophisk Examen med Udmærkelse; blev derefter Lærer ved den kjøbenhavnske Borgerdydskole, og i Sept. 1806 Bestyrer af samme; men allerede $\frac{1}{2}$ ^o f. A. Overlærer og Bestyrer af Middelstolen i Rønne (Bestalling $\frac{7}{7}$ ^o 1807), fra hvilken han atter $\frac{2}{8}$ ^o 1807 i lige Egenskab forflyttedes til Nakskov Middelstole. (Bestalling $\frac{1}{1}$ ^o 1807) og da denne senere atter ophøjedes til fuldstændig lærd Skole, beklæddes han $\frac{1}{2}$ ^o 1816 til **Rector** for samme. Dog var Skolens Bestaaen ikke af længere Varighed, end at han overlevede samme og 1839 entledigedes ved dens Nedlæggelse; han tog derefter sit Opholdsted i Rbhvn, hvor han † $\frac{1}{3}$ ^o 1845. Stephansen var en mild, men svag Rector, under hvem Skolen geraadede i Forsald.

↳ Louise Cathrine Lund, døbt $\frac{2}{8}$ ^o 1775 i Slagelse, † $\frac{3}{4}$ ^o 1848 i Rbhvn., D. af Klotter Johan Christopher Lund ved St. Peders Kirke i Slagelse og Charlotte Amalia Høvelst.

Sml. Erstlevs Forf. Lex. 3, 241 og Suppl. 3, 268. Rhode, ny Udg. S. 120—1.

2. Overlærer.

1. Carl Frederik Mølbeck, $\frac{1}{3}$ ^o 1819 til $\frac{2}{7}$ ^o 22. See blandt Adjuncter ved Slagelse lærde Skole Nr. 89. Han † $\frac{2}{4}$ ^o 1864 i Frederiksborg. Sml. Erstlevs Forf. Lex. Supplem. 2, 379—80.

3. Hørere og Adjuncter.

1. Jacob Rasmussen blev 1579 efter Biskoppens Samtykke atter bevilget at være Hører. Han maa altså tidligere formedelsst en eller anden Forseelse være removeret fra dette Embede.

Sml. Nye Hist. Tidsskr. 5, 140. Rhode v. Friis I, 114.

2 Nicolaus N., som var Degn i Horslunde, blev 1579 Mandagen efter Domin. Trin. beskiftet at være „Hører for alle Sinkerne, de andre to Skoletjenere til desto større Hjælp i det tunge Kald“.

Eml. Nyt hist. Tidsskr. a. Et. Rhode I. c.

3. Jacob Rydkjeld blev Hører ved denne Skole 1618.

Eml. Nyt hist. Tidsskr. 5, 161.

4. Hans Jørgensen Marquardsen, en Søn af Jørgen Marquardsen i Svendborg, deponerede 1616 fra Odense Skole ved Universitetet (immatr. $\frac{1}{8}$) og blev derefter Hører ved denne Skole, men † i dette Embede allerede $\frac{3}{4}$ 1620 (begr. $\frac{4}{3}$).

Eml. Nyt hist. Tidsskr. 5, 186.

5. Hans Madsen Barnemose, f. 1619 (en Hans Madsen dep. 1636 fra Metropolitanskolen), var øverste Hører her, da han $\frac{2}{3}$ 1652 blev pers. Cap. (og Rector?) i Rødby. † $\frac{1}{2}$ 1672 (begr. $\frac{3}{4}$ 73). 1758 var han bleven kaldet af Sognemændene til Egp. i Vignæs p. Laaland, men da Borgerne i Rødby lovede at ville lægge til hans Løn, hvis han vilde forblive hos dem, gjorde han dette, hvad der senere forvoldte ham stor Forlegenhed, saa at han endogsaa blev suspenderet.

Eml. Friis Paal. S. S. 487.

6. Axel Nielsen, deponerede 1624 fra Metropolitanskolen, (immatr. $\frac{2}{7}$: Axilius Nicolai f.), blev Hører ved Nakskov Skole. † 1659.

Eml. Løngnick, vers. Bidrag.

7. Laurits Hansen, f. 1623 i Longelse p. Langeland, S. af Hans Hansen, Egp. Istd., og Pernille Hansd. af Kirteby. Kom i Odense Skole, hvorfra han deponerede 1646 (immatr. $\frac{2}{5}$); blev Hører ved denne Skole; blev 1654 Capellan og 1658 Egp. p. Fejøe. † 1679.

o Maren Hansdatter fra Nakskov (9 Børn).

Eml. Gjesing II, 2, 189. Rhode L. S. S. 684. Ny Udg. S. 588.

8 Niels Hansen var i mange Aar Hører ved denne Skole og sagdes at kunne vise igjen. Han † $\frac{1}{2}$ 1669.

Eml. Rhode S. 138. Ny Udg. S. 115.

9. Geert Grifsen Bremer, f. i Nakskov 1629, S. af Erik Nielsen Istd. og Hustru Gjertrud. Dep. 1650 fra Herlufholm Skole (immatr. $\frac{1}{6}$); var i nogle Aar

Hører i 3die Lectie i denne Skole, blev derpaa 1661 Huuscapellan i Errindlev, og 3 Aar efter Egp. i Nætiinge p. Laaland. 1695 fik han Bregninge tillagt som Annex. † 1705.

∞ 1) Ingeborg Jacobsdatter (Enke efter hans Formand Mag. Peter Bredal. † 1660, og Rasmus Simonson Alrøe, † 1664.) † $\frac{1}{2}$ 1680. (I dette Ægteskab 3 S. og 2 D.)

2) 1682 Anna Hammer, D. af Pastor Hans Hammer i Rubbelykke Præstegaard, p. Laaland (Thirsted Sogn).

Sml. Rhode S. 484—5, ny Udg. I, 396—97. Kirkehist. Saml. 2 Bd 1854 S. 203—4, 217, 221 og 224.

10. Thomas Hansen Rostorph, f. 1660 i Nykjøbing p. F., hvor hans Fader Hans Rostorph, (f. 1627, † b. $\frac{2}{3}$ 1684 som Egp. i Naffov, gift med Anna Sørensdatter, f. 1637, † 1698, see J. Barfoed F. G. 1, 39) var Capellan. Deponerede 1679 f. Sorø Skole (immatr. $\frac{2}{7}$); var 1687 Hører i denne Skoles 3die Lectie. Laa som Hører i Strid med Rectorerne Poul Nielsen Danchel og Hans Madsen Brunov. 1^s 1696 blev han Cap. med Succession i Baaelse p. F., hvor han 1707 blev Egp. † $\frac{1}{2}$ 1721.

∞ $\frac{2}{3}$ 1708 Anne Cathrine Jensen datter Skytte, † i Nykjøbing 1732 (b. $\frac{1}{2}$), Enke efter Formanden Christian Valentinsen Rneutel, f. 1630 i Nykjøbing, dep. privat $\frac{2}{3}$ 1655, † 1^s 1707.

Sml. Rhode S. 141, ny Udg. I, 116. 2, 161. Barfoed F. G. 2, 205—6.

11. Oluf Lund, der deponerede maaskee privat 1681 (immatr. 1^s); var Hører 1688 og laa i Strid med Rector Brunov. See blandt Rectorer i Nysted Nr. 18.

Sml. Rhode S. 142. Friis S. 117.

12. Peter Hegelund, hvis Deposits er ubekjendt*) tog 1696 Baccalaureigraden i Rbh. og var da Hører ved denne Skole.

*) En anden Peter Jepsen Hegelund var født $\frac{1}{2}$ 1677 i Beile, deponerede 1699 fra Ringkjøbing Skole (immatr. $\frac{2}{7}$), tog $\frac{2}{3}$ 1701 theologisk Attestats (n. c.), 1^s f. A. hom. Prøve (h. ill.), og opholdt sig $\frac{1}{3}$ 1708, da han blev indskreven i Distinctionsprotocollen i Beile; en tredie Peter Jensen Hegelund, f. $\frac{2}{3}$ 1683 i Hojrup i Ribe St., deponerede 1700 fra Odense Skole, tog $\frac{3}{7}$ 1703 theologisk Atte-

13. Hans Røstorph, f. 1667 i Nafstov (døbt ?), Broder til ovennævnte Thomas Røstorph, blev 1690 Student fra Bordingborg Skole (immatr. $\frac{2}{7}$), blev Hører i Nafstov og tog som saadan $\frac{1}{5}$ 1696 Baccalaureigraden, blev af Biskoppen afsat, derefter Capellan i Nafstov, derpaa Stibpræst paa Dannebrog, $\frac{1}{5}$ 1700 Magister ved Kjøbhs. Universitet; $\frac{3}{2}$ 1703 Egp. i Aggersborg i Aalborg St. † $\frac{6}{2}$ 1719.

∞ 1) $\frac{1}{9}$ 1703 Engel Toldersdatter (Tollesdatter. Lengn.).

2) en Datter af Pastor Jens Sørensen Gjesfing i Tversted i Aalborg St., (der dep. 1662 fra Aalborg Skole).

Eml. Suhrs Emaastrifter 2, 87. Imm. Barfod F. G. 1. 39. 2, 303 Lengnick pers. Vidr. S. 86. Rhede S. 141 og ny Udg. 102.

14 Rasmus Peder Jensen Kjøbman var ogsaa Hører her 1687, og laa i Strid med Rector Brunov; hvorfor han af Biskoppen blev afsat.

Eml. Rhede 1, 140—1.

15. Henrik Barthling, en Søn af Bessal Henriksen Barthling, f. 1632, † ? 1684, Egp. i Vesterborg p. Laaland, der findes bl. Hørerne i Nykjøbing p. F., og Margrethe Rasmusdatter Rosenfeld af Nykjøbing, f. 1639, † i Nafstov 1712; var født ? 1671 i Nykjøbing p. Falster, deponerede 1693 (ikke 1692) fra sin Fødebyes lærde Skole til Universitetet (immatr. $\frac{2}{7}$); † 1696 cand. theol. n. c., tog $\frac{1}{7}$ 1696 homiletrisk Prøve, var derpaa i 10 Aar Hører ved denne Skole, blev derefter $\frac{3}{2}$ 1709 Egp. i Høislev, Dommerby og Lunds og Provst i Sjænds Herred i Vib. St. † $\frac{1}{8}$ 1752.

∞ Ida Malene (ikke Marie) Bagger, f. 1675, † $\frac{2}{5}$ 1759, Datter af Peter Poulsen B. (der dep. 1663 privat), Egp. i Kjøbsrup, † 1704, og Elisabeth Thelstrup.

Eml. Fr. Barfod D. G. 2, 101 (Nr. 145). Imm. Barfod, F. G. 1, 41, 2, 304. Lengnick, Henrik Besalsen Barthling, hvor hans Descendents findes.

stats h. ill., $\frac{3}{2}$ f. A. hom. Pr. laud., og levede $\frac{2}{4}$ 1708, da han blev indstrevet i Distinctionsprotocollen, i Kbhvn. En fjerde Peter Olsen Hegelund, f. $\frac{2}{6}$ 1682 i Ringkjøbing, deponerede 1702 fra Kolding Skole, og tog $\frac{1}{2}$ 1704 theologisk Attestats (n. c.) og $\frac{3}{4}$ f. A. hom. Pr. h. ill., og opholdt sig $\frac{1}{5}$ 1708, da han blev indstrevet i Distinctionsprotocollen, i Ribe St. Alle disse findes hos Frederik Barfods Danm. Geisl. 2 Marg. Sp. 106 1099. 112 (Nr. 304, 383 og 491).

16. Hans Troelsen (Holst) (Joh. Trugillus Hol-satus) gif i Roeskilde Skole (og kaldes i Skoleprotocollen Hans Lollich) og deponerede derfra 1685, var Hører ved denne Skole, da han blev pers. Cap. hos Pastor Franz Thestrup her i Byen, blev 1699 Egp. i Lunde i Fyen (cf. 1⁶ 1699). † 1721.

∞ 1) Maria Bagger, f. 1673, † 1701 (?). Søster til Formandens Kone.

2) Birgitte Mørch, D. af Mag. Mads Mørch, Egp. i Lundbye i Fyen (der dep. 1666 fra Odense Skole) og Maren Sviher.

Eml. Byles Gft. om Fyens Præster (Mstpt.). Gjerflug 2, 2, 250. Føgnick „Niels Bagger“ og „Rasmus Petersen Thestrup“.

17. Jacob Andersen Krag, f. i Næstved 1⁷ 1682, deponerede 1701 fra Næstved Skole, 1² 1704 cand. theol. h. ill. og 1³ s. A. hom. Prøve (n. c.), blev 1⁴ 1708 indstrevet i Distinctionsprotocollen og var da Hører i Næstved, og døde i dette Embede 1719.

Eml. Fr. Barfod D. G. 2, 111 (Nr. 453). Føgnick vers. Bidr.

18. Jens Masenius, f. i Odense 1⁷ 1683, deponerede 1701 fra Odense Skole (immatr. 1²); 1¹ 1703 cand. theol. n. c., 1⁰ 1709 hom. Prøve h. ill., blev da indstrevet i Distinctionsprotocollen og var da Hører ved Næstved Skole.

Eml. Fr. Barfod Danm. Gei. 2, 111³ (Nr. 440).

19. Mag. Peter Simonsen Aarhus, f. 1⁴ 1686 i Halsted Præstegaard p. Laaland, hvor hans Fader Mag. Simon Petersen Aarhus, der findes blandt Rectorer i Nykjøbing p. Falster, da var Sognepræst. Hans Moder Anna Margrethe Rasch, f. 1670, † 1³ 1704, var en D. af Mag. Hans Rasch, Egp. i Halsted p. Laaland. Underviist af sin Fader blev han af denne i en Alder af 10 Aar dimitteret til Universitetet (immatr. 1696 1⁷)*, hvor han forbausede Alle ved sin Lærdom, navnlig i Hebraisk; derefter tog han atter hjem for under Faderens Veiledning at uddanne sig videre, navnlig i Syrisk og Arabisk. 1705 blev han Hører i Næstved Skole, 1⁷ 1710 cand. theol. laud.; 1⁶ s. A. Alumnus paa Ehlers's Collegium; 1712 Egp. i Hørbeløv og Falkerslev paa Falster; 1⁴ s. A. Magister i København. † 1⁷ 1716.

∞ 1³ 1713 Karen Nicolais Datter Ahsens, f. Helt,

*) I en lignende Alder deponerede Mag. Martin Casper Wulfburg Aar 1695 (f. 1² 1685). Eml. Worms Litt. Lex. 2, 619—21.

f. 1682, † begr. 18° 1746; Enke efter hans Formand i Hørbelov Knud Andersen Afsens, f. 13° 1667, deponerede 1690 fra Odense Skole, † 13° 1712 og 3, 13° 1717. Eftermanden Mag. Hans Christopher Ehlers, der deponerede 1711 fra Nykjøbing Skole.

Sml. Imm. Varfod, Katsers Geisl. 1, 193—4. Fængsels pers. Vidraa, S. 57. Fried's Udg. af Rhode 2, 72.

20. Ernst Samuel, f. 10 1687 i Nykjøbing, hvor hans Fader Peter Samuel var Kjøbmand, (senere Borgermester), hans Moder Karen Nielsd. Schytte, f. 1660, † begr. 27 1706. Han deponerede 1710 fra sin Fødebyes Skole (immatr. 27°), tog 15° 1711 Baccalaureigraden i Kbh. og var da Hører her i Skolen (1711—12 Hører i 3die Lectie), men var neppe nogen heldig Lærer (Sml. Rhodius S. 143 og ny Udg. 117); 16° 1713 cand. theol. n. c.; 1716 Cap. ved Nørre Sogns K. og Cantor ved den lærde Skole i Viborg, 1718 1ste rej. Cap. i Randers, 3 1726 Sgp. i N. Sogns K. i Viborg, hvilkten Kirke han f. A. ved den store Ildbrand reddede. † 8 1733.

o Eva Maria Rhode, D. af Mag. Morten Rhode, der deponerede 1662 fra Roeskilde Skole, Sgp. ved Graabrødre Kirke i Viborg.

Sml. Areg om Viborg S. 178.

21. Vincenz Andersen, f. 1685, deponerede 1707 til Universitetet fra Næstkov Skole (immatr. 17°), tilligemed den to Aar ældre Hans Andersen, der rimeligviis var hans Broder, blev derefter Hører ved denne Skole, og tog i denne Stilling 15° 1711 Baccalaureigraden.

22. Johan Rasch (Marhuus), Broder af ovennævnte Mag. Peter Simonsen Marhuus (Nr. 19), var født i Halssted p. Laaland 4 1688, og deponerede 1706 til Universitetet fra Næstkov Skole (immatr. 27°); blev derefter Hører ved denne Skole, og tog i denne Stilling 4 1712 theologist Attestats med Charakteren laud.; blev 15° 1721 Sgp. i Alsperup og Koerslev i Fyen. † 30 1755.

Sml. Worms Lr. 1, 6. Imm. Varfod K. Geisl. 1, 44.

23. Frederik Stødt, en Søn af Frands Stødt, Sgp. i Hørslunde p. Laaland (der findes blandt Hørerne i Odense Skole), var født 1693 i Stoffemærke, hvor hans Fader da var Capellan. Deponerede 1713 fra Næstkov Skole (immatr. 17°), tog 7 1716 theologist Attestats (n. c.) og tog samme Examen om igjen — den første, om hvem jeg veed, at dette er Tilfældet — 22 1717 h. ill.; var

derpaa i nogle Aar Hører ved Raskov Skole, og blev $\frac{1}{2}$ 1720 Capellan i Horslunde hos sin gamle Fader, hvem han 1724 succederede. † $\frac{2}{1}$ 1738.

∞ 1) 1721 Margrethe Hedevig Ahlesfeld, † 1731, D. af Gay Ahlesfeld, Amtsforvalter ved Frederiksborg.

2) Dorothea Jeszen, f. Bildsøe, Enke efter Hr. Hans Jeszen i Hålsted, † 1731, og D. af Mag. Lorents Bildsøe i Rjettinge. (See bl. Rectorer i Nysted). Hun ∞ 3, Succesor Claus Winholt (dep. 1731 fra Helsingør) og † „salig og fornøiet“ 1745.

Eml. Rhode S. 236 (ny udg. 1. 172).

24. Bessal (Vessalius) Rahl, f. $\frac{2}{8}$ 1692 i Raskov. Formod. Dattersøn af Bessal Henriksen Barthling, Fader til Hører Nr. 15; $\frac{2}{1}$ 1717 cand. theol. n. c. og var da Hører i Raskov Skole.

25. Lars Christian Gilschou, f. $\frac{2}{8}$ 1694 (efter Distinctionsprotocollen, eller 1695, efter Blochs Manuscript) i Odense, hvor hans Fader Anders Lauritzen var Kjøbmand, hans Moder var Alhed Maria Christiansd. Friis. Deponerede 1715 (immatr. $\frac{1}{7}$), fra Odense Skole, $\frac{1}{8}$ 1718 cand. theol. h. ill. Var i nogle Aar Hører i Raskov Skole indtil han $\frac{1}{3}$ 1723 blev Egg. i Rynkebye og Revninge i Fyen. † $\frac{3}{9}$ 1764.

∞ Catharine Mundelov, f. i Jylland. Deres Søn Mag. Frederik Christian Gilschou, der dep. 1741 fra Odense Skole, omtales i Worms Lex. 1,274 og hos Nyerup S. 147.

26. Rasmus Rindorff, deponerede 1721 fra Raskov Skole (immatr. $\frac{1}{7}$), tog 1722 Baccalaureigraden ved Kbhvns. Universitet, og var da Hører ved denne Skole.

27. Jørgen Heitmann var Hører her fra 1726—33, see bl. Rectorer Nr. 42.

28. Jens Petersen Bøgvad, f. $\frac{3}{3}$ 1707 i Nysted p. Laaland, hvor hans Fader Mag. Peder B. (der findes bl. Hørerne i Nyljøbing p. F. Nr. 41) var Provst og Egg. Deponerede 1727 fra Raskov Skole og blev kort efter Hører i denne Skoles 1ste Lectie, i hvilken Stilling han † 1729.

Eml. Lengnick, person. Bidr. S. 30. 3. Barfod F. S. 1, 101 og 2,316.

29. Poul Rogert, f. 1702 i Raskov, hvor hans Fader, Poul Andersen Rogert, da var ref. Capellan og

tillige Egg. i lille Røjtøfte, † 1706 (Rhode S. 132, ny Udg. S. 109), hans Moder Ida Rostorph var en Datter af Pastor Hans Rostorph, der findes ovenfor under Nr. 13. Han deponerede 1722 (ikke 1721) fra Næstved Skole (immatr. $\frac{1}{7}$); blev 1728 3die Lectie Hører i samme Skole; $\frac{1}{10}$ 1731 cand. theol. laud.; $\frac{2}{2}$ 1732 pers. Capellan hos Jacob Ullik, Egg. sstb.; $\frac{2}{8}$ 1735 Egg. i Ueterslev p. Laaland. † $\frac{1}{4}$ 1749. Han har efterladt et Manuskript over Hællsted Amt paa Laaland, som fandtes i Grev Thotts Bibliothek. Han led af Melancholi.

∞ 1740 Cecilie Margrethe Rhode, f. Müller, Enke efter Consumtionsforvalter Lars Rhode i Næstved. Deres Søn Landsdommer Ditlev Ludvig Rogert omtales i Myerups Litt. Lex. S. 500.

Emt. Rhode S. 191—2 (ny Udg. S. 163—4). Worms og Myerups Litt. Lex. S. 500.

30. Frederik Bernt Suhr, f. $\frac{1}{3}$ 1709 eller 1708 i Rjøbeløv p. Laaland, hvor hans Fader Mag. Bernt Suhr, f. $\frac{1}{5}$ 1677, † $\frac{1}{3}$ 1745, var Egg. Hans Moder Christine Hornemann var en D. af Hans Hornemann, Rjøbmand i Næstved. Deponerede 1727 fra Næstved Skole (immatr. $\frac{1}{9}$), forlod 1728 Kbhvn. paa Grund af den store Ildbrand; fra 1729—31 var han 1ste Lectie Hører i Næstved Skole; reiste siden igjen til Universitetet, fik Plads paa Communitetet og informerede hos Statsraadinde Weise; $\frac{1}{5}$ 1735 cand. theol. laud.; blev $\frac{1}{5}$ 1736 pers. Cap. i Rjøbeløv hos Faderen, hvem han $\frac{3}{5}$ 1745 succerede som Egg. † $\frac{2}{3}$ 1767.

∞ 1) $\frac{1}{1}$ 1740 Abigaël Marie Dorothea Brennife, f. Møller, D. af Cancelliraad Møller til Dillingøgaard og Enke efter Rjøbmand Brennife i Næstved. Deres Søn Niels Rudolph Suhr, see nedenfor Nr. 38.

2) $\frac{2}{6}$ 1752 Anna Elisabeth Wichmann, f. 1732, † 1767, 2de Barn af Berthel W. til Engestøfte, Rjøbmand i Næstved p. F., † 1732 og Bodil Cathrine From. ∞ $\frac{1}{3}$ 1707, † 1760.

Emt. Rhode S. 182, ny Udg. S. 145—6. Leugnick. From, Suhr og Wichmann.

31. Anders Andersen Rnie, f. π 1705 i Ralsundborg, deponerede 1725 fra sin Fødebyes lærde Skole (immatr. $\frac{2}{1}$), blev derefter Hører ved denne Skole, og tog i denne Stilling $\frac{6}{2}$ 1735 theologisk Attestats (n. c.).

32. Jochum Broedborgh Suhr, f. i Njebelen 7⁷ 1710, var en Broder af ovennævnte Frederik Bernt Suhr (Nr. 30). Deponerede 1730 fra Odense Skole (immatr. 2⁴) og blev 3 Aar efter æverste Hører ved denne Skole og tog i dette Embede 2⁸ 1739 theologisk Attestats (n. c.); 2³ 1745 Egg. i Herredskirke p. Laaland; 2³ 1749 i Utterslev Istd. † 2⁶ 1767.

∞ 1) 1⁴ 1741 Johanne Clausdatter Lopp, der 6 Uger efter Brylluppet fødte ham en Datter, men selv † 1746.

2) 2⁷ 1746 Cæcilie Margrethe Nielsdatter Wandel, † 1769.

Eml. Rhode S. 192—3 (ny Udg. S. 164) Lengnick Fam. Eshr.

33. Claus Lerche, f. 2⁹ 1714 i Næstved og alt-
saa rimeligviis en ældre Broder af Rector Anders Lerche (bl. R. Nr. 43), deponerede 1732 fra Næstved Skole (immatr. 5), blev derefter Hører ved denne Skole og tog i denne Stilling 2⁹ 1740 theologisk Attestats (h. ill.), blev 1749 antaget som pers. Cap. hos Capellanen i Næstved, Hr. Jacob Borrebjæ, men døde pludselig 4 f. A. (Rhode S. 110) eller 2¹ 1750 (Blochs Mstpt.).

Eml. Rhode S. 134 (ny Udg. 110, hvor han urigtigen kaldes Hans, men 119 Claus).

34. Anders Lerche, Hører 1743—56, see bl. Rectorer Nr. 43.

35. Christian Kverrelv blev Subrector, see under Rector Nr. 45.

36. Poul Peteresen Heje, f. 1731, blev ligeledes Subrector, see Rector Nr. 45.

37. Michael Rasmussen, f. 1⁴ 1743 i Urne ved Næstved, hvor Faderen Rasmus Madsen var Huusmand. Han kom fattig og blottet for al Hjælp til Rector Mag. Kaasbøl (bl. Rectorer Nr. 45), der optog ham i Skolen, og af hvem han 1765 dimitteredes til Universitetet (immatr. 2⁶), 1766 blev han Hører i 2den Lectie i denne Skole, 2⁷ 1768 tog han Baccalaureigraden, og blev f. A. Hører i 3die Lectie; 2⁴ 1778 cand. theol. n. c.; 2² 1781 efter henved 16 Mars Skoletjeneste ref. Cap. i Vestenskov og Kappel (vgl. cfr. 3⁰ 1782, ord. 1⁵ f. A.); 1⁸ 1798 Egg. p. Bogøe, resignerede 1² 1808. † 3¹ 1810.

∞ 1) 2¹ 1783 Dorteia Sophie Busch, d. 4 1754, † 1790, D. af Peter Busch, dep. 1717 fra Roeskilde

Stole, Egp. i Kallehave og Marie Suel. Hun fødte ham Sønnen Jens Lassen Rasmussen, f. $\frac{2}{3}$ 1785, † $\frac{3}{7}$ 1826 som Professor i de østerlandske Sprog ved Kbhvns. Universitet.

2) $\frac{1}{2}$ 1791 Charlotte Amalie Schiern, f. i Haarslev i Fyen, døbt $\frac{2}{1}$ 1753, † $\frac{2}{6}$ 1806, D. af Hans Christian Schiern, dep. 1726 fra Odense, Egp. i Halsted.

Eml. Worms (3.628) og Myerups Litt. Ler. 3. Varfod S. G. 2. 56—7 og 333. Rhede, Ny Udg. 120 og 229

38. Niels Rudolph Suhr, f. $\frac{1}{4}$ 1747 i Rjoberlov, hvor hans Fader, der findes ovenfor under Nr. 30, var Egp. Deponerede 1765 fra Nafstov Skole (immatr. $\frac{2}{6}$), tog $\frac{1}{2}$ 1766 Baccalaureigraden og blev Inspecteur paa Walkendorfs Collegium, $\frac{7}{9}$ 1768 cand. theol. laud. Blev derpaa 3die Lectie Hører i Nafstov Skole; 1777 ref. Cap. i Nafstov og Branderslev p. Laaland; 1785 i Kallundborg; $\frac{3}{3}$ 1796 Egp. i Rudsjøbing og Strøbelev og Provst i Nysted p. Langeland. † $\frac{1}{7}$ 1811.

∞ Lovise Friborg, f. $\frac{2}{5}$ 1763, † $\frac{9}{9}$ 1824.

Eml. Rhede ny Udg. S. 112. Worms (3.760) og Myerups Litt. Ler. Penquid Stam. Suhr S. 3.

39. Wilhelmi nævnes 1769 og 1770 som 1ste Lectiehører ved Nafstov Skole (see Danmarks Speil for disse Aar, Sp. 401 og 408); det er formodentlig den Henrik Frederik Wilhelmi, der † $\frac{1}{8}$ 1808, 56 Aar gl., som Cantor og Klokker i Nafstov.

Eml. Rhede ny Udg. S. 112.

40. Daniel Christian Prior, f. $\frac{1}{2}$ 1769 i Rødby p. Laaland, deponerede 1791 fra Nafstov Skole (immatr. $\frac{1}{1}$ laud.) ved hvilken han $\frac{1}{6}$ 1792 blev Hører; $\frac{2}{3}$ 1799 c. th. n. c., $\frac{2}{7}$ 1800 hym. Pr. h. ill., $\frac{2}{2}$ 1803 Egp. i Vuust i Nalborg St., $\frac{1}{3}$ 1804 i Hundstrup og Østerild, $\frac{1}{2}$ 1822 tillige i Hjardemaal, † $\frac{1}{3}$ 1833.

∞ Anna Jacobine Borch, døbt $\frac{2}{2}$ 1778 i Nafstov, † $\frac{2}{2}$ 1860 i Kors Præstegd., D. af Provst Andreas Borch, (der dep. 1750 fra Odense Gymn.), Egp. i Nafstov og Branderslev.

Eml. J. G. Bloch, Kjønst G. 1, 837—41 og Rhede, Laal. Hist., ny Udg. ved Friis, S. 106.

41. Peter Lyngby, f. 1778 i Halsted p. Laaland, hvor hans Fader af samme Navn var Forvalter; blev Discipel i Nafstov Skole, hvorfra han 1796 dimitteredes til Universitet (immatr. $\frac{1}{1}$ h. ill.); tog $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$

1797 den philosophiske Examen med Charakteren laud., og $\frac{1}{7}$ 1803 theologisk Attestats (h. ill.); i Januar 1804 blev han ansat som Hører ved denne Skole, men entlediges allerede $\frac{3}{8}$ 1807. † $\frac{25}{1}$ 1808.

∞ Karine Fugl, † 1837 i Kbhvn.

Eml. Engelstrøms Annaler 1808. 1, 12.

42. Andreas Mannelstad, d. $\frac{6}{8}$ 1768 i Odense, S. af Dr. theol. Nicolai Engelhardt Mannelstad, Prof. og ref. Cap. i Odense (see bl. Dr. theol. Nr. 84). Deponerede 1792 fra Odense Skole (immatr. $\frac{8}{1}$), blev derefter Hører ved Nakstov Skole, men entledigedes ved Reformen $\frac{3}{8}$ 1807 i Naade; blev derefter Degn paa Fanøe. † 18. .

Eml. Teilmanns Stamtafle over Fam. Teilmann S. 11. Pengnick „Christoffer Jensen Mannelstad“.

43. Christian Balthasar Worth Holst, f. $\frac{1}{5}$ 1778 i Stjelseborg i Wiszenberg Sogn i Fyen, hvor hans Fader Andreas Holst (siden Degn i Korup) da var Skolelærer, hans Moder var Christiane Jensen. Deponerede 1797 fra Odense Skole (immatr. $\frac{1}{1}$ laud.), undertastede sig d. $\frac{1}{4}$ 1798 philosophisk og $\frac{1}{4}$ s. A. philologisk Examen, begge med laud., var derpaa i 3 Aar Huuslærer hos Pastor Christen Barfoed i St. Jørgensgd.; og $\frac{1}{7}$ 1802 theologisk Embedsexamen med Udmærkelse; han prædikede for Dimis $\frac{1}{1}$ 1805 (laud.); ansattes $\frac{5}{8}$ 1807 som Adjunct ved Nakstov Middelskole; $\frac{6}{10}$ 1809 blev han Catechet i Nakstov; $\frac{2}{7}$ 1816 Egp. paa Femøe; $\frac{2}{8}$ 1823 i Stadager og N. Kirkebye p. F.; $\frac{2}{7}$ 1829 i Stjelby og Geddesbye sstd. † $\frac{23}{8}$ 1830.

∞ $\frac{21}{1}$ 1808 Maren v. Esfen Barfoed, f. $\frac{6}{8}$ 1783 paa Strynø, (hvor hendes Fader ovennævnte Christen Barfoed da var Egp.), † $\frac{31}{7}$ 1865 i Stege.

Eml. J. Barfoed N. Geistl. 1, 253-60.

44. Hans Andreas Wilking, f. $\frac{4}{4}$ 1780 i Christiania, hvor hans Fader var Kjøbmand. Deponerede i Efteraaret 1797 fra Christiania Skole (immatr. $\frac{9}{1}$ h. ill.), tog $\frac{2}{4}$ 1798 philosophisk Examen (h. ill.) og $\frac{6}{8}$ 1804 philologisk Examen (n. c.); $\frac{1}{1}$ 1807 cand. theol. h. ill.; $\frac{5}{8}$ s. A. Adjunct ved Middelskolen i Nakstov; $\frac{1}{8}$ 1816 hom. Prøve laud.; $\frac{7}{8}$ 1820 Egp. i Nalsøe og Hoed i Narhuus St. † $\frac{19}{8}$ 1853. En Søn Emil August B. deponerede 1835 fra Narhuus Skole.

∞ Hanne Margrethe Theisen, f. 1791, † $\frac{2}{3}$ 1864 i Agri Præstegaard, D. af Farver Theisen i Næstved.
Eml. Grønlæs Forf. Ser. 1, 129 og Suppl. 1, 147.

45. Peter Georg Bohr, Adjunct her ved Skolen 1810—18 (see blandt Rectorer i Rønne).

46. Peter Sandal, f. $\frac{1}{3}$ 1789 i Magleby paa Møen, S. af Professor Henrik Paulin Sandal, f. $\frac{2}{3}$ 1751 i Sorup, † $\frac{2}{7}$ 1833, Egp. i Udby og Drølev i Sjælland (sml. Grønlæs Forf. Veg. 3, 7—9 og Suppl. 3, S. 8) og Sophie Laurine Stalfest, f. 1754, † $\frac{1}{4}$ 1827. Opt. 1806 i Helsingørs Skole, hvorfra han 1809 deponerede ved Kbhvns. Universitet (immatr. $\frac{2}{1}$), $\frac{3}{10}$ 1810 cand. phil. og $\frac{2}{10}$ s. A. cand. philos. h. ill.; blev derpaa Højskolelærer, til han $\frac{2}{5}$ 1817 constitueredes som Lærer ved denne Skole, ved hvilken han dog kun forblev til Sommeren s. A., da hans Constitution efter hans Ønske atter hævedes; han blev derpaa atter Højskolelærer paa forskjellige Steder, nedsatte sig 1827 som Institutbestyrer i Næstved, hvor han tilige blev ansat som Assistent ved Sjællands Stiftsbibliothek. † i Næstved $\frac{2}{7}$ 1854.

∞ $\frac{1}{3}$ 1828 Ballene Dorothea Henniga Marie Gjørup, f. i Kbh. $\frac{1}{3}$ 1799, D. af den i Mycrups Litt. Veg. omtalte Grosferer Thomas Gjørup.

Eml. min Nekrolog over P. Sandal i Næstved Avis for 1854 Nr. 144 (ogsaa særskilt aftrykt).

47. Mourik Gotthold Krag, f. $\frac{5}{10}$ 1794 i Gjelsted i Thy, hvor hans Fader Christian Krag, f. 1757 sftd., dep. 1779 fra Røding Skole, † $\frac{2}{4}$ 1818, var Egp.; hans Moder Juliane Maria Bendixen, f. paa Fjellebro $\frac{1}{3}$ 1772, ∞ i Gjelsted $\frac{2}{3}$ 1793, † paa Christianslund $\frac{2}{7}$ 1856; dimitteredes 1812 til Universitetet fra Nyborg lærde Skole (mg.); tog $\frac{1}{4}$ og $\frac{2}{3}$ 1813 den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse; $\frac{1}{5}$ 1816 cand. theol. laud.; $\frac{3}{8}$ s. A. hom. Prøve (admodum laud.) og s. A. catechetisk Prøve (laud.); blev 1817 const. Lærer i Næstved og $\frac{2}{3}$ 1818 Adjunct sftd.; $\frac{2}{10}$ 1819 Egp. i Gjelsted og Rørup i Thy, † $\frac{2}{6}$ 1864.

∞ 1) i Næstved $\frac{2}{4}$ 1819 Maren Dorph, f. i Næstved $\frac{1}{3}$ 1800, † i Gjelsted $\frac{1}{10}$ 1824; D. af Kjøbmand i Næstved Hans Tray Dorph og Margrethe Reimer.

2) 1825 Ane Dorothea Albinus.

Eml. Grønlæs Forf. Ser. 2, 53—4. Suppl. 2, 87—8, Lengnick. Stamtafle over Fam. Dorph S. 2.

48. Joachim Gottsche eller Godste Glod, døbt 1⁵ 1788 i Krogsholle K. (Algernæs) i Fyen, hvor hans Fader Hans Adolph Glod, en Sønnesøn af Mag. Peter Glod, see bl. Rectorer i Helsingør Nr. 27, der findes paa Stamtavlen over Familien Schröder hos Giesing II, 1, 224 (Tab. 1) og dep. 1779 fra Fredericia Skole, var Sgp.; hans Moder Dorothea Sophie Wilhelmine v. Nushorn, døde som Enke i Odense. Han optoges 2⁹ 1800 i 2den Lectie i Odense Skole, hvorfra han dep. 1809; tog $\frac{2}{7}$ og $\frac{3}{11}$ 1810 den philologisk-philosophiske Examen (laud.); 2⁷ 1817 constitueredes han som Lærer ved Slagelse lærde Skole, hvilken Constitution atter hævedes 2⁰ 1819, men 2¹ s. A. constitueredes han i Adjunct Krag's Sted som Lærer ved denne Skole, ved hvilken han 1⁵ 1820 beskikkedes til Adjunct, et Embede, som han bestyrede indtil han ved Skolens Medlæggelse 1839 blev sat paa Vartpenge. † 1850 i Abhyn.

∞ 1823 Mariane Grønlund, døbt 1⁰ 1792 i Østøste p. Laaland, † 2⁶ 1845, D. af rej. Capellan Hans Grønlund i Østøste (der dep. 1768 fra Odense Skole).

49. Jens Høst, f. 1794 i Steby i Fyen, hvor hans Fader Peter Høst, f. 3¹ 1747 i Steby, (der dep. 1765 fra Odense Skole); cand. th. 2⁰ 1770, var Sgp., hans Moder var Birthe Christine Dyrberg. Optoges 1⁰ 1806 i Odense Kathedralskole, hvor han nød Stipendier, og hvorfra han 1815 dimitteredes til Universitetet (godt); 1816 cand. philos. laud.; constitueredes 2⁹ 1819 som Lærer ved Slagelse lærde Skole, som han $\frac{7}{7}$ 1820 atter forlod, da han var constitueret som Lærer ved Naffov lærde Skole, ved hvilken han 1⁷ 1821 beskikkedes til Adjunct, entl. 1822 (?), og druknede ved Badning 1822. Han var en ivrig, ikke ubegavet, Lærer, men hans Hidsighed gjorde ham det undertiden vanskeligt at holde den fornødne Orden i Classen.

Smil. S. Weyer, Grundr. om Slægtm. Vener og Hjort. Tab. II.

50. Christian Frederik Ludvig Petersen, f. 3⁴ 1785 paa Frederiksborg, hvor hans Fader Peter Petersen var fgl. Gartner. Optoges 1⁷ 1797 i Metropolitan-skolen, fra hvilken han 1805 dimitteredes til Universitetet (immatr. $\frac{1}{1}$ uden Hoved = Character), underkastede sig 2² og $\frac{10}{10}$ 1806 den philologisk-philosophiske Examen (laud.) og $\frac{2}{5}$ 1814 cand. theol. laud., prædikede $\frac{4}{4}$ 1827 for Dimis (laud.), og erholdt egregie l. for den katechetiske

Prøve; var 1815—20 2den Lærer ved Brøndby Semina-
rium, $\frac{27}{1}$ 1822 Adjunct ved Næstved lærde Skole; $\frac{1}{1}$ 1829
Egp. i Seden og Næsum i Fyen, (ordin. $\frac{24}{1}$ f. A.), ent-
lediget $\frac{17}{1}$ 1849 paa Grund af Svagelighed, og flyttede
derpaa til Røstilde, hvor han døde $\frac{7}{5}$ 1854.

51. Lauritz Vilhelm Mourad, f. $\frac{1}{2}$ 1798 i Kjø-
benhavn, er en Søn af Conferentsraad, General-Postdirec-
teur, Stk. af Db. David Mourad (der nævnes hos Wiesing
3, 210), f. $\frac{30}{7}$ (døbt $\frac{8}{8}$) 1763, \dagger $\frac{26}{7}$ 1847, og Hustru
Clara Jørgensen; kom i sit 11 Aar i det Schouboeste
Institut og ved dets Ophør i Brendstrups og v. Westens
Institut, hvorfra han 1817 dimitteredes til Universitetet
(immatr. $\frac{22}{10}$ mg.); 1818 cand. phil. laud., $\frac{19}{1}$ 1822
cand. theol. laud.; aflagde $\frac{28}{1}$ 1823 homiletisk og cate-
chetisk Prøve (laud), og blev $\frac{27}{1}$ 1822 Adjunct ved den
lærde Skole i Næstved, $\frac{7}{1}$ 1826 Egp. i Karrebæk i Sjell.
 $\frac{7}{7}$ 1831 Egp. i Nævede og Hylinge std.; $\frac{27}{1}$ 1832 til-
lige Provst i D. og B. Flakkebjerg Herred, entlediget $\frac{29}{1}$
1836 efter Ansøgning i Naade som Provst, og $\frac{21}{1}$ 1863
efter Ansøgning i Naade og med Pension som Egp.

∞ 1822 Elisabeth Margrethe Frisenberg, f. $\frac{29}{9}$
1801 i Kbhvn., \dagger $\frac{2}{2}$ 1864 i Frederiksberg, D. af Amrd.
Erik Frisenborg og Cathrine Svisger. Wiesing 2, 2, 254.
Eml. Grønløvs Forf. Per 2 301. Envtl. 2, 405—6.

52. Jens Rudolph Johannes Berg, f. paa Ho-
vedgaarden Skjoldemose i Fyen $\frac{26}{6}$ 1802, S. af Proprie-
tair R^e Christian Frederik Berg, f. paa Skovsboe i Fyen
 $\frac{2}{2}$ 1773, \dagger paa Røstilde $\frac{19}{5}$ 1851 og Elisabeth Esmitz
Hensler, f. $\frac{2}{2}$ 1776 p. St. Croix, ∞ $\frac{2}{2}$ 1797, \dagger $\frac{15}{3}$ 1851
i Kbhvn. Git først i Nykjøbing, senere (fra 1815) i
Røstilde Skole; deponerede 1818 fra denne Skole (immatr.
 $\frac{2}{2}$ med Udmærkelse), 1819 cand. philos. laud; $\frac{17}{1}$
1822 cand. theol. laud. og ansattes strax efter som
Hjælpelærer ved Røstilde Cathedralsskole; $\frac{9}{6}$ 1826 Ad-
junct ved den lærde Skole i Næstved; $\frac{2}{2}$ 1836 Viccpastor
i Sundby paa Laaland; $\frac{17}{1}$ 1840 Egp. paa Fejø; $\frac{17}{1}$
1848 i Danmark og Tillidse paa Laaland, \dagger $\frac{3}{2}$ 1857.

∞ Anna Thorsen, f. 180 ., \dagger 183 ., D. af
Landvæsenstommisssair Christen Thorsen til Næstved, f.
1770, \dagger $\frac{6}{10}$ 1843 og 2den Hustru Christiane Frederikke
Th. Engel, f. 1788, \dagger $\frac{7}{2}$ 1856 p. Næstved.

2) 1840 Karen Catharine Engel, f. $\frac{2}{2}$ 1820, \dagger $\frac{25}{2}$ 1859

i Rbhvn. efterladende 9 Børn, D. af en forhenværende Kjøbmand i Nakskov, senere Restaurateur sstd. og Broderdatter af Johannes Engel, Stadslæge i Næstved, † 1845.

Sml. Rhode Laalands Geistl., Ny Udg. ved Friis S. 139. 243. 591. Grønløvs Forf. Per. Suppl. 1, 120—1. Languis „Familien Lange“ S. 10.

53. Carl Adolph Hjort, f. $\frac{2}{11}$ 1802 i Rbhvn., S. af Victor Christian Hjort, Biskop i Ribe, f. $\frac{1}{2}$ 1765 paa Gunderslevholm, † $\frac{2}{5}$ 1818 (deponerede fra Odense St. 1783) og Hustru Marie Bouline Schjørring; deponerede 1821 fra Ribe Kathedralskole (imm. $\frac{2}{0}$ laud), 1822 cand. philos. laud.; blev derefter i nogle Aar Hunsklærer hos Baron Løvenskjold i Norge; $\frac{9}{1}$ 1829 cand. theol. h. ill.; tog $\frac{9}{1}$ 1830 hom. og katechetisk Prøve (laud.); blev 1829 const. Lærer ved den lærde Skole i Nakskov, $\frac{1}{2}$ 1833 Adjunct sstd.; entlediget $\frac{2}{8}$ 1838 fra $\frac{3}{9}$ 1839 at regne; 1841 const. Bestyrer af Realskolen i Nakskov; blev $\frac{1}{5}$ 1847 Oberlærer og Bestyrer af Realskolen i Vordingborg. † $\frac{7}{10}$ 1860.

∞ 1833 Gustava Catharina Ericson, f. $\frac{1}{2}$ 1792 i Stockholm, D. af Stræder Samuel Ericson og Catharina Kjäderberg.

Sml. Thørup Progr. 1830, S. 9. 1837, S. 33. Grønløvs Forf. Per. 1, 664. Suppl. 1, 797—8.

Følgende lille Stamtable giver en Oversigt over Familien **Hjort**.

(Christen) Hjort,

∞ Margrethe. Deres Søn:

Peder Hjort, f. 1724 i Balle Mølle i Marh. St., Jorpagter paa Gunderslevholm i Sjæll., siden Herredsfoged i Hids og Lysgaard Herreder i Marh. St. † $\frac{2}{1}$ 1789 paa Clausholm.

∞ $\frac{1}{9}$ 1755 i Korup Præstegd., Else Holm, f. 1731 i Korup Præstegd., † $\frac{2}{1}$ 1812 i Førslev. D. af Pastor Frederik Christian Holm, (f. 1696, dep. 1717 fra Odense Skole, Egp. i Svanninge, † 1742. (Sml. Giesing Jubell. 3, 264 Tab.) og Elisabeth Marie Friborg. (Sml. Imm. Barfod, F. Geistl. 2, 40).

A. 1. Christian Hjort, f. $\frac{2}{9}$ 1756 p. Aggersvold i Sj. Birkeskriver og Forvalter p. Førslev og Fodbygd.,

senere Cancelliraad og Birkedommer, opbyggede Hjortholm. † $\frac{2}{1}$ 1835 p. Hærstedgd.

∞ $\frac{1}{2}$ 1785 paa Dyrehovedgd. Maria Anna Eggers, f. $\frac{2}{2}$ 1763 paa Dyrehovedgaarden, † $\frac{1}{6}$ 1817 paa Petersdal ved Førslev. D. af Christian Eggers til Dyrehovedgaard og Taarnborg, f. $\frac{8}{1}$ 1719, † $\frac{1}{1}$ 1795 paa Dyrehovedgaard og Mette Sophie Bjørn, f. $\frac{1}{4}$ 1740 paa Lille Frederikslund ved Slagelse, † $\frac{1}{5}$ 1820 i Nestved.

b. 1. Margrethe Sophie Hjort, f. $\frac{2}{2}$ 1788 paa Førslevgaard.

b. 2. Christiane Petrine Hjort, f. $\frac{7}{1}$ 1790.

b. 3. Peder Hjort, f. $\frac{1}{2}$ 1791, Opt. og Godsforvalter paa Selsø og Lundholm.

∞ Christence Charlotte Koesoed, f. $\frac{2}{5}$ 1798, D. af Biskop Dr. theol. Conrad Daniel Koesoed i Ribe og første Hustru Sophie Dorothea Fridsch. Eml. Lengnick, Koesoed I, S. 2.

c. 1. Conrad Christian Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1826.

c. 2. Christian Hjort, f. $\frac{1}{4}$ 1829, † $\frac{1}{1}$ 1852, Elev paa Kunstakademiet.

c. 3. Sophie Dorothea Hjort, f. $\frac{2}{5}$ 1832.

b. 4. Mette (Medea) Sophie Hjort, f. $\frac{1}{8}$ 1793, levede hos Pastor Carl Frederik Ehlers i Laurberg ved Randers.

b. 5. Marie Margrethe Hjort, f. $\frac{1}{7}$ 1794 paa Hjortholm.

∞ Forpagter Johan Peter Christensen i Sterrede, senere Rrd. og Godsforvalter paa Ledreborg, f. 1798, † $\frac{2}{3}$ 1866. (B.)

b. 6. Christian Eggers Hjort, f. $\frac{1}{6}$ 1799, Fæstebonde.

∞ Maria Nielsdatter, f. $\frac{2}{3}$ 1791.

c. 1. Peter Hjort, f. $\frac{1}{6}$ 1822.

c. 2. Hans Hjort, f. $\frac{1}{4}$ 1825, Stræder.

c. 3. Karen Marie Hjort, f. $\frac{1}{2}$ 1833.

A. 2. Frederik Christian Hjort, f. $\frac{2}{3}$ 1757, † $\frac{6}{2}$ f. A.

A. 3. Margarethe Hjort, f. $\frac{2}{3}$ 1758 paa Aggersvold, † $\frac{7}{7}$ 1794 i Rbhvn.

A. 4. Frederik Christian Hjort, f. $\frac{2}{8}$ 1760 paa Gunderslevholm, dep. 1778 fra Viborg Skole, 1779

c. philos., $\frac{2}{3}$ 1786 cand. th. n. c.; $\frac{9}{1}$ 1789 Egg. i Hyllested og Rosmus i Arh. St., $\frac{1}{3}$ 1820.

Eml. Worms L. 3.341, Nierups S. 253, Grøtows Forf. Ser. 1. 658—9. Suppl. 1. 798.

∞ 1789 Karen Bagge, døbt $\frac{1}{6}$ 1758 i Holme, $\frac{1}{2}$ 1840 i Hyllested, D. af Rasmus Bagge, (der dep. 1730 priv. immatr. $\frac{2}{7}$), $\frac{2}{4}$ 1749 Egg. i Holme og Tranberg i Arh. St., $\frac{1}{1}$ 1789. ∞ $\frac{3}{5}$ 1749 i Aarhus Mette Cathrine Krogsgaard.

b. 1. Rasmus Peter Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1789, Maler, $\frac{1}{1}$ 1811.

b. 2. Frederik Hjort, f. 1790, Skoleholder i Hyllested.

b. 3. N. Holm Hjort, f. 1791.

b. 4. Elise Trine Hjort, f. $\frac{1}{7}$ 1793.

b. 5. Lovise Theodora Petrine Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1800.

∞ Peder Worm, f. $\frac{2}{8}$ 1788 i Bordingborg, dep. 1807 fra Bordingborg Skole, $\frac{1}{1}$ 1813 c. th. l., $\frac{1}{6}$ 1830 Egg. i Hyllested og Rosmus i Arh. St., $\frac{3}{6}$ 1838 i Christrup og Hornbæk i f. S., $\frac{2}{1}$ 1865.

Eml. Grøtows R. 9. 3. 613—4.

A. 5. Elisabeth Diberica Hjort, f. $\frac{2}{8}$ 1762 paa Gundersløvholm, $\frac{1}{1}$ 1836 i Bergen.

∞ . . . Nicolai Lambrecht, f. i Kbhvn., Stiftsrevisor i Bergen.

A. 6. Charlotte Amalie Hjort, f. $\frac{5}{1}$ 1762 paa Gundersløvholm, $\frac{1}{1}$ i Kongens Lyngby $\frac{1}{3}$ 1828.

∞ $\frac{2}{3}$ 1789 Proprietair Jørgen Christian de Linde til Clausholm, f. $\frac{1}{2}$ 1750, $\frac{1}{6}$ 1814.

Eml. Penantik Christen Linde S. 4.

A. 7. Victor Christian Hjort, f. $\frac{1}{8}$ 1765 paa Gundersløvholm, dep. 1783 fra Odense Skole, 1784 cand. ph. h. ill., $\frac{1}{4}$ 1788 cand. theol. laud., $\frac{2}{3}$ 1791 ref. Cap. i Taarnby, $\frac{3}{1}$ 1796 2den, $\frac{3}{1}$ 1797 1ste ref. Cap. ved Holmens Kirke; $\frac{1}{7}$ 1804 Egg. sttd. og Provst ved Holmens Provsti, $\frac{2}{8}$ 1811 R*; $\frac{1}{5}$ f. U. Biskop i Ribe St., $\frac{2}{7}$ 1818.

Eml. Grøtows Forf. Ser. 1. 659—60 og Suppl. 1. 809.

∞ $\frac{1}{5}$ 1792 i Kbh. Marie Bouline Schjørring, f. $\frac{3}{1}$ 1775, $\frac{2}{6}$ 1848, D. af Niels Schjørring, tgl. Kammermusikus, døbt $\frac{2}{3}$ 1743, $\frac{1}{3}$ 1798 i Kbhvn., og Mette Marie Rose, døbt $\frac{1}{3}$

- 1745 i Kbhvn., † $\frac{2}{7}$ 1819 f. St., D. af Igl. Stuespiller Christopher Paulli Rose.
- B. 1. Peder Hjort, f. $\frac{1}{7}$ 1793 i Taarnby, dep. 1811 fra Kbhvns. Kathedralstole, 1812 cand. ph. (udm.); 1817—21 udenlands, 1818 Dr. phil. i Halle, $\frac{2}{7}$ 1822 Lector i tydsk Sprog og Litter. ved Sorø Akademi; $\frac{2}{7}$ 1840 R*, $\frac{1}{4}$ 1849 Bartpenge med Titel af Prof. (N. 4 Cl. Nr. 3).
 Sm. Grolews Herf. Ver. 1, 661—3 og Suppl. 1, 802—07.
 ∞ $\frac{2}{9}$ 1822 Olivia Catharine Rasbech, f. $\frac{2}{9}$ 1796 i Kbhvn., † $\frac{2}{3}$ 1849 i Sorø, D. af Ole Lyche v. Rasbech, Capitain ved Marine-Reg., f. $\frac{1}{2}$ 1762, † $\frac{1}{4}$ 1806 og Sigrud Kuhl, f. $\frac{1}{5}$ 1777 i Kbhvn., † f. St. $\frac{2}{5}$ 1846.
- c. 1. Johan Christian Lytke Hjort, f. $\frac{2}{11}$ 1823 i Sorø, 1846 est. i Toldfaget, $\frac{8}{8}$ 1850 Toldassistent i Flensborg, ajskediget $\frac{1}{8}$ 1864.
 ∞ $\frac{3}{1}$ 1851 Sophie Marie Josephine v. Rofs, f. $\frac{2}{1}$ 1824 i Kbhvn., D. af Kammerassessor og Toldforvalter paa Pelvorn Hans Joachim v. Rofs, f. $\frac{1}{8}$ 1789, † 1827 og Karen Maria Andersen, f. $\frac{1}{5}$ 1805 paa Frederiksværk.
- d. 1. Hans Sigfred Peder Lytke Hjort, f. $\frac{1}{2}$ 1852, † $\frac{1}{4}$ 1863 i Flensborg.
- d. 2. Lovise Marie Sophie Hjort, f. $\frac{2}{8}$ 1854 i Flensborg.
- d. 3. Sophus Christian Morus Hjort, f. $\frac{2}{8}$ 1856 i Flensborg.
- c. 2. Marie Bouline Hjort, f. $\frac{1}{6}$ 1825, lever i Boston i Amerika.
- c. 3. Frederik Hjort, f. $\frac{2}{5}$ 1827 i Sorø, deponerede 1847 i Sorø, 1855 cand. jur. laud., h. ill.; $\frac{1}{2}$ 1856 Copist i Politiretten, $\frac{1}{7}$ 1857 Fuldm., $\frac{1}{5}$ 1863 Politiasassistent i Kbhvn.
- c. 4. Mette Louise Christiane Frederikke Hjort, f. $\frac{2}{9}$ 1829, boer i Kbhvn. (Lærerinde hos Fr. Zahle).
- c. 5. Mathilde Albertine Hjort, f. $\frac{2}{9}$ 1831, † 184 .
- c. 6. Anna Elisabeth Hjort, f. $\frac{1}{2}$ 1833, Lærerinde i Frotten Zahles Institut.
- c. 7. Sigurd Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1838. Grosserer i Kbhvn.
- B. 2. Nicoline Maria Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1796, † $\frac{2}{11}$ 1838.
 ∞ $\frac{1}{3}$ 1824 Johan Peter Koch, f. $\frac{1}{5}$ 1794,

dep. 1814 fra Ribe Skole, $\frac{2}{1}$ 1824 cand. theol. laud., $\frac{1}{3}$ 1824 Egg. til Vester Nykirke og Faaborg i Ribe St., $\frac{2}{2}$ 1837 til Sneum og Tjæreborg i f. St., $\frac{1}{7}$ 1850 i Astrup, Røstrup og Store Arden, Vib. St., \dagger $\frac{2}{2}$ 1862. (S. af Pastor Michael Koch, der dep. 1778 fra Ribe).

Sml. D. Nielsen, S:adnt. Herred. S. 63, Lengnick, Brorsen og Michael Koch.

- B. 3. Niels Schiørring Hjort, f. $\frac{1}{9}$ 1798 i Rbh., dep. 1816 fra Ribe Skole, 1817 cand. philos. (udm.), $\frac{1}{2}$ 1821 cand. theol. laud.; 1818 Lærer ved Rbhvns. Borgerdyds-skole, $\frac{1}{3}$ 1821 Adjunct ved Ribe Skole, $\frac{4}{2}$ 1827 Egg. i Brørup og Lindkund i Ribe, $\frac{2}{2}$ 1835 i Tømmerup i Sj., \dagger $\frac{2}{2}$ 1842.

Sml. Grøtzens Forf. Per. 1, 663—4. Suppl. 1, 802.

∞ $\frac{2}{2}$ 1822 Karen Cathrine Lind, f. $\frac{4}{2}$ 1798 i Rbhv., \dagger $\frac{2}{3}$ 1849 sftd., D. af Justitsraad, Bank-administratør Jens Mathias Lind og Anna Marie Nimb.

- c. 1. Victor Christian Hjort, f. $\frac{2}{9}$ 1823 Forpagter paa Melbygaard ved Lerchenborg.

∞ $\frac{1}{2}$ 1851 i Svallerup Emilie Henriette Dstermann, f. $\frac{2}{10}$ 1831, D. af Henrik Christopher Dstermann, Kjøbmand i Kallundborg, f. $\frac{2}{7}$ 1805 og Louise Emilie Schou, f. $\frac{2}{1}$ 1807, (D. af Branddir. Jørgen Ludvig Schou).

- d. 1. Karen Kathrine Lind Hjort, f. $\frac{1}{7}$ 1853 paa Lerchenborg.
 d. 2. Louise Emilie Hjort, f. $\frac{2}{7}$ 1854 paa Lerchenborg.
 d. 3. Niels Schiørring Hjort, f. $\frac{2}{1}$ 1857 paa Lerchenborg., \dagger $\frac{2}{2}$ f. A.
 d. 4. Marie Sophie Hjort, f. $\frac{2}{2}$ 1860 paa Lerchenborg.
 d. 5. Henrik Christopher Hjort, f. $\frac{1}{1}$ 1864 paa Melbygd.
 d. 6. Ane Henriette Hjort, f. $\frac{2}{1}$ 1865 paa Melbygd.

- c. 2. Jens Mathias Lind Hjort, f. $\frac{5}{1}$ 1824 i Ribe, 1839 optagen i Metropolitan-skolen, hvorfra han deponerede 1842 (udm.), $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{1}$ 1843 cand. phil. (udm.), $\frac{1}{1}$ 1848 cand. theol. laud., $\frac{2}{1}$ 1850 Under- og $\frac{2}{3}$ 1852 Overlærer ved Søetatens Drengeskole, 1854 Protokolfører og Secretair ved

Commissionen for Kirkeforfatningens Ordning;
 § 1859 ref. Cap. i Rolding, 2° 1860 Hovedpræst
 i Tønder og Provst i Tønder Provsti, 1864 affat
 af den tydske Reg., 1° f. A. entled. af den danske
 Reg., 1° 1865 Egg. i Elmelunde paa Møen.

Emt. Grøtøvs Forf. Vet., Eurvt. 1, 798—801.

∞ 1° 1853 Clara Dorothea Schou, f. 1°
 1824 i Åbhvn., D. af Justitsraad Lauritz Chri-
 stian Schou, Hovedbogholder i Nationalbanken og
 Elisabeth Lind.

d. 1. Elisabeth Hjort, f. ? 1856 i Åbhvn.

d. 2. Niels Hjort, f. 1° 1857 i Åbhvn.

d. 3. Clara Hjort, f. 1° 1859 i Rolding.

c. 3. Henrik Anton Døllner Hjort, f. 1° 1825,
 † 1° 1826.

c. 4. Anna Marie Pouline Hjort, f. 17 1826,
 boer i Åbhvn.

c. 5. Caroline Gustava Hjort, f. 1° 1828. (5 B.)

∞ 1° 1855 i Jerslev K. Provst Niels Brigsted
 Hunderup, f. 2° 1811, dep. 1831 priv. (h. ill.),
 1832 cand. phil. laud.; 2° 1837 og § 1838 cand.
 theol. h. ill., 1° 1836 hom. og kat. Pr. l. l., 3°
 1839 pers. Cap. i Jerslev og B. Brønderlev, Aalb.
 St., 1852 Egg. i B. og D. Vandet, Aalbg. St.,
 2° 1865 tillige Provst i Høllerslev og Hundborg
 S. Aalbg. St. Boer i Agerholm.

c. 6. Bernth Christoph Wilkens Lind Hjort, f.
 2° 1830 i Præstefjer Præstegd., opt. 1° 1842 i
 Metropolitanstolen, hvorfra han deponerede 1848
 (1ste Char.), 1° 1849 cand. philos. (1ste Char.), 1°
 1854 c. th. laud., 1° 1857 cst. Lærer ved Odense Skole,
 2° 1858 Adjunct f. sid.; § 1859 Egg. i Lyksborg,
 2° 1863 ved St. Michaelis K. i Byen Slesvig,
 1864 affediget, 1° 1866 ref. Cap. i Fredensborg.

∞ 2° 1857 i Åbhvn., Anna Mathilde Sophie
 Jacobsen, f. 1° 1833 i Åbhvn., D. af Wilh.
 Christian Jacobsen, Galanterihandler i Åbhvn. og
 Hustru Julie Vilhelmine Marie Mansen.

d. 1. Maria Hjort, f. 2° 1859 paa Lyksborg.

d. 2. Wilhelm Hjort, f. 1° 1861 paa Lyksborg.

d. 3. Niels Hjort, f. § 1862 paa Lyksborg.

d. 4. Karen Hjort, f. 1° 1864 i Slesvig.

- c. 7. Christiane Kirstine Hjort, f. 9 1932.
 c. 8. Peder Hjort, f. 17 1835, lever i Amerika.
 B. 4. Siegfred Christian Frederik Hjort, f. 30 1800
 i Rbhvn., dep. 1820 fra Ribe Skole, 1821 cand.
 phil. laud., 18 1827 og 17 f. A. cand. jur. laud.
 h. ill.; 1, 1831 Birkedommer og Skriver i Hals-
 næs og Frederiksværk; 12 1846 Herredsfoged i
 Løve Herred; 10 1851 v. Cancelliraad; 13 1864
 afgik fra 1 som Justitsraad.

Eml. Gæstevæsenet. Sec. Suppl. 1. 808.

2 13 1832 i Selsø R. Frederikke Elise Armgarde
 Budde, f. 23 1806 i Christiania, D. af Overkrigs-
 commissair, siden Justitsraad og Birkommer Peter
 Budde og Anna Catharine Pauline Pauelsen (D.
 af Prof. Pauelsen paa Frederiksværk.)

c. 1. Victor Christian Hjort, f. 13 1833, de-
 ponerede 1852 i Sorø Skole, 1860 cand. jur.
 l. h. ill., By- og Herredsfuldmechtig i Store He-
 dinge.

c. 2. Petrea Hjort, f. 9 1835.

c. 3. Hans Peter Carl Ernst Wilhelm Hjort,
 f. 20 1836, † 3 1864. Faldt som Reserveoffi-
 cicer i Slaget ved Oversjø (Landmand).

c. 4. Anna Maria Pauline Hjort, f. 9 1837,
 2 1861 Carl Viggo Gøbsche, f. 15 1833
 i Tjinderup, dep. 1849 fra Slagelse Skole, 19
 1855 cand. th. laud., 23 1861 Catechet ved
 Trinitatis R. i Fredericia.

Eml. mine Gæstretninger om Dimittender fra Slagelse Skole
 E. 142.

c. 5. Christine Noe Tang Hjort, f. 29 1838.

c. 6. Valdemar Christian August Hjort, f. 17
 1840, Handelscommis i Hamborg.

c. 7. Peder Mandrup Tugen Hjort, f. 18 1842,
 Seminarist.

c. 8. Emil Laurup Hjort, f. 3 1843, Han-
 delscommis i Slagelse.

- B. 5. Carl Adolph Hjort, f. 20 1802 i Rbhvn.,
 dep. 1821 fra Ribe Skole (I.), 1822 c. ph. l.,
 1, 1830 c. th. h. ill., 1 1829 const. Lærer i Naakø-
 nbø, 12 1833 Adjunct sild., entlediget 23 1838;
 1 1847 Overlærer og Bestyrer af Realskolen i
 Vordingborg, † 10 1860.

Eml. Gæstevæsenet. Sec. 1, 669 og Suppl. 1, 797-8

∞ 1833 Gustava Catharina Ericson, f. $\frac{1}{2}$ ^o 1792 i Stockholm, D. af Skræder Samuel Ericson og Catharina Kjäderberg.

c. 1. Maria Pauline Hjort, f. $\frac{1}{8}$ ^o 1832, ugift.
B. 6. Nanna Pauline Amalie Hjort, født $\frac{1}{4}$ ^o (d. $\frac{6}{6}$ ^o) 1805.

∞ 1834 Christen Noe Tang, f. $\frac{2}{3}$ ¹ 1801, dep. 1821 fra Ribe Skole (udm.), 1822 c. ph. (udm.); $\frac{1}{4}$ ¹ 1826 cand. jur. laud. laud.; $\frac{1}{8}$ ⁴ 1833 Cancellist, $\frac{2}{9}$ ^o 1836 Cancellisecretaire, $\frac{6}{6}$ 1839 furn. og $\frac{2}{7}$ ⁸ 1847 virkelig Assessor ved Landsoverretten i Viborg, $\frac{1}{6}$ ^o 1852 Justitsraad; $\frac{2}{2}$ 1859 Justitiarius; $\frac{6}{10}$ 1860 R*. (S. af Skr. Niels Kjær Tang, f. 1767, ∞ 1797, † 1814, til N. Vosborg, og Maria Catharine Meinert, f. $\frac{1}{6}$ 1776 p. Christianshavu, † $\frac{2}{2}$ 1855 p. N. Vosborg, der ∞ 2) Conrad Daniel Røfod, Biskop i Ribe, f. $\frac{2}{2}$ 1763 i Abhvn., 1783 Student priv., † $\frac{3}{7}$ ^o 1831.

Eml. Tengnæf, G. Jacobien. S. 2.

B. 7. Hans Smith Hjort, f. $\frac{2}{3}$ ³ 1807 i Abhvn., deponerede 1825 fra Ribe Skole, laud.; 1826 c. ph. l., Hofmeister hos Baron Selby i Haag; reiste siden til Christiania, hvor han bestyrede et Pige-Institut, som nedlagdes 1838; f. A. Lærer ved Møllers Institut; 1846 Lærer ved Niissens Latin- og Realskole. † $\frac{6}{6}$ 1864 i Abhvn.

Eml. Grøstøvs Forf. Ler. 1, 664 og Suppl. 1, 798. Norff Forf. Ler. 283—4.

∞ Sophie Charlotte Margrethe Karstadt, f. $\frac{2}{8}$ ⁸ 1801, sep. 1839, D. af Consistorialraad Johan Heinrich Karstadt, Præst i Sterley i Lauenborg og Johanne Dorothea Clausen.

c. 1. Johannes Smith Hjort, f. $\frac{2}{5}$ ² 1838.

B. 8. Jens Mathias Lind Hjort, f. $\frac{2}{5}$ ⁵ (d. $\frac{1}{5}$ ^o) 1810 i Abhvn., dep. 1828 fra Ribe Skole, laud., 1829 c. ph. laud., $\frac{1}{1}$ ^o 1839 cand. theol. n. c., † $\frac{2}{7}$ 1847 i Randrup.

B. 9. Vilhelm Billeskov Hjort, f. $\frac{1}{3}$ ³ 1813 i Ribe, dep. 1830 fra Ribe Skole (laud.), 1831 cand. phil. (udm.), $\frac{2}{4}$ ⁷ 1835 cand. jur. l. l., $\frac{1}{6}$ ¹ 1842 Fuldmægtig under Generalpostdirectionens danske Secretariat, $\frac{2}{4}$ 1847 R. af V., $\frac{2}{1}$ ⁵ 1848 Postsecretair og Contoirchef, $\frac{2}{4}$ 1852 const. Postin-

inspecteur for Slesvig og Østifterne, $\frac{7}{4}$ 1852 R. St. O., $\frac{6}{10}$ f. A. Justitsraad, $\frac{2}{4}$ 1853 Postinspec-
 teur, $\frac{2}{5}$ f. A. Folkethingsmand, $\frac{1}{1}$ 1856 R*, $\frac{2}{4}$ 1857
 Committeret i Generalpostdirect., $\frac{6}{10}$ 1862 Stats-
 raad (3. Cl. Nr. 9.). Ugift.

Eml. Fr. Barfod, Dansk Rigsdagskal., S. 262—63.

A. 8. Siegfred Frederich Christian Hjort, f. $\frac{13}{10}$
 1765, Tvillingbroder til Victor Chr., † $\frac{1}{2}$ 1765
 paa Gunderslevholm.

A. 9. Birgitte Hjort, f. $\frac{1}{1}$ 1769 paa Søgaard (som
 Faderen da ejede), levede hos sin Cousine, Sfr.
 Artest i Førslev, † $\frac{1}{2}$ 1855 i Førslev.

Navneregister.

- Marhuus, Peter Simonsen. S. 19. Krag, Niels Hansen. R. 33.
 Møller, Peter. R. 44. Lauritzen, Jørgen. R. 19.
 Andersen, Poul. R. 1. Lerche, Anders. (S. 34). R. 43.
 — Bingen. S. 21. — Claus. S. 33.
 Andersen, Niels. R. 20. Lund, Oluf. S. 11.
 Barnemoose, Hans Madsen. S. 5. Pungby, Peter. S. 41.
 Bang, Henning Clausen. R. 15. Madsen, Anders. R. 6.
 Barthling, Henrik. S. 15. Marquardsen, Adzer (Laube). R. 2.
 Bartsjar, Niels Jørgensen. R. 9. — Hans Jørgensen. S. 4.
 Berg, Jens Rudolph Johannes. Masenius, Jens. S. 18.
 S. 52. Molbeck, Carl Frederik D. 1.
 Bering, Hans Henrik. R. 47. Monrad, Lauritz Vilhelm. S. 51.
 Biltzing, Hans Andreas. S. 44. Mønsted, Andreas. S. 42.
 Blichfeld, Peter. R. 39. Nicolaus N. S. 2.
 Bohr, Peter Georg. S. 45. Nielsen, Axel. S. 6.
 Boye, Johannes. R. 46. — Berthel. R. 25.
 Brandt, Anders Christensen. R. 17. — Jacob Sandby. R. 16.
 Bredal, Niels. R. 12. — Rasmus. R. 18.
 Bremer, Geert Griffen. S. 9. Olesen, Hans Pedersen. R. 29.
 Broch, Pave Poulsen. R. 28. Perlefløtter, Anders Peders. R. 14.
 Brunnow, Hans Madsen. R. 37. Petersen, Christian Frederik Lub-
 Bruun, Hans Hansen. R. 27. vig. S. 50.
 — Laur. Hansen. R. 23. Petersen, Zacharias. R. 21.
 Bogvad, Hans Laur. R. 31. Pedersen, Rasm. (Rjobman). S. 14.
 — Jens Petersen. S. 28. Prior, Dan. Chr. S. 40.
 Glob, Joachim Gottsche. S. 48. Rasm, Hans Oluffen. R. 4.
 Danckel, Poul Nielsen. R. 36. Rasmussen, Jacob. S. 1.
 Ellschou, Lars Christian. S. 25. — Michael. S. 37.
 Frandsen, Jacob. R. 30. Rasm, Johan. S. 22.
 Grimeton, Bent Hansen. R. 35. Rhod, Knud. R. 41.
 Gunderup, Kjeld Thøgersen. R. 13. Rindorff, Rasmus. S. 26.
 Hansen, Axel (Besterborg). R. 24. Roerslev, Christian. S. 35.
 — Hans. R. 3. Rogert, Poul. S. 29.
 — Lauritz. S. 7. Rosdorff, Hans. S. 13.
 — Niels. S. 8. — Thomas Hansen. S. 10.
 Hegelund, Peter. S. 12. Rydsfeld, Jacob. S. 3.
 Heitmann, Jørgen. (S. 27). R. 42. Samuel, Ernst. S. 20.
 Heye, Poul Petersen. S. 36. Sandal, Peter. S. 46.
 Hirnklov, Anton Henriksen. R. 26. Sandbye, Jacob Nielsen. R. 16.
 Hjort, Carl Adolph. S. 53. Emid, Lauritz Rasmussen. R. 10.
 — Niels. R. 40. Smith, Hans Jørgensen. R. 22.
 Holt, Christian Balthasar Porth. Stephanien, Johannes Jac. R. 48.
 S. 43. Stødt, Frederik. S. 23.
 — Hans Troelsen. S. 16. Suhr, Frederik Bernt. S. 30.
 Huulbeck, Jørgen Michelsen. R. 38. — Johann Brockdorff. S. 32.
 Høft, Jens. S. 49. — Niels Rudolph. S. 38.
 Jensen, Rasmus (Hodby). R. 8. Sørensen, Niels. R. 5.
 Kaasbol, Peter. R. 45. Thøgersen, Kjeld (Gundrup). R. 13.
 Kahl, Wessel (Vessalius). S. 24. Warde, Jacob Frandsen. R. 11.
 Keiser, Diderik Augustinus. R. 7. Bemmelow, Niels Sørensen. R. 32.
 Knie, Anders Andersen. S. 31. Besterborg, Axel Hansen. R. 24.
 Krag, Jacob Andersen. S. 17. Vidalin, Arngim Thorildsen.
 — Mouritz Gotthold. S. 47. R. 38. (b)
 — Lauritz Hansen. R. 34. Wilhelm. S. 39.

II. Den lærde Skole i Nysted.

I. Rectorer.

Rectorrækken er tagen efter Thura (valv. sch. ap.), suppleret efter Friis's Udg. af Rhodes Laal. Hist., hvortil Imm. Barfod har leveret Bidrag. Iøvrigt har jeg ogsaa aibenyttet et i Nysted værende Manuskript over denne Skole, i hvilket der tillige nævnes 12 Hørere.

1. Eiler Ottesen Bang, f. 1553 i Bogense, var 1578 Rector og Capellan i Nysted, men blev samme Aar affat paa Grund af sit Slagsmaal i Kirken med Præsten Hr. Søren, hvem han endog stak med en Kniv, fordi han bebrejdede ham hans Drukkeskab. Blev dog derefter Capellan i Middelfart og 1584 Egp. i Aesperup og Koerslev i Tjen, hvor han † 1619.

Eml. Gjesing III, 175 (der ingen Plads kan anvise ham paa Stamtafelen over Sam Bang), Rhode, S. 477, Friis, S. 389.

2. Hans Nielsen Wiingaard, født i Abhvn., var Rector i Nysted fra 1578— $\frac{27}{12}$ 1587, da han blev Capellan i Rødby; 1590 Egp. i Nyde paa Laaland, hvor han † 1631 (?).

Eml. Rhode, ny Udg. af Friis S. 389.

3. . . . Jensen Luxen, var Rector her Aar 1600, og var Farbroder til Erik Andersen Luxen, der findes blandt Rectorer i Svendborg Nr. 8.

Eml. Friis, S. 389. Kirkehist. Samling. 2. Bd. 1854, S. 190.

4. Niels Jensen Staureby, f. 1594, var Rector her fra 1618—20, derefter Capellan sftd. til 1627, da hans Spor tabes.

Eml. Friis, S. 382. 389.

5. Christen Ebbesen Lemvig, f. 1598, var Rector i Nysted fra 1620—27, derefter ref. Capellan sftd. (ord. $\frac{15}{2}$ 1627) til 1631, da hans Spor forsvinder.

Eml. Friis, S. 382. 89. Barfod, F. Geisl. 1.242 Not. 2.

6. Mads Hansen Prip, en Søn af Hans Povelsen, Egp. i Stjelby og Gjeddesby p. F., deponerede 1624 fra Roeskilde (immatr. $\frac{2}{2}$), men kaldes der Mathias Joh. Getzoverus o: Gekør, ligesom hans Broder Poul Hansen Gekør (eller Prip) der findes bl. Hørerne i Nykjøbing p. F. Var Rector i Nysted fra 1627—31, da han nedlagde Rectoratet, rimeligviis for at hjælpe sin Fader, hvis Medtjener og Successor han blev 1638 (ord. $\frac{1}{3}$) og 1644 ved Faderens Død Egp. i Stjelby; $\frac{1}{5}$, 1668 fik han tgl. Tilladelse til at afstaae sit Embede til sin Svingersøn Jens Laurigen Bruun. Selve Afstaaelsen er dateret $\frac{8}{2}$ s. A. Han † 1669.

Eml. Barfod F. Geistl. 1. 242. Friis, Laal. 389. Falster 89.

7. Augustinus Hansen, f. 1610 i Norge. Mønligen den Augustinus Hansen, der dep. 1629 fra Sorø, endstjøndt han der siges at være fra Boeslunde i Sjell., var Rector her 1631, og underskrev Rectorreden den 15. Juli s. A.

Eml. Friis, S. 389. Barfod F. Geistl. 1, 242, Not. 2.

8. Peder Rasmussen Rud, f. 1605, deponerede maaskee 1627 (immatr. $\frac{1}{2}$: Petr. Graami Hafn.) uden nærmere Betegnelse af Skolen. En anden Peter Rasmussen deponerede 1630 privat (immatr. $\frac{1}{2}$). Var først Rector, blev 1633 ref. Capellan sstd., 1645 Egp. i D. Ulslev p. Laaland, hvor han † 1673. Hans Datter Margrethe o Zacharias Danchel, Egp. i D. Ulslev (der findes blandt Dimitt. fra Slagelse Skole 1664.)

Eml. Friis, S. 382. 438. Thura valv. sch. ap.

9. Søren Jensen Tornø (Tornovins), hvis Deposits jeg ikke har kunnet finde, var Rector ved denne Skole 1640—46.

Eml. Friis, S. 389.

10. Jacob Christensen Laaland, f. 1618, deponerede vistnok 1641 fra Slagelse Skole; blev $\frac{6}{3}$ 1646 Rector i Nysted og tillige ref. Capellan sstd. (ord. $\frac{7}{3}$ s. A.) Var her til 1650, blev derefter Egp. i Slemminge og Fjelde (men kaldes der Jac. Christensen Boudelin), † 1681.

Eml. Thura v. sch. ap. Rhode S. 475. Friis, S. 382. 389. 411.

11. Knud Christensen Bruun, f. 16 . . , deponerede. uvist naar, og hvorfra; blev $\frac{3}{3}$ 1650 Rector i Nysted, men allerede $\frac{1}{2}$ s. A. ordin. Egp. i Rødby

og Ringsballe, 1668 blev han tillige Provst i Fuglse Herred. † 1681.

Eml. Friis, S. 389. 499.

12. Mads Jacobsen Lerche, S. af Mads Lerche, Borgemester i Nysted og Zidsel Knudsdatter, var født 1623, deponerede 1743 f. Sorø Skole i Rbhvn. (immatr. $\frac{1}{2}$), blev 1650 Rector i Nysted, 1654 Capellan og s. U. Sgp. i Landet og Aageby p. Laaland, † 1679. Han skal have været af overordentlig Størrelse og Førlighed, næsten $3\frac{1}{2}$ Alen Alen høj og 3 Alen om Livet.

∞ Elisabeth. Deres Datter Zidsel var gift med Hans Clausen Cassel i Stotkemark og Karen, † 1742, ∞ Succesjor Hans Mule.

Eml. Lenquist „Mads Lerche“. Friis, S. 286—87. 389.

13. Rasmus Simonsen Urøe, f. 1627, deponerede ; blev 1654 Rector i Nysted, 1660 Sgp. i Rjettinge paa Laaland, † 1664.

Eml. Friis, S. 390. 396.

14. Christen Mortensen Nafstov, f. 1634 i Nafstov, deponerede 1655 fra Odense Skole (immatr. $\frac{7}{6}$), 1660 Rector i Nysted, 1666 Capellan sstd., 1670 adjungeret og succederende Sgp. i Herritslev og Breyninge p. Laaland, hvor han † 1679 eller 1680.

Eml. Friis, S. 382. 390. 393.

15. Laurik Pedersen Hvas, f. 16 , deponerede , var Rector her fra 1666—70.

Eml. Friis, S. 390.

16. Poul Nielsen Danchel, født i Nafstov, deponerede 1664 fra Slagelse Skole, 1668 Vacc., var Rector her fra 1670 til 1682, da han blev Rector i Nafstov. See bl. Rectorer der Nr. 36.

17. Laurik Pedersen, deponerede 1667 fra Metropolitanaskolen, var 1671 Hører ved denne Skole, blev 1682 Rector sstd. † 1686.

∞ Karen Pedersdatter. Hun ∞ 2, 1689, Christen Jacobsen, der findes nedensfor bl. Hørerne Nr. 4.

Eml. Friis, S. 390.

18. Oluf Büchow, f. i Frederiksborg, hvor hans Fader Jochum Büchow var Stræder. Deponerede 1685 fra Rjæge (ikke Frederiksborg) Skole; blev Rector her (1687?) og s. U. Hospitalspræst i Rødding, † 1708.

∞ 1689 Margrethe Bertelsdatter, Enke efter Formanden i Rolding Niels Petersen Brad (Brede).

Eml. Gjesing II, 2, 132 Tab., Ryhn, Gtterr. om Rolding, S. 174.

19 Oluf Jensen Lund, deponerede vistnok 1681 privat (immatr. 1⁸ tilligemed Broderen Hans Jensen Lund, der 1697 blev ref. Cap. ved Holmens R. i Kbhvn. og 1698 i dette Embede tog Magistergraden i Kbhvn.). Om det er denne Lund, der siges 1688 at have været Hører i Nafstov (see bl. Hørerne der Nr. 11) er uvist. Rector her 1688—91, da han blev offentlig Sagfører (in foro politico cansarum patronus esse maluit) eller efter anden Angivelse Consumtionsforpagter i Nysted.

∞ $\frac{2}{3}$ 1690 Mette v. Westen, D. af Mathias v. Westen, Borgemester i Nysted, f. 2⁴ 1613, † 1679 og 2den Hustru Sidsel Lerche, ∞ 1⁹ 1641, † 1670.

Em. Penguist, Stamt. over Familien v. Westen S. 4 og Mads Lerche, S. 2. Friis 390.

20. Mag. Lorenz Christophersen Bildsøe, f. 1666 i Slagelse, hvor Faderen Christopher Bildsøe var Handelsmand og Raadmand. Før han begyndte at studere stod han 3 Aar i Handelslære i Flensborg. I Universitetsmatriklen har jeg forgjæves søgt ham, hvis han ikke stjules under Navnet Lauritz Christophersen Møller, der 1683 deponerede fra Slagelse Skole. Han blev Alumnus paa Valkendorphs Collegium og 1691 Rector i Nysted (vgl. cfr. $\frac{1}{8}$ s. U.), blev $\frac{2}{3}$ 1699 Medtjener hos Geert Griffen Bremer, Sgp. i Rjettinge og Bregninge p. Laaland, hvem han 1705 succederede som Sgp. † Nytaarsdag 1736.

∞ $\frac{2}{6}$ 1706 Anna Sophie Lundt, f. 16 . . , † 1⁸ 1749, D. af Mag. Oluf Lundt, Sgp. i Bæggerløse. Af deres Børn omtales Poul Mathias Bildsøe bl. Dr. th. Nr. 73 og deres Datter Sophie Amalie ægtede Dr. jur. Peter Koefod Ancher (Nr. 15).

Eml. Friis S. 390. 397. Penguist Pers. Bidrag 2, 1, S. 61. J. Barfod, F. Geistl., 1, 269.

21 Daniel Valentinsen Ernst, f. 1673 i Østøstøfte p. Laaland, hvor hans Fader Valentin Carstensen, f. 1642, dep. 1660 i Sorø fra Nyljøbing, † 1695, var Sgp. Hans Moder var Formandens Enke Elisabeth Lundt. Han deponerede, blev 1700 Rector i Nysted; $\frac{1}{2}$ 1712 blev her kaldet af Søster Lerche til ref. Capellan i Østøstøfte; maatte

(derfor undertaste sig theologisk Attestats) ved hvilken Examen han 2^4 1713 erklæredes immaturus; men $\frac{1}{4}$ s. A. opnaaede Charakteren (n. c.), og erholdt derpaa $\frac{2}{2}$ s. A. tgl. Confirmation paa dette Embede, † 1721.

∞ Ellene Johanne Rhold, f. $\frac{2}{5}$ 1685, † 1730, D. af Albert Pedersen Rhold, Sgp. i Nysted og Karen Lerche, f. 1666, ∞ $\frac{2}{7}$ 1683.

Sml. Friis S. 575 og 578. Lengnick, Pers. Bidr. 2. III, 59. Mads Lerche, 3die Udg.

22. Niels Sølle, f. 1680 i Trøestjøbing, hvor hans Fader Peder Nielsen Sølle var Sgp., deponerede 1^9 1698 fra Odense Gymnas. (Nic. Syllenius), 2^7 1703 cand. theol. (indstrevet 1^6 1709 n. c.), $\frac{5}{8}$ 1703 hom. Pr. n. c., blev 1704 Informator hos Provst Christen Holm i Vigerslev, 1709 Hører i Nysted, 1714 Rector sstd. (tgl. Confirmation paa Biskop Chr. Muus's Bestalling † 1715), $\frac{6}{17}$ 1722 Sgp. p. Baagø, † 1751. „Han var en dygtig Mand, baade som Skolemand og Præst, men hans Huusliv var sørgeligt“, da hans to første Egteskaber vare meget ulykkelige og det sidste kun varede 4 Maanedes (Broder bl. Hørerne Nr. 8).

∞ 1) (ubekjendt).

2) Karen Bejerholm, † 2^6 1740, D. af Anders Bejerholm, Sgp. i Herritzlev, senere i Saxtjøbing, † 1698.

3) 1750 Jnger Dorothea Callundan, f. $\frac{6}{11}$ 1722 i Sandesfjord, der ∞ 2, $\frac{2}{2}$ 1752 Peter Andreas Lehmejer, Sgp. i Beggerløse, † 3^9 1790. Hun † 1790 (b. $\frac{2}{2}$).

Sml. Varfod F. Geisl. 2, 51—2. Friis I, 390. II, 184.

23. Peter Jonæsen eller Jonsen, 1722—29 Rector ved denne Skole, see bl. Rectorer i Nykjøbing p. F. (Nr. 29). Sml. J. Varfod, F. Geisl. 1, 80—81.

24. Ludvig Jacobsen Reis eller Reys (Reus), var født 1^9 1700 i Nykjøbing p. F., hvor hans Fader Jacob Reys var Hattemager. Deponerede 1719 (ikke 1727) fra sin Fødebyes Skole (immatr. 1^7), blev derefter Hører ved Nysted Skole, $\frac{1}{11}$ 1727 cand. theol. laud.; 1730 Rector i Nysted, 1734 ref. Cap. f. St., † $\frac{1}{1}$ 1742.

∞ $\frac{2}{3}$ 1731 Sara Cathrine Maschwedel, f. Greve, D. af Casper Greve p. Søbyholm og Enke efter Mag. Gregers Maschwedel, † $\frac{2}{1}$ 1723, Rector i Nykjøbing og siden Sgpr. i Saxtjøbing. (5 Børn i dette Egteskab).

Sml. Rhode S. 476. Friis S. 387. J. Varfod, Faist. Geisl. 1, 76—77. Lengnick, Pers. Bidrag, 2det H. III, 59.

25. Hans Mossin, f. 1703 i Abhyn., hvor Faderen Dines Andersen Mossin var Lærer ved Secadet-Akademiet; 1717 blev han Discipel i Frue Skole, hvorfra han deponerede 1721 (immatr. $\frac{1}{7}$), $\frac{1}{8}$ 1722 Baccalaur., $\frac{2}{8}$ 1724 cand. th. laud., $\frac{4}{8}$ f. A. hom. Pr. (laud.) Strag efter blev han ansat som Lærer i Abhyn., uden Tvivl som Hører ved Frue Skole, hvorfra Biskop Jacob Ramus $\frac{1}{7}$ 1734 kaldte ham til Rector ved Nysted Skole (vgl. conf. $\frac{1}{2}$ f. A.). Her forblev han til 1740, da Skolen blev reduceret. Han begav sig da til Abhyn. for her at søge; 1741 prædikede han for Christian VI i Slotskirken, men var usorgfaldig nok til i Slutningen af sin Prædiken paa Vers at begjære det da ledige Kald ved St. Peders Kirke i Næstved. Kongen, der tog dette unaadigt op, bestilte ham $\frac{1}{6}$ f. A. uden Ansøgning til Egp. i Bolsø i Trendhjem's St., men da han frabad sig dette Embede, kaldedes han $\frac{2}{7}$ 1742 til Egp. i Gundslev p. F. (ord. $\frac{2}{7}$ f. A.) I dette Embede f han $\frac{1}{8}$ 1762.

$\frac{5}{8}$ $\frac{2}{5}$ 1735 i Næstved Sophie Kirstine Winther, f. 1690, f $\frac{1}{2}$ 1762, D. af Mag. Daniel Winther, Egp. i S. Kirkeby. Deres eneste Barn Karen Birgitte M. (f. $\frac{1}{8}$ 1738) blev henrettet i Marts 1756, fordi hun d. $\frac{3}{4}$ f. A. havde forgivet sin Forlovede Pastor Johan Clausen i Stadager og Nørre-Kirkeby. Eml. J. Barfod F. Geistl. 2, 135.

Eml. J. Barfod, f Geistl. 2; 76 - 77. Friis Laal. 390. Falsk. 169. Erlandsen. Gfterr., S. 491.

2. Hørere.

1. Herman Clausen, deponerede 1650 fra Metropolitan-skolen (immatrifuleret $\frac{1}{6}$) og var Hører ved denne Skole 1659.

2. Peder Jensen (deponerede muligen 1661 fra Metropolitan-skolen), var Hører fra 1670.

3. Laurig Pedersen, maaffec den Laurig Pedersen, der deponerede 1667 fra Metropolitan-skolen (immatr. $\frac{1}{8}$), var Hører her 1670, 1682 Rector. See bl. Rectorer Nr. 17.

4. Christen Jacobsen, muligen den Christianus Hermanni Jacobi, der 1673 deponerede fra Metropolitan-skolen (immatr. $\frac{1}{7}$), var Hører her 1689 og 1690.

∞ 1689 Karen Pedersdatter Pedersen, Enke efter 17de Rector.

Eml. Kriis, S. 390.

5. Jørgen Valentinsen, muligens en Broder til 21de Rector, var Hører her 1702.

6. Christopher Cloppenborg, f. i Nyljøbing p. J. 2⁸ 1680, deponerede 1700 fra Nyljøbing Skole (immatr. 1⁶), 1⁹ 1702 cand. th. n. c., 1¹ 1707 hom. Pr., blev 1703 Hører ved Nysted Skole, ved hvilken han endnu var da han 1⁶ 1708 blev indstrevet bl. theologiske Candidater.

Eml. Nr Barfob, Danm. Geisl. 2, 108. Nr 373.

7. Niels Sølle, Hører 1709—14, da han blev Rector her. See ovenfor bl. Rectorer Nr. 22.

8. Hans Sølle, Broder til Forrige, f. 1685, deponerede 1705 fra Odense Gymnasium (immatr. 2⁰: Joh. Petri Syllenius) og blev Hører ved denne Skole, † 1719 (i Skals.) Lengnick, Persf. Bidrag.

9. Morten Faber, f. 1692, deponerede 1716 fra Metropolitanstolen (immatr. 1¹); var 1720 Hører ved denne Skole. Resignerede.

10. Ludvig Jacobsen Neys, var Hører ved denne Skole, ved hvilken han 1730 blev Rector. See ovenfor bl. Rectorer Nr. 24.

11. Joh. Nahr, f. 1709, deponerede 1729 fra denne Skole (immatr. 1²) ved hvilken han derefter blev Hører, siden Klokker i Nysted.

12. Povel Jensen With, f. 1³ 1709 (efter Distinctionsprotokollen, efter Autograph derimod født 1¹ 1710) paa Møen, deponerede 1725 fra Nyljøbing Skole p. Falster (immatr. 2¹), tog 1726 Baccalaureigraden, 1⁴ 1728 cand. theol. n. c., 1730 Subrector og Hører i Nysted, 1⁷ 1731 persf. Capellan i Stege, 1740 resf. Cap. s. St., † 1745.

∞ 1⁷ 1741 i Stege Cornelia v. Mandern.

Eml. Ejsell. Dvd. Prof., Lengnick, Persf. Bidrag 1, I—II, S. 51. III. 28.

13. Hans Henriksen Holst, var Hører her 1735. Det var rimeligviis den Hans Holst, der fødtes 2³ 1711 i Standerborg, deponerede 1732 fra sin Fødebys lærde Skole (immatr. 2¹), 2³ 1739 cand. theol. n. c. og 2² 1741 blev Capellan p. p. i Skjødstrup og Elsted og 1744 Eg

i Knebel og Koelse, † 1° 1772 (Aldr. Av.). [En anden Hans Holst, f. 1706 i Bragnæs, cand. theol. 1° 1730].

14. Hans Jacob Wejer, f. 1715 deponerede 1738 fra Nysted Skole, ved hvilken han strax derefter blev Hører, men kaldedes ved dens Medlæggelse til Chordegne og Christendoms Skolemester sstd., † Christi Himmelfartsdag 1779.

Bogstavordnet Navnefortegnelse.

Arot, Masmus Simons. R. 13.	Perche, Mads. R. 12.
Bang, Giler Ottesen. R. 1.	Lund, Oluf Jensen. R. 19.
Bildsøe, Vor. Christenherf. R. 20.	Mossin, Hans. R. 25.
Bruun, Knud Christens. R. 11.	Nakfod, Christ. Mortens. R. 14.
Bützow, Oluf. R. 18.	Nedersen, Laur. s. 3. R. 17.
Clansen, Hermann. S. 1.	Priv, Mads Hansen. R. 6.
Christensen, Jac. (Laal.) R. 10.	Rahr, Joh. R. 11.
Gloppenborg, Christofher. S. 6.	Rens, Ludv. Jac. (S. 10.) R. 24.
Danchel, Bovel Nielsen. R. 16.	Rub, Peter Masmussen. R. 8.
Erust, Dan. Valentins. R. 21.	Staureby, Niels Jensen. R. 4.
Faber, Morten. S. 9.	Solle, Hans Petersen. S. 8.
Hansen, Augustin. R. 7.	— Niels. S. 7. R. 22.
Holst, Hans. S. 13.	Tornø, Søren Jensen. R. 9.
Hvas, Laur. R. 15.	Turen, Jensen. R. 3.
Jacobsen, Christen. S. 4.	Valentinjen, Jørgen. S. 5.
Jensen, Peter. S. 2.	Weijer, Hans Jacob. S. 14.
Kohnsen, Peter. R. 23.	Wiingaard, Hans Nielsen. R. 2.
Kemvig, Chr. Ebbesen. R. 5.	With, Bovel Jensen. S. 12.

III. Den lærde Skole i Rønne.

Da de følgende Efterretninger paa Grund af mine Kilders Evarsomhed ere temmelig tarvelige, nærer jeg det Haab, at deres Udgivelse vil kunne bidrage til deres Kuldstændiggjørelse; og jeg tillader mig derfor at anmode enhver Vnder af dansk Personalhistorie om Bidrag dertil. — Jeg aflægger tillige herved Hr. Rector G. E. Jørgensen i Rønne min hjertelige Takning for de ikke faa Efterretninger, som han efter Opfordring med ligesaa megen Redebouhed, som Flid og Omhyggelighed har havt den Godhed at meddele mig.

I. Rectorer.

1. Jørgen Poulsen Golding, var Rector her (Rector Ronnov.), da han $\frac{1}{3}$ 1616 i Kbhvn. tog Baccalaureigraden.

2. Rasmus Petersen Ravn, var Rector her 1640 og 1648.

Eml. Worms og Myerups Litt. Lex.

3. Christian Schreil, f.

var ref. Capellan og Rector ved denne Skole.

5 Deres Datter Johanne Christine 5 $\frac{27}{10}$
1727 Morten Boesen, Sgp. i Ebeltoft, (der dep. 1721 priv.).

Eml. Worms S. 2. 3, 94. Man, Nye kristl. Samler 1, 3 S. 193. G. Strøm, om Rjerteminde S. 51.

4. Hans Rasmussen, der $\frac{8}{8}$ 1710, blev confimeret som Rector ved denne Skole.

5. Clemens Funch, f. $\frac{3}{3}$ 1681, var en Søn af Theodor Funch, og deponerede $\frac{1}{7}$ 1700 fra Rønne Skole; $\frac{2}{2}$ 1709 cand. theol. h. ill., var Rector her indtil han $\frac{1}{8}$ 1715 blev Sgp. i D. Maria, † 1732.

Eml. Sjellands Ordinations-Protocol.

6. Peter Rasmussen, f. $\frac{1}{2}$ 1680 i Odense, deponerede 1700 fra Odense Skole, $\frac{1}{6}$ 1703 cand. theol. n. c., $\frac{3}{12}$ 1703 hom. Pr. n. c.; levede 1709 i Odense, blev Rector og Capellan i Rønne, $\frac{1}{6}$ 1727 Sgp. i Aakirkeby; 1740 i Rønne; Provst paa Bornholm.

7. Sofias Lehmann, f. 1685, blev $\frac{1}{9}$ 1708 inscriberet ved Althvns. Universitet (med Paategning unus ex reiectis); var Rector her 1727 († $\frac{3}{4}$ 1742)*.

8. Johan Jørgensen Skougaard, f. 1701 paa Bornholm, deponerede 1723 fra Althvns. Skole (immatr. $\frac{1}{7}$), $\frac{1}{3}$ 1726 cand. theol. laud.; derefter Alumnus paa Valkendorfs Collegium, senere Rector og Chordegne i Rønne (vgl. confirmeret $\frac{2}{8}$ 1742) og tog i denne Stilling $\frac{2}{7}$ 1746 Magistergraden i Althvns. Resignerede 1755; 1758 Bysged i Hasle, 1773 Landsdommer paa Bornholm. † $\frac{1}{7}$ 1776.

∞ Johanne Cathrine Lopp.

Eml. Worms (2, 388; 3. 718). Myerups Litt. Ver., Myerups Skolehik. S. 225. Lærde Gisterr. 1755 Nr. 51. Dtsk Material. S. 920.

9. Marcus Ludvig Hjort, f. 1722, S. af Rasmus Hjort, deponerede 1742 fra Helsingørs Skole (immatr. $\frac{3}{7}$); $\frac{1}{7}$ 1748 Baccalaur., blev Alumnus paa Valkendorfs Collegium; $\frac{1}{5}$ 1752 Magister, $\frac{1}{7}$ 1755 cand. th. laud., $\frac{1}{5}$ f. N. Rector i Rønne og $\frac{2}{7}$ f. N. tillige ref. Cap. sstd., $\frac{1}{8}$ 1766 Sgp. i D. Mariae og Provst paa Bornholm, † 1792**).

10. Madz Kosfod, f. $\frac{2}{9}$ 1735 paa Almegaard i Knudsker Sogn paa Bornholm, var en Søn af Capitain Alexander Kosfod; deponerede 1749 fra Frederiksborg Skole (immatr. $\frac{3}{7}$); $\frac{1}{1}$ 1758 cand. theol. n. c., $\frac{6}{8}$ 1763 persf. Cap. i Rønne og Knudsker, $\frac{5}{8}$ 1767 ref. Cap. sstd. og Rector i Rønne; $\frac{1}{2}$ 1786 Sgp. i Hasle og Ruthsker, † $\frac{1}{6}$ 1792.

∞ 1) $\frac{1}{4}$ 1767 Mette Marie Selmer, † $\frac{3}{6}$ (begr. $\frac{2}{8}$) 1774, D. af Bysged Lorentzasmus Selmer i Rønne.

*) Diderik Nerøe, † 1731 og Morten Kosfod Funch, f. $\frac{2}{1}$ 1711 p. Christiansøe, kaldet til Rector $\frac{1}{2}$ 1731, $\frac{6}{9}$ 1735 cand. theol. h. ill. vare begge Rectorer ikke i Rønne, men i Nerøe, og med dem er den hele Underretning, som jeg for Diebliffet formaaer at give om Lærerstanden i Nerø. sluttet.

**) Under hans Rectorat brændte den $\frac{2}{7}$ 1760 i Rønne 27 Gaarbe og Huse.

2) $\frac{1}{9}$ 1774 Mette Marie Mortensen. Deres Søn Hans Ancher Kofod findes bl. Overlærere ved Metropolitanstolen. Sml. Grøtøw's Forf. Lex. 2, 49—50 og Suppl. 2, 81. Deres Datterjou Hans Kofod White findes nedenfor, see 15de Rector.

Sml. Grøtøw's Forf. Lex. Suppl. 2, 81.

11. Christopher Schrøder Andresen, f. $\frac{3}{2}$ 1760 i Ronne p. Bornholm, var ældste Søn af Generalauditeur og Amtmand paa Bornholm Christian Andresen, f. $\frac{30}{1}$ 1720, † $\frac{15}{3}$ 1777, og Michelle Ottilia Schrøder, f. $\frac{21}{1}$ 1739, ∞ $\frac{10}{2}$ 1753 i Ronne, † $\frac{7}{10}$ 1823 i N. Lyndelse i Fyen, en D. af Rrd. Christopher Schrøder, Amtsforvalter i Ronne (fra $\frac{1}{2}$ 1733), f. 1697, † $\frac{1}{1}$ 1753. Blev Discipel i Helsingør's lærde Skole, hvorfra han 1775 dimitteredes til Universitetet, $\frac{13}{7}$ 1776 tog han philosophisk Examen og $\frac{2}{9}$ 1779 philologisk Embeds-Examen, begge med laud., 1783 Alumnus paa Borch's Collegium, $\frac{3}{3}$ 1787 cand. th. h. ill.; $\frac{1}{2}$ f. U., blev han, efterat han $\frac{30}{8}$ havde taget Magistergraden i Philologien, Rector for den lærde Skole i Ronne, $\frac{2}{2}$ 1800 Titel af Professor, $\frac{1}{8}$ 1805 Sgp. i Bispenbjerg i Fyen og $\frac{5}{1}$ 1820 i Kjerteminde og Drigstrup sstd., † $\frac{18}{5}$ 1832. ∞ 1789 Lovise Cathrine Nansen, f. 1760, † $\frac{30}{7}$ 1833 i Kjerteminde, D. af Oblt., Commandant paa Bornholm Hans Michelsen Nansen, f. $\frac{5}{5}$ 1723, og Lovise Berbandt, † $\frac{25}{10}$ 1766.

Sml. Grøtøw's Forf. Lex. 1, 18—19 og Suppl. 1, 31—2 og 3, 97 Not. b. Gjesfing's Jubell. II, 1, 234 Tab. I. og mine philol. Cand. 1, 19 (Nr. 16). Strøm. Kjerteminde Præster. S. 23—4.

Ved Forordn. af $\frac{1}{2}$ 1806 gif denne Skole over til at være en Middelskole.

12. Johannes Jacob Stephansen, blev $\frac{5}{2}$ 1806 Overlærer ved denne Skole efter dens Reduction til en Middelskole, men forflyttedes $\frac{2}{2}$ 1807 til Nakstov Skole, see bl. Rectorer i Nakstov Nr. 48.

13. Johan Andreas Myhre, f. $\frac{1}{2}$ 1779 i Abhøn., hvor hans Fader Andreas Myhre var Borger og Lømmemand, blev $\frac{20}{9}$ 1791 optagen i 2den Lectie af Abhøn's Skole, hvorfra han 1797 deponerede ved Universitetet (immatr. $\frac{1}{1}$ laud.); $\frac{1}{8}$ 1798 underkastede han sig den philologiske og $\frac{1}{1}$ 1799 den philosophiske Examen, begge med Characteren laud.; derefter bestiftedes han til Adjunkt ved Metropolitanstolen, hvorfra han $\frac{5}{2}$ 1806 for-

flyttedes i samme Egenstab til den lærde Skole i Frederiksborg; $\frac{1}{7}$ 1811 bestilledes han til Overlærer ved Ronne Middelskole, hvilket Embede efter Stephansens Befordring havde henstaaet ubesat. Entlediget $\frac{5}{10}$ 1818, † i Kbhvn. $\frac{1}{2}$ 1856.

∞ $\frac{1}{3}$ 1804 i Kbhvn. Christiane Hansen.

14. Peter Georg Bohr, f. $\frac{8}{11}$ 1776 i Helsingør, hvor hans Fader Christian Bohr var Gartner, hans Moder heed Johanne Engelke Bomholt. 1785 blev han Discipel i nederste Lectie i sin Fødebyes lærde Skole, hvorfra han i Efteraaret 1794 dimitteredes til Universitetet (laud.), $\frac{3}{4}$ 1795 tog han philosophisk (h. ill.) og $\frac{1}{2}$ f. A. philologisk Examen (laud.); blev 1796 Lærer i Frederiksstad i Norge, vendte atter tilbage til Danmark, hvor han $\frac{1}{8}$ 1803 tog theologisk Embedsexamen (laud.), og f. A. underkastede sig homiletisk (laud.) og katechetisk Prøve (laud. et qu. egr.); var derefter atter Privatlærer indtil han $\frac{1}{2}$ 1807 bestilledes til Adjunkt ved den lærde Skole i Helsingør, fra hvilket Embede han $\frac{1}{8}$ 1808 i Naade entlediges; $\frac{1}{4}$ 1810 bestilledes han atter til Adjunkt ved Middelskolen i Naakø, der 1816 atter hævedes til en lærd Skole, ved hvilken han $\frac{1}{2}$ f. A. udnævnedes til Overlærer; $\frac{1}{10}$ 1818 bestilledes han til Rektor i Skolen i Ronne, der nu atter var hævet til en lærd Skole, og i denne Stilling forblev han, indtil han $\frac{1}{2}$ 1844 efter Ansøgning i Naade og med Pension entledigedes (fra $\frac{1}{2}$ f. A. at regne), $\frac{2}{3}$ f. A. erholdt han Titel af Professor (med Rang i 5te Cl. Nr. 8), † i Ronne $\frac{3}{7}$ 1847.

∞ 1) Christiane Magaine Drik, f. i Helsingør, $\frac{3}{8}$ 1774, separeret. † $\frac{1}{6}$ 1839, Søster til Holger Ludvig Drik, der findes bl. Hørerne ved Helsingørs Skole Nr. 34.

2) $\frac{3}{4}$ 1812 Birgitte Steenberg Sandal, f. i Kbhvn. 1784 (døbt $\frac{1}{11}$), † i Ronne $\frac{1}{11}$ 1846, Søster til Peter Sandal, der findes bl. Adjuncterne i Naakø Nr. 46.

Sm. Hundrups Skolekal. 1843, S. 4. 1845 S. 9. Program fra Ronne 1844. S. 17—18. Grølew's Forf. Per. 1. 160—1 og Suppl. 1. 184.

15. Hans Rosod Whitte, var Rektor ved denne Skole $\frac{2}{5}$ 1844 til $\frac{3}{11}$ 1857, see bl. Rectorer i Nanderø.

Følgende lille Stamtable giver en Oversigt over hans Slægt.

Stamtable

over

Familien Withe.

Sebastian Withe var Foged i Trondhjems St., 2 Søner af ham tjendes (A. 1 og A. 2):

A. 1. Christopher Withe, f. c. 1633 paa Naaagaard, Stangvig Sogn i Tromsø St., deponerede 1° 1651 fra Trondhjems Skole, 1653 pers. Cap. i Sundal, f. St. og før 1664 Egp. f. St., senere tillige Provst i Nordmørs Provsti. † $\frac{3}{4}$ 1668.

Eml. Erlandsen, Nord. G., S. 429—30.

∞ Else Basse, f. Balchenburg, Enke efter en tidligere Pastor B. i Sundalen, og D. af Sjællands Biskop Jesper Brochmans Kone Sille Tonnesdatter Balchenburgs Broder Mag. Lambert B., Egp. i Sundal, f. 1586 i Alby, † 1650 og Anna Lund (der endnu levede 1664.)

B. 1. Sebastian Withe, f. 1656, dep. 1675 fra Trondhj. Skole (immatr. ?); $\frac{2}{8}$ 1676 Baccal.; $\frac{2}{5}$ 1682 Magister i Kbhvn., Decanus p. Klosteret, $\frac{2}{3}$ 1684 Egp. ved vor Frue K. i Trondhjem, † $\frac{2}{8}^{\circ}$ 1721. Han havde flere Processer med Biskop Dr. theol. P. Krog, og var en formuende Mand, der besad meget Fordegods.

Eml. Giesing, Jub. 1. 40—49, Erlandsen N. G., S. 65—67.

∞ 1684 Jnger Margrethe Lund, f. 1665, † $\frac{1}{11}$ 1739, D. af Provst Mag. Raphael Lund (der dep. 1648 fra Helsingørs St.) og 1ste H. Gisten Skielderup. (Af 4 S. og 6 D. døde 5 smaa).

C. 1. Casper Brochman Withe, f. $\frac{3}{4}$ 1702, dep. $\frac{1}{6}^{\circ}$ 1718 fra Trondhj. Skole, $\frac{2}{9}^{\circ}$ 1720 cand. theol. h. ill., $\frac{1}{11}$ 1727 Egp. i Højerup p. Als, $\frac{2}{5}^{\circ}$ 1730 i Sparboen, Trondhj. St., blev jundsavg og 1745 entlediget. † 1751.

Eml. Erlandsen a. St., S. 315.

C. 2. Anna Withe, f. 1692. (3 B.)

∞ $\frac{1}{2}$ 1720 Peter Danielsen Pristroph, f. $\frac{2}{11}$ 1693 i Nummedalen, Trondhj. St., deponerede 1713 fra Trondhj. St., $\frac{2}{4}$ 1715 cand. theol. h. ill., blev Hører i 4de Lectie i Trondhjems Skole, $\frac{1}{7}$ 1719 ref. Cap. til Indersøen, Tr. St., $\frac{1}{2}$ 1730 (ikke

1725) Grib, 1° 1732 Vicepastor til Jnderøen. † 1°
1764.

Eml. Erlandsien, S. 280—1.

C. 3. Gidsfen Withe, f. 1^o₂, 1685.

∞ 1° 1713 Lauritz Holst, f. 2° 1686 (S. af Raadmand i Trondhjem Lorenz Hansen H. og Cathrine Hansd.), dep. 1702 fra Trondhj. St., 1° 1710 cand. theol. laud., 3° 1713 p. Cap. hos Mag. Peter Lund, ref. Cap. ved vor Frue K. i Trondhj., 3° 1728 Cap. til Jnderøen, † 1730.

Eml. Erlandsien a. St., S. 285.

C. 4. Margrethe Sophie Withe, f. 1687.

∞ 1) , 1717 Jacob v. d. Lippe.

2) Kjøbmand Geelmuyden.

C. 5. Elise Withe, f. 4 1689 (B.).

∞ Niels Olsen Thulesius, f. 1685 i Tromsø, dep. 1705 privat, 2 1709 cand. theol. h. ill., 3° 1713 ord. Cap. i Hassel, 1° 1721 Egp. i Fosnæs, Trondhj. St., † 1737. (∞ 1) en D. af Provst Ole Andersen).

Eml. Erlandsien, S. 67. 320 368.

B. 2. Lorenz Withe.

B. 3. Christopher Withe, Kjøbmand i Trondhjem.

B. 4. Anna Cathrine Withe, (3 B.)

∞ 1668 Anders Hansen Bernhoft, f. 1663 i Dypdal, (S. af Egp. Hans Andersen B., † 3 1689 og Ellen Dypdal, † 7 1704 i Kbhvn.), dep. maafee 1681 fra Tr. Skole (Andreas Johannides), 1684 p. Cap. hos Faderen i Dypdal, hvor han 1689 succederede, † 8 1695.

Eml. Erlandsien, S. 170. Worms og Nyrups 2. Ser.

B. 5. Ingeborg Withe, var svagelig.

A. 2. Hans Withe, Egp. i Frostøen i Trondhjems St.

Eml. Erlandsien, S. 270.

∞ Lucia Meldal, D. af Steen Evensen M., f. 1611, † 1° 1680, Egp. i Meldalen, og Anna Brase, † 1° 1702. Hun ∞ 2, Eftermanden i Skaldet Søren Richardsen Hagerup.

B. 1. Hans White (sic.), f. 1681 i Trondhjem, dep. 1° 1698 (ikke 1707) fra Trondhjems Skole, 2° 1700 cand. theol. Alumnus paa Borchs Col-

legium, 1706 Magister i Kbhvn.; $\frac{1}{3}$ 1714 Egp. i Manger i Bergens St., † 1728.

Sml. Worm (2:575), Nærup (656), Penquids Stammt. over Familien Wantho.

∞ Anna Maria Madsen, † 1726 (7 S. 1 D.), D. af Johau Madsen (mulig den Joh. Matelius, der dep. 1649 fra Bergens St.), Egp. i Lindvaß (Bergens St.) og Anna Hansd. Hun ∞ 2, Justitzraad Henning Frimann, der dep. 1699 fra Bergens Skole (immatr. $\frac{2}{7}$) og blev Amtmand over Frederiksstad og Smaaleherred Amt.

C. 1. Hans Severin Withe, f. $\frac{2}{3}$ (d. $\frac{2}{3}$) 1716 (efter Autogr.) i Mangers Præstegd., dep. $\frac{3}{7}$ 1736 fra Bergens Skole, 1737 cand. phil. og Baccal.; $\frac{4}{6}$ 1739 cand. theol. n. c., f. A. Hører i 1ste Lectie i Bergens Skole, hvor han ascenderede til 2den og 3die Lectie, 1744 gif han til Kbhvn. for at søge, medens en af hans Brødre besørge hans Embede, $\frac{1}{8}$ 1747 Egp. i Ny-larsker p. Bornholm, $\frac{2}{6}$ 1760 i Aker f. St., † $\frac{7}{7}$ 1786.

Sml. Sjell. Ord. Protok.

∞ $\frac{1}{9}$ 1748 i Kbhvn. Cathrine Sophie Seest, f. 1728, † begr. $\frac{2}{8}$ 1797 (10 B.), D. af Urtekræmmer Seest i Kbhvn.

d. 1. Hans Severin Withe, f. $\frac{2}{8}$ 1749, blev 1764 Discipel i Røestilde Skole, hvor han † $\frac{3}{7}$ 1765.

d. 2. Johanne Cathrine Whitte, f. $\frac{3}{8}$ 1750. (B.)

∞ $\frac{1}{5}$ 1771 Poul Arboe, f. $\frac{3}{8}$ 1735 i Rønne, dep. 1752 fra Helsingørs Skole, $\frac{2}{7}$ 1754 cand. theol. n. c., 1767 Hører i Rønne Skole, $\frac{1}{8}$ 1770 pers. Cap. i Aker, $\frac{2}{5}$ 1780 Egp. i Hasle og Ruthsker, † 1786.

d. 3. Anna Maria Whitte, f. $\frac{1}{4}$ 1742, † 1753.

d. 4. Anna Maria Whitte, f. $\frac{5}{8}$ 1754, †

∞ Landsthings skriver Linderød.

d. 5. Johannes Kühlen Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1756 i Ny-larsker, deponerede 1774 fra Helsingørs Skole, blev Cancellisecretair, $\frac{2}{1}$ 1800 dansk Consul paa det gode Haabs Forbjerg, 1817 entlediget, † 1831.

Sml. Grølews Forf. Ver., 3. B., S. 528.

∞ Wilhelmine Adolphine Frederikke Fabricius de

Lengnagel, f. 2° 1778, † 2° 1816 i Sorø, D. af Kbr., Generalkrigscom. Michael Fabricius de T. til Veilegd., f. 1° 1739, † 2° 1815 i Odense og Hustru Adolphine de Leth, f. 1° 1746, † 3° 1797.

Enl. Lengnicks Stam. over Kam. Fabr. de T., S. 9.

- e. 1. Adolph Sophus Whitte, f. 1803, deponerede privat 1827 (immatr. $\frac{1}{2}$), blev Huuslærer.
- e. 2. Michaeline Wilhelmine Caspare Whitte, f. 1804.
- e. 3. Constance Henriette Witthe, f. 1806.
- e. 4. Herman Whitte, f. 1807.
- e. 5. Vilhelm Johannes Witthe, f. 1° 1812, Skovfoged p. Friisenborg.
- o 2° 1837, Christle Dorteaa Digel, f. 2° 1807, D. af Michael Mathias Digel, Sgp. i Keerslev og Bindinge (der dep. 1791 fra Bordingborg Stole), f. $\frac{2}{3}$ 1772, † 1° 1838 og Else Margrethe Drevsen, f. 1° 1781, † 1° 1842.
- Enl. Lengnick. Kam. Drevsen, S. 6.
- f. 1. Mathias Johannes Kahlen Whitte, f. 3° 1838.
- f. 2. Else Margrethe Wilhelmine Whitte, f. 1° 1840.
- f. 3. Christian Vilhelm Whitte, f. 9° 1845.
- e. 6. Wilhelmine Adolphine Frederikke Whitte, f. 1816, † 339.
- d. 6. Jens Seest Whitte, f. 1° 1757, † 1758 (b. 1 S. Fasten).
- d. 7. Anna Henningie Whitte, f. 1° 1758.
- o 1° 1779 Lieutenant Peter Koesoed paa Mypregd. i Pedersker Sogn.
- d. 8. Margrethe Marie Whitte, f. 1° 1759, † $\frac{2}{4}$ 1852 (?).
- o $\frac{1}{7}$ 1781 Christian Dam (Koesoed) paa Brogaard i Aker Sogn.
- d. 9. Caroline Uritte Whitte, f. 2° 1761.
- o 2° 1790 Balthasar Engel Kofod, Styrmand.
- d. 10. Peter Bernholt Whitte, f. $\frac{1}{2}$ 1762, † 1763.
- d. 11. Johanne Cathrine Whitte, f. 1° (d. 2°) 1763.
- o 1° 1787 Hans Christian Mahler, f. 1758, de-

ponerede 1780 fra Helsingør Sk. (h. ill.) 2° 1781 cand. phil. h. ill., 2° 1783 cand. theol. n. c., 3° 1786 pers. Cap. i Aker, 3° 1792 ref. Cap. i Rønne og Knudsker, 1° 1812 Sgp. i Poulster, † 1821. (S. af Pastor Lasse Hansen Mahler i Aker (der dep. 1750) fra Ribe Skole. (Sml. Erskew's Forf. Lex., Suppl. 2, 308).

d. 12. Abel Margrethe Whitte, f. $\frac{1}{2}$ 1764, † b. 2° 1767.

d. 13. en dødsfødt Tvilling 1764.

d. 14. Peter Bernholt Whitte, f. $1\frac{7}{8}$ 1765 i Nafteby, 1787 Student fra Slagelse Skole, 1792—97 Exdationsinspecteur paa Herlufsholm samt tillige Lærer i Skrivning og Tegning samt Organist og Lærer i Musik; $\frac{6}{7}$ 1799 exam. jur. Huuslærer, 1806 Told- og Consumtionskasserer i Korsør, † $1\frac{1}{2}$ 1833.

Sml. Medior over Herlufsholm, ny Udg., S. 181 og 909. Hundrup's begr. Git. om Dim fra Slagelse Skole S. 66--7.

s $1\frac{1}{2}$ 1805 Marthe Margrethe Marie Kosod, f. $\frac{1}{4}$ (døbt $1\frac{2}{8}$) 1775 i Rønne, † $\frac{2}{3}$ 1859 i Kbhvn., D. af Mads Kosod, der findes bl. Rectorer i Rønne Nr. 11.

e. 1. Carl Ludvig Eduard Whitte, f. $1\frac{1}{8}$ 1806 i Korsør, deponerede 1825 fra Metropolitan-skolen, 1826 cand. phil. laud.; 1831 cand. chir. (I); f. A. cand. med. laud.; 1832—35 medicinsk Cand. p. Fred. Hosp.; tillige Compagnichirurg og 2° 1833 Bataillons-Chirurg ved Kongens Livcorps; 1835 ved Artill. i Kbhvn. til $\frac{1}{2}$ 1839; 1838 Districtslæge i Kbhvn., tillige Læge ved Bartou, 1853 Overlæge ved Choleralazaretet, 1° f. A. R*, † $\frac{6}{8}$ 1861.

Sml. Erskew's Forf. I. 3, 526—27. Bentzien dansk Lægest 8. 79. Callisens Schriftsteller-Lex. XXI, 117.

s 2° 1846 i Vallensbøl Magnusine Buch, f. 2° 1819 i Kbhvn., D. af Barmægler Cort Andreas Buch i Kbhvn.

f. 1. Oscar Carl Gustav Whitte, f. $\frac{3}{8}$ 1847, † $2\frac{3}{8}$ 1848.

f. 2. Ingeborg Margrethe Whitte, f. 2° 1849.

- f. 3. Helge Camille Mathilde Whitte, f. $\frac{1}{8}$ 1852.
 f. 4. Marie Augusta Whitte, f. 1857, † $\frac{2}{4}$ 1858.
 e. 2. Marie Sophie Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1808, † $\frac{2}{4}$ 1839.

∞ Kjøbmand D. C. Arnzen.

- e. 3. Hans Kjøb Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1810 i Korsør, deponerede 1828, Professor, Dr. philos. og Rector ved den lærde Skole i Randers.

Sml. Hundrups philol. Cand. 1849, S. 92 (Nr. 148) 2det Hefte, S. 5. do. Lærestanden ved Slagelse l. Skole. S. 34—5. Grønløvs ff. 2. 3, 527—8.

- ∞ $\frac{2}{4}$ 1838 i Kbhvn. Eleonora Henriette Cathrine Scheel, f. $\frac{2}{4}$ 1814 i Kbhvn., D. af Lehnegreve Christen Scheel til Stamhuset gamle Estrup, f. $\frac{1}{7}$ 1791, † $\frac{2}{7}$ 1844 og 1ste Hustru Johanne Maria Sophie Lund.

Sml. Feugnick, Stamtable over den Fam. Scheel, S. 18.

- f. 1. Sophus Peter August Scheel Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1839 i Slagelse, dep. 1858 i Randers.
 f. 2. Johannes Anker Christian Scheel Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1840 i Slagelse, dep. 1860 i Randers.
 f. 3. Agnes Marthe Maria Caroline Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1843 i Slagelse.
 f. 4. Anna Eleonora Christiane Whitte, f. $\frac{1}{3}$ 1845, † $\frac{2}{8}$ s. A.
 f. 5. Carl Christian Fjergen Scheel Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1846, dep. 1864 fra Randers.
 f. 6. Axel Henrik Siegfried Scheel Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1848, † $\frac{1}{1}$ s. A.
 f. 7. Anna Sophie Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1850.
 f. 8. Axel Wilhelm Magnus Whitte, f. $\frac{2}{8}$ 1853.
 e. 4. Caroline Mathea Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1812.
 e. 5. Margrethe Maria Whitte, f. $\frac{1}{1}$ 1815.
 d. 15. Birgitte Elisabeth Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1767. (13 B.)
 ∞ $\frac{1}{1}$ 1786 Major Herman Müller p. Ballensgd. i Anker Sogn p. Bornhlm.
 d. 16. Wilhelmine Laurentia Whitte, f. $\frac{1}{8}$ 1768.
 C. 2. Johan Whitte, f. $\frac{1}{3}$ 1717 i Manger, dep. 1736 fra Bergens Skole, $\frac{2}{7}$ 1738 cand. theol. h. ill., blev 1743 est. 3die Lectie Hører i Bergens Skole (til 1744), $\frac{1}{5}$ 1748 Disf. ord. for Lyngens Capel i Nordlan-

dene, 1751 pers. Cap. ved Korskirken i Bergen, 1762 anden ref. Cap. s. St., †† 1773 suspenderet fordi han uden Igl. Tilladelse copulerede hjemme i Huset, † ‡ 1775.

Eml. Hattings Præstehist., S. 152—4. G. Frimann, Bergenske Skrib. 1766, 1. 18. Erlandsjens Geistl. i Tromsø, S. 177. Worms Litt. Per. 2. 575, 3. 850. Nyerups Litt. Per. 656.

∞ Johanne Margrethe Schreuder Norenberg, Enke efter Jens Schreuder, (der dep. 1736 fra Bergen), Egp. i Lindaas i Bergens St., † før 1771.

B. 2.(?) Thorsten Whitte, Proprietair ved Trondhjem.

∞ Ingeborg Whitte.

c. 1. Anna Kirstine Whitte, f. 1729, † $\frac{2}{7}$ 1805 paa Fostød i Stogn.

∞ Hans Dahl, f. $\frac{2}{7}$ 1729 ved Trondhjem, dep. 1745 f. Trondhjems Skole, $\frac{1}{6}$ 1747 cand. theol. n. c., var Hofmester hos Frederik Ranzau, $\frac{2}{5}$ 1754 Missionair i Borsanger, $\frac{2}{7}$ 1755 Egp. i Rautoteino, $\frac{3}{8}$ 1759 Egp. i Rødeen, $\frac{6}{7}$ 1767 i Alstahoug, 1776 tillige Provst i Helgeland; $\frac{1}{5}$ 1782 Prof. Theol. extraord. (Titel), $\frac{2}{9}$ 1784 Egp. i Stogn, † $\frac{7}{7}$ 1803.

Eml. Erlandsien, Trondhj. St., S. 304—5.

c. 2. Joris Whitte, f. $\frac{2}{7}$ 1731, dep. 1749 priv., 1750 cand. philos., $\frac{1}{9}$ 1752 cand. theol. h. ill., $\frac{2}{3}$ 1760 ex. med., $\frac{1}{10}$ s. A. Dr. med. i Kbhvn., 1761 Bergmedicus p. Kongssberg, † 1765.

Eml. Hundrups Dr. med. Nr. 99, Kbhvns. L. T. 1765, S. 357—58. Worms og Nyerups Litt. Per.

c. 3. Hans Mathias Whitte, f. i Manger $\frac{1}{8}$ 1722, dep. 1739 privat, $\frac{2}{8}$ 1742 cand. theol. laud., Hører i Bergens Skole til 1751, blev senere Lector ved Semin. Frederic. i Bergen, 1760 Cap. ved Nykirken s. St., blev affindig, men kom sig igjen, 1769 2den Cap. ved Nykirken, men gik atter fra Forstanden.

Eml. Hattings Bergens Præstehist., S. 170—1.

∞ $\frac{1}{8}$ 1766 Alide Johanne M.

16. Johan Christian Subless Espersen, f. $\frac{1}{7}$ 1812 i Ronne, hvor hans Fader Jens Espersen var Snedker. Hans Moder var Anna Christina Sublesf.

1823 blev han indsat som Discipel i sin Fødebys lærde Stole, hvorfra han 1830 dimitteredes til Universitetet; erholdt ved examen artium, ligesom det næste Aar ved den philologist-philosophiske Examen Characteren laud.; studerede derefter Philologi og blev 4. Juli 1838 Alumnus paa Borchs Collegium (til Dtt. 1840); underkastede sig $\frac{2}{1}$ 1840 philologist Embedsexamen (h. ill.), og afslagde $\frac{3}{1}$ 1843 den praktiske Prøve med samme Udsald; konstitueredes $\frac{1}{1}$ 1841 som Lærer ved Metropolitanstolen, ved hvilken han $\frac{2}{2}$ 1843 bestilledes til Adjunkt og $\frac{1}{7}$ 1846 til Overlærer. Hans Undervisningsfag vare Historie, Geographie og Græsk; han var tillige et Par Aar Lærer i Latin i Borgerdydstolen i Kbhvn., og dimitterede tillige privat til Universitetet, fremdeles overtog han i flere Aar Examinationen i Historie ved det lgl. Landladetcorps's Aspirantexamen, og deeltog ved samme i Bedømmelsen af Prøven i Geografi; i lignende Funktioner kom han til forskjellige Tider i Berøring med flere af Hovedstadens Undervisningsanstalter, som den lgl. militaire Højskole, det v. Westenffe Institut o. A. Ved Udgangsexamen til Universitetet deeltog han tre Aar i Bedømmelsen af Prøven i Dansk; ligeledes var han Censor ved den philologist-historiske Embedsexamens saavel theoretiske som praktiske Prøve. Den $\frac{1}{2}$ 1853 erholdt han det lgl. danske Videnskabernes Selskabs Understøttelse til at fremme et videnskabeligt Arbejde over den bornholmste Dialekt. Den $\frac{2}{1}$ 1857 bestilledes han til Rector ved den højere Realskole i Rønne, men døde allerede $\frac{1}{2}$ 1859 efter 3 Dages haarde Lidelser.

∞ Lauretta Wilhelmine Emilie v. Bæhr, f. i Kbhvn. $\frac{2}{2}$ 1810, D. af lgl. Livjæger Frank Isac Lorenz v. Bæhr, † 1817 og Johanne Margrethe Kolberg.

Eml. Antobiographi i Metropolitanstolens Program f 1842, S. 56—8 og i Programmet fra Rønne f. 1858, S. 12—15, jfr. Hundrups Skolekalender 1842, S. 165—6 og 1845, S. 34, Hundrups philol. Candidater, 1, 100—1. Nekrolog i Tidsskrift for Philologi og Pædagogik 1ste Aarg. S. 91—92. Fædrelandet 1859, Nr. 84, Program fra Rønneskole 1859, S. 13. Erstlevs Forf. Ler. Suppl. 1, 431—2.

17. Georg Simon Jørgensen, er f. $\frac{2}{0}$ 1814 i Rønne paa Bornholm, hvor hans Fader Hans Jacob Jørgensen (f. $\frac{2}{1}$ 1784 Student 1801 fra Fredericia Stole, † $\frac{2}{0}$ 1819 som Herredsfoged og Skriver i Horns Her-

red i Hjørring Amt og Byfoged og Byfriver i Frederikshavn), da var Byfoged samt Herredsfoged i Vester Herred paa Bornholm (en Son af Mag. Simon Jørgensen, f. $1\frac{1}{2}$ 1746, † $2\frac{1}{3}$ 1814, der findes i Erslevs Forf. Lex. 1,819, Suppl. 1,998, og Hustru Johanne Cathrine Hansen, f. $1\frac{3}{8}$ 1763, ∞ 1782, † 1 1836); Moderen Margrethe Marie Landt, f. paa Færøerne $1\frac{4}{4}$ 1794, ∞ i Rønne $2\frac{8}{8}$ 1812, † $3\frac{0}{0}$ 1846, var en D. af Præsten Jørgen Landt i Allinge, (Student 1773 fra Svendborg Skole). Kom som Discipel i den kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1833 dimitteredes til Universitetet, blev udmærket saavel ved examen artium, som det næste Aar ved den philosophiske Examen og blev derefter Lærer i nybnævnte Skole; undertastede sig 2 1841 philologisk Embedsexamen (h. ill.), hvis praktiske Prøve han afslagde den $1\frac{3}{1}$ f. A. (laud.); $1\frac{6}{1}$ f. A. konstitueredes han som Lærer ved Sorø Akademiets Skole og Opdragelsesanstalt, ved hvilken han $8\frac{0}{0}$ 1842 bestilledes til Adjunkt og $1\frac{1}{1}$ 1844 til Overlærer, 8 1859 bestilledes han til Rector for Rønne højere Realskole, hvilket Embede, der i Vakantsen efter Esperjens Død var bleven bestyret af Skolens ældste Adjunkt Hr. Ancher, han tiltraadte ved det nye Skoleaars Begyndelse.

∞ 1) $1\frac{7}{8}$ 1847 Marie Sophie Bruun, f. $2\frac{1}{1}$ 1823, † $2\frac{3}{3}$ 1849 i Sorø, D. af Agent Søren Bedege Bruun, f. 1794, † 1826 og Dline Cecilie Blun, f. 1797, ∞ 1820.
Eml. Penquist, Bertel Bruun, S. 1.

2) $2\frac{9}{9}$ 1857 i Roeskilde Jfr. Nicoline Henriette Wilkens, f. $1\frac{9}{9}$ 1829 i Kbhvn., † $1\frac{7}{7}$ 1862 i Rønne, yngste D. af Cancelliraad og Contoirchef i Nationalbanken Jøssenius Nicolai Heinrich Wilkens, f. 8 1780 i Kbhvn., dep. $7\frac{1}{1}$ 1796 privat, † 8 1842 og Hustru Johanne Hviid, f. $2\frac{3}{2}$ 1786 i Frederiksborg, ∞ $2\frac{3}{2}$ 1807 (lever i Kbhvn.).

Eml. Penquist „Hans Munks Descendenter, S. 13. Hundrups Skolekalender 1843 S. 167, 1845 S. 33, Biogr. Efterretn. om histol. Candidater, 1849, S. 102 (Nr. 161).

2. Overlærere.

1. Johan Nicolai Beyer, f. $1\frac{1}{1}$ 1783 i Kbhvn., hvor hans Fader Hans Nicolai Beyer var Borger og Klubvært; blev $1\frac{2}{2}$ 1795 af Faderen sat i Metropolitan-

skolen, hvor han kom i 3die Lectie. Deponerede fra denne Skole 1802 (laud.), tog derefter den philosophiske Examen, og blev 1814 Adjunct ved Rønne lærde Skole, ved hvilken han $\frac{2}{6}$ 1824 erholdt Prædikat af Overlærer. † $\frac{1}{8}$ 1826. Han var Lærer i Lydst, Fransk, Græsk og Kalligraphi og i nogen Tid i Engelsk.

Enl. Progr. fra Rønne fra 1840, S. 27—8.

2. Hans Henrik Lefolii, † 1844 Overlærer ved denne Skole til $\frac{1}{7}$ 1854, da han forflyttedes i lige Egenkab til Odense Skole. See bl. Overlærere i Odense.

3. Hørere og Adjuncter.

1. Mathias Rasmussen Rømer, var Hører ved denne Skole 1760.

2. Poul Arboe, f. $\frac{2}{5}$ 1735 i Rønne, deponerede 1752 fra Helsingørs Skole, $\frac{2}{7}$ 1754 cand. theol. n. c., var Hører ved denne Skole 1767—70, da han $\frac{1}{4}$ blev pers. Capellan i Aarhedeby, $\frac{2}{8}$ 1780 Egp. i Hasle og Ruthsker. † 1786.

$\frac{1}{5}$ 1771 Johanne Cathrine Whitte, f. $\frac{2}{9}$ 1750, † . . . , Datter af Pastor Hans Severin Whitte (der dep. 1736 fra Bergens Skole), Egp. i Aarhede.

Enl. ovennævnte Stamtafle over Familien Whitte, S. 50.

3. Borge Pöscholan Røfod, var Hører ved denne Skole 1771—76, blev senere Hører ved Metropolitan-skolen 1779—82, see bl. philologiske Candidater Nr. 15.

4. Johan Nicolai Beyer, see ovenfor under Overlærere Nr. 1.

5. Mogens Sommer, f. $\frac{1}{8}$ 1791 i Nexø, S. af Hans Andersen Holm, Borger og Skipper i St. og Christine Sommer, Søster til Dr. theol. Mogens S. (see bl. mine Doctores Theol. Nr. 121); blev $\frac{2}{5}$ 1810 indsat som Discipel i Roskilde Cathedral-skole, hvorfra han 1812 dimitteredes til Universitetet (erholdt ved examen artium Charakteren godt), tog i Foraaret 1813 den philologiske Examen med Charakteren laud.; $\frac{6}{11}$ 1818 udnævnedes han til Adjunct ved den lærde Skole i Rønne, hvor hans Underviisningsfag vare Historie, Geographi og Hebraisk; d. $\frac{2}{8}$ 1846 entledigedes han efter Ansøgning i Raade og med Pension.

∞ $\frac{1}{10}$ 1822 Karen Sophie Sonne, f. $\frac{1}{1}$ 1803, D. af Uhrmager Niels Sonne, † 1840, og Margrethe Sophie Urboe, f. 1780, † 1830.

Eml. Lægnid „Hans Westh“. S. 10. Hundrups Skolekalender 1845, S. 66. Erlews B. r. l. l. 3, 200 og Suppl. 3, 211.

6. Hans Pederfen Westh, f. $\frac{1}{1}$ 1796 p. Løftsgd., var en Søn af Capt. Lars Westh paa Lille Løftsgaard i V. Mariæ Sogn paa Bornholm, f. $\frac{1}{4}$ 1754, † 1837, og Agnete Elisabeth Koefoed, f. 1777 p. Maglegd. i V. Mariæ Sogn, † $\frac{1}{2}$ 1845; han dimitteredes 1817 til Universitetet fra Frederiksborg lærde Skole. Efterat have underkastet sig den philosophiske Examen blev han $\frac{1}{1}$ 1819 constitueret som Lærer ved den lærde Skole i Rønne, ved hvilken han $\frac{1}{1}$ 1821 beskiktedes til Adjunct. Hans Lærefag vare Dansk, Latin, Religion og Arithmetik; desuden ledede han ogsaa Sangunderviisningen. Den $\frac{1}{10}$ 1846 entledigedes han efter Ansøgning i Naade og med Pension, men vedblev dog at fungere til Nytaars-tid; efter sin Entledigelse vedblev han dog at lede Sangunderviisningen til sin Død $\frac{1}{3}$ 1853.

∞ Cathrine Jørgensen, f. 1804 i Rødby, hvor hendes Fader var Bøver; lever som Enke i Rødby.

Eml. Hundrups Skolekalender 1845, S. 67.

7. Christian Frederik Mossin, f. $\frac{1}{7}$ 1805, S. af Major og Løjtnant ved Bornholms Artilleri Christian Peter Mossin, f. $\frac{1}{3}$ 1763, † $\frac{1}{3}$ 1827, og 1ste Hustru Elisabeth Sahlgren, døbt $\frac{1}{6}$ 1780 i Allinge, ∞ 1805, † $\frac{1}{7}$ 1816. Deponerede 1823 til Universitetet fra Rønne lærde Skole, og erholdt ved examen artium Charakteren laud., det næste Aar blev han udmærket ved 2den Examen; $\frac{1}{3}$ 1826 constitueredes han som Lærer ved denne Skole; $\frac{1}{4}$ 1830 tog han i denne Stilling theologisk Attestats (laud.); $\frac{1}{7}$ f. N. Adjunct ved Skolen. Han var Lærer i Græsk og Lydst, i Religion og Arithmetik; $\frac{1}{4}$ 1834 Sgr. i Næsther og Allinge paa Bornholm; $\frac{1}{7}$ 1846 i Aaler sstd., $\frac{1}{1}$ 1857 Landssthingsmand for Bornholm, nedlagde $\frac{1}{8}$ 1862 sit Mandat.

∞ Karen Maria Jansen. f. $\frac{1}{1}$ 1812(3?).

8. Lauritz Georg William Hasselriis, f. $\frac{1}{1}$ 1808 i Hasle paa Bornholm, er en Søn af By- og Herredsriver Christian Larsen Hasselriis, født $\frac{1}{1}$ 1778 i Rbhvn., dep. 1796 fra Metropolitanaskolen, † $\frac{1}{1}$ 1821 i Hasle, og Hustru

Cathrine Richter, f. $\frac{3}{7}$ 1786 i Kbhvn., † $\frac{25}{11}$ 1858 i Aabenraa. Deponerede 1826 fra den lærde Skole i Rønne, erholdt ved examen artium Charakteren h. ill.; 1827 undertastede han sig den philologisk-philosophiske Examen med Charakteren laud.; $\frac{2}{7}$ 1834 constitueredes han, i Anledning af Adjunct Mossins Befordring til geistligt Embede, som Lærer ved denne Skole; ved hvilken han $\frac{1}{6}$ 1838 udnævntes til Adjunct; hans Underviisningsfag vare Fransk, Græsk og Religion; $\frac{2}{6}$ 1853 bekliftedes han allernaadigst til Postmester i Aabenraa.

∞ 1839 Else Cathrine Wolffsen, f. $\frac{7}{7}$ 1814 i Kbhvn., D. af daværende Stibscapitain, senere Toldinspecteur p. Bornholm Casper Henrik Wolffsen, døbt $\frac{1}{3}$ 1781 i Rønne, † $\frac{11}{11}$ 1836 s. St., og Johanne Sabine Behrens, f. $\frac{12}{12}$ 1783 i Kbhvn., † $\frac{1}{7}$ 1845 i Rønne.

Eml. Progr. fra Rønne 1854, S. 8. Grælew's Fort. Per., Suppl. 1, 719.

9 Mathias Mandig Stub, f. 1811 i Kbhvn., hvor Faderen Johan Frederik St. var Kjøbmand, deponerede 1828 fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn, erholdt ved examen artium, ligesom det følgende Aar ved den philosophiske Examen, Charakteren laud.; undertastede sig $\frac{1}{8}$ 1834 theologisk Embedsexamen (h. ill.) og constitueredes $\frac{1}{9}$ 1835 som Lærer ved denne Skole, ved hvilken han $\frac{2}{2}$ 1836 bekliftedes til Adjunct. Hans Underviisningsfag vare Arithmetik, Geometri, Lydsk og Religion. † $\frac{2}{4}$ 1838 i Rønne.

∞ 1836 Juliane Bournonville, f. 1810, D. af Dandsedirecteur Antoine Bournonville, f. i Lyon $\frac{1}{2}$ 1760, † p. Fredensborg $\frac{1}{1}$ 1843 og Hustru Lovisa Sundberg, f. 1778, † $\frac{1}{4}$ 1859 p. Fredensborg.

10. Christian Henrik Bjerling, f. $\frac{3}{2}$ 1813 i Stubbebjerg, S. af Pastor Joh. Fred. B. (der dep. 1803 fra Bordingborg Skole) og Dorteia Benedicte Benzou, † $\frac{11}{11}$ 1863; dep. 1831 fra Nykjøbing Skole (l.) 1832 cand. phil. laud., 1838 polyt. Ex. i anvendt Naturvidenskab. (h. ill.); $\frac{1}{5}$ s. A. constitueredes han som Lærer ved denne Skole til $\frac{2}{7}$ 1841, da han forflyttedes til Aalborg Skole. See bl. Adjuncter i Horsens.

Eml. Grælew's Fort. Per. 1, 120—21, Suppl. 1, 138—9. J. Barf. b. Kall. Geistl. 1. Stamtable over Kam. Bjerling, S. VII. Berl. Tid. 1846, Nr 224 (Fiskerq).

11. Lars Tonnes Frederik Ravn, f. $\frac{7}{7}$ 1813 i

Bivild i Narhuus Stift, er en Søn af Hans Ravn, f. $\frac{1}{11}$ 1776 i Nautrup, dep. 1794 fra Bib. St., † $\frac{1}{3}$ 1836 som Egp. i Dalbynder, Raaby og Sødring i Narh. St. Hans Moder var Mariane Sørensen, f. paa Hevringholm (døbt $\frac{4}{8}$) 1789, † $\frac{7}{7}$ 1812 i Bivild, † $\frac{2}{7}$ 1844 i Randers. Han blev 1823 som Discipel indsat i Randers lærde Skole, hvorfra han 1832 dimitteredes til Universitetet; blev indkaldt ved examen artium, og tog næste Aar den philosophiske Examen, og $\frac{3}{10}$ 1837 theologisk Embedsexamen, begge med bedste Charakter. Var fra $\frac{1}{11}$ 1838 til $\frac{1}{17}$ 1840 Alumnus paa Borchs Collegium; constitueredes $\frac{2}{7}$ 1841 som Lærer ved den lærde Skole i Rønne, og udnævnedes $\frac{2}{5}$ 1842 til Adjunct ved samme. Hans Underviisningsfag vare der Religion, Lydsk og Mathematik; tog 1841 den catechetiske og $\frac{2}{5}$ 1845 den homiletiske Prøve, begge med h. ill.; $\frac{3}{7}$ 1847 Egp. paa Seierøe under Sj. St. (ord. $\frac{1}{8}$) s. A.)

∞ 1842 Enkemad. Ane Clausen, f. Pedersen, f. $\frac{1}{3}$ 1797 i Rørtang i Litjeb Sogn, D. af Smed Bent Pedersen og Hustru Eva Andersdatter.

Eml. Hundruds Skolekalender 1845, S. 47. Grøsløvs Forf. Ber., Ser. 2 763—64.

12. Carl Julius Jeszen, f. $\frac{1}{10}$ 1816 i Abhvn., er en Søn af Student Henrik Jeszen, Overlærer ved Svetatens Drengeskole i Nyboder, † 1833, og Bolette Kirstine Birgitte Lügen. Efterat have nydt Underviisning i 2 private Instituter blev han i Oct. 1830 optagen i Metropolitanstolens 2den Cl. (A.). Fra denne Skole dimitteredes han 1835 til Universitetet, ved Examen Artium erholdt han, ligesom det næste Aar ved den philosophiske Examen, Charakteren laud.; han studerede derefter Theologi, og underkastede sig $\frac{1}{11}$ 1841 theologisk Attestats med Charakteren h. ill., og 2den Gang $\frac{7}{7}$ 1842 med Charakteren laud. imprimis ob specimen script. Blev $\frac{1}{5}$ s. A. Alumnus paa Borchs Collegium og constitueredes $\frac{3}{8}$ 1844 som Lærer ved Rønne lærde Skole, ved hvilken han $\frac{3}{10}$ 1845 bestiftedes til Adjunct. Hans Underviisningsfag vare Dansk, Religion og Mathematik; $\frac{1}{5}$ 1856 bestiftedes han til Egp. for St. Ibs og Evaniske Menigheder paa Bornholm.

∞ 1844 Catharine Drevsen, f., D. af Rbd. Drevsen.

Eml. Autobiographi i Programmet fra Rønne Skole for 1844

§. 21—23. Hundruppe Skolekalender 1845, S. 59. Progr. fra Rønne 1856, S. 30

13. Jacob Claudius Jork, f. $\frac{1}{9}$ 1820 i Rbhvn., er en Søn af tgl. Lærer ved Söcädetakademiet Christian Jork, f. $\frac{3}{9}$ 1791 i Rønne, † $\frac{2}{4}$ 1857 i Rbhvn. og Else Johanne Gude Prah1, f. $\frac{2}{6}$ 1799, † $\frac{2}{1}$ 1855. Han deponerede 1838 privat fra Rbhvn. Ved examen artium erholdt han Charakteren laud.; det næste Aar underkastede han sig den philosophiske Examen og $\frac{2}{5}$ 1845 theologisk Examen, begge med Charakteren h. ill.; ved den homiletiske Prøve erholdt han Charakteren laud.; $\frac{2}{4}$ 1846 blev han constitueret som Lærer ved Rønne højere Realskole, ved hvilken han $\frac{2}{9}$ 1847 befuldmægtigedes til Adjunct. Hans Underviisningsfag vare Danst, Engelsk, Historie og Geographi; $\frac{1}{5}$ 1858 befordredes han til Sgp. i Paulsker p. Bornholm. „Han var en dygtig, retsindig og uidskjær Lærer“.

∞ $\frac{1}{5}$ 1848 Marine Maritte Michelsen, f. $\frac{5}{3}$ 1821, D. af Andreas Frederik Michelsen, Kjøbmand i Rønne, f. 1783, † $\frac{1}{2}$ 1824, og Bodil Kristine Dam, f. $\frac{2}{7}$ 1792 (lever).

Sml. Programmet fra Rønne for 1859, S. 13.

14. Mogens Christian Ancher, f. $\frac{2}{1}$ 1819 i Rønne, var en Søn af Skipper Jørgen Ancher sftds., f. $\frac{2}{2}$ 1784, † $\frac{1}{6}$ 1856, og Hustru Cathrine Sophie Mahler, f. $\frac{2}{5}$ 1791, † $\frac{1}{8}$ 1854; 1839 deponerede han ved Universitetet fra sin Fødebyes lærde Skole, ved examen artium erholdt han, ligesom det næste Aar ved den philosophiske Examen, Charakteren laud.; d. $\frac{4}{1}$ 1845 underkastede han sig theologisk Embedsexamen med Charakteren haud illaud.; d. $\frac{2}{4}$ 1846 constitueredes han som Lærer ved Rønne Skole, ved hvilken han d. $\frac{2}{9}$ 1847 ansattes som Adjunct; var efter Espersens Død $\frac{1}{4}$ 1859 fungerende Rector til Skoleaarets Udgang; hans Lærefag her vare Naturhistorie, Mathematik og Naturlære. † i dette Embede efter flere Aars tiltagende Sygelighed og tunge Lidelser $\frac{1}{5}$ 1861. Han var en begavet og routineret Lærer, der med en sjelden Kjærlighed sluttede sig til denne Skole, der havde opfostreret ham iclv.

∞ $\frac{2}{8}$ 1847 Johanne Elisabeth Catharine Juul, f. $\frac{2}{8}$ 1824, † $\frac{1}{7}$ 1863 i Rønne, D. af Bager Juul paa Christianshavn, f. $\frac{2}{9}$ 1798, † $\frac{2}{6}$ 1824, og Christiane Sophie Hoedt, f. $\frac{1}{8}$ 1800 (lever).

Sml. Programmet fra Rønne Skole, 1861, S. 9.

15. Michael Rodevald Gjørup Brandt, f. $1\frac{1}{2}$ 1819 i Brandstrup Præstegd., Bib. St., hvor Faderen Jørgen Ludvig Br. da var Præst, f. 1° 1788, deponerede 1810 fra Aarhus St., \dagger $3\frac{1}{2}$ 1844 som Egp. i Asperup og Roerslev i Fyen; Moderen Elisabeth Gjørup, D. af Mich. Rodevald G., Amtsforvalter i Viborg og Arengaard Sophie Fønss. Deponerede 1837 fra Viborg Skole, erholdt saavel ved examen artium som det næste Aar ved anden Examen og 2° 1841 ved theologist Attestats Charakteren laud; ligeledes 1° 1846 ved den homiletiske og 2° 1846 ved den katechetiske Prøve, 2° 1847 constitueredes han som Lærer ved Rønne Skole, ved hvilken han 2° 1850 bestiftedes til Adjunkt; hans Underviisningsfag vare her Dansk, Historie og Geographi, ogsaa ledede han fra 1° 1850 den gymnastiske Underviisning; 1° 1853 udnævntes han til Egp. paa Fuur.

o 1) 1848 Francisca Nicolette Frederikke Bülow, f. 2° 1820 i Aalborg, \dagger $\frac{2}{3}$ 1855 p. Fuur, D. af Major Magnus Lüchow B., forhen Regiments-Quartiermst. ved 3 S. S. R., \dagger 7 1859 i Flensborg i sit 77de Aar, og Christiane Charlotte Jensen. Eml. Grønløvs Forf. Per., Suppl. 1, 230.

2) en Huusmandsdatter paa Fuurland.

16 Richard Theodor Hoff, f. 7 1824 i Beile, er en Søn af Pastor Ernst Carl Frederik Hoff, f. 4 1782 i Rbhvn., dep. 1797 privat, \dagger 3° 1834 som Egp. i Bivild og Beilbye i Arh. St. og Anna Maria Laurigen, f. i Rbhvn. $1\frac{1}{2}$ 1789. \dagger 1° 1854 i Randers; blev i Oct. 1837 optagen som Discipel i Randers lærde Skole, hvorfra han i Aaret 1844 blev dimitteret til Rbhvns. Universitet og erholdt ved examen artium Charakteren laud.; $\frac{1}{4}$ og $2\frac{1}{4}$ 1845 undertastede han sig 2den Examen med samme Udfald (3 l. p. c. og 6 laud.); han studerede derefter Philologi, men i 1848 afbrødes hans Studeringer $\frac{1}{2}$ Aar, medens han som Frivillig gjorde Tjeneste ved 9de Linieinfanteri Batalion; 16de og 17de Juni 1852 absolverede han den philologist-historiske Embedsexamen med Charakteren h. ill. (29), og constitueredes derefter $\frac{2}{3}$ 1853 som Lærer ved Rønne højere Realskole; 1° 1854 undertastede han sig den praktiske Prøve (laud. 25), og 1° f. A. bestiftedes han til Adjunkt ved ovennævnte Skole, hvor hans Underviisningsfag ere Tydsk og Latin.

∞ $\frac{2^8}{7}$ 1854 Maria Christine Theilmann, f. $\frac{2^6}{8}$ 1830, D. af Kammerraad Hans Peter Theilmann, Godsforvalter ved Stamhuset Sæbygaard i Benhøjsel, f. $\frac{2^6}{7}$ 1793, † $\frac{2^4}{11}$ 1854 og Dorothea Dvergaard, f. $\frac{5}{1}$ 1795.
 Sm. Hundrup's philol. Cand 1860, Nr. 14.

17. Hans Christian Rømer, f. $\frac{3^0}{11}$ 1817 i Rønne, er en Søn af Borgercaptain og Brændeviinsbrænder Jens Rømer jstb., f. 1791, † 1857, og Agnete Cathrine Dam, f. 1796, † 1857. Dimitteredes 1836 til Universitetet fra den lærde Skole i Rønne, og erholdt ved examen artium Hovedcharakteren laud.; det næste Aar undertastede han sig 2den Exame, men erholdt først i Foraaret 1838 Hovedcharakteren h. ill., da Examination i Hebraisk paa Grund af Professor Johansens Sygdom blev udsat til den Tid; $\frac{2^0}{1}$ 1846 undertastede han sig theologisk Embedsexamen (h. ill.); blev $\frac{1^7}{5}$ 1852 første Lærer ved Borgerkolen i Svanke, og $\frac{2^3}{8}$ 1854 bestiftet til Adjunkt ved den højere Realskole i Rønne, hvor hans Underviisningsfag ere Latin (i 3die Cl.) og Dansk i alle Classer. Ugift.

18. Frederik Julius Hastrup, f. $\frac{1^4}{2}$ 1821 p. Balløe, hvor Faderen Morten H. da var Forpagter, senere Proprietair i Jylland og i Staane, Moderen Sophie Hansen. Kom $\frac{1^0}{10}$ 1831 i Aalborg Kathedralskole, hvorfra han deponerede 1838; ved examen artium erholdt han Charakteren laud., 1839 blev han udmærket ved den philosophiske Examen; studerede derefter Theologi og undertastede sig $\frac{7}{7}$ 1846 theologisk Embedsexamen (h. ill.); $\frac{5}{8}$ 1857 constitueredes han som Lærer ved Rønne højere Realskole, ved hvilken han $\frac{1^8}{3}$ 1855 bestiftedes til Adjunkt; hans Underviisningsfag ved denne Skole vare Historie, Geografi og Fransk; $\frac{2^0}{5}$ 1860 forflyttedes han i samme Stilling til Odense Kathedralskole.

∞ $\frac{8^0}{10}$ 1864 i Odense Sfr. Augusta Jørgine Johansen, f. $\frac{1^4}{8}$ 1844 i Odense, D. af Murer Frederik Ludvig Johansen og Anna Kirstine Sørensen.

19. Christian Grønbech Roesøed, f. $\frac{1^2}{10}$ 1827 i Rønne, er en Søn af Artillericapitain og Løjtnant Marcus Conrad Roesøed, der findes nedensfor bl. Timelærere Nr. 2; blev 1836 indsat som Discipel i Rønne lærde Skole, hvorfra han 1846 dimitteredes til Universitetet og

erholdt ved examen artium Charakteren laud.; $\frac{1}{7}$ 1847 og $\frac{5}{8}$ 1848 undertastede han sig den philosophiske Examen med samme Udfald. Han studerede derefter Philologi, og undertastede sig d. $\frac{2}{6}$ 1855 den philologisk-historiske Embedsexamen med Hovedcharakteren h. ill. (36); $\frac{1}{4}$ 1857 afslagde han samme Examins praktiske Prøve med samme Udfald (23), og var allerede fra $\frac{1}{6}$ 1856 constitueret som Lærer og beskikketes $\frac{2}{8}$ 1857 til Adjunkt ved denne Skole. Hans Underviisningsfag have været Latin, Græst, Dansk, Historie og Skrivning.

∞ $\frac{1}{5}$ 1858 Maria Christiane Andresen, f. $\frac{1}{5}$ 1834 i Hillerød, D. af Apotheker Ebbe Madsen Andresen, f. 1804 i Haderslev, † 1838 i Hillerød, og Hustru Sophie Frederikke Schøndel, f. $\frac{8}{8}$ 1800 i Helsingør, † $\frac{1}{4}$ 1855, ∞ 2) Hofapotheker Herman Edvard Louis Hasfelriis, f. 1815 i Hæstle.

Eml. Sundrups Philolog. Cand. 1860, S. 25 (Nr. 29).

20. Johan Peter Magnus Jespersen, f. $\frac{2}{5}$ 1833 i Sect. Bodil, Søn af Krd. Johan Bohn Jespersen, Proprietair til Rannifegaarden i Bodilsker; f. $\frac{2}{3}$ 1800 i Nexø og Vita Bolette Fischer, f. $\frac{2}{2}$ 1807 i Næstved, ∞ $\frac{2}{7}$ 1830 i Rønne. Optoges $\frac{3}{9}$ 1844 som udstuderende Discipel i Rønne Skole, hvilken han, efter at have gjenneengaaet et fuldstændigt Realekursus, atter forlod efter Hovedexamen 1849; 1854 cand. polytechn., $\frac{3}{9}$ 1858 constitueredes han som Lærer ved Rønne Skole, ved hvilken han $\frac{1}{3}$ 1859 erholdt fast Ansættelse som Adjunkt. Hans Underviisningsfag ere Engelsk, Naturlære og Naturhistorie.

∞ $\frac{2}{4}$ 1859 i Ringenæs Anna Christine Boysen, f. $\frac{1}{3}$ 1834 i Ringenæs, D. af Stibskapitain Henning Peter Boysen og Anna Cathrine Taysen.

Eml. Lenguët, Statsraadinde Marie Roefoeds Eløst, S. 3. E. M. Jespersen, Stamtafle over Fam. Jespersen, S. 16.

21. Johan Peter Bang, f. $\frac{1}{8}$ 1836 (ikke 1837) i Rolding, hvor hans Fader Jacob Henningsen Bang, f. $\frac{1}{3}$ 1808 i Fredericia, † i Horsens $\frac{1}{6}$ 1855, da var Adjunkt ved den lærde Skole. Han optoges $\frac{2}{10}$ 1849 i Horsens lærde Skole, ved hvilken han 1854 undertastede sig Afgangsexamen (udm.), $\frac{1}{6}$ 1855 blev han ligeledes udmærket ved den philosophiske Examen. Han studerede derefter Philologi, og undertastede sig 24—25. Juni

1859 philologist-historist Embedsexamen (laud.); $\frac{2}{9}$ 1860 constitueredes han som Lærer ved denne Skole, ved hvilken han $\frac{4}{5}$ 1861 bestiftedes til Adjunkt. Hans Underviisningsfag ere Franst, Historie og Geographi.

∞ $\frac{1}{3}$ 1862 Johanne Luise Christiane Salome Jørgensen, f. $\frac{1}{5}$ 1838 i Aarhus, D. af Portraitmaaler Litt. Søren Møller Jørgensen, f. $\frac{2}{7}$ 1795 og Frederikke Louise Bendigsen, f. $\frac{1}{9}$ 1798, † $\frac{2}{8}$ 1853.

Emf. Lengnick, Moritz Fischer, S. 2, Hundrups philol. Rand 1860, Nr. 48.

22 Landinspecteur Henrik Magnus Lund, f. $\frac{1}{3}$ 1823 i Nexø, S. af Artillerikapit. og Adjutant ved Bornholms Militz Hans Henrik Lund i Rønne, f. $\frac{1}{2}$ 1790 i D. Maria Sogn, † sftd. $\frac{2}{4}$ 1845, og Hustru Karen Kirstine Kjoller, f. $\frac{1}{3}$ 1803 i Bodilsker, † $\frac{1}{5}$ 1866. Optoges $\frac{5}{9}$ 1836 i Rønne Skole, hvorfra han deponerede 1843. Ved examen artium erholdt han, ligejøm $\frac{1}{4}$ og $\frac{2}{4}$ 1844 ved den philosophiste Examen Charakteren h. ill. Han bestiftedes $\frac{1}{5}$ 1852 til Landmaaler, og blev 1853 efter Adjunct Hasselviis antaget som Lærer i Skrivning ved denne Skole. I Oct. 1854 opgav han denne Underviisning for at underkaste sig Landinspecteurexamen, og efterat have afsløveret denne blev han $\frac{1}{7}$ 1856 bestiftet til Landinspecteur og $\frac{1}{5}$ 1857 antaget til som Timelærer, istedet for Adjunct Ancher, at give Underviisning i Mathematik og Regning; 1860 udnævntes han til Veinspecteur paa Bornholm, men beholdt dog sine fleste Timer her ved Skolen; $\frac{2}{3}$ 1861 constitueredes han som Lærer ved Skolen, og $\frac{1}{5}$ 1862 udnævntes han til Adjunkt sftd.

∞ $\frac{1}{6}$ 1857 Petrea Christiane Marcker, f. $\frac{1}{6}$ 1829 i Rønne, D. af Borgercapitain Rasmus Marcker og Karen Margrethe Dam.

4. Timelærere.

1. Henning Jensen, f. 1794 i Rønne, S. af Amtsprøvst Johan Jensen, (f. $\frac{1}{2}$ 1756 i Odense, dep. 1778 fra Odense Gymn., anført i Erslevs Forf. L. 1, 775—6) Sgp. i Rønne. Deponerede 1815 privat (tg.) og var i 1820 Timelærer i Rønne Skole, † ung og ugift.

2. Artillericapitain og Løjtnant Marcus Conrad Roesjøed, f. $\frac{1}{10}$ 1792 i Rønne. Hans Fæder,

der boede i Nexø heed egentlig Munch, men antog Navnet Koesoed. Var 1840 Lærer i Kalligraphi i Rønne Skole indtil 1844, da et forøget Lærerpersonele gjorde en særegen Kalligraphilærer oversflødig, † $\frac{3}{3}$ 1857 paa Frederiks Hosp. i Kbhvn.

∞ $\frac{1}{9}$ 1827 Hermanndine Cæcilie Sonne, f. $\frac{1}{5}$ 1798 p. store Loftsgd. i Aker Sogn. † $\frac{2}{8}$ 1858 i Rønne.

3. Borgerlieutenant og Kunstdrejer Niels Sørensen, f. 1797, var 1840 Lærer i Tegning i denne Skole. † $\frac{2}{6}$ 1850.

4. Landinspecteur Henrik Magnus Lund, var Timelærer fra 1853, see bl. Adjunker Nr. 22.

5. Jørgen Stender Curdts, f. $\frac{1}{2}$ 1817 i Rønne, S. af prakt. Læge Joh. Clement Curdts, f. $\frac{2}{11}$ 1788 i Thüringen, † $\frac{1}{10}$ 1861 i Rønne (der findes i Grølew's F. L. 1,315 og Suppl. 1,342—3) og 1ste Hustru Agnethe Cathrine Stender, f. 1798, † $\frac{1}{8}$ 1837. Blev indsat som Discipel i sin Fødebyes lærde Skole fra hvilken han 1835 dimitteredes til Universitetet, og erholdt ved examen artium, ligesom det næste Aar ved den philosophiske Examen, Charakteren laud.; blev under Landmaaler Lunds Fraværelse i Mai og Juni 1854 Timelærer i Skrivning, hvilken Underviisning han atter erholdt i Oct. f. A. 1855 Lærer ved Rønne Borger-skole.

∞ Juliane Margrethe Grønbech, f. $\frac{1}{1}$ 1818 i Rønne, D. af Rjebmd. Hans Madsen Grønbech, f. $\frac{2}{6}$ 1784 i Dister (lever) og Margrethe Kirstine Bidstrup, f. $\frac{1}{8}$ 1783 i Allinge. † $\frac{1}{4}$ 1862.

6. Seminarist Petersen, Lærer ved Rønne Borger-skole, overtog $\frac{1}{10}$ 1858 Sangunderviisningen.

7. Niels Rudolph Suhr, f. $\frac{2}{3}$ 1800 i Thorup Præstegd. i Nordsjælland, (S. af Peter Jensen Suhr, f. $\frac{2}{10}$ 1774, † som Chordegne og Cantor i Helsingør $\frac{3}{12}$ 1808, og Caroline Magdalene Carlsen, f. $\frac{1}{1}$ 1770, † $\frac{1}{2}$ 1837). Contotrist paa Rønne Amtstue og Musikus, overtog 1859 Sangunderviisningen istedet for Hr. Petersen. Han er ugift.

Eml. Længsind, Geneal. over Fam. Suhr 1848, S. 2.

8. Andreas Larsen Hjorth, f. $\frac{1}{3}$ 1823 i Rønne, S. af Smed Laurits H. Istd., f. $\frac{1}{11}$ 1794 i Pedersker, og Maren Kirstine Knudsdatter, f. $\frac{1}{2}$ 1802 i Rønne, tog

1849 Seminaristexamen og blev s. N. ansat som Lærer ved Borger-skolen i Rønne; approberedes $\frac{1}{4}$ 1861 af Ministeriet som Læmelærer ved denne Skole, hvor han underviste i Regning og Tegning; $\frac{1}{3}$ 1865 Klotter i Rønne. Er tillige Rigsdagmand.

∞ Marthea Frederikke Marcker, f. $\frac{2}{1}$ 1826 i Rønne, D. af Skipper Niels M., f. 1786 i D. Larsker, † 1854 og Marthe Maria Schou, f. $\frac{1}{4}$ 1790 i Rø Sogn, † 1864.

9. I Gymnastik var Sergeant Jeppe Peter Jysen, f. 1801 i Bøulster Sogn, † som Politibetjent, Lærer indtil 10. Lieutenant (nu Capitain og R*) Peter Michael v. Westh 1846 overtog dette Fag. Han var f. $\frac{9}{0}$ 1822 i Rønne, S. af Brændeviinsbrænder siden Gaardejer Hans Peter Westh, † 18.., og Karen Elisabeth Ancher (lever). Fratraadte som Lærer $\frac{3}{4}$ 1866.

11. Jens Olsen, f. $\frac{2}{3}$ 1840 i Nylars, S. af Huusmand Ole Jensen, f. St., f. $\frac{1}{1}$ 1807 og Cæcilia Nielsd., f. $\frac{2}{1}$ 1808 i Knudsker. Tog Seminarist-Examen. Var Læmelærer ved Skolen fra $\frac{2}{5}$ 1865 til $\frac{3}{4}$ 1866. Ugift.

Bogstavordnet Navnefortegnelse over Lærerne ved Rønne Skole.

Anders, Mogens Chr	A. 14.	Roesfod, Borge Postholm	A. 3.
Andersen, Christoph.	Skrøder.	—	Christ. Grønbeck. A. 19.
	A. 11.	—	Mads. A. 10.
Arboe, Poul.	A. 2.	—	Marcus Conrad. T. 2.
Bang, Joh. Peter.	A. 21.	Ceslilii, Hans Henr.	D. 2.
Beyer, Joh. Vit.	A. 4. D. 1.	Lehmann, Joh	A. 7.
Bjerring, Christ. Henr.	A. 10.	Lund, Henr. Magn.	T. 4. A. 22.
Bohr, Peter Georg.	A. 14.	Mossin, Chr. Frederik.	A. 7.
Brandt, Mich. Rodev.	Gjorup.	Mahre, Johan Andreas.	A. 13.
	A. 15.	Olsen, Jens.	T. 11.
Colding, Jørg. Poulsen.	A. 1.	Petersen.	T. 8.
Curdts, Jørgen Stender.	T. 5.	Rasmussen, Hans	A. 4.
Eversen, Joh. Chr. Subcl.	A. 16.	—	Peter. A. 6.
Funch Clemens.	A. 5.	Ravn, Lars Tønn. Kred.	A. 11.
Hasjelriis, Laur. Georg W.	A. 8.	—	Rasm. Petersen. A. 2.
Hastrup, Freder. Jul.	A. 18.	Rømer, Hans Christen.	A. 17.
Hfort, Marc Ludv.	A. 9.	—	Math. Rasmussen. A. 1.
Hjorth, Andreas Larsen.	T. 8.	Schreyll, Christ.	A. 3.
Hoff, Mich. Theodor.	A. 16.	Stougaard, Joh. Jøraen	A. 8.
Jpsen, Jeppe Peter.	T. 9.	Sommer, Mogens.	A. 5.
Jensen, Henning.	T. 1.	Stephansen, Joh. Jacob.	A. 12.
Jespersen, Joh. Pet. Magn.	A.	Stub, Mathias Mandix.	A. 9.
	20.	Suhr, Niels Rud.	T. 7.
Jessen, Carl Jul.	A. 12.	Sørensen, Niels.	T. 3.
Jork, Jacob Claudius.	A. 13.	Westh, Hans Petersen.	A. 6.
Jørgensen, Simon Georg.	A. 17.	—	Peter Michael. T. 10.
		Whitte, Hans Roesfod.	A. 15.

Rettelser og Tillæg.

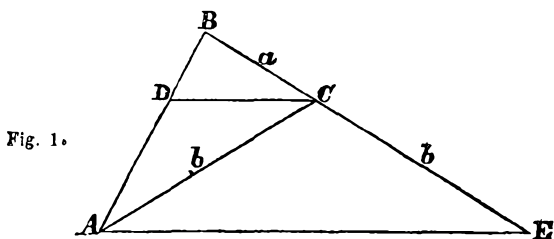
- S. 7. Linie 18 efter Moestorph tilføjet: deponerede 1647 fra Trondshjems Skole.
 — „ — 29. 1679 l. 1⁴ 1679 i Nysted.
 — 44 — 7 f. u. Hans Rasmussen tilføjet: Joh. Erasmi Bornholmiensis, f. 1683, dep. 1701 fra Rønne Skole tilliges med sin ældre Broder Jan Erasmi Bornh.

Vinklens Tredeling.

§ 1.

Læresætning. Naar i Trekanten ABC Vinklen C er det dobbelte af Vinklen A , saa er c Mellempportional mellem a og $a+b$, eller $\frac{a}{c} = \frac{c}{a+b}$, og omvendt naar $\frac{a}{c} = \frac{c}{a+b}$, saa er $\sphericalangle C = 2\sphericalangle A$.

Beviis. BC forlænges over C saa at $CE = b$,

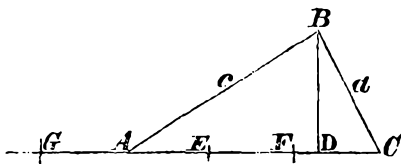
og AE drages. Da ACE er ligebenet, saa have
 $E = \frac{1}{2}BCA = BAC$, altsaa $\triangle ABC \sim \triangle ABE$ fordi B er
 fælles; men da er $\frac{a}{c} = \frac{c}{a+b}$. Er omvendt givet

$\frac{a}{c} = \frac{c}{a+b}$, da indsees ved samme Præparation, at
 $\triangle ABC \sim \triangle ABE$, altsaa $\sphericalangle BAC = \sphericalangle E$ og $\sphericalangle BCA = \sphericalangle BAE$,
 men da $BAE = 2E$, saa bliver ogsaa
 $BCA = 2BAC$.

§ 2.

Læresætning. I Trekanten ABC (Fig. 2) antages
 $AC = b$ at være constant, men Vinklerne A og C at variere,
 medens $C = 2A$. Antages videre $CF = EF = EA = AG$
 $= k$, altsaa $b = 3k$, saa vil B , naar A og C henholds-
 viis voxe fra 0 til 60° og 120° , beskrive den ene Green af
 Hyperblen $y = \pm \sqrt{3} \sqrt{x^2 - k^2}$, med Toppunkterne
 A og F og Brændpunkterne C og G .

Fig. 2.

Beviis. Betegnes Trekantens Høide paa b med

y , og Afstanden mellem y og E med x , saa have

$$c^2 = y^2 + (x+k)^2 = a^2 + ab = y^2 + (2k-x)^2 + 3k\sqrt{y^2 + (2k-x)^2}$$

$$\text{eller } 6kx - 3k^2 = 3k\sqrt{y^2 + (2k-x)^2} \text{ eller}$$

$$2x - k = \sqrt{y^2 + (2k-x)^2}$$

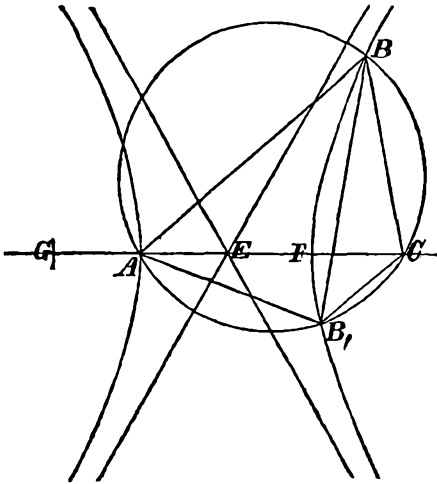
$$\text{altsaa } 4x^2 - 4kx + k^2 = y^2 + 4k^2 - 4kx + x^2$$

og $y = \pm \sqrt{3\sqrt{x^2 - k^2}}$, som er Formlen for en Hyperbel, hvis Eccentricitet er 2 og hvis Toppunkter ere A og F , Midtpunkt E , og Brændpunkter G og C , og hvis Asymptoter, danne Vinkler $= 60^\circ$ med hinanden og Abscisseaxen.

§ 3.

Opgave. At afsætte en Vinkel $= \frac{1}{3}$ af en given Vinkel.

Fig. 3.

Opløsning. Over Afstanden mellem Brændpunktet C i Hyperblen $\sqrt{3}\sqrt{x^2 - k^2} = y$, Fig. 3, og Toppunkt A , eller over AC som Korde, slaes den Bue, som rummer den givne Vinkel, og hele Cirklen tegnes, skjærende Hyperblens ene Gren i 2 Punkter B og B_1 . Jeg drager BA , BC , B_1A og B_1C samt BB_1 , og har da afsat $\frac{1}{3}$ af den givne Vinkel og tillige $\frac{1}{3}$ af dens Supplementvinkel.

Beviis. Ifølge § 2 har man $\sphericalangle BCA = 2\sphericalangle BAC$, altsaa $\sphericalangle B_1CA = 2\sphericalangle B_1AC$ eller $\sphericalangle B_1CA = \frac{1}{2}\sphericalangle B_1AC$, ligeledes $\sphericalangle ACB_1 = 2\sphericalangle B_1AC$, altsaa $\sphericalangle B_1CA = \frac{1}{2}\sphericalangle ACB_1$ eller

$\cup B, C = \frac{1}{3} \cap AB, C$; men da er ogsaa $\sqrt{B, BC} = \frac{1}{3} \sqrt{ABC}$ og $\sqrt{BB, C} = \frac{1}{3} \sqrt{AB, C}$.

§ 4.

I Hyperblen Fig. 3 have $AB^2 = k^2 + 2kx + x^2 + 3x^2 - 3k^2 = 4x^2 + 2kx - 2k$. Men man har ogsaa $BC = 2x - k$, altsaa $BC(3k + BC) = (2x - k)$

$$(2x + 2k) = 4x^2 + 2kx - 2k^2, \text{ altsaa } AB^2 =$$

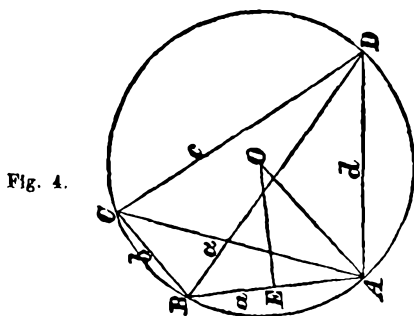
$BC(AC + BC)$ og $\frac{BC}{AB} = \frac{AB}{AC + BC}$, altsaa $\sqrt{BCA} = \sqrt{2BAC}$

ifølge § 1.

Man kan altsaa af Formlen $y = \pm \sqrt{3} \sqrt{x^2 - k^2}$ og Nr. 1 ogsaa bevise Opløsningen i Nr. 3.

Den indskrevne F i i r k a n t.

§ 1.

Sættes i Fig. 4 $AB = a$, $BC = b$, $CD = c$ og $AD = d$, og betegnes Diagonalen BD med x , saa har man, da $A + C = 180^\circ$,

$\cos A = -\cos C$, og da videre

$$\cos A = \frac{a^2 + d^2 - x^2}{2ad} \quad \text{og} \quad \cos C = \frac{b^2 + c^2 - x^2}{2bc},$$

saa har man
$$\frac{a^2 + d^2 - x^2}{2ad} = \frac{x^2 - b^2 - c^2}{2bc}$$

$$\frac{a^2bc + bd^2c - bcx^2 = adx^2 - ab^2d - ac^2d, \text{ hvoraf}}{(ad + bc)x^2 = a^2bc + bcd^2 + ab^2d + ac^2d}$$

$$= (ac + bd)(ab + cd), \text{ og}$$

$$x^2 = \frac{(ac + bd)(ab + cd)}{ad + bc}, \text{ som er den}$$

tidligere ad elementær Vei fundne Formel for Diagonalen. Ved Analogi faaer man

$$AG = y = \frac{(ac + bd)(ad + bc)}{ab + cd}.$$

§ 2.

Da $\cos A = -\cos C$, saa har man

$$\cos A = \frac{a^2 + d^2 - x^2}{2ad} = \frac{-b^2 - c^2 + x^2}{2bc},$$

$$\text{altsaa } 2ad\cos A = a^2 + d^2 - x^2$$

$$2bcc\cos A = -b^2 - c^2 + x^2$$

$$\frac{2(ad + bc)\cos A = a^2 + d^2 - b^2 - c^2}{}$$

$$\cos A = \frac{a^2 + d^2 - b^2 - c^2}{2(ad + bc)}.$$

§ 4.

$\sin A$ bestemmes som $\sqrt{1 - \cos^2 A} = \sqrt{(1 + \cos A)(1 - \cos A)}$

$$\begin{aligned}
&= \sqrt{\frac{2ad+2bc+a^2+d^2-b^2-c^2}{2(ad+bc)}} \times \frac{2ad+2bc-a^2-d^2+b^2+c^2}{2(ad+bc)} = \\
&= \frac{\sqrt{(a+d+b-c)(a+d-b+c)(-a+d+b+c)(a-d+b+c)}}{2(ad+bc)} = \frac{\sqrt{g}}{2(ad+bc)}.
\end{aligned}$$

Ved Analogi faaer man $\sin B = \frac{\sqrt{g}}{2(ab+cd)}$ osv.

§ 4.

Da $\cos \frac{1}{2}A = \sqrt{\frac{1+\cos A}{2}}$, saa faaer man

$$\cos \frac{1}{2}A = \sqrt{\frac{(a+d+b-c)(a+d-b+c)}{4(ad+bc)}} \text{ og } \sin \frac{1}{2}A =$$

$$\sqrt{\frac{(-a+d+b+c)(a-d+b+c)}{4(ad+bc)}} \text{ og } \operatorname{Tg} \frac{1}{2}A = \sqrt{\frac{(-a+d+b+c)(a-d+b+c)}{(a+d-b+c)(a+d+b-c)}}.$$

Sin A kan ogsaa udledes af de to Udtryk for $\cos \frac{1}{2}A$ og $\sin \frac{1}{2}A$.

§ 5.

Sættes $\frac{a+b+c+d}{2} = s$, saa bliver $\sin \frac{1}{2} A$

$$= \sqrt{\frac{(s-a)(s-d)}{(ad+bc)}} \text{ og } \cos \frac{1}{2} A = \sqrt{\frac{(s-b)(s-c)}{(ad+bc)}} \text{ og}$$

$$\sin A = \frac{2\sqrt{(s-a)(s-b)(s-c)(s-d)}}{(ad+bc)} \text{ og}$$

$$\operatorname{tg} \frac{1}{2} A = \sqrt{\frac{(s-a)(s-d)}{(s-b)(s-c)}}.$$

§ 6.

Da $\triangle ABD = \frac{1}{2} ad \sin A$ og $\triangle BCD = \frac{1}{2} bc \sin C$,
 men $\sin A = \sin C$, saa faaer man $\frac{1}{2} ad \sin A + \frac{1}{2} bc \sin A$
 $= \triangle ABD + \triangle BCD = \frac{1}{2}(ad+bc) \sin A = \frac{\sqrt{q}}{4} =$ den
 indskrevne Firkants Areal $= \sqrt{(s-a)(s-b)(s-c)(s-d)}$.

§ 7.

For at bestemme den omskrevne Cirkels Radius
 ved a, b, c og d , maa man blot huske, at den samme
 Cirkel er omskreven om $\triangle ABD$, og at altsaa $r = \frac{x}{2 \sin A}$

$$= \sqrt{\frac{(ac+bd)(ab+cd)}{(ad+bc)}} \cdot \frac{(ad+bc)}{\sqrt{q}} \text{ eller}$$

$$r = \sqrt{\frac{(ab+cd)(ac+bd)(ad+bc)}{q}} = \sqrt{\frac{\mu}{q}}.$$

§ 8.

Sættes i alle disse Formler $d = 0$, saa forvandles de
 til de tilsvarende Formler, der gjælde for Trekanten ABC

§ 9.

Formlen $tg \frac{1}{2}A = \sqrt{\frac{(s-a)(s-d)}{(s-b)(s-c)}}$ giver en let Me-

thode til at construere den indskrevne Firkant af dens Sider a, b, c og d , idet $\sqrt{(s-a)(s-d)}$ og $\sqrt{(s-b)(s-c)}$ construeres og afsættes som Catheter i en retvinklet Trekant, hvori da Vinklen overfor $\sqrt{(s-a)(s-d)} = \frac{1}{2}A$.

§ 10.

Den Vinkel, som de 2 Diagonaler danne med hinanden bestemmes ved følgende Betragtning. Naar Diagonalerne danne en Vinkel $= \alpha$ med hinanden, er Fiirkantens Areal $= \frac{1}{2}xy \sin \alpha$ idet Diagonalerne betegnes x og y , altsaa $\frac{1}{2}xy \sin \alpha = \frac{\sqrt{g}}{4}$, men $xy = ac + bd$, altsaa $\sin \alpha = \frac{\sqrt{g}}{2(ac+bd)}$, som tillige viser, at α og dens Nabovinkel ere de Vinkler, som vilde ligge mellem a og c eller b og d naar Siderne i den indsk. Firkant fulgte efter hinanden i Ordenen a, c, b og d .

§ 11.

Formlen for EO eller for Centrums Afstand fra α

bestemmes som $\sqrt{r^2 - \frac{a^2}{4}} = \sqrt{\frac{\mu}{g} - \frac{a^2}{4}} = \sqrt{\frac{4\mu - a^2g}{4g}}$,

men i dette Udtryk er

$$4\mu - a^2g = (2bcd + ab^2 + ac^2 + ad^2 - a^3)^2,$$

$$\text{altsaa } EO = \frac{2bcd + ab^2 + ac^2 + ad^2 - a^3}{2\sqrt{g}} = \frac{\alpha}{2\sqrt{g}}$$

Fra b bliver Centrums Afstand

$$\frac{2acd + a^2b + bc^2 + bd^2 - b^3}{2\sqrt{\varrho}} = \frac{\beta}{2\sqrt{\varrho}}$$

og fra c
$$\frac{2abd + a^2c + b^2c + cd^2 - c^3}{2\sqrt{\varrho}} = \frac{\gamma}{2\sqrt{\varrho}}$$

og fra d
$$\frac{2abc + a^2d + b^2d + c^2d - d^3}{2\sqrt{\varrho}} = \frac{\delta}{2\sqrt{\varrho}},$$

bestemte ved Analogi med Udtrykket for EO .

12.

Tællerne α , β , γ og δ i de Brøker, der udtrykke Centrums Afstande fra de 4 Sider, ere hver at betragte som Udtryk for et Prisme, hvis Grundflade er Firkanten, og hvis Høide er 8 Gange Centrums Afstand fra Siden. For Ex. $\alpha = 8EO \times ABCD$, $\beta = ABGD$ multipliceret med 8 Gange Centrums Afstand fra b o. s. v.

Dette indses af $EO = \frac{\alpha}{2\sqrt{\varrho}}$, hvorefter følger $\alpha = EO \times 2\sqrt{\varrho}$,

men $2\sqrt{\varrho} = 8ABCD$ altsaa $\alpha = 8EO \times ABCD$.

§ 13.

Da $\alpha = \sqrt{4\mu - a^2}\varrho$ og $\beta = \sqrt{4\mu - b^2}\varrho$, saa indses, at $\alpha^2 - \beta^2 = (b^2 - a^2)\varrho$ og $\alpha^2 - \gamma^2 = (c^2 - a^2)\varrho$ o. s. v.

§ 14.

Man kan opløse enhver Sum eller Differents af 2 af de 4 Størrelser α , β , γ og δ i 3 Factorer, hver af 1ste Grad.

Man har $\alpha = 2bcd + ab^3 + ac^2 + ad^2 - a^3$

$\beta = 2acd + a^2b + bc^2 + bd^2 - b^3$, altsaa

$$\begin{aligned}
 \alpha + \beta &= (a+b)2cd + (a+b)ab + (c^2 + d^2) - (a+b)(a^2 - ab + b^2) \\
 &= (a+b)(2cd + 2ab + c^2 + d^2 - a^2 - b^2) \\
 &= (a+b)((c+d)^2 - (a-b)^2) - \\
 &= (a+b)(-a+b+c+d)(a-b+c+d).
 \end{aligned}$$

Man har videre $\alpha - \beta = (b-a)(2cd + ab - c^2 - d^2) + (b-a)(a^2 + ab + b^2)$
 $= (b-a)(2cd - c^2 - d^2 + 2ab + a^2 + b^2)$ eller

$$\alpha - \beta = (b-a)(a+b+c-d)(a+b-c+d), \text{ som foldet med Ligningen for } \alpha + \beta$$

giver Udtrykket i § 13 for $\alpha^2 - \beta^2$.

§ 15.

Ved at addere $\alpha + \beta = (a+b)(-a+b+c+d)(a-b+c+d)$ til

$$(\gamma - \delta) = (d-c)(-a+b+c+d)(a-b+c+d)$$

faaer man $(\alpha + \beta + \gamma - \delta) = (-a+b+c+d)(a-b+c+d)(a+b-c+d)$

$$= \frac{\rho}{a+b+c-d}, \text{ og } -\alpha + \beta + \gamma + \delta = \frac{\rho}{a+b+c-d} \text{ o. s. v.}$$

§ 16.

Jeg sætter nu for Kortheds Skyld

$$-a+b+c+d = a, \quad a-b+c+d = b, \text{ osv. Videre sættes}$$

$$-\alpha + \beta + \gamma + \delta = \alpha, \quad \alpha - \beta + \gamma + \delta = \beta, \text{ osv.}$$

$$\text{Jeg har da } \alpha, \beta, \gamma, \delta, = \frac{\varrho^4}{\varrho} = \varrho^3 = P \text{ eller } \varrho = \sqrt[3]{P}.$$

$$\text{Da videre } \alpha, = b, c, d, = -\alpha + \beta + \gamma + \delta$$

$$\beta, = a, c, d, = \alpha - \beta + \gamma + \delta$$

$$\gamma, = a, b, d, = \alpha + \beta - \gamma + \delta$$

$$\delta, = a, b, c, = \alpha + \beta + \gamma - \delta \text{ saa faaer}$$

13.

$$\text{man } \alpha = \frac{-b, c, d, + a, c, d, + a, b, d, + a, b, c,}{4} = \frac{\alpha, b, c, d,}{4} \left(-\frac{1}{a,} + \frac{1}{b,} + \frac{1}{c,} + \frac{1}{d,} \right)$$

$$\beta = \frac{\varrho}{4} \left(\frac{1}{a,} - \frac{1}{b,} + \frac{1}{c,} + \frac{1}{d,} \right)$$

$$\gamma = \frac{\varrho}{4,} \left(\frac{1}{a,} + \frac{1}{b,} - \frac{1}{c,} + \frac{1}{d,} \right)$$

$$\delta = \frac{\varrho}{4} \left(\frac{1}{a,} + \frac{1}{b,} + \frac{1}{c,} - \frac{1}{d,} \right),$$

§ 17.

Opgave. Af α, β, γ og δ at bestemme a, b, c og d .

De 4 Ligninger $\alpha = -a^3 + ab^2 + ac^2 + ad^2 + 2bcd$

$$\beta = -b^3 + a^2b + bc^2 + bd^2 + 2acd$$

$$\gamma = -c^3 + a^2c + b^2c + cd^2 + 2abd$$

$$\delta = -d^3 + a^2d + b^2d + c^2d + 2abc \text{ give}$$

som oven viist

$$\alpha, \beta, \gamma, \delta, = \varrho^3 = P \text{ eller}$$

$$\sqrt[3]{P} = \varrho, \text{ altsaa } \frac{\sqrt[3]{P}}{\alpha} = a, = -a + b + c + d.$$

Man har da ved Analogi foruden

$$\frac{\sqrt[3]{P}}{\alpha} = -a + b + c + d,$$

$$\frac{\sqrt[3]{P}}{\beta} = a - b + c + d,$$

$$\frac{\sqrt[3]{P}}{\gamma} = a + b - c + d,$$

$$\frac{\sqrt[3]{P}}{\delta} = a + b + c - d,$$

hvoraf med Lethed udledes

$$\begin{aligned} a &= \frac{(-\beta, \gamma, \delta, + \alpha, \gamma, \delta, + \alpha, \beta, \delta, + \alpha, \beta, \gamma,)}{4P} \sqrt[3]{P} = \\ &= \frac{-\alpha^3 + a\beta^2 + a\gamma^2 + a\delta^2 + 2\beta\gamma\delta}{\sqrt[3]{P^2}} = \frac{A}{\sqrt[3]{P^2}} \\ b &= \frac{B}{\sqrt[3]{P^2}}, \quad c = \frac{C}{\sqrt[3]{P^2}}, \quad d = \frac{D}{\sqrt[3]{P^2}}, \end{aligned}$$

idet A, B, C og D ere samme Functioner af α, β, γ og δ som α, β, γ og δ ere af a, b, c og d .

§ 18.

Af Ovenstaaende følger umiddelbart Bestemmelsen af a , b , c og d ved deres Afstand fra den omskrevne Cirkels Centrum. Betegnes nemlig, med α Afstanden mellem a og Centrum, med β Afstanden mellem b og Centrum osv. saa har man

$$a = \frac{\alpha}{2\sqrt{\varrho}}, \quad b = \frac{\beta}{2\sqrt{\varrho}}, \quad c = \frac{\gamma}{2\sqrt{\varrho}} \quad \text{og} \quad d = \frac{\delta}{2\sqrt{\varrho}},$$

$$\text{altsaa} \quad a - b + c + d = \frac{\alpha - \beta + \gamma + \delta}{2\sqrt{\varrho}} = a',$$

$$a - b + c + d = \frac{\alpha - \beta + \gamma + \delta}{2\sqrt{\varrho}} = b',$$

$$a + b - c + d = \frac{\alpha + \beta - \gamma + \delta}{2\sqrt{\varrho}} = c, \quad \text{og}$$

$$a + b + c - d = \frac{\alpha + \beta + \gamma - \delta}{2\sqrt{\varrho}} = d', \quad \text{altsaa}$$

$$a, b, c, d, = \frac{\varrho}{16} = \frac{a', b', c', d'}{16}; \quad \text{men da}$$

$$a_1 = \frac{b, c, d,}{2\sqrt{a, b, c, d,}} = \frac{1}{2}\sqrt{\frac{b, c, d,}{a,}} \text{ og } \sqrt{a, b, c, d,} = \frac{\sqrt{a, b, c, d,}}{4},$$

saa har man, $\frac{\sqrt{a, b, c, d,}}{a,} = \frac{a,}{2} = \frac{-a + b + c + d}{2},$

videre $\frac{b,}{2} = \frac{\sqrt{a, b, c, d,}}{b,}, \frac{c,}{2} = \frac{\sqrt{a, b, c, d,}}{c,} \text{ og } \frac{d,}{2} = \frac{\sqrt{a, b, c, d,}}{d,},$

hvoraf atter udledes

$$a = \frac{1}{2}\sqrt{a, b, c, d,} \left(\frac{-1}{a,} + \frac{1}{b,} + \frac{1}{c,} + \frac{1}{d,} \right) \text{ eller}$$

$$a = \frac{1}{2}\sqrt{(-a + b + c + d)(a - b + c + d)(a + b - c + d)(a + b + c - d)} \times$$

$$\left(\frac{1}{-a + b + c + d} + \frac{1}{a - b + c + d} + \frac{1}{a + b - c + d} + \frac{1}{a + b + c - d} \right).$$

Skolefterretninger

for

Skoleaaret 1865—66

af R e k t o r.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Med Lærerpersonalet og Undervisningens Ordning er der i dette Skoleaar foregaaet følgende Forandringer:

Under 27. Juli 1865 constituerede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet forhenværende Adjunkt ved Domskolen i Slesvig Morten Quistgaard Muusmann til Adjunkt ved Roskilde Kathedralskole, saaledes at han som Hovedfag havde at overtage Fransk og Engelsk.

Under 9. August s. A. bemyndigedes den constituerede Rektor til at overdrage Skrivelærer Grønemann Undervisningen i Skjønkrivning og Tilsynet med Disciplenes skriftlige Arbejder.

Under 1. September s. A. bevilgede Ministeriet en Deling af 4de Klasse for indeværende Skoleaar, saaledes at Realisterne sondredes i en særlig Klasse (4 B.)

Under 5te September s. A. bevilgede Ministeriet

Opførelsen af et Skydehus til Brug ved Riffelskydningsøvelserne.

Under 26. October s. A. har Ministeriet overdraget Overlærer Flemmer Inspektionen ved Gymnastikundervisningen, hvorhos Adjunkt M. Hansen fremdeles fører Inspektion ved Undervisningen i Svømning.

Under 13. April 1866 bemyndigede Ministeriet den constituerede Rektor til at antage Pastor H. Sørensen til Timelærer istedenfor Cand. theol. Brandt, der forlod Byen.

Paa Ministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved Allerhøieste Resolution af 14. April d. A. Allernaadigst at bifalde, at Overlærerne ved Roskilde Kathedralskole F. E. Hundrup og P. D. Broager efter deres derom indgivne allerunderdanigste Ansøgninger i Naade entlediges fra d. 23. Aug. d. A. at regne, med den dem efter Pensionsloven af 5. Januar 1851 tilkommende Pension.

Undervisningen har i dette Skoleaar været fordelt saaledes:

1. Rektor Latin i 7. Kl., Græsk i 7. og 4. Kl. ialt 21 T.
2. Overlærer F. E. Hundrup Latin i 4. og 3. Kl. ialt 18 T.
3. Overlærer P. D. Broager Naturlære og Astronomi i 7. A. og B., Mathematik i 7. A. og B., 6. og 4. A., ialt 22 T.
4. Overlærer E. Flemmer Latin i 6. og 5. Kl., Græsk i 6. Kl., Dansk i 3 Kl., ialt . . . 24 T.

5. Adjunkt M. F. Hansen Historie i 7., 6., 5., 4. B., 3. og 2. Kl., Geografi i 6. Kl, ialt . 22 T.
6. Adjunkt C. Thomsen Naturhistorie i alle Klasser, Geografi i 5., 4. A. og 2. Kl., ialt 27 T.
7. Adjunkt P. J. C. Scharling Religion i 7., 6., 5., 4. A. og B., 3. Kl., Dansk i 7., 6., 5., 4. B., Hebraisk i 7. Kl., ialt 23 T.
8. Adjunkt Fritsche Græsk i 5. Kl., Tydsk i 6., 5., 4 A. og B., 2. og 1. Kl., Dansk i 4. A. og 1. Kl., ialt 29 T.
9. Adjunkt C. Hansen Matematik og Regning i 5., 4. B., 3., 2. og 1. Kl., Geografi i 1. Kl., ialt 33 T.
10. Adjunkt M. Quistgaard Muusmann Fransk og Engelsk i alle Klasser, Tydsk i 3. Kl., ialt 24 T.
11. Timelærer, Collaborator W. Bloch Historie i 4. A. og 1. Kl., Geografi i 4 B. og 3. Kl., Latin og Dansk i 2. Kl., ialt 22 T.
12. Timelærer, Pastor Sørensen (tidligere Cand. theol. Brandt) Religion i 2. og 1. Kl., ialt 5 T.
13. Timelærer Gronemann Skjønsskrivning i alle Klasser og Tilsyn med Orden i skriftlige Arbejder, ialt 14 T.
14. Timelærer, Malermester Møller Tegning i Klasser, ialt 9 T.
15. Gymnastiklærer Nielsen Gymnastik og

Svømning i alle Klasser ialt (i Svømmemaanederne 12 ellers) 10 T.

16. Kantor Hartmann Sang i alle Klasser, ialt 4 T.

17. Premierlieutenant Sahlertz leder i Sommermaanederne to Gange ugentlig de to øverste Klassers Skydeøvelser.

Skolens Disciple.

Antallet af Skolens Disciple udgjorde efter sidste Program i Juni Maaned 139, af hvilke i Juli 9 bestode den fuldstændige Afgangsexamen. Foruden disse og 2 Disciple af 5te Realklasse, der forlode Skolen efter at have bestaaet den lavere Grad af Afgangsexamen for Realdisciple, ere endnu følgende i Aarets Løb udmeldte: S. B. Fangel, E. C. Schiølert, F. Becker, A. du Plessis de Richelieu, V. E. Wieck, C. Bruun, J. F. H. M. Falck, J. F. Hjort, G. A. C. Pätges, S. W. Winther, F. O. Møller, C. H. Bang, F. F. V. H. Søht, H. F. S. Kornerup, C. C. Jørgensen.

Derimod ere i August 1865 22 og i Løbet af Skoleaaret 5 Disciple optagne, saa at Skolen ved dette Programs Udgivelse i Juni Maaned tæller 140 Disciple. Syvende Klasses Disciple, der i Aarets Løb ikke ere omflyttede, indtage den Plads, de erholdt efter Udfaldet af Hovedexamen i Juli 1865. De øvrige Klassers Disciple ere ordnede alfabetisk og derefter ere de Pladser tilføiede, som enhver har haft i Aarets Løb. Har nogen formedelst længere Tids Fraværelse fra Skolen paa Grund af Sygdom erholdt en lav Plads, betegnes dette ved en Parenthes. Realdisciplene betegnes ved et Kors foran Navnet og de i Aarets Løb optagne ved en Stjerne efter Navnet.

Syvende Klasse A.

1. Jens Jørgen Erik Blom, f. i Haderslev d. 11-6-49, S. af Kontorist B. smstds.
2. Carl Wilhelm Østrup, f. i Roskilde d. 18-9-48, S. af Kjøbmand Ø. smstds.
3. Christian Holger Rørdam, f. i Gleistrup d. 12-11-40, S. af Pastor R. i Ondløse.

4. Frode Giersing, f. i Kjøge d. 26-5-48, S. af Stiftslæge G paa Vallø.
5. Frederik Israel Suell, f. paa Gislingegaard d. 4-4-48, S. af Forpagter S. smstds.
6. Christian Kjørulf Torst, f. paa Løvenborg d. 9-8-47, S. af Tiendekommissær T., Godsforvalter paa Barouiet L.
7. Jacob Holm, f. i Nyborg d. 21-5-48, S. af Proprietair H. paa Lærchenfeldt.
8. Julius Theodor Møller, f. i Næstved d. 12-11-47, S. af Instrumentmager M. i Roskilde.
9. Frederik Elias Lindhard, f. i Hinge d. 8-8-46, S. af afdøde Pastor L. i Astrup.
10. Fritz Martin Levy, f. i Kjøbenhavn d. 2-2-47, S. af afdøde Professor, Dr. med. L., R. af D. (fraværende under sidste Hoved-examen).

Syvende Klasse B.

11. Edvard Daniel Theodor Hvidt, f. paa Fuglebjerggaard d. 24-5-50, S. af Godseier H. til Frihedslund.
12. Johan Gustav Christoffer Thorsager Kjeldahl, f. paa Jægerspris d. 16-8-49, S. af Kammeraad, Distriktslæge smstds. K., R. af Dbg.
13. Georg Daniel Antonius Krieger Koefoed, f. i Viborg d. 13-10-48, S. af Justitsraad, Herredsfoged K. i Kallundborg.
14. Henrik Muhle Hoff, f. i Sørbymagle d. 17-7-49, S. af Skolelærer G. T. H. smstds.
15. Julius Christian Poul Valentiner, f. paa Gjæddesdal d. 8-8-50, S. af Etatsraad V. til Gjæddesdal, R. af Dbg.
16. Herman Valentiner, f. paa Gjorsløv d. 8-5-50, S. af Forpagter V. smstds.
17. Herholdt Nicolai Christian Sylow, f. i Korsør d. 11-8-49, S. af afdøde Justitsraad og Borgermester S.
18. Emanuel Christian Olaf Møller, f. i Roskilde d. 15-7-49, S. af Malermester og Tegnelærer ved Katedralskolen M.
19. Herman Emil Michelsen, f. i Præstø d. 28-10-48, S. af afdøde Cand. theol. M., Chordegn smstds.
20. Rasmus Axel Holm, f. i Arninge d. 9-1-49, Søn af Pastor H., Sognepræst paa Sjællands Odde ved Nykjøbing.
21. Julius Müller, f. i Roskilde d. 20-8-47, S. af afdøde Bomuldstøifabrikant smstds. M.
22. Rasmus Schandorff Hansted, f. i Horsens d. 30-9-47, S. af Cand. pharm., Materialist H. i Roskilde.

23. Georg Buntzen Strøm, f. i Vordingborg d. 18-10-46, S. af Distriktslæge S. smstds.
24. Johan Baagøe, f. i Bregninge d. 17-8-48, S. af afdøde Proprietær B. til Bregningegaarden.
25. Christian Albert Emil Hanstød, f. i Horsens d. 7-4-49, Broder til Nr. 22.

Sjette Klasse.

26. Axel Carl Christian Bache, f. paa Kragerup d. 27-7-47, S. af Forpagter B. paa Flurendal, Nr. 1. 2. 2. 2. 2. 5. 5.
27. Christen Christensen, f. i Uggerløse, d. 19-11-49, S. af Restauratør C. Kjøbenhavn, Nr. 3. 3. 3. 3. 4. 3. 3. 7.
28. Ludvig Christen Christensen, f. i Taastrup d. 24-6-51, S. af afdøde Kammerraad og Postholder C. smstds., Nr. 8. 8. 10. 4. 3. 5. 6. 3.
29. Villiam Frederik Gottlieb, f. i Roskilde, d. 18-12-49, S. af Apotheker G. smstds. Nr. 2. 4. 6. 9. 7. 8. 2. 2.
30. Wilhelm Wentzel Haffner, f. i Kjøbenhavn, d. 23-9-49, S. af Kammerjunker, Ritmester H., R. af Dbg. paa Faurskov. Nr. 9. 10. 11. 6. 8. 10. 10. 12.
31. Frantz Carl Claus Hygom, f. i Kjøbenhavn d. 28-2-50, S. af Grosserer H. smstds. Nr. 4. 7. 5. 8. 11. 7. 8. 8.
32. Olaf Rye Lassen, f. paa Svanholm d. 23-3-49, S. af Forpagter L. paa Svanholm, R. af Dbg., Nr. 10. 5. 4. 5. 5. 4. 7. 6.
33. Vincentz Charles Lindhardt, f. i Fardrup d. 27-3-50, S. af Pastor L. til Jyderup og Holmstrup. Nr. 5. 9. 8. 12. 8. 12. 9. 9.
34. Holger Emil Vilhelm Poulsen, f. i Rorup d. 16-3-48, S. af Provst P., Sognepræst til Elby og Dalby, Nr. 11. 12. 9. 7. 10. 11. 12. 11.
35. Anders Borch Reck, f. i Sækkjøbing d. 1-9-50, S. af Distriktslæge R. i Storeheddinge, Nr. (12). 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
36. Nicolai Henrik Roth, f. paa Nygaard d. 25-8-50, S. af Fuldmægtig R. i Roskilde. Nr. 6. 11. 12. 11. 12. 9. 11. 10.
37. Peter Adolph Stricker, f. paa Flynderupgaard d. 22-3-50, S. af forhenværende Proprietær S. ved Roskilde. Nr. 7. 6. 7. 10. 6. 6. 4. 4.

Femte Klasse.

38. Erik Sophus Becker, f. i Kjøbenhavn d. 21-5-52, S. af Overauditor B., Byfæged og Byskriver i Nyborg, R. af Dbg. Nr. 7. 9. 10. 12. 12. 13. 12. 11.

39. † Theodor Fabricius, f. ved Ribe d. 1-4-51, S. af afdøde Proprietair F. smstds., Nr. 13. 8. 6. 11. 10. 11. 11. 13.
40. Frederik Herman Theodor Fiehn, f. paa Juellund d. 3-5-52, S. af Forpagter F. paa Juellund, Nr. 11. 14. 13. 8. 9. 9. 8. 6.
41. Michael v. Halle, f. paa Lillerup ved Horsens d. 12-1-49, S. af Brænderieier v. H. i Roskilde, Nr. 9. 10. 8. 7. 11. 10. 9. 9.
42. † Otto Carl Christian Hansen, f. i Hyllinge d. 18-3-50, S. af Skolelærer og Kirkesanger H. smstds. Nr. 6. 7. 7. 6. 7. 7. 7. 8.
43. Valdemar Hvidt, f. paa Fuglebjerregaard d. 19-6-52, Broder til Nr. 11, var Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 3. 3.
44. † Louis Christian Knipschildt Hygom, f. i Kjøbenhavn d. 28-2-50, Broder til Nr. 31, var Nr. 10. 13. 11. 10. 14. 12. 13. 12.
45. Niels Johan Carl Johansen, f. i Roskilde d. 17-5-50, S. af Skomagermester J. sammesteds, Nr. 6. 5. 5. 5. 6. 6. 6. 7.
46. † Rasmus Vilhelm Carl Koefoed, f. i Holbæk d. 21-6-49, S. af Kjøbmand K. smstds., Nr. 4. 3. 3. 3. 3. 4. 4. 5.
47. Harald Gutzon Münster, f. paa Oremandsgaard d. 15-8-51, S. af Forpagter M. smstds., Nr. 5. 6. (14). (14). 5. 3. 2. 2.
48. Poul Johan Carl Bruun Neergaard, f. paa Skjoldenæsholm, Nr. 3. 4. 4. 4. 4. 5. 5. 4.
49. † Johannes Carl Adolph Sophus Ludvig de la Porte, f. paa Ærø d. 2-10-49, S. af Justitsraad de la P., R. af Dbg., i Roskilde, Nr. 14. 11. 9. 9. 8. 8. 10. 10.
50. Harald Herman Qvistgaard, f. i Gimlinge d. 24-6-49, S. af Pastor Q. i Gimlinge, Nr. 12. 12. 12. 13. 13. 14. 14. 14.
51. Niels Christoffer Dyrland Ostermann Raae, f. i Kallundberg d. 21-1-50, S. af afdøde Kjøbmand R. smstds., N. 2. 2. 2. 2. 2. 1. 1.
52. Carl Gustav Staal, f. paa Knuthenborg d. 4-7-50, S. af Forpagter S. paa Cathrineberg, gik i Mai over til Roskilde Skole fra Nykjøbing Kathedralskole (15).

Fjerde Klasse A.

53. Frederik Andreas Christian Andersen, f. ved Slagelse d. 29-3-52, S. af Forpagter A. af Kappelvegaarde, Nr. 13. 15. 18. 14. 15. 12. 15. 13.
54. Erik Rudolph Christensen, f. i Holbæk d. 5-3-51, S. af Prokurator C. smstds., Nr. 1. 7. 13. 12. 12. 11. 12. 12.
55. Edvard Ludvig Curtz, f. i Roskilde d. 12-7-52, S. af Justitsraad C., Postmester smstds., Nr. 14. 12. 10. 5. 5. 5. 5. 5.

56. Gotfred Heineth Fraas, f. paa Philipsdal d. 7-12-51, S. af Proprietær F. til Philipsdal, Nr. 6. 8. 5. 6. 6. 6. 6.
57. Ove Frederik Gedde, f. paa Viborggaarden d. 11-12-50, S. af afdøde Cand. iur. G. smstds., Nr. 3. 6. 7. 8. 8. 7. 7. 7.
58. Ludvig Herman Gether, f. i Kjøge d. 20-8-52, S. af Justitsraad G., Borgemester, R. af Dbg., smstds., Nr. 15. 18. 15. 16. 18. 15. 18. 16.
59. Gustav Vilhelm Alfred Hage ^{*)}, f. i Stege d. 25-4-52, S. af afdøde Proprietær H. paa Møen, Nr. 20. 1. 2. 1. 2. 2. 1. 1.
60. Holger Axel Hansen, f. i Sorø d. 2-11-52, S. af afdøde Pastor H. til Reerslev og Rudsvedby, Nr. 7. (21). (21). 9. 9. 8. 8. 11.
61. Otto Ludvig Theodor Hebert, f. i Selsø Mølle d. 1-1-51, S. af Møller H. smstds., Nr. 12. 9. 11. 11. 10. 10. 10. 9.
62. Johannes Frederik Henschell, f. paa Løvenborg d. 27-5-52, S. af Hestehandler H. smstds., Nr. 8. 10. 8. 7. 7. 9. 9. 8.
63. Helge Holstein, f. i Kjøge d. 7-4-50, S. af afdøde Pastor H. smstds., Nr. 9. 11. 9. 10. 11. 18. 13. 10.
64. Daniel Hvidt, f. paa Fuglebjerregaard d. 4-6-53, Broder til Nr. 11 og 43, var Nr. 5. 5. 4. 4. 3. 4. 4. 3.
65. Carl Christian Milo, f. i Korerup d. 31-10-51, S. af Pastor M. smstds., Nr. 16. 16. 17. 19. 13. 14. 16. 17.
66. Andreas Theodor Gotfred Brunn Neergaard, f. paa Skjoldenasholm, d. 1-7-53, Broder til Nr. 48, var Nr. 4, 2, 1, 2, 1, 1, 2, 2.
67. Andreas Frederik Ferdinand Phister ^{*)}, f. i Østerbrønderslöv, d. 10-10-52, S. af Pastor Ph., Sognepræst til Grøvinge, Nr. 21. 4. 3. 3. 4. 3. 3. 4.
68. Søren Skouboe, f. i Nysted d. 31-3-52, S. af afdøde Kjøbmand S. smstds., Nr. 17. 13. 14. 15. 16. 13. 14. 18.
69. Jacob Frederik Christian Sünckenberg, f. paa Vemmeltofte d. 10-3-51, S. af Apotheker S. i Storeheddinge, Nr. 11. 14. 12. 13. 14. 17. 11. 14.
70. Jacob Wedel, f. i Bredstrup d. 20-7-52, S. af Pastor W. til Himmelöv, Nr. 19. 17. 19. 17. 17. 16. 17. 15.

Fjerde Klasse B. (Realklassen).

71. Theodor Ole Bache ^{*)}, f. paa Kragerup d. 2-7-51, Broder til Nr. 26, var Nr. 12. 12. 12. 12. 13. 13. 8. 11.
72. Vilhelm Julius Curtz, f. i Roskilde d. 28-2-51, Broder til Nr. 53, var Nr. 11. 10. 3. 4. 6. 7. (11). 5.

73. Hjalmar Fiedler, f. i Korsør d. 6-11-52, S. af Grosserer F. ved Korsør, Nr. 6. 11. 11. 10. 11. 12. 9. 10.
74. Christian Joachim Ludvigsen, f. paa Stengelstrup d. 4-3-52, S. af Forpagter L. smstds., Nr. 5. 4. 9. 8. 8. 11. 6. 9.
75. Adam Carl Frederik Lunn, f. paa Rønnebeksholm d. 20-6-51, S. af Proprietær L. til Frederikshøj, Nr. 13. 4. 4. 3. 3.
76. Peter Ove Julius Lunn, f. paa Knapstrupgaard d. 27-12-51, S. af Krigsassessor L., Eier af Knapstrupgaard, Nr. 3. 2. 2. 2. 2. 2. 1. 1.
77. Niels Christian Peter Petersen, f. i Kjøbenhavn d. 27-6-52, S. af Restauratør P. i Roskilde, Nr. 2. 3. 4. 3. 3. 3. 2. 2.
78. Jens Sophus Petersen, f. i Nykjøbing p. S. d. 16-4-50, S. af Kjøbmand P. smstds., Nr. 7. 5. 6. 5. 5. 5. 4. 6.
79. Hilmar Emanuel Rafn, f. i Kirkeflinterup d. 8-5-52, S. af Lottericollector R. i Roskilde, Nr. 14. (14). 9. 5. 4.
80. Hans Peter Andreas Schram, f. i Roskilde d. 24-7-52, S. af Borgerrepræsentant S. smstds. Nr. 10. 9. 8. 9. 9. 8. 7. 7.
81. Hans Ove Emmerik Suell, f. paa Gislingegaard d. 23-2-52, Broder til Nr. 5, Nr. 8. 7. 5. 11. 12. 10. 10. 8.

Tredie Klasse.

82. Valdemar Poul Julius Andersen, f. i Egholm Mølle d. 25-8-53, S. af Møller Andersen i Kjøbenhavn, Nr. 3. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 2.
83. Gustav Torkild Jacob Baden ^{*)}, f. i Stege d. 12-2-53, S. af Kjøbmand Christian Jacob B. smstds. Nr. 21. 13. 14. 13. 14. 10. 12. 11.
84. Carl Emil Andreas Bache, f. paa Fiurendal d. 24-1-53, Broder til Nr. 26 og 71, var Nr 17. 19. 19. 20. 21. 22. 22. 21.
85. Viggo Peter Ulrik Mule Bang, f. i Roskilde d. 8-3-54, S. af Tobaksspinder B. smstds. Nr. 10. 16. 17. 18. 16. 17. 20. 16.
86. † Preben Vilhelm Hille-Brahe ^{*)}, f. i Kjøbenhavn d. 29-12-52, S. af Kammerherre, Baron B.-B. Amtmand i Skanderborg. R. af Dbg. og Dbgsmand. Nr. 20. 22. 23. 22. 23. 23. 23. 24.
87. Lars Christian Brun, f. i Holbæk d. 2-7-54. S. af praktiserende Læge B. smstds. Nr. 16. 17. 18. 19. 17. 21. 21. 23.
88. Carl Vilhelm Engberg, f. i Roskilde d. 24-5-52. S. af forhenv. Forvalter E. paa Løvenborg. Nr. 5. 5. 3. 5. 5. 5. 5. 5.
89. Christian Martinus Klauman Erichsen, f. i Roskilde d. 2-11-52. S. af afd. praktiserende Læge E. smstds. Nr. 6. 4. 8. 9. 9. 9. 10. 7.
90. Georg Frederik Erhardt Funder, f. i Tamdrup d. 27-5-52.

- S. af Pastor F. Sognepræst til Bregninge ved Kallundborg. Nr. 23. 20. (23). 22. 24. 24. 22.
91. Ove Emil Gottlieb, f. i Roskilde d. 25-3-54, Broder til Nr. 29. var Nr. 4. 2. 2. 2. 4. 3. 3. 3.
92. Albert Aninus Valdemar Hansen, f. i Nykjøbing d. 23-3-51, S. af Kjøbmand H. smstds. Nr. 9. 11. 6. 6. 7. 6. 6. 6.
93. Niels Peter Christian Hansen, f. i Roskilde d. 21-7-54, S. af Tømmermester H. smstds.. Nr. 14. 18. 16. 16. 15. 16. 16. 17.
94. † Carl Peter Daniel Henningsen, f. i Roskilde d. 13-4-53, S. af Forpagter af Roskilde Kloster H. Nr. 15. 21. 22. 17. 19. 19. 18. 19.
95. Frode Holstein, f. i Kjøge d. 26-3-52, Broder til Nr. 63, var Nr. 2. 12. 12. 12. 10. 14. 15. 13.
96. Jens Louis Vilhelm Emil Lønholdt, f. i Roskilde d. 31-12-52, S. af Tømmermester L. smstds. Nr. 7. 6. 7. 7. 11. 13. 9. 10.
97. Otto Niels Ferdinand Petersen *), f. i Vedby d. 5-1-54, S. af Jernstøber P. i Roskilde. Nr. 24. 3. 2. 2. 1. (optagen d. 13-1-66).
98. Peter Fenger Petersen, f. i Kallundborg d. 9-8-51, S. af Kjøbmand P. smstds.. Nr. 1. 3. 4. 4. 6. 7. 7. 9.
99. † Valdemar Vilhelm Petersen, f. i Ruske Kro d. 3-11-51. S. af Kjøbmand P. i Svinninge. Nr. 12. 14. 13. 14. (24). 15. 14. 12.
100. Alfred Sveistrup Poulsen, f. i Roskilde d. 14-1-54, S. af afdøde Kjøbmand P. smstds. Nr. 8. 8. 11. 8. 8. 8. 8. 8.
101. Christian Fritz Peter Charles Quaade *), f. i Kjøbenhavn d. 25-12-52, S. af Kammerherre Qu., Gesandt i Berlin. Nr. 19. 10. 9. 10. 13. 11. 13. 15.
102. Søren Albert Idus Schnith, f. i Roskilde d. 17-6-53, S. af afdøde Uhrmager S. smstds.. Nr. 11. 15. 18. 15. 18. 18. 17. 18.
103. Gustav Carl Fangel Smidth *), f. i Rønnede Mølle d. 28-5-53, S. af Kammerraad S. smstds.. Nr. 18. 7. 10. 11. 12. 12. 11. 14.
104. Christen Sørensen *), f. i Hjelmømagle d. 9-8-52, S. af afdøde Selveiergaardmand Søren Madsen smstds. Nr. 22. 9. 5. 3. 2. 4. 4. 4.
105. † Valdemar Emil Wieck, f. i Kornerup Mølle d. 29-1-52 S. af afdøde Møller W. smstds.. Nr. 13. 20. 21. 21. 20. 20. 19. 20.

Anden Klasse.

106. Louis Frantz Victor Nicolai Andersen, f. i Egholm Mølle d. 24-1-55. Broder til Nr. 82, var Nr. 2. 1. 1. 1. 1. 1. (20).
107. Nicolai Krabbe Andresen, f. paa Gjershøigaard d. 1-1-52. S. af Landvæsenskommissær, Godsforvalter A. smstds.. Nr. 1. 4. 9. 12. 10. 13. 15. 13.
108. Georg Julius Bartholdy, f. i Helsingør d. 27-3-53. S. af Toldkontrollør B. i Roskilde, Nr. 7. 3. 4. 5. 5. 6. 6. 9.
109. Adam Frederik Boserup *), f. paa Taageskov ved Nestved d. 3-6-54, S. af Forpagter paa Jungshoved ved Præstø B.. Nr. 20. 21. 22. 21. 19. 17. 16. 14.
110. Niels Christian Andreas Dohn, f. i Roskilde d. 25-1-55, S. af afdøde Adjunkt ved Kathedralskolen D., Nr. 9. 15. 12. 13. 12. 11. 13. 12.
111. Frederik Johan Fredriksen *), f. i Asnæs d. 5-11-52, S. af Møller Fr. Eier af Asnæs Mølle. Nr. 18. 5. 6. 9. 6. 7. 4. 3.
112. Conrad Alexander Sophus Rasmus Friderichsen, f. i Toftlund d. 22-5-55. S. af forhenv. Herredsfoged i Hvidding og Nørrevangstrup Herreder, Kancelliraad Fr.. Nr. 15. 12. 15. 11. 13. 12. 14. (21).
113. Emil Hammerich. f. i Eckernførde d. 6-4-55. S. af forhenv. Politimester i Flensborg, Kancelliraad H., R. af Dbg. og Dbgsmand. Nr. 4. 7. 5. 6. 3. 5. 5. 2.
114. Georg Ludvig Christian Holm *), f. paa Lerckenfeldt d. 6-7-55. Broder til Nr. 7, var Nr. 19. 16. 10. 7. 9. (21). 12. 11.
115. Julius Raphael Kaufmann. f. i Roskilde d. 15-3-53. S. af Kjøbmand K. smstds.. Nr. 12. 14. 11. 14. 14. 14. 11. 10.
116. Joachim Peter Ove Malling, f. i Kjøbenhavn d. 23-10-54, S. af Kancelliraad, Amtsforvalter M. i Roskilde. Nr. 8. 11. 16. 16. 11. 10. 9. 7.
117. Henrik Albert Gejorg Meyer, f. i Himmelev d. 19-4-54, S. af Skolelærer og Kirkesanger M. smstds., Nr. 10. 9. 7. 3. (22). 8. 7. 5.
118. Johannes Henrik Rafn, f. i Kirkefinterup d. 30-3-54, Broder til Nr. 79, var Nr. 13. 13. 18. 18. 18. (22). (21). 16.
119. Carl Rosen, f. i Storeheddinge d. 16-9-54, S. af praktiserende Læge R. smstds.. Nr. 5. 6. 13. 8. 8. 3. 3. 4.
120. Orla Lehmann Saabye, f. i Kjøbenhavn d. 30-12-54, S. af afdøde Læderhandler S. smstds. Nr. 22. 20. 20. 17. 16. 19. 19. (optagen 1-10-65).

121. Eugen Carl Adolph Schoug, f. i Kjøbenhavn d. 16-1-55, S. af Krigsassessor, Inspektør S. i Roskilde. Nr. 3. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
122. Louis Henrik Schram, f. i Roskilde d. 5-4-54, Broder til Nr. 80, var Nr. 16. 19. 19. 20. 18. 18. 17.
123. Henrik Philip Smidth, f. i Rønnede Mølle d. 3-5-55, Broder til Nr. 103, var Nr. 21. 13. 14. 15. 15. 17. 15.
124. Christian Vilhelm Sünckenberg, f. paa Wemmeltofte d. 24-1-53, Broder til Nr. 69, var Nr. 14. 17. 17. 17. 16. 19. 20. 18.
125. Johan Laurens Wedel, f. i Bræstrup d. 17-1-55. Broder til Nr. 70, var Nr. 11. 10. 8. 10. 7. 4. 8. 6.
126. Herman Vilhelm Østrup, f. i Roskilde d. 1-9-54. Broder til Nr. 2, var Nr. 6. 8. 3. 4. 4. 9. 10. 8.

Første Klasse.

127. Vilhelm Christian Oluf Cæcilian Andersen, f. i Kjøbenhavn d. 11-10-55. S. af Jernbaneforvalter i Taastrup A., Nr. 1. 9. 11. 7. 9. 7. 8. 9.
128. Gustav Harald Bache '), f. paa Flurendal d. 29-10-54. Broder til Nr. 26, 71 og 84, var Nr. 7. 3. 3. 3. 3. 2. 3. 4.
129. Julius Theodor Elberling '), f. i Roskilde d. 6-6-55. S. af Regjeringssekretær E., Herredsfoged i Ramsø og Thune Herreder, Nr. 16. 14. 16. 15. 14. 13. 13. 13.
130. Thomas Ludvig Gustav Grüner '), f. paa Egemark d. 16-7-54. S. af Jægermester G. til Egemark. Nr. 9. 10. 8. 9. 8. 8. 9. 10.
131. Poul Sigismund Johannes Jantzen '), f. paa Vesterladen d. 12-2-55. S. af Proprietær J., Nr. 13. 1. 1. 1. 1. (14). 2. 1.
132. Johan Nicolai Jørgensen, f. i Sørslev d. 4-9-54. S. af Proprietær J. smstds. Nr. 5. 15. 14. 13. 12. 11. 11. 12.
133. Anton Emil Petersen, f. i Ousted Kro d. 6-8-54. S. af Kroeier P. smstds. Nr. 4. 13. 13. 11. 11. 10. 12. 11.
134. Bernhard Rafn '), f. i Kirkefinterup d. 15-1-56. Broder til Nr. 79 og 118, var Nr. 12. 8. 9. 10. 10. 7. 10. 7.
135. Johan Christian Adolf Ryge '), f. i Roskilde d. 24-10-55, S. af Distriktslæge R. smstds. Nr. 10. 2. 2. 2. 2. 1. 1. 2.
136. Carl Vilhelm Schram '), f. i Roskilde d. 2-10-55, Broder til Nr. 80 og 122, var Nr. 6. 5. 4. 5. 4. 3. 4. 3.
137. Hermann Johannes Richard Havn Søht '), f. i Glostrup d. 5-12-55, S. af afdøde Distriktslæge, Krigsraad S., Nr. 11. 4. 5. 4. 5. 4. 6.

138. Samuel Anton Sølling *), f. i Ørre Præstegaard d. 11-5-54.
S. af Pastor S. Sognepræst i Ørre. Nr. 8. 6. 6. 6. 6. 5. 5. 5.
139. Georg Ludvig Carl Wolffhechel *), f. i Roskilde d. 30-1-55, S.
af Kukkenbager W. smstds. Nr. 14. 16. 15. 14. 13. 12. 14. 14.
140. Vilhelm Martin Wolffhechel *), f. i Roskilde d. 28-8-56.
Broder til Nr. 139, var Nr. 15. 11. 10. 8. 7. 6. 7. 8.

I Skoleaaret 18 $\frac{6}{8}$ ere følgende Pensa gjennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): (2 ug. Timer). Den danske Litteratur Historie fra Christian den Syvendes Dage indtil Nutiden er gennemgaaet med Benyttelse af Thortsens Litteraturhistorie. Særlig er dvælet ved Wessel og Ewald og deres Samtidige; Oehenschläger og Baggesen; Ingemann, Poul Møller, Steen Blicher, Grundtvig og Heiberg; disse Forfatteres Levnetsløb er udførligen gennemgaaet, og betydeligere, udvalgte Stykker af deres Værker forelæste. I det sidste Fjerdingaar ere 12 Timer anvendte paa at øve Disciplene af Klassens yngste Afdeling i Svensk, hvorved Hammerichs svenske Læsebog benyttedes. Hver Maa- ned ere to længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne, i Alt 18.

Sjette Klasse (Samme): (2 ug. T.) Den danske Litteratur Historie er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog, forfra indtil Christian den Syvendes Dage. Adskillige af de gamle Kjæmpeviser ere forelæste og forklarede; udførligere er dernæst behandlet Holberg og hans Tid, hvortil er benyttet Holbergs Autobiografi og nogle af hans Epistler; derhos er læst den første Bog

af Peder Paars og den politiske Kandestøber. Endelig er Rahbek og hans Samtid udførligen behandlet. Desuden er læst af Oehlenschläger: *Corregio*; af Poul Møller: *En Students Eventyr*; af Heiberg: *Elverhøi*; af Steen Blicher et Par Noveller foruden enkelte mindre Smaating af forskjellige Forfattere. En Stil hveranden Uge, i Alt 20.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.) Den nordiske Mythologi er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling; derhos er Oehlenschlägers Nordens Guder læst og forklaret. Efter Holsts poetiske Læsebog ere udvalgte Digte af forskjellige danske Digttere læste, endelig udvalgte Brudstykker i Prosa af forskjellige Forfattere f. Ex. H. C. Andersen, Dr. H. o. fl. En Stil om Ugen er skreven, i Alt 34.

De ikke-studerende Disciple af femte Klasse have desuden i 2 særlige Timer gennemgaaet de ældre danske Digttere i Holsts poetiske Læsebog (S. 1—75), og under Læsningen af udvalgte Stykker af Holsts prosaiske Læsebog have de indøvet den danske Sproglære efter Wolles Grammatik. Derhos er læst større Brudstykker af Oehlenschlägers Hroars Saga, af Steen Blichers Noveller og enkelte mindre Smaating. En særskilt Stil er skreven hver Uge.

Fjerde Klasse A. (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.) Udvalgte Stykker af Holsts prosaiske Læsebog; efter den poetiske Læsebog ere adskillige Digte lærte udenad. En Stil er skreven om Ugen, i Alt 32.

Fjerde Klasse B. (Adjunkt Scharling): (3 ug. T.) Af Holsts prosaiske Læsebog ere følgende Afsnit læste: S. 1—35; 43—59; 64—71; 83—94; 267—72;

(samt efter en ældre Udgave S. 279—85); 289—92; 341—53. Af Holsts poetiske Læsebog er læst saadanne Stykker af de ældre Digtere (S. 1—75), som passe for Klassens Modenhed, og paa samme Maade de fleste af Oehlenschlägers Digte (S. 86—122); endelig af Steen Blichers Digte S. 126—27 og 130—31 samt 136—37, og af Grundtvigs Digte S. 141—45. Af Hroars Saga ere større Brudstykker læste, og flere af de i Wulffs danske Læsebog indeholdte Stykker ere ved Leilighed oplæste for Klassen. En Stil ugentlig, i Alt 32; derhos af og til Dictatstile.

Tredie Klasse (Overlærer Flemmer): (2 ug. T.) Af Holsts prosaiske Læsebog ere følgende Afsnit benyttede til Oplæsning og Analysering: S. 17—32, 59—70, 75—93, 114—120, 140—141, 147—153, 158—162, 170—181, 207—214, 222—223, 274—289, 327—331. Af Holsts poetiske Læsebog ere følgende Afsnit læste: S. 1—10, 18—21, 29—30, 35—37, 94—101, 114—121, 152—155, 193—196, 203—205, 209—218, 231—235, 279—281, 290—293. Af Wolles Grammatik er Formlæren, Sætningslæren og Interpunctiionsreglerne omhyggelig læst og indøvet. En Stil ugentlig er skreven hjemme, og de rettede Stile ere senere blevne gennemgaaede paa Skolen. Ialt ere 28 Stile skrevne, hvoriblandt enkelte Gange Dictatstil.

Anden Klasse (Collaborator Bloch): (4 ug. T.) Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er læst ud. Bojesens danske Sproglære. To Stile om Ugen, som have bestaaet i at gjengive Smaafortællinger, i Alt 65 Stile.

Første Klasse (Adjunkt Fritsche): (6 ug. T.) Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er

bleven benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analysering; nogle Digte ere lærte udenad efter Holsts Smaadigte. Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er først mundtlig meddelt og indøvet, senere atter gennemgaaet med Afbenyttelse af Bojesens danske Sproglære (§ 1—46). To Stile om Ugen, mest Diktat, i den sidste Halvdel af Skoleaaret ogsaa Gjengivelse af en let Fortælling, i Alt 80.

Latin.

Syvende Klasse A og B (Rektor) har i Forening i 6 ug. T. læst og repeteret 3die Bog af Horatses Ode, Brevene og ars poetica, 5te Bog af Livius og 2den Bog af Ciceros disputationes Tusculanæ. Syvende A har desuden i 1 ug. T. repeteret: af Madvigs Carmina selecta omtrent 1600 Vers, af Vergils Aeneide 2den og 3die Bog, 2den, 3die og 4de Bog af Livius, 2den og 3die Bog af Cicero de officiis, Talerne for Sex. Roscius fra Ameria og mod L. Sergius Catilina (Møller og Østrup, istedenfor de catilinariske, Talerne for Manilius's Forslag, Kong Deiotarus og Q. Ligarius). Syvende B. har i 2 ug. T. læst og repeteret: af Madvigs Carmina selecta det samme som syvende A, desuden etrøsk Terentses Phormio og forskjellige Stykker af andre Forfattere, navnlig med Benyttelse af Flemmers Udvalg. Denne Afdeling har i 1 ug. Time gennemgaaet Ordføiningslæren. To ugentlige Timer, i hvilke begge Afdelinger vare samlede, ere anvendte til Stilen. I Aarets Løb ere skrevne 78 Stile og Versioner. En Gang om Maaneden er i to sammenhængende Timer en Stil eller Version udarbejdet paa Skolen.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): I 5 ug. Timer er læst og repeteret: Titi Livii histor. lib. II; Vergilii Aeneid. lib. II & III. Endvidere er i 1 ugentlig Time læst cursorisk: Curtii Rufi lib. II, cap. 24—33; lib. V, cap. 24—38. Vellei Paterculi lib. II, cap. 13—28. Plinii Epp. VI, 16; VI, 20; VIII, 24; X, 96—97 (efter Flemmers Udvalg p. 14—38, 71—86, 111—119, 124—126). Til Stil 2 Timer; hver Uge er der skrevet 1 eller 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver til latinske Stile, første Saml.), der ere blevne rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret 44 Stile og Versioner; desuden 16 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.) er hele Formlæren repeteret; ligeledes er af Ordføiningslæren repeteret §§ 281—342, samt læst §§ 342—383 og 424—446. Sluttelig ere de vigtigste Regler af hele Casuslæren og Moduslæren recapitulerede.

Femte Klasse (Samme): I 6 ugentlige Timer er læst og repeteret: Ciceronis orationes in L. Catilinam I—IV, oratio pro S. Roscio Amerino. Af Ovidii Metamorph. ialt 426 Vers (efter Blochs Udvalg, 2det Oplag, Stykkerne Verdensaldrene, Deucalion, Battus, Europa). Til Stil 3 Timer; hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver til latinske Stile, første Samling) den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Veiledning. Stilene ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret 60 Stile og Versioner, desuden 22 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.) er læst §§ 101—162, samt repeteret §§ 177—261.

Fjerde Klasse (OverlærerHundrup): (9 ugentlige Timer). I 6 Timer om Ugen er læst Sallusts *Catilina*. Af Madvigs Sproglære (4de Udg.) er Formlæren repeteret, af Syntaxen er §§ 176 - 260 i Sammenhæng læste og repeterede, desuden ere enkeltviis mange andre syntactiske Regler gennemgaaede og indøvede. 3 Timer om Ugen ere anvendte til Stil. Der er hver Uge efter Trojels Materialier skrevet to Stile, den ene hjemme den anden paa Skolen. De ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. I Alt 70.

Tredie Klasse (Samme): (9 ugentlige Timer.) I 6 Timer om Ugen er af Kerns og Krebs's Læsebog læst S. 1—52. Af Madvigs Sproglære er Formlæren gennemgaaet og repeteret, ogsaa ere adskillige af Syntaxens Regler, hvorpaa Læsebogen gav Exempler, gennemgaaede og indøvede. De tre øvrige Timer om Ugen ere blevne anvendte til Stil, hvortil Læsebogens danske Exempler have afgivet Materiale. Stilene bleve i Begyndelsen alle skrevne paa Skolen, senere er der hver Uge skrevet een Stil paa Skolen og een hjemme. Stilene ere rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. I Alt 72.

Anden Klasse (Collaborator Bloch): (8 ug. Timer). Forchhammers latinske Læsebog. Det Vigtigste af Madvigs Formlære. Smaa Stileøvelser.

Græsk.

Syvende Klasse A. og B. (Rektor) har i Forning i 5 ugentlige Timer læst 1ste, 2den, 5te, 6te, 7de og 10de Bog af *Odysseen*, 9de Bog af *Herodot*, 1ste og 2den Bog af *Xenophons Memorabilia*. Syvende A. har desuden repeteret 2den og 3die Bog af *Xeno-*

phons Anabasis og af Lukian: Drømmen, Prometheus, Philosophernes Salg og et Udvalg af Gudesamtalerne. Syvende B. har desuden i Tregders Anthologie læst S. 11—29 (bukoliske Digte). En ugentlig Time, der var fælles for begge Afdelinger, er anvendt dels til cursorisk Læsning af Stykker af Iliaden, Odysseen eller Tregders Anthologie dels til en Oversigt over den græske Litteraturs Historie indtil Alexander den store (efter Tregders Haandbog). Øverste Afdeling har repeteret Mythologien efter Tregders Haandbog.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): 14 ugentlige Timer er læst og repeteret Homers Odyssee 10de og 11te Bog, samt Herodots 9de. Bog, Cap. 1—90. Hele Formlæren er repeteret efter Bergs græske Formlære (3die Udgave). I 1 ugentlig Time er læst og repeteret Tregders Haandbog i den græske Mythologi (2den Udgave) p. 1—61 og det Læste oplyst ved Afbildninger og Afstøbninger af Antiker.

Femte Klasse (Adjunkt Fritsche): (5 ug. T.) 3die Bog af Xenophons Anabasis og 1ste Bog af Homers Odyssee. Hovedreglerne af Syntaxen ere mundtlig meddelte, og Formlæren er repeteret efter Bergs Grammatik.

Fjerde Klasse (Rektor): 4 ugentlige Timer. Skelettet af den græske Formlære efter Tregders Grammatik. Af Lunds Læsebog er læst fra S. 7 til S. 21 tilligemed nogle faa af de tilsvarende danske Øvelsesstykker.

Fransk. (Adjunkt Muusmann.)

Syvende Klasse. Timerne (1 fælles Time og 1 særlig for 7. B.) have været anvendte dels til cur-

sortisk Læsning af Alfred de Vignys Roman Cinq-Mars, dels til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Fransk efter lette Fortællinger, oplæste af Læreren.

Sjette Klasse (3 ug. T.) Af Borrings Album littéraire er læst: Hommes et gamins. — Pan Twardowsky. — La Rosière. — Un illustre avare. — Les Bénédictins de St. Nicolas. — Un cordon bleu sous la république. — Le retour au village. — La perle au 45e. — Pacita. — Mynheer van Fasselt. — Les pommes de calville. — Aimez votre prochain comme vous-même. 1 Time egentlig er anvendt til cursorisk Læsning af Cinq-Mars. Af Sibberns Stiløvelser ere c. 70 Stykker læste. Det Væsentligste af Syntaxen efter Abrahams Grammatik.

Femte Klasse: (3 ug. T.) Borrings Études littéraires: Pag. 249—299 Sibberns Stiløvelser: 50 Stykker. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Fjerde Klasse A.: (3 ug. T.) Borrings Études littéraires Pag. 111—126; 141—165; 215—221; Sibberns Stiløvelser 30 Stykker. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Fjerde Klasse B.: (3 ug. T.) Borrings Études littéraires Pag. 118—129; 148—172. Sibberns Stiløvelser: 24 Stykker. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Tredie Klasse: (3 ug. T.) S. Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker (2det Afsnit) er læst: Pag. 1—3; 8—13; 18—41. Formlæren til uregelrette Verber efter Ingerslevs Grammatik.

Engelsk. (Adjunkt Muusmann).

Syvende Klasse B. (2 ug. T.) Listows engelske

Læsebog (1ste Afdeling) er læst fra Begyndelsen til Enden. Af 2den Afdeling er læst fra Pag. 1—60.

Femte Realklasse (2 ug. T.) (combineret før Julen med fjerde Realklasse, efter Nytaar med syvende Klasse B): Listows Elementarbog. Listows Læsebog (1 Afdeling) Pag. 32—52. Listows Læsebog (2den Afdeling) Pag. 1—60.

Fjerde Realklasse: (3 ug. T.) I Listows Elementarbog ere saavel de engelske som de danske Stykker blevne læste. Alle Gloserne ere læste udenad. Det Vigtigste af Grammatiken er mundtlig meddelt.

Tydsck.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.) Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 481—548 med Forbigaaelse af nogle af Smaastykkerne; S. 548—578; 586—598; 610—612; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes Hermann und Dorothea og en-deel af Schillers Maria Stuart. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck efter Lorenzens Stiløvelser og 16 Stile, hvoraf nogle ere skrevne paa Skolen. Hjorts Grammatik er repeteret.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.) Hjorts prosaiske Læsebog S. 195—235 og 341—361; udvalgte Stykker af den poetiske Læsebog. Syntaxen er læst og Formlæren repeteret efter Hjorts Grammatik. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck efter Lorenzens Stileøvelser og 16 Stile. Desuden have Realisterne (1 særlig ug. T.) læst S. 302—329 og repeteret de tidligere læste Stykker.

Fjerde Klasse A. (Samme): (2 ug. T.) Hjorts Læsebog S. 74-87; 90—101 med Forbigaaelse af Stykke

12; 113—122 og 164—173. Formlæren er læst efter Hjorts Grammatik. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk efter Petersens og Holbeks Materialier og 15 Stile.

Fjerde Klasse B. (Samme): (3 ug. T.) Hjorts Læsebog S. 74-87; 90—101; 113—122; 127—132; 159—162; 164—173 og 186—194. Formlæren er læst efter Hjorts Grammatik. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk efter Petersens og Holbeks Materialier og 15 Stile.

Tredie Klasse (Adjunkt Muusmann): (2 ug. T.) Hjorts Læsebog Pag. 21—68. Det Vigtigste af Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Anden Klasse (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.) Rungstydsk Læsebog S. 169—197 og S. 207—220; Formlæren efter Hjorts lille Grammatik og mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk efter Petersens og Holbeks Materialier.

Første Klasse (Samme): (4 ug. T.) Rungstydsk Læsebog S. 62—117 med Undtagelse af Stykkerne 21, 25 og 49. Efter Hjorts lille Grammatik er læst Artiklerne, Pronominerne, Verberne og Præpositionerne.

Hebraisk.

(Adjunkt Scharling).

Syvende Klasse B har indøvet Hovedstykkerne af den hebraiske Formlære efter Whittes Grammatik og læst de 9 første Capitler af Genesis.

Religion.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): (2 ug.

T.) Johannes's Evangelium er læst i Grundsproget, og dertil er knyttet Udvikling af de christelige Hovedlærdomme i Samtale med Disciplene. Udvalgte Stykker af Propheten Esaias ere læste og forklarede efter Hermansens Oversættelse. Den christelige Kirkes Historie fra Reformationen indtil det 18de Aarhundredes Midte er gennemgaaet med Benyttelse af Tønder Nissens Lærebog i Kirkehistorien.

Sjette Klasse (Samme): (2 ug. T.) Efter Herslebs større Bibelhistorie er det gamle Testaments Historie repeteret, saaledes at betydeligere Afsnit af de historiske Bøger ere læste efter Bibelen selv. Den af Hersleb vedføiede Udsigt over Gl. T's Bøger er derhos gennemgaaet. Ligeledes ere Hovedstykkerne af den evangeliske Historie repeterede. Den 1ste og 2den Troesartikel ere gennemgaaede med Balslevs lille Lærebog som Grundlag.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.) Efter Herslebs større Bibelhistorie, med stadig Benyttelse af det nye Testamente, er den evangeliske Historie læst fra Bjergprædikerne til Jesu Lidelseshistorie. Flere af Jesu Taler, navnlig Bjergprædikerne ere læste udenad. Hertil slutter sig Læsningen og Forklaringen deels af de ti Bud, deels af den anden Troesartikel med Benyttelse af Balslevs lille Lærebog som Grundlag. Efter Hersleb er endelig den jødiske Historie repeteret fra Abraham indtil Rigernes Deling.

Fjerde Klasse A. (Samme): (2 ug. T.) Efter Assens's Bibelhistorie er læst den jødiske Historie fra Makabæernes Tid indtil Enden. Efter samme Bog, med jevnlig Benyttelse af det nye Testamente, er læst den evangeliske Historie forfra indtil Jesu Lidelses-

historie. Bjergprædikenen er læst udenad. Efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus er læst Troens tredie Artikel, Herrens Bøn og Daaben. Nogle Psalmer ere lærte.

Fjerde Klasse B. (Samme): (2 ug. T.) Det Samme som i fjerde Kl. A, kun at det historiske Stof paa enkelte Steder er medtaget i noget mindre Omfang.

Tredie Klasse (Samme): (2 ug. T.) Efter Assens's Lærebog i den bibelske Historie er læst det gamle Testamentes Historie fra Kong David og til Makabæernes Tid. Ligeledes efter samme Bog den evangeliske Historie fra Jesu Fødsel indtil Bjergprædikenen. Efter Balslevs Lærebog er læst 1ste Troesartikel, hvortil slutter sig de ældste bibelske Fortællinger i 1ste Mosebog Cp. 1—11, samt 2den Troesartikel. Flere Psalmer ere lærte.

Anden Klasse (indtil Paaske Candidat Brandt, siden Pastor Sørensen): (2 ug. T.) Assens's Bibelhistorie: Forfra til Kong David. Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus: De 10 Bud og 1ste Troesartikel. Nogle Psalmer efter P. A. Holms Samling.

Første Klasse (samme Lærere): (3 ug. T.) Balslevs lille Bibelhistorie med Undtagelse af Tillæget (Kirkehistorien). Luthers Catechismus. De 10 Bud, Fadervor og Troen. Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Historie.

Syvende Klasse (Samme): (3 ug. T.) A. Hele Verdenshistorien efter Thrige, Allen og Bohr. B. Den gamle Historie efter Thrige, den nyeste Historie fra 1814 efter Bohr.

Sjette Klasse (Samme): (3 ug. T.) Den nyere Historie indtil 1814 efter Bohr.

Femte Klasse (Samme): (3 ug. T.) Middelalderen efter Bloch. Realisterne desuden (i 2 Timer ugentlig) Danmark efter Allen og Kofods fragmentariske Lærebog.

Fjerde Klasse A. (Collaborator Bloch): (3 ug. T.) Den gamle Historie efter Kofods Udtog.

Fjerde Klasse B. (Adjunkt M. Hansen): 3 ug. T.) Efter Kofods fragmentariske Lærebog den gamle Historie og den nyere Historie.

Tredie Klasse (Samme): (3 ug. T.) Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Anden Klasse (Samme): (3 ug. T.) Efter Kofods fragmentariske Lærebog den nyere Historie.

Første Klasse (Collaborator Bloch): (3 ug. T.) Den gamle Historie efter Kofods fragmentariske Historie.

Geografi.

Sjette Klasse (Adjunkt M. Hansen): (2 ug. T.) Repeteret hele Geografien efter Velschows Lærebog.

Femte Klasse (Adjunkt Thomsen): (2 ug. T.) Asien, Africa, Amerika og Australien efter samme Bog. Realisterne have tillige læst Europa (1 særlig Time).

Fjerde Klasse A. (Samme): (2 ug. T.) Europa fra Hessen-Kassel efter samme Bog.

Fjerde Klasse B. (Collaborator Bloch): (2 ug. T.) Velschows Geographi: Holland, Belgien, England, Spanien, Portugal, Frankrig, Schweiz og Italien.

Tredie Klasse (Samme): (2 ug. T.) Danmark, Norge, Sverig, Rusland, Preussen, Tydskland efter Velschows Lærebog.

Anden Klasse (Adjunkt Thomsen): (3 ug. T.) Italien, Tyrkiet, Grækenland, Asien, Africa, America og Australien efter Ingerslevs mindre Lærebog.

Første Klasse (Adjunkt C. Hansen): (3 ug. T.) Europa efter Ingerslevs mindre Lærebog.

Naturhistorie. (Adjunkt Thomsen):

Sjette Klasse: (3 ug. T.) Repeteret Zoologien efter Lützens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Femte Klasse: (2 ug. T.) Bløddyr og Leddyr (til Edderkoppen) efter Lützens »Dyreriget« og de to kimbladede Planter (S. 161—201) efter Vaupells Lærebog. Realisterne have repeteret det Øvrige af Zoologien og Botaniken efter Lütken »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie« og Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse A.: (2 ug. T.) Fiske efter Lützens »Dyreriget«, Plantens Form og Systemet (S. 1—72 og 120—141) efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse B.: Pattedyr og Fiske efter Lützens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie«, Plantens Form og Systemet, (S. 1—72 og 120—141) efter Vaupells Lærebog.

Tredie Klasse: (2 ug. T.) Fugle, Krybdyr og Padder efter Lützens »Dyreriget«.

Anden Klasse: (3 ug. T.) Pattedyr efter Lützens »Dyreriget«.

Første Klasse: (3 ug. T.) Uden Bog: Hvirveldyrene og Plantens Formlære.

Naturlære og Astronomi. (Overlærer Broager).

Syvende Klasse A.: Læst og repeteret Ørstedes mekaniske Physik og Jørgensens Astronomi.

Syvende Klasse B. Læst og repeteret den chemiske Physik efter Petersens Oversættelse af Møllers Lærebog.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A. (Overlærer Broager): Repeteret den hele Arithmetik efter Broagers Lærebog og den hele Geometri og Trigonometri efter Ramus. 2 skriftlige Opgaver hver Uge afvekslende i Arithmetik og Geometri.

Syvende Klasse B. (Samme): Læst og repeteret Logarithmer og Rentes Regning og Annuiteter efter Broagers Lærebog i Arithmetik samt repeteret Ligningerne fuldstændigt. En skriftlig Opgave hver anden Uge.

I Geometri læst og repeteret Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus. En skriftlig Opgave hver anden Uge.

Sjette Klasse (Samme): I Arithmetik læst og repeteret Cubikrod og derpaa Følgende til Binomialformlen efter Broagers Lærebog. Skriftlig Opgave hver anden Uge.

I Geometri læst og repeteret Problemerne til andet Afsnit, samt regulære Polygoner og Cirkelns Udmaalning efter Ramus. Skriftlig Opgave hver anden Uge.

Femte Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ugentlige Timer). Broagers Arithmetik fra Primitiv til Cubikrods Udregning. I Geometri 2det Afsnit af Ramusses plane Geometri.

Realisterne: (4 ug. T.) Hele det til Præliminærexamens lavere Grad befalede Pensum efter Broagers Arithmetik og Ramusses Geometri.

Fjerde Klasse A. (Overlærer Broager): (4 ug. T.) Læst og repeteret i Arithmetik efter Broagers Lærebog Ligninger, Forhold og Proportioner og Restregning; i Geometri efter Ramus: 1ste Afsnit.

En Arithmetisk Opgave ugentlig.

Fjerde Klasse B. (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.) Broagers Arithmetik fra Ligninger til Primittal. I Geometri 1ste Afsnit af Ramusses plane Geometri. Praktisk Regning: (3 ug. T.), Decimalbrøk, Roduddragning, Beregning af Flader og Legemer.

Tredie Klasse (Samme): (3 ug. T.) Broagers Arithmetik til Ligninger. Praktisk Regning: (2 ug. T.) Sammensat og omvendt Reguladetri og Procentregning.

Anden Klasse (Samme): (4 ug. T.) De fire Regningsarter med Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Samme): (6 ug. T.) De fire Regningsarter med benævnte Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

Skrivning. (Timelærer Gronemann).

Disciplene i 1ste, 2den, 3die, 4 Klasse B. og 4 A. ere øvede i Skjønsskrivning. I disse Klasser bliver hvert enkelt skriftligt Arbejde forelagt Skrivelæreren til Bedømmelse. I 5te, 6te og 7de Klasse finder en saadan Bedømmelse kun Sted hver femte Uge.

Tegning. (Malermeister Møller.)

Disciplene i 1ste, 2den, 3die og 4de Klasse B. samt Realisterne i 5te Klasse ere øvede i Frihaandstegning. De videre Komne have faaet Begreb om Perspektivet.

Gymnastik. (Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af Overlærer Flemmer).

Klasserne ere ordnede to og to og hver Afdeling har haft to ugentlige Timers Undervisning. 7. Kl. A. har haft to ugentlige Timer i Gymnastik, Hugning og Exercits.

Svømning. (Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af Adjunkt M. Hansen.)

Denne er ordnet saaledes, at hver Discipel nyder idetmindste to Timer ugentlig Undervisning og paa Ugens øvrige Søgnedage gives Adgang til at bade eller svømme under Skolens Tilsyn.

Undervisning i **Skydevaabens Brug** er af Premierlieutenant Sahlertz med Assistance af Gymnastiklærer Nielsen meddelt de to øverste Klasser en Gang ugentlig i Sommermaanederne.

Sangundervisning meddeles af Kantor Hartmann i 4 ugentlige Timer de Disciple, der efter hans Mening har Anlæg til Musik. Af Skolens 140 Disciple ere 16 Sopranister, 6 Altister, 7 Tenorister, 4 Bassister. 18 nyde forberedende Undervisning.

Stipendiefonden.

	Rdl.	Sk.
Stipendiefondens samlede Indtægter have i Finantsaaret 18 $\frac{6}{8}$ udgjort	1,194	88
— Udgifterne	1,007	40
Beholdning:	187	48

Hemlig!

Indtægter.		Rdl.	Sk.
1.	Renter af Stipendiefondens Capital- formue 15,752 Rd. 36 Sk.	630	10
2.	Renter af et i Roskilde Sparekasse indestaaende Beløb stort 31te Marts 1866 1,553 Rd. 41 Sk.	64	78
3.	I Aarets Løb er uddraget af Roskilde Sparekasse	500	"
4.	Beholdning efter sidste Regnskab . .	"	"
	Tilsammen:	1,194	88

Udgifter.		Rdl.	Sk.
1.	Udbetalte Stipendier	235	"
2.	— til Dittittender $\frac{1}{4}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	96	64
3.	Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{3}{4}$ Dele	193	32
4.	Regnskabsføreren 2 $\frac{0}{8}$ af Fondens faste Indtægt	12	58
5.	I Sparekassen er ialt indskudt i Aarets Løb, indbefattet de tilskrevne Renter	469	78
	Tilsammen:	1,007	40

Beneficierne for Skoleaaret 186 $\frac{5}{6}$ ere ved Ministeriets Resolution af 20. October 1865 og Skrivelse af 2. November s. A. fordeelte saaledes:

1. Fri Undervisning og mellemste Stipendium (35 Rdlr.): C. H. Rørdam, C. K. Tørst, J. T. Møller, E. C. O. Møller, H. E. Michelsen.

2. Fri Undervisning og laveste Stipendium (20 Rdlr.): F. Giersing, F. J. Snell, F. E. Lindhard, J. Müller, N. H. Roth, J. G. C. T. Kjeldahl, C. A. E. Hansted, P. A. Stricker, N. J. C. Johansen, V. P. J. Andersen.

3. Fri Undervisning og Slagelse-Stipendiet:

J. J. E. Blom (50 R.), H. M. Hoff (20 R.), H. V. C. Sylow (20 R.)

4. Fri Undervisning: R. A. Holm, A. C. C. Bache, C. Christensen, A. B. Rech, O. C. C. Hansen, O. F. Gedde, G. H. Fraas, H. A. Hansen, F. A. C. Andersen, C. M. K. Erichson, J. L. V. E. Lønholdt, A. S. Poulsen, S. A. J. Schmith, N. P. C. Hansen, N. C. A. Dohn. Undervisning for halv Betaling: F. F. Phister, der gik over hertil fra Aalborg Kathedralskole.

5. Højeste Stipendium (50 R.) uden fri Undervisning: C. V. Engberg, L. F. V. N. Andersen.

6. Mellemste Stipendium (35 R.) uden fri Undervisning: A. A. V. Hansen.

7. Laveste Stipendium (20 R.) uden fri Undervisning: E. C. A. Schoug, E. Hammerich, G. J. Bartholdy, H. A. J. Meyer, J. L. Wedel.

8. De to Portioner af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaae i Roskilde Kathedralskole, (hver paa 40 R.) oppebæres af F. E. Lindhard og H. A. Hansen.

Da Rektor bekendtgjorde Ministeriets Resolution for de forsamlede Disciple, udtalte han sig tillige om den Betragtningmaade, der denne Gang har ledet og fremdeles vil lede ham med Hensyn til den underdanigste Indstilling, han aarlig har at indsende. Hans Grundtanke er den, at Skolens Beneficier ikke er nogen Fattigunderstøttelse, men en Hjælp, der af Staten eller Fortids Velgjørere rækkes Børn af relativ uformuende Forældre til Fortsættelse og Fuldendelse af deres Studeringer, naar det har vist sig og fremdeles viser sig, at de til Gavn for sig selv og deres Medborgere kunne bringe det til nogen virkelig Dygtighed. Uformuenhed er derfor en nødvendig Forudsætning, men ingen yderligere Anbefaling. Naar relativ Uformuenhed paa lovlig Maade er godtgjort, har dette Moment ingen videre Indflydelse: der spørges ved Indstillingen ikke, hvem af disse Ansøgere er mest trængende; men hvem af disse berettigede Ansøgere er værdigst, d. e., bedst begavet, flittigst og sædeligst. Heraf følger da tillige, at Skolens Beneficier ikke blot indeholde en materiel Fordel, men en bestemt Anerkjendelse af, at vedkommende Discipel med Ære har opfyldt de Fordringer, Skolen stiller til ham.

Til Underretning for de Forældre og Værger, der fremtidig ville ansøge om Friplads eller Stipendium meddeles fremdeles følgende:

Da relativ Uformuenhed er en nødvendig Betingelse for at søge, saa modtager den, der vil ansøge om et Beneficium, af Rektor et Schema til Udfyldning. Dette indeholder aldeles tydelige Anvisninger og bestemte Fordringer. Naar de krævede Oplysninger enten ikke gives eller ikke paa den forlangte Maade bevidnes, maa Ansøgeren tilregne sig selv, at han af Rek-

tør ikke bliver indstillet, hvorimod hans Ansøgning m. v. vil blive tilstillet Ministeriet, men uden anbefaling.

Ved Skoleaarets Slutning tildeles hver Discipel af Rektor i Forening med de Lærere, der i Aarets Løb have undervist ham, en Karakter for Anlæg, Flid, Fremgang og Opførsel. For at en Discipel, der ikke hidtil har nydt et Beneficium, skal kunne tillægges et saadant, eller for at den, der allerede nyder Friplads eller Stipendium, skal kunne opnaae Forhøielse, udfordres foruden mg. til Hovedkarakter ved sidste Hovedexamen fremdeles, at han i ingen af de ovennævnte Rubriker har under mg. De, der ved sidste Hovedexamen have erholdt ug. til Hovedkarakter, komme ved Indstillingen forlods i Betragtning. Har Nogen derimod enten til Hovedkarakter ved Examen eller i nogen af de nævnte Rubriker under godt, vil han, dersom han nyder noget Stipendium, indstilles til at miste det. Til Velledning for Forældre og Værger ville Karaktererne for Flid, Fremgang og Opførsel blive anførte paa det Examensbevis, hver Discipel iaar modtager.

Det vil være overflødig et minde om, at det kun er Indstillingen, der beroer paa Rektor, som affatter den efter Overlæg med Lærerne. Den endelige Afgjørelse afhænger af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Paa Bortgivelsen af de to Moltkeske Legatportioner har Rektor hverken umiddelbart eller middelbart nogen-
somhelst Indflydelse. Det bemærkes, at en af disse Pladser iaar bliver ledig.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finantsaaret 1. April 1865 til 31te Marts 1866.

	Rdl.	Sk.
Samtlige Indtægter have beløbet	38,570	30
— Udgifter	38,240	43 $\frac{1}{2}$
Beholdning:	329	82 $\frac{1}{2}$

De specielle Indtægter have været følgende:

	Rdl.	Sk.
1. Jordebogsafgifter	1,375	39 $\frac{1}{2}$
2. Tiendeindtægter	13,750	47 $\frac{1}{2}$
3. Indtægter af Kirker og Præstekald . .	792	1
4. Jordskyld	9	50
5. Renter af Skolens Kapitalformue 21,426 Rdl. 66 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rdl. 61 $\frac{1}{2}$ Sk.	853	94
6. Skolecontingenter, Lyse- og Brænde- penge, Indskrivningspenge og for Te- stimonier	4,881	16
7. Indtægter af Duebrødre Hospital . .	12,341	3
8. Af Universitetet Solidariorumspenge	84	"
9. Forskjellige ubestemte extraordinaire Indtægter, deriblandt Privatistpenge .	66	77
10. Det Theilmanske Legat til Bibliotheket	20	"
11. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	352	24
12. Købesum af de bortsolgte Rector- vænger	2,100	"
13. Efter Decision til Regnskabet pro 18 $\frac{6}{8}$ $\frac{4}{5}$	21	20
14. Beholdning efter Regnskabet pro 18 $\frac{6}{8}$ $\frac{4}{5}$	1,925	42
Tilsammen:	38,570	30

De specielle Udgifter have været:

	Rdl.	Sk.
1. Godtgjørelse til Lærere for Tab af Andel i Skolepengene	345	45
2. Lønninger	9,150	"
3. Inspektion	100	"
4. Pedellen	124	"
5. Lærernes Andel af Skolepengene . .	263	51
6. Timeundervisning	1,975	24
7. Pensioner	599	8
8. Bibliothek og videnskabelige Apparater	317	24
9. Bygningsudgifter	864	8½
10. Inventariets Vedligeholdelse	304	89½
11. Brænde og Lys	731	58
12. Skatter og Afgifter	870	8½
13. Regnskabsføreren	600	"
14. Forskjellige løbende Udgifter: Skoleopvarntning, Reengjøring, Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøitideligheder	390	3
15. Undervisning i Skydevaabens Brug .	202	84
16. Til Livsforsikringen indbetalt de under 10de Indtægtspost anførte	352	24
17. Afgivet Overskud til den almindelige Skolefond	20,000	"
18. Prioritetsudlaan	1,050	"
Tilsammen:	38,240	43½

Examina.

Anden Del af den fuldstændige Afgangsexamen i Sommeren 1865 bestode de 9 Disciple af syvende Klasse, som dertil havde indstillet sig, samt 1 Privatist. Examen overværedes af Undervisningsinspektøren, som deltog i Bedømmelsen af de skriftlige latinske Arbejder og af den mundtlige Prøve i Græsk. Examens Udfald sees af den nedenfor aftrykte Liste.

DIMITTENDERNES	Afgangseramens 1ste Afdeling i 1863.				Afgangseramens 2den Afdeling i Juli 1865.										Hovedkarakter.
	Tydsk.	Fræsk.	Geograf.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin, skriftlig.	Latin, mueldig.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturalære.	Points.	
NAVNE															
1. O. M. Giersing . . .	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	g.	91.	Første Karakter.
2. H. P. Bjarnesen . . .	g.	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	92.	Første Karakter.
3. F. J. C. Balle	g.	mg.	ug.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	92.	Første Karakter.
4. J. P. B. Wedel	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	mg.	83.	Første Karakter.
5. J. W. Haffner	ug.	ug.	ug.	ug. *)	g.	g.	mg.	mg.	ug.	g.	tg.	g.	g.	80.	Første Karakter.
6. C. L. G. Bech	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	mg.	g.	g.	71.	Anden Karakter.
7. A. Fraas	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	ug.	mg.	g.	tg.	g.	tg.	72.	Anden Karakter.
8. C. G. A. Christensen .	g.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	g.	ug.	ug.	g.	mg.	mg.	83.	Første Karakter.
9. S. T. Leunbach Privatist**)	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	g.	tg.	mg.	tg.	g.	tg.	md.	43.	Anden Karakter.
10. G. H. A. Budde-Lund	tg.	mg.	mg.	ug.	g.	tg.	g.	tg.	g.	g.	g.	g.	tg.	56.	Anden Karakter.

*) H. angav Engelsk istedenfor Naturhistorie.

**) Første Del ved Metropolitanskolen.

Til dette Aars Afgangsexamen indstille sig 10 af syvende Klasses Disciple og 1 Privatist.

Skolens Dimittender opgive følgende:

Latin.

Ciceros Taler for Sex, Roscius fra Ameria og mod L. Sergius Catilina (istedenfor de catilinariske Taler har Østrup og Møller læst Talerne for det Maniliske Forslag, Kong Deiotarus Q. Ligarius); 2den Bog af disputationes Tusculanæ, 2den og 3die Bog de officiis.

Livius, 2den, 3die, 4de og 5te Bog.

Vergils Aeneide, 2den og 3die Bog.

Horats, 3die Bog af Oderne, Brevene og ars poetica.

Af Madvigs »Carmina selecta«: alle Stykker af Catull, undtagen det 10de, alle af Tibull, undtagen det 4de, de 7 første Stykker af Propertis, alle Stykker af Ovid, undtagen de to sidste, det 1ste Stykke af Lucan, det 1ste Stykke af Juvenal, alle Stykkerne af Martial.

Græsk.

Xenophons Anabasis, 2den og 3die Bog.

— Memorabilia 1ste og 2den Bog.

Herodots 9de Bog.

Lucians Drømmen, Prometheus, Philosophernes Salg, Udvalg af Gudesamtalerne.

Homers Odyssee, 1ste, 2den, 5te, 6te, 7de og 10de Sang.

Religion.

Johannes Evangelium i Grundsproget. Af Tønder

Nissens Kirkehistorie fra § 35 til § 59 incl. (Afsnittet fra Luther til Independenterne).

Historie.

Allens Fædrelandshistorie, Bohrs Middelalderens Historie og den nyere Historie. Thriges den gamle Historie. Sverigs og Norges Historie er læst efter Koefods Udtog.

Mathematik.

Ramus' Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broagers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Petersen, Naturlærens chemiske Del (af Meteorologien er kun læst §§ 107, 122, 123, 124 og 129).

Ørsted, Naturlærens mekaniske Del (af Bølgebevægelsen dog kun § 368 til 375 incl. og § 417—420 incl. — Jørgensen, Astronomi (med Forbigaaelse af § 43, 44, 49, 52, 57 og 59).

Afgangsexamen af lavere Grad for Realdisciple bestode følgende to Disciple af 5te Realklasse:

Realafgangsexamen af lavere Grad i Sommeren 1865.	Dansk skriftl.	Dansk mundtl.	Tydsk.	Historie.	Geograf.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Skrivning.	Tegning.	Resultat.
1. H. L. J. Wieck	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	md.	mg.	g.	g.	Bestaaet med 37 Points.
2. V. C. Schiøtz	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	Bestaaet med 51 Points.

I denne Sommer agte 5 Disciple af 5te Realklasse at indstille sig til denne Examen.

Hvad de have gennemgaaet i de forskjellige Fag, findes angivet under 5te Klasses Pensa.

Examina i 1866.

A. Afgangsexamen.

a. Den skriftlige Del.

Lørdag, d. 23. Juni.

- 9—1. Oversættelse fra Latin paa Dansk.
4—8. Geometrisk Udarbeidelse.

Mandag, d. 25. Juni.

- 9—1. Udarbeidelse i Modersmaalet I (fri Opgave).
4—8. Latinsk Stil.

Tirsdag, d. 26. Juni.

- 9—1. Udarbeidelse i Modersmaalet II (bunden Opgave).
4—8. Arithmetisk Udarbeidelse.

b. Den mundtlige Del.

Mandag, d. 2. Juli.

8. A. Historie. MH. Fr. Bl.
12. B. Historie MH. Fr. Bl.

Tirsdag, d. 3. Juli.

8. B. Naturlære. Br. Th. C. H.
12. A. Naturlære. Br. Th. C. H.

Onsdag, d. 4. Juli.

8. A. Geometri. Br. Th. C. H.
12. B. Geometri. Br. Th. C. H.

Torsdag, d. 5. Juli.

8. A. Latin. P. H. Bl.
- B. Arithmetik. Br. Th. C. H.
12. B. Latin. P. H. Bl.
- A. Arithmetik. Br. Th. C. H.

Fredag, d. 6te Juli.

8. A. Græsk. P. Fl. Fr.

B. Religion. Sch. Sø.

12. B. Græsk. P. Fl. Fr.

A. Religion. Sch. Sø.

Lørdag, d. 7de Juli.

12. Proklamation.

II. Den for Realdisciple anordnede Afgangsexamen af lavere Grad.

a. Den skriftlige Del.

Mandag, d. 25. Juni.

9—1. Dansk Udarbeidelse (bunden Opgave).

4—8. Regneopgave I.

Tirsdag, d. 26. Juni.

9—1. Dansk Udarbeidelse (fri Opgave).

4—8. Regneopgave II.

b. Den mundtlige Del.

Mandag, d. 2. Juli.

4. Dansk. Sch. P. Fr.

Tirsdag, d. 3. Juli.

4. Historie. MH. H. Bl.

Onsdag, d. 4. Juli.

4. Geografi. Th. C. H. Bl.

Torsdag, d. 5. Juli.

4. Tydsk. Fr. P. Mu.

Fredag, d. 6. Juli.

4. Matematik. C. H. Br. Th.

Lørdag, d. 7. Juli.

4. Naturhistorie. Th. Br. C. H.

C. Hovedexamen.

a. Den skriftlige Del.

Torsdag, d. 5. Juli.

8—12.	7. Kl. B.	}	Latinsk Stil.
	6. Kl.		
	5. Kl.		
	4. Kl. A.		
	3. Kl.		
3—7.	7. Kl. B. Geometrisk Udarbeidelse.	}	Regning.
	6. Kl. Matematisk Udarbeidelse.		
	5. Kl.		
	4. Kl. A.		
	4. Kl. B.		
	3. Kl.		

Fredag, d. 6. Juli.

8—12.	7. Kl. B.	}	Dansk Stil.
	6. Kl.		
	5. Kl.		
	4. Kl. A.		
	4. Kl. B.		
	3. Kl.		
3—7.	7. Kl. B.	}	Oversættelse fra Latin paa Dansk.
	6. Kl.		
	5. Kl.		

Lørdag, d. 7. Juli.

8—12.	7. Kl. B. Arithmetisk Udarbeidelse.	}	Dansk Stil.
	2. Kl.		
	1. Kl.		
3—6.	2. Kl.	}	Regning.
	1. Kl.		

b. Den mundtlige Del.

Lørdag, d. 7. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. A. Geografi.	5. Kl. Græsk.	3. Kl. Religion.
3.	6. Kl. B. Geografi.	4. Kl. A. Græsk.	4. Kl. B. Fransk.

Mandag, d. 9. Juli.

	a.	b.	c.
8.	7. Kl. B. Naturlære.	6. Kl. Tydsk.	5. Kl. Historie.
3.	4. Kl. A. Dansk.	4. Kl. B. Naturhistorie.	2. Kl. Dansk.

Tirsdag, d. 10. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. Matematik.	3. Kl. Latin.	1. Kl. Tydsk.
3.	7. Kl. B. Latin.	4. Kl. B. Matematik.	3. Kl. Fransk.

Onsdag, d. 11. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. Latin.	4. Kl. A. Tydsk.	2. Kl. Geografi.
3.	5. Kl. Latin.	4. Kl. B. Religion.	1. Kl. Dansk.

Torsdag, d. 12. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. Fransk.	4. Kl. A. Religion.	3. Kl. Naturhistorie.
3.	6. Kl. A. Naturhistorie.	4. B. Engelsk.	2. Kl. Tydsk.

Fredag, d. 13. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. B. Naturhistorie.	4. Kl. A. Latin.	4. Kl. B. Tydsk.
3.	5. Kl. Naturhistorie.	3. Kl. Tydsk.	1. Kl. Religion.

Lørdag, d. 14. Juli.

	a.	b.	c.
8.	7. Kl. B. Matematik.	5. Kl. Tydsk.	2. Kl. Latin.
3.	6. Kl. Græsk.	4. Kl. B. Dansk.	3. Kl. Geografi.

Mandag, d. 16. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Græsk	4. Kl. A Historie.	1. Kl. Geografi.
3. 5. Kl. Geografi.	4. Kl. A. Fransk.	2. Kl. Historie.

Tirsdag, d. 17. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Hebraisk.	3. Kl. Mathematik.	1. Kl. Naturhistorie.
3. 5. Kl. Fransk.	4. Kl. A. Naturhistorie.	2. Kl. Religion.

Onsdag, d. 18. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. B. Historie.	6. Kl. Religion.	4. Kl. A. Geografi.
3. 5. Kl. Matematik.	4. Kl. B. Historie og Geografi.	3. Kl. Dansk.

Torsdag, d. 19. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. Historie.	5. Kl. Religion.	4. Kl. A. Matematik
3. 3. Kl. Historie.	2. Kl. Naturhistorie.	1. Kl. Historie.

Fredag, d. 20. Juli.

9. Optagelsesprøve.
4. Lærermøde.

Lørdag, d. 21. Juli.

10. Bekjendtgjørelse af Examens Udfald.

Undervisningen fortsættes med 7. B. og 6. Kl. til Lørdag d. 30. Juni incl., med 5., 4. A., 4. B., 3. Klasse indtil Tirsdag, d. 3. Juli Kl. 4, med 2. og 1. Klasse til Fredag, d. 6. Juli Kl. 4.

Ligesom sidst tillader Rektor sig ogsaa denne Gang at lægge Værgerne og de her boende Forældre paa Hjærte, ikke at tage Hensyn dertil, hvis nogen Discipel skulde komme og fortælle, at han i Examensdagene

ikke har noget at repetere. Schemaet er med Flid lagt saaledes, at, saavidt det har været muligt, et eller flere af de Fag, som mest egne sig til Repetition, for hver Klasses Vedkommende er henlagt til en af de sidste Dage.

Ferierne begynde Lørdag d. 21., naar Translokationen er endt.

Torsdagen, d. 23. August Formiddag Kl. 9 prøves de nye Disciple, som have været forhindrede i at give Møde Fredagen, d. 20. Juli. Samme Dags Eftermiddag Kl. 2 samles alle Disciple for at begynde det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøver samt Bekjendtgjørelsen af Examens Udfald med deres Nærværelse.

Roskilde i Juni 1866.

S Povelzen.

Indbydelsesskrift
til
de offentlige Examina
i
Roskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1867.

1. Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen,
af Rektor.
2. Skoleefterretninger af Samme.

Roskilde.

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen.

Disse Blade ville ikke indeholde en pædagogisk Afhandling, men nogle fordringsløse Meddelelser til mine Elevers Forældre. Dersom jeg faar Anledning til at antage, at jeg derved har været saa heldig, hist og her at nedlægge et Frøkorn, som har spiret og baa-ret Frugt, vil jeg maaske oftere i det aarlige Indbydel-sesskrift komme tilbage til dette righoldige Æmne.

Dersom Skolen ikke kan eller ikke vil udstrække sin Omhu for Eleverne ogsaa udenfor Undervisningstiden, maa den indskrænke sin naturlige Opgave. Den Skole, der tillige er en Opdragelsesanstalt i strængeste For-stand (thi en Opdragelsesanstalt er enhver Skole), har den omfangsrigeste, men tillige den klareste og sim-pleste Opgave. Hovedstadens Skoler ere ved Forhol-denes Magt henviste til en Begrændsning, hvorved ogsaa deres Opgave bliver simpel og klar. Stillet mellem disse to Yderligheder er den lærde Skole i en Provinsby. Den kan ikke saaledes som den første hævde den samme udelte Myndighed i og udenfor Undervisningstiden, og

tør ikke saaledes som den sidste lade sin Virksomhed begrændse ved Skolebygningens Mure.

De ofte høist forskjellige Livsvilkaar, hvorunder en og samme Skoles Elever ere stillede, har Opdragelsesanstalten mange Midler til at udjevne, og Skolerne i en Hovedstad mærke ikke stort dertil. Anderledes forholder dette sig i en Skoleby udenfor Hovedstaden. Allerede Forældrenes ulige Formue, Stand og Dannelse spores uniskjendelig under Elevernes indbyrdes Paavirkning, men af endnu langt mere Betydning er den Omstændighed, at saa mange Elever ikke have deres Forældre i Skolebyen. Den Myndighed, de fraværende Forældre formaa at udøve, er ofte altfor svag, og den, som Værgerne forstaa at skaffe sig, er stundom endnu svagere. Men netop disse Elever udgjøre jevulig, saaledes som for Tiden i denne Skole, det langt overveiende Flertal og komme saaledes let til at angive Tonen. Nu tvivler jeg ingeniunde paa, at de allerfleste Værger udføre dette ansvarsfulde Hværv samvittighedsfuldt og efter bedste Evne. Men jeg skulde tage mærkelig feil, om ikke alle disse vilde føle Trykket deraf, hvis Eleverne troede eller endog vidste, at Rektor og de andre Lærere enten ikke bekymrede sig om deres Forhold udenfor Skolen eller ikke havde Ret til at paatale ethvert Brud paa god Orden. Endnu mere vilde det undre mig, om ikke de allerfleste Forældre, som betroe Skolen deres Børn, ligefrem stole paa, at Rektor og de andre Lærere efter bedste Evne ogsaa udenfor Undervisningstimerne vaage over Elevernes Forhold.

I Følelsen af dette Ansvar ønskede jeg, efter at

jeg i de forløbne to Aar nogenlunde troer at være bleven bekendt med de stedlige Forhold, til Veiledning for mine Elever og deres Værger at udsende nogle Regler for deres Forhold i og udenfor Skolen. Og da jeg erindrede, at et lignende Reglement, medens jeg var Overlærer i Aalborg, af det høie Ministerium var bleven approberet for Aalborg Kathedralskole, anholdt jeg Ministeriet om en lignende Approbation. Under 21. Mai d. A. modtog jeg imidlertid den Meddelelse, at Ministeriet, skjønt det længere tilbage i Tiden havde approberet lignende Regler for andre af Landets lærde Skoler, dog maatte anse det for rettest at overlade til vedkommende Skoles Rektor at vedtage de Bestemmelser, han fandt nødvendige og forsvarlige.

Som en Følge heraf skal jeg indskrænke mig til at udstede efterfølgende Regler for Elevernes Forhold paa Skolen, som ville træde i Kraft fra Begyndelsen af næste Skoleaar.

Disciplinæriske Regler.

1.

Skoleporten aabnes et Kvarter før Undervisningens Begyndelse, og Eleven kan tilbringe dette enten paa Legepladsen eller i sin Klasse. Mellem Timerne indrømmes en kort Fritid, hvis Begyndelse og Slutning angives ved Ringning. I Frikvarteret er det Eleven tilladt at gaa hjem. Ellers maa ingen Elev uden Inspektors særlige Tilladelse forlade Skolebygningen, før Skoletiden er udløben. Skulde nogen undtagelsesvis i Timen behøve at gaa ud, maa dette stedse af Læreren bemærkes i Protokollen. Ved Skoletidens Slutning have Eleverne under Jagttagelse af Sømmelighed at forlade Skolebygningen og s-rax at begive sig hver til sit Hjem.

2.

Enhver Elev medbringer de Bøger og Apparater — Pen, Blyant,

Griffel o. s. v. —, som han i Undervisningstiden kan faa Brug for, og det er hans Pligt at sørge for, at alle hans Bøger og Hefter holdes i tilbørlig Orden. Han maa derfor ikke paa egen Haand tilføie Bemærkninger i sine Bøger ei heller med Blæk foretage de af Lærerne forlangte Udhævelser og Indstregninger. Skulde han en enkelt Gang undtagelsesvis behøve at laane en Bog eller et Apparat af en Elev i en anden Klasse, saa maa dette ske i Fritiden, men aldrig i Undervisningstiden.

Aile Bøger, som en Elev bruger, maa være forsynede med hans Navn.

De Bøger, Eleven medbringer, maa han ikke, naar han forlader Skolebygningen, lade henligge paa sin Plads. Ønsker nogen, at en Bog skal blive liggende paa Skolen, maa han give Ordensduxen (§ 4) den at oppebevare i Skabet.

Til de skriftlige Arbejder benyttes Bøger af en vis foreskreven Farve og Format.

De skriftlige Arbejder blive paa de Dage, der ere angivne paa Lektionstabellen, indleverede Kl. 8 (9) om Morgenens og det saaledes, at enhver Elev, førend han gaar ind i sin Klasse, lægger sin Stilebog i Ordenskassen.

Uvedkommende Sager maa ikke medbringes og navnlig ingen Morskabsbøger. Bøger af Discipelbibliotheket, der medbringes til Bytning, maa midlertidig henlægges i Skabet.

3.

Naar der ringes ned, maa enhver Elev, der ikke har erholdt særlig Tilladelse til at blive oppe, uopholdelig begive sig ned paa Legepladsen. Kun i Tilfælde af slet Veir kunue Eleverne, efter forudgaaet Bekjendtgjørelse, forblive i deres Klasser under Lærernes Opsigt efter Rektors nærmere Bestemmelse. I Klasseværelset maa ikke leges og ikke spises.

Enhver farlig eller upassende Leg er forbudt paa Legepladsen.

Fritiden mellem Timerne maa ikke anvendes til Forberedelse.

Naar der ringes op, maa enhver Leg strax ophøre, og Eleverne uden unødvendig Larm begive sig hver til sin Klasse. Naar en Lærer træder ind i en Klasse, reise samtlige Elever sig. Under Examinationen beroer det paa Lærerens Bestemmelse, om Eleven skal reise sig eller blive siddende.

4.

I enhver Klasse er efter Inspektors Bestemmelse skiftevis en Elev

Ordensdux. Denne sørger for, at Kathederpenne, Kridt og Svamp er i Orden, at Tavlen er ren o. s. v.; han lægger i Kakkelovnen, deler Bøger og Tavler om og samler dem atter. Han har Nøglen til Skabet og er ansvarlig for, at der hersker Orden i samme.

5.

Eleverne maa punktlig besøge Undervisningstimerne. Kun i Tilfælde af Sygdom maa en Elev, uden foregaaende Tilladelse, udeblive, og selv Udeblivelse paa Grund af Sygdom maa forud skriftlig anmeldes for Rektor.

Det er næsten overflødig at tilføie, at disse Regler alene have til Hensigt at bane Veien for en uforstyrret aandelig Virksomhed, og at vi ville stræbe at overholde dem med human Bestemthed og uden det Pedanteri, der behandler Midlet som Maal.

Det indsendte Udkast indeholdt en sjette Paragraf*) om Elevernes Forhold udenfor Skolen. Men da det høie Ministerium i den ovenanførte Skrivelse havde udtalt, at Bestemmelsen om Rektors Tilladelse til en Di-

*) Denne lød saaledes:

6.

Ligesom Eleverne i Almindelighed ogsaa udenfor Skolen maa iagttage et sømmeligt Forhold, saaledes er det navnlig Eleverne forbudt at besøge Værtshuse og lignende offentlige Steder, med mindre de ere i Følge med Forældre eller Værger. Ligeledes maa Eleverne kun i Selskab med Forældre eller Værger eller med Rektors Tilladelse deltage i offentlige Baller, Maskerader eller lignende Forlystelser.

Ligesom ingen, der ikke dertil har en særegen Tilladelse, kan være Elev i Roskilde Kathedralskole uden at boe i Roskilde By, saaledes tør ingen Elev uden foregaaende Tilladelse af Rektor tilbringe nogen Nat udenfor Roskilde By, naar undtages Natten mellem Lørdag og Søndag og enhver Nat, som efterfølges af en Fridag.

Offentlig Tobaksrygen er Eleverne forbudt.

Naar en Elev med Forældres eller Værgers almindelige eller særlige Tilladelse sælger eller kjøber noget af en Meddiscipel, maa saadant strax anmeldes for Inspektør, der optegner det i en dertil indrettet Protokol.

scipels Overnatten udenfor Roskilde By, naar ikke en Fridag fulgte efter, og om Disciplenes Kjøb af og Salg til Meddisciple, forekom Ministeriet at gaa ud over, hvad der hører under Skolens Omraade, ansaa jeg det for mest passende at udelade hele Paragraffen, idet jeg derimod tillader mig at anbefale mine deri indeholdte Ønsker til Forældrenes Opmærksomhed.

I denne Henseende skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

Et Forbud mod at besøge Værtshuse og lignende offentlige Steder er overflødigt, da sligt er forbudt ved Lovbestemmelser, der endnu ere i Kraft, og som jeg i Forbindelse med Forstanderskabets Formand, der tillige er Politimester, i Begyndelsen af min Embedsførelse har tilladt mig at bringe alle vedkommende i Erindring.

Hvad angaar Bestemmelsen om særlig Tilladelse til at tilbringe en Nat udenfor Skolebyen, naar ikke en Fridag følger derpaa, da var det mig allerede, førend jeg indsendte mit Udkast, bekjendt, at indsigtfulde Mænd, deriblant flere af Skolens Lærere, delte den Opfattelse, som det høie Ministerium har givet Medhold, og dette undlod jeg heller ikke at udtale i min Indstilling. Naar jeg alligevel androg paa en Approbation, som jeg i al Fald maatte anse for tvivlsom, skete dette dels fordi jeg følger den Grundsætning heller at forebygge end forfølge en Pligtforsømmelse eller Lovovertrædelse, dels fordi de Ulemper, som efter min Erfaring Savnet af en saadan Bestemmelse jevnlig medfører, ogsaa gaa ud over de uskyldige Meddisciple.

De hyppige Besøg baade paa Landet og i Hoved-

staden, hvortil den lettede Samfærsel giver Anledning, kunne visselig hos de Elever, der, enten af egen Drift eller af Lydighed mod de hjemmefra givne Formaninger eller under Indflydelse af de herværende Værger, benytte denne Leilighed med Maadehold, udøve en oplivende og forfriskende Virkning efter Arbeidet og tilføre deres Dannelse værdifulde Bidrag*). Men ligesaa vist kan denne Anledning misbruges, og navnlig forekommer det mig betænkeligt ikke at føre Kontrol med de voxne og halvvoxne Elevers Besøg i Hovedstaden. Hovedstadens Nærhed var allerede før Jernbanens Anlæggelse en Anstødssten for Skoletugten i Roskilde. Hvormeget mere da ikke nu.

Misligt er det især jevnlig at tilstede en Elev efter en Aftenforlystelse, der har varet indtil langt ud paa Natten, først en halv Time før Skoletiden at indfinde sig i Hjemmet. Erfaring viser, at disse Disciple møde med en mangelfuld Forberedelse og paa Sjæl og Legeme bedre oplagte til alt andet, end til sex Timers alvorligt Arbeide. Og medens disse uforberedte, uopmærksomme og uoplagte Disciple volde Tidsspilde, fordærve Lærens gode Lune og saaledes berøve Undervisningen dens bedste Liv og Kraft, gaar det ud over de Meddisciple, der ere mødte med de tilbørlige Forudsætninger. Det

*) Maaske gjør man dog bedst i, ikke at købe disse Bidrag altfor dyrt. Mere end en Gang har jeg hørt flinke unge Studenter udtale, at de, selv i Skoleaarene, hentede den største og bedste Del af deres Dannelse udenfor Skolen. Meget muligt. Jeg siger intet derimod; thi jeg er selv Part i Sagen. Men jeg maa derved altid uvilkaarlig tænke paa Fablen om Hjorten, som spillede sig i Kilden og lod haant om sine tynde Ben.

er ikke min Mening, at disse Tilladelser sjælden eller aldrig skulle gives. De, der i Fortiden henvendte sig til mig, kunne bevidne, at jeg næsten altid gav mit Minde dertil. Men selv en Tilladelse, der gives med største Liberalitet, indeholder en Kontrol og medfører en Forpligtelse.

Offentlig Tobaksrygen er efter min Mening upassende for en Skolediscipel, og jeg ser det meget nødig. Et Forbud derimod fandtes ogsaa i de for Aalborg Kathedralskole approberede Regler og, om jeg husker ret, bleve de oprindelige Udtryk i det indsendte Udkast endogsaa skærpede af Ministeriet. Naar jeg imidlertid indskrænker mig til at udtale et Ønske istedenfor at udstede et Forbud, sker det blant andet af den Grund, at jeg troer at have bemærket, at denne Uskik allerede er aftaget noget, siden Eleverne vide, at det er mig imod. Idetmindste møder jeg nu sjælden paa Gaden eller Banegaarden (paa hvilket sidste Sted jeg allernødigtst ser det) nogen rygende Elev, medens jeg i Begyndelsen kunde møde Disciple selv af de nederste Klasser med Cigarrer i Munden. Saa meget vil i al Fald denne Udtalelse bevirke, at ingen Fader herefter giver sin Søn Tilladelse til at ryge, fordi Sønnen forsikrer ham, »at virkelig alle de andre Disciple ryge, og at hverken Rektor eller de andre Lærere have noget derimod«.

Den sidste Bestemmelse om Kontrol med Elevernes indbyrdes Handel, en Kontrol, som Skolens dygtige Inspektør ansaa for overkommelig, havde til Hensigt at forebygge de Misligheder, som saa let opstaa, naar Børn kunne skaffe sig Penge ad Veie, som

ere Forældrene halv eller helt ubekjendte. Jeg vil nu indskrænke mig til den Bemærkning, at den indbyrdes Handel, Disciplene drive med Nytaars- og Fødselsdagsgaver og lignende Ting, som dog maaske næppe vare givne dem i den Hensigt, er almindeligere, end jeg anser det for tjenligt.

Sluttelig skal jeg kun tilføie, at jeg ikke vil være utilfreds med den Skæbne, mit Udkast har haft, dersom jeg er saa heldig ved Forældrenes Medvirken væsentlig at opnaa det samme, som jeg vilde opnaa ved den tilsigtede Approbation.

Udkastets Skæbne har imidlertid haft den Følge, at Forhandlingerne om Indførelse af den samlede Skoletid endnu ikke ere førte til Ende.

Som det vil være mine Elevers Forældre og Værger i frisk Minde, udbad jeg mig ved Juletid en Udtalelse for eller imod den samlede Skoletid. Til dette Skridt foranledigedes jeg dels ved den fra flere Sider fremkomne Forsikring, at det store Flertal af Forældre og Værger ønskede Indførelsen af den samlede Skoletid, dels ved den ofte fremsatte Paastand, hvis Urigtighed jeg i al Fald ikke var istand til at bevise, at den ny Ordning med en vis Nødvendighed skulde hidføres af de mange Forandringer, Samfundslivets Former ere undergaaede i den sidste Snes Aar. Jeg lovede, saafremt det viste sig, at Ønsket om en Forandring deltes idetmindste af de to Trediedele af Forældrene, da at foretage de fornødne Skridt til Indførelsen af den ny Ordning, idet jeg dog ikke lagde Skjul paa, at hverken de Grunde, der anføres, eller mine egne Er-

faringer have kunnet overtøde mig om dennes ubetingede Fortrin for den ældre. Før jeg tillod mig denne Henvendelse til Forældrene, havde jeg forhandlet Sagen i et Lærermøde, i hvilket en svag Flerhed havde erklæret sig for Forandringen.

Forældrenes Udtalelser vare langtfra saa talrige for den ny Ordning, som jeg havde ventet, og da der blant dem, der udtalte sig derimod, vare ikke faa, der som bosiddende i Skolebyen mest ville faa Forandringen at føle, ansaa jeg det for min Pligt at gaa varsomt frem med at foreslaa en Ordning, om hvis Tilraadighed, navnlig under de herværende Forhold, jeg slet ikke er overbevist.

Og da jeg ligeoverfor de Forældre, der ere imod Forandringen, vilde komme til at have et moralsk Ansvar for de Ulemper, der maatte flyde af den ny Ordning, besluttede jeg at gjøre, hvad der stod i min Magt, for at forebygge disse Ulemper.

Som bekjendt, paastaa de principielle Modstandere af samlet Skoletid, at den nødvendig medfører en utilbørlig Anstrængelse. Jeg vil ikke besvare denne Anke med den Paastand, som jeg har hørt opstille af en anset Skolemand, at Undervisningstimerne paa Grund af den nyere Tids forbedrede Methoder skulde kræve liden eller ingen Anstrængelse; jeg troer tvertimod, at en dygtig Undervisning — uafhængig af alle vexlende Methoder — stedse vil kræve Anstrængelse baade af Lærer og Elev. Men jeg tør love at gjøre alt, hvad der staar i min Magt — ved Timetabellens Ordning og ved et lille Tillæg til Fritiden mellem Timerne — for at

hæve enhver gyldig Grund til denne Bekymring, dersom Forandringen skal indføres.

Hvad der i en ganske anden Grad vækker min Betænkelighed, er den Omstændighed, at mange af vore Elever i atten Timer af Døgnet uafbrudt ville være saa godt som overladte til sig selv; thi jeg kan ikke bruge noget mildere Udtryk om det Tilsyn, hvorunder en stor Del af de fremmede Disciple staa. Og af Skolens 149 Elever have for Tiden kun nogle og halvtreds deres Forældre boende her. Derfor ansaa jeg det for min Pligt i min Indstilling til Ministeriet (dat. d. 27. April) at knytte min anbefaling af den paatænkte ny Ordning til den Betingelse, at det maatte behage det høie Ministerium at forsyne det samtidig indsendte Udkast til disciplinære Regler med dets Approbation og navnlig den Bestemmelse deri, som hjemler Rektor Ret til at føre Opsigt med Disciplenes Udflugter udenfor Ferietiden.

Herpaa svarede Ministeriet under 20. Mai, at det, da jeg havde knyttet min Indstilling om Indførelse af samlet Skoletid til den bevidste Betingelse, efter Udfaldet af førstnævnte Sag havde stillet denne Sag i Bero og forventede en ny Indstilling, men at Ministeriet for sit Vedkommende ikke havde noget at erindre imod Indførelsen af samlet Skoletid, naar Flertallet af Forældre og Værger maatte erklære sig for samme.

Da jeg dernæst i Skrivelse af 22. s. M. havde udtalt, at jeg haabede at handle i Ministeriets Aand ved i Programmet at meddele Sagens Gang og opfordre Forældre og Værger til en ny og afgjørende Afstemning, gav Ministeriet i Skrivelse af 8. Juni denne Fremgangsmaade sit Bifald.

I Overensstemmelse med ovenstaaende er jeg altsaa endnu engang saa fri at udbede mig en Udtalelse*) for eller imod samlet Skoletid. Da nemlig ved Dimission og paa anden Maade mellem 20 og 30 Elever forlade Skolen ved Skoleaarets Slutning og atter andre træde ind, er jo en ikke uvæsentlig Forandring indtraadt med de stemmeberettigede Personer. Ogsaa Sagen synes mig nu at stille sig ikke lidet anderledes, end ved den første foreløbige Afstemning. Saafremt Flertallet af Forældre og Værger udtale sig for samlet Skoletid, skal jeg være saaledes forberedt, at jeg kan indføre den, saasnart Ministeriets Resolution er indhentet. Erkærer derimod Flertallet sig imod en Forandring, ville alle Klasser, med Undtagelse af øverste Klasse, behøve den delte Skoletid.

Det fortjener vistnok Paaskjønnelse og maa være en Skoles Lærere behageligt, at Forældrene vise Agtelse for Skolens Bestemmelser, Tillid til Lærernes Personer og villig Opfyldelse af de til dem af Skolen stillede Krav. Men Forældrene ere dog istand til at yde et mere positivt Bidrag til en ønskelig Løsning af Skolens Opgave.

Den Fader eller Moder, der betroer sit Barn til en Skole, maa ganske vist nære Tillid til Skolen og dens Lærere; men ligesom den nødvendige Tillid ikkun

*) Mindst Omstændigheder vil det medføre, dersom enhver Fader vilde behage at afgive sin Stemme paa det Examensvidnesbyrd, som Disciplen skal forevise Inspektor, efter at det hjemme er paategnet.

kan bevares og befestes, naar Forældrene, under fremadskridende Bekjendtskab med den Maade, hvorpaa Skolens Gjerning røgtes, og den Aand og Tone, der besjæler Lærerne, kunne vedblive at være enige med disse i alt væsentigt, saaledes er det hverken at vente eller at ønske, at der ikke skulde være nogle — undertiden endog mange — underordnede Spørgsmaal, hvori de kunde have forskjellige, ofte modsatte, Anskuelser. Fra en vis Side maa man her vistnok paaskjønne den Selvfornægtelse, der underordner Skolen sine afvigende Anskuelser; men det er dog baade fortjenstligere og mere frugtbringende for det fælles Maal, naar Forældrene benytte enhver Leilighed til at drøfte saadanne Æmner med Skolens Lærere og da navnlig med den, der staar i Spidsen for Skolen; thi den rette Enighed opstaar først, naar de modsatte Anskuelser faa Leilighed til at bryde sig mod hinanden og derved enten forsones eller overvindes.

Men skal en saadan Drøftelse føres og ende tilfredsstillende, udfordrer den Enighed om visse Forudsætninger, en Enighed, der, hvis den mangler, først maa søges tilveiebragt. Her er det imidlertid en gammel Erfaring, at Forældre og Lærere om flere vigtige Spørgsmaal have stik modsatte Anskuelser, medens de om andre i Grunden ere laugt mere enige, end det synes. Jeg vil først anføre et Exempel paa det sidste, og vælge Spørgsmaalet om særlig Tilladelse til at forsamle Skolen.

Med Hensyn til dette hyppigt forekommende Spørgsmaal har jeg en, ved Samtale med mange Forældre be-

styrket, Formodning om, at de fleste, der begjære en saadan særlig Tilladelse for deres Sønner, heller ønske at kunne lade være at begjære den, undertiden vel ogsaa forundre sig over, at Rektor siger ja. Og jeg maa paa min Side erklære, at hvor gjerne jeg end under mine Elever enhver Opmuntring og uskyldig Glæde, og hvor oprigtig jeg end ved Meddelelsen af en saadan Tilladelse ønsker dem god Fornøielse, saa ønsker jeg dog næsten uden Undtagelse, at Tilladelsen ikke var forlangt. Og ligesom jeg ikke sjældent har givet en Tilladelse alene af Agtelse for den Fader, i hvis Navn den begjæredes, saaledes har jeg mere end en Gang bagefter haft Leilighed til at erfare, at Faderen ikkun modstræbende har givet sit Minde til, at Sønnen henvendte sig til mig om Tilladelse.

For, om muligt, fremtidig at fremkalde større Samvirken mellem Hjemmet og Skolen, skal jeg her udtale mig om den Maade, hvorpaa jeg betragter de forskjellige oftest forekommende Anledninger til at begjære særlig Tilladelse til at forsømme.

Nødigt af alt meddeler jeg en Tilladelse, der for den enkelte forrykker Feriens Begyndelse eller Ende. Her ligger Grunden nær. Skolen maa sørge for, at Undervisningen meddeles med usvækket Liv og Kraft indtil den sidste Time er endt, og at den atter umiddelbart efter Ferierne begynder paa samme Maade. Paa Grund af den almindelige menneskelige Skrøbelighed har dette allerede Vanskeligheder nok, men det bliver ganske umuligt, naar Klasserne ere ufuldstændige og de tilbageladte i Tankerne længselsfuldt følge de lykkelige,

der allerede ere paa Veien til det kjære Hjem. Og under disse Omstændigheder kunne de flinkeste Dreng, der for deres egen Skyld uden stor Betænkelighed kunde forsømme en enkelt Dag eller Time, allermindst undværes for hele Undervisningens Skyld. Det er desuden meget misligt at veie Gyldigheden af de Grunde, der anføres, og man kommer let til at begunstige den ubeskedne og fremkalde en Kappelstrid i sofistisk Veltalenhed. Man ved, hvor man begynder, men ikke, hvor man ender. Jeg har kjendt en Skole (men det er længe siden), hvor man var bleven vant til, at der paa den sidste Dag før en længere Ferie intet alvorligt foretoges. I Timerne paatoge Lærerne sig at underholde Eleverne ved Fortællinger, der undertiden stode i meget løs Berøring med vedkommende Fag. I den sidste Eftermiddagstime tegnede der et Uhr paa den sorte Tavle, og hvert Kvarter blev Viseren flyttet derved, at den blev udslettet og atter tegnet. I det sidste Kvarter flyttedes Viseren først hvert femte, tilsidst endog hvert Minut. Saaledes skjønnede man paa Livet; men dengang havde man rigtignok endnu ikke Brevene fra Helvede. Denne eller en lignende Yderlighed ligger iøvrigt ganske nær, naar man ikke holder igjen itide. Enhver Tilladelse, der for den enkelte forlænger Ferien, giver jeg derfor overmaade nødig og kun, naar en virkelig særegen Anledning er tilstede. Men paa den anden Side søger jeg for, paa lovlig Maade (ved Hjælp af opsparede fri Eftermiddage) at give Ferierne, der nærmest passe for Hovedstadens Forhold, en saadan Udstrækning, at alle Disciple f. Ex. betimelig kunne være i Hjemmet Juleaften,

ved Benyttelse af de almindelig tilgængelige Samfundsmidler.

Enhver Fritagelse, som det kirkelige Liv fordrer, tilstaar jeg med stor Liberalitet, men gjør saa rigtignok Regning paa, at Forældrene sørge for, at der ikke forsømmes mere end nødvendigt, og at den tilstaaede Frihed anvendes efter Bestemmelsen. Ved denne Leilighed kan jeg ikke undlade at anføre, at jeg sidste Paaske havde en aldeles uventet Anledning til at paatale en Overtrædelse af denne naturlige Fordring, idet nogle Elever, hvis Paaskeferie var bleven forlænget paa Grund af Konfirmationen, havde undladt at gaa til Alters med de andre Konfirmander paa Skærtorsdag og først paa den følgende Fredag forlangte Tilladelse dertil, hvorved der skete et Skaar ikke blot i Skoleundervisningen, men i den hellige Handling.

Familiefester kunne have saa stor Betydning for Hjærtets Danneise, at jeg ikke tør paatage mig det Ansvar at møde alle saadanne Anmodninger med et Afslag, men heller vil bede Forældrene selv sætte Grænsen. Jeg skal indskrænke mig til at bemærke, at jeg betragter Bedsteforældres eller Forældres (ikke andre Paarørendes) Jubilæum, Guld- eller Sølvbryllup, en Søsters eller Brøders Bryllup som en passende Anledning, men derimod ikke f. Ex. en Fødselsdag. Meget kommer det jo her an paa Elevens Alder og hele Udvikling og paa, hvorvidt han kan ventes at ville oprette det forsømte.

Tidligere forekom hyppig det Tilfælde, at en Elev Lørdag Eftermiddag ønskede sidste Time fri for at kunne

komme med Banetoget Naar det ellers var en flittig og ordentlig Elev, tillod jeg ham det sædvanlig, med Paakæg at være her igjen Søndag Aften. Men ved Meddelelsen af denne og andre lignende Tilladelser kunde jeg sige, hvad den gamle Digter lægger i Munden paa selve Guders og Menneskers Konge:

frivillig jeg gav, skjönt nødig jeg vilde.

Som Exempel paa stik modsatte Anskuelser hos Forældre og Lærere skal jeg anføre den sædvanlige Bedømmelse af Forholdet mellem en Elevs Flid og Evner. Naar Talen er om en Elevs Fremgang og hele Standpunkt, er det ikke vanskeligt at blive enig med Forældrene derom; Unigheden dreier sig derimod om de Faktorer, der have frembragt Resultatet. Er dette utilfredsstillende, saa ere Lærerne tilbøielige til at udlede det af Mangel paa Evne, Forældrene derimod af Mangel paa Flid. Paa hvilken af Siderne Misvisningen er størst, er umuligt at sige. Vi Lærere føle, at vi til en vis Grad ere pligtige at overvinde Flygtighed, Dovenskab og Uopmærksomhed, og ere saaledes udsatte for den naturlige Fristelse at kalde en Dreng dum, der blot er langsom eller uklar eller ubehjælpelig eller bly eller endnu ikke vakt.

Forældrene derimod, som altfor ofte tage Bestemmelse om deres Børns Fremtid uden en grundig og paalidelig Prøve af deres Anlæg, ville naturligvis heller antage en Hindring, der kan hæves, end en, der kun indtil en vis Grad kan overvindes, naar Talen er om at nedstemme eller opgive de engang fattede Forventninger. Desuden er det en meget vanskelig Ting at være

vis paa sin Doms Rigtighed i disse Ting. Selv Fliden er ikke altid let at bedømme, allermindst lader den sig bestemme efter den Tid, en Dreng sidder ved sin Bog. Og at bedømme Evner er endnu vanskeligere. Jeg vilde ønske, at en erfaren Skolemand, der havde gjort Sjælelæren til sit Yndlingsstudium, vilde give en kort og klar Anvisning til at adskille de forskellige Arter og Grader af Begavelse, med Angivelse af deres Ytringsmaade og Kjendetegn. Noget derom finder man i enhver Sjælelære, men det er ikke altid anvendeligt i Praxis.

For dog at give et lille Bidrag, vil jeg raade de Forældre, som antage et Barn for at have et godt Hoved og som ved lagttagelser, fortsatte i længere Tid, ville forvise sig om dette Haabs Grund eller Ugrund, at benytte det Maal, som allerede er givet af de gamle Filosofer og Ungdomslærere. »Et godt Hoved kjendes paa Sikkerhed i at fatte og Troskab i at bevare«. Jeg siger med Flid ikke »Lethed i at fatte«, thi dels kan dette Udtryk misforstaas (man siger ofte, at den fatter let, som, rigtig beset, slet ikke har fattet), dels beroer det ikke paa Letheden, men paa Sikkerheden, da mange ypperlige Hoveder forholdsvis ere langsomme saavel til at fatte som til at indprænte sig det, som de siden ikke let glemme. Men er Opfattelsen sikker og Hukommelsen tro, saa betegner den større eller mindre Lethed, hvormed der fattes og bevares, den højere eller lavere Grad af Begavelse.

Et andet Spørgsmaal, som staar i en vis Forbindelse med dette, er Spørgsmaalet om Nødvendigheden eller Betimeligheden af, undertiden at lade en Elev sidde

over i en Klasse. Her træffe vi den samme Uenighed. Forældrene, der gjerne mene, at det er Fliden alene, der har været utilstrækkelig, og at det forsømte ved Flid kan indhentes i den næste Klasse enten paa egen Haand eller ved Understøttelse af Privatundervisning, ere meget sjælden stemte for at lade en Dreng blive tilbage i en Klasse, selv om de ere villige til at indrømme, at han ikke har løst Klassens Opgave tilfredsstillende. De pleie da for det meste mod denne Forholdsregel at anføre de samme Grunde. Drengen vil, sige de, ikke faa nok at bestille næste Aar, han vil tabe Lysten og Modet, hans Æresfølelse vil modtage et betænkeligt Saar, han vil komme til at staa ene mellem de ny Meddisciple og han vil, hvad der er det allerværste, have tabt et Aar.

I Modsætning hertil mene Lærerne, at, hvad enten en Dreng paa Grund af Uflid ikke har løst sin Klasses Opgave og erhvervet sig Forudsætningerne til at kunne lære noget i den følgende, eller med sin bedste Villie ikke har kunnet magte Klassens Opgave, eller vel efter Omfanget, men ikke efter Indholdet har tilegnet sig, hvad der krævedes, og saaledes ikke har opnaaet den nødvendige Modenhed — at han i alle disse Tilfælde har bedst af at blive siddende. Erfaring, sige disse, viser noksom, at de Oversiddere, som ville bestille noget, ogsaa i det andet Aar have nok at gjøre for at holde sig blant de øverste (hvor det modsatte er Tilfælde, at maadelige Oversiddere, uden at bestille syndelig, kunne holde sig over de flinke Dreng, der ere flyttede op i Klassen, er dette et umiskjendeligt Tegn

paa, at Klassens Opgave er stillet for høit); fremdeles mene de, at det netop maa give Lyst og hæve Modet at faa en Opgave, som man kan løse, og henvise i denne Henseende til de mange Dreng, der netop, ved at holdes tilbage i rette Tid, ere forvandlede til flinke Elever; de ville ikke troe, at en Dreng paa en betænkelig Maade skulde føle sin Ære krænket, med mindre man tidligere paa en betænkelig Maade har pirret hans Æresfølelse; man maa ikke, sige de videre, for rask slutte af de Taarer, der udgydes paa Translokationsdagen; de tørres hurtig og ligesaa hurtig finder Oversidderen sig tilrette mellem sine ny Kammerater. Og hvad nu den sidste og vigtigste Anke angaar, da indrømme de, at der i visse Maader kan siges at være tabt et Aar, men de tilføie, at der vilde tabes to, hvis man af uvedkommende Hensyn vilde opflytte en umoden Elev.

For nu i Korthed hertil at føie min Mening, da anser jeg det tilvisse for ønskeligt, ikke endnu mere at forlænge den allerede lange Vei gennem Skolens syv Klasser, og det er mig derfor ikke kjært, naar en Elev maa blive tilbage i en enaarig Klasse, og som Straf for Dovenskab vilde jeg ikke lade en Elev blive siddende, naar jeg antog, at han kunde følge med i den høiere Klasse. Saa ofte jeg altsaa lader en Elev blive tilbage i en Klasse, sker det ene og alene, fordi jeg, efter nøie Overlæg og Prøve'se, er kommen til den Overbevisning, at vedkommende vilde have Skade af at blive opflyttet.

Frygten for at blive siddende og Higen efter at hænge paa, skjønt man mærker eller i al Fald indbilder sig, at man ikke kan følge med, har her ligesom an-

detsteds affødt en Uskik, som maaske endogsaa er mere udbredt, end jeg forestiller mig; thi det ligger i Sagens Natur, at Rektor er blant de sidste, der erfarer sligt. Jeg mener den Uskik at skulle have Hjælp i Hjemmet for at kunne lære sine Lektier til Skolen.

Der gives Tilfælde, i hvilke det kan være tilraadeligt at bøde paa tidligere Feilgreb eller Følgerne af utilregnelige Forsømmelser ved Efterhjælp udenfor Skolen; men disse Tilfælde maa kun forekomme som Undtagelser, den almindelig sunde Elev maa kunne hjælpe sig selv med sine Lektier, ja behøver ikke engang at skaffe sig Sikkerhed for, at han kan dem, ved at lade sig overhøre. Først naar den Skillevæg mellem ham og hans Lærer borttages, som denne stadige Hjælpeundervisning i Hjemmet opreiser, indtræder den naturlige Vexelvirkning mellem Læreren og Eleven. Denne vil paa Skolen være opmærksom, naar han ved, at han ikke har andet at stole paa, og en Lærer, der har lutter saadanne Elever, vil umærkelig paavirkes i Retning af størst mulig Klarhed, Bestemthed og Korrekthed i Foredraget og fremfor alt i Retning af billige Fordringer. Forekommer saa af og til det Tilfælde, at en Elev en enkelt Gang eller endog i nogen Tid, al anvendt Flid uagtet, ikke er istand til at tilfredsstille sin Lærer, saa maa han ikke strax give sig tabt eller hans Foresatte strax opfyde hans barnagtige Ønske om at erholde Bistand i Hjemmet. Først maa Sagen rolig undersøges og overveies for at udfinde, hvor Feilen ligger. Maaske er det kun en øieblikkelig Modløshed, foranlediget ved et Par Uheld, maaske ligger det i, at han tager Sagen paa en

keitet Maade, hvilket Læreren ved et Vink eller en kort Anvisning kan afhjælpe, maaske ligger Feilen hos Læreren, som stiller for store Fordringer, og i saa Fald er det i alles Interesse, at Feilen rettes jo før jo heller. Det er overhovedet den allervanskeligste Side af en Lærers Virksomhed at lære at afveie, hvad han i hvert Tilfælde tør fordrø af sine Elever, og den rette Indsigt heri erhværes aldrig, naar der ikke hersker en vis Opriktighed mellem Elev og Lærer.

Men dette Uvæsen har en anden Skyggeside. Som Forholdet fordømmeste udvikler sig, er det gjerne de ældre Elever, der vælges til Lærere for de yngre. Men denne Art af Undervisning, som man feiler meget ved at anse for let, kræver en Klarhed og Sikkerhed i Begyndelsesgrundene, som en maadelig Elev i de højere Klasser ofte savner i endnu højere Grad, end Begynderen selv. Det er desuden et Undervisningsarbejde, som maa gjøres meget godt, naar det ikke skal blive baade trættende og kedeligt for den unge uvante Lærer, som let fristes til at feie det af. Paa den Maade dannes der paa en Gang magelige og uopmærksomme Disciple og skjødesløse Lærere, til ligestort Tab paa begge Sider.

Forøvrigt kan en dygtig Discipel af øverste Klasse udføre et saadant Arbejde ligesaa tilfredsstillende som en ældre Lærer, naar han vil gjøre sig Flid og have Taalmodighed. Men da Valget i denne Henseende ikke er ganske let, vil det være mig meget kjært, dersom de Forældre eller Værger, som ønske Børn, der besøge Skolen, privat underviste i Hjemmet af ældre Elever, forinden ville raadføre sig med mig baade angaaende Hensigtsmæssigheden af en saadan Hjælpeundervisning og Valget af den unge Lærer.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Ved Allerhøieste Resolution af 29. Juni 1866 blev den konstituerede Rektor Dr. phil. S. L. Povelsen Allernaadigst beskikket til Rektor for Kathedralskolen.

Under 9. Juli s. A. konstituerede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet polytechnisk Kandidat, Lieutenant i Artilleriets Krigsreserve A. C. Petersen, R. af Dbg., til Lærer ved Roskilde Kathedralskole fra 23. August s. A. at regne.

Ved Allerhøieste Resolution af 24. Juli s. A. behagede det Hans Majestæt Kongen Allernaadigst at beskikke forhenværende Kollaborator ved Domskolen i Slesvig Peder Knudsen Blichert til Overlærer ved Roskilde Kathedralskole saaledes, at hans Udnævnelse regnes fra Begyndelsen af Skoleaaret 18 $\frac{66}{7}$.

Peder Knudsen Blichert fødtes d. 14. Febr. 1828 i Kolding, hvor min Fader var Præst. Efterat have nydt

Undervisning i Byens Latinskoie, tog jeg Afgangsexamen 1846 med Første Karakter; ved Universitetet bestod jeg dernæst det følgende Aar anden Examen og i Januar 1853 den historisk - philologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis. I Februar samme Aar udnævntes jeg til Lærer ved Domskoien i Slesvig og 1855 til Collaborator ved samme Skole, idet tillige Inspecteurforretningerne overdroges mig. Jeg virkede nu ved denne Skole, indtil jeg under de oprørske Bevægelser, der sluttede sig til Krigsbegivenhederne i Februar 1864, blev tvungen til at forlade mit Embede. Efterat være kommen til Kjøbenhavn, blev jeg Lærer ved Borgerdydskolen paa Christianshavn og kort Tid efter ved det v. westenske Institut. Da Fredslutningen berøvede mig alt Haab om at kunne vende tilbage til min tidligere Stilling, søgte jeg Ansættelse ved Statens Skoler, og jeg constitueredes da i Marts 1865 ved Metropolitanskolen. Jeg underviste nu i de 3 nævnte Skoler, indtil det under 24. Juli 1866 behagede Hans Majestæt Allernaadigst at udnævne mig til Overlærer ved Roskilde Cathedralskole.

Undervisningen har i dette Skoleaar været fordelt saaledes:

1. Rektor Latin i 6. Kl., Græsk i 7., 5.
og 4. Kl. ialt 23 T.
2. Overlærer E. Flemmer Latin i 5., 4.
og 2. Kl. ialt 26 T.
3. Overlærer P. K. Blichert Latin i 7.

- Kl., Tydsk i 4. Kl., 5. og 4. R., 3. og 2. Kl.,
 Historie i 4. Kl., Geografi i 5., 4. og 3. Kl. ialt 30 T.
4. Adjunkt M. Hansen Historie i 7., 6.,
 5., 4. R., 3., 2. og 1. Kl. ialt 22 T.
5. Adjunkt C. Thomsen Naturhistorie i
 alle Klasser, Geografi i 6. Kl., 5. og 4. R. ialt 24 T.
6. Adjunkt P. J. C. Scharling Hebraisk
 i 7. Kl., Religion i 7., 6., 5. og 4. Kl., Dansk
 i 7., 6., 5. og 4. R. ialt 23 T.
7. Adjunkt Fritsche Latin i 3. Kl., Græsk
 i 6. Kl., Dansk i 4., 3. og 1. Kl., Tydsk i 6.,
 5. og 1. Kl. ialt 30 T.
8. Adjunkt C. Hansen Matematik og Reg-
 ning i 7. A., 6., 4., 3., 2. og 1. Kl., Geografi i 2.
 og 1. Kl. ialt 33 T.
9. Adjunkt M. Quistgaard Muusmann
 Fransk og Engelsk i alle Klasser ialt (indtil Nyt-
 aar 26) 24 T.
10. konst. Adjunkt Petersen Physik i 7.
 Kl. A. og B., Matematik og Regning i 7. B.,
 5. og 4. R. ialt 25 T.
11. Timelærer Pastor Sørensen Religion
 i 5. og 4. R., 3., 2. og 1. Klasse, Dansk i 2. Kl. ialt 13 T.
12. Timelærer Gronemann Skrivning og
 Tilsyn med skriftlige Arbejder i alle Klasser ialt 14 T.
13. Timelærer, Malermester Møller Teg-
 ning i alle Klasser ialt 8 T.
14. Gymnastiklærer Nielsen Gymnastik
 og Svømning i alle Klasser ialt 10 T.
 (i Sommermaanederne 12).

15. Kantor Hartmann Sang i alle Klasser

ialt 4 T.

Premierlieutenant Sahlertz og Adjunkt, Inspektor C. Hansen lede i Sommermaanederne to Gange ugentlig de to øverste Klassers Skydeøvelser.

Ligesom i det foregaaende Aar besørgedes Skoleinspektionen af Adjunkt C. Hansen, Inspektionen ved Gymnastik af Overlærer Flemmer, ved Svømmeundervisningen af Adjunkt M. Hansen.

Skolens Disciple.

Antallet af Skolens Disciple udgjorde ved sidste Programs Udgivelse 140, af hvilke 10 bestode den fuldstændige Afgangsexamen og 5 den lavere Grad af Afgangsexamen for Realdisciple. Foruden disse 15 udmeldtes, dels umiddeldart efter Examen dels i Aarets Løb, følgende 12: Th. O. Bache, H. Fiedler, J. S. Petersen, O. L. Saabye, V. C. O. C. Andersen, N. G. D. O. Raae, H. O. E. Suell, M. J. Curtz, A. E. Petersen, E. Hammerich, C. U. Hammerich, S. J. Schmith. En ved Skoleaarets Begyndelse optaget Discipel udmeldtes atter paa Grund af en langvarig Sygdom.

Derimod optoges ved Skoleaarets Begyndelse 35 Disciple, og i Aarets Løb 2, saa at Skolen ved Skoleaarets Udgang tæller 149 Disciple. Syvende Klasses Disciple, der i Aarets Løb ikke ere blevne omflyttede, ere anførte i den Orden, de efter sidste Aars Hovedexamen erholdt. De andre Disciple ere klassevis ordnede efter Alfabetet, og derefter ere de Pladser anførte, som enhver har haft i Aarets Løb. En Parenthes om Nummeret betyder, at vedkommende har erholdt en Plads paa Grund af Sygdom.

Syvende Klasse A.

1. Julius Christian Poul Valentiner, f. paa Gjøddesdal d. $\frac{1}{8}$ 50, optagen i Skolen d. $\frac{1}{8}$ 61, S. af Etatsraad V. til Gjøddesdal, R. af Dbg.
2. Johan Gustav Christoffer Thorsager Kjeldahl, f. paa Jægerspriis d. $\frac{1}{8}$ 49, opt. d. $\frac{1}{8}$ 60, S. af Kammerraad, Distriktlæge smstds. K., R. a. Dbg.

3. **Henrik Muhle Hoff**, f. i Sørbymagle d. $\frac{1}{7}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af Skolelærer H. smstds.
4. **Edvard Daniel Theodor Hvidt**, f. paa Fuglebjerggaard, d. $\frac{2}{4}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Godseier H. til Frihedslund.
5. **Georg Daniel Antonins Krieger Koefoed**, f. i Viborg d. $\frac{1}{10}$ 48, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Justitsraad, Herredsfoged K. i Kallundborg.
6. **Herman Valentiner**, f. paa Gjorslev, d. $\frac{2}{3}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af Forpagter V. smstds.
7. **Emanuel Christian Olaf Møller**, f. i Roskilde d. $\frac{1}{5}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 58, S. af Malermester og Tegnelærer M. smstds.
8. **Herman Emil Michelsen**, f. i Præstø, d. $\frac{2}{10}$ 48, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af afdøde Cand. theol., Chordegn M.
9. **Julius Müller**, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{8}$ 47, opt. d. $\frac{2}{8}$ 58, S. af afdøde Fabrikant M. smstds.
10. **Georg Buntzen Strøm**, f. i Vordingborg, d. $\frac{1}{10}$ 46, opt. d. $\frac{2}{8}$ 58, S. af Distriktslæge S. smstds.
11. **Herholdt Nicolai Christian Sylov**, f. i Korsør, d. $\frac{1}{8}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 58, S. af afdøde Justitsraad og Borgermester S.
12. **Rasmus Axel Holm**, f. i Arninge, d. $\frac{9}{1}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, S. af Pastor H., Sognepræst paa Sællands Odde.
13. **Rasmus Schandorff Hansted**, f. i Horsens, d. $\frac{3}{9}$ 47, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, S. af Cand. pharm., Materialist H. i Roskilde.
14. **Christian Albert Emil Hansted**, f. i Horsens, d. $\frac{7}{1}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, Broder til Nr. 13.
15. **Johan Baagøe**, f. i Bregninge, d. $\frac{1}{8}$ 48, opt. d. $\frac{2}{8}$ 59, S. af afdøde Proprietair B.

Syvende Klasse B.

16. **Anders Borch Reck**, f. i Saxejøbing, d. $\frac{1}{8}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af Distriktslæge R. i Storeheddinge.
17. **Ludvig Christen Christensen**, f. i Taastrup, d. $\frac{2}{6}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af afdøde Kammerraad og Postholder C.
18. **Villiam Frederik Gottlieb**, f. i Roskilde, d. $\frac{1}{2}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 59, S. af Apotheker G. smstds.
19. **Peter Adolph Stricker**, f. paa Flynderupgaard, d. $\frac{2}{3}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, S. af forhenværende Proprietær S. ved Roskilde.
20. **Christen Christensen**, f. i Uggerløse d. $\frac{1}{1}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Restauratør C i København.

21. **Axel Carl Christian Bache**, f. paa Kragerup, d. $\frac{2}{7}$ 47, opt. $\frac{2}{8}$ 58, S. af Forpagter B. paa Fiurendal.
22. **Nicolai Henrik Roth**, f. paa Nygaard, d. $\frac{2}{8}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 59, S. af Fuldmægtig R. i Roskilde.
23. **Olaf Rye Lassen**, f. paa Svanholm, d. $\frac{2}{3}$ 49, opt. d. $\frac{1}{1}$ 61, S. af Forpagter L. smstds., R. af Dbg.
24. **Frantz Carl Claus Hygom**, f. i Kjøbenhavn, d. $\frac{2}{2}$ 50. opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Grosserer H. smstds.
25. **Wilhelm Wentzel Hassner**, f. i Kjøbenhavn, d. $\frac{2}{9}$ 49, opt. d. $\frac{1}{4}$ 64, S. af Kammerjunker, Ritmester H. paa Faurskov, R. af Dbg.
26. **Vincentz Charles Lindhardt**, f. i Fardrup, d. $\frac{2}{3}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 62, S. af Pastor L., Sognepræst til Jyderup og Holmstrup.
27. **Holger Emil Vilhelm Poulsen**, f. i Rorup. d. $\frac{1}{3}$ 48, opt. d. $\frac{1}{1}$ 60, S. af Provst P., Sognepræst til Eiby og Dalby.

Sjette Klasse.

28. **Erik Sophus Becker**, f. i Kjøbenhavn, d. $\frac{2}{1}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 62, S. af Overauditor B., Byfoged og Byskriver i Nyborg, R. af Dbg. Nr. 6. 6. 10. 9. 9. 6. 9. 8.
29. **Frederik Herman Theodor Fiehn**, f. paa Juellund, d. $\frac{3}{3}$ 52, opt. d. $\frac{1}{4}$ 62, S. af Forpagter F. paa Juellund. Nr. 8. 8. 7 6. 6. 7. 6. 6.
30. **Michael von Halle**, f. paa Lillerup, d. $\frac{1}{2}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 59, S. af Brænderioier v. II. i Roskilde. [Ikkestuderende].
31. **Valdemar Hvidt**, f. paa Fuglebjerggaard, d. $\frac{1}{8}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, Broder til Nr. 4. Var Nr. 2. 1. 2. 1. 1. 1. 1. 1.
32. **Niels Johan Carl Johansen**, f. i Roskilde, d. $\frac{1}{2}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 62, S. af Skomagermester J. smstds., Nr. 5. (10). 6. 5. 5. 5. 5. (9). [Ikkestuderende].
33. **Emil Leth**, f. i Aarhus, d. $\frac{3}{4}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66. S. af Pastor L., Sognepræst til Gastrup og Syv, Nr 10. 9. 8. 7. 8. 8. 7. 5.
34. **Harald Gutzon Münster**, f. paa Oremandsgaard, d. $\frac{1}{2}$ 51, opt. d. $\frac{7}{7}$ 61, S. af Forpagter M. smstds., Nr 3. 3. 3. 2. 2. 2. 2. 2.
35. **Poul Johan Carl Bruun de Neergaard**, f. paa Skjoldenæsholm, d. $\frac{2}{10}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Jægermester de N. til Skjoldenæsholm, Nr. 4. 4. 4. 5. 4. 3. 3. 4.
36. **Harald Herman Quistgaard**, f. i Gimlinge, d. $\frac{2}{6}$ 49, opt. d. $\frac{2}{8}$ 59, S. af Pastor Q., Sognepræst til Gimlinge, Nr. 7. 7. 9. 8. 7. 9. 8. 7.

37. Carl Gustav Staal, f. paa Knuthenborg, d. $\frac{1}{4}$ 50, opt. d. $\frac{1}{5}$ 66, S. af Forpagter S paa Cathrineberg, Nr. 9. 5. 5. 3. 3. 4. 4. 3.

Femte Klasse.

38. Frederik Andreas Christian Andersen, f. ved Slagelse, d. $\frac{2}{3}$ 52, opt. d. $\frac{2}{4}$ 63, S. af Landmand A., Nr. 10. 8. 7.-9. 9. 7. 7. 7.
39. Erik Rudolph Christensen, f. i Holbæk, d. $\frac{3}{4}$ 51, opt. d. $\frac{2}{3}$ 62, S. af Prokurator C. smstds., Nr. 7. 11. 11. 11. 11. 10. 12 10.
40. Eduard Ludvig Curtz, f. i Roskilde, d. $\frac{1}{2}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, S. af Justitsraad, Postmester C. smstds., R. af Dbg., Nr. 6. 5. 5. 5. 4. 4. 5. 5.
41. Gotfred Heineth Fraas, f. paa Philipsdal, d. $\frac{1}{2}$ 51, opt. d. $\frac{2}{4}$ 63, S. af Proprietær F. til Philipsdal, Nr. 8. 7. 6. 6. 6. 6. 6.
42. Ludvig Herman Gether, f. i Kjøge, d. $\frac{2}{8}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Justitsraad G., Borgermester smstds., R. af Dbg., Nr. 12. 15. 15. 12. 10. 13. 11. 13.
43. Gustav Vilhelm Alfred Hage, f. i Stege d. $\frac{1}{4}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af afdøde Proprietær H. paa Møen, Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
44. Holger Axel Hansen, f. i Sorø, d. $\frac{1}{4}$ 52, opt. d. $\frac{2}{4}$ 63, S. af afdøde Pastor H. til Reersløv og Rudsvedby, Nr. 5. 6. 9. 8. 7. 9. 8. 8.
45. Johannes Frederik Henschell, f. paa Løvenborg, d. $\frac{2}{3}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 62, S. af Hestehandler H. smstds., Nr. 9. 13. 12. 10. 8. 8. 9. 9.
46. Helge Holstein, f. i Kjøge, d. $\frac{1}{4}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 60, S. af afdøde Pastor H. smstds., Nr. 11. 12. 14. 13. 12. 12. 13. 12.
47. Daniel Hvidt, f. paa Fuglebjerggaard, d. $\frac{1}{8}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, Broder til Nr. 4 og Nr. 31, var Nr. 4. 4. 4. 3. 3. 3. 3. 3.
48. Andreas Theodor Godtfred Bruun de Neergaard, f. paa Skjoldenæsholm d. $\frac{1}{4}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, Broder til Nr. 35, var Nr. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
49. Andreas Frederik Ferdinand Phister, f. i Østerbrøndersløv, d. $\frac{1}{8}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Pastor P., Sognepræst til Grevinge, Nr. 3. 3. 3. 4. 5. 5. 4. 4.
50. Søren Skouboe, f. i Nysted, d. $\frac{2}{3}$ 52, opt. d. $\frac{1}{4}$ 63, S. af afdøde Kjøbmand S. smstds., Nr. 14. 16. 13 14. 13. 11. 10. 11.

Femte Realklasse.*)

51. **Ove Frederik Gedde**, f. paa Viborggaarden, d. $\frac{1}{2}$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}$ 61, S. af aldøde Cand. juris G. smstds. (5. stud. Kl.), Nr. 16. 10. 10 (5. R.), 4. 7. 6. 6. 7.
52. **Otto Ludvig Theodor Hebert**, f. i Sølsø Mølle, d. $\frac{1}{4}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Møller H. smstds., (5. stud. Kl.), Nr. 15, 14, 16 (5. R.), 2. 1. 2. 1. 2.
53. **Adam Carl Frederik Luun**, f. paa Rønnebæksholm, d. $\frac{2}{6}$ 51, opt. d. $\frac{1}{6}$ 62, S. af Proprietær L. til Frederikshøj, Nr. 4. 3. 4. 5. 4. 3. 4. 4.
54. **Peter Ove Julius Luun**, f. paa Knabstrupgaard, d. $\frac{2}{2}$ 51, opt. d. $\frac{3}{4}$ 62, S. af Krigsassessor L. til Knabstrupgaard, Nr. 3. 1. 1. 1. 3. 1. 3. 3.
55. **Niels Christian Peter Petersen**, f. i Kjøbenhavn, d. $\frac{2}{7}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Restauratør P. i Roskilde, Nr. 2. 2. 2. 3. 2. 4. 2. 1.
56. **Hans Peter Andreas Schram**, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{7}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 62, S. af Kjøbmand og Borgerrepræsentant S., Nr. 5. 4. 3. 3. 6. 7. 7. 5.
57. **Jacob Frederik Christian Sünckenberg**, f. paa Vemmeltofte, d. $\frac{1}{2}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Apoteker S. i Storeheddinge, (5. stud. Kl) Nr. 13. 17. 17, (5. R.) 6. 5. 5. 5. 6.

Fjerde Klasse.

58. **Valdemar Poul Julius Andersen**, f. i Egholm Mølle, d. $\frac{2}{8}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Møller A. i Kjøbenhavn, Nr. 4. 2. 2. 3. 2. 2. 2. 2.
59. **Gustav Torkild Jacob Baden**, f. i Stege d. $\frac{1}{2}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Gæstgiver B. smstds., Nr. 13. 12. 11. 9. 10. 9. 9. 12.

*) Denne Klasse har i dette Aar været kombineret med 4. Realklasse, ikke som tidligere med 5te studerende Klasse; men ligesom tidligere har den derhos haft 11 særlige Timer. Ved Ministeriets Skrivelse af 10. September 1866 er det blevet bestemt, at for Fremtiden en særskilt Realklasse (indbefattende nuværende 5. og 4. Realklasse) maa bibeholdes, naar der findes mindst 8 Disciple, men at da rigtignok kun et Par aldeles enkelte Extratimer kunne ventes bevilgede for det ældre Hold (nuværende 5. Realklasse). For Realundervisningen er denne Ordning en utvivlsom Vinding.

60. Broder Vigelsen Bruun, f. i Viborg d. $\frac{1}{3}^4$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 66, S. af Justitsraad, Inspektør B. i Vridsløselille, R. af Dbg., Nr. 18. 13. 17. 17. 18. 18. 18. 16.
61. Carl Vilhelm Engberg, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{3}^4$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 64, S. af forhenværende Forvalter E. paa Løvenborg, Nr. 7. 4. 5. 6. 6. 4. 6. 6.
62. Christian Martinus Klauman Erichson, f. i Roskilde, d. $\frac{1}{11}^1$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 63, S. af afdøde praktiserende Læge E. smstds., Nr. 10. 8. 8. 5. 5. 6. 10. 9.
63. Nicolai Christoffer Gemzøe, f. i Thorslunde d. $\frac{1}{3}^4$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 66, S. af Pastor G., Sognepræst smstds., Nr. 19. 14. 13. 11. 12. 12. 11. 10.
64. Ove Emil Gottlieb, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{3}^3$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, Broder til Nr. 18, var Nr. 6. 5. 4. 4. 4. 5. 4. 4.
65. Albert Aninus Valdemar Hansen, f. i Nykjøbing paa Sælland d. $\frac{2}{8}^3$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 64, S. af Kjøbmand H. smstds., Nr. 8. 7. 7. 8. 9. 8. 5. 5.
66. Niels Peter Christian Hansen, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{7}^1$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af Tømmermester H. smstds., Nr. 15. 19. 19. 18. 17. 16. 15. 17.
67. Jens Louis Vilhelm Emil Lønholdt, f. i Roskilde, d. $\frac{3}{12}^1$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af afdøde Tømmermester L. smstds., Nr. 9. 16. 12. 15. 11. 11. 13. 15.
68. Carl Christian Milo, f. i Kornerup d. $\frac{3}{10}^1$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af Pastor M., Sognepræst smstds., Nr. 2. 11. 9. 10. 15. 13. 17. 14.
69. Otto Niels Ferdinand Petersen, f. i Vedby, d. $\frac{1}{3}^1$ 54, opt. d. $\frac{1}{3}^3$ 66, S. af Jernstøber P. i Roskilde, Nr. 3. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
70. Alfred Sveistrup Poulsen, f. i Roskilde, d. $\frac{1}{4}^4$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af afdøde Kjøbmand P. smstds., Nr. 12. 6. 6. 7. 8. 10. 7. 8.
71. Vilhelm Burkhard Poulsen, f. i Rorup, d. $\frac{3}{11}^6$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 66, Broder til Nr. 27, var Nr. 20. 18. 16. 16. 13. 14. 12. 11.
72. Christian Fritz Peter Charles Quaade, f. i Kjøbenhavn, d. $\frac{3}{12}^1$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 65, S. af Kammerherre Q., Storkors af Dbg. og Dm., Gesandt i Berlin, Nr. 11. 15. 14. 12. 7. 7. 8. 7.
73. Gustav Carl Fangel Smidth, f. i Rønnede Mølle, d. $\frac{2}{8}^3$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 65, S. af Kammerraad S. smstds., Nr. 14. 10. 10. 13. 16. 15. 14. 13.
74. Christen Sørensen, f. i Hjelmsømagle d. $\frac{2}{8}^1$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 65,

- S. af afdøde Selvsjergaardmand Søren Madsen smstds., Nr. 5. 3. 3. 2. 3. 3. 3. 3.
75. **Frederik Ferdinand Tillisch**, f. paa Nørholm, d. $\frac{1}{6}^3$ 50, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 66, S. af Kammerjunker og Herredsfoged T. i Bjerger, Nr. 21. 20. 20. 19. 19. 19. 19. 19.
76. **Jacob Wedel**, f. i Bredstrup d. $\frac{2}{7}^0$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 62, S af Pastor W., Sognepræst til Himmeløv, Nr. 1. 9. 15. 14. 14. 17. 16. 18.

Fjerde Realklasse.

77. **Carl Emil Andreas Bache**, f. paa Fiarendal d. $\frac{2}{1}^4$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, Broder til Nr. 21, var Nr. 8. 9. 9. 9. 9. 8. 9. 9.
78. **Preben Vilhelm Bille-Brahe**, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{7}{2}^0$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 65, S. af Kammerherre, Baron B.-B., Amtmand i Skanderborg, Nr. 7. 10. 11. 12. 12. 11. 10. 10.
79. **Carl Peter Daniel Henningsen**, f. i Lindholm d. $\frac{1}{3}^3$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af Forpagter H. smstds., Nr. 5. 7. 7. 7. 7. 5. 5. 6.
80. **Frode Holstein**, f. i Kjølge d. $\frac{2}{3}^0$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 61, Broder til Nr. 46, var Nr. 11. 11. 10. 11. 11. 9. 6. 5.
81. **Christian Joachim Ludvigsen**, f. paa Stengelstrup, d. $\frac{4}{3}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 62, S. af Forpagter L. smstds., Nr. 1. 3. 3. 4. 6. 6. 7. 7.
82. **Peter Fenger Petersen**, f. i Kallundborg d. $\frac{0}{8}$ 51, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af Kjøbmand P. smstds., (4. stud. Kl.), Nr. 16. 17. 18, (4. R.), 5. 3. 2. 3. 3.
83. **Valdemar Vilhelm Petersen**, f. i Buske Kro d. $\frac{3}{1}^3$ 51, opt. d. $\frac{1}{4}$ 64, S. af Kjøbmand P. i Svinninge, Nr. 4. 2. 2. 2. 2. 3. 2. 2.
84. **Hilmar Emanuel Rafn**, f. i Krummerup d. $\frac{0}{8}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}^4$ 63, S. af Lotterikollektor R. i Roskilde, Nr. 2. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
85. **Valdemar Emil Wieck**, f. i Kornerup Mølle d. $\frac{2}{1}^0$ 52, opt. d. $\frac{1}{6}$ 63, S. af afdøde Møller W. smstds., Nr. 6. 8. 8. 8. 8. 7. 8. 8.

Tredie Klasse.

86. **Louis Frantz Victor Nicolai Andersen**, f. i Egholm Mølle d. $\frac{2}{1}^3$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}^3$ 64, Broder til Nr. 58, var Nr. 5. 1. 1. 1. 1. 1. 2. 2.

87. Nicolai Krabbe Andresen, (Realist), f. paa Gjershøigaard d. $\frac{1}{4}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Landvæsenskommisær, Godsforvalter A. smstds., Nr. 18. 13. 20. (25). 13. 23. 21. 20.
88. Viggo Peter Ulrich Mule Bang, f. i Roskilde d. $\frac{8}{3}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Tobaksfabriker B. smstds., Nr. 2. (28). (28). 15. 12. 11. 8. 4.
89. Georg Julius Bartholdy, f. i Helsingør d. $\frac{2}{3}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Toldkontrollør B. i Roskilde, Nr. 9: 7. 8. 6. 10. 19. (28). 18.
90. Lars Christian Brun, f. i Holbæk d. $\frac{2}{7}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af praktiserende Læge B. smstds., Nr. 1. 4. 4. 10. 5. 7. 6. 6.
91. Johan Balthazar Bruun, f. i Horsens d. $\frac{1}{11}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, Broder til Nr. 60, var Nr. 20. 17. 17. 20. 15. 12. 12. 12.
92. Julius Anton Conradsen, f. paa Castrupgaard d. $\frac{2}{3}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Forpagter C. smstds., Nr. 21. 15. 13. 13. 18. 20. 20. 19.
93. Niels Christian Andreas Dohn, f. i Roskilde, d. $\frac{2}{1}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af afdede Adjunkt ved Kathedralskolen D., Nr. 12. 21. 14. 14. 11. 13. 15. 17.
94. Andreas Julius Dons, f. i Svindinge, d. $\frac{2}{3}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Kaptain D. til Daurupgaard, Nr. 22. 23. 24. 26. 24. 25. 26. 23.
95. Hans Carl Dons, f. i Svindinge d. $\frac{2}{6}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, Broder til Nr. 94, var Nr. 23. 22. 23. 22. 26. 24. 23. 16.
96. Frederik Johan Fredriksen, f. i Asnæs d. $\frac{1}{11}$ 52, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Møller F., Eier af Asnæs Mølle, Nr. 11. 6. 3. 5. 6. 6. 5. 8.
97. Conrad Alexander Sophus Rasmus Friderichsen, f. i Toftlund d. $\frac{2}{3}$ 55, opt. d. $\frac{2}{1}$ 64, S. af Kanselliraad F., Byfoged og Byskriver i Vordingborg, Nr. 15. 25. 19. 21. 17. 17. 22. 24.
98. Georg Frederik Erhard Funder, f. i Tamdrup d. $\frac{2}{3}$ 52, opt. d. $\frac{1}{0}$ 65, S. af Pastor F., Sognepræst til Bregninge ved Kallundborg, Nr. 3. 14. 15. 19. 16. 14. 16. 14.
99. Georg Ludvig Christian Holm, f. paa Lerchenfeldt d. $\frac{8}{3}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Proprietair H. smstds., Nr. 16. 20. 22. 23. 22. 21. 17. 22.
100. Julius Raphael Kaufmann, f. i Roskilde d. $\frac{1}{3}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, S. af Kjøbmand K. smstds., Nr. 19. 18. 18. 17. 21. 18. 25. 27.

101. Axel Fritz August Rostock Kurtzhals, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{1}{4}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Kongelig Landmaaler K., Nr. 24. 12. 12. 11. 14. 16. 9. 9.
102. Joachim Peter Ove Malling, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{3}{10}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Amtsforsvalter, Kanselliraad M. i Roskilde, Nr. 14. 10. 11. 12. 9. 8. 14. 10.
103. Henrik Albert Georg Meyer, f. i Himmeløv d. $\frac{1}{4}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Skolelærer og Kirkesanger M. smstds., Nr. 10. 8. 7. 7. 7. 9. 10. 7.
104. Theodor Carl Plum, (Realist), f. paa Cathrinedal paa Møen, d. $\frac{1}{9}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Kaptain og Proprietær P. smstds. Nr. 25. 26. 26. 28. 23. 22. 19. 25.
105. Carl Rosen, f. i Storeheddinge d. $\frac{1}{9}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af praktiserende Læge R. smstds., Nr. 6. 9. 9. 4. 3. 5. 4. 3.
106. Adolf Ludvig Brockenhuus-Schack, f. paa Giesegaard d. $\frac{2}{9}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Lehnsgreve B.-S. smstds., Nr. 26. 16. 16. 16. 19. 15. 13. 13.
107. Eugen Carl Adolph Schoug, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{1}{9}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Krigsassessor, Inspektør S., D. M., smstds., Nr. 4. 2. 2. 2. 2. 2. 1. 1.
108. Henrik Philip Smidth, f. i Rønnede Mølle d. $\frac{3}{8}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, Broder til Nr. 73, var Nr. 17. 24. 25. 24. 25. 26. 24. 21.
109. Johannes Christopher Malling Wahl, f. paa Raadegaard d. $\frac{3}{9}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Proprietær W. smstds., Nr. 27. 19. 21. 18. (27). (27). 18. 15.
110. Sophus Peder Pedersen Wahl, (Realist), Broder til Nr. 109, f. $\frac{3}{4}$ 55 smstds., opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, Nr. 28. 27. 27. 27. (28). (28). 27. 26.
111. Johan Laurenz Wedel, f. i Bredstrup d. $\frac{1}{7}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64 Broder til Nr. 76, var Nr. 7. 5. 5. 9. 8. 4. 7. 5.
112. Herman Vilhelm Østrup, f. i Roskilde d. $\frac{1}{8}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Kjøbmand Ø. smstds., Nr. 13. 11. 10. 8. 20. 10. 11. 11.

Anden Klasse.

113. Frederik Ludvig Wilhelm Ahlefeldt-Laurvigen, f. paa Lille-Mørkegaard d. $\frac{1}{6}$ 53, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Lehnsgreve A.-L. til Grevskabet Langeland, Nr. 16. 8. 6. 6. 6. 5. 6. 5.
114. Gustav Harald Bache, f. paa Fiurendal d. $\frac{3}{8}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, Broder til Nr. 21 og Nr. 77, var Nr. 7. 6. 10. 14. 8. 9. 12. 12.

115. Ludvig Bech, f. paa Klintholm d. $\frac{1}{2}$ 54, opt. $\frac{3}{8}$ 66, S. af Forpagter B. smstds., Nr. 17. 20. 21. 22. 21. 22. 20.
116. Adam Frederik Boserup, f. paa Taageskov d. $\frac{3}{8}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Forpagter B. paa Jungshoved ved Præstø, Nr. 2. 4. 4. 4. 4. 4. 3.
117. Christian Christensen, f. i Taastrup d. $\frac{3}{2}$ 55, opt. d. $\frac{3}{8}$ 66, Broder til Nr. 17, var Nr. 18. 22. 23. 21. 23. 22. 21. 22.
118. Wilhelm Burkhardt Dahl, f. paa Dallund d. $\frac{1}{1}$ 54, opt. d. $\frac{3}{8}$ 66, S. af Jægermester D. til Østrupgaard, Nr. 19. 19. 17. 17. 17. 16. 15. 14.
119. Frederik Christian Fogh, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{1}{1}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af aføde Landinspektør F., Nr. 20. 9. 8. 9. 13. 17. 16. 18.
120. Thomas Ludvig Gustav Grüner, f. paa Egemark d. $\frac{1}{1}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Jægermester G. til Egemark, Nr. 13. 18. 16. 16. 13. 7. 8. 10.
121. Christian Ferdinand August Valdemar Hansen, f. i Hylfinge d. $\frac{1}{1}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Skolelærer og Kirkesanger H. smstds., Nr. 21. 14. 14. 7. 9. 8. 7. 7.
122. Poul Sigismund Johannes Jantzen, f. paa Vesterladen d. $\frac{1}{2}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af forhenværende Proprietær J., Nr. 5. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
123. Johan Nicolai Jørgensen, f. i Særsløv d. $\frac{1}{8}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, S. af Proprietær J. smstds., Nr. 15. 23. 20. 20. 20. 20. 20. 21.
124. Hans Bech Linnemann, f. i Øse Præstegaard d. $\frac{1}{8}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af Pastor L., Sognepræst smstds., Nr. 22. 12. 11. 13. 16. 12. 17. 15.
125. Johannes Henrik Rafn, f. i Krumbærup Sogn d. $\frac{3}{8}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 64, Broder til Nr. 83, var Nr. 4. 7. 9. 12. 10. 14. 14. 13.
126. Johan Christian Friederich Adolf Ryge, f. i Roskilde d. $\frac{1}{1}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, S. af Distriktslæge R. smstds., Nr. 6. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
127. Emil Andreas Scharling, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{2}{2}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 66, S. af aføde Bogtrykker S. smstds., Nr. 23. 16. 18. 19. 18. 19. 18. 16.
128. Louis Henrik Angell Schram, f. i Roskilde d. $\frac{1}{4}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ 63, Broder til Nr. 56, var Nr. 3. 5. 5. 5. 5. 6. 5. 4.
129. Carl Vilhelm Schram, f. i Roskilde d. $\frac{1}{1}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ 65, Broder til Nr. 56 og Nr. 128, var Nr. 8, 15. 13. 11. 15. 15. 13. 17.

130. Poul Benedict Schrøder Simonsen, f. i Aastrup d. $\frac{2}{3}$ ⁶ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af afdøde Pastor S., Sognepræst smstds., Nr. 24. 10. 12. 15. 14. 11. 10. 9.
131. Georg Vilhelm Staun, f. i Englerup Mølle d. $\frac{8}{8}$ 55, opt. d. $\frac{3}{3}$ 67, S. af Kammerraad S. til Englerup Mølle.
132. Hermann Johannes Richard Havn Søht, f. i Glostrup d. $\frac{1}{2}$ ⁵ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, S. af afdøde Distriktslæge, Krigsraad S., Nr. 10. 11. 15. 8. 11. 10. 9. 8.
133. Samuel Anton Sølling, f. i Ørre Præstegaard d. $\frac{1}{3}$ 54, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, S. af Pastor S., Sognepræst i Kirke Hvalø, Nr. 10. 11. 15. 8. 11. 10. 9. 8.
134. Christian Vilhelm Synckenberg, f. paa Vemmeltofte d. $\frac{1}{4}$ 53, opt. d. $\frac{1}{11}$ 64, Broder til Nr. 57, var Nr. 1. 3. 3. 3. 3. 3. 6.
135. Vilhelm Martin Wolffhechel, f. i Roskilde d. $\frac{2}{8}$ ⁸ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, S. af Kukkenbager W. smstds., Nr. 11. 17. 19. 18. 19. 19. 19. 19.

Første Klasse.

136. Frederik Carl Casper Wilhelm Bruun, f. d. $\frac{1}{7}$ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, Broder til Nr. 60 og Nr. 91, var Nr. 4. 5. 5. 5. 4. 4. 4. 3.
137. Carl Christian Christensen, f. i Kjøbenhavn d. $\frac{2}{4}$ ⁶ 56, opt. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af Gæstgiver C. i Roskilde, Nr. 6. 12. 12. 12. 12. 11. 12. 11.
138. James Duncan, f. i Helsingør d. $\frac{2}{12}$ ⁶ 55, opt. d. $\frac{1}{3}$ 67, S. af Handelsbogholder D. smstds., Nr. 14. 4.
139. Julius Theodor Elberling, f. i Roskilde d. $\frac{6}{8}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, S. af Regjeringssekretær E., Herredsfoged i Ramø og Thune Herreder, Nr. 1. 4. 4. 4. 8. 6. 6. 5.
140. Georg Johan Armand Hansen, f. i Nykjøbing p. F. d. $\frac{9}{9}$ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af Kjøbmand og Konsul H. smstds., Nr. 7. 13. 13. 14. 13. 13. 14. 12.
141. Frederik Rasmus Frederiksen, f. i Roskilde d. $\frac{1}{3}$ 57, opt. d. $\frac{1}{8}$ ³ 66, S. af Lysestøber F. smstds., Nr. 8. 6. 6. 6. 3. 5. 5. (14).
142. Peter Krog-Meyer, f. paa Spanager, d. $\frac{1}{11}$ ⁸ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af Proprietær K.-M. smstds., Nr. 9. 14. 14. 13. 14. 14. 13. 13.

143. **Bernhard Rafn**, f. i Kirkefinterup d. $\frac{1}{1}$ ³ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, Broder til Nr. 84 og Nr. 125, var Nr. 3. 3. 3. 3. 5. 2. 2. 1.
144. **Bernhard Rosen**, f. i Storeheddinge d. $\frac{1}{11}$ ³ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, Broder til Nr. 105, var Nr. 10. 9. 10. 7. 8. 7. 7. 6.
145. **Harald Ryge**, f. i Roskilde d. $\frac{1}{10}$ ³ 57, opt. $\frac{2}{9}$ ³ 66, Broder til Nr. 126, var Nr. 11. 2. 2. 2. 2. 3. 3. 2.
146. **Carl Margariton Schiøtz**, f. i Roskilde d. $\frac{5}{4}$ 57, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af Hospitalslæge S. smstds., Nr. 12. 7. 7. 9. 7. 8. 8. 8.
147. **Andreas Carl Schmidt**, f. i Roskilde d. $\frac{2}{3}$ 56, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, S. af Bagermester S. smstds., Nr. 13. 11. 11. 11. 11. 12. 11. 10.
148. **Emil Helge Schram**, f. i Roskilde d. $\frac{1}{4}$ 57, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 66, Broder til Nr. 56, 128 og 129, var Nr. 14. 8. 8. 8. 9. 9. 9. 9.
149. **Georg Ludvig Carl Wolffhechel**, f. i Roskilde d. $\frac{3}{1}$ ⁰ 55, opt. d. $\frac{2}{8}$ ³ 65, Broder til Nr. 135, var Nr. 2. 10. 9. 10. 10. 10. 10. 7.

I Skoleaaret 18 $\frac{6}{4}$ ⁶ ere følgende Pensa gennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): (2 ug. Timer, af hvilke kun den ene er fælles for begge Afdelinger). Den nyere danske Litteratur efter Oehlen-schläger er gennemgaaet, saaledes at der særlig er dvælet ved Hauch, Hertz, Chr. Winther, H. C. Andersen, Paludan-Müller, L. Böttcher; disse Forfatteres Levnetsløb er fortalt, og betydeligere, udvalgte Stykker af deres Værker forelæste. Ogsaa af vore nyeste Forfattere, f. Ex. Goldschmidt, Dr. H., ere enkelte Stykker læste. Hammerichs danske og norske Læsestykker ere benyttede til at gjøre Disciplene bekendte med de betydeligste norske Digtere, navnlig Welhaven, Werge-

land og Bjørnstjerne-Bjørnson. Disciplene af yngste Afdeling have særlig læst: Oehlenschlägers Helges Saga og Dina; Poul Møllers Eyvind Skaldaspiller, Heibergs Recensenten og Dyret og Pottemager Walter. Desuden have Disciplene af ældste Afdeling i det første Fjerdingaar og de af yngste i det sidste Fjerdingaar anvendt en af de særskilte ugentlige Timer, i Alt 12 à 14, til Øvelser i svensk Læsning efter Hammerichs svenske Læsestykker. Hver Maaned ere to længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne*).

Sjette Klasse (Samme): (2 ug. T.). Den danske Litteraturs Historie er gennemgaaet efter Thortsens Haandbog, forfra indtil Christian den Syvendes Dage. Adskillige af de gamle Kjempeviser ere forelæste og forklarede; udførligere er dernæst behandlet Holberg og hans Tid, samt Rahbek. Flere af Holbergs Epistler, større Brudstykker af Niels Klim, Erasmus Montanus og Julestuen ere læste; desuden Oehlenschlägers Hakon Jarl og Vaulundurs Saga foruden enkelte mindre Smaating af forskjellige Forfattere. En Stil hveranden Uge, ialt 20.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.). Den nordiske Mythologi er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling; derhos er Oehlenschlägers Nordens Guder læst og forklaret. Efter Holsts poetiske Læsebog ere udvalgte Digte af de nyere Digtere læste. Desuden er læst Holbergs Ja-

*) Ialt 17 af ældste, 19 af yngste Afdeling. Mundtlige Foredrag ere i Aarets Løb forsøgte af yngste Afdeling saaledes, at hver Discipel har faaet et.

cob v. Thybo og Brudstykker af Poul Møllers: en Students Eventyr, samt enkelte Stykker af Hammerichs danske og norske Læsestykker. En Stil om Ugen, ialt 32.

Femte Realklasse (Samme): (3 ug. T.). Disciplene af denne Klasse have i de tvende ugentlige Timer delt Undervisning med Disciplene af fjerde Realklasse og derfor væsentlig læst de samme Afsnit af Holsts prosaiske og poetiske Læsebog som disse (see nedenfor). I den tredie, særskilte Time have de gennemgaaet den nordiske Gudelære efter Arentzens Fremstilling, læst Oehlenschlägers Ørvarodds Saga og flere mindre Smaating. Den danske Sproglære er indøvet efter Wolles Grammatik. 1 á 2 Stile ugentlig, ialt 54.

Fjerde Klasse (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.). Udvalgte Stykker af Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger samt Hammerichs danske og norske Læsestykker; af Digtene ere enkelte lærte udenad. En Stil ugentlig, ialt 29.

Fjerde Realklasse (Adjunkt Scharling): (3 ug. T.). Af Holsts prosaiske Læsebog (ældre Udgave) ere følgende Afsnit læste: S. 95—119; 122—27; 156—66; 258—67; 285—93. Af Holsts poetiske Læsebog er læst saadanne Stykker af de nyere Digtene (S. 158—284), som passe for Klassens Modenhed; derhos ere flere af Oehlenschlägers, Ingemanns og Grundtvigs Digte repeterede. Fire længere Digte ere lærte udenad. Af Nordens Guder er det første større Afsnit, Thors Reise til Udgaard, oplæst for Klassen, ledsaget af de fornødne

Oplysninger om den nordiske Gudelære. Af Hanmerichs danske og norske Læsestykker er største Delen af første Afsnit benyttet som Extemporallæsning paa Skolen. Wolles danske Grammatik er repeteret og indøvet ved Analyse. En Stil ugentlig, ialt 34.

Tredie Klasse (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.) Holsts prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og Analysering; af Holsts poetiske Læsebog er der læst forskellige Digte, hvoraf nogle ere lærte udenad. Bojesens danske Sproglære. En Stil ugentlig, ialt 32.

Anden Klasse (Pastor Sørensen): (4 ug. T.) Bojesens: Kort Begreb af den danske Sproglære er læst med Undtagelse af næsten alle Anmærkninger. Borgen og Rung: Dansk Læsebog for de lavere Klasser er benyttet til Oplæsning og Analyse. Nogle Fortællinger ere lærte udenad og gjengivne mundtlig. Nogle Smaadigte læste efter H. P. Holsts mindre Samling. To Stile ugentlig, ialt 72.

Første Klasse (Adjunkt Fritsche): (6 ug. T.) Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er bleven benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analysering; nogle Digte ere lærte udenad efter Holsts Smaadigte. Formlæren og Læren om den enkelte Sætning er først mundtlig meddelt og indøvet, senere atter gennemgaaet med Afbenyttelse af Bojesens danske Sproglære. (§ 1—46). To Stile om Ugen, mest Diktat, sjeldnere Gjengivelse af en let Fortælling, ialt 83.

Latin.

Syvende Klasse A. og B. (Overlærer Blichert): 1ste og 2den Bog af Cicero de officiis, Sallusts Ca-

tilina, 1ste Bog af Tacitus's Annaler. Kort Udsigt over den latinske Litteratur til Augusts Død og over romerske Antikviteter. 70 Stile og 16 Versioner.

7de A. har desuden repeteret det tidligere læste og Madvigs Grammatik.

7de B. har desuden læst efter Madvigs *Carmina selecta* Catullus 1—9, 11, 12; Tibullus 1—3; Propertius 1—7; Ovidius 1—6; Martialis. Af Livius 5te Bog c. 1—31. Madvigs Grammatik til § 365.

Sjette Klasse (Rektor): (8 ug. T.). En Time er daglig anvendt til Førfatterlæsning og Grammatik. Læst og repeteret er anden Bog af Livius og 1ste Bog af Vergil. Repeteret er desuden Ciceros Tale for Roscius fra America og de fire Taler mod Catilina. Ordføiningslæren indtil § 375 (om Participierne) — med Forbigaaelse af mange Anmærkninger — er læst og repeteret tilligemed det vigtigste af Formlæren. Ugentlig er der skrevet 2 Stile (undertiden en Version), enten begge hjemme eller den ene paa Skolen, ialt 85 skriftlige Arbejder.

Femte Klasse (Overlærer Flemmer): (9 ug. T.). I 6 ugentlige Timer er læst og repeteret: Ciceronis orationes in L. Catilinam I—IV, oratio pro Quinto Ligario. Af Ovidii *Metamorph.* ialt 634 Vers (efter Blochs Udvalg, 2det Oplag Stykkerne: Verdensaldrene, Deucalion, Io, Ocyrrhoe, Battus, Europa). Til Stil 3 Timer; hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver til latinske Stile, første Samling) den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærens Tilsyn og Veiledning. Stilene ere blevne rettede hjemme og gjenneemgaaede paa Skolen. Antallet af de

skriftlige Arbejder udgjorde for hele Aaret 54 Stile og Versioner, desuden 14 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er læst §§ 87—108 samt §§ 177—261.

Fjerde Klasse (Samme): (9 ug. T.). I 6 ugentlige Timer er læst Sallustii Catilina. Til Stil 3 Timer: hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter Trojels Materialier 2den Udg.) den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Veiledning. Stilene ere blevne rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af Stilene udgjorde for hele Aaret 59, desuden 14 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.) er det vigtigste af Formlæren repeteret, ligeledes er af Ordføiningslæren læst §§ 177—261, foruden endel Regler af Moduslæren, forsaavidt Læsningen af Sallustius gav Anledning dertil.

Tredie Klasse (Adjunkt Fritsche): (7 ug. T.). Cornelius Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Conon, Iphicrates. Det vigtigste af Madvigs Formlære er læst, og Hovedreglerne af Syntaxen indøvede under Læsningen. 56 Stile, hvoraf omtrent Halvdelen er skreven paa Skolen.

Anden Klasse (Overlærer Flemmer): (8 ug. T.). Forchhammers latinske Læsebog (2det Oplag) p. 1—18. Den regelmæssige Del af Formlæren efter Madvigs latinske Sproglære (4de Udg.). Hver Uge 1 à 2 lette Stileøvelser, dels dikterede, dels med Benyttelse af de danske Stykker hos Forchhammer,

Græsk.

Syvende Klasse A. og B. (Rektor): (6 ug. T.)

har i Forening læst og repeteret de to første Bøger af Xenofons Memorabilia, Platos Krito og Apologien, Herodots 9. Bog, Odysseens 3. og 4. Bog (4. Bog dog kun repeteret af yngste Hold). Ældste Hold har desuden repeteret 1. 2. 5. 6. 7. Bog af Odysseen samt læst og repeteret Mythologien efter Tregders Haandbog. Ugentlig er 1 Time anvendt dels til kursorisk Læsning dels til at meddele en meget kort Udsigt over Litteraturens Historie. Formlæren er med den yngre Afdeling læst udførligere og i Slutningen af Aaret repeteret med begge Afdelinger. Af Ordføiningslæren er det vigtigste mundtlig meddelt saaledes, at det, saavidt muligt, knyttedes til den latinske Ordføiningslære.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): (5 ug. T.). Odysseens 2. Bog og Herodots 8. Bog. Hovedreglerne af Syntaxen ere mundtlig meddelte og Formlæren er repeteret efter Bergs Grammatik. Mythologien er gennemgaaet efter Tregders Haandbog.

Femte Klasse (Rektor): (5 ug. T.). I Begyndelsen af Aaret fortsat i Lunds græske Læsebog, siden læst og flere Gange repeteret Odysseens 3. Bog. Tregders Formlære er læst og repeteret med Undtagelse af de uregelmæssige Udsagnsord og Orddannelseslæren.

Fjerde Klasse (Samme): (4 ug. T.). Skelettet af den græske Formlære. Af Lunds Læsebog læst fra S. 7 lil S. 21 tilligemed nogle af de tilsvarende Øvelsesstykker.

Fransk. (Adjunkt Muusmann).

Syvende Klasse (hver Afdeling 1 ug. T.). Timerne have været anvendte dels til kursorisk Læsning

af Alfred de Vignys Roman Cinq-Mars, dels til mundtlig Oversættelse fra Dansk til Fransk efter Andersens Eventyr.

Sjette Klasse (3. ug. T.). Af Borrings Album littéraire er læst: Pag. 51—63; 72—80, 92—100; 193—205; 261—308; 323—356. Cinq-Mars: Pag. 1—112. Sibberns Stiløvelser 50 Stykker. Abrahams Grammatik: det vigtigste af Syntax.

Femte Klasse (3 ug. T.). Album littéraire: Pag. 143—160; 193—234; 261—280; 297—308. Sibberns Stiløvelser: 45 Stykker. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Femte Realklasse (3 ug. T.). Af Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker (2det Afsnit) er læst: Pag. 46—56; 66—71; 74—79; 87—105. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Fjerde Klasse (3 ug. T.). Franske Læsestykker af Borring og Bay: (2det Afsnit) Pag. 46—56; 66—71; 74—79; 87—97. Sibberns Stiløvelser 35 Stykker. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Fjerde Realklasse (3 ug. T.). Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: Pag. 46—56; 66—71; 74—79; 87—105. Formlæren efter Abrahams Grammatik.

Tredie Klasse (5 ug. T.). Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: (1ste Afdeling) Pag. 1—12; 16—18; 43—65; 73—77. Det vigtigste af Formlæren til uregelrette Verber efter Ingerslevs Grammatik.

Engelsk. (Adjunkt Muusmann).

Syvende Klasse (2 ug. T.). Listows Elemen-

larbog og Listows Læsebog (1ste Afdeling) ere læste fra Begyndelsen til Enden. I Juni Maaned har Klassen begyndt at læse V. Bog af Macaulays critical and historical essays.

Femte Realklasse (3 ug. T.). Listows Læsebog: (1ste Afdeling) Pag. 1—52, Listows Læsestykker (2den Afdeling) Pag. 1—20.

Fjerde Realklasse (3 ug. T.). Listows Elementarvog: Pag. 1—41. Listows Læsebog (1ste Afdeling) Pag. 1—24.

Tydsck.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): (2 ug. T.). Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 437—481; 548—578; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes Götz v. Berlichingen samt et Udvalg af Schillers Digte. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck efter Lorenzens Stileøvelser; 14 Stile. Hjorts Grammatik er repeteret.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.). Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 195—235; 291—302; 341—361; 386—414; udvalgte Stykker af den poetiske Læsebog. Syntaxen er læst og Formlæren repeteret efter Hjorts Grammatik. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsck efter Lorenzens Stileøvelser. 16 Stile.

Femte Realklasse (Overlærer Blichert): (3 ug. T.). Hjorts tydske Læsebog S. 20—104; 113—155; 159—184; 186—195; 235—249; 324—330; 362—369; 586—599. Hebert, Sünckenberg og Gedde opgive af Hjorts tydske Læsebog S. 2—5; 13—16; 20

—105; 113—128; 132—155; 164—183; 243—249; 324—329; 362—369; 586—599; af Rungs tyske Læsebog S. 129—152. Af Hjorts tyske Grammatik Formlæren. Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsk.

Fjerde Klasse (Samme); (2 ug. T.). Hjorts tyske Læsebog S. 159—162; 164—183; 186—201. Af Hjorts tyske Grammatik Formlæren. Øvelse i at oversætte mundtlig fra Dansk paa Tydsk.

Fjerde Realklasse (Samme): (3 ug. T.). Hjorts tyske Læsebog S. 87—90; 94 Nr. 9; 96 Nr. 12; 101—104; 122—127; 132—155; 159—183; 235—248; 324—329; 362—369; 586—599. Af Hjorts tyske Grammatik Formlæren. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tydsk.

Tredie Klasse (Samme): (2 ug. T.). Hjorts tyske Læsebog S. 1—7; 16—49; 113—122. Hjorts tyske Grammatik Formlæren. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tydsk.

Anden Klasse (Samme): (2 ug. T.). Rungs tyske Læsebog S. 117—152. Hjorts mindre tyske Grammatik undtagen de uregelmæssige Verber. Øvelse i mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tydsk.

Første Klasse (Adjunkt Fritsche): (4 ug. T.). Rungs tyske Læsebog S. 34—39; 62—75; 94—117; 152—158. Efter Hjorts lille Grammatik er læst Artiklerne, Pronominerne, Verberne og Præpositionerne.

Hebraisk. (Adjunkt Scharling).

Syvende Klasse B. (2 ug. T.). Hovedstykkerne

af den hebraiske Formklære ere indøvede efter Whittes Grammatik, og de 9 første Kapitler af Genesis ere læste.

Religion.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): (2 ug. T.). Af Apostlernes Gjerninger ere de første 12 Kapitler læste i Grundsproget, Resten efter den danske Oversættelse. Som Fortsættelse af denne Læsning er den christelige Kirkes Historie i Oldtiden (de fem første Aarhundreder) gennemgaaet med Tønder Nissens Lærebog som Grundlag. De christelige Hovedlærdomme om Kirken og Naademidlerne ere gennemgaaede i Samtaler med Disciplene. Der er endelig givet en Oversigt over Bøgerne i Gl. T., og derhos læst Brudstykker af Jobs Bog og Profeterne samt hele 1ste Samuels Bog.

Sjette Klasse (Samme): (2 ug. T.). Efter Herslebs større Bibelhistorie er Israels Historie fra Rigernes Deling indtil Enden repeteret, ledsaget af Læsningen af 1ste Kongernes Bog Cp. 17—22. Den vedføjede Udsigt over Gl. T.'s Bøger er derhos gennemgaaet. Ligeledes ere Hovedstykkerne af den evangeliske Historie repeterede. Den 1ste Troesartikel, ledsaget af 1. Mosebog Cp. 1—10, og den 2den Troesartikel ere gennemgaaede med Balslevs lille Lærebog som Grundlag.

Femte Klasse (Samme): (2 ug. T.). Efter Assens' Bibelhistorie ere de første Afsnit af den evangeliske Historie (forfra indtil Bjergprædikenen inclusive) repeterede, og de sidste Afsnit (fra Jesu Indtog i Jerusalem indtil Enden) læste som nyt. Hertil slutter sig den anden Troesartikel, samt Stykkerne om Daaben og

Nadveren, gennemgaaede efter Balslevs Lærebog. Endelig er efter Assens repeteret Israels Historie fra Abraham til David.

Fjerde Klasse (Samme): (2 ug. T.). Efter Assens' Bibelhistorie er læst Makkabæernes og Herodes's Historie. Dernæst, med jevnlig Benyttelse af det ny Testamente, den evangeliske Historie fra Bjergprædiken indtil Enden. Efter Balslevs Lærebog er læst Troens 3die Artikel, Herrens Bøn og Daaben. Nogle Psalmer ere lærte, der slutte sig til det Stof, som er gennemgaaet.

Femte og fjerde Realklasse (Pastor Sørensen): (2 ug. T.). Assens' Bibelhistorie forfra til Hjemkomsten fra det babyloniske Fangenskab, Christi Lidelsehistorie. De af Herrens Lignelser, som findes i Balslevs Bibelhistorie. Luthers lille Catechismus. Nogle Psalmer af P. A. Holms Samling.

Tredie Klasse (Samme): (2 ug. T.). Assens' Bibelhistorie fra Kong David til Makkabæerne. Jesu Fødsel, Barndom og første Fremtræden indtil Bjergprædiken. Balslevs Catechismus: De tre Troens Artikler. Nogle Psalmer af P. A. Holms Samling.

Anden Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie forfra til Kong David. Balslevs Catechismus. De 10 Bud og første Troensartikel. Nogle Psalmer af M. Hammerichs Samling.

Første Klasse (Samme): Hele Balslevs lille Bibelhistorie med Undtagelse af det kirkehistoriske Tilæg. Luthers Catechismus: De 10 Bud og første Troensartikel. Nogle Psalmer af M. Hammerichs Samling.

Historie.

Syvende Klasse (Adjunkt M. Hansen): (3 ug. T.). A. Hele Verdenshistorien efter Thrige, Allen og Bohr. B. Den gamle Historie efter Thrige, Nordens Historie efter Thrige.

Sjette Klasse (Samme): (3 ug. T.). Den nyere Historie indtil 1789 efter Bohr.

Femte Klasse (Samme): (3 ug. T.). Middelalderen efter Bloch.

Femte Realklasse (Samme): (3 ug. T.). Danmarks Historie efter Allen og den almindelige Verdenshistorie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Fjerde Klasse (Overlærer Blichert): (3 ug. T.). Efter Kofods Udtog den gamle Historie.

Fjerde Realklasse (Adjunkt M. Hansen): (3 ug. T.). Middelalderen og den nyere Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Tredie Klasse (Samme): (3 ug. T.). Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Anden Klasse (Samme): (3 ug. T.). Middelalderen og den nyere Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Første Klasse (Samme): (3 ug. T.). Den gamle Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Geografi.

Sjette Klasse (Adjunkt Thomsen): (2 ug. T.). Repeteret Geografien efter Velschows Lærebog.

Femte Klasse (Overlærer Blichert): (2 ug. T.).

Efter Munthes Geografi Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Femte Realklasse (Adjunkt Thomsen): (3 ug. T.). Læst Geografien efter Velschows Lærebog.

Fjerde Klasse (Overlærer Blichert): (2 ug. T.). Munthes Geografi fra Nederlandene til Asien.

Fjerde Realklasse (Adjunkt Thomsen): (3 ug. T.). Europa fra Nederlandene efter Velschows Lærebog.

Tredie Klasse (Overlærer Blichert): (2 ug. T.). Erslevs Geografi for Latinskoler første Afdeling og af anden Afdeling Rusland.

Anden Klasse (Adjunkt C. Hansen): (3 ug. T.). Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Ingerslevs mindre Lærebog og desuden repeteret hele Bogen.

Første Klasse (Samme): (3 ug. T.). Europa efter Ingerslevs mindre Lærebog.

Naturhistorie. (Adjunkt Thomsen).

Sjette Klasse (3 ug. T.). Repeteret Zoologien efter Lytkens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Femte Klasse (2 ug. T.). Bløddyr og Leddyr (til Edderkopper) efter Lytkens »Dyreriget« og Blomsterplanterne efter Vaupells Lærebog.

Femte Realklasse (3 ug. T.). Zoologie efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie« og Botanik efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse (2 ug. T.). Fiskene efter Lytkens »Dyreriget« og Plantens Formlære efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Realklasse (3 ug. T.). Pattedyr og Fiske

efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie« og Plantens Formlære efter Vaupells Lærebog.

Tredie Klasse (2 ug. T.). Fugle, Krybdyr og Padder efter Lytkens »Dyreriget«.

Anden Klasse (3 ug. T.). Pattedyrene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie«. Linnés System.

Første Klasse (3 ug. T.). Uden Bog: Bedyrene og Plantens Formlære.

Naturlære og Astronomi.

(Lieutenant Petersen).

Syvende Klasse A.: Læst og repeteret Ørsteds mekaniske Fysik og Jørgensens Astronomi. Repeteret den chemiske Fysik efter Petersens Naturlærens chemiske Del.

Syvende Klasse B.: Læst og repeteret Ørsteds mekaniske Fysik til flydende Legemers Bevægelse.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A.: (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.). Geometrien og Trigonometrien repeteret efter Ramus' Lærebøger; Arithmetiken efter Broager. En skriftlig Opgave ugentlig.

Syvende Klasse B. (Lieutenant Petersen): (4 ug. T.). Læst og repeteret Logarithmer, Rentes Regning og Annuiteter efter Broagers Lærebog.

Læst og repeteret Stereometrien samt Trigonometrien til § 14 efter Ramus.

En arithmetisk og en geometrisk Opgave ugentlig.

Sjette Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.).
 I Arithmetik fra Cubikrod til Logarithmer efter Broagers Lærebog. I Geometri regulære Polygoner og Cirkelns Udmaaling efter Ramus. En skriftlig Opgave ugentlig.

Femte Klasse (Lieutenant Petersen): (4 ug. T.). Broagers Arithmetik fra Primaltal til negative Exponenter.

I Geometri 2det Afsnit efter Ramus' plane Geometri. En arithmetisk og en geometrisk Opgave ugentlig.

Femte Realklasse (Samme): (7 ug. T.). Efter Broagers Arithmetik fra Primaltal og efter Ramus' Geometri fra 2det Afsnit læst Resten af det til Præliminærexamens lavre Grad fordrede Pensum, samt repe- teret hele dette Pensum. I 3 ugentlige Timer ved en Række Opgaver, valgte efter forskellige Regnebøger, indøvet de til samme Examen fordrede Regningsarter.

Fjerde Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.). Broagers Arithmetik fra Ligninger til Primaltal. Ramus's Geometri: 1ste Afsnit. En skriftlig Opgave ugentlig.

Fjerde Realklasse (Lieutenant Petersen): (7 ug. T.). Broagers Arithmetik fra Ligninger til Primaltal. Ramus' Geometri: 1ste Afsnit. I 3 ugentlige Regnetimer: Decimalbrøk, Roduddragning og Procentregning.

Tredie Klasse (C. Hansen): (5 ug. T.). Broagers Arithmetik til Ligninger. Praktisk Regning: Sammensat og omvendt Reguladetri og Procentregning. En skriftlig Opgave ugentlig.

Anden Klasse (Samme): (4 ug. T.). De fire Regningsarter med Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Samme): (6 ug. T.). De fire Regningsarter med benævnte Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

Skrivning. (Timelærer Gronemann).

Disciplene i 1. 2. 3. 4. Klasse samt 4. og 5. Realklasse ere øvede i Skjønsskrivning. I disse Klasser bliver hvert enkelt skriftligt Arbejde forelagt Skrivelæreren til Bedømmelse. I 5. 6. og 7. Klasse finder Gjennemsynet Sted hver femte Uge.

Tegning. (Mæltermester Møller).

Disciplene i 1. 2. 3. Klasse samt 4. og 5. Realklasse ere øvede i Frihaandstegning. De videre komne have faaet Begreb om Perspektivet.

Gymnastik.

(Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af Overlærer Flemmer).

Klasserne ere ordnede saaledes, at 7. Kl. A. danner et Parti for sig og de øvrige Klasser 4 Partier (7. B. og 6., 5., 5. R. og 4., 4. R. og 3., 2. og 1. Kl.), og at hvert af disse fem Partier har 2 ugentlige Timer.

Undervisning i Skydevaabens Brug er af Premierlieutenant Sahlertz med Assistance af Gymnastiklærer Nielsen meddelt de to øverste Klasser en Gang ugentlig i Sommermaanederne, og afsluttet med den befalede Præmieskydning.

Svømning.

(Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af
Adjunkt M. Hansen).

Denne er ordnet saaledes, at hver Discipel nyder
idetmindste 2 Gange ugentlig Undervisning deri og paa
Ugens øvrige Søgnedage gives Adgang til at svømme
eller bade under Skolens Tilsyn. Svømmerne af de 3
øverste Klasser tilstedes Adgang til Svømmebroen ogsaa
udenfor Undervisningstiden.

Naar de ved Skoleaarets Begyndelse optagne fra-
drages, kan af de øvrige Disciple omtrent Halvdelen
svømme 100 Alen eller derover.

Løverdagen d. 1. Juni d. A. blev Skolen præsen-
teret for Direktøren for Gymnastiken, Generalmajor N.
G. la Cour, i Gymnastik og Skydning.

Sangundervisning meddeles af Kantor Hart-
man de Disciple, som have An'æg til Musik. Af Sko-
lens 149 Disciple ere 16 Sopranister, 8 Altister, 6 Te-
norister, 4 Bassister, 20 nyde forberedende Under-
visning.

Skolefester.

Efter endt Hovedexamen afholdtes den aarlige Translokation, der indledtes med Sang og en kort Bøn, hvorpaa Rektor bekendtgjorde Udfaldet af de afholdte Prøver og i Skolens Navn tog en hjertelig Afsked med de to Overlærere, der med det tilbagelagte Skoleaar sluttede deres mangeaarige nidkjære Virksomhed i de lærde Skolers Tjeneste. Derpaa talede Overlærer Hundrup saaledes:

»Jeg bringer Skolens hædrede Rektor min Tak for de velvillige Ord, hvormed han nylig har omtalt mig!

Ikke uden Vemod nedbøgger jeg et Embede, der i 30 Aar har udgjort en stor Del af mit Livs Lykke og fra hvilket jeg bevarer Mindet om mange rige og store Glæder, der ikke kan fordunkles ved Mindet om de ikke faa, men smaa Sorger, der ere enhver Virksomheds uafviselige Ledsagere, men dog skeer det med en vis Rolighed og Tilfredshed; thi paa den ene Side er jeg mig bevidst, stedse med de mig betroede Evner ærligen at have stræbt efter at udvide og udvikle mine Disciples Kundskabsfylde, aandelige Interesser og Modenhed og deres Moralitet; paa den anden Side har jeg, siden jeg for flere Aar tilbage fik mit svage Syn, maattet forberede mig paa, og har virkelig været forberedt paa, hvad der nu skeer; og jeg har ikke kunnet andet end erkjende, at dette mit svage Syn paa flere Maader gjorde et ikke ringe Skaar i min Undervisnings Virksomhed. Idet jeg derfor nu siger Farvel til Skolens samtlige Disciple, takker jeg dem alle og hver enkelt for enhver Glæde, de have beredt mig,

og tilønsker jeg dem og opfordrer dem til at vise en saadan Omhu og Udholdenhed i deres Studier, at de derved ville kunne bidrage til denne gamle, ærværdige Skoles Ære og Hæder og derved berede dem selv Adgang til at indtage hæderlige og lykkelige Stillinger i Livet. Hertil giv Herren dem sin Naade og Velsignelse!

Ligeledes bringer jeg Dem, mine Herrer Medlærere, mit Hjertes bedste Tak for alt det Venskab, den Agtelse og Anerkjendelse af min Virken og Stræben, De stedse har vist mig, for den Medfølelse, De have lagt for Dagen fra den Tid, da jeg fik mit svage Syn, hvilken jeg aldrig skal glemme. Da jeg ikke forlader Byen, haaber jeg at vedblive til Dem alle at staa i det samme venskabelige Omgangsforhold, hvorpaa jeg sætter saa megen Pris. Dem alle ønsker jeg alle gode Ting, men i Særdeleshed Held og Lykke i Deres Bestræbelser for denne kjære Ungdoms Udvikling. Dertil giv Herren sin Velsignelse! Han holde sin Haand over denne Skole! den blomstre til sitdigste Eftertid!

Foruden ikke faa af Disciplenes Fædre og Værger havde vi denne Gang ogsaa den Glæde at se nogle Damer.

Ligesom tidligere foretog Skolens Lærere og Disciple ved Midsommertid en Skovtur, denne Gang med Dampskib til Frederikssund og derfra tilfods til Jægerspris. I November afholdtes det sædvanlige Skolebal.

Stipendiefonden.

	Rdl.	Sk.
Stipendiefondens samlede Indtægter have i Finansaaret 18 $\frac{66}{7}$ udgjort	772	52
Udgifterne	1,064	75
hvorefter der skyldes til Skolens Kasse som formeget indskudt i Sparekassen	292	23

nemlig:

	Rdl.	Sk.
Indtægter.		
1. Renter af Stipendiefondens Kapitalformue 15,752 Rd. 36 Sk.	630	10
2. Renter af et i Roskilde Sparekasse indestaaende Beløb, stort d. 31. Mars 1867 1,810 Rd. 58 Sk. men deraf skyldes til Skolens Kasse 292 — 23 —	67	17
saa at Stipendiefonden kun eier deraf 1,518 Rd. 35 Sk.		
3. Beholdning efter sidste Aars Regnskab, efter Fradrag af Skolens Tilgodekommende	75	25
Tilsammen:	772	52

	Rdl.	Sk.
Udgifter.		
1. Udbetalte Stipendier	395	"
2. — til Dimittender $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	133	32
3. Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	266	64
4. Regnskabsføreren 2 $\frac{0}{100}$ af Fondens faste Indtægt	12	58
5. I Sparekassen er ialt indskudt i Aarets Løb, indbefattet de tilskrevne Renter	257	17
Tilsammen:	1,064	75

Beneficierne for Skoleaaret 18 $\frac{66}{67}$ ere ved Ministeriets Resolution af 22. Oktober 1866 og Skrivelse af 5. Nov. fordelte saaledes:

1. Fri Undervisning og mellemste Stipendium (35 R.) E. C. O. Møller, H. E. Michelsen.

2. Fri Undervisning og laveste Stipendium (20 R.) J. Müller, C. A. E. Hansted, A. B. Reck, P. A. Stricker, N. H. Roth, N. J. C. Johansen, V. P. J. Andersen, C. V. Engberg, C. M. K. Erichson.

3. Fri Undervisning og Slagelse-Stipendiet: J. G. C. T. Kjeldahl (35 R.), H. M. Hoff (35 R.), H. N. C. Sylow (20 R.).

4. Fri Undervisning: R. A. Holm, C. Christensen, A. C. C. Bache, H. A. Hansen, G. H. Fraas, F. C. A. Andersen, O. F. Gedde, J. Wedel, J. L. V. E. Lønholdt, A. S. Poulsen, N. P. C. Hansen, S. A. J. Schmith, N. C. A. Dohn.

5. Høieste Stipendium uden fri Undervisning: A. F. F. Phister, L. F. V. N. Andersen, P. S. J. Jantzen.

6. Mellemste Stipendium uden fri Undervisning: A. A. V. Hansen, E. C. A. Schoug.

7. Laveste Stipendium uden fri Undervisning: C. Sørensen, C. Rosen, J. L. Wedel, E. Hammerich, G. J. Bartholdy, H. A. G. Meyer.

8. De to Portioner (hver paa 40 R.) af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa i Roskilde Kathedralskole, oppebæres af H. A. Hansen og G. J. Bartholdy.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finansaaret 1. April 1866 til 31. Mars 1867.

	Rdl.	Sk.
Samtlige Indtægter have beløbet	51,043	80½
— Udgifter	41,986	70
Beholdning:	9,057	10½

De specielle Indtægter have været følgende:

	Rdl.	Sk.
1. Jordafgifter	2,807	81
2. Tiendeindtægter	17,085	21½
3. Indtægter af Kirker og Præstekald	800	21
4. Jordskyld	9	50
5. Renter af Skolens Kapitalformue 21,564 Rd. 18 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rd. 61½ Sk.	865	82
6. Skolekontingenter, Indskrivningspenge og for Testimonier	5,790	80
7. Indtægter af Duebrødre Hospital	22,291	5½
8. Af Universitetet Solidariorumspenge	84	"
9. Forskjellige ubestemte extraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	31	48
10. Det Teilmannske Legat, tillagt Bibli- otheket	20	"
11. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	486	38
12. Kjøbesum af bortsolgt Bøndergods	275	"
13. Efter Decision til Regnskabet pro 1866	"	"
14. Renter af Kautionsdepositum	54	28
15. Beholdning efter Regnskabet pro 1866 og Tilgodehavende hos Stipendiefon- den efter samme	442	9½
Tilsammen:	51,043	80½

De specielle Udgifter have været:

	Rdl.	Sk.
1. Personligt Tillæg til Lærere for Tab af Andel i Skolepengene	386	32
2. Lønninger	11,602	60
3. Inspektion	100	"
4. Pedellen	138	"
5. Timeundervisning	1,917	48 $\frac{1}{2}$
6. Pensioner	1,795	6
7. Bibliothek og videnskabelige Apparater	310	88
8. Bygningsudgifter	481	80 $\frac{1}{2}$
9. Inventariets Vedligeholdelse	267	2 $\frac{1}{2}$
10. Brændsels- og Belysningsfor- nødenheder	638	48
11. Skatter og Afgifter	869	87 $\frac{1}{2}$
12. Regnskabsføringen	516	64
13. Forskjellige løbende Udgifter: Skole- opvarmning, Rengjøring, Porto, Pro- tokoller, Skrivematerialier, Program- mer og Skolehøitideligheder	412	5
14. Undervisning i Skydevaabens Brug .	87	24
15. Til Livsforsikringen indbetalt de un- der 11. Indtægtspost anførte	486	30
16. Afgivet Overskud til den almindelige Skolefond	21,784	82
17. Prioritetsudlaan	137	48
18. Renter af Kautionsdepositum	54	28
Tilsammen :	41,986	70

Examina.

Anden Del af fuldstændig Afgangsexamen underkastede sig i Sommeren 1866 10 Disciple af 7de Klasse og 1 Privatist. Undervisningsinspektøren var denne Gang ikke tilstede. Udfaldet angiver den nedenfor aftrykte Liste.

DIMITTENDERNES	Afgangseramens 1ste Afdeling i 1864.				Afgangseramens 2den Afdeling i Juli 1866.									Hovedkarakter.	
	Tydsk.	Fransk	Geograf.	Naturhistorie.	Dansk.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlaere.		Points.
1. J. J. E. Blom	mg.	ug.	ug.	mg.	g.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	91.	Første Karakter.
2. C. W. Østrup	g.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	93.	Første Karakter.
3. C. H. Rørdam	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	77.	Anden Karakter.
4. F. Giersing	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	89.	Første Karakter.
5. F. J. Suell	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	87.	Første Karakter.
6. C. K. Torst	g.	g.	g.	ug.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	80.	Første Karakter.
7. J. Holm	mg.	mg.	ug.	mg.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	89.	Første Karakter.
8. J. T. Møller	mg.	mg.	mg.	ug.	g.	g.	mg.	g.	ug.	g.	mg.	g.	mg.	83.	Første Karakter.
9. F. E. Lindhard	g.	g.	mg.	mg.	tg.	tg.	g.	g.	g.	mg.	ug.	ug.	g.	69.	Anden Karakter.
10. F. M. Levy	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	84.	Første Karakter.
Privatist C. Greve af Rantzau	tg.	g.	g.	g.	tg.	md.	g.	g.	g.	g.	tg.	tg.	tg.	33.	Tredie Karakter.

Til dette Aars Afgangsexamen indstille sig 15 af syvende Klasses Disciple, som opgive følgende Pensa:

Latin.

Ciceros Taler for Manilius' Forslag, de fire Taler imod Catilina og Talerne for Ligarius og Kong Deiotarus. (Dimittenderne Nr. 9, 10, 13 opgive de catilinariske Taler og Talen for Sextus Roscius fra Ameria).

Af sammes Tusculanske Undersøgelser den 2den, af Bøgerne om Pligterne 1ste og 2den Bog.

Sallusts Catilina, Livins' 3die og 5te Bog samt 1ste Bog af Tacitus' Annaler.

Af Vergils Aeneide 2den og 4de Bog.

Horatses Breve, ars poetica samt 3die Bog af Odenne.

Af Madvigs »Carmina selecta»: alle Stykker af Catull, undtagen d. 10de, alle af Tibull, undtagen det 4de, de 7 første Stykker af Properts, alle Stykker af Ovid, undtagen de 2 sidste, det 1ste Stykke af Juvenal, alle Stykkerne af Martial.

Græsk.

Xenofons Anabasis 1ste og 2den Bog (Dimittenderne Nr. 9, 10, 13 den 2den og 3die Bog).

Xenofons Memorabilia 1ste og 2den Bog.

Af Plato Apologien og Krito.

Herodots 9de Bog.

Af Homers Odyssee 1ste, 2den, 3die, 5te, 6te og 7de Bog.

Historie.

Allens Fædrelandshistorie, Bohrs Middelalderens og

den nyere Historie. Thriges den gamle Historie, Sverrigs og Norges Historie er læst efter Bohr.

Mathematik.

Ramus' Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broagers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Ørsted, Naturlærens mekaniske Del. I Kapitlet om Sammenhængskraften og Vedhængskræfterne forbigaaet §§ 133, 134, 138. Af Bølgebevægelsen kun læst §§ 360, 368 til 373, 383 til 388, 393, 395, 399, 402, 403, 415 til 434, 441, 442, 448 og 449.

Petersen, Naturlærens chemiske Del. Af Meteorologien er kun læst §§ 107, 122—124, 129.

Jørgensens Astronomi med Forbigaaelse af §§ 43, 49, 52 og 59.

Hebraisk.

(Dimittenderne Nr. 3 og Nr. 8).

De sædvanlige 40 Kapitler af Genesis med Benyttelse af den dertil hørende Analyse af Whitte. Whittes Sproglære.

Afgangsexamen af lavere Grad for Realdisciple bestode følgende 5 Disciple af 5te Realklasse:

Realafgangsexamen af lavere Grad i Sommeren 1866.	Dansk skriftl.	Dansk mundtlig.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Skrivning.	Tegning.	Tydk.	Resultat.
1. R. V. C. Koefod . . .	g.	g.	ug.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	Bestaaet med 56 Points.
2. O. C. C. Hansen . . .	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	g.	g.	Bestaaet med 55 Points.
3. J. de la Porte	tg.	g.	mg.	tg.	tg.	tg.	tg.	mg.	ug.	mg.	Bestaaet med 32 Points.
4. L. C. K. Hygom . . .	mg.	g.	mg.	mg.	tg.	tg.	mg.	mg.	mg.	mg.	Bestaaet med 49 Points.
5. Th. Fabricius	g.	g.	mg.	mg.	tg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	Bestaaet med 49 Points.

Denne Gang agte 7 Realdisciple at indstille sig til denne Examen. Hvad disse have gennemgaaet i de forskjellige Fag, findes angivet under 5te Realklasses Pensa.

Examina i 1867.

A. Afgangsexamen.

a. Den skriftlige Del.

Lørdagen, d. 22. Juni.

9—1. Udarbejdelse i Modersmaalet II (fri Opgave).

4—8. Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Tirsdag, d. 25. Juni.

9—1. Geometrisk Udarbejdelse.

4—8. Udarbejdelse i Modersmaalet I (bunden Opgave).

Onsdag, d. 26. Juni.

9—1. Latinsk Stil.

4—8. Arithmetisk Udarbejdelse.

b. Den mundtlige Del*).

Torsdag, d. 4. Juli.

8. A. Naturlære. }
12. B. Naturlære. } Petersen, Holten, Thomsen.

4. B. Matematik. C. Hansen, Thomsen, Petersen.

Fredag, d. 5. Juli.

8. A. Græsk. Povelsen, Blichert, Fritsche.

- B. Historie }
12. A. Historie } M. Hansen, Madvig, Flemmer.

*) Dimittenderne ere i Latin delte i 3 Hold A. indbefatter J. Valentiner, Hoff, Koefoed, Holm, C. Hansted; B. Kjeldahl, Hvidt, H. Valenliner, Michelson, Strøm; C. E. Møller, J. Müller, Sylov, R. Hansted, Baagøe. I de øvrige Fag ere de delte i 2 Hold. A. betegner J. Valentiner, Hoff, Koefoed, E. Møller, J. Müller, Sylov, R. Hansted, Baagøe; B. Kjeldahl, Hvidt, H. Valentiner, Michelson, Strøm, Holm, C. Hansted.

Afgangsexamen afholdes i Lovsangssalen, de øvrige Prøver i Lovsangssalen (a), 4de (b) og 7de (c) Klasses Værelse. I Naturlære afholdes Prøverne i Fysikstuen i Ræktorboligen.

12. B. Græsk. Povelsen, Blichert, Fritsche.
 4. C. Latin. Blichert, Madvig, Povelsen.
 Lørdag, d. 6. Juli.
 8. A. Mathematik. C. Hansen, Thomsen, Petersen.
 - B. Latin. } Blichert, Madvig, Povelsen.
 12. A. Latin. }
 Søndag, d. 7. Juli.
 9. Proklamation.

**B. Den for Realdisciple anordnede
 Afgangsexamen af lavere Grad.**

a. Den skriftlige Del.

Torsdag, d. 4. Juli.

8—12. Udarbeidelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

3—7. Regneopgave I.

Fredag, d. 5. Juli.

8—12. Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Opgave).

Lørdag, d. 6. Juli.

8—12. Regneopgave med Anvendelse af Logarithmer.

b. Den mundtlige Del.

Mandag, d. 15. Juli.

8. (b.). Dansk. Sch. R. Sø.

Tirsdag, d. 16. Juli.

8. (b.). Historie. MH. Fl. Fr.

Onsdag, d. 17. Juli.

8. (a.). Geografi. Th. B. MH.

Torsdag, d. 18. Juli.

8. (c.). Tydsk. B. R. Fr.

Fredag, d. 19. Juli.

8. (b.). Mathematik. P. Th. C. H.

Lørdag, d. 20. Juli.

8. (a.). Naturhistorie. Th. C. H. P.

C. Hovedexamen.

Lørdag, d. 22. Juni.

9. VII B. Udarbeidelse i Modersmaalet II.

4. VII B. Oversættelse fra Latin paa Dansk.

Tirsdag, d. 25. Juni.

9. VII B. Geometrisk Udarbeidelse.

VI. Dansk Stil.

4. VII B. Udarbeidelse i Modersmaalet I.

VI. Version.

Onsdag, d. 26. Juni.

9. VII B. }
VI. } Latinsk Stil.

4. VII B. Arithmetisk Udarbeidelse.

VI. Skriftlig Mathematikk.

Torsdag, d. 4. Juli.

8. 5. Kl. }
4. Kl. }
4. R. }
3. Kl. } Dansk Stil.
2. Kl. }
1. Kl. }

3. 5. Kl. }
4. Kl. }
3. Kl. } Latinsk Stil.
2. Kl. }

4. R. }
1. Kl. } Tegning.

Fredag, d. 5. Juli.

8. 5. Kl. }
 4. Kl. } Matematik skriftlig.
 4. R. }
 3. 3. Kl. Skrivning.
 2. Kl. Regning.
 1. Kl. Skrivning.

Lørdag, d. 6. Juli.

8. 5. Kl. Tydsk Stil.
 3. Kl. }
 1. Kl. } Regning.
 3. 4. Kl. }
 4. R. } Skrivning.
 2. Kl. }

b. Den mundtlige Del.

Fredag, d. 5. Juli.

8. 6. Kl. Naturhistorie. Th. C. H. P.
 3. — Geografi. Th. Sch. Mm.

Lørdag, d. 6. Juli.

4. 6. Kl. Fransk. Mm. MH. Sch.

Mandag, d. 8. Juli.

8. 7. Kl. ^{a.} Græsk.	6. Kl. ^{b.} Mathematik.	4. Kl. ^{c.} Fransk.
3. 4. R. Engelsk.	3. Kl. Religion.	2. Kl. Geografi.

Tirsdag, d. 9. Juli.

8. 5. Kl. ^{a.} Naturhistorie.	4. Kl. ^{b.} Græsk.	4. R. ^{c.} Tydsk.
3. 3. Kl. Fransk.	2. Kl. Religion.	1. Kl. Dansk.

Onsdag, d. 10. Juli.

a.	b.	c.
8. 4. R. Naturhistorie.	7. Kl. Fransk og Engelsk.	3. Kl. Dansk.
3. 6. Kl. Græsk.	5. Kl. Religion.	4. Kl. Mathematik.

Torsdag, d. 11. Juli.

a.	b.	c.
8. 1. Kl. Naturhistorie.	4. R. Dansk.	3. Kl. Mathematik.
3. 5. Kl. Græsk.	4. Kl. Dansk.	2. Kl. Latin.

Fredag, d. 12. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. Hebraisk.	4. Kl. Latin.	3. Kl. Tydsk.
3. 6. Kl. Latin.	5. Kl. Tydsk.	4. R. Religion.

Lørdag, d. 13. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. Latin.	4. R. Mathematik.	3. Kl. Historie.
3. 5. Kl. Latin.	4. Kl. Tydsk.	2. Kl. Dansk.

Mandag, d. 15. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. Naturlære.	(5. R.).	2. Kl. Tydsk.
3. 4. Kl. Naturhistorie.	6. Kl. Historie.	5. Kl. Fransk.

Tirsdag, d. 16. Juli.

a.	b.	c.
8. 2. Kl. Naturhistorie.	(5. R.).	3. Kl. Geografi.
3. 5. Kl. Matematik.	4. Kl. Historie.	4. R. Fransk.

Onsdag, d. 17. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.).	4. Kl. Religion.	3. Kl. Latin.
3. 6. Kl. Tydsk.	4. R. Geografi.	1. Kl. Historie.

Torsdag, d. 18. Juli.

8. 7. Kl. Mathe- matik. ^{a.}	5. Kl. Historie. ^{b.}	(5. R.). ^{c.}
3. 3. Kl. Natur- historie.	4. R. Historie.	1. Kl. Tydsk.

Fredag, d. 19. Juli.

8. 6. Kl. Religion. ^{a.}	(5. R.). ^{b.}	4. Kl. Geografi. ^{c.}
3. 5. Kl. Geo- grafi.	2. Kl. Historie.	1. Kl. Geografi.

Lørdag, d. 20. Juli.

8. (5. R.). ^{a.}	7. Kl. Historie. ^{b.}	1. Kl. Religion. ^{c.}
3. Læremøde.		

Søndag, d. 21. Juli.

8½. Bekjendtgjørelse af Examens Udfald.

Mandag, d. 22. Juli.

9. Optagelsesprøve.

Paa Grund af Afgangsexamens Ordning og Dimit-
tendernes Antal ophører Undervisningen for alle klasser
Onsdag, d. 3. Juli Kl. 4. Destomere Anledning er der
til at lægge Disciplene paa Hjærte at anvende den ri-
gelig tilstaaede Fritid til flittig Repetition, og Examen
er ordnet saaledes, at den samvittighedsfulde Discipel
vil have nok at bestille, indtil han er examineret i det
sidste Fag.

For Disciplene begynde Ferierne efter Translokation
Søndag Formiddag.

Fredagen, d. 23. August Formiddag Kl. 9 prøves
de anmeldte Disciple, som maatte have været forhindre-
de i at give Møde Mandagen, d. 22. Juli. Samme

Dags Eftermiddag Kl. 2 samles alle Lærere og Disciple for at begynde det ny Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøver samt Bekjendtgjørelsen af Examens Udfald med deres Nærværelse.

Roskilde i Juni 1867.

S. Povelsen.

Indbydelsesskrift
til
de offentlige Examina
i
Roskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1868.

1. Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen,
af Rektor.
 2. Skoleefterretninger af Samme.
-
-

Roskilde.

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

Bidrag til Samvirken mellem Hjemmet og Skolen.

Den Velvillie, hvormed man ifjor modtog de Meddelelser, jeg udsendte under samme Overskrift, opmuntrer mig til med samme praktiske Maal for Øje at ledsage dette Aars Skoleefterretninger med nogle Oplysninger om et Par Punkter, der ofte have været Gjenstand for Forespørgsler, og dertil knytte nogle Bemærkninger.

Hidtil har jeg henvist dem, der forberedede Drengene til Optagelse i Kathedralskolen, til den aarlige Fortegnelse over de i Skoleaarets Løb gennemgaaede Pensa. I Følelsen af, at adskillige kunde ønske en fyldigere Udtalelse, vil jeg her meddele den Undervisningsplan, der følges her i Skolen. At denne i Fremtiden vil kunne undergaa Forandringer i et og andet Punkt, er en Selvfølge. Jeg haaber dog, at disse Forandringer ikke ville blive betydelige, uden forsaavidt som Overbestyrelsen maatte fremkalde saadanne ved fremtidige Forandringer i den nu gjældende Ordning. Nedenstaaende Plan er opstaaet saaledes. Ved sin Embedstiltrædelse i Aaret 1863 anmodede Etatsraad Boje-

sen de daværende Lærere om at indsende til ham en Fremstilling af den Plan, som de fulgte i deres Undervisning. Disse Planer, som jeg forefandt, ere i Aar blevne gennemsete og omarbejdede. Men skjønt der i disse fem Aar er foretaget ikke ganske uvæsentlige Omordninger ovenfra (f. Ex. Forandringen ved Afgangsexamen, Indskrænkningen af Fordringerne i Tysk), skjønt der er foregaaet betydelige Personalforandringer i Lærerkollegiet, og skjønt Skolen har faaet en særskilt Realklasse, have de oprindelige Planer dog ikke blot afgivet et værdifuldt Grundlag for Udarbejdelsen af de nærværende, men ikke faa af dem ere endog blevne bevarede saa godt som uforandrede.

Plan

for

Undervisningen i Roskilde Kathedralskole.

Dansk.

I. Klasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, andet Kursus, benyttes til Oplæsning og Gjenfortælling; særlig lægges Vægt paa, at Disciplene kunne gjengive Hovedindholdet med ganske faa Ord. Nogle Digte, mest historiske og fortællende, læres udenad efter Holsts Samling af Smaadigte, hvis Indhold ligeledes forlanges gjengivet i faa Ord. Stil skrives 2 Gange ugentlig, i Reglen Diktat, kun i Slutningen af Skoleaaret enkelte Gjen- givelser af letfattelige Smaafortællinger.

II. Klasse.

Læsningen af Rungs og Borgens Læsebog

fortsættes paa lignende Maade som i 1ste Klasse. Digte læres udenad. Efter Bojesens Sproglære repeteres Læren om Ordklasserne og den enkelte Sætnings Dele, hvortil føjes Læren om den sammensatte Sætning samt Interpunktionslæren. To Stile skrives ugentlig: den ene hjemme, den anden paa Skolen i den Time, i hvilken den hjemmeskrevne rettes og gennemgaaes for de enkelte. Opgaverne bestaa sædvanlig i Gjenfortælling, af og til i Oversættelse fra Tysk af et forhen læst Stykke.

III. Klasse.

Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger benyttes til Oplæsning, sproglig Analyse og Øvelse i at gjengive og udvikle det læste; flere Digte læres udenad. I den prosaiske Læsebog begyndes der i Reglen forfra, i den poetiske paa Oehlenschlägers Digte, hvorpaa der skrives jevnt fremad, idet kun de Læsestykker og Digte medtages, som egne sig for Disciplenes Mødenhedstrin. Bojesens danske Sproglære repeteres, idet navnlig Sætningslæren gennemgaaes og indøves. Hver Uge skrives en Stil hjemme, hvis Indhold, især af fortællende og beskrivende Art, hentes fra de Livsforhold og den Tankekreds, hvormed Disciplene maa antages at være bekendte igjennem Skolens Undervisning, privat Læsning og Erfaring. Jevnlig gjengives ogsaa smaa forelæste Fortællinger. Saavel i denne som i de følgende Klasser gennemgaaes de rettede Stile først i Almindelighed for alle Disciplene paa en Gang, dernæst efterses hver enkelts Stil, forsaavidt de foretagne Rettelser trænge til nærmere Forklaring; medens dette sidste sker, sysselsættes de

øvrige Disciple med at begynde paa Udarbejdelsen af den ny Opgave, som er dem foresat.

IV. Klasse.

Læsningen i Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger fortsættes; der lægges vedblivende Vind saavel paa de sproglige Øvelser som paa Øvelsen i at opfatte, forklare og anvende det læste *). Nogle længere Digte læres udenad. Hvis fornødent gjøres, repeteres Bojesens danske Sproglære endnu engang. En Stil ugentlig, omtrent af lignende Indhold som i forrige Klasse, kun at der nu ved Valget af Opgaver tør forudsættes større Modenhed og flere Kundskaber.

V. Klasse.

Den nordiske Mythologi gjenneingaaes med Kr. Arentzens Fremstilling som Grundlag; denne ledsages af Læsningen af de betydeligste Afsnit af »Nordens Guder«. Læsningen af Holsts poetiske Læsebog afsluttes ved at medtage de bedste af de Digte, der tidligere ere forbigaaede som vanskeligere at fatte for Disciplene. Endelig begyndes i denne Klasse Læsningen af udvalgte Stykker af danske Klassikere, fornemmelig Holberg og Oehlenschläger. En Stil ugentlig; foruden Opgaver af fortællende og beskrivende Art vælges nu ogsaa saadanne, der fordre en lettere Tankeudvikling, f. Ex. Forklaringen af et Ordsprog o. dsl. Der gives i saa Fald forud Disciplene en kort Anvisning for at vænne dem til at lægge en Disposition.

*) Saavel i denne som i de følgende Klasser anvendes desuden Hammerichs danske og norske Læsestykker til Extemporalæsning.

VI. Klasse.

Den danske Litteraturs Historie gennemgaas efter Thortsens Haandbog indtil Ewald og hans Tid. Ved de betydningsfuldste Afsnit dvæles længere, saaledes ved Kæmpeviserne, Holberg og hans Tid, og den herhen hørende Litteratur benyttes udførligere. Iøvrigt benyttes Flors Haandbog til at afgive Sprog- og Litteraturprøver til den øvrige Fremstilling. Fremdeles benyttes Hammerichs danske og norske Læsestykker til Extemporallæsning. Læsningen af udvalgte klassiske Forfattere fortsættes; foruden de i 5. Kl. læste benyttes f. Ex. Heiberg, Hertz og Poul Møller.

Disciplene begynde i denne Klasse at skrive udførligere Stile («Afhandlinger») af historisk, fysisk, moralsk eller almindeligt ræsonnerende Indhold. Til disse Stile gives der forud en Anvisning — ofte under Form af Samtale, hvorpaa en Disposition lægges af Disciplene, hvilken de kunne medbringe iforvejen og forevise for Læreren for derefter at udarbejde Stilen, saaledes at der i det mindste skrives en større Stil hver anden Uge, og i Mellemtiden indskydes enten Udarbejdelsen af en Disposition eller en kort, lettere Stil, der ikke fordrer en saadan.

VII. Klasse.

Den nyere danske Litteratur gennemgaas fra Ewald indtil vore Dage — fordelt paa et toaarigt Kursus — med stadig Oplæsning af udvalgte Brudstykker; Thortsens Haandbog danner Grundlaget; af og til tages ogsaa et eller andet klassisk Digterværk for i sin Hællhed. Hver anden Uge skrives en større Af-

handling, hvorved Fremgangsmaaden er en lignende som i forrige Klasse.

I de tvende Afdelinger af 7. Klasse meddeles der endelig Disciplene nogen Undervisning i Svensk, hvis Formaal er at sætte dem istand til med nogenlunde Lethed at forstaa en svensk Bog og samtidig at orientere dem lidt i den svenske Litteratur. I dette Øjemed anvendes en halv Snes Timer i 7. B. til at indøve de første sproglige Elementer (Lydlære, Bøjningslære) med Benyttelse af den Vejledning, som findes i Hammerichs svenske Læsestykker, hvoraf nogle lettere læses strax. I 7. A. benyttes da den samme Bog til Extemporallæsning og til at meddele Kundskab om enkelte fremtrædende Personligheder i den svenske Litteratur. Hertil anvendes omtrent en Snes Timer i Aarets Løb. Strækker Tiden til, da meddeles paa samme Maade et lille Indblik i den nyere norske Litteratur med Benyttelse af Hammerichs dansk-norske Læsebog.

I levende Erkjendelse af den særegne Vanskelighed, som Savnet af en almindelig antagen Retskrivning bereder Undervisningen i vort Modersmaal, har jeg med mine Medlærere taget under Overvejelse, hvorledes de deraf opstaaede Ulemper bedst kunde afhjælpes. Resultatet af disse Overvejelser gjengive vi saaledes, som de ere sammenfattede af den Lærer (Adj. Fritsche), der i vor Midte mest levende har interesseret sig for Sagen.

Naar vi i det væsentligte have sluttet os til den Retskrivning, som Rask for mere end 40 Aar siden opstillede, og som i den lange Mellemtid ved sin Sandhed

og Simpelt har vundet mere og mere Indgang, mene vi ligefuldt at have overholdt den Regel, at Skolen ikke bør gaa foran.

Den Vaklen, som for Tiden hersker i vor Retskrivning, og som for saa vidt er i bestandig Stigen, som der øjensynlig finder en stadig voxende Bevægelse Sted henimod de af Rask og N. M. Petersen opstillede Regler, har allerede i længere Tid voldt ikke ringe Vanskelighed ved Undervisningen i Modersmaalet i de lærde Skoler. Derfor fandt ogsaa, som bekjendt, Undervisningsinspektøren det rigtigt i Jan. 1865 at udsende til de lærde Skoler »nogle Bemærkninger om Behandlingen af den danske Retskrivning« i den Hensigt derved at formindske Usikkerheden, idet han anbefalede Reformen i visse Punkter, hvor dels den ældre Retskrivnings U hensigtsmæssighed gjorde saadanne ønskelige (f. Ex. i Brugen af stumt e og Selvlydsfordobling), dels Forandringen allerede var trængt igjennem i Litteraturen i større Grad (f. Ex. Brugen af k for q). Imidlertid opnaedes ikke derved nogen større Ensartethed i Retskrivningen i de forskjellige Skoler. Medens nogle have antaget en Retskrivning, som ikke alene omfatter de fleste af Undervisningsinspektøren anbefalede Forandringer, men endog i flere Punkter gaar videre, have andre, og deriblandt Roskilde Skole, hidtil beholdt den ældre Retskrivning saa temmelig uforandret. Denne Forskjellighed ved Skolerne har imidlertid adskillige Misligheder, idet den ikke alene volder Disciplene Vanskelighed ved den ikke sjeldne Overgang fra en Skole til en anden, men ogsaa har forhindret, hvad der ellers naturlig syntes at ville ske:

at der i de almindeligst brugte Skolebøger antoges en til Skolernes svarende, i Hovedpunkterne ensartet Retskrivning. Og dog ville vistnok de fleste Skolemænd være enige i, at Usikkerheden hos Disciplene forøges ikke lidet netop ved den forskjellige Retskrivning i de mange Skolebøger, som er den Del af Litteraturen, de jevnligst have for Øje, navnlig i de lavere og i Mellemklasserne. Vi maatte saaledes anse det for en Vinding, hvis Skolerne kunde enes om en i Hovedtrækene ensartet Retskrivning, især hvis denne efterhaanden ogsaa kunde blive antagen i de almindelig brugte Haandbøger. Men selv uden Hensyn hertil have Lærerne i det mindste her ved Skolen følt Ulemper ved som hidtil at fastholde den ældre Retskrivning. Thi ikke alene vanskeliggjøres Undervisningen paa en uheldig Maade ved dennes Mangel paa Fasthed og Konsekvens; men vi have ogsaa i de senere Aar i bestandig højere Grad følt, at der hos de ældre Disciple er fremkommet Usikkerhed, efterhaanden som de i større Maal kom i Berøring med den nyere Litteratur. Medens vi altsaa tidligere have været utilbøjelige til i Skolen at indføre Nyheder i Retskrivningen, idet vi gik ud fra den Anskuelse, at Skolen ikke skal gaa i Spidsen i den Henseende, tro vi det nu rigtigt at foretage saadanne Forandringer, hvorved den i Skolen fulgte Retskrivning vil komme til at svare til, hvad der allerede nu er eller i en nær Fremtid maa antages at ville blive det almindelige. Hvorvidt det netop nu er det rette Tidspunkt hertil, er en Skjønssag; men idet vi have følt Ulemperne ved det bestaaende Forhold, have vi unægtelig ikke kunnet frigjøre os for en Frygt for, at maaske et vist Magelighedshensyn og Vane uvilkaarlig kunde have ladet

os holde længere fast ved det gamle og efterhaanden vigende, end det egentlig var nødvendigt og rigtigt. Naar der da nu bliver Spørgsmaal om, hvilke Forandringer det vil være rigtigt at foretage, have vi heri ikke alene ladet os lede af, hvad vi i og for sig have fundet rigtigt, men ogsaa af Hensynet til, hvad der kunde muliggjøre den af os som ønskelig betragtede Overenskomst imellem Skolerne i dette Punkt. Idet vi altsaa nedenfor fremsatte de Forandringer, som Rektor og Lærere her ved Skolen ere blevne enige om, og som i det hele stemmer med den Retskrivning, som f. Ex. Adj. Wulf har fulgt i sine danske Læsebøger, skulle vi strax tilføje, at vi gjerne ville tage Hensyn til, hvad der fra andre Skoler maatte fremkomme, dersom der ved en i Hovedtrækkene ensartet Retskrivning for de lærde Skoler kunde opnaas.

1. Brugen af store Begyndelsesbogstaver indskrænkes til virkelige Hovedord. Disciplene skulle ved deres skriftlige Udarbejdelser kun bruge latinske Bogstaver.
2. Det stumme *e* bortkastes baade i Ordenes Bøjning (jeg staar, at se, vi tro osv.), og hvor det tidligere anvendtes for at betegne en lang Selvlyd (jeg for, Ros, at blive var), samt i fremmede Ord paa *i* (Geni). Paa samme Maade bør det understøttende *h* bortfalde, der endnu undertiden findes brugt i enkelte Ord (at ane, et Len, et Ur).
3. Selvlydsfordoblingen bortfalder (jeg ved et Hus o. s. v.) og ligeledes Medlydsfordoblingen »i alle de Tilfælde, hvor Selvlyden bortfalder, som den fordoblede Medlyd skulde falde over paa for at udtales og høres dobbelt« (dob-

- belt, at fördoble; tapper, tapre; smekker, smekre; et Offer, at ofre).
4. Istedensfor Tvelydene ai, au, ei, eu osv. skrives **aj, av, ej, ev** osv. (tavs, Vej).
 5. **v** gaae foran **t** over til **f**, naar den foregaaende Selvlyd er kort (jeg har haft; groft; stift), derimod ikke, naar den foregaaende Selvlyd er lang (lavt, skjævt, halvt).
 6. Angaaende det stumme **d** følges Rasks Regel, at det ikke bør skrives, hvor det ikke hører til Roden (kysk, vaske, Søsken, endskjønt, at ænse, Sans), heller ikke, hvor Roden med **d** ligger udenfor de nordiske Sprog (tysk, Pisk, klaske, Plaskregn, Dans, Krans). Derimod beholdes det, hvor Rodordet i Dansk har et tydeligt **d** (jydsk; bedst; jeg har vidst).
 7. **k** bruges istedenfor **q** og istedenfor **c**, hvor dette skal udtales som **k**, ligesom ogsaa **f** istedenfor **ph**.
 8. Hvad Brugen af **e** og **æ** angaar, anse vi det for rigtigst at følge den af Madvig givne Anvisning.

Endelig har der hersket Tvivl imellem os om, hvorvidt man skulde beholde eller bortkaste **j** efter **g** og **k** foran bløde Selvlyd; men den Mening har dog vundet Overhaand, at **j** burde beholdes, undtagen hvor der er en nærliggende Stamme uden **j**. Dog overse vi ikke, at den her fremsatte Regel maaske af og til vil kunne fremkalde nogen Vaklen hos Disciplene, for hvem det ikke altid ligger let og naturligt at reflektere over, om der til et vist Ord er en nærliggende Stamme uden **j** eller ikke.

Vi anbefale ovenstaaende til Medlæreres Opmærksomhed ved de andre Skoler, i det Haab at have ydet et Bidrag til Sagens Fremme, hvad enten Overbestyrelsen atter maatte behage at tage Sagen i sin Haand, eller flere Skoler paa egen Haand kunde finde Anledning til at forene sig med os til fælles Vedtagelse af en bestemt Retskrivning og fælles Valg eller Tilvejebringelse af dermed stemmende Læse- og Lærebøger. Sluttelig haabe vi, at Meddelelsen af disse foreløbige Bestemmelser ikke vil være Forældre eller Værger uvelkommen.

Latin.

I 2. Klasse læres Skelettet af den latinske Bøjningslære, som samtidig indøves ved Hjælp af en Læsebog for de første Begyndere (Forchhammers). Ogsaa de danske Stykker oversættes dels mundtlig, dels skriftlig. I den første Halvdel af Aaret bestaa de skriftlige Øvelser alene i skriftlig at deklinere og konjugere opgivne Ord. Under Læsningen holdes Disciplene til at lære ethvert i Lektien forekommende Ord, saa at de kunne Glossen, hvad enten Læreren spørger ved at nævne det danske eller det latinske Ord. Staar Ordet i overført Betydning nævnes først Grundbetydningen, siden den overførte, hvori det her forekommer; f. Ex. via Vej-Maade. Hovedord nævnes altid med Kjøen og Bøjning, Tillægsord med Angivelse af Endelser, Ud-sagnsord med Angivelse af Mærkeformerne. Den daglige Lejlighed benyttes til Befæstelse i Sætningslæren. Disciplene holdes omhyggelig til at udtale og betone korrekt, saa at de f. Ex. ikke læse lange Enstavelses-

ord som korte, men Ord som søl, mus netop som i Dansken. Til Fastholdelse af Bøjningsformerne er navnlig en rigtig Betonning meget vigtig.

I 3. Klasse læses Formlæren udførligere, navnlig indpræntes Kjønsreglerne og de uregelmæssige Udsagnsord. Hermed forbindes Læsningen af Cornelius Nepos eller Justinus eller en passende Læsebog (f. Ex. Blochs), hvori der da læses ganske langsomt fremad, saa langt som man kan faa læst og grundig repeteret inden Aarets Ende. I denne Klasse begynde Disciplene at oversætte sammenhængende lette Stykker fra Dansk paa Latin. Indholdet af disse Stykker bør være et saadant, at Drengen, naar han analyserer Sætningen paa Dansk, blot behøver at sætte de tilsvarende latinske Former ind for at faa en rigtig latinsk Sætning, saa at alt, hvori Latinen afviger fra Dansken, med Flid holdes borte, og at den sikre Anvendelse af Formlæren bliver det eneste, der fordres; til dette Øjemed Opnaaelse benyttes i Forbindelse med selvdannede Exempler passende Afsnit af Trojels Materialier til muadtlig og skriftlig Oversættelse paa Latin.

I 4. Klasse fortsættes Læsningen af Justinus eller afløses af Caesars Gallerkrig, hvorved det ikke saa meget kommer an paa at læse hurtig fremad, som paa at Disciplene sikkert tilegne sig Ordforraadet og Talemaaderne. Samtidig med, at den i de foregaaende Klasser erhvervede Kundskab til Formlæren holdes vedlig og udvides, gaar man over til Ordføjningslæren, hvoraf læres første Afsnit (om Ordenes Forbindelse i Sætningen § 176—§ 281) dog saaledes, at de fleste Anmærkninger foreløbig forbigaas og Reglen knyttes til et omhyggelig valgt kort (eller forkortet) Exempel,

som da forlanges nøjagtig lært tilligemed Reglen. Paa den sikre Tilegnelse af disse Regler maa de skriftlige Opgaver i denne Klasse være beregnede, og de Afsnit af Trojels Materialier, der høre herhen, maa oversættes mundtlig paa Latin. De Regler af senere Afsnit af Ordføjningslæren, hvis Anvendelse Disciplen allerede her ofte faar med at gjøre, bør meddeles ham mundtlig saaledes, at der mindre tages Hensyn til Enkeltheder end til den sikre og bestemte Tilegnelse af almindelige Hovedregler, hvorunder stedse de enkelte idelig tilbagevendende Tilfælde ere at henføre, f. Ex. at Udsagnsord, der betegne en Indvirkning paa en anden, for at bevæge ham til at gjøre noget, fordre en Gjenstandssætning med ut, i hvilke Sætninger da Grundordet i Hoved- og Bisætning er forskjelligt o. s. v.

I 5. Klasse begyndes med Læsning af Ciceros Taler (helst den for Roscius fra Ameria) i Forbindelse med mindst 500 Vers af Ovid. Læsningen af Cicero bør ikke gaa ud paa at eftervise, hvorvidt Cicero i sin Udtryksmaade har holdt sig Madvigs Grammatik efterrettelig, men paa at tilegne sig Indholdet og gjengive det i en rigtig dansk Form, saa at Øjet kan aabnes for, hvorvidt Ordforbindelser og Ordbetydninger i begge Sprog dække hinanden. Hvor den forskjellige Ordføjning følger af en forskjellig Opfattelse af det styrende Ords Betydning, bør (allerede paa det laveste Trin) den ordrette — om end udanske — Oversættelse sammenstilles med den tilsvarende danske Talemaade (at berøve en noget hedder eripere alicui aliquid og spoliare aliquem aliqua re, men det ene er at fravryste en noget, det andet at plyndre en for noget). Nu og da bør smaa, passende Afsnit af Talen læres udenad; thi den fuld-

stændige Tillegnelse af et Stykke mønsterværdigt latinsk Prosa, hvortil Disciplen paa denne Maade tvinges, vil være ham til den største Lettelse baade ved den fremtidige Læsning af Forfatterne og ved Stiløvelserne. Af Sproglæren repeteres Formlæren og af Ordføjningslæren første Afsnit udførligere tilligemed de tre første Kapitler af andet Afsnit § 281—§ 331, og paa Indøvelsen af disse Regler maa de skriftlige Arbejder være beregnede, ligesom mundtlig Oversættelse af de tilsvarende Afsnit af Trojels Materialier maa gaa Haand i Haand med Læsningen af Sproglæren. En Time om Ugen anvendes til Extemporallæsning med Benyttelse af Justinus, Caesar eller Flemmers Udvalg 1ste Afdeling. Ved Læsningen af Ovid holdes Disciplene til at læse Versene korrekt og til at gjøre Rede for Versefødderne. Men der begyndes ikke med Ovid, førend Hexametrets Theori er lært og indøvet under Læsningen af Odysseen, da Stavelsemaalet er mere iøjnefaldende i de græske Ord, og Disciplene allerede tidlig maa vænnes til at maale, ikke til blot at tælle Stavelserne i Verset.

I 6. Klasse afsluttes Læsningen af Ciceros Taler, tillige læses Sallusts Jugurtha og 1 Bog af Vergil. Af Sproglæren repeteres det tidligere læste og desuden Slutningen af andet Afsnit § 332—408, hvoraf det aller-meste allerede vil være Disciplen bekendt som mundtlig meddelt under den tidligere Læsning. I denne Klasse læres ogsaa Orddannelseslæren (§ 162—§ 175). Stilene maa fremdeles være beregnede paa Indøvelsen af det første Afsnit af Ordføjningslæren, og Trojels Materialier bør endnu stedse bruges til mundtlig Oversættelse. Andet Afsnit maa fortrinvis flittig indøves under Forfatterlæsningen. En Time ugentlig anvendes til Extemporallæsning.

I alle disse Klasser er det hensigtsmæssigt at holde Disciplene til at skrive en Oversættelse hjemme af det Stykke Latin, som de have haft til Lektie paa Sko'en, samt til at skrive denne Oversættelse i en korrekt dansk Form.

I 7. Klasse læses af historiske Forfattere saa meget, som svarer til 3 Bøger af Livius (helst 2 Bøger af Livius og 1 Bog af Tacitus' Annaler, af filosofiske Forfattere saa meget, som svarer til 3 Bøger af Cicero, 1 Bog af Vergil, af Madvigs Carmina selecta omtrent 1000 Vers, af Horats saa meget, som i Versetal svarer til 2 Bøger af Oderne og de 2 Bøger Breve. Under Læsningen tages i større Omfang end i de tidligere Klasser Hensyn til Antikviteter og Litteraturhistorie, og det paa denne Maade meddelte repeteres hurtig i Sammenhæng efter Lærebøgerne ved hvert Aars Slutning. Sproglæren læses til Ende (tredie Afsnit, dog med Forbigaaelse af forskelligt) og repeteres hvert Aar. Foruden 2 Stile ugentlig skrives hver Uge en Version. Til Extemporallæsning bruges fornemmelig Ciceros Breve og Seneca.

Græsk.

I 4. Klasse læres Skelettet af Bøjningslæren og indøves efter Lunds Læsebog. I Reglen vil man i det højeste naa til Udsagnsordene paa μ . Naar Tiden tillader det, vil et Udvalg af de danske Exempler blive benyttet til mundtlige og skriftlige Øvelser i Timerne. Ogsaa Bøjningsformerne bør jevnlig i Timen indøves skriftlig. Discip'ene maa vide hvert i Lektien forekommende Ord saavel fra Græsk til Dansk som omvendt. Forsaavidt der hos nogen bemærkes Usikkerhed i Sæt-

ningslæren, maa hver given Anledning benyttes til at afhjælpe den. Der læses efter Accenten og den crasmiske Udtale. (Eta læses altsaa som vort lange e i Reb, Sten, dele, men ikke som æ).

I 5. Klasse læres Bøjningslæren, de uregelmæssige Udsagnsord dog kun efterhaanden, som de forekomme. Af Mundarterne tages kun Hensyn til den homeriske. Der læses en Bog af Xenophons Anabasis og en Bog af Homer. Disciplene lære grundig at kunne gjøre Rede for Hexametret. Ligesom i den foregaaende Klasse maa enhver Glosse, der forekommer i Lektien, læres, og staar et Ord i overført Betydning, maa der tillige gjøres Rede for Grundbetydningen. Disciplene vænnes til at aabne Øjet for de sædvanlige Dannelsesmaader af afledede og sammensatte Ord.

I 6. Klasse gennemgaaes og læres det vigtigste af Lydlæren, og Bøjningslæren læres fuldstændig, alene med Undtagelse af den doriske Mundart og med Forbigaaelse af de uregelmæssige Udsagnsord, der ikke tidligere ere forekomne under Læsningen. Her læses i det mindste 1 Bog af Homer og 1 Bog af Anabasis. I begge Forfattere læses jevntlig kursorisk. Af Ordføjningslæren meddeles det vigtigste mundtlig, hvormed allerede i de foregaaende Klasser Begyndelsen kan være gjort.

I 7. Klasse anvendes en Time ugentlig til Litteraturhistorie og kursorisk Læsning, hvortil blandt andet Tregders Anthologi benyttes. I en ugentlig Time, i hvilken Klassen er delt, repeterer den ældre Afdeling det i de foregaaende Aar læste, der skal opgives til Afgangsexamen, medens den yngre Afdeling gennemgaaer det vigtigste af Ordføjningslæren og repeterer

Formlæren. I de øvrige fire ugentlige Timer læses mindst 2 Bøger af Xenophons Memorabilia, 1 større eller 2 mindre Dialoger af Plato, 1 Bog af Herodot, 4 Bøger af Homer eller 2 Bøger af Homer og 1 Sørge-spil af Sophokles — alt fordelt paa 2 Aar. Forsaavidt som der bliver Tid, læses mere, navnlig af Homer og Theokrit, men det opgives ikke til Afgangsexamen. Mythologien repeteres engang hvert Aar, og af Antikviterne meddeles det vigtigste under Forfatterlæsningen. I Litteraturhistorien gives en kort Udsigt indtil Alexander den store, og der dvæles lidt længere ved de Forfattere, der læses.

Fransk.

I 3die Klasse, hvor Undervisningen i Fransk begynder, anvendes mindst 20 Minutter af hver Time i de tre første Maanedre til at lade Disciplene oplæse saavel i Kor som enkeltvis lette franske Stykker. Saa snart Klassen kan læse et Stykke nogenlunde ordentlig, oversætter Læreren det for den — uden dog at forlange, at den endnu skal kunne gjengive Oversættelsen, eftersom han hermed kun har til Hensigt at gjøre Disciplene lidt efter lidt fortrolige med Ordenes Stilling — og udpeger de vigtigste Glosser til Udenadslæsning. I samme Tid indøves baade mundtlig og skriftlig Hjelpeverberne avoir og être samt donner, finir og vendre. Herved opnaas, at Disciplene ved Juletid kunne læse nogenlunde ikke blot en enkelt Sætning, men hvad der for de levende Sprog og maaske mest for Fransk er saa vigtigt, et sammenhængende Stykke. Ved Hjælp af det erhvervede Ordforraad og Fortroligheden med de regelmæssige Udsagnsords Bøjning, samt derved, at

Læreren under Oversættelsen har forklaret mange Enkeltheder, nærmest med Hensyn til Kjendeordenes, Stedordenes og Nægtelsernes Plads, have Disciplene paa samme Tid faaet Øje for Ordenes Stilling i Sætningen.

Derfor begynder i Almindelighed først i December den regelmæssige Oversættelse af de Stykker, hvis Læsning er bleven indøvet, og hvis vigtigste Glosser ere lærte. Begyndelsen sker med 4 à 5 Linier og stiger gradvis til højst 12, saa at Klassen ved Hovedexamens Begyndelse har læst 30 à 35 Sider, der mindst 2 Gange ere blevne repeterede.

I Januar tages der atter fat paa Sproglæren og i Skoleaarets Løb læses og repeteres efter Ingerslevs Sproglære, med Undtagelse af de uregelmæssige Udsagnsord, det vigtigste af Formlæren, som den daglige Analyse ydermere befastes i Disciplenes Hukommelse. Hele Undervisningen er lagt an paa, at en opmærksom og nogenlunde begavet Dreng skal kunne hjælpe sig selv. Det er derfor Lærerens Ønske, at der i Hjemmet ikke ydes nogen væsentlig Hjælp til den Discipel, der besøger Skolen med Stadighed. Man tror at have haft Lejlighed til at erfare, at en Discipel ved at støle paa Understøttelse i Hjemmet, henfalder paa Skolen i ørkesløse Tanker og derved ofte gaar glip af den Selvstændighed, der paa et højere Trin af Undervisningen er absolut nødvendig.

I 4de Klasse læses af Bays og Borrings Læsestykker (2det Afsnit) omtrent 40 Sider. Til den praktiske Indøvelse af den Del af Formlæren, der allerede er bleven læst i 3die Klasse, og som her atter repeteres, anvendes Sibberns Stilove'ser (1ste Afsnit), hvoraf der læses 30 Stykker. I Oktober begynder Indøvelsen af

de uregelmæssige Udsagnsord. I den første Halvdel af Aaret anvendes omtrent 10 Minutter af hver Time til Opnaaelsen af en rigtig Udtale. Hver Lektion oversætter Læreren en Gang, og alt repeteres inden Skoleaarets Slutning.

I 5te Klasse læses af Album littéraire omtrent 80 Sider. Til Indøvelsen af de uregelmæssige Udsagnsord anvendes Sibberns Stiløvelser, hvoraf der læses 45 Stykker. I de første Maaneder oversætter Læreren saavel Stiløvelsen som Læsebogen, men efterhaanden vænnes Klassen til at arbejde paa egen Haand. Ved Repetitionen medtages kun hvert andet af de i Sibbern læste Stykker. Klassen gjøres bekendt med det væsentligste af Ordføjningslæren.

I 6te Klasse læses af Cinq-Mars par Alfred de Vigny 120, af Les Stuarts par Alexandre Dumas 120 og som Extempora'oversættelse af sidstnævnte Roman 150 Sider. Ordføjningslæren meddeles efter Ingerslev og for en Del efter Abrahams. Til at indøve den anvendes Sibberns Stiløvelser (2det Afsnit).

I 7de Klasse benyttes Cinq-Mars og til Oversættelse fra Dansk til Fransk lette Stykker af danske Forfattere. I denne Klasse agter Læreren fra næste Skoleaars Begyndelse udelukkende at tale Fransk med Disciplene.

Tysk.

I 1. Klasse læses omtrent 50 Sider i Povelsens tyske Læsebog. For at vænne Disciplene til at faa en rigtig Udtale anvendes daglig Koralæsning. Stykkerne oversættes fra Tysk til Dansk og med de bedre fra Dansk til Tysk. De tilsvarende Exemp'ler bag i Bogen indøves

mundtlig. Undertiden skrives Diktat, navnlig øves Disciplene i at afskrive Lektien. Efter Hjorts lille Sproglære læres Bøjningsformerne. I denne Klasse er Indøvelsen af Bekjendtskabet med Ordklasser og Sætningsdele nærmest overtaget af Læreren i Tysk.

I 2. Klasse fortsættes Læsningen af Povelsens tyske Læsebog. Stykkerne oversættes fra Tysk til Dansk og Dansk til Tysk. De tilsvarende Exempler bag i Bogen oversættes snart mundtlig snart skriftlig. Undertiden skrives et Stykke Diktat. Det meste af Hjorts lille Sproglære læres, og Disciplene tilholdes daglig at kjende de i Læsestykket forekommende Hovedords Bøjning og Bøjningen af de i samme forekommende regelmæssige og uregelmæssige Udsagnsord.

3. Klasse. Af Hjorts tyske Læsebog læses omtrent 40 Sider (f. Ex. af Kotzebues Reise um die Welt). Efter Hjorts større Sproglære læses Formlæren (undt. Reglerne om de sammensatte Udsagnsord og Brugen af sein og haben). Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tysk efter Holbeks og Petersens Materialier.

4. Klasse. Af Hjorts prosaiske Læsebog læses omtrent 50 Sider. Efter Hjorts større Gram. læses Formlæren; Hovedreglerne af Ordføjningslæren meddeles under Læsningen. Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tysk efter Holbeks og Petersens Materialier.

5. Klasse. Af Hjorts prosaiske Læsebog læses omtrent 60 Sider, hvoraf en Del kursorisk (c. 1 Time hver anden Uge); af den poetiske Læsebog et Udvalg af de lettere Digte. Efter Hjorts Sproglære læses Ordføjningslæren, og Formlæren repeteres.

6. Klasse. Af Hjorts prosaiske Læsebog læses omtrent 40 Sider, hvoraf en Del kursorisk; af den pœ-

tiske Læsebog et Udvalg (omtrent 30 Sider); endvidere et eller to større Stykker af en eller anden Forfatter, f. Ex. Goethe's Götz v. Berlichingen eller Hermann und Dorothea eller en af Schillers Tragedier osv. Hjorts Sproglære repeteres.

Religion.

Religionsundervisningen i Skolens sex øverste Klasser (2den—7de) deler sig i tre Trin. Det første af disse indbefatter 2den, 3die og 4de Klasse, i hvilke Undervisningen er beregnet paa den barnlige Alder og paa at afsluttes med den kommende Konfirmationsforberedelse. I disse tre Klasser gjenemgaaes da den christelige Tros- og Sædelære samt det bibelhistoriske Stof med Benyttelse af de dertil hørende Lærebøger. Disse ere: Balslevs Forklaring til Luthers lille Katechismus og Assens' Bibelhistorie. Stoffets Fordeling paa tre Aar bliver da følgende:

2den Klasse: Balslevs Lærebog, første Hovedafsnit (de 10 Bud), og det gamle Testamentes Historie forfra til Kong Savl eller David.

3die Klasse: Balslevs Lærebog, 1ste og 2den Trosartikel. Gl. Testamentes Historie fortsættes indtil Maccabæernes Tid. Det ny Testamentes Historie paa-begyndes, og efter Assens' Bibelhistorie læses de 6 første Afsnit af Jesu Christi Historie, dog saaledes, at Bjergprædikenen henstaar til den følgende Klasse.

4de Klasse: Balslevs Lærebog, 3die Trosartikel, Fadervor og Sacramenterne (navnlig Daabens Sacrament). Den evangeliske Historie læses fra Bjergprædikenen, hvis vigtigste Stykker læres udenad, indtil Enden, og den jødiske Historie afsluttes. (Maccabæerne og Herodianerne).

Selvfølgelig udelukker denne Fordeling ikke, at andre Stykker af Christendomslæren og Bibelhistorien end de for hvert Aar bestemte Pensa stadig drages med ind i den mundtlige Samtale, gjenkaldes i Disciplenes Erindring og sættes i Forbindelse med det foreliggende Stof. Ved Undervisningen haves overhovedet altid for Øje, at det historiske Stof sættes i Forbindelse med og bruges som Udgangspunkt og Grundlag for Troens og Sædelærens Behandling.

Ved Benyttelsen af Lærebogen læres de lutherske Forklaringer og de vigtigste Skriftsteder udenad. Hvad Bibelhistorien angaar, da benyttes ved Gl. T.'s Historie i Reglen mundtligt Foredrag ved Gjennemgangen og Oplæsning af selve Bibelen kun af og til, ved det N. T.'s Læsning benyttes derimod jævnlig selve den hellige Skrift, hvorefter de Stykker først læses og forklares, som derefter anvises Disciplene i Lærebogen som Lektie. Enkelte vanskeligere Stykker i Bibelhistorien overspringes.

Endelig slutter sig i alle tre Klasser Psalmelæsning til Undervisningen, idet udvalgte Psalmer, der passe til det Stof, som just tages for, læres udenad.

Med Hensyn til »Udenadslæren« paa det religiøse Omraade skal her iøvrigt kun bemærkes, at intet læres udenad, uden at det forud er gennemgaaet af Læreren og forstaaet, frit tilegnet og frit gjengivet af Disciplen. Naar et saadant Grundlag er givet, falder Udenadslæren af sig selv, thi den bliver da slet ikke andet end en saadan grundig og eftertænksom Læsning, som »tager ethvert Ord med«.

Religionsundervisningens andet Trin omfatter 5te og 6te Klasse. I disse tvende Klasser gennemgaaes

paany hele Læsebogens og Bibelhistoriens Stof med Benyttelse af de tidligere læste Lærebøger, dog saaledes, at baade Indholdets Omfang og Fremstilling er beregnet paa en ældre og modnere Alder. Ved Siden af Bibelhistorien fremtræder derfor ogsaa Bibellæsning i et større Omfang end tidligere, idet navnlig større Partier af gamle Testamentes historiske Bøger læses og forklares. Af ny Testamente bliver det, foruden Stykker af Evangelierne eller af Brevene, fornemmelig Apostlenes Gjerninger, der læses i fuldstændigere Omfang. — Hertil føjes en Udsigt over Bøgerne i det gamle og det ny Testamente med Oplysning om deres Indhold og Beskaffenhed; som Grundlag benyttes, hvad der i saa Henseende forefindes i Assens's Bibelhistorie.

Hvad Stoffets Fordeling paa de tvende Klasser angaar, da sker den simpelthen ved at dele saavel Gl. T.s som N. T.s Historie i to ligelige Halvdele, af hvilke den ene gennemgaas i 5te, den anden i 6te Klasse. Paa samme Maade fordeles de vigtigste Stykker af Lærebogen, og Apostlenes Gjerninger, der komme til som et helt nyt historisk Stof, henlægges i Reglen til 5te Klasse; skulde Tiden her ikke strække til, tages den for i 6te Klasse, saaledes at hele Lærebogens og Bibelhistoriens Stof kan være afsluttet og samlet til Skoolexamen ved Udgangen af 6te Klasse.

Endelig danner den toaarige 7de Klasse det tredje Trin. Her ophører Brugen af de tidligere Lærebøger, og Hovedvægten lægges paa Bibellæsningen, til hvilken Udviklingen af Christendommens dogmatiske og moralske Hovedlærdomme knytter sig. Bibellæsningen foretages saaledes, at der læses hvert Aar skiftevis

enten et Evangelium eller et af de mindre Breve af Apostlene efter Grundtexten paa Græsk. Dertil slutte sig saa større udvalgte Stykker af de poetiske og profetiske Bøger i Gl. T. og af de apostoliske Breve efter den danske Oversættelse; sædvanlig gennemgaaes ogsaa enkelt af Gl. T.s historiske Bøger i sin Helhed.

Endelig meddeles en Udsigt over Kirkehistorien, der fremstilles i mundtlige Foredrag af Læreren, med Benyttelse af Tønder-Nissens Lærebog som Grundlag, hvilken da bagefter gjøres til Gjenstand for Examination; hvert Aar gennemgaaes et af denne Lærebogs tre store Hovedafsnit.

Om Religionsundervisningen i 1. Klasse vil der blive talt senere.

Historie.

Første Kursus (1. og 2. Klasse) skal ved en fragmentarisk Fremstilling lære Disciplene Historiens vigtigste Begivenheder og Personer at kjende.

Andet Kursus (3, 4., 5. og 6. Klasse) omfatter en sammenhængende Læsning af hele Verdenshistorien. I 3. Klasse bliver Nordens Historie gennemgaaet, i 4. den gamle, i 5. Klasse Middelalderen og i 6. den nyere Historie med Forbigaaelse af Nordens, som er lært i 3. Klasse. Under tredje Kursus (7. Klasse) bliver Danmarks og den gamle Historie udførligere behandlet og alt repeteret.

I Henhold til denne Plan læses i de forskjellige Klasser følgende Pensæ:

1. Klasse den gamle Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

2. Klasse efter samme Lærebog Middelalderens og den nyere Historie.

3. Klasse Nordens Historie efter Kofods Udtog.

4. Klasse efter samme Lærebog den gamle Historie.

5. Klasse Middelalderen efter Blochs Lærebog.

6. Klasse den nyere Historie efter samme Lærebog.

7. Klasse det ene Aar den gamle Historie efter Thriges Lærebog, det andet Aar Nordens Historie efter sammes Lærebog. Desuden repeteres Middelalderen og den nyere Historie efter Bloch.

Geografi.

I 1ste og 2den Klasse gennemgaas et elementært Kursus i Geografi efter Erslevs mindre Lærebog saaledes, at der i 1ste Klasse læses Evropa, i 2den de andre Verdensdele og det hele repeteres. Der lægges i begge Klasser fortrinsvis Vægt paa, at Disciplene blive fortrolige med Kortet. I 3die Klasse begynder man med Erslevs større Lærebog, hvorefter der læses Danmark, Nordevropa og Østevropa. — Denne Lærebog vil efterhaanden blive indført ogsaa i alle følgende Klasser.

I 4de Klasse læses Mellemeuropa og saavidt muligt Sydevropa efter Erslevs »Lærebog i den almindelige Geografi«.

I 4de Realkl. læses Evropa efter Erslevs »Større Lærebog i den almindelige Geografi«.

I 5te Realkl. læses og repeteres hele Geografien efter samme Bog.

I 6te Klasse afsluttes for de studerende Discip-

les Vedkommende den geografiske Undervisning med en Repetition af hele Geografien.

Naturhistorie.

I 1ste Klasse gennemgaaes Benbygningen og Plantens Formlære uden Lærebog.

I 2den Klasse læses Pattedyrene og Linnés System indøves.

I 3die Klasse læses Fuglene og Plantens Formlære.

I 4de Klasse læses Krybdyrene, Padderne og Fiskene og en Del af Plantesystemet.

I 5te Klasse læses Blød- og Leddyrene samt Resten af Plantesystemet.

I 6te Klasse repeteres Zoologien og Botaniken.

I 4de Realklasse læses Pattedyrene og Fuglene samt Plantens Formlære.

I 5te Realklasse læses og repeteres Zoologien og Botaniken.

I 2den—6te Kl. og 4de samt 5te Realkl. benyttes Lützens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« (i 5te og 6te Kl. endnu Lützens »Dyreriget«) og Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Mathematik, Regning og Naturlære.

Arithmetik.

Undervisningen begynder i 3die Klasse med 3 ugentlige Timer efter Steens elementære Arithmetik. Der læses de 4 første Paragrafer, og det lærte indøves ved det størst mulige Antal hertil svarende Opgaver, navnlig efter Steens Opgave-Samling.

I 4de Klasse begyndes med Steens elementære Algebra og læses efter denne § 1. Da man allerede paa et tidligt Standpunkt i den arithmetiske Undervisning har Anvendelse for de første Elementer af Ligningens Theori, læses her af § 5 Stykkerne 46; 47; 55; 56 og 57.

I 5te Klasse læses Talsystemet og Decimalbrøk efter et Manuskript. Derefter læses § 2 og § 3 efter Steens elementære Algebra med Tilføjelse af et Par Sætninger.

I 6te Klasse læses: Resten af Ligninger; Forvandling af dobbelt irrationale Størrelser og Logarithmer. Desuden repeteres det i 4de Klasse læste Pensum og tilføjes nogle Sætninger — navnlig om Primtal: største Fællesmaal og mindste fælles Multiplum.

I 7de B. læses Rækker; exponentielle Ligninger og Annuiteter efter Steens Algebra, der suppleres med et Klassen meddelt Manuskript. Desuden repeteres det i 5te Klasse læste Pensum.

I 7de A. repeteres hele Arithmetiken.

Et passende Antal af Timerne benyttes i alle Klasser til Udarbejdelse af skriftlige Opgaver under Vejledning paa Skolen, og der regnes hver Uge en skriftlig Opgave hjemme.

Realisterne læse i det første Aar, de deltage i den arithmetiske Undervisning, sammen med 3die studerende Klasse; men derefter daane de i 4de og 5te Realklasse 2 særskilte Klasser, der hver have 2 særskilte arithmetiske Timer. Det i hver Klasse læste Pensum er med enkelte Forandringer omtrent det samme som det, der læses i de tilsvarende studerende Klasser. I

5te Realklasse medtages et Par Sætninger om kvadratiske Ligninger, Logarithmer og Rentes-Regning.

Geometri.

Undervisningen begynder i 4de Klasse og har saavel i denne som de følgende Klasser ugentlig 2 Timer.

I 4de Klasse læses efter Ramus' Geometri 1ste Afsnit med Forbigaaelse af endel af Indledningen og de 3 sidste Problemer.

I 5te Klasse læses 2det Afsnit. §§ 57, 58, 59 meddeles dog efter en lettere Methode; §§ 72, 94, 95 og Afsnittet om harmoniske Forhold forbigaas; de sjældnere Problemer ligeledes.

I 6te Klasse læses 3die Afsnit med enkelte Forandringer.

I 7de Klasse B. læses Stereometrien efter Ramus med Forbigaaelse af nogle Paragrafer og Forandring i Bevisførelsen af andre. Trigonometrien læses ligeledes efter Ramus.

I 7de A. repeteres hele Geometrien, Stereometrien og Trigonometrien.

En Del af de geometriske Timer benyttes ligeledes til skriftlige Arbejder paa Skolen under Vejledning, og der regnes hver Uge 1 skriftlig Opgave hjemme.

Realisterne læse i 4de og 5te Realklasse 1 2 særskilte ugentlige Timer efter Munths Geometri.

I 4de Klasse læses til »Maal«.

I 5te Klasse læses Resten med enkelte Forbigaaelser, og derefter gives en kort Oversigt over de stereometriske Legemer og Formlerne til Beregning af Volumen og Overflade.

Regning.

I de 3 første studerende Klasser gives særskilt Undervisning i praktisk Regning.

I 1ste Klasse gennemgaaes i 6 ugentlige Timer: de 4 Regningsarter med benævnte Tal, Reguladetri med hele Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

I 2den Klasse gennemgaaes i 4 ugentlige Timer Resten af Brøkrekning samt Reguladetri med Brøk.

I 3die Klasse læses i 2 ugentlige Timer omvendt og sammensat Reguladetri, Delingsregning og Procentregning.

Der gives megen Øvelse i Hovedregning og navnlig indøves ny Regningsarter først ved Hovedregning og ved Regning paa Skoletavlen.

Realisterne faa allerede i 3die Klasse særskilt Regning i Fællestimer med 4de og 5te Realklasse. Disse sidste to Realklasser have altid fælles Regnetimer og indøves ved Opgaver, valgte efter forskellige Regnebøger, i 3 ugentlige Timer i de Regningsarter, som fordres ved Præliminærexamen af lavere Grad.

Naturlære.

Undervisningen begynder i 7de Klasse B. Efter Ørsteds mekaniske Fysik læses til almindelig Bevægelseslære. Der meddeles en noget foraudret mathematisk Bevisførelse for Vægtstangens og Vægtskaalens Theori. Babinets Hane forbigaaes; ved Højdemaalingen læses kun den sidste Methode. Efter Petersens kemiske Fysik læses Magnetisme, Elektriciteten og første Afsnit af Galvanismen.

I 7de Klasse A. læses Resten af den mekaniske Fysik. Af »flydende og luftformige Legemers Bevægelse«

læses dog kun de vigtigste Sætninger. Bølgebevægelsen læses, men til Examen fordres kun § 415—434; 441; 442; 447—449.

Endvidere læses Resten af Petersens kemiske Fysik og Meteorologi. I Varmelæren meddeles nogle Tilføjelser, navnlig til Bestemmelsen af Vædskers og Luftarters Udvidelseskoefficient, bunden Varme, Dampenes Spænding og Fugtigheds-Maaling. I Meteorologien forbigaas fjerde Afsnit med Undtagelse af § 135 og 136. En lille Oversigt over Kemien meddeles mundtlig.

Astronomien læses efter Jørgensen med Forbigaaelse af enkelte Paragrafer.

Om Undervisningen i Religion, Dansk og Historie i Skolens yngste Klasse tillade vi os endnu at tilføje dette:

Da denne Klasse i flere Henseender maa betragtes som en Forberedelsesklasse, har Hovedformalet ved Undervisningen været, at gjøre Disciplene skikkede til at modtage og tilegne sig med Klarhed og Sikkerhed det, som senere i Skolen vil blive dem tilbudt og givet. Af den Grund har Undervisningen i ovennævnte Fag været overdraget til samme Lærer, fordi man haabede, at Formalet lettere blev opnaaet, naar det ene Fag kunde støtte det andet ved at følge ganske den samme Plan.

Medens det ofte ho'des for ønske'igt at meddele Disciplene, selv i den yngre Alder, saa mange Kundskaber som mu'igt i de forskjellige Fag, har man tvertimod søgt at begrænse sig i denne Henseende, dels fordi de mindre begavede Børn derved let overlæsses og sløves, dels fordi endog meget begavede Børn, som have en rummelig og sikker Hukommelse, derved ud-

sættes for at faa en dunkel Opfattelse af det læste, hvoraf følger Tankeløshed, fordi de kun maadelig ere orienterede i deres egen Forestillingskreds.

Dernæst er ingen Lektie, hvis Indhold ikke var Disciplene forud bekjendt, læst uden at være gennemgaaet af Læreren, som ved dette Arbejde strengt har undgaaet at udvide Indholdet ved Tilføjelser, men derimod bestræbt sig for omhyggelig at paavise Hovedindholdet, hvilket Disciplene da under Examinationen ere blevne øvede i at gjengive frit og selvstændigt. At gennemgaa en Lektie for mindre Børn omstændelig ved at medtage alle Enkeltheder, som mulig kunde misforstaas, maa anses for at være baade forvirrende og sløvende; ligesom det ogsaa hindrer selvstændig Tænkning, idet Examinationen da kun kan gaa ud paa at faa de meddelte Tanker saa vidt mulig gjengivne, istedenfor at den væsentlig skal have til Formaal at klare og befæste den rigtige Opfattelse, som bør være en Frugt dels af Læreren dels af Disciplens Arbejde.

I Dansk har derfor Undervisningen for største Dele bestaaet i at lære Børnene at læse langsomt og tydelig op af en letfattelig Bog og derefter kortelig at gjengive Hovedindholdet. Da Nøsselts historiske Læsebog for Pigeskoler ofte er bleven benyttet til Oplæsning, har man derved, foruden at opfriske Børnenes historiske Kundskaber, tillige søgt at vejlede dem i at forberede sig i Hjemmet, saa at de lærte at indprænte sig Hovedbegivenhederne nøjagtig, at adskille dem fra de mindre vigtige og skaffe sig et klart og anskueligt Billede af de historiske Personligheder, hvorved Historien lettere bevares i Hukommelsen end ved den anstrengte Udenadslæren, som Børn ofte ere tilbøjelige

til. I Religion er der lagt endnu mindre Vægt paa Enkelthederne, (som selvfølgelig dog ere medtagne), for at Totalindtrykket kunde blive desto stærkere ved Paavisning af Aabenbaringens Sammenhæng og Gangen i Guds Riges Historie, hvorved ogsaa Undervisningen forhaabentlig har vundet i opbyggelig Henseende.

I det foregaaende er der kun givet sparsomme Oplysninger om, hvorledes der sørges for de Disciple, der enten strax ved Indtrædelsen i Skolen eller senere bestemme sig for at afslutte deres Skoledannelse i vor Realklasse. Vi tilføje derfor følgende.

Roskilde Kathedralskole er en lærd Skole og ønsker at bevare dette Præg. Dens Maal er altsaa Afgangsexamen for studerende Disciple. Men dette Maal kunne ikke alle Disciple naa, andre ville det ikke, og Skolen skal efter Evne sørge for dem alle.

Allerede ved Forordningen af 7. November 1809 var der med visse Indskrænkninger aabnet ikke-studerende Disciple Adgang til de lærde Skolers Undervisning; men denne Indrømmelse er dog først bleven fuldstændig ved den Realundervisning, der er bevilget for de fleste af vore lærde Skoler, skjønt denne ikke ved alle Skoler har samme Form, Omfang og Maal.

Maalet er ved Roskilde Skole Realafgangsexamen af den lavere Grad. De, der have bestaaet denne Examen ved Udgangen af 5. Realklasse, have Ret til at indstille sig til Optagelse som Elever ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, til at tage den fuldstændige Veterinærexamen, pharmaceutisk Examen eller juridisk Examen for ustuderede.

Skolen har en særskilt Realklasse, der er toaarig.

Den ældre Afdeling benævnes 5., den yngre 4. Realklasse. I 5. Realklasse optages ogsaa Disciple fra 5. studerende Klasse, naar de ere saa vidt i de Fag, paa hvilke der i Realklassen lægges særlig Vægt, at de kunne følge godt med. I Tvivlstilfælde behøve Forældre altsaa først at tage den endelige Bestemmelse ved Udgangen af 4. studerende Klasse, da en nogenlunde flink Discipel, der ved Hovedexamen opflyttes i 5. studerende Klasse, ogsaa vil kunne gaa ind i 5. Realklasse.

I 4. Realklasse opflyttes ordentligvis Disciple fra 3. Klasse, i Aarets Løb gaar ogsaa en og anden fra 4. studerende Klasse over til denne Klasse, enten paa Grund af forandrede Familieforhold, eller fordi Mangel paa Lyst eller Evne til Studering utvivlsom viser sig. Ved Hovedexamen tilkjendegives det undertiden en studerende Discipel, der er langt tilbage i Sprogene, men taalelig i de andre Fag, at han kan opflyttes i 4. Realklasse, men ikke i 4. studerende. Forældrene have da Valget. Heri bør dog ingen se en Til sidesættelse af Omhu eller Agtelse for Realafdelingen, for hvilken vi tvertimod tør forsikre, at der saavel med Hensyn til Lærerkrafternes Fordeling som i alle andre Henseender bæres samme Omsorg som for de studerende Disciple, uagtet vi villig vedgaa, at det vilde være os kjær, om Roskilde kunde faa en god Forberedelses- og Realskole, saa at den lærde Skole udelukkende kunde hellige sig sin egentlige Opgave, som er stor nok.

Saalænge imidlertid en saadan Skole ikke er til, glæder det os at kunne byde navnlig Roskilde By og nærmeste Omegn Adgang til en Realundervisning, der efter de givne Forudsætninger tør kaldes tilfredsstillende.

Undervisningens Omfang retter sig nærmest efter

det Maal, hvorefter de fleste stræbe, dog ikke ganske. Saaledes gives der Undervisning baade i Engelsk og Fransk (Disciplene kunne vælge mellem begge Sprog og, hvis de ønske det, ogsaa erholde Undervisning i dem begge), skjønt intet af disse Sprog fordres til Afgangsexamen, og dersom nogen Realdiscipel ønskes fritagen for et eller flere Fag for derved at faa Lejlighed til at tage Privatundervisning til Erhvervelse af andre Kundskaber eller Færdigheder, som hans Fremtidsbestemmelse gjør ønskeligere, saa viser Skolen enhver tilladelig Imødekommen, naar Forældrene derom ville sætte sig i Forbindelse med Rektor.

I de 3 nederste Klasser ere studerende og ikke studerende Disciple samlede. I 3. Klasse beskæftiges de sidstnævnte i de 7 latinske Timer med Regning og Skrivning og have ugentlig en dansk Stil mere end de andre. I 2. og 1. Klasse skulle alle Disciple følges ad, saa at de ikke-studerende endog deltage i Latin i 2. Klasse, dels til Befæstelse af de almindelige sproglige Forudsætninger, dels som Forberedelse til den franske Undervisning. Paa dette mit Ønske ere ogsaa alle Forældre og Værger hidtil villig gaaede ind, og det er fremdeles mit Ønske, at dette betragtes som Regel. Imidlertid vil det Tilfælde undertiden kunne indtræde, at en Dreng, der er for gammel til at sidde længer i 1. Klasse og dog ikke ret moden til 2. Klasse, kunde opflyttes i denne Klasse og maaske komme igjennem den og de følgende Klasser, naar han blev fri for Latin og senere for Fransk og i disse Timer beskæftigedes med Tysk, Regning og Skrivning. Naar et saadant Tilfælde indtræder, skal jeg heller ikke undlade at

gjøre de fornødne Skridt, efter forinden at have raadført mig med Forældre eller Værger.

Jeg nærer det Haab, at de, der forberede Drengene til Optagelse i Kathedralskolen, ved at sammenholde disse Planer med de aarlige Opgivelser, ville finde en og anden Oplysning, som de før savnede.

Om den øverste Klasse have vi fattet os kortest, da det er en sjelden Undtagelse, at nogen anmeldes til Optagelse i denne Klasse, hvilket ogsaa er lidet ønskeligt og det af flere Grunde. Om den særegne Maade, hvorpaa hver enkelt af os, efter sin personlige eller pædagogiske Ejendommelighed, driver Undervisningen, findes her lidet eller intet. Sige Meddelelser vilde ikke stemme med Hensigten af disse Blade.

Det vil ikke undre mig, om mange finde, at de Fordringer, der stilles til Optagelse i vore nederste Klasser, ere saare lavt stillede. Men derhos maa jeg ikke lade være at gjentage, at altfor mange af dem, der meldes til Optagelse i de nederste Klasser, dog langtfra tilfredstillende opfylde disse lavt stillede Fordringer. Ofte ser det næsten ud, som om man ikke har løst den stillede Opgave, fordi man har anset den for altfor ringe og villet yde noget mere. At træffe Drengene paa 9 Aar, der læse rent, sikkert og let og forstaa det læste, saa at de kunne gjengive det med faa tydelige Ord, der kunne skrive efter Diktat uden altfor mange og altfor grove Fejl, og ere istand til med Sikkerhed at foretage de simpleste Operationer i Talkredsen fra 1 til 100, er endnu en Sjældenhed. Det er derfor forbundet med ikke liden Vanskelighed i nederste Klasse at samarbejde de højst uensartede Elementer, hvøraf

den sammensættes. Men Vanskeligheden vilde utrolig formindskes, dersom de Lærere og Lærerinder, der meddele disse Smaadrenge den første Undervisning, blot vilde vænne Børnene til visse tilsyneladende ubetydelige, i Virkeligheden højst vigtige, Ting: at tale højt og tydelig, at staa frit og rolig under Examinationen og at se paa Læreren eller i Bogen, alt eftersom det ene eller det andet fordres. Noget endnu vigtigere, men ulige vanskeligere, er det at vænne Børnene til hellere at tie end svare paa noget, hvorom de ikke vide Besked. Dette forudsætter nemlig, at de tidlig og stadig holdes til at drage en skarp Grændse mellem det lidet, de vide, og det meget, de ikke vide. Meget vil man i dette Punkt vinde baade under den første Undervisning og ved den huslige Opdragelse, dersom man aldrig straffer eller beskæmmer et Barn, fordi det bliver Svar skyldigt, men snarere, naar det svarer hen i Vejret eller gjætter sig frem.

Men finde nogle med Uret Fordringerne til de nederste Klasser stillede for lavt, saa finde andre med Ret, at Forberedelsen af Disciple til Mellemlklasserne (4. og 5. Kl.) stiller Fordringer, der for en enkelt Lærer for det meste ere uoverkommelige. Netop de allerdygtigste Lærere ere sjelden flersidige og savne jevnlig udenfor Hovedfagene de nødvendige Kundskaber — ikke at tale om, at de ofte ere blottede for de nødvendigste Apparater. Vil nu en Lærer under saadanne Omstændigheder ligefuldt nøjagtig følge vor Plan, saa vil hverken hans Elev eller den Skole, der siden skal optage ham, være tjent dermed. Den døde, overfladiske Viden, der meddeles af en Lærer, der ikke magter et Fag, er langt værre end fuldstændigt Ubekjendtskab med Faget.

Er der derfor et Fag, hvori der mangler Lærerkræfter, saa maa Discip'len heller lade det hvile og skaffe sig saa meget mere Kundskab i de andre Fag. Derved vil han lettere sættes istand til siden i Skolen enten ved egne Kræfter eller ved nogen Tids Privatundervisning at indhente det forsømte. Hovedsagen er nemlig ikke, at han har fulgt vor Undervisningsplan (skjønt det er ønskeligt, hvor det kan lade sig gjøre), men at han er vænnet til at arbejde ved at lære grundig det, han har lært.

Sidste Indbydelsesskrift indeholdt de Forhandlinger, der vare gaaede forud for Indførelsen af den samlede Skoletid, der tog sin Begyndelse i August f. A., efter at Forældrenes Flerhed ved den endelige Afstemning havde erklæret sig derfor. Ifølge Ministeriets Resolution (af 4. September f. A) er Skoletiden fra 1. November til 1. Marts 9—3, i den övrige Del af Aaret 8—2. Til Pavser anvendes ialt 45'. Deraf Sommer og Vinter Kl. 12 en Pavse paa 20'. Paa denne Maade er det lykkedes nogenlunde at forsone de tidligere Modstandere med den ny Ordning.

Hvilke Følger denne Forandring har haft, drister jeg mig endnu ikke til at sige. Paa ikke faa, tidligere ret flinke Disciple, har det været kjendeligt, at de ikke tilbørlig have anvendt den samlede Tid til Forberedelse. Hvor Tilsynet udenfor Skolen ikke er stadigt eller kraftigt nok, har jeg ogsaa bragt i Erfaring, at Disciplene have anvendt det meste og bedste af den samlede Fritid til alt andet end Forberedelse. At mange af vore Disciple baade have haft Gavn og Glæde af Forandringen, er det mig kjært at kunne bevidne.

En Fornøjelse, hvortil den samlede Fritid har givet mere Anledning end før, er Benyttelsen af Baade til at ro eller sejle paa Fjorden. Dette sidste er ofte forbundet med Fare, og jeg har i det mindste engang bragt i Erfaring, at to Disciple, der sagde, at de af deres Forældre havde Tilladelse til at sejle med Baad uden at have en voksen og erfaren Person med, havde taget en mindre Discipel med, der aabent vedgik, at han fra Hjemmet ikke havde en saadan Tilladelse. Jeg har troet at burde gjøre de fraværende Forældre opmærksomme herpaa, før at de kunne meddele deres Börn en til visse Forsigtighedsregler knyttet Tilladelse eller et bestemt Forbud mod denne farlige Fornøjelse.

Sluttelig skal jeg endnu omtale en for Disciplenes Forhold udenfor Skolen ikke uvigtig Sag, skjönt jeg ved, den ligger udenfor Rektors Omraade. Ved Skoleaarets Slutning sælge mange Disciple de Böger, de ikke mere have Brug for eller i al Fald ikke mene at have Brug for. Jeg bör antage, at de alle gjøre dette med deres Forældres eller Værgers Vidende og Minde, at de aflægge rigtigt Regnskab for det indvundne Beløb og, forsaavidt som de bruge dette Beløb, forud have Tilladelse dertil. Jeg tillader mig dog i denne Henseende at bringe til Forældres og Værgers Kundskab, at begge Boghandlere, i alles velforstaaede Interesse og til Forebyggelse af ethvert Misbrug, have truffet den Foranstaltning, at de modtage brugte Böger til Ombytning mod ny. Kun maa det iagttages, at de gamle Böger afleveres før Ferien. De ny udleveres da efter Ferien, og paa Regningen findes anført, hvad der er godtgjort for de gamle.

Skolefterretninger

for

Skoleaaret 1867—68

af Rektor.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Under 30. Juli f. A. blev den konstituerede Lærer polyteknisk Kandidat, Secondlieutenant i Artilleriet A. C. Petersen, R. af Dbg., Allernaadigst udnævnt til Adjunkt ved Skolen.

Andreas Christian Petersen er fød den 4. Juni 1837 i Aarøsund ved Haderslev. Min Fader er Lærer og Dannebrogsmænd Peter Petersen i Varde. I mit fjerde Aar mistede jeg min Moder og kom derfor i Huset hos en Farbroder, hvor jeg tilbragte hele min Barndom.

Efter et toaarigt Ophold paa Seminariet i Jellinge, bestod jeg i Aaret 1856 Afgangsexamen med bedste Karakter og Aaret efter de to Forberedelsesexaminer til den polytechniske Examen. Den 25. Januar 1862 blev jeg efter 9 Maaneders militær Uddannelse og bestaet Prøve Allernaadigst udnævnt til Secondlieutenant i Artilleriets Krigsreserve og forrettede derefter 3 Maaneders aktiv Tjeneste som Officer. I Januar 1863 underkastede jeg mig den fuldstændige polytechniske

Examen i anvendt Naturvidenskab med bedste Karakter. Den 1. November s. A. indkaldtes jeg atter til aktiv Tjeneste og deltog i Felttoget 1864, under hvilket jeg d. 17. April blev udnævnt til Ridder af Dannebrog. Efter Krigens Slutning blev jeg ifølge mit eget Ønske igjen permitteret for at fortsætte min ved Krigen afbrudte Virksomhed som Lærer ved flere af Hovedstadens Skoler. Den 9. Juli 1866 blev jeg konstitueret som Adjunkt ved Roskilde Kathedralskole, og d. 30. Juli 1867 blev der Allernaadigst meddelt mig fast Ansættelse.

Undervisningen har i dette Skoleaar været fordelt saaledes:

1. Rektor Græsk i 7., 6. og 4. Kl., Tysk i 1. Kl. ialt 21 T.
2. Overlærer E. Flemmer Latin i 6. og 5. Kl., Dansk i 2. Kl. ialt 21 T.
3. Overlærer P. K. Blichert Latin i 7. og 3. Kl., Tysk i 5. Kl., 5. og 4. R., 4. og 3. Kl., Geografi i 6. Kl. ialt 29 T.
4. Adjunkt M. Hansen Historie i alle Klasser med Undtagelse af nederste, Geografi i 5. Kl. ialt 23 T.
5. Adjunkt C. Thomsen Naturhistorie i alle Klasser, Geografi i 5. og 4. R., 4. Kl. ialt 24 T.
6. Adjunkt P. J. C. Scharling Hebraisk i 7. Kl., Religion i 7., 6., 5., 4. og 3. Kl., Dansk i 7., 6. Kl., 5. og 4. R., 3. Kl. ialt 22 T.
7. Adjunkt T. Fritsche Latin i 4. og 2. Klasse, Græsk i 5. Kl., Dansk i 5. og 4. Kl., Tysk i 6. og 2. Kl. ialt 30 T.
8. Adjunkt C. Hansen Matematik og

- Regning i 7. B., 5., 4., 3. og 1. Kl., Geografi i 3., 2. og 1. Kl. ialt 31 T.
9. Adjunkt M. Quistgaard Muusmann
Fransk og Engelsk i alle Klasser ialt 24 T.
10. Adjunkt, Secondlieutenant A. C. Petersen, R., Naturlære i 7. Kl., Matematik og Regning i 7. A., 6., 5. og 4. R., 2. Kl. ialt . 30 T.
11. Timelærer Pastor H. Sørensen Religion i 5. og 4. R., 2. og 1. Kl., Dansk og Historie i 1. Kl. ialt 14 T.
12. Timelærer Gronemann Skrivning og Tilsyn med skriftlige Arbejder i alle Klasser . 14 T.
13. Timelærer Malermester Møller Tegning i alle Klasser 8 T.
14. Timelærer Gymnastiklærer Nielsen Gymnastik og Svømning i alle Klasser . . . 10 T.
(i Sommermaanederne 12 T.)
15. Kantor Hartmann Sang i alle Klasser 4 T.
- Premierlieutenant Sahlertz og Adjunkt C. Hansen lede i Sommermaanederne to Gange ugentlig de to øverste Klassers Skydeøvelser. Adjunkt C. Hansen besøger Skoleinspektionen, Overlærer Flemmer Inspektionen ved Gymnastikundervisningen. Istedesfor Adjunkt M. Hansen har Adjunkt Petersen overtaget Inspektionen ved Svømningen.
-

Skolens Disciple.

Antallet af Skolens Disciple udgjorde ved sidste Programs Udgivelse 149, af hvilke 15 bestode den fuldstændige Afgangsexamen og 7 den lavere Grad af Afgangsexamen for Realdisciple. Foruden disse 22 udmeldtes, dels umiddelbart efter Examen dels i Aarets Løb, følgende 10: M. v. Halle, N. J. C. Johansen, G. H. Fraas, S. Skouboe, F. Holstein, J. K. Kaufmann, C. A. S. R. Friederichsen, L. Bech, C. E. A. Bache, H. Holstein.

Derimod optoges ved Skoleaarets Begyndelse 22 (af hvilke atter 1 udmeldtes paa Grund af Sygdom) og i Aarets Løb 6, saa at Skolen ved Udgivelsen af dette Indbydelsesskrift tæller 144 Disciple. Syvende Klasses Disciple ere anførte i den Orden, de erholdt ifølge Udfaldet af sidste Hovedexamen. De andre Disciple ere klassevis ordnede efter Alfabetet, og derefter ere de Pladser anførte, enhver har erholdt ved den Omflytning, der foretages hver femte Uge. Den Omflytning, der slutter Skoleaaret, bestemmer Ordenen ved Aarsprøven.

Syvende Klasse A.

1. **Anders Borch Reck**, f. i Søxkjøbing d. 1-9-50, opt. d. 23-8-60, S. af Distriktslæge R. i Storcheddinge.
2. **Ludvig Christen Christensen**, f. i Taastrup d. 24-6-51, opt. d. 23-8-60, S. af afdøde Kammerraad og Postholder C.
3. **Villiam Frederik Gottlieb**, f. i Roskilde, d. 18-12-49, opt. d. 23-8-59, S. af Apotheker G. smstds.
4. **Peter Adolph Stricker**, f. paa Flynderupgaard d. 22-3-50, opt. d. 23-8-61, S. af forænværende Proprietær S. ved Roskilde.
5. **Frantz Carl Claus Hygom**, f. i Kjøbenhavn, d. 28-2-50, opt. d. 24-8-63, S. af Grosserer H. smstds.

6. Nicolai Henrik Roth, f. paa Nygaard, d. 25-8-50, opt. d. 23-8-59, S. af Fuldmægtig R. i Roskilde.
7. Christen Christensen, f. i Uggerløse d. 19-11-49, opt. d. 23-8-63, S. af Restauratør C. i Kbhvn.
8. Vincentz Charles Lindhardt, f. i Fardrup d. 27-3-50, opt. d. 23-8-62, S. af Pastor L., Sognepræst til Jyderup og Holmstrup.
9. Axel Carl Christian Bache, f. paa Kragerup, d. 27-7-47, opt. d. 23-8-58, S. af Forpagter B. paa Fiurendal.
10. Olaf Rye Lassen, f. paa Svanholm d. 23-3-49, opt. d. 11-11-61, S. af Forpagter L. smstds., R. af Dbg.
11. Wilhelm Wentzel Haffner, f. i Kjøbenhavn d. 23-9-49, opt. d. 1-4-64, S. af Kammerjunker og Ritmester H., R. af Dbg., paa Faurskov.
12. Holger Emil Vilhelm Poulsen, f. i Rorup d. 16-3-48, opt. d. 9-1-60, S. af Provst P., Sognepræst til Eiby og Dalby.

Syvende Klasse B.

13. Valdemar Hvidt, f. paa Fuglebjerggaard d. 19-6-51, opt. d. 23-8-64, S. af Godsejer H. til Frihedslund.
14. Harald Gutzon Münster, f. paa Orømandsgaard d. 15-8-51, opt. d. 7-1-61, S. af Forpagter M. smstds.
15. Povl Johan Carl Bruun de Neergaard, f. paa Skjoldenæsholm d. 2-10-51, opt. d. 24-8-64, S. af Jægermester de N. til Skjoldenæsholm.
16. Carl Gustav Staal, f. paa Knuthenborg d. 4-7-50, opt. d. 11-5-66, S. af Forpagter S. paa Cathrineberg.
17. Emil Leth, f. i Aarhus d. 6-4-49, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor L., Sognepræst til Gastrup og Syv.
18. Harald Hermann Quistgaard, f. i Gimlinge d. 24-6-49, opt. d. 23-8-59, S. af Pastor emeritus Q. i Roskilde.

Sjette Klasse.

19. Frederik Andreas Christian Andersen, f. ved Slagelse d. 29-3-52, opt. d. 24-8-63, S. af Kornhandler A. i Kjøbenhavn. Nr. 7. 10. 9. 9. 9. 9. 9.
20. Erik Sophus Becker, f. i Kjøbenhavn d. 21-5-52, opt. d. 23-8-62, S. af Overauditor B., Byfoged og Byskriver i Nyborg, R. af Dbg. Nr. 1. 8. 7. 5. 7. 5. 7. 8.
21. Erik Rudolph Christensen, f. i Holbæk d. 5-3-51, opt. d. 23-8-62, S. af Prokurator C. smstds. Nr. 12. 12. 11. 11. 11. 11. 10. 10.

22. **Eduard Ludvig Curtz**, f. i Roskilde d. 12-7-52, opt. d. 23-8-61, S. af Justitsraad, Postmester C. smstds., R. af Dbg. Nr. 9. 6. 6. 7. 4. 4. 5. 4.
23. **Frederik Hermann Theodor Fiehn**, f. paa Juellund, d. 3-5-52, opt. d. 2-4-62, S. af Forpagter F. smstds. Nr. 2. 5. 5. 6. 6. 7. 6. 7.
24. **Gustav Vilhelm Alfred Hage**, f. i Stege d. 25-4-52, opt. d. 23-8-65, S. af afd. Proprietær H. paa Møen. Nr. 3. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
25. **Holger Axel Hansen**, f. i Sorø d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afd. Pastor H. til Reersløv og Rudsvedby. Nr. 8. 9. 8. 8. 8. 8. 8. 6.
26. **Daniel Hvidt**, f. paa Fuglebjerggaard d. 4-6-53, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 13, var Nr. 4. 3. 3. 3. 5. 3. 3. 3.
27. **Andreas Theodor Godtfred Bruun de Neergaard**, f. paa Skjoldenæsholm d. 1-7-53, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 15, var Nr. 6. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
28. **Andreas Frederik Ferdinand Phister**, f. i Østerbrøndersløv d. 10-10-52, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor P., Sognepræst til Gravinge. Nr. 5. 4. 4. 4. 3. 6. 4. 5.

Femte Klasse.

29. **Valdemar Povl Julius Andersen**, f. i Egholm Mølle d. 25-8-53, opt. d. 24-8-63, S. af Møller A. i Kjøbenhavn. Nr. 2. 2. 2. 2. 3. 2. 3. 3.
30. **Gustav Thorkild Jacob Baden**, f. i Stege d. 12-2-53, opt. d. 23-8-65, S. af Gjæstgiver R. smstds. Nr. 14. 11. 12. 9. 8. 7. 11. 12.
31. **Broder Wigelsen Bruun**, f. i Viborg d. 14-5-53, opt. d. 23-8-66, S. af Justitsraad, Inspektør B. i Vridsløselille, R. af Dbg. Nr. 15. 17. 17. 17. 17. 16. 16. 16.
32. **Carl Vilhelm Engberg**, f. i Roskilde d. 24-5-52, opt. d. 23-8-64, S. af forhenværende Forvalter E. paa Løvenborg. Nr. 6. 5. 5. 4. 5. 5. 5. 4.
33. **Christian Martinus Klanmann Erichson**, f. i Roskilde d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afd. praktiserende Læge E. smstds. Nr. 7. 9. 8. 10. 6. 6. 8. 8.
34. **Nicolai Christoffer Gemzøe**, f. i Thorslunde d. 6-4-52, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor G., Sognepræst smstds. Nr. 9. 8. 9. 6. 10. 11. 9. 9.
35. **Ove Emil Gottlieb**, f. i Roskilde, d. 25-3-54, opt. d. 24-8-63, Broder til Nr. 3, var Nr. 4. 4. 4. 5. 4. 4. 4. 5.

36. **Albert Aninus Valdemar Hansen**, f. i Nykjøbing paa Sælland d. 23-8-51, opt. d. 23-8-64, S. af Kjøbmand H. smstds. Nr. 5. 7. 6. 7. 11. 8. 7. 6.
37. **Niels Peter Christian Hansen**, f. i Roskilde d. 21-7-54, opt. d. 24-8-63, S. af Tømmermester H. smstds. Nr. 10. 14. 13. 16. 13. 14. 14. 14.
38. **Carl Christian Milo**, f. i Kornerup d. 31-10-51, opt. d. 24-8-63, S. af Pastor M., Sognepræst smstds. Nr. 15. 13. 16. 15. 14. 15. 13. 15.
39. **Otto Niels Ferdinand Petersen**, f. i Vedby d. 5-1-54, opt. d. 13-1-66, S. af Jernstøber P. i Roskilde. Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
40. **Alfred Sveistrup Poulsen**, f. i Roskilde d. 14-1-54, opt. d. 24-8-63, S. af afd. Kjøbmand P. smstds. Nr. 8. 12. 10. 11. 7. 9. 10. 11.
41. **Vilhelm Burchhard Poulsen**, f. i Rorup d. 26-11-53, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 12, var Nr. 13. 10. 11. 12. 12. 12. 12. 7.
42. **Christian Fritz Charles Peter Quaade**, f. i Kjøbenhavn d. 25-12-52, opt. d. 23-8-65, S. af Kammerherre Q., Storkors af Dbg. og Dm, Gesandt i Berlin. Nr. 11. 6. 7. 8. 9. 10. 6. 10.
43. **Gustav Carl Fangel Smidth**, f. i Rønnede Mølle d. 28-5-53, opt. d. 23-8-65, S. af Kammerraad S. smstds. Nr. 12. 15. 14. 13. 15. 13. 15. 13.
44. **Christen Sørensen**, f. i Hjlemsømagle d. 9-8-52, opt. d. 24-8-65, S. af afdøde Selvejergaardmand Søren Madsen smstds. Nr. 3. 3. 3. 3. 2. 3. 2. 2.
45. **Frederik Ferdinand Tillisch**, f. paa Nørholm d. 13-6-50, opt. d. 23-8-66, S. af Kammerjunker og Herredsfoged T. i Bjerre. Nr. 17. 16. 15. 14. 16. 17. 17. 17.

Femte Real-Klasse.

46. **Preben Vilhelm Bille-Brahe**, f. i Kjøbenhavn d. 29-12-52, opt. d. 22-8-65, S. af Kammerherre, Baron B.-B., Amtmand i Holbæk Amt, R. af Dbg. og Dbgsmand. Nr. 7. 13. 13. 14. 14. 14. 13. 12.
47. **Ludvig Herman Gether**, f. i Kjøgø d. 20-8-52, opt. d. 23-8-64, S. af Justitsraad, Borgermester G., R. af Dbg., smstds. Nr. 10. 5. 7. 6. 7. 7. 6. 6.
48. **Johannes Frederik Henckell**, f. paa Løvenborg d. 27-5-52, opt. d. 23-8-62, S. af Hestehandler H. smstds. Nr. 9. 3. 3. 1. 1. 4. 1. 1.
49. **Carl Peter Daniel Henningsen**, f. paa Lindholm d. 13-4-53, opt.

- 24-8-63, S. af Forpagter H paa Roskilde adelige Kloster. Nr. 4. 7. 8. 8. 8. 6. 8. 8.
50. Christian Joachim Ludvigsen, f. paa Stengelstrup d. 4-3-51, opt. d. 23-8-62, S. af Forpagter L. smstds., Nr. 5. 8. 5. 7. 6. 11. 10. 9.
51. Jens Louis Vilhelm Emil Lønheldt, f. i Roskilde d. 31-12-52, opt. d. 24-8-63, S. af afd. Tømmermester L. hersteds. Nr. 11. 1. 2. 3. 4. 3. 4. 5.
52. Georg Barfred Pedersen, f. i Kjøbenhavn d. 23-2-52, opt. d. 19-11-67, S. af Grosserer G. Pedersen smstds. Nr. 13. 13. 13. 12. 12.
53. Peter Fenger Petersen, f. i Kallundborg d. 9-8-51, opt. d. 24-8-63, S. af Kjøbmand P. smstds. Nr. 3. 6. 1. 2. 2. 1. 2. 3.
54. Valdemar Vilhelm Petersen, f. i Puske Kro d. 3-11-51, opt. d. 1-4-64, S. af Kjøbmand P. i Svinninge. Nr. 1. 4. 6. 5. 5. 5. 5. 2.
55. Hilmar Emanuel Rafn, f. paa Eskemosegaard d. 8-5-52, opt. d. 24-8-63, S. af Klasselotterikollektør R. i Roskilde. Nr. 2. 2. 4. 4. 3. 2. 3. 4.
56. Jacob Wedel, f. i Bredstrup d. 20-7-52, opt. d. 23-8-62, S. af Pastor W. til Himmelølv. Nr. 12. 9. 9. 11. 9. 9. 7. 7.
57. Valdemar Emil Wieck, f. i Kornerup Mølle d. 29-1-52, opt. d. 1-10-63, S. af afd. Møller W. smstds. Nr. 13. 12. 12. 12. 10. 8. 9. 10.

Fjerde Klasse.

58. Louis Frantz Victor Nicolai Andersen, f. i Egholm Mølle, d. 23-1-55, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 29, var Nr. 2. 3. 3. 2. 2. 2. 4. 4.
59. Viggo Peter Ulrich Mule Bang, f. i Roskilde d. 8-3-54, opt. d. 24-8-63, S. af Tobaksfabrikør B. smstds. Nr. 5. 6. 7, 9. 8. 7. 7. 8.
60. Majus Urbanus Bay, f. i Nakskov, d. 5-7-53, opt. d. 23-8-67, S. af afdøde Møllejer B. Nr. 19. 7. 9. 11. 13. 9. 11. 14.
61. Lars Christian Brun, f. i Holbæk d. 2-7-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge B. smstds. Nr. 4. 4. 4. 8. 7. 6. 6. 5.
62. Johan Balthazar Bruun, f. i Horsens d. 7-11-54, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 31, var Nr. 11. 13. 16. 18. 12. 16. 16. 18.
63. Niels Christian Andreas Dohn, f. i Roskilde d. 25-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af afd. Adjunkt ved Kathedralskolen D. Nr. 13. 18. 12. 16. 11. 12. 20. 12.

64. **Andreas Julius Dons**, f. paa Anhoff d. 22-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af Kaptajn D. til Daurupgaard. Nr. 18. 19. 20. 20. 19. 20. 12. 15.
65. **Hans Carl Dons**, f. smstds. d. 26-6-55, opt. d. 33-8-66, Broder til Nr. 64, var Nr. 14. 16. 13. 12. 20. 18. 13. 11.
66. **Frederik Johan Fredriksen**, f. i Asnæs d. 5-11-52, opt. d. 23-8-65, S. af Møller F. i Asnæs Mølle. Nr. 8. 2. 2. 3. 3. 3. 2. 3.
67. **Georg Frederik Erhard Funder**, f. i Tamdrup d. 27-5-52, opt. d. 10-10-65, S. af Pastor F., Sognepræst til Bregninge ved Kallundborg. Nr. 10. 15. 15. 19. 16. 13. 17. 17.
68. **Axel Fritz August Rostock Kurtzhals**, f. i Kjøbenhavn d. 14-11-53, opt. d. 23-8-66, S. af Landmaaler K. Nr. 7. 9. 8. 5. 6. 5. 9. 7.
69. **Joachim Peter Ove Malling**, f. i Kjøbenhavn d. 23-10-54, opt. d. 7-1-64, S. af Kancelliraad og Amtsforvalter M. i Roskilde. Nr. 16. 17. 19. 15. 17. 17. 15. 20.
70. **Henrik Albert Georg Meyer**, f. i Himmelvåg d. 19-4-53, opt. d. 23-8-64, S. af Skolelærer og Kirkesanger M. smstds. Nr. 12. 10. 6. 6. 10. 11. 10. 9.
71. **Axel August Vilhelm Poulsen**, f. i Rorup d. 5-7-55, opt. d. 23-7-67, Broder til Nr. 12 og Nr. 41, var Nr. 20. 8. 10. 7. 9. 8. 8. 6.
72. **Carl Rosen**, f. i Storeheddinge d. 16-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge R. smstds. Nr. 3. 11. 11. 10. 5. 10. 5. 10.
73. **Adolf Ludvig Brockenhuus-Schack**, f. paa Giesegaard d. 28-9-54, opt. d. 22-8-66, S. af Lensgreve B.-S. smstds. Nr. 15. 14. 18. 17. 14. 14. 14. 16.
74. **Eugen Carl Adolf Schoug**, f. i Kjøbenhavn d. 16-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af Krigsassessor, Inspektør S., D. M., smstds. Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
75. **Henrik Philip Smidth**, f. i Rønnede Mølle d. 3-5-55, opt. d. 23-8-65, Broder til Nr. 43, var Nr. 17. 20. 17. 13. 18. 19. 19. 19.
76. **Johannes Christopher Malling Wahl**, f. paa Raadegaard d. 7-9-53, opt. d. 24-8-66, S. af Proprietær W. smstds. Nr. 9. 12. 14. 14. 15. 15. 18. 13.
77. **Johan Laurentz Wedel**, f. i Bredstrup, d. 17-1-55, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 56 var Nr. 6. 5. 5. 4. 4. 4. 3. 2.

Fjerde Realklasse.

78. **Nicolai Krabbe Andresen**, f. paa Gjersløvgaard d. 1-1-52

- opt. d. 24-8 63, S. af Landvæsenskommissær A., Godsforvalter smstds. Nr. 5. 3. 2. 2. 2. 4. 4.
79. **Julius Anton Couradsen**, f. paa Castrupgaard d. 28-3-53, opt. d. 23-8-66, S. af Forpagter C. smstds. Nr. 2. 5. 3. 3. 3. 5. 2.
80. **Theodor Carl Plum**, f. paa Cathrinedal paa Møen d. 15-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af Proprietær P. smstds. Nr. 3. 2. 4. 5. 5. 4. 3. 3.
81. **Sophus Peder Pedersen Wahl**, Broder til Nr. 76, f. smstds. d. 3-4-55, opt. d. 23-8-66. Nr. 4. 4. 5. 4. 4. 5. 2. 5.
82. **Herman Vilhelm Østrup**, f. i Roskilde d. 1-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af Kjøbmand og Borgerrepræsentant Ø. smstds. Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

Tredie Klasse.

83. **Frederik Ludvig Vilhelm Ahlfeldt-Laurvigen**, f. paa Lille-Mørkegaard d. 10-6 53, opt. d. 23-8-66, S. af Lensgreve A-L. til Grevskabet Langeland. Nr. 7. 7. 5. 6. 4. 4. 4. 3.
84. **Christian Vilhelm Oluf Cæcilian Andersen**, f. i Kjøbenhavn d. 11-10-55, opt. d. 9-1-65, udmeldt d. 30-9-66, atter opt. d. 1-10-67, S. af Jernbaneforvalter A. i Taastrup. Nr. 25. 25. 24. 21. 17. 21. 19. 22.
85. **Gustav Harald Bache**, f. paa Fiurendal d. 29-10-54, opt. d. 26-8-65, Broder til Nr. 9, var Nr. 12. 9. 11. 11. 8. 5. 7. 9.
86. **Georg Julius Bartholdy**, f. i Helsingør d. 27-3-53, opt. d. 23-8-64, S. af Toldkontrollør B. i Roskilde. Nr. 2. 2. 1. 2. 3. 3. 3. 4.
87. **Adam Frederik Boserup**, f. paa Taageskov d. 3-6-54, opt. d. 23-8-65, S. af Forpagter B. paa Jungshoved ved Præstø. Nr. 10. 13. 9. 9. 10. 12. 9. 7.
88. **Vilhelm Burekhardt Dahl**, f. paa Dallund d. 16-1-54, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Jægermester D. til Østrupgaard. Nr. 16. 17. 16. 16. 19. 16. 17. 15.
89. **Frederik Christian Fogh**, f. i Kjøbenhavn d. 11-3-55, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Landinspektør F. Nr. 13. 10. 17. 17. 18. 22. 18. 21.
90. **Thomas Ludvig Gustav Grüner**, f. paa Egemark d. 16-7-54, opt. d. 23-8-65, S. af Jægermester G. til Egemark. Nr. 18. 23. 23. 24. 22. 24. 22. 23.
91. **Christian Ferdinand August Valdemar Hansen**, f. i Hyllinge d. 9-7-54, opt. d. 23-8-66, S. af Skolelærer og Kirkesanger H. smstds. Nr. 11. 8. 10. 10. 7. 10. 11. 8.

92. **Georg Ludvig Christian Holm**, f. paa Lerchenfeldt d. 6-7-53, opt. d. 23-8-65, S. af Proprietær H. smstds. Nr. 1. 3. 3. 5. 9. 7. 5. 6.
93. **Povl Sigismund Johannes Jantzen**, f. paa Vesterladden d. 2-12-55, opt. d. 23-8-65. S. af forhenværende Proprietær J. Nr. 4. 1. 2. 1. 1. 1. 2. 2.
94. **Hans Bech Linnemann**, f. i Øse Præstegaard d. 18-5-55, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor L., Sognepræst smstds. Nr. 14. 16. 18. 18. 23. 20. 16. 19.
95. **Hans Henrik Holten Lützhøft**, f. i Lendemærk Præstegaard, Tønder Provsti d. 1-1-57, opt. d. 23-7-67, S. af Pastor L., Sognepræst til Ørsted og Daastrup Nr. 21. 18. 14. 12. 14. 15. 12. 17.
96. **Christian Emil Monrath Oxholm**, f. i Kjøbenhavn d. 5-12-53, opt. d. 23-8-67, S. af Pastor O., Sognepræst til Børup og Kimmerslev. Nr. 23. 20. 22. 19. 24. 18. 24. 20.
97. **Johannes Henrik Rafn**, f. paa Eskemosegaard d. 30-3-54, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 55, var Nr. 20. 14. 15. 15. 13. 9. 13. 12.
98. **Johan Christian Friderich Adolf Ryge**, f. i Roskilde d. 24-10-55, opt. d. 23-8-65, S. af Distriktslæge R. Nr. 5. 6. 4. 4. 6. 6. 8. 5.
99. **Louis Henrik Angell Schram**, f. i Roskilde d. 5-4-54, opt. d. 24-8-63, S. af Kjøbmand og Borgerrepræsentant S. Nr. 6. 5. 6. 7. 12. 14. 6. 10.
100. **Carl Vilhelm Schram**, f. i Roskilde d. 2-10-55, opt. d. 23-8-65, Broder til Nr. 99, var Nr. 19. 21. 20. 20. 16. 19. 21. 13.
101. **Povl Benedict Schrøder Simonsen**, f. i Aastrup d. 26-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Pastor S., Sognepræst smstds. Nr. 9. 12. 13. 14. 11. 11. 15. 14.
102. **Hermann Johannes Richard Hayn Søht**, f. i Glostrup d. 5-12-54, opt. d. 23-8-65, S. af afd. Distriktslæge, Krigsraad S. Nr. 17. 22. 19. 22. 20. 17. 20. 16.
103. **Samuel Anton Sølling**, f. i Ørre Præstegaard d. 11-5-54, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor S., Sognepræst til Kirke-Hvalø og Særløse Nr. 8. 15. 12. 13. 15. 13. 14. 11.
104. **Christian Vilhelm Sünkenberg**, f. paa Vemmeltofte d. 24-1-53, opt. d. 4-11-64, S. af apotheker S. i Storeheddinge. Nr. 15. 19. 21. 23. 21. 33. 23. 18.
105. **Frederik Christian Lewe Wagner**, f. i Roskilde d. 18-10-54, opt. d. 23-8-67, S. af Tømmermester W. smstds. Nr. 24. 11. 7. 3. 2. 2. 1. 1.

106. Johan Sophus Just Alexander Wilde, f. paa Lindegaarden d. 4-10-55, opt. d. 4-5-68, S. af Kaptainlieutenant W., R. af Dbg. Nr. 24.

Anden Klasse.

107. Frederik Carl Casper Vilhelm Bruun, f. i Horsens d. 1-7-56, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 31 og Nr. 62, var Nr. 9. 7. 5. 6. 8. 8. 8. 8.
108. Christian Christensen, f. i Taastrup d. 3-12-55, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 2, var Nr. 5. 13. 13. 9. 11. 14. 10. 12.
109. James Duncan, f. i Helsingør d. 20-12-55, opt. d. 1-5-67, S. af Handelsbogholder D. smstds, var Nr. 14. 8. 4. 5. 7. 7. 7. 7.
110. Julius Theodor Elberling, f. i Roeskilde d. 6-6-55, opt. d. 23-8-65 S. af Regjeringssekretær E., Herredsfoged i Ramsø og Thune Herreder. Nr. 8. 10. 12. 15. 15. 16. 14. 14.
111. Frederik Rasmus Frederiksen, f. i Roskilde d. 5-1-57, opt. d. 23-8-66, S. af Lysestøber og Borgerrepræsentant F. smstds. Nr. 11. 14. 8. 7. 4. 4. 1. 2.
112. Povl Bondorf Lund Hansen, f. i Roskilde d. 18-18-54, opt. d. 23-8-67, S. af Kjøbmand H. smstds. Nr. 15. 17. 16. 17. 16. 15. 16. 16.
113. Johan Nicolai Jørgensen, f. i Særslev d. 4-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af Proprietær J. smstds. Nr. 4. 4. 6. 8. 10. 12. 12. 15.
114. Christian Andreas Leopold Ostermann, f. paa Kildeklinte-gaarden d. 21-4-54, opt. d. 23-8-67, S. af Proprietær O. smstds. Nr. 16. 15. 15. 14. 14. 13. 13. 10.
115. Karl Eugen Petersen, f. i Kjøge d. 5-6-57, opt. d. 22-7-67, S. af Krigsraad P., Postmester smstds. Nr. 17. 5. 9. 11. 13. 11. 9. 9.
116. Bernhard Rafn, f. i Kirkefinterup d. 15-1-56, opt. d. 23-8-65, Broder til Nr. 55 og Nr. 97, var Nr. 7. 3. 11. 13. 5. 17. 5. 6.
117. Bernhard Rosen, f. i Storeheddinge d. 8-11-56, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 72, var Nr. 10. 11. 14. 10. 12. 10. 15. 11.
118. Harald Ryge, f. i Roskilde d. 8.10.57, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 98, var Nr. 6. 6. 3. 3. 2. 5. 4. 1.
119. Emil Andreas Scharling, f. i Kjøbenhavn. d. 2.6.55, opt. d. 23.8.66, S. af afd. Bogtrykker S. smstds. Nr. 1. 1. 1. 1. 3. 3. 2. 3.
120. Carl Margariton Schiøtz, f. i Roskilde d. 5-4-57, opt. d. 23-8-66, S. af Hospitalslæge S. smstds. Nr. 12. 12. 10. 12. 9. 9. 11. 13.

121. **Georg Vilhelm Staun**, f. i Englerup Mølle d. 8.8.55, opt. d. 3.5.67, S. af Kammerraad S. smstds. Nr. 3. 9. 7. 4. 6. 1. 6. 5.
122. **Carl Georg Ludvig Wolffhechel**, f. i Roskilde d. 30.1.55, opt. d. 23.8.65, S. af Kukkenbager W. hørsted. Nr. 13. 16. 17. 16. 17. 17. 17.
123. **Vilhelm Martin Wolffhechel**, f. i Roskilde d. 28.8.56, opt. 23.8.65, Broder til Nr. 122, var Nr. 2. 2. 2. 2. 1. 2. 3. 4.

Første Klasse.

124. **Robert George Beckett**, f. paa St. Croix d. 9.4.55, opt. d. 23.8.67, S. af afd. Grosserer B. smstds. Nr. 6. 12. 10. 9. 14. 16. 14. 10.
124. **Alfred van Brakle**, f. paa Døelund i Jylland d. 19.5.57, opt. d. 23.8.67, S. af Præsidentskabsekretær v. B. Nr. 7. 16. 17. 17. 19. 21. 21. 21.
126. **Hans Emanuel Gomme Jacob Brandt**, f. i Rimsø d. 29.7.57, opt. d. 23.8.67, S. af Pastor B., Sognepræst til Krummerup og Fuglebjerg. Nr. 17. 5. 7. 6. 6. 6. 5. 7.
127. **Jean Joseph Marie Chabot**, f. i Rotterdam d. 27.9.57, opt. d. 23.8.67, S. af Grosserer C. i Roskilde. Nr. 8. 8. 12. 10. 15. 15. 17. 13.
128. **Carl Christian Christensen**, f. i København d. 26.4.56, opt. d. 23.8.66, S. af Gæstgiver C. i Roskilde. Nr. 1. 4. 5. 5. 5. 3. 4. 6.
129. **Vilhelm Gerlach**, f. i Randers d. 28.3.56, opt. d. 20.12.67, S. af Oberst v. G., R. af Dbg. Nr. 8. 8. 7. 8.
130. **Frantz Gerlach**, f. i Randers d. 30.9.57, opt. d. 20.12.67, Broder til Nr. 129, var Nr. 13. 10. 10. 12.
131. **Gustav Emil Grüner**, f. paa Egemark d. 1.5.58, opt. d. 7.1.68. Broder til Nr. 90, var Nr. 21. 19. 19. 20.
132. **Georg Johan Armand Hansen**, f. i Nykjøbing p. S. d. 9.7.55, opt. d. 23.8.66, S. af Kjøbmand og Konsul H. smstds. Nr. 4. 11. 9. 12. 16. 11. 11. 15.
133. **Hans Henrik Jantzen**, f. paa Vesterliden d. 14.2.57, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 93, var Nr. 9. 3. 3. 3. 3. 4. 6. 4.
134. **Valdemar Reginald Jantzen**, f. paa Vesterliden d. 17.11.58, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 93 og Nr. 133, var Nr. 10. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
135. **Otto Hauberg Knudsen**, f. i Roskilde d. 7.3.58, opt. d. 23.8.67, S. af Kjøbmand K. smstds. Nr. 11. 14. 11. 7. 7. 7. 12. 16.

136. Christian Sigvard Ellersen Lange, f. d. 28.10.56, paa Boller, opt. d. 23.8.67, S. af Proprietær L. til Boller. Nr. 12. 13. 13. 13. 17. 18. 16. 18.
137. Frederik Jansen Holten Lützhøft, f. i Lan'emærk d. 28.11.58, opt. d. 7.1.68, Broder til Nr. 95, var Nr. 10. 9. 8. 9.
138. Peter Krog-Meyer, f. paa Spanager d. 8.11.56, opt. d. 23.8.66, S. af Proprietær K.M. smstds. Nr. 5. 9. 14. 14. 12. 14. 15. 14.
139. Lauritz Vilhelm Nøhr, f. paa Billingsborg d. 18.5.57, opt. d. 23.8.67, S. af Forpagter N. smstds. Nr. 13. 10. 9. 11. 11. 12. 9. 5.
140. Arthur Joseph Summers Owen, f. i Kjøbenhavn d. 20.4.58, opt. d. 23.8.67, S. af Grosseier O. smstds. Nr. 14. 17. 16. 16. 20. 20. 20. 19.
141. Andreas Carl Schmidt, f. i Roskilde d. 6.5.56, opt. d. 23.8.66, S. af Bagermester S. smstds. Nr. 3. 7. 6. 8. 9. 13. 13. 11.
142. Alfred Theodor Emil Schong, f. ved Taarnborg d. 8.5.56, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 74, var Nr. 15. 15. 15. 15. 18. 17. 18. 17.
143. Emil Helge Schram, f. i Roskilde d. 4.1.57, opt. d. 23.8.66, Broder til Nr. 99 og Nr. 100, var Nr. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.
144. Valdemar Lauritz Schram, f. i Roskilde d. 17.7.58, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 99, Nr. 100 og Nr. 143, var Nr. 16. 6. 4. 4. 4. 5. 3. 3.

I Skoleaaret ere følgende Pensa gjennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): Den nyere danske Litteratur fra Ewalds Tid til Oehlenschläger og hans Samtid er gennemgaaet med Benyttelse af Thortsens Litteraturhistorie, saaledes at en udførligere Fremstilling er tildelt Ewald, Wessel, Baggesen, Oehlenschläger, Ingemann, Poul Møller og Heiberg, hvis Levnetsløb og Digtervirksomhed er skildret, og af

hvis Værker udvalgte Stykker ere oplæste. Disciplene af yngste Afdeling have særlig læst: af Poul Møller den krollede Frits, af Holberg det lykkelige Skibbrud, af Heiberg de Uadskillelige og af Steen Blicher Bøverstuen. Desuden have Disciplene af ældste Afdeling i Reglen anvendt et Par Timer om Maaneden til Øvelse i svensk Læsning efter Hammerichs svenske Læsestykker, medens Disciplene af yngste Afdeling ved Aarets Slutning i Løbet af en halv Snes Timer have indøvet de første sproglige Elementer af Svensk med Benyttelse af samme Læsebog. Hver Maaned ere to længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne, ialt 17 af ældste og 19 af yngste Afdeling. Mundtlige Foredrag ere forsøgte i yngste Afdeling.

Sjette Klasse (Samme): Den danske Litteraturs Historie er gennemgaaet forfra indtil Ewald. Adskillige af de gamle Kæmpeviser ere forelæste og forklarede; udførligere er dernæst behandlet Holberg og hans Tid, samt Rabbek. Nogle af Holbergs Epistler, 1ste Bog af Peder Paars ere læste; desuden Oehlschlägers Aladdin og større Partier af Helges og Broars Saga, samt Alferne af Heiberg og et Par af Steen Blichers Noveller. Endelig ere enkelte Stykker af Hammerichs danske og norske Læsestykker gennemgaaede. 2 à 3 Stile om Maaneden, ialt 23.

Femte Klasse (Adjunkt Fritsche): Den nordiske Gudelære er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling, og nogle Digte af den ældre Edda efter Jessens Oversættelse ere forelæste og forklarede; endvidere Oehlschlägers Nordens Guder. 31 Stile, dels fortællende og beskrivende, dels lette frie Opgaver.

Femte og fjerde Realklasse (Adjunkt Scharling): Udvalgte Stykker af Holsts prosaiske Læsebog (sjette Udgave): S. 158—191, 207—222; 299—323 og 409—421. Af Holsts poetiske Læsebog ere de fleste Digte af vore ældre Digtere indtil Oehlenschläger (S. 1—75) læste og gennemgaaede, ledsagede af historiske og litterære Oplysninger om Digteren selv. Enkelte længere Digte af Oehlenschläger ere lærte udenad. Nogle af Holbergs Epistler og den pantsatte Bondedreng ere læste, og Hammerichs danske og norske Læsestykker ere jevnlig benyttede til Extemporallæsning. Den danske Sproglære er repeteret efter Wolles Grammatik (for den ældre) og Bojesens (for den yngre Afdeling) og indøvet ved jevnlig Analyse. En Stil ugentlig, ialt 34.

Fjerde Klasse (Adjunkt Fritsche): Udvalgte Stykker af Holsts prosaiske og poetiske Læsebøger samt af Hammerichs danske og norske Læsestykker; 9 Digte ere lærte udenad. 31 Stile.

Tredie Klasse (Adjunkt Scharling): Holsts prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og Analyse og Gjengivelse af det læste dels mundtlig, dels skriftlig (sjette Udgave S. 1—16; 24—50; 107—110 og 120—127). Efter Holsts poetiske Læsebog ere de Digte af Oehlenschläger, Steen Blicher og Ingemann, som passe til Klassens Standpunkt, læste og forklarede, og nogle længere Digte ere lærte udenad. Bojesens danske Sproglære er repeteret og indøvet ved Analyse. En Stil ugentlig, ialt 33.

Anden Klasse (Overlærer Flemmer): (4 ug. T.) Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus er bleven benyttet til Oplæsning, Analysering og Gjenfør-

tælling. Bojesens danske Sproglære er læst og repeteret. En eller to Stile om Ugen, i Begyndelsen mest Diktat, senere Gjengivelse af en let Fortælling, Breve osv.; ialt 52 Stile.

Første Klasse (Pastor Sørensen): Dansk Læsebog for de lavere Klasser af Borgen og Rung er benyttet til Oplæsning og Gjenfortælling. Efter Holsts poetiske Læsebog, mindre Samling, er en Del Digte lærte udenad og forklarede. To Stile egentlig, som i Reglen ere blevne dikterede, kun enkelte Gange have Disciplene øvet sig i Gjengivelse af mindre Fortællinger, ialt 77 Stile.

Latin.

Syvende Klasse (Overlærer Blichert): A. og B. Af Ciceros Bøger *de officiis* 3die Bog; af Horats' Odeer lib I: 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 38; lib. II: 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20; lib. III: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30; lib. IV: 3, 7, 8, 12, 15; af Brevene 1ste Bog (med Forbigaaelse af det 3, 11, 12, 19 og 20 Brev), 2den Bog og *ars poetica*. Kort Udsigt over den latinske Litteratur til Augusts Død og over de romerske Antikviteter. Madvigs Grammatik. 73 Stile og 20 Versioner.

7de A. har desuden repeteret Ciceros Taler mod Catilina, for Ligarius, Deiotarus og den maniliske Lov, 2den og 5te Bog af Livius, 2den og 3die Bog af Vergil og 1000 Vers af Madvigs *carmina selecta*.

7de B. har desuden læst Sallusts Catilina og Catulls Digt om Thetis' og Peleus' Bryllup.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): En Time daglig er anvendt paa Forfatterlæsning. 16

ugentlige Timer er læst og repeteret: Livii hist. lib. III, Vergilii Aeneid. lib. II, desuden repeteret Ciceronis in Catilinam oratio quarta. Til kursorisk Læsning uden foregaaende Forberedelse er benyttet Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Til Stil er anvendt 2 ugentlige Timer; hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver til latinske Stile, første Samling), den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Vejledning. Hveranden Uge er der istedenfor Stilen paa Skolen taget mundtlig Stil eller, navnlig mod Slutningen af Skoleaaret, en Version. Stilene ere altid blevne rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af Stile og Versioner var ved Udgangen af Juni Maaned 64, desuden 20 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er læst § 261—§ 372, dog med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger, desuden ere Hovedreglerne af Kasuslæren og Modaslæren stadig eftersete og indøvede under Forfatterlæsningen. I Vikariatstimer for andre Lærere er der meddelt Skildringer af Romernes offentlige og private Liv i Oldtiden, deres Boliger, Grave, offentlige Lege, Skuespil osv., Roms Terrainforhold og vigtigste Oldtidslevninger, oplyst ved Kort og Afbildninger.

Femte Klasse (Samme): (9 ug. T.) I 6 ugentlige Timer er læst og repeteret: Ciceronis orationes in L. Catilinam I—IV, oratio pro Quinto Ligario, oratio pro Deiotaro. Af Ovidii Metamorph. ialt 591 Vers (efter Blochs Udvalg, 2det Oplag, Stykkerne: Verdensaldrene, Deuca'ion, Io, Battus, Europa). Til Stil er anvendt 3 ugentlige Timer; hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver, første Samling), den ene hjemme, den anden paa Skolen under Lære-

rens Tilsyn og Vejledning. Stilene ere altid rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder var ved Udgangen af Juni Maaned 58, desuden 22 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er læst § 281—§ 342, § 438—445, samt Kasuslæren stærkt indøvet under Forfatterlæsningen. I Vikariatstimer er meddelt Skildringer af Romernes Oldtidsminder, oplyste ved Afbildninger.

Fjerde Klasse (Adjunkt Fritsche). Cæsar de bello Gallico 1 Bog. Efter Madvigs Gram. er Formlæren repeteret og af Ordføjningslæren læst det væsentligste af 1ste Afsnit. 99 Stile, hvoraf 36 ere skrevne paa Skolen.

Tredie Klasse (Overlærer Blichert). Cornelius Nepos: Pausanias, Alcibiades og Pelopidas. Af Madvigs Grammatik er læst Formlæren. 95 Stile, hvoraf de 2 Trediedele ere skrevne paa Skolen.

Anden Klasse (Adjunkt Fritsche). Forchhammers latinske Læsebog. Det vigtigste af Formlæren efter Madvigs Grammatik. 2 Timer om Ugen ere benyttede til smaa Stileøvelser.

Græsk.

Syvende Klasse (Rektor): Af de 6 ugentlige Timer er 1 anvendt til kursorisk Læsning og til at give en meget kort Udsigt over Litteraturhistorien. De øvrige Timer ere anvendte til Forfatterlæsning. Hvad Dimittenderne opgiver til Afgangsexamen, findes angivet paa sit Sted. Syvende B. opgiver til Hovedexamen som læst og repeteret Odysseens 1., 2., 6. og 10. Bog, Herodots 8. Bog, Platons Apologien og Kriton. Mythologien er repeteret og af Ordføjningslæren det vigtigste meddelt

saaledes, at det, saavidt muligt, er knyttet til den latinske Ordføjningslære.

Sjette Klasse (Samme). Af Xenophons Anabasis er læst og repeteret 1. Bog, af Odysseen 2. og 3. Bog. Tregders Formlære er flere Gange gennemgaaet, og det meste læst af samme Forfatters Mythologi.

Femte Klasse (Adjunkt Fritsche). 1ste Bog af Xenophons Anabasis. Hovedreglerne af Syntaxen er mundtlig meddelte, og Formlæren er repeteret efter Tregders Grammatik.

Fjerde Klasse (Rektor). Af Lunds Læsebog læst fra S. 7 til S. 21. Bøjningslæren indtil Verberne paa μ .

Fransk. (Adjunkt Muusmann).

Syvende Klasse (hver Afdeling 1 ugentlig Time.) Til kursorisk Læsning er Alfred de Vignys Roman Cinq-Mars bleven benyttet. Nu og da har Læreren oplæst Stykker af forskellige fr. Forfattere for Klassen eller ladet den oversætte lette Fortællinger fra dansk til fransk.

Sjette Klasse (3 ug. T.) Cinq-Mars: 120—290. Colomba af Mérimée er læst fra Begyndelsen til Enden, Sibberns Stiløvelser: (2det Afsnit) omtrent 20 Stykker. Ordføjningslæren efter Ingerslev.

Femte Klasse (3 ug. T.) Album littéraire: Pag. 92—100; 143—160; 193—218; 280—308. Sibberns Stiløvelser (1ste Afsnit) 45 Stykker. Af Ordføjningslæren er det vigtigste mundtlig meddelt.

Fjerde Klasse (3 ug. T.) Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: (2den Afdeling) Pag. 1—3; 8—10; 18—41; 66—71; 74—79. Sibberns Stiløvelser (1ste Afsnit) 30 Stykker, hvoraf hvert andet

Stykke er bleven repeteret. Hele Formlæren efter Ingerslev.

Fjerde Realklasse. De af Disciplene i denne Klasse, der have ønsket at læse Fransk, have deltaget i Undervisningen med fjerde Klasse.

Tredie Klasse (5 ug. T.): Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: (1ste Afdeling) Pag. 1—5; 10—12; 45—6 ; 73—77. Det vigtigste af Formlæren til de uregelrette Verber efter Ingerslevs Grammatik.

Engelsk. (Adjunkt Muusmann).

Syvende Klasse (2 ug. T.): Listovs Elementar-bog og Listovs Læsebog (1ste Afdeling) ere læste fra Begyndelsen til Enden.

Femte og fjerde Realklasse (4 ug. T.): Listovs Elementar-bog: Pag. 1—40. Listovs Læsebog (1ste Afdeling) Pag. 1—24. The Children of the new forest af Marryat: Pag. 1—70.

Tysk.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 481—548 med Forbigaaelse af nogle Stykker; 586—98; 610—12; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes Hermann und Dorothea samt Chamisso: Peter Schlemihl's wundersame Geschichte. Hjorts Grammatik er repeteret.

Femte Klasse (Overlærer Blichert). Hjorts tyske Læsebog S. 211—235, 341—362, 379—389; af Hjorts poetiske Læsebog S. 1—3, 5—8, 23—28. Hjorts Grammatik. Stykker af Heine og Schiller ere læste uden Forberedelse i Hjemmet.

Femte Realklasse (Samme): Hjorts tyske

Læsebog S. 1—17, 21—87, 113—127, 134—155, 159—162, 164—183, 186—194, 291—295, 298—302, 324—329, 341—361, 586—599. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Fjerde Klasse (Samme): Hjorts tyske Læsebog S. 50—97, S. 99—101. Af Hjorts Grammatik er Formlæren læst.

Fjerde Realklasse (Samme): Hjorts tyske Læsebog S. 74—87, 122—127, 134—145, 159—162, 291—295, 298—302, 324—329, 586—599. Formlæren efter Hjorts Grammatik

Tredie Klasse (Samme): Hjorts tyske Læsebog S. 50—88 med Forbigaaelse af S. 75—79. Af Hjorts Grammatik er Formlæren læst.

Anden Klasse (Adjunkt Fritsche): Rungs tyske Læsebog S. 152—193; af Digtene 1, 3, 6, 8, 9, 22 og 32. Formlæren efter Hjorts lille Grammatik.

Første Klasse (Rektor): (6 ug. Timer). Af Povelsens Læsebog for Begyndere er læst og ofte gjentaget fra S. 1—S. 50. Efter Hjorts lille Sproglære er læst det vigtigste af Bøjningslæren. Timerne ere for en stor Del benyttede til Indøvelse af Ordklasserne og Sætningsdelene. I Slutningen af Aaret er af Bojesens danske Sproglære læst indtil § 47, med Forbigaaelse af næsten alle Anmærkninger.

Religion.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): Markus' Evangelium er læst i Grundsproget; dertil er knyttet Samtale om de christelige Tros- og Sædelærdomme. Der er givet en Oversigt over det ny Testaments Skrifter, disses Indhold og Beskaffenhed, og derhos er læst

efter den danske Oversættelse de betydeligste Afsnit af det første Corinthierbrev. Ligesaa er af Gl. T. læst Josva Bog Cp. 1—12 og Cp. 22—24. Endelig er, med Tønder Nissens Lærebog som Grundlag, givet en Fremstilling af den christelige Kirkes Historie i Middelalderen (§ 18—34), hvortil som Afslutning er givet en Skildring af Luthers Ungdomsliv og første Fremtræden.

Sjette Klasse (Samme): Assens' Bibellistorie: Israels Historie repeteret fra David indtil Enden. Den vedføjede Udsigt over Gl. T. Bøger er gennemgaaet. Størstedelen af 1ste Kongernes Bog er læst og forklaret. Hovedstykkerne af den evangeliske Historie, særlig dens sidste Afsnit, ere repeterede, ligesaa Apostlernes Gjerninger. Den 1ste Trosartikel, ledsaget af Læsningen af 1ste Mosebog Cp. 1—10, de 10 Bud samt den 3die Trosartikel ere gennemgaaede med Balslevs lille Lærebog som Grundlag.

Femte Klasse (Samme): Assens' Bibellistorie: Jesu Liv fra hans Fødsel indtil hans Indtog i Jerusalem ved den sidste Paaske. Israels Historie fra Abraham til Kong Saul. Med stadig Benyttelse af N. T. er læst Apostlernes Historie. Efter Balslevs Lærebog er læst den anden Trosartikel samt Stykkerne om Daaben og Nadveren.

Femte og fjerde Realklasse (Pastor Sørensen): Assens' Bibellistorie fra Jesu Fødsel til hans Himmelfart. Hele Balslevs Katechismus med Forbigaaelse af en Del Skriftsteder og omtrent alle Anmærkninger, hvis Indhold er meddelt i Samtaleform under Examinationen.

Fjerde Klasse (Adjunkt Scharling): Efter Assens' Bibellistorie, med jevnlig Benyttelse af det ny

Testamente, er læst den evangeliske Historie fra Jesu Bjergprædiken indtil Enden. Efter Balslevs Lærebog er læst Troens 3die Artikel, Herrens Bøn og Daaben. Nogle Psalmer ere lærte, der slutte sig til det gennemgaaede Stof.

Tredie Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie: Fra Kong David til Makkabæerne. Af Jesu Liv er læst de fem første Afsnit med Undtagelse af Bjergprædikenen. Balslevs Lærebog: 1ste og 2den Troesartikel, i alt: § 45—81. Nogle Psalmer efter Hammerichs hundrede Psalmer til Skolebrug.

Anden Klasse (Pastor Sørensen): Assens' Bibelhistorie forfra til Kong David. Af Balslevs Katechismus er læst de 10 Bud og 1ste Trosartikel med Forbigaaelse af næsten alle Anmærkningerne og omtrent Halvdelen af Skriftstederne, hvis Indhold er meddelt mundtlig. Nogle Psalmer efter M. Hammerichs Samling.

Første Klasse (Samme): Hele Balslevs lille Bibelhistorie med Undtagelse af det kirkehistoriske Tillæg. Af Luthers lille Katechismus er læst de 10 Bud, Trosartiklerne og Fader vor. Nogle Psalmer af M. Hammerichs Samling.

Historie. (Adjunkt M Hansen).

Syvende Klasse A.: (3 Timer ugentlig) Hele Verdenshistorien repeteret efter Thrige, Bloch og Bohr. B.: (3 Timer ugentlig) Den gamle Historie og Nordens Historie til 1523 (efter Thrige).

Sjette Klasse: (3 Timer ugentlig) Den nyere og nyeste Historie til 1814 (efter Bloch).

Femte Klasse: (3 Timer ugentlig) Middelalderen og den nyere Historie til 1556 (efter Bloch).

Femte Realklasse: (3 Timer ugentlig). Kofods fragmentariske Lærebog og Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Fjerde Klasse: (3 Timer ugentlig). Den gamle Historie efter Kofods Udtog.

Fjerde Realklasse: (3 Timer ugentlig). Kofods fragmentariske Lærebog.

Tredie Klasse: (3 Timer ugentlig). Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Anden Klasse: (3 Timer ugentlig). Middelalderens og den nyere Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Første Klasse (Pastor Sørensen): (3 Timer ugentlig). Den gl. Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Geografi.

Sjette Klasse (Overlærer Blichert): Efter Munthes Geografi er hele Geografien repeteret.

Femte Klasse (Adjunkt M. Hansen): Efter Velshows Lærebog Asien, Afrika, Amerika og Avstralien.

Femte og fjerde Realklasse (Adjunkt Thomsen): (3 ug. T.) Læst Geografien efter Erslevs »Større Lærebog i den almindelige Geografi«.

Fjerde Realklasse (Samme): (3 ug. T.) Læst Erslevs: »Større Lærebog i den almindelige Geografi« til Asien Pag. 101.

Fjerde Klasse (Samme): (2 ug. T.) Mellem-evropa efter Erslevs »Lærebog i den almindelige Geografi«.

Tredie Klasse (Adjunkt C. Hansen): Danmark, Norge, Sverrig og Rusland efter Erslevs Lærebog.

Anden Klasse (Samme): Asien, Afrika, Amerika og Avstralien efter Ingerslevs mindre Lærebog, desuden er hele Bogen repeteret.

Første Klasse (Samme): Evropa efter Erslevs mindre Lærebog

Naturhistorie. (Adjunkt Thomsen).

Sjette Klasse (3 ug. T.): Repeteret Zoologien efter Lytkens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Femte Klasse (2 ug. T.): Straaledyr og Leddyr (til Krebsene) efter Lytkens »Dyreriget« og systemet efter Vaupells Lærebog.

Femte Realklasse (4 ug. T.): Zoologien efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Botanik efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Realklasse: Pattedyr og Fugle efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Plantens Formære efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse (2 ug. T.): Fiskene efter Lytkens »Dyreriget« og Plantens Formære efter Vaupells Lærebog.

Tredie Klasse (2 ug. T.): Fuglene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Linnés System.

Anden Klasse (3 ug. T.): Pattedyrene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Linnés System.

Første Klasse (3 ug. T.) Uden Bog: Bedyrene og Plantens Formære.

Naturlære. (Adjunkt Petersen)

Syvende Klasse A.: Læst og repeteret Petersens

chemiske Fysik og Jørgensens Astronomi. Repeteret den almindelige Bevægelseslære efter Ørstedes mekaniske Fysik.

Syvende Klasse B.: Læst og repeteret Ørstedes mekaniske Fysik. Af flydende og luftformige Legemers Bevægelse er kun læst de vigtigste Sætninger. Af Bølgebevægelsen ere ligeledes nogle Sætninger forbigaaede.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A. (Adjunkt Petersen): (4 ug. Timer). Repeteret hele Arithmetikken efter Broagers Lærebog. Læst § 14 af Ramus' Trigonometri og repeteret hele Geometrien, Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus' Lærebøger. En arithmetisk og en geometrisk Opgave ugentlig.

Syvende Klasse B. (Adjunkt C. Hansen). Arithmetik: Logarithmer, Rentes Regning og Annuiteter efter Broagers Lærebog.

Geometri: Hele Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus' Lærebøger. En skriftlig Opgave hver Uge.

Sjette Klasse (Adjunkt Petersen): (4 ug. T.). Af Arithmetikken er læst: bundne Potensexponenter; Ligninger af 2den Grad; Rækker og Logarithmer, til dels efter Broagers Lærebog. Af Geometrien er læst: regulære Polygoner og Cirkelns Udmaaling efter Ramus. En arithmetisk og en geometrisk Opgave ugentlig.

Femte Klasse (Adjunkt C. Hansen): Arithmetik fra Præmtal til Kubikrod.

Geometri: 2det Afsnit af Ramus' Geometri. En skriftlig Opgave hver Uge.

Femte Realklasse (Adjunkt Petersen): (7 ug.

T.). Efter Broegers Arithmetik fra Primaltal og efter Ramus' Geometri fra 2det Afsnit er læst Resten af det til Præliminærexamens lavere Grad fordrede Pensum. I 3 ugentlige Regnetimer er indøvet de til samme Examen fordrede Regningsarter.

Fjerde Klasse (Adjunkt C. Hansen). Arithmetik: Broegers Arithmetik fra Ligninger til Primaltal; Geometri: Iste Afsnit af Ramus' plane Geometri. En arithmetisk Opgave ugentlig.

Fjerde Realklasse (Adjunkt Petersen). (7 ug. T.). Efter Broegers Arithmetik fra Ligninger til »indbyrdes Primaltal«. Efter Mundts Geometri de 4 første Kapitler. I 3 ugentlige Regnetimer: Decimalbrøk, Delingsregning, Procentregning og Kjædereglen.

Tredie Klasse (Adjunkt C. Hansen). Arithmetik: Steens elementære Arithmetik til Proportioner. Praktisk Regning: Sammensat og omvendt Reguladetri og Procentregning. En arithmetisk Opgave ugentlig.

Anden Klasse (Adjunkt Petersen). (4 ug. T.). De fire Regningsarter med Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Adjunkt C. Hansen). De fire Regningsarter med benævnte Tal og Begyndelsen af Regning med Brøk.

Skrivning. (Timelærer Gronemann).

Discipline i 1., 2., 3., 4. Klasse samt 4. og 5. Realklasse ere øvede i Skjønkskrivning. I disse Klasser bliver hvert enkelt skriftligt Arbejde forelagt Skrivelæreren til Bedømmelse. I 5., 6. og 7. Klasse finder Gjennemsynet Sted hver femte Uge.

Tegning. (Malermeister Møller).

Disciplene i 1., 2. og 3. Klasse samt 4. og 5. Rea-
kklasse ere øvede i Frihaandstegning. De videre
komne have faaet Begreb om Perspektivet.

Gymnastik.

(Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af
Overærer Flemmer).

Disciplene ere delte i 5 Partier, hvoraf hvert har
2 ugentige Timer.

Undervisning i Skydevaabens Brug

er af Kapitain Sahlertz meddet de to øverste Klas-
sers Disciple en Gang ugentig i Sommermaane-
derne. I Overensstemmelse med det høje Ministe-
riums Skrivelse af 6. Marts d. A. meddeles herved Læ-
rerens Indberetning om denne Undervisnings Resul-
tater:

Et toaarigt Kursus i Riffe'skydning blev tilendebragt
og afsluttet med en Præmieskydning d. 16. Oktober
1867. I dette Kursus har deltaget 12 Disciple, der
have afgivet ti sammen 1885 Skud eller i Gjennemsnit
157 Skud for hver. Der er afgivet 655 Skud paa 100
Alens Afstand med en Pointkvotient af 7,84; 880 Skud
paa 200 Alens Afstand med Kvotient 7,14 og 350 Skud
med Kvotient 6,89 paa 300 Alens Afstand. Samtligte
Deltagere ere oprykkede til 200 Alens Distance og 6
have deltaget i Skydning paa 300 Alen. Der er fordret
Opnaaelse af 45 Points i 5 paa haanden følgende Skud
paa den kortere Afstand, forinden der er tiladt Opryk-
ning til en længere.

Med Hensyn til Beregning af Pointværdien maa

det bemærkes, at der i den inderste Cirkelflade med 24" Diameter er anbragt en mindre paa 12" Diameter, der er sortmalet; Træffere heri beregnes til 10 Points. Iøvrigt er den reglementerede Skiveinddeling benyttet.

Udfaldet af Præmieskydningen, der er afholdt paa 100 og 200 Alens Distance med 5 Skud paa hver, blev følgende:

	100 Alen.	200 Alen.
Nr. 1. Reck . . .	50 Points.	49 Points.
2. Strieker . .	45 —	45 —
3. Lindhardt .	49 —	40 —
4. Roth . . .	43 —	44 —
5. Poulsen . .	45 —	42 —
6 C. Christensen	46 —	39 —
7. Lassen . .	47 —	38 —
8. Bache . . .	44 —	28 —
9. Gottlieb . .	44 —	25 —
10. Hygom . .	41 —	27 —
11. L. Christensen	40 —	20 —
12. Haffner . .	16 —	36 —

Svømmeundervisningen

(Gymnastiklærer Nielsen under Inspektion af Adjunkt Petersen) er ordnet saaledes, at hver Discipel har i det mindste 2 Timer ugentlig Undervisning og paa de øvrige Søgnedage i Reglen har Adgang til at svømme eller bade sig under Skolens Tilsyn. Svømmerne af de 3 øverste Klasser tilstedes der Adgang til Svømmeplassen ogsaa udenfor Undervisningstiderne.

Ifølge Svømmelærerens Indberetning har Skolen 59 Svømmere, hvoraf 2 have svømmet 1200 Alen, 3 1000, 1 900, 4 800, 7 600, 12 400, 1 300, 20 200 og

9 100 Alen. 8 have begyndt at kunne svømme, dog uden at have naaet 100 Alen.

Sangundervisningen meddeles af Kantor Hartmann de Disciple, der have Anlæg til Musik. I Undervisningen deltage 18 Diskanter, 9 Altister, 6 Tenorister, 1 Bassist. 22 nyde forberedende Undervisning.

Stipendiefonden.

	Rdl.	Sk.
Stipendiefondens samlede Indtægter have i Finantsaaret 18 $\frac{67}{8}$ udgjort	1,535	78
Udgifterne	1,508	5
Beholdning:	27	73

nemlig:

	Rd.	Sk.
Indtægt.		
1. Renter af Stipendiefondens Kapitalformue 15,752 Rd. 36 Sk.	630	10
2. Renter af et i Sparekassen indestaaende Beløb stort d. 31. Marts 1868 1,226 Rd. 30 Sk.	65	68
3. Hjemfaldne uhævede Oplagsstipendier for Studenterne Rohmann og V. V. Lunn	40	"
4. Uddraget af Sparekassen i Aarets Løb	800	"
Tilsammen:	1,535	78

	Rdl.	Sk.
Udgift.		
1. Udbetalte Stipendier	672	48
2. — — til Dimittender $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	105	"
3. Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	210	"
4. Regnskabsføreren 2 pCt. af Fondens faste Indtægt	12	58
5. Indskudt i Sparekassen i Aarets Løb, indbefattet de udskrevne Renter	215	68
6. De af Skolens Kasse i 18 $\frac{66}{7}$ forskudsvis udlagte	292	23
Tilsammen:	1,508	5

Ved det høje Ministeriums Skrivelser af 22. Oktober samt 5. og 14. November 1867 ere Fripladser og Stipendier for Aaret 1868 fordelt saaledes:

I. Fri Undervisning og mellemste Stipendium: V. P. J. Andersen, C. V. Engberg, C. M. K. Erichson.

II. Fri Undervisning og laveste Stipendium: N. H. Roth, A. F. F. Phister, A. S. Poulsen, N. P. C. Hansen, L. F. V. N. Andersen, E. C. A. Schoug, P. S. J. Jantzen.

III. Fri Undervisning og Slagelse Stipendium: A. B. Reck (35 R.), P. A. Stricker (35 R.), F. A. C. Andersen (20 R.).

IV. Fri Undervisning: C. Christensen, A. C. C. Bache, G. V. A. Hage, H. A. Hansen, A. A. V. Hansen, C. Sørensen, N. C. A. Dohn, J. Wedel, O. N. F. Petersen, J. L. V. E. Lønholdt.

V. Højest Stipendium uden fri Undervisning: N. C. Gemzøe.

VI. Mellemste Stipendium uden fri Undervisning: C. Rosen, J. L. Wedel, F. J. Frederiksen, A. F. A. R. Kurtzhals, C. F. A. V. Hansen.

VII. Laveste Stipendium uden fri Undervisning: G. T. J. Baden, G. J. Bartholdy, H. A. G. Meyer, F. C. Fogh, P. B. S. Simonsen, J. B. Bruun.

VIII. De 2 Portioner (hver paa 40 Rdlr.) af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa i Roskilde Kathedralskole, oppebæres af H. A. Hansen og G. J. Bartholdy.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finantsaaret 1. April 1867 til 31. Marts 1868.

	Rdl.	Sk.
Samtlige Indtægter have beløbet sig til .	56,809	79
— Udgifter — — — . . .	53,278	76½
Beholdning:	3,531	2½

De specielle Indtægter have været følgende:

	Rdl.	Sk.
1. Jordebogsafgifter	2,479	79
2. Tiendeindtægter	18,652	38
3. Indtægter af Kirker og Præstekald .	834	24
4. Jordskyld	9	50
5. Renter af Skolens Kapitalformue 21,564 Rdl. 18 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rdl. 61½ Sk.	869	94
6. Skolekontingenter, Indskrivningspenge og for Testimonier	6,020	80
7. Indtægter af Duebrødre Hospital . .	17,849	49½
8. Solidariorumspenge af Københavns Universitet	84	"
9. Forskjellige ubestemte ekstraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge .	21	84
10. Det Teilmannske Legat, tillagt Bibli- otheket	20	"
11. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	801	45
12. Købesum af bortsolgt Bøndergods .	"	"
13. Efter Decision til Regnskabet pro 1866	"	"
14. Renter af Kautionsdepositum	109	5
15. Beholdning efter Regnskabet pro 1866	9,057	10½
Tilsammen:	56,809	79

De specielle Udgifter have været:

	Rdl.	Sk.
1. Skatter og Afgifter af Gods og Tien- der samt Bygninger	871	40
2. Lønninger til Skolens Lærere	11,754	»
3. Honorar for Tilsyn og Inspektion . .	100	»
4. Løn til Pedellen	144	»
5. Personligt Tillæg til Lærere som Godt- gjørelse for Tab af Andel i Skolepenge	338	»
6. Timeundervisning	1,851	10
7. Pensioner og Ventepenge	2,578	4
8. Bibliothek og videnskabelige Apparater	319	94
9. Bygningsudgifter	822	17
10. Inventariets Vedligeholdelse	199	45
11. Brændsels- og Belysningsforødenheder	562	44
12. Regnskabsføringen	500	»
13. Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter: Skoleopvarmning, Rengjøring, Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøjtideligheder .	362	11
14. Undervisning i Skydevaabens Brug .	114	78
15. Til Livsforsikringen indbetalt . . .	801	45
16. Afgivet til den almindelige Skolefond	31,850	67½
17. Renter af Kautionsdepositum	109	5
18. Prioritetsudlaan	»	»
Tilsammen:	53,278	76½

Prøver.

Afgangsexamen bestod i Sommeren 1867 15 af 7. Klasses Disciple. Undervisningsinspektøren og Professor Holten vare tilstede som Censorer. Udfaldet angiver den nedenfor aftrykte Liste.

Afgangsprøve i Juli 1867.

39

Nr.	Dimittendernes Navne.	Dansk Stil.	Dansk Stil II.	Latin skriftl.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithmetik	Geometri.	Naturalære.	Hebraisk.	Points.	Hovedkarakter.
1.	J. C. P. Valentiner .	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg.	ug.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	ug.	mg.	ug.		78	Første Karakter.
2.	J. G. C. T. Kjeldahl	mg.	mg.	g. $+\frac{1}{3}$.	mg. $+\frac{1}{6}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	ug.	ug.	mg.	ug.		77	Første Karakter.
3.	H. M. Hoff . . .	mg.	g.	g. $+\frac{1}{2}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	mg.	ug.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	72	Første Karakter.
4.	E. D. T. Hvidt . .	mg.	g. $+\frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	ug.	ug.	mg. $+\frac{1}{6}$.	mg.	mg. $+\frac{1}{2}$.	mg.		76	Første Karakter.
5.	G. D. A. K. Koefoed .	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	g. $+\frac{1}{6}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg.	ug. $+\frac{1}{3}$.	ug. $\div \frac{1}{3}$.		73	Første Karakter.
6.	H. Valentiner . .	g. $\div \frac{1}{3}$.	g.	g. $+\frac{1}{2}$.	mg.	mg.	g. $+\frac{1}{2}$.	ug.	ug.	ug.		66	Første Karakter.
7.	E. C. O. Møller .	g.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	mg. $+\frac{1}{6}$.	mg. $+\frac{1}{6}$.	mg.	mg. $+\frac{1}{3}$.	ug.		72	Første Karakter.
8.	H. E. Michelsen .	mg.	g.	g. $+\frac{1}{3}$.	mg. $+\frac{1}{3}$.	mg. $+\frac{1}{6}$.	mg. $+\frac{1}{6}$.	g.	mg. $+\frac{1}{3}$.	ug. $\div \frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	70	Første Karakter.

Afgangsprøve i Juli 1867.

Nr.	Dimittendernes Navne.	DanskStil I.	DanskStil II.	Latin skriftl.	Latin mundtlig	Græsk.	Historie.	Arithmetik	Geometri.	Naturalære.	Hebraisk.	Points.	Hovedkarakter.
9.	J. Müller	mg $\div \frac{1}{3}$.	g.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{2}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	mg $\div \frac{1}{3}$.	g.	g. $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.		61	Anden Karakter.
10.	G. B. Strøm	mg $\div \frac{1}{3}$.	g.	g.	mg $\div \frac{1}{6}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{2}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	mg $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.		64	Første Karakter.
11.	H. N. C. Sylow . .	mg	g.	g.	mg $\div \frac{1}{6}$.	ug. $\div \frac{1}{6}$.	ug. $\div \frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	ug. $\div \frac{1}{6}$.		74	Første Karakter.
12.	R. A. Holm	mg.	g. $\div \frac{1}{3}$.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	mg $\div \frac{1}{2}$.	mg $\div \frac{1}{2}$.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.		74	Første Karakter.
13.	R. S. Hansted . . .	g.	g. $\div \frac{1}{3}$.	tg. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	mg $\div \frac{1}{3}$.	ug. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	ug. $\div \frac{1}{3}$.		55	Anden Karakter.
14.	G. A. E. Hansted . .	tg $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	tg. $\div \frac{1}{3}$.	tg $\div \frac{1}{6}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	tg $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.		39	Anden Karakter.
15.	J. Baagøe	g. $\div \frac{1}{3}$.	g.	tg. $\div \frac{1}{3}$.	tg $\div \frac{1}{6}$.	mg $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{2}$.	tg $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{6}$.	mg. $\div \frac{1}{6}$.		46	Anden Karakter.

Til dette Aars Afgangsprøve indstille sig 11 af 7. Klasses Disciple, som opgive følgende Pensa:

Latin.

Ciceros Taler for det Maniliske Lovfors'ag, for Ligarius og for Kong Deiotarus, samt de fire Taler imod Catilina.

Af samme de tre Bøger om Pligterne.

Sallusts Catilina, Livius' 2den og 5te Bog samt 1ste Bog af Tacitus' Annaler.

Horats' ars poetica, Brevene undtagen 3, 11, 12, 19 og 20 af den 1ste Bog Endvidere af sammes Ode:

1ste Bog 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 38.

2den Bog 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20.

3die Bog 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30.

4de Bog 3, 7, 8, 12, 15.

Af Madvigs »Carmina selecta«: Alt af Catul undtagen 8 og 10, alt af Tibul undt. 4, af Properts: 1, 3, 5, 6 og 7, alt af Ovid undt de tre sidste Stykker og alt af Martial. Af Vergils Aeneide 2den og 3die Bog.

Græsk.

Xenophons Anabasis 2den Bog.

Xenophons Memorabilia 1ste og 2den Bog.

Af Plato Apologien og Krito.

Herodots 9de Bog saunt de 120 første Kapitler af den 8de Bog undtagen de 40 Capitler fra 27de—67de. Af Homers Odyssee 3die, 4de, 5te, 6te, 10de og 11te Bog.

Historie.

Thruges Nordens Historie og den gamle Historie,
Blochs Middelalderens Historie og Bohrs den nyere
Historie.

Mathematik.

Ramus' Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broegers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Ørsted Naturlærens mekaniske Del. I Kapit'let
om Sammenhængskraften og Vedhængskræfterne forbi-
gaaet §§ 133, 134, 138. Af Bølgebevægelsen kun læst
§§ 360, 368 til 373, 383 til 388, 393, 395, 399, 402,
403, 415 til 434, 441, 442, 448 og 449.

Petersen, Naturlærens chemiske Del.

Jørgensens Astronomi med Forbigaaelse af §§ 43,
49, 52 og 59.

Hebraisk.

De sædvanlige 40 Kapitler af Genesis med Benyt-
telse af den dertil hørende Analyse af H. K. Witte.
Sammes Sproglære.

Afgangsprøven af lavere Grad for Realdisciple bestode følgende 7 Disciple af 5te Realklasse.

Examinandernes Navne.	Dansk skriftl.	Dansk mundtlig	Historie.	Geograf.	Arithmetik	Geometri.	Naturhistorie.	Tysk.	Skrivning.	Te.ning.	Resultat.
1. O. L. T. Hebert	g.	mg.	g.	tg.	mg.	g.	g.	mg.	mg. +	g. +	Bestaaet med 49 Points.
2. N. C. P. Petersen	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg. +	mg. +	Bestaaet med 59 Points.
3. A. C. F. Lunn	g.	g.	mg.	mg.	mg.	ug.	g.	tg.	mg. +	ug. +	Bestaaet med 53 Points.
4. P. O. J. Lunn	g.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	g.	mg. +	mg. +	Bestaaet med 53 Points.
5. J. F. C. Sünckenberg	g.	mg.	g.	tg.	g.	g.	g.	g.	mg. +	g. +	Bestaaet med 45 Points.
6. H. P. A. Schram	mdl.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g. +	g. +	Bestaaet med 45 Points.
7. O. F. Gedde	mg.	mg.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g. +	g. +	Bestaaet med 51 Points.

Iaar agte 8 Realdisciple at underkaste sig denne Prøve. Hvad disse have gennemgaaet i de forskjellige Fag, findes angivet under 5. Realklasses Pensa.

Aarsprøverne i 1868.

A. Afgangsprøve.

a. Den skriftlige Del.

Tirsdag, d. 23. Juni.

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).

4--8. Oversættelse fra Latin til Dansk.

Torsdag, d. 25. Juni

8—12. Oversættelse fra Dansk til Latin.

4—8. Arithmetisk Udarbejdelse.

Fredag, d. 26. Juni.

8—12. Geometrisk Udarbejdelse.

4—8. Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).

b. Den mundtlige Del. *)

Torsdag, d. 9. Juli.

8. Hebraisk og Religion. Scharling, M. Hansen, Sørensen.

A. Matematik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

12. A. Historie. M. Hansen, Muusmann, Sørensen.

B. Latin. Blichert, Povelsen, Flemmer.

Fredag, d. 10. Juli.

8. A. Latin. Blichert, Povelsen, Flemmer.

B. Matematik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

*) I Latin ere Examinanderne delte i 3 Hold. A. indbefatter Reck, Gottlieb, Hygom, C. Christensen, Bache. B. L. Christensen, Stricker, Roth, Schulin, Wendelboe. C. Lindhardt, Lassen, Haffner, Matthiesen. I de øvrige Fag ere de delte i 2 Hold. A. betegner Reck, Gottlieb, Hygom, C. Christensen, Bache, Haffner, Matthiesen. B. L. Christensen, Stricker, Roth, Lindhardt, Lassen, Schulin, Wendelboe. I Hebraisk prøves Stricker og Lindhardt, i Religion Wendelboe.

Prøven i Naturlære afholdes i Fysikstuen i Rektorboligen, de øvrige Prøver i Lovsangssalen (a) og 3. Klasse (b).

12. A. Naturlære. Petersen, Thomsen, C. Hansen.
 B. Græsk. Povelsen, Blichert, Fritsche.
 Lørdag, d. 11. Juli.
8. A. Græsk. Povelsen, Blichert, Fritsche.
 B. Naturlære. Petersen, Thomsen, C. Hansen.
12. B. Historie. M. Hansen, Muusmann, Sørensen.
 C. Latin. Blichert, Povelsen, Flemmer.
 Søndag, d. 12. Juli
9. Bekjendtgjørelse af Afgangsprøvens Udfald.

**B. Den for Realdisciple anordnede
 Afgangsprøve af lavere Grad.**

a. Den skriftlige Del.

Fredag, d. 3. Juli.

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).

3—7. Regueopgave I.

Lørdag, d. 4. Juli.

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).

3—7. Regneopgave med Anvendelse af Logarithmer.

b. Den mundtlige Del. *)

Onsdag, d. 8. Juli.

8. Dansk. Scharling, Povelsen, Fritsche.

Tirsdag, d. 14. Juli.

8. Historie. M. Hansen, Flemmer, Blichert.

Onsdag, d. 15. Juli.

8. Geografi. Thomsen, M. Hansen, Muusmann.

Torsdag, d. 16. Juli.

8. Tysk. Blichert, Povelsen, Fritsche.

Fredag, d. 17. Juli.

8. Matematik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

*) Prøven afholdes i Lovsangssalen.

Lørdag, d 18. Juli.

8. Naturhistorie. Thomsen, C. Hansen, Petersen.

C. Skolens Aarsprøve.

a. Den skriftlige Del.

Freddag, d. 3. Juli.

8. 7. B. Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).
 6. Kl. }
 5. Kl. } Dansk Stil.
 4. Kl. }
 3. Kl. }
 3. 7. B. } Geometrisk Udarbejdelse.
 6. Kl. }
 5. Kl. } Mathematisk Udarbejdelse.
 4 R. }
 4. Kl. } Regning.
 3. Kl. }

Lørdag, d. 4. Juli.

8. 7. B. }
 6. Kl. }
 5. Kl. } Latinsk Stil.
 4. Kl. }
 3. Kl. }
 4. R. Regning.
 3. 7. Kl. }
 6. Kl. } Version.
 5 Kl. }

Mandag, d. 6. Juli.

8. 7. B. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).
 3. 7. B. }
 6. Kl. } Arithmetisk Udarbejdelse.

b. Den mundtlige Del. *)

Mandag, d. 6. Juli.

	a.	b.	c.
8.	5. Kl. Naturhistorie. T.	6. Kl. Religion. S.	4. Kl. Fransk. M.
12.	4. Kl. Dansk. Fr.	4. R. Tysk. Bl.	3. Kl. Dansk. S.

Tirsdag, d. 7. Juli.

	a.	b.	c.
8.	6. Kl. Geografi. B.	4. Kl. Religion. S.	3. Kl. Mathematik. C.H.
12.	7. B. Latin. B.	5. Kl. Historie. MH.	4. R. Dansk. S.

Onsdag, d. 8. Juli.

	a.	b.	c.
8.	(5. R. Dansk.)	4. Kl. Tysk. B.	4. R. Religion. Sø.
12.	6. Kl. Naturhistorie. T.	7. B. Græsk. R.	5. Kl. Religion. S.

Torsdag, d. 9. Juli.

	a.	b.	c.
8.			6. Kl. Tysk. Fr.
12.			3. Kl. Religion. S.

Fredag, d. 10. Juli.

	a.	b.	c.
8.			6. Kl. Fransk. M.
12.			1. Kl. Religion. Sø.

Lørdag, d. 11. Juli.

	a.	b.	c.
8.			2. Kl. Historie. MH.
12.			4. R. Geografi. T.

*) Prøverne afholdes i Lovsangssalen (a), 3. Klasse (b) og 5. Kl. (c). Prøven i Naturlære i Fysikstuen.

Mandag, d. 13. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. Mathe- matik. P.	4. Kl. Historie. MH.	2. Kl. Tysk. Fr.
12. 1. Kl. Natur- historie. T.	5. Kl. Tysk. B.	4. R. Mathema- tik. P.

Tirsdag, d. 14. Juli.

a.	b.	c.
8. 5. R. Historie. MH.	5. Kl. Latin. Fl.	3. Kl. Geografi. C II.
12. 4. Kl. Natur- historie. T.	7. B. Fransk og Engelsk. M.	1. Kl. Dansk. Sø.
3 4. R. Natur- historie. T.	2 Kl. Latin. Fr.	

Onsdag, d. 15. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	6. Kl. Græsk. R.	3. Kl. Tysk. B.
12. 2. Kl. Natur- historie. T.	5. Kl. Fransk. M.	4. Kl. Mathema- tik. C. II.

Torsdag, d. 16. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	5. Kl. Mathema- tik. C II.	3. Kl. Fransk. M.
12. 7. B. Natur- lære. P.	4. R. Engelsk. M.	1. Kl. Historie. Sø.

Fredag, d. 17. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	5. Kl. Geografi. MH.	2. Kl. Dansk. Fl.
12. 3. Kl. Natur- historie. T.	6. Kl. Historie. MH.	4. Kl. Græsk. R.

Lørdag, d. 18. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	3. Kl. Historie MH.	2 Kl. Religion. Sø.
12. 7. B. Mathe- matik. C II.	4. Kl. Latin. Fr.	1. Kl. Tysk. R.

Mandag, d. 20. Juli.

^{a.} 8. 7. B. Historie. MH. 12. 6. Kl. Latin. Fl. 3. 4. R. Historie. MH.	^{b.} 4. Kl. Geografi. T. 5. Kl. Græsk. Fr. 2. Kl. Geografi. C.H.	^{c.} 3. Kl. Latin. B. 1. Kl. Geografi. C.H.
---	---	---

Tirsdag, d. 21. Jul

9. Optagelsesprøve.
5. Lærermøde.

Onsdag, d. 22. Juli.

9. Bekjendtgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorpaa Sommerferien begynder.

Mandagen, d. 24. August Kl. 9 prøves de anmeldte Disciple, som maatte have været forhindrede i at møde Tirsdagen, d. 21. Juli. Samme Dags Eftermiddag Kl. 2 samles Lærere og Disciple for at begynde det ny Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger saavel som andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøver samt Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald med deres Nærværelse.

Roskilde i Juni 1868.

S. Povelsen.

Indbydelsesskrift
til
de offentlige Examina
i
Roskilde Kathedralskole

i Juni og Juli 1869.

1. Et Par Tilføjelser til de i Roskilde Kathedralskole benyttede Lærebøger i Naturlære af Adjunkt, Lieutenant Petersen.
2. Skoleefterretninger for 1868—69 af Rektor.

Roskilde,

H. A. Müllers Bogtrykkeri.

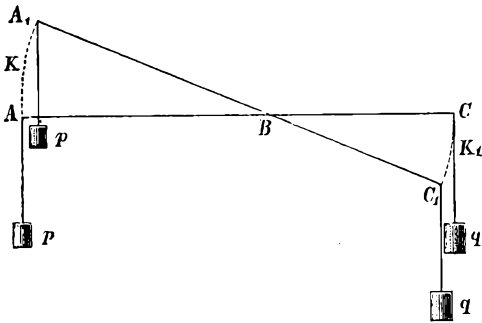
Et Par Tilføjelser

til de i Roskilde Kathedralskole
benyttede Lærebøger i Naturlære.

Ved Undervisningen i Naturlære i Roskilde Kathedralskole benyttes Ørsteds og Petersens Lærebøger. Paa den ene Side kan man imidlertid ikke i det Antal Timer, der gives til Naturlære-Undervisningen, medtage hver enkelt Paragraf. Paa den anden Side kan en Lærer ønske at behandle enkelte Partier enten lidt udførligere eller noget anderledes, end Bøgerne anviser. De aarlige Skoleefterretninger indeholde Fortegnelser over de Paragrafer, som forbigaaes. For at undgaa Diktat og dog give den samvittighedsfulde Discipel, der har Interesse for Naturlære og vil sikre sig en god Karakter, en Anvisning til nøjagtig at indskærpe sig ogsaa de enkelte Ting, som i Undervisningstimerne ere meddelte lidt anderledes end i Bøgerne, benytter jeg efter Rektors Opfordring gjerne den mig i dette Aars Skoleefterretninger tilbudte Plads til at samle de Tilføjelser og Forandringer, jeg benytter ved min Undervisning.

Vægtstangen, Vægtskaalen og Decimalvægten.

Fig. 1.

1. Naar man i Endepunkterne A og C (Fig. 1) af en ubøjelig, vægtløs ret Linie, der kan dreje sig om Punktet B , tænker sig anbragt to Vægte p og q , vil AC være i Ligevægt, naar de i A og C virkende Kræfter K og K_1 ere lige store. Kræfter maales imidlertid ved Bevægelsesmængderne, og man maa derfor have: $ph = qh_1$, eller $\frac{p}{q} = \frac{h_1}{h}$, idet h og h_1 betegne Hastighedsanlæggene i Punkterne A og C . Tænkes Linien AC drejet til Stillingen $A_1 C_1$, ville Punkterne A og C i samme Tid beskrive Buerne AA_1 og CC_1 , og man maa derfor have;

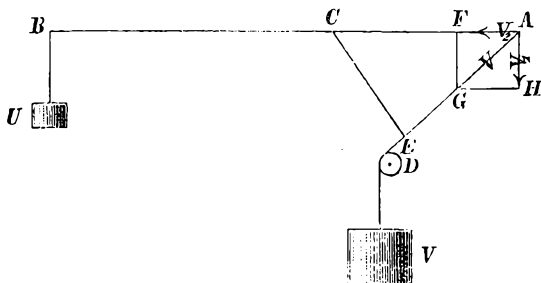
$$\frac{h_1}{h} = \frac{CC_1}{AA_1} = \frac{BC}{AB} = \frac{p}{q}.$$

Betingelsen for Ligevægt bliver altsaa:

$$\frac{p}{q} = \frac{BC}{AB} \text{ eller } p \cdot AB = q \cdot BC.$$

Er $BC = AB$, vil der være Ligevægt, naar $p = q$.

Fig. 2.

2. Bringes Vægten V (Fig. 2) ved Hjælp af en Tridse til at virke i en Retning AD , der ikke er lodret paa CA , kan Linien AG forestille denne Vægt. Ved istedenfor V at anbringe Vægtene V_1 og V_2 , hvis Størrelse og Virkeretning betegnes ved $AH \perp AC$ og $AF = GH \neq AC$, bliver Ligevægtsbetingelsen ikke forandret. Vægten V_2 vil blot udøve et Tryk i Hvilepunktet, og Betingelsen for Ligevægt bliver altsaa:

$$U \cdot BC = V_1 \cdot AC.$$

$$\text{Man har: } \frac{V_1}{V} = \frac{AH}{AG} = \frac{CE}{AC} \text{ altsaa: } V_1 = \frac{V \cdot CE}{AC},$$

hvilket, indsat i Betingelsesligningen for Ligevægt, giver:

$$U \cdot BC = V \cdot CE.$$

Vægtstangen vil altsaa være i Ligevægt, naar Produkterne af Masserne og deres sande Afstande fra Hvilepunktet ere lige store.

Betingelsen for Ligevægt vil nu være:

$$p \cdot CK + V \cdot B_1 N = (p + q) CF \quad (1)$$

Man har:

$$CK = OL = A_1 L + A_1 O = l \cos \alpha + e \sin \alpha$$

$$B_1 N = a \sin \alpha$$

$$CF = OM = A_1 M - A_1 O = l \cos \alpha - e \sin \alpha$$

Indsættes disse Værdier i Ligning (1) faas:

$$p \cos \alpha + p e \sin \alpha + V a \sin \alpha = p l \cos \alpha - p e \sin \alpha + q l \cos \alpha - q e \sin \alpha$$

$$\text{eller: } \sin \alpha [(2p + q)e + Va] = ql \cos \alpha, \text{ altsaa:}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{ql}{Va + e(2p + q)} \quad (2)$$

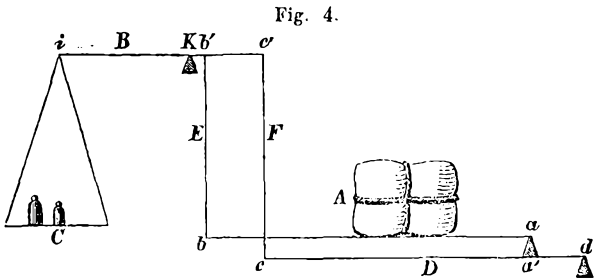
Af denne Formel ses, at Udslaget for en given Overvægt bliver stort, naar: 1) Vægtstangens Arme ere lange, 2) Vægtstangens Vægt er lille, 3) Tyngdepunktet og 4) Ophængningslinien ligge nær ved Hvilepunktet, 5) de vejende Gjenstande have en lille Vægt. Den sidste Størrelse er man i Reglen ikke Herre over. I enkelte Tilfælde — ved Vægtfyldebestemmelser f. Ex. — kan man dog tage Hensyn dertil.

Er $e=0$, faar man det specielle Tilfælde, at Skaalernes Ophængningslinie gaar gennem Hvilepunktet, og dette giver:

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{ql}{Va} \quad (3)$$

Er e negativ \circ : Skaalernes Ophængningslinie ligger over Hvilepunktet, maa $Va > e(2p + q)$. Er nemlig $Va \leq e(2p + q)$, bliver $\alpha \geq 90^\circ \circ$: Vægtskaalen vil stille sig lodret eller slaa over. Betingelsen:

$Va > e(2p+q)$ viser, at en Vægtskaal ikke kan bruges til Vejning af tungere Gjenstande, naar Ophængningslinien ligger over Hvilepunktet. — Er e negativ maa α være positiv \therefore Tyngdepunktet af Vægtskaalen ~~maaa~~ ligge under Hvilepunktet, naar Ophængningslinien for Skaalerne ligger over Hvilepunktet.

4. Hosstaaende Fig. 4 viser Grundtanken i Decimalvægten. ic_1 er en Vægtstang, der kan dreje sig om Punktet K . cd er en énarmet Vægtstang, hvis ene Endepunkt hviler paa et fast Underlag d , og hvis andet Endepunkt i c griber ind i en fra Kc_1 nedhængende Stang, der er bevægelig i Punkterne c og c_1 . ab er en anden énarmet Vægtstang, hvis ene Endepunkt a hviler paa cd , og hvis andet Endepunkt b griber ind i en anden ligeledes fra Kc_1 nedhængende Stang, der er bevægelig i Punkterne b_1 og b .

Sættes nu $Kb_1 = \frac{1}{10} iK$; $Kb_1 = \frac{1}{3} Kc_1$ samt $a_1 d = \frac{1}{3} cd$, vil den paa ba liggende Vægt A kunne holdes i Ligevægt ved paa Skaalen C at lægge et Vægtlod, der har en 10 Gange saa ringe Vægt. Skjønt Vægten A nemlig bæ-

res dels af Punktet b , dels af Punktet a , vil Ligevægtsbetingelsen dog være den samme, som hvis hele Vægten A var anbragt i Punktet b ; thi betegnes den i a virkende Vægt ved x , svarer denne til en Vægt af $\frac{1}{5} x$ i c (fordi $cd = 5 ad$), der igjen svarer til en Vægt x i b (fordi $Kc_1 = 5 Kb_1$). Er altsaa $Kb_1 = \frac{1}{10} iK$, maa de statiske Momenter være lige store, naar $v = \frac{1}{10} A$. Det er altsaa ogsaa ligegyldigt, paa hvilket Sted af ba Vægten A anbringes.

Fig. 5.

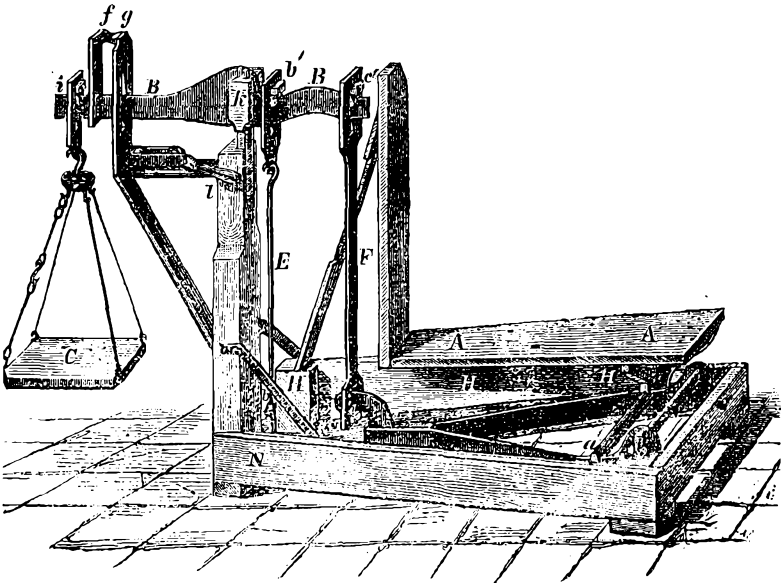

Fig. 5 vil yderligere anskueliggjøre Decimalvægtens praktiske Indretning.

Decimalvægten bruges navnlig til Vejning af tunge og store Gjenstande, fordi man let kan faa disse anbragte.

Højdemaaling.

Barometrets Anvendelse til Højdemaaling grunder sig derpaa, at Kviksølvet maa staa desto lavere, jo højere man bringer Barometret op i Luften, og at man kan finde en Relation mellem Højden af det Luftlag, hvorigjennem man stiger, og det Stykke, Kviksølvet derved kommer til at synke.

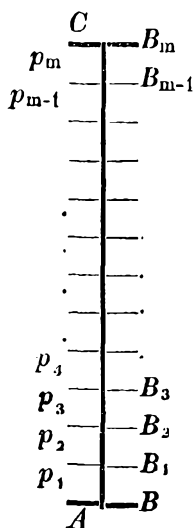
Hvis Luftens Vægtfylde gennem hele Højden var uforandret, vilde den nævnte Relation være meget simpel; man maatte da nemlig have: Luftsøjle's Højde forholder sig til Barometerstandens Formindskelse, som Kviksølvets Vægtfylde forholder sig til Luftens Vægtfylde, eller, naar de nævnte Størrelser henholdsvis betegnes ved: h , b , F og f , maatte man have:

$$\frac{h}{b} = \frac{F}{f}$$

Var altsaa Kviksølvets Vægtfylde f. Ex. 10517 Gange saa stor som Luftens Vægtfylde, skulde man blot multiplicere Forskjellen imellem Barometerstanden paa to Steder med 10517 for at finde, hvormeget det ene Sted laa højere end det andet.

Atmosfærens Vægtfylde aftager imidlertid, jo højere man stiger, og derfor vilde ovenstaaende Proportion ikke give et endog blot nogenlunde rigtigt Resultat. Eftersom f nemlig betegnede Luftens Vægtfylde paa det nederste eller øverste Steds vilde den beregnede Afstand imellem dem blive for lille eller for stor,

En nøjagtigere Formel faas ved følgende Betragt-

ning. Forestiller AC den Højde, der skal maales, kan man tænke sig denne delt i saa smaa Dele, at Lufttrykket og Luftens Vægtfylde ikke forandres kjendelig indenfor den Højde, der ligger mellem to paa hinanden følgende Delingspunkter. Lad disses Afstand være 1 Meter; lad B betegne Lufttrykket ved A ; B_1 Lufttrykket i 1 Meters Højde derover; B_2 Lufttrykket i 2 Metres Højde o. s. v. og endelig B_m Lufttrykket ved C , idet Afstanden fra A til C udtrykkes ved m Metre. — Lad fremdeles $p_1 p_2 p_3 \dots p_m$

betegne Luftens Vægtfylde i de m forskjellige Luftlag. Tænkes saa endelig for Simpelheds Skyld Temperaturen overalt at være 0° , saa maa ovenstaaende Proportion gjælde for hvert enkelt Luftlag, og man har altsaa:

$$\frac{B - B_1}{1} = \frac{p_1}{13,596}.$$

p_1 bestemmes ifølge § 204 af Proportionen

$$\frac{p_1}{0,001293} = \frac{B}{0,76}, \text{ altsaa faar man:}$$

$$B - B_1 = \frac{0,001293 \cdot B}{0,76 \cdot 13,596}, \text{ hvoraf:}$$

$$B_1 = B \left(1 - \frac{0,001293}{0,76 \cdot 13,596} \right) \text{ eller, naar } \frac{0,001293}{0,76 \cdot 13,596} \text{ beteg-$$

nes med q : $B_1 = B(1-q)$.

For det næste Luftlags Vedkommende faar man:

$$\frac{B_1 - B_2}{1} = \frac{p_2}{13,596} \text{ og } \frac{p_2}{0,001293} = \frac{B_1}{0,76} \text{ altsaa:}$$

$$B_1 - B_2 = \frac{0,001293 \cdot B_1}{0,76 \cdot 13,596}, \text{ hvoraf}$$

$$B_2 = B_1 \left(1 - \frac{0,001293}{0,76 \cdot 13,596}\right) = B_1 (1 - q) = B(1 - q)^2.$$

Ved at fortsætte samme Betragtning faar man:

$$B_3 = B_2 (1 - q) = B(1 - q)^3$$

$$B_4 = B_3 (1 - q) = B(1 - q)^4$$

$$\vdots \quad \quad \quad \vdots \quad \quad \quad \vdots$$

$$B_m = B_{m-1} (1 - q) = B(1 - q)^m.$$

I Ligningen $B_m = B(1 - q)^m$ er m den eneste ubekjendte, idet B og B_m kunne maales, altsaa faar man:

$$m = \frac{\log B_m - \log B}{\log (1 - q)}.$$

Denne Formel giver heller ikke Højden nøjagtig; thi man maa tage Hensyn til Luftens Temperatur og Fugtighedsforhold og endelig til den Omstændighed, at Kviksølvets Tyngde ikke er den samme i forskellige Højder paa samme Sted af Jorden, ligesom den heller ikke er den samme i samme Højde paa forskellige Steder af Jorden.

Den galvaniske Strøms kemiske Virkninger.

1. Ethvert i Naturen forekommende Stof er enten et Grundstof eller et sammensat Legeme. Et kemisk Grundstof er et saadant Stof, som man endnu ikke ved noget Middel har været istand til at adskille i uens-

artede Bestanddele. Et sammensat Legeme er en Forbindelse af Grundstoffer. I Kemien afhandles de forskjellige Grundstoffers og de forskjellige sammensatte Legemers Egenskaber samt Lovene for de sidstes Sammensætning og Adskillelse.

Den kemiske Kraft, hvorved kemiske Forbindelser dannes, kaldes Affinitet. Imellem forskjellige kemiske Stoffer er der en forskjellig Affinitet, saa at altsaa visse Grundstoffer og visse sammensatte Legemer lettere indgaa Forbindelse indbyrdes end andre.

Ved Dannelsen af enhver kemisk Forbindelse udvikles der Varme, og efter en nyere Theori — den thermo-kemiske Theori — maales Stoffernes Affinitet ved Størrelsen af denne Varme.

Efter en ældre Theori — den elektro-kemiske Theori — bestemmes derimod Affiniteten ved Størrelsen af en elektrisk Forskjel mellem Stofferne. Man ordner disse, navnlig Grundstofferne, i en Række med den Egenskab, at et bestemt Led i Rækken kan betragtes som positivt i Sammenligning med alle de foregaaende og negativt i Sammenligning med alle de efterfølgende, og Affiniteten mellem to Stoffer er desto større, jo længere de ligge fra hinanden i Rækken. Følgende Grundstoffer give et Exempel paa saadan en Række: Ilt — Klor — Svovl — Brint — Kvælstof — Fosfor — Kulstof — Guld — Jern — Barium — Natrium — Kalium. Ilt er negativ og Kalium positivt i Forhold til alle de andre. Svovl er positivt i Forhold til Klor, negativt i Forhold til Brint. Denne Theori kan ganske vist ikke fuldstændig gjen-

nemføres, men ved at gaae ud fra den, opfattes lettest de allerførste Grundelementer af Kemien.

Man antager for Øjeblikket 64 Grundstoffer, men ifølge den givne Definition er der en Mulighed for, at der kan være enten flere eller færre. De inddeles i Metaller og Metalloider; i den ovenforstaaende Række regnes de 7 første til Metalloiderne. De fleste Grundstoffer ere ved almindelig Temperatur faste. Kviksølv er flydende; Ilt, Brint og Kvælstof ere luftformige. Sølv, Guld og Platin kaldes ædle Metaller, fordi de have en ringe Affinitet til Ilt; de øvrige Metaller kaldes uædle, fordi de have en større Affinitet til Ilt.

De mindst sammensatte kemiske Stoffer dannes ved Forbindelse af 2 Grundstoffer og kunne kaldes Forbindelser af 1ste Orden. Deres Sammensætning kan betegnes ved den almindelige Formel N, P , idet N betegner et negativt Grundstof og P et positivt. I de vigtigste Forbindelser af 1ste Orden dannes det negative Led enten af Ilt, Klor eller Svovl, og benævnes de derefter henholdsvis: Ilt-er, Klor- eller Svovlforbindelser. Alle disse deles igjen i: ¹) indifferente eller neutrale Forbindelser, ²) Syrer (Oversyre, Undersyre, Syrling, Undersyrling), ³) Baser. I en neutral Forbindelse have de to Grundstoffers modsatte Karakterer ophævet hinanden; Ex.: Vand = Ilt + Brint; Kjøkkensalt = Klor + Natrum. En Syre har en negativ Karakter og kaldes en stærk Syre (Svovlsyre = Svovl + Ilt; Salpetersyre = Kvælstof + Ilt) eller en svag Syre (Kulsyre = Kul + Ilt), eftersom den negative Karakter er stærkere eller mindre stærkt fremtræ-

dende. En Base har en positiv Karakter, og analogt med Syrer kan f. Ex. Kali = Kalium + Ilt og Natron = Natrium + Ilt kaldes stærkere Baser, medens de øvrige kaldes svagere Baser. Ex.: Kobberilte = Kobber + Ilt; Zinkilte = Zink + Ilt.

De fleste Grundstoffer kunne indgaa Forbindelser med hinanden, og af to bestemte Grundstoffer kan der dannes flere forskellige Forbindelser, idet de kunne forene sig i flere forskellige Vægtforhold. En bestemt Forbindelse indeholder imidlertid altid Stofferne i de samme Vægtforhold. Svovlsyre vil saaledes altid bestaa af 200 Vægtdele Svovl og 300 Vægtdele Ilt; Svovlsyring af 200 Vægtdele Svovl og 200 Vægtdele Ilt.

Ligesom der af et negativt og et positivt Grundstof kan dannes en kemisk Forbindelse, saaledes kan der ogsaa af en negativ og en positiv Forbindelse af 1ste Orden — en Syre og en Base — dannes en ny Forbindelse. De Stoffer, som ere sammensatte paa denne Maade, kaldes i Kemien med et fælles Navn Salte og kunne altsaa betragtes som Forbindelser af 2den Orden. Saltenes Sammensætning kan betegnes ved den almindelige Formel S, B , idet S betegner en Syre og B en Base. Ex.: Kobbervitriol = Svovlsyre + Kobberilte; Zinkvitriol = Svovlsyre + Zinkilte; Salpeter = Salpetersyre + Kali; Kridt = Kulsyre + Kalk.

Ved Dannelsen af Salte er det ogsaa visse bestemte Vægtforhold af Syrerne og Baserne, der forbinde sig med hinanden. For at danne f. Ex. Kob-

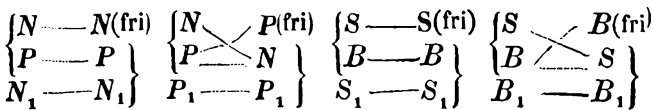
bervitriol, maa en vis bestemt Vægt Svovlsyre forbinde sig med en vis bestemt Vægt Kohberilte. Et Salt kaldes et neutralt Salt, naar Syrens og Basens modsatte Karakterer ophæve hinanden, et surt Salt, naar Syrens negative Karakter er den stærkeste, og et basisk Salt, naar Basens positive Karakter er den stærkeste.

To Salte kunne igjen indgaa Forbindelse med hinanden. Legemer, der ere sammensatte paa denne Maade, kaldes Dobbeltsalte og kunne betragtes som Forbindelser af 3die Orden. Dobbeltsaltene Sammensætning kan betegnes ved den almindelige Formel: $SB + S_1B_1$, hvori dog S kan være $= S_1$ og $B = B_1$. Et Exempel paa en saadan Forbindelse er Allun = (Svovlsyre + Kali) + (Svovlsyre + Aluminiumilte).

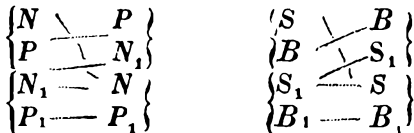
Af det udviklede ser man, at der maa existere en stor Mængde kemiske Forbindelser. Deres Antal begrænses dog dels ved den kemiske Lov, der imidlertid har mange Undtagelser, at kun Forbindelser af samme Orden kunne indgaa nye Forbindelser, dels ved den før nævnte kemiske Lov, at Stofferne kun indgaa Forbindelser efter bestemte simple Vægtforhold. Overskueligheden af Kemiens store Materiale lettes tilmed derved, at Stofferne kunne sammenfattes i større og mindre Grupper med en fælles Hovedkarakter. Hertil kommer, at kun et forholdsvis ringe Antal af Grundstofferne og deres Forbindelser have en saadan Udbredelse og Anvendelse, at de faa en mere almindelig Betydning.

Da den kemiske Proces, der foregaar, naar forskjellige kemiske Stoffer bringes i Berøring med

hverandre, afhænger af den kemiske Affinitet, vil der i Reglen samtidig med, at der dannes nye Forbindelser, ske en Adskillelse (Dekomposition) af ældre. Er det kun ét Led af en Forbindelse, der løsrives for at forenes med et andet Stof, hvortil det har større Affinitet, siger man, at der sker en enkelt Dekomposition. En saadan kemisk Proces kan, idet de følgende Betegnelser have den tidligere Betydning, anskueliggjøres saaledes:

Virker derimod to ensartet sammensatte Stoffer paa en saadan Maade paa hinanden, at det ene Stofs positive Led forbinder sig med det andets negative Led og omvendt, kaldes Virkningen en dobbelt Dekomposition. En saadan kemisk Proces kan anskueliggjøres saaledes:

2. Naar galvaniske Strømme ledes gennem kemisk sammensatte Stoffer, blive disse i Reglen dekomponerede, men Virkningerne kunne være meget forskellige.

Lader man en tilstrækkelig stærk Strøm gaa gennem

Forbindelser af 1ste Orden, blive disse som oftest adskilte i deres to Grundstoffer; det negative Led samler sig ved den positive Pol og det positive Led ved den negative Pol. Saaledes bliver f. Ex. Vand adskilt i Ilt og Brint; smeltet Klorbly i Klor og metallisk Bly; Kali i Kalium og Ilt; Natron i Natrium og Ilt. Strømmens Virkning paa de to sidste Stoffer har en særegen Betydning, idet Davy i Begyndelsen af dette Aarhundrede derved beviste, at den tidligere Antagelse, at Kali og Natron vare Grundstoffer, var urigtig.

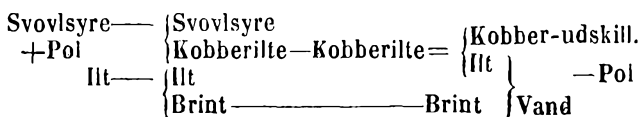
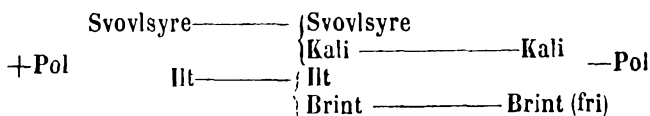
Gaar Strømmen gennem en Opløsning af Kali eller Natron i Vand, faar man ikke metallisk Kalium eller Natrium, men Baserne ville udekomponerede samle sig ved den negative Pol, og man vil ved samme Pol faa en Brintudvikling, hvorimod der kommer en Iltudvikling ved den positive Pol.

Leder man Strømmen gennem Vand, som indeholder f. Ex. Svovlsyre, vil denne samle sig ved den positive Pol, og der vil komme en Iltudvikling ved samme Pol og samtidig en Brintudvikling ved den negative Pol.

Ledes Strømmen gennem en Opløsning af Salte, kunne Virkningerne igjen blive forskjellige. Indeholder Opløsningen et Salt med en af de stærke Baser: Kali eller Natron, faar man Syren tilligemed Ilt ved den positive Pol og Basen tilligemed Brint ved den negative Pol. Indeholder Opløsningen derimod et Salt med andre Metalbaser, faar man i de fleste Tilfælde atter Syren og Ilten ved den positive Pol, men det rene Metal og ingen Brint ved den negative Pol.

Denne ved første Øjekast noget besynderlige Uoverens-

stemmelse i Dekompositionen af ensartede Forbindelser kan dog hæves ved at tænke sig, at der i sidste Tilfælde, efter at den galvaniske Strøm har virket, indtræder en særlig kemisk Virkning, som udebliver i første Tilfælde, fordi der er en forskjellig indbyrdes Affinitet mellem de tilstedeværende Stoffer. Følgende skematiske Fremstillinger af Virkningerne paa svovlsurt Kali og svovlsurt Kobberilte ville nærmere anskueliggjøre, hvorledes man kan tænke sig Forholdene.

3. Man kan nu ogsaa forklare Forskjellen i Strømmens Varighed ved de ukonstante og konstante Batterier.

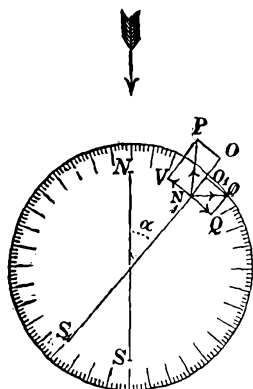
I et almindeligt Bægerapparat, hvor baade Zinkpladen og Kobberpladen ere nedsænkede i fortyndet Svovlsyre, vil Strømmen strax bevirke en kemisk Dekomposition; der kommer Svovlsyre og Ilt ved den positive Pol og Brint ved den negative. Ifølge Polarisationsfænomenerne maa der imidlertid derved frembringes en Polarisationstrøm, som maa løbe i modsat Retning af Hovedstrømmen og altsaa svække denne. Hertil kommer snart en ny Virkning, som aldeles vil standse Strømmen. Den ved Zinkpladen udviklede Ilt

vil nemlig indgaa kemisk Forbindelse med Zinken og danne Zinkilte, der igjen som Base vil indgaa en kemisk Forbindelse med Svovlsyren og danne svovlsurt Zinkilte. Efter nogen Tids Forløb kommer altsaa Strømmen til at gaa gjennem en Væske, som indeholder Zinkvitriol; men, naar dette sker, vil, som tidligere vist, Saltet dekomponeres; man faar metallisk Zink udfældt paa den negative Pol; Kobberpladen bliver bedækket med et tyndt Zinklag, og Forholdet bliver det samme, som om der i Væsken var nedsat to Zinkplader — Strømmen maa ophøre.

Ved Konstruktionen af et konstant Batteri maa altsaa disse to Virkninger, Polarisationen og Zinkafsætningen hæves. I Daniells Batteri hæves Polarisationen derved, at den Brint, der ved det almindelige Bægerapparat afsatte sig paa Kobberpladen, her indgaar kemisk Forbindelse med Kobberiltets Ilt og danner Vand; man faar en uskadelig Kobberafsætning paa Kobberpladen istedenfor den tidligere Brintudvikling. I Groves og Bunsens Batterier vil der heller ikke kunne afsætte sig Brint ved den negative Pol; thi Brinten vil berøve Salpetersyren noget af dens Ilt og danne Vand. Zinkafsætningen forhindres i alle 3 Batterier derved, at Væsken, der efter nogen Tids Forløb kommer til at indeholde Zinkvitriol, ved Lercylindren afholdes fra at komme i Berøring med den negative Pol.

Tangentboussole.

Fig 6.

Tangentboussole's Anvendelse kan forklares saaledes:

Hosstaaende Figur forestiller den horizontale Skive med Magnetnaalen. Den lodrette Ring er udeladt, men man maa tænke sig Strømmen over Skiven løbe i den Retning, Pilen viser. Magnetnaalen vil da bringes i Stillingen N_1S_1 , der danner Vinklen α med den tidligere Stilling.

Jordmagnetismen vil stræbe at drage Naalen mod Nord med en Kraft T , der fremstilles ved $N_1P \perp NS$. Opløses denne i Kræfterne $N_1V \perp N_1S_1$ og N_1O i Forlængelsen af N_1S_1 , maa N_1O blive ophævet af en modsat Kraft ved Sydpolen, medens Kraften, der fremstilles ved N_1V , vil stræbe at drage Magnetnaalen tilbage i Meridianens Plan.

Strømmen vil stræbe at drive Nordpolen mod Øst med en Kraft S , der fremstilles ved $N_1O \perp NS$. Opløses denne i Kræfterne $N_1Q \perp N_1S_1$ og N_1O_1 i Forlængelsen af N_1S_1 , vil ogsaa her N_1O_1 blive ophævet af en modsat Kraft ved Sydpolen, medens Kraften, der fremstilles ved N_1Q , vil frembringe Udslaget α .

Staar Naalen stille i Stillingen S_1N_1 , maa man have:

$$N_1V = N_1Q \text{ eller:}$$

$$T \sin \alpha = S \cos \alpha \text{ eller:}$$

$$S = T \operatorname{tg} \alpha. \quad (1)$$

Frembringer nu en anden Strøm en anden Udslagsvinkel α_1 , vil man ved at anstille samme Betragtning faa:

$$S_1 = T \operatorname{tg} \alpha_1. \quad (2)$$

Dividerer man Ligning ⁽¹⁾ med ⁽²⁾, faar man altsaa:

$$\frac{S}{S_1} = \frac{\operatorname{tg} \alpha}{\operatorname{tg} \alpha_1}$$

Den elektriske Telegraf.

Den elektriske Telegraf er en af Elektromagnetismens vigtigste praktiske Anvendelser. Den har mange forskjellige Former, men den Form, der almindeligst bruges, er den saakaldte Skrivetelegraf, opfunden af Amerikaneren Morse.

Paa det Sted, hvorfra Telegrammet skal afsendes, opstilles et elektrisk Batteri; paa det Sted, hvor Telegrammet skal modtages, anbringes en Elektromagnet, og den Ledningstraad, der skal slutte Batteriet, føres omkring denne. Paa Afsendelsesstedet maa man med vilkaarlige smaa Mellemrum paa en egen praktisk Maade kunne slutte og afbryde Strømmen; paa Modtagelsesstedet maa man paa en egen Maade kunne benytte Jernets momentane Bevægelse og Gjengivelse af Magnetisme. Man kan da, selv om Stederne ligge mange Mile fra hinanden, give forstaaelige Signaler fra det ene til det andet.

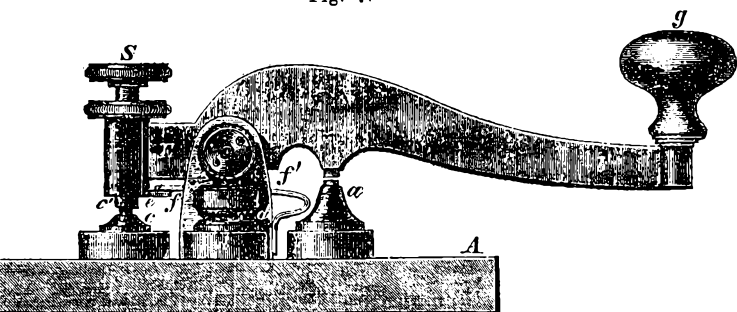
Det Batteri, man bruger, maa efter Ohms Lov bestaa af mange, men smaa Elementer; jo længere Afstand der er imellem Stationerne, desto flere Elementer maa der bruges.

Ledningstraaden anbringes saavidt muligt i Luf-

ten; den er da af galvaniseret Jern og behøver kun at være isoleret paa de Steder, hvor den bliver fastgjort til Pæle, Træer, Bygninger e. desl. Skal Traaden anbringes i Vand, er den i Reglen af Kobber og maa da være meget omhyggelig isoleret ved at omgives med forskellige Lag af Guttapercha, Hamp og Jerntraade. I 1838 gjorde Steinheil den vigtige Opdagelse, at Jorden kan gjøre Tjeneste som Leder, og at man derved kan spare det halve af den ellers nødvendige Ledningstraad. Man nedgraver en Metalplade paa Afsendelsesstedet og en anden paa Modtagelsesstedet; man sætter den første i Forbindelse med den ene af Batteriets Poler, og den sidste i Forbindelse med Ledningstraaden, der maa udgaa fra den anden Pol.

Strømmens momentane Afbrydelse og Slutning sker ved den saakaldte Nøgle, hvis Indretning ses af hosstaaende Fig.

Fig. 7.

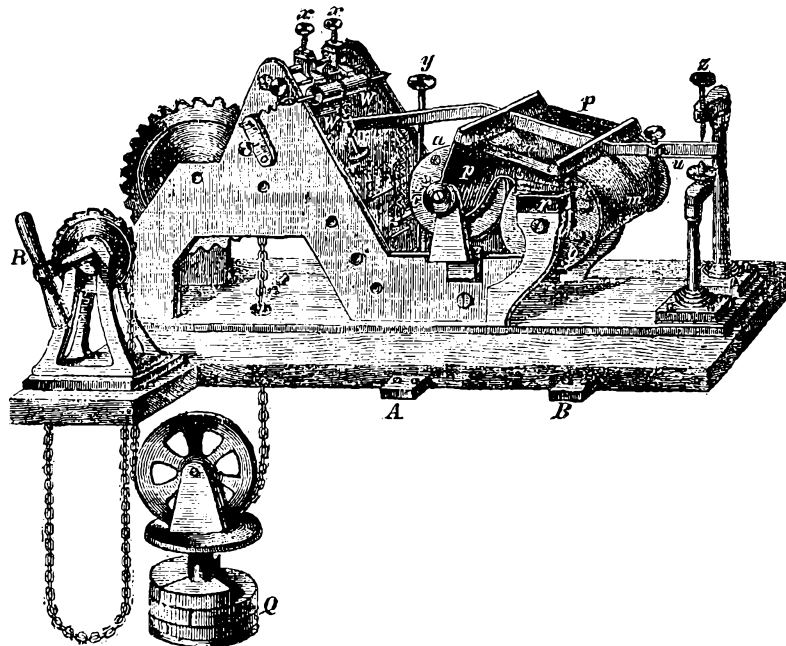

AA er en Plade af et isolerende Stof; Sg er en toarmet Vægtstang, der kan dreje sig ved den lodrette Støtte dB , og sættes i Forbindelse med Ledningstraaden; Knappen a staar i ledende Forbindelse med Bat-

teriet, og Knappen c staar i ledende Forbindelse med en Jordplade. Naar a_1 ved et Tryk paa et isolerende Haandgreb g bringes i Berøring med a , er Strømmen sluttet, og Nøglen siges at være »lukket»; naar Fjedren ff_1 holder c_1 i Berøring med c , er Strømmen afbrudt, og Nøglen siges at være »aaben». Man ser altsaa, at man ved skiftevis at lukke og aabne Nøglen med vilkaarlige Mellemlum kan slutte og afbryde Strømmen.

Paa Modtagelsesstedet tydeliggjøres de fra Afsendesstedet ved Benyttelsen af Nøglen givne Signaler ved et saakaldet Skriveapparat, hvis praktiske Indretning ses af Fig. 8.

Fig. 8.

Den venstre Del forestiller et Urværk, hvorved Valserne V dreies rundt. Ved at bringe disse i en passende Afstand fra hinanden og føre en smal Papirstrimmel imellem dem, vil denne kunne trækkes med en jevn Bevægelse fra højre til venstre. m og m_1 ere to horizontalt liggende Elektromagneter. m_1 er paa begge Ender forsynet med et fastliggende Anker r ; m er ligeledes forsynet med et Anker p , men dette er af en anden Form og bevægeligt. p og r maa ved den galvaniske Strøm faa modsat Magnetisme og ville altsaa tiltrække hinanden. Paa p anbringes Vægtstangen u V , hvis ene Ende ved en Spiralfjeder f trækkes nedad. Ved V anbringes en fin Spids, der kan frembringe Mærker i den omtalte Papirstrimmel — Streger eller Prikker, eftersom Spidsen i længere eller kortere Tid er i Berøring med Papiret, altsaa, eftersom Elektromagneten er længere eller kortere Tid magnetisk, eller eftersom man trykker længere eller kortere Tid paa Nøglen. Danner man sig nu et Bogstavsystem ved bestemte Kombinationer af Streger og Prikker, ser man let, hvorledes Personer, selv i store Afstande, kunne gjøre sig forstaaelige for hinanden.

Paa Modtagelsesstedet findes endnu et meget vigtigt Apparat, det saakaldte Relais (Fig.9), hvorved man afhjælper den Ulempe, at den omtalte Strøm ved at gaa igjennem den lange Ledning maa svækkes saa betydelig, at den ikke kan gjøre Elektromagneten saa kraftig magnetisk, at Spidsen kan danne tilstrækkelig tydelige Mærker i Papirstrimlen. Relaiset er en Vinkelvægtstang, der kan sættes i Bevægelse ved selv en meget

3, opfyldes de to første Fordringer. Stilles Proppen mellem 1 og 2, opfyldes den tredie Fordring, og anbringes Proppen slet ikke eller, hvad der bliver det samme, anbringes den i det i dette Øjemed i 3 anbragte Hul, opfyldes den fjerde Fordring. Staar Proppen mellem 1 og 2, siges Stationen at »være stillet til Gennemgang«; anbringes Proppen i Hullet i 3, siges Stationen »at være stillet til Medlæsning«.

Legemers Udvidelse ved Varmen.

1. De ved de forskjellige Thermometre benyttede Maalestokke ligesom ogsaa de følgende Udvidelsesbestemmelser grunde sig paa den Forudsætning, at et Legemes Udvidelse ved Varmen er proportional med Forøgelsen af Varmegraden.

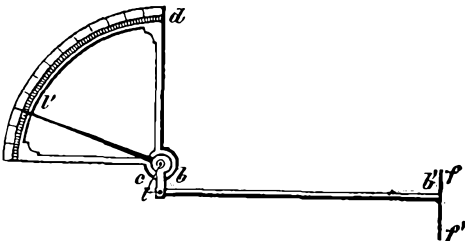
Man antager, at denne Forudsætning er rigtig, naar der er Tale om Luftarter, men naar der er Tale om flydende eller faste Legemer, er den derimod ikke fuldkommen rigtig. For Vinaands og Kviksølvs Vedkommende bevises dette derved, at to almindelige Thermometre med disse Væsker, selv om de vise samme Varmegrad ved Frysepunktet og Kogepunktet, ikke ville vise samme Varmegrad ved en mellemliggende Temperatur. De Fejl, man begaar ved at se bort fra disse Forhold, ere dog saa smaa, at man i Reglen ikke behøver at tage Hensyn til dem.

Det kan ofte være af Vigtighed at kunne beregne Legemers Udvidelse ved givne Varmeforhøjelser, og derfor angiver man bestemte Udvidelseskoefficien-

ter for de forskjellige Legemer. Tager man blot Hensyn til Legemets Udvidelse i Længden, benytter man Længdeudvidelseskoefficienten, og man forstaar derved: Forholdet mellem Længdeudvidelsen ved en Varmeforøgelse af 1° og Længden ved 0° . Tager man Hensyn til Udvidelsen af Legemets Rumfang, benytter man Rumfangsudvidelseskoefficienten, og man forstaar derved: Forholdet mellem Rumfangsudvidelsen ved en Varmeforøgelse af 1° og Rumfanget ved 0° .

2. Faste Legemer udvide sig meget ubetydelig ved Varme, men man kan ved en Mængde Forsøg overbevise sig om, at dette dog virkelig sker. Naar saaledes en Metalkugle ved en vis Temperatur netop kan gaa gennem en Ring, vil dette ikke kunne ske, naar Kuglen bliver opvarmet. Naar Smeden anbringer en gloende Jernskinne om et Hjul, vil denne i kold Tilstand slutte meget tæt til Hjulet, selv om den ved Anbringelsen sluttede mindre tæt.

Fig. 12.

Længdeudvidelsen af et fast Legeme kan maales ved følgende Apparat. En Stang af det Legeme, der skal undersøges, anbringes, som Fig. viser, saaledes, at den

kun kan udvide sig til den ene Side og støder der mod den korte Arm af en Vinkelvægtstang. Opvarmes nu Stangen, vil Armen beskrive en Bue, hvis Størrelse aflæses paa den i dette Øjemed anbragte Skive. Betegnes den til Buen svarende Vinkel ved β , Længden af den korte Vægtstangsarm ved a og Længdeudvidelsen ved u_t , har man:

$$u_t = a \sin \beta.$$

Har Stangen modtaget en Varmeforhøjelse af t^0 , betegnes dens Længde ved 0^0 ved l_0 , samt Længdeudvidelseskoefficienten ved α , har man:

$$\alpha = \frac{a \sin \beta}{l_0 t}$$

Er α bestemt, kan man finde enten Længden ved 0^0 eller Længden ved t^0 (l_t), naar en af dem er given. Man har nemlig:

$$l_t = l_0 + u_t = l_0 + l_0 \alpha t = l_0 (1 + \alpha t) \text{ og omvendt:}$$

$$l_0 = \frac{l_t}{(1 + \alpha t)}.$$

Rumfangsudvidelseskoefficienten bestemmes i Reglen ikke direkte. Man kan nemlig bevise, at denne med stor Tilnærmelse er 3 Gange saa stor som Længdeudvidelseskoefficienten. Beviset, herfor er meget letfatteligt for de Legemers Vedkommende, hvis Rumfang beregnes efter de i Stereometrien udviklede Formler. Betegnes saaledes Længderne af f. Ex. et retvinklet Parallelopipedums Kanter ved 0^0 ved a_0 , b_0 og c_0 , Rumfanget ved 0^0 og t^0 ved V_0 og V_t , samt Længde- og Rumfangsudvidelseskoefficienterne ved α og β , ville

Kanterne i V_t være: $a_0(1+\alpha t)$, $b_0(1+\alpha t)$ og $c_0(1+\alpha t)$.
og man maa have:

$$V_t = V_0(1+\beta t) = V_0(1+\alpha t)^3 = V_0(1+3\alpha t+3\alpha^2 t^2+\alpha^3 t^3)$$

Heri er α et meget lille Tal, og man kan derfor uden at begaa stor Fejl bortkaste de Led, som indeholde α^2 og α^3 , og man faar da:

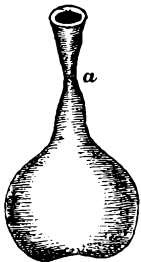
$$V_0(1+\beta t) = V_0(1+3\alpha t), \text{ hv\u00f8raf f\u00f8lger:}$$

$$\beta = 3\alpha.$$

Har man ved Fors\u00f8g fundet, at f. Fx. Glassets L\u00e6ngdeudvidelseskoefficient er 0,0001, vil en Stang, som ved 0° er 100 Tommer lang, ved 100° v\u00e6re 101 Tomme lang. Man regner, at Rumfangsudvidelseskoefficienten er 0,0003, og et Glas, som ved 0° rummer 100 Kubiktommer, vil altsaa ved 100° rumme 103 Kubiktommer.

3. Eftersom man ved Bestemmelsen af en V\u00e6skes Udvidelse tager Hensyn til Udvidelsen af det Kar, hvori V\u00e6sken er, eller ikke, bestemmer man den absolute eller tilsyneladende Udvidelse. V\u00e6sker udvide sig forholdsvis mere end faste Legemer, men Forskjellen mellem disse to Udvidelser kan dog faa Betydning.

Fig. 13.

Til Bestemmelse af den tilsyneladende Udvidelseskoefficient kan man benytte en Flaske (Fig 13), som paa et bestemt ved et s\u00e6rligt M\u00e6rke a betegnet Sted er gjort meget sn\u00e6ver.

Man fylder Flasken med den V\u00e6ske, der skal unders\u00f8ges, uds\u00e6tter den for en Temperatur af 0° og bort-

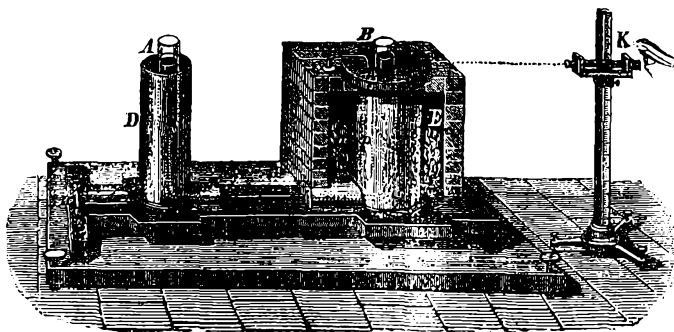
tager den over Mærket staaende Del af Væsken. Ved at veje den fyldte Flaske og derfra trække Vægten af den tomme Flaske, bestemmer man Vægten (P_0) af den tilbageblevne Del. Flasken opvarmes derpaa til f. Ex. t^0 ; man borttager atter den Væskemængde, der staar over Mærket, og bestemmer atter Vægten (P_t) af det, der nu er tilbage. Tager man intel Hensyn til Flaskens Udvidelse, saa indtage Vægtene P_0 og P_t samme Rumfang. Betegnes dette ved V , samt Væskens tilsyneladende Udvidelseskoefficient ved α , maa man til den sidstes Bestemmelse have Ligningen:

$$\frac{P_0}{P_t} = \frac{V(1+\alpha t)}{V} = 1 + \alpha t.$$

Tænker man sig nemlig Vægten P_0 , der ved 0^0 har Rumfanget V , opvarmet til t^0 , uden at der tages noget bort, maa Rumfanget blive $V(1+\alpha t)$, hvorimod Vægten bliver uforandret. Væskemassen P_0 har da den samme Temperatur og altsaa ogsaa samme Vægtfylde som Væskemassen P_t , og Vægtene af to Væskemængder, som have samme Vægtfylde, maa forholde sig som Rumfangene.

For nøjagtig at bestemme en Væskes absolute Udvidelseskoefficient kan man gaa følgende Vej. Ved en af Dulong og Petit anvendt Fremgangsmaade kan man først bestemme Kviksølvet's absolute Udvidelseskoefficient uden at bringe Udvidelsen af det brugte Kar ind i Beregningen.

Fig. 14.

To lodrette Cylindre, *A* og *B* (Fig. 14), som ere forbundne ved et længere vandret Rør, blive tildels fyldte med Kviksølv. Omgives begge Cylindre med smeltende Is, saa at Temperaturen ved dem begge er 0° , maa Kviksølvet i dem begge staa lige højt, og denne Højde kan betegnes ved h_0 . Omgives derimod kun den ene Cylinder, f. Ex. *A*, med smeltende Is, medens den andea opvarmes til t° , maa Kviksølvet i *B* paa Grund af Udvidelsen stige til en Højde, der kan betegnes ved h_t . Højderne h_0 og h_t maa forholde sig omvendt som Væskernes Vægtfylde. Betegnes disse ved f_0 og f_t , maa man altsaa have:

$$\frac{h_t}{h_0} = \frac{f_0}{f_t}.$$

Betegnes Rumfanget af det kolde Kviksølv i Cylindren *B* ved r_0 , medens Rumfanget af det opvarmede betegnes ved r_t , maa r_0 og r_t have samme Vægt, altsaa maa Væskernes Vægtfylde forholde sig omvendt som Rumfangene, saa man maa have:

$$\frac{f_0}{f_t} = \frac{r_t}{r_0}, \text{ altsaa;} \\ \frac{r_t}{r_0} = \frac{h_t}{h_0}, \text{ hvoraf faas:} \\ \frac{r_t - r_0}{r_0} = \frac{h_t - h_0}{h_0}.$$

$r_t - r_0$ er Udvidelsen ved en Varmeforøgelse af t^0 . Udvidelsen ved en Varmeforøgelse af 1^0 er altsaa: $\frac{r_t - r_0}{t}$ og Udvidelseskoefficienten α bestemmes af Lig-

ningen: $\alpha = \frac{r_t - r_0}{t \cdot r_0} = \frac{h_t - h_0}{t \cdot h_0}$, hvor h_t og h_0 maales ved et Kathetometer.

Paa denne Maade findes Kviksølvets absolute Udvidelseskoefficient at være 0,00018.

Andre Væskers absolute Udvidelseskoefficienter kunne nu bestemmes paa en mindre omstændelig Maade ved Anvendelse af den i Fig. 13 viste Flaske. Betegnes nemlig dennes Udvidelseskoefficient ved k , maa den ved den beskrevne Anvendelse af Flasken benyttede Ligning, naar α skal betyde den absolute Udvidelseskoefficient, forandres til:

$$\frac{P_0}{P_t} = \frac{V(1 + \alpha t)}{V(1 + kt)}.$$

Væskemassen P_t indtager nemlig i Virkeligheden ikke Rumfanget V , men Rumfanget $V(1 + kt)$. Kjender man her k , kan man beregne α , og omvendt. Ved Dulong's og Petits Fremgangsmaade er α bestemt for Kviksølvets Vedkommende; ved altsaa at anvende Kviksølv, maa k kunne bestemmes, og er k engang bestemt, maa altsaa ogsaa en

hvilken som helst anden Væskes absolute Udvidelseskoefficient kunne findes. Den praktiske Fremgangsmaade er i ingen Henseende forskjellig fra den, der er beskrevet ved Flaskens første Anvendelse.

Anstiller man Forsøg for at bestemme Vandets Udvidelse ved Varmen, vil man finde det mærkelige Forhold, at en vis Mængde Vand har sit mindste Rumfang og altsaa sin største Vægtfylde ved 4° C. Hvad enten man altsaa opvarmer eller afkøler Vand ved 4° , vil det udvide sig, og hvis man fyldte et almindeligt Thermometer med Vand, vilde Vandsøjlen være kortest ved 4° .

Da Væsker lejre sig efter deres Vægtfylde, forklarer dette Forhold, at Vandet i Søer og Damme om Sommeren er varmest foroven og koldest forneden, medens det omvendte kan finde Sted om Vinteren. Da Vand er en daarlig Varmeleder, følger endvidere af dette Forhold, at Vand over 4° maa blive langsomt opvarmet, naar Varmen kommer ovenfra, hurtig, naar Varmen kommer nedefra, ligesom det maa blive hurtig afkølet, naar Afkølingen sker fra oven, langsomt, naar den sker fra neden, og det omvendte maa finde Sted ved Vand under 4° . Om Efteraaret maa altsaa ogsaa Vandet i Søer og Damme blive hurtig afkølet, men det kan paa den anden Side vanskelig bundfryse. Om Foraaret maa Vandet i Begyndelsen blive hurtig opvarmet, men senere trænger Varmen vanskeligere ned til de dybere liggende Vandlag.

4. Luftarter udvide sig betydelig mere ved Opvarming, end faste Legemer og Væsker. For at bestemme f. Ex. den atmosfæriske Lufts Udvidelseskoefficient kan

man benytte et Glasrør, der omtrent har samme Form som et Thermometerrør. Man bestemmer dets indvendige Rumfang ved en Temperatur af 0° ved at anvende den fra Vægtfylde-Theorien bekendte Formel:

$$f = \frac{v}{qr},$$

idet v er Vægten af den Mængde Kviksølv, som

fylder Røret ved 0° . Det fundne Rumfang kan betegnes ved V . Man opvarmer nu dette Rør til f. Ex. t° og tilsmelter Spidsen. Betegnes Glassets Udvidelseskoefficient ved k , vil Luften ved t° indtage et Rumfang $= V(1+kt)$. Røret anbringes derefter igjen i en Temperatur af 0° saaledes, at det staar lodret. Spidsen stikkes ned i Kviksølv og brækkes forsigtig af. Kviksølvet vil nu ved Afkølingen stige op til en Højde, der kan betegnes ved h Metre. Betegnes Rumfanget af det Kviksølv, der er trængt op i Røret, ved v , vil altsaa Luftens Rumfang være $V-v$.

En Luftarts Rumfang er imidlertid ikke alene afhængig af Temperaturen, men ogsaa i høj Grad af det Tryk, hvorfor den er udsat. Skal man altsaa bestemme den Udvidelse af en Luftart, som en Varmeforøgelse frembringer, maa man foruden Temperaturen ogsaa bestemme Trykket, og naar dette før og efter Opvarmingen er forskjelligt, maa man efter Mariottes Lov beregne det Rumfang, som Luften vilde have ved et vilkaarligt fælles Normaltryk.

Naar et Barometer efter Rørets Opvarming og Afkøling viser f. Ex. b Metre, saa er den opvarmede Luft underkastet et Tryk af b Metre, hvorimod den afkølede Luft er underkastet et Tryk af $b-h$ Metre.

Hvis man i begge Tilfælde havde haft et fælles Normaltryk af f. Ex. 0,76 Metre, saa vilde den opvarmede

Luft efter Mariottes Lov have Rumfanget: $V(1+kt)\frac{b}{0,76}$,

medens den afkølede Luft vilde have Rumfanget

$$(V-v)\frac{b-h}{0,76}.$$

Tænker man sig den sidste Luft opvarmet til t^0 , uden at Trykket forandres, og betegnes Luftens Udvidelseskoefficient ved α , faar man Rumfanget:

$$(V-v)\frac{b-h}{0,76}(1+\alpha t). \quad \text{Dette Rumfang maa imidlertid}$$

være det samme, som man havde før Afkølingen, og man maa altsaa have:

$$(V-v)\frac{b-h}{0,76}(1+\alpha t) = V(1+kt)\frac{b}{0,76}.$$

I denne Ligning er α den eneste ubekjendte og maa altsaa kunne findes.

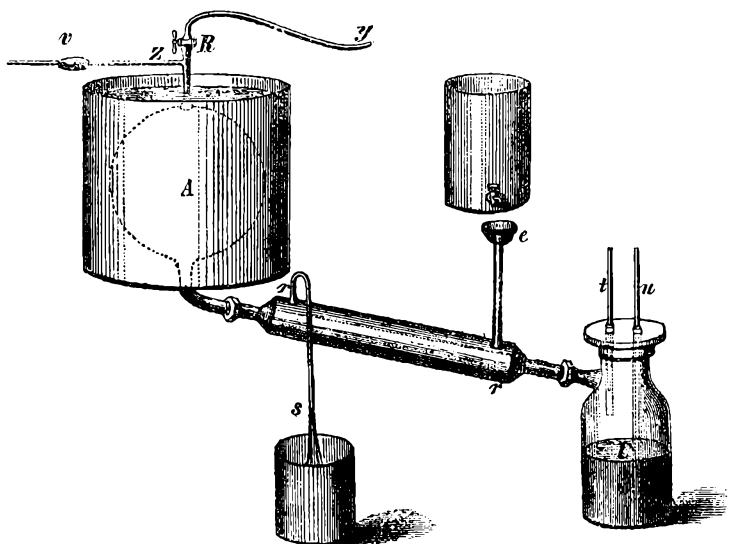
Paa denne Maade har man fundet, at den atmosfæriske Lufts Udvidelseskoefficient er 0,0036. De øvrige Luftarters Udvidelseskoefficienter ere omtrent af samme Størrelse.

Er α bekjendt, kan man af ovenstaaende Ligning finde t , og man maa altsaa kunne konstruere Luftthermometre. Til nøjagtig Maaling af Varmegrader maa disse give de bedste Resultater, fordi Luftens Udvidelse kan antages nøjagtig proportional med Forøgelsen af Temperaturen.

Vanddampenes Spænding.

Vanddampenes Spænding, naar Temperaturen overstiger 100° , kan bestemmes ved følgende af Regnault benyttede Fremgangsmaade.

Fig. 15.

En tilstrækkelig stærk Kjedel *C* fyldes tildels med Vand og tillukkes. En Beholder *A* staar ved et »Liebigs Svalerør« *rr* i Forbindelse med *C*. Fra en Fortætningspumpe kan man gennem Røret *y* og Hanen *R* sammenpresse Luften i Apparatet. Beholderen *A* anbringes i et Kar, som fyldes med Vand.

Man pomper nu en vis Mængde Luft ind i *A* og opvarmer derpaa *C*, indtil Vandet koger. Dette kan kun ske, naar Dampenes Spænding har samme Størrelse som det Tryk, Luften udøver paa

Vandet. Hver Gang man altsaa efter en Luftindpompning bringer Vandet til at koge, kan man bestemme Vanddampenes Spænding ved at bestemme Trykket af den indpompede Luft. Dette Tryk aflæses paa et Manometer, som ved Røret \approx staar i Forbindelse med A . Vandets Kogepunkt, altsaa Dampenes Temperatur aflæses paa Thermometrene t og u . At Kogningen er begyndt, vise disse Thermometre derved, at Kviksølvet, selv om Varmen ved C vedligeholdes, ikke stiger højere end til et bestemt Punkt. Ved at omgive A med Vand kan man holde den indpompede Luft ved en bestemt Temperatur. Ved Liebigs Svalerør fortættes Dampene efterhaanden, som de udvikles, og det derved dannede Vand løber tilbage i Kjedlen.

Regnaults Apparat kan ogsaa benyttes til at bestemme Dampenes Spænding ved Temperaturer mellem 0° og 100° . Man maa imidlertid i saa Tilfælde benytte en Fortyndningspumpe istedenfor en Fortætningspumpe.

Til Bestemmelse af Dampenes Spænding ved Temperaturer under 0° kan man benytte det Barometerrør, som man benytter ved Maalingen af Spændingen mellem 0° og 100° . Vandet, hvoraf Dampene udvikles, maa ikke afkøles til 0° , da det saa vilde fryse. Det øverste af Røret bliver derfor bøjet om og udblæst i en Kugle; anbringes denne i forskellige Kuldeblandinger, kan man altsaa let afkøle Vanddampene alene. Dampenes Spænding i et Rum med ulige Varmegrad retter sig efter den la-

veste Temperatur; den ved Kviksølv søjlen maalte Spænding maa altsaa svare til den Temperatur, som den om Kuglen anbragte Kuldeblanding har.

Det Leidenfrostske Forsøg.

Naar man draabevis bringer Vand i en tilstrækkelig stærkt ophedet Metalskaal, vil der indtræde følgende mærkelige Forhold: 1) Vandet vil ikke udbrede sig, men antage en klar Draabeform og bevæge sig frem og tilbage i Skaalen. 2) Saalænge denne holdes glødende, vil Vanddraabens Temperatur ikke naa Kogepunktet, og den vil derfor kun fordampe meget langsomt. 3) Naar Skaalen derimod afkøles, vil Vanddraaben i et bestemt Øjeblik udbrede sig og pludselig fordampe med forholdsvis stor Voldsomhed.

Dette Fænomen er første Gang bemærket i Aaret 1756 af en hollandsk Læge Leidenfrost og har derfor faaet Navn efter ham. Det vakte i Begyndelsen megen Opsigt, og man har søgt at forklare det paa mange forskellige Maader. Følgende Forklaring har imidlertid fortrængt alle andre og bliver nu almindelig anset for rigtig.

Naar Vandet bringes i en stærkt ophedet Metalskaal, antager det Draabeformen, fordi Delenes indbyrdes Sammenhængskraft har Overvægt over Vedhængningen mellem Vandet og Skaalen. Bringes man det derimod i en svagere opvarmet Metalskaal, vil det udbrede sig, fordi det omvendte er Tilfældet. Opvarmingen formindsker altsaa Vedhængnings-

kraften, og derfor kan Fænomenet kun indtræde, naar Skaalen opvarmes over en bestemt Temperatur. — Draabens Bevægelse frem og tilbage i Skaalen hidrører fra de udviklede Dampes ulige store Tryk paa forskjellige Sider. Draabens nederste Overflade vil nemlig som enhver Overflade gjøre Modstand mod at gjenembrydes; de udviklede Dampene ville derfor strømme ud til Siden, men denne Udstrømning er ulige stærk paa forskjellige Sider, og Draaben bevæger sig til den Side, hvor Udstrømningen er svagest.

Den lave Temperatur forklares ved en ufuldstændig Berøring med Metallet. Der vil nemlig udvikles Dampene mellem Draabens Underflade og Skaalen; disse Dampene ville bevirke, at Vandet kun kan opvarmes ved Straaling, og paa denne Maade kan Varmen kun langsomt meddeles fra Skaalen til Draaben. Ved Fordampningen af Vanddraaben vil der tilmed snart bindes lige saa megen Varme, som der tilføres, og Varmegraden kan da ikke stige højere.

Den pludselige Fordampning ved Skaalens Afkøling forstaas nu ogsaa let. Ved Afkølingen vil Vedhængningen forøges; Draaben maa i et bestemt Øjeblik udbrede sig og komme i fuldstændig Berøring med den endnu varme Skaal; den vil derved pludselig modtage en stor Mængde Varme, som vil frembringe en pludselig Kogning; Dampene ville trænge op igjennem Væsken og sprænge den ud til alle Sider.

Det Leidenfrostske Forsøg kan ogsaa gjøres med andre Væsker, men Skaalens Temperatur maa

være noget forskjellig; den maa være desto større, jo højere vedkommende Væskes Kogepunkt ligger. Ved Kviksølv maa Skaalen være hvidglødende, ved Vand 140° , ved Æther 61° og ved Svovlsyring 10° C.

Da Væskens Temperatur altid er noget under Kogepunktet, kan man benytte det Leidenfrostske Fænomen til andre interessante Forsøg. Bringer man saaledes draabeflydende Svovlsyring, som koger ved $+10^{\circ}$ C., i en glødende Skaal, vil Luften ved Berøringen med Svovlsyringen afkøles saa stærkt, at der af dens Fugtighed dannes Is midt i en glødende Flamme, og lader man en Vanddraabe falde ned, stivner den øjeblikkelig. Benytter man flydende Kulsyre, kan man endog bringe Kviksølv til at fryse i en glødende Metalskaal. — Er Haanden fugtig, kan man dyppe den i smeltet Bly og stryge den hen over gloende Jern uden at brænde sig. Temperaturen skal blot være tilstrækkelig høj, Haanden maa være ren og fri for Saar, og Blyet og Jernet maa befries for den Ilthinde, der danner sig ved Luftens Indvirkning. Man har altsaa en Forklaring paa de gamle Ildprøver, ligesom ogsaa det forunderlige ved de saakaldte Ildkongers Kunster falder bort.

Det Leidenfrostske Fænomen er ofte Anledning til Sprængning af Dampkedler. Indeholde disse nemlig for lidt Vand, kunne Siderne og Varmerørene blive saa stærkt ophedede, at det Vand, der bringes ind for at erstatte Vandmangelen, ikke kan komme i Berøring med Metalpladerne; Dampudviklingen bliver svag, og Trykmaalernē vise ringe Spænding. Sker der nu af en eller anden Grund en Afkøling, vil der pludselig udvik-

les en saa stor Mængde Damp, at den ikke kan undslippe gennem Sikkerhedsventilen, men sprænger Kjedlen med en overordentlig Voldsomhed. Af Hensyn hertil maa man altsaa omhyggelig vaage over, at der ikke bliver Vandmangel i Dampkjedler, ligesom man ogsaa maa sørge for, at den saakaldte Kjedelsten bortskaffes. Denne, som bestaar af Kalk, der afsættes ved Opvarming af Brøndvand, er nemlig en daarlig Varmeleder, hvoraf altsaa følger, at Kjediens Sider, naar de ere bedækkede med et saadant Kalklag, kunne blive glødende. Kjedelstenen sidder ikke videre fast og kan altsaa let revne og falde af; derved kommer Vandet i Berøring med de glødende Metalplader, og en Afkøling kan atter bevirke en voldsom Explosion. — En ringe Dampspænding ved en stærk Fyring antyder, at der er Fare for Sprængning, og man maa da søge at undgaa Ulykken ved øjeblikkelig at tømme Vandet ud og ikke slukke Ilden, før Kjedlen er tom.

Varmefylde.

1. For at faa en Forestilling om, hvormegen Varme der behøves til at give et Legeme en vis Varmeforøgelse, maa man tage Hensyn til ¹⁾ det Antal Grader, Legemet skal opvarmes, ²⁾ Legemets Vægt, ³⁾ Legemets Natur. Vil man give to lige store Vægte af samme Legeme forskellige Forøgelser af Varmegraden, maa de dertil nødvendige Mængder Varme forholde sig som disse Forøgelser; vil man give to ulige store Vægte af samme Legeme

lige store Forhøjelser af Varmegraden, maa Varmemængderne forholde sig som Vægtene; vil man endelig give to lige store Vægte af forskellige Legemer samme Forøgelse af Varmegraden, kan man ved særegne Metoder bestemme Forholdet mellem de dertil nødvendige Varmemængder. For at give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 10° , behøves der 10 Gange saa megen Varme, som til at give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° ; for at give 8 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° , behøves der 8 Gange saa megen Varme, som til at give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° . For at give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° , behøves der 9 Gange saa megen Varme, som til at give 1 Pd. Jern en Varmeforøgelse af 1° .

Vil man maale Varmemængder, maa man benytte en vis vilkaarlig Varmeenhed, og man benytter dertil den Mængde Varme, der behøves til at give en bestemt Vægt af et bestemt Legeme en bestemt Forøgelse af Varmegraden. I Varmelæren benytter man i Reglen den Mængde Varme, der kan give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° , som Varmeenhed, men man kan ogsaa benytte andre Varmeenheder, og man kan saaledes tale om Vandvarmeenheder, Jernvarmeenheder o. s. v. En Jernvarmeenhed er da den Mængde Varme, der behøves for at give 1 Pd. Jern en Varmeforøgelse af 1° . For at opvarme 10 Pd. Vand fra 0° til 30° , behøves 300 Vandvarmeenheder; for at opvarme 5 Pd. Jern fra 0° til 20° , behøves 100 Jern-

varmeenheder. 1 Vandvarmeenhed er lig 9 Jernvarmeenheder.

2. Den Omstændighed, at der skal en forskjellig Mængde Varme til at opvarme lige store Vægte af forskjellige Legemer det samme Antal Grader, giver Anledning til, at man siger, at Legemer have en forskjellig Varmefylde. Jo mindre Varme der behøves til et Legemes Opvarming, desto mindre siger man at dets Varmefylde er, og omvendt. Varmefylden angives i en ϵ Tal, og forstås derved: Forholdet mellem den Varmemængde, der behøves for at give 1 Pd. af Legemet en Varmeforøgelse af 1° , og den Varmemængde, der behøves for at give 1 Pd. Vand en Varmeforøgelse af 1° . Jernets Varmefylde maa altsaa være $\frac{1}{9}$; den maa være lig med Forholdet mellem en Jernvarmeenhed og en Vandvarmeenhed.

Man har forskjellige Methoder til at bestemme et Legemes Varmefylde; af disse ere Smeltningssmethoden og Blandingsmethodene de vigtigste.

Vil man ved den første Methode bestemme f. Ex. Jernets Varmefylde, afvejer man en bestemt Vægt, opvarmer den til en bestemt Temperatur og bringer den ind i en Ismasse, hvis Temperatur er 0° . Jernet maa derved blive afkølet til 0° , og noget af Isen maa smelte. Naar man da opsamler og vejer det Vand, der derved dannes, har man tilstrækkeligt til Bestemmelsen af den søgte Varmefylde. Denne være betegnet ved c ; Jernets Vægt ved p Pd.; Temperaturen før Indbringelsen i Isen ved t° ; Vægten af det opsamlede Vand ved m Pd.

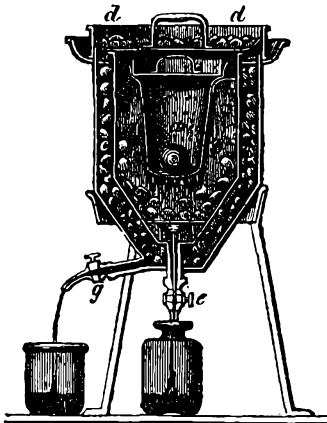
Man ved, at der til at smelte 1 Pd. Is behøves 79 Vandvarmeenheder, altsaa maa der for at smelte m Pd. behøves $79m$ Vandvarmeenheder. Denne Varme er frembragt ved, at Jernet er afkølet fra t^0 til 0^0 , altsaa ved at Jernet har afgivet pt Jernvarmeenheder. Man maa folgelig have:

pt Jernvarmeenheder = $79m$ Vandvarmeenheder, altsaa

$$c = \frac{1 \text{ Jernvarmeenhed}}{1 \text{ Vandvarmeenhed}} = \frac{79m}{pt}.$$

For at bestemme m benyttede Lavoisier og La-

Fig. 16.

place det i Fig. 16. viste Apparat, det saakaldte Kalorimeter.

c , b og a ere 3 Kar, der anbringes inde i hverandre saaledes, at der er passende Melletrum mellem dem. Det inderste Kar er af Metaltraad, og heri anbringes det Legeme, hvis Varmefylde skal bestemmes. I de to Mel-

lemrum mellem Karrene fyldes Is. Gjennem en Hane e kan man tappe det Vand ud, der dannes ved Smeltningen af Isen i det inderste Rum; gjennem Hanen g tapper man det Vand ud, der dannes ved Smeltningen af Isen i det yderste Rum. Den inderste Ismængde kan kun modtage Varme fra det Legeme, hvis Varme-

fylde skal bestemmes, idet Isen i det yderste Rum forhindrer den ydre Lufts Varme i at trænge ind.

Paa Grund af Isens Porøsitet vil noget af det Vand, som dannes ved Smeltningen, holdes tilbage, hvorafter følger, at m i Reglen er for lille. Resultaterne af Varmefyldebestemmelserne ved dette Kalorimeter ere derfor i Reglen for smaa.

Man kan opnaa større Nøjagtighed ved at benytte den saakaldte Blandingsmethode. Efterat en bekjendt Vægt af Legemet er opvarmet til en bekjendt Temperatur, bringer man det ned i Vand, hvis Vægt og Varmegrad man maa kjende. Efter nogen Tids Forløb vil Legemet og Vandet faa samme Varmegrad, og denne Blandingstemperatur maales. Man kan da beregne Varmefylden. Betegnes f. Ex. Vægten af en vis Mængde Jern ved p Pd., Temperaturen ved t^0 , Vandets Vægt ved m Pd., Varmegraden heraf ved t_1^0 , samt endelig Blandingstemperaturen ved t_2^0 , kan man antage $t > t_2 > t_1$. Jernet har da afgivet $p(t - t_2)$ Jernvarmeenheder, og Vandet har modtaget $m(t_2 - t_1)$ Vandvarmeenheder. Hvis der ingen Varme er gaaet tabt under Blandingen, maa man have:

$$p(t - t_2) \text{ Jernvarmeenheder} = m(t_2 - t_1) \text{ Vandvarmeenheder,}$$

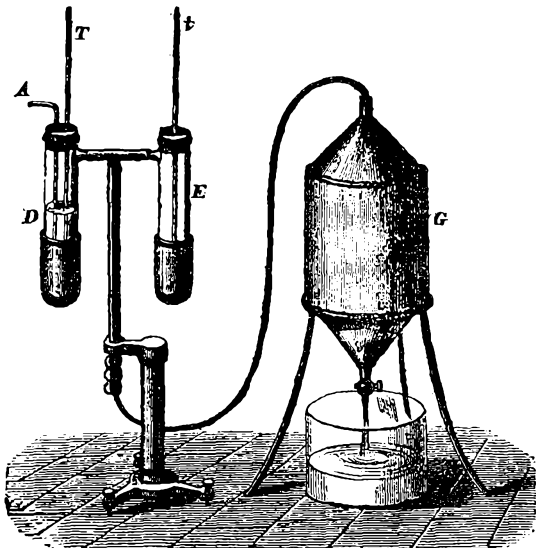
$$\text{altsaa, } c = \frac{1 \text{ Jernvarmeenhed}}{1 \text{ Vandvarmeenhed}} = \frac{m(t_2 - t_1)}{p(t - t_2)}$$

Skal denne Methode imidlertid give et nøjagtigt Resultat, maa man tage Hensyn til, at der under Blandingen enten maa modtages Varme fra eller afgives Varme til den ydre Luft, ligesom ogsaa Karret, hvori Blandingen foregaar, enten maa opvarmes eller afkøles.

Regnaults Hygrometer.

Daniells Hygrometer har adskillige Mangler: Ætheren i den blanke Kugle har ikke den samme Varmegrad i forskellige Dybder, og Thermometret burde anbringes lige i Overfladen, hvis det saa nøjagtig som mulig skulde angive Dugpunktet; det er nødvendigt, at den, der anstiller Forsøg med Hygrometret, maa være meget nær ved Kuglen for at se, naar den bedugges, men derved forandres Luftens Temperatur og Fugtighedstilstand; den Æther, som hældes paa den ene Kugle, er ikke vandfri, og den vil altsaa ogsaa ved Fordampningen forandre Luftens Fugtighedsmængde; Glasset er ikke en tilstrækkelig god Varmeleder, hvoraf følger, at der kan være en Forskjel paa Ætherens Temperatur indenfor Glasset og Luftens udenfor.

Fig. 17.

Regnault har derfor konstrueret et Hygrometer (Fig. 17), der har væsentlige Fortrin. To Thermometre T og t anbringes i to blankt polerede Sølvkar, hvori der foroven befæstes to Glasrør D og E . I D bringes Æther, hvorimod E kun indeholder atmosfærisk Luft. Gjennem en lufttæt Prop gaar et i begge Ender aabent Glasrør A ned til Bunden af Ætheren i D . Gjennem et Rør staar D i Forbindelse med en Aspirator G , der fyldes med Vand. Naar man aabner Hænen ved G , vil Vandet strømme ud; der frembringes derved en Sugning af den atmosfæriske Luft gennem Ætheren i D , hvorved denne vil fordampe og afkøles. Thermometret T angiver altsaa Dugpunktet, medens Thermometret t angiver Luftens Temperatur før Afkølingen. Man benytter to saavidt mulig lige blanke Sølvkar, for at man ved Sammenligning lettere kan iagttage det Øjeblik, da Dugpunktet indtræder. Ætheren vil i alle Dybder have samme Varmegrad, fordi der frembringes Strømninger ved den atmosfæriske Lufts Gjennemgang; Thermometret kan altsaa godt stikkes helt ned, og hele Overfladen af Sølvkarret vil bedugges paa engang, medens Duggen ved Daniells Hygrometer kun afsætter sig i en smal Ring ved Ætherens Overflade. Man kan stille sig i en betydelig Afstand og iagttage Dugpunktet gennem en Kikkert. Aspiratoren G kan fjernes saa langt, at Vandets Fordampning ikke forandrer Luftens Fugtighedstilstand. Sølv er endelig en god Varmeleder, saa der ikke kan være stor Forskjel paa Temperaturen indenfor og udenfor.

Vil man bestemme Luftens absolute Fugtig-

hed, benytter man kun Thermometret i D ; man beregner da, hvor stor en Vandmængde en Kubikfod Luft indeholder, naar dens Dugpunkt ved Forsøg med Hygrometret er bestemt. Disse Beregninger ere udførte for forskjellige Dugpunkter og ere samlede i Tabeller, hvori man altsaa strax kan finde den Fugtighedsmængde, der svarer til et bestemt Dugpunkt.

Ved Luftens Fugtighedsgrad forstaar man Forholdet mellem den Mængde Vanddampe, der findes i en Kubikfod Luft, og den Mængde Vanddampe, der kunde findes, hvis Luften var mættet ved den Temperatur, den har. Man siger, at Luften er desto fugtigere, jo større Fugtighedsgraden er, desto tørrere, jo mindre Fugtighedsgraden er. Man ser altsaa, at naar en vis Luft har en højere Temperatur end en anden, kan hin godt kaldes tør og denne fugtig, uagtet hin indeholder mere absolut Fugtighed end denne. Naar Luften om Sommeren kaldes tør, indeholder den altsaa ofte mere absolut Fugtighed end den Luft, der om Vinteren kaldes fugtig.

Vil man bestemme Fugtighedsgraden, maa man benytte begge Thermometrene. Ved Hjælp af T finder man den Mængde Vanddampe, en Kubikfod Luft indeholder; ved Hjælp af t finder man den Mængde Vanddampe, en Kubikfod Luft kunde indeholde, og en Division af disse to Størrelser giver Fugtighedsgraden.

Skoleefterretninger

for

Skoleaaret 1868—69

af Rektor.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Efter at der var bleven oprettet en Lærerplads med en Lønning paa 500 Rd., men uden fast Ansættelse, blev denne fra Skoleaarets Begyndelse overdraget Skolens hidtilværende Timelærer Pastor H. Sørensen.

Efter at Lønningsforholdene endelig vare blevne ordnede for de to Læreres Vedkommende, der tidligere havde været ansatte ved Slesvig Domscole, erholdt den siden 1865 konstituerede Adjunkt M. Quistgaard Muusmann ved Allerhøjeste Resolution af 3. April 1869 fast Ansættelse i samme Egenskab.

Undervisningen har i dette Skoleaar været fordelt saaledes :

1. Rektor Græsk i 7. og 6. Kl., Tysk i 2. og 1. Kl. ialt 21 T.
2. Overlærer E. Flemmer Latin i 5. og 4. Kl., Dansk i 2. Kl., ialt 22 T.
3. Overlærer P. K. Blichert Latin i 7. og 6. Kl., Græsk i 4. Kl., Tysk i 5. Kl. og Realkl., ialt 29 T.
4. Adjunkt M. Hansen Historie i alle Klasser med Undtagelse af nederste, ialt 24 T.
5. Adjunkt C. Thomsen Naturhistorie i alle Klasser, Geografi i 6. Kl. og Realkl., ialt . 24 T.
6. Adjunkt P. J. C. Scharling Hebraisk

- i 7. Kl., Religion i 7., 6., 5., 4. Kl., Dansk i 7. Kl., Realkl., 4. og 3. Kl., ialt 20 T.
7. Adjunkt T. Fritsche Latin i 4. og 3. Kl., Dansk i 6. og 5. Kl., Græsk i 5. Kl., Tysk i 6., 4. og 3. Kl., ialt 30 T.
8. Adjunkt C. Hansen Matematik og Regning i 7. Kl. A., 6., 5., 4. og 2. Kl., Geografi i 5., 4., 3., 2. og 1. Kl., ialt 32 T.
9. Adjunkt M. Quistgaard Muusmann Fransk og Engelsk i alle Klasser, ialt 24 T.
10. Adjunkt, Sekondlieutenant A. C. Petersen, R. af Dbg., Naturlære i alle Klasser, Matematik og Regning i 7. Kl. B., Realkl. og 3. Kl., ialt 28 T.
11. Pastor H. Sørensen Religion i Realkl., 3., 2. og 1. Kl., Dansk, Historie og Regning i 1. Kl., ialt 22 T.
12. Timelærer Gronemann Skrivning og Tilsyn med skriftlige Arbejder i alle Klasser, ialt 14 T.
13. Timelærer, Malermester Møller Tegning i alle Klasser, ialt 8 T.
14. Timelærer, Gymnastiklærer Nielsen Gymnastik og Svømning i alle Klasser, ialt . 10 T.
(i Svømmemaanederne 12 T.)

Kantor Hartmann Sang i alle Klasser, ialt 4 T.

Kapitain Sahlertz og Adjunkt C. Hansen lede i Sommermaanederne to Gange ugentlig de to øverste Klassers Skydeøvelser. Adjunkt C. Hansen besøger Skoleinspektionen, Overlærer Flemmer Tilsynet med Gymnastikundervisningen og Adjunkt Petersen Tilsynet med Svømningen.

Skolens Disciple.

Ved Udgivelsen af vort sidste Indbydelsesskrift talte Skolen 144 Disciple, af hvilke 11 bestode Afgangsprøven for studerende og 8 den lavere Grad af Afgangsprøven for Realdisciple. Foruden disse 19 udmeldtes dels ved Skoleaarets Slutning dels senere følgende 17: C. J. Ludvigsen, G. B. Pedersen, W. E. Wieck, A. J. S. Owen, H. H. Quistgaard, F. J. H. Lützhøft, E. R. Christensen, P. B. L. Hansen, G. F. E. Funder, C. E. M. Oxholm, F. F. Tillisch, F. A. C. Andersen, C. G. L. Wolffhechel, L. F. V. N. Andersen, C. V. Sünckenberg, J. N. Jørgensen, N. K. Andresen. En Discipel berøvedes Skolen ved Døden, idet H. E. G. J. Brandt bortreves af Skarlagensfeber.

Derimod optoges ved Skoleaarets Begyndelse 32 ny Disciple, af hvilke dog atter en udmeldtes henimod Aarets Slutning, og i Aarets Løb 6, saa at Skolen ved Udgivelsen af dette Indbydelsesskrift atter tæller 144 Disciple. Disse ere klassevis ordnede efter Bogstavrækken, og dernæst ere de Pladser anførte, enhver har erholdt ved den Omflytning, der i Almindelighed foregaar hver femte Uge. Syvende Klasse er kun omflyttet 2 Gange i Aarets Løb, nemlig før Nytaar og før Paaske. Da begge denne Klassenes Afdelinger i de fleste Timer undervises sammen og have de samme Fordringer at opfylde, ere de opflyttede mellem hverandre.

Syvende Klasse A.

1. **Valdemar Hvidt**, f. paa Fuglebjergergaard, d. 19-6-51, opt. d. 23-8-64, S. af Godsejer H. til Frihedslund. Nr. 2, 1, 1.
2. **Emil Leth**, f. i Aarhus, d. 6-4-49, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor L., Sognepræst til Gastrup og Syv. Nr. 4, 9, 5.
3. **Povl Johan Carl Bruun de Neergaard**, f. paa Skjoldenæsholm, d. 2-10-51, opt. d. 24-9-64, S. af Jægermester de N. til Skjoldenæsholm. Nr. 3, 13, 13.
4. **Holger Emil Vilhelm Poulsen**, f. i Rorup, d. 16-3-48, opt. d. 9-1-60, S. af Provst P., Sognepræst til Eiby og Dalby. Nr. 1 10, 10.
5. **Carl Gustav Staal**, f. paa Knuthenborg, d. 4-7-50, opt. d. 11-5-66, S. af Forpagter S. paa Cathrineberg. Nr. 5, 11, 11.

Syvende Klasse B.

6. **Erik Sophus Becker**, f. i Kjøbenhavn, d. 21-5-52, opt. d. 23-8-63, S. af Justitsraad B., Byfoged og Byskriver i Nyborg, R. af Dbg. Nr. 12, 8, 9.
7. **Eduard Ludvig Curtz**, f. i Roskilde, d. 12-7-52, opt. d. 23-8-61, S. af Justitsraad, Postmester C. smstds., R. af Dbg. Nr. 14 14, 14.
8. **Frederik Hermann Theodor Fiehn**, f. paa Juellund, d. 3-5-52, opt. d. 2-4-62, S. af Forpagter F. smstds. Nr. 13, 12, 12.
9. **Gustav Vilhelm Alfred Hage**, f. i Stege d. 25-4-52, opt. d. 23-8-65, S. af afdøde Proprietær H. paa Møen. Nr. 7, 2, 2.
10. **Holger Axel Hansen**, f. i Sorø, d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afd. Pastor U. til Reersløv og Rudsvedby. Nr. 10, 4, 7.
11. **Daniël Hvidt**, f. paa Fuglebjergergaard, d. 4-6-53, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 4. Var Nr. 9, 3, 3.
12. **Harald Günzon Münster**, f. paa Oremandsgaard, d. 15-8-51, opt. d. 7-1-61, S. af Forpagter M. smstds. Nr. 6, 6, 4.
13. **Andreas Theodor Gottfred Bruun de Neergaard**, f. paa Skjoldenæsholm, d. 1-7-53, opt. d. 23-8-64, Broder til Nr. 3. Var Nr. 8, 5, 6.
14. **Andreas Frederik Ferdinand Phister**, f. i Østerbrøndersløv, d. 10-10-52, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor P., Sognepræst til Grøvinge. Nr. 11, 7, 8.

Sjette Klasse.

15. **Valdemar Povl Julius Andersen**, f. i Egholm Mølle, d. 25-

- 8-53, opt. d. 24-8-63, S. af Møler A. i Kjøbenhavn. Nr. 4, 6, 3, 3, 4, 3, 3, 3.
16. **Gustav Thorkild Jacob Baden**, f. i Stege, d. 12-2-53, opt. d. 23-8-65, S. af Gæstgiver B. smstds. Nr. 13, 11, 10, (15), 12, 12, 12, 10.
17. **Broder Wigelsen Bruun**, f. i Viborg, d. 14-5-53, opt. d. 23-8-66, S. af Justitsraad, Inspektør B. i Vridsløselille, R. af Dbg. Nr. 14, 15, 14, 14, 14, 11, 13, 12.
18. **Carl Vilhelm Engberg**, f. i Roskilde, d. 24-5-52, opt. d. 23-8-64, S. af forhenværende Forvalter E. paa Løvenborg. Nr. 7, 3, 4, 5, 5, 10, 5, 5.
19. **Christian Martinus Klaumann Erichson**, f. i Roskilde, d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afdøde praktiserende Læge E. smstds. Nr. 8, 7, 7, 9, 7, 7, 9, 8.
20. **Nicolai Christoffer Gemzøe**, f. i Thorslunde, d. 6-4-52, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor G., Sognepræst smstds. Nr. 15, 13, 13, 11, 9, 13, 11, 13.
21. **Ove Emil Gottlieb**, f. i Roskilde, d. 25-3-54, opt. d. 24-8-62, S. af Apotheker og Medlem af Byraadet G. smstds. Nr. 3, 4, 5, 4, 3, 4, 4, 4.
22. **Albert Aninus Valdemar Hansen**, f. i Nykjøbing paa Sælland, d. 23-3-51, opt. d. 23-8-64, S. af Kjøbmand H. smstds. Nr. 9, 8, 9, 7, 11, 8, 10, (15).
23. **Niels Peter Christian Hansen**, f. i Roskilde, d. 21-7-54 opt. d. 23-8-64, S. af Tømmermester og Bergerkapitain H. smstds., Nr. 11, 10, 11, 12, 10, 14, 14, 11.
24. **Carl Christian Milo**, f. i Kornerup, d. 31-10-51, opt. d. 24-8-63, S. af Pastor M., Sognepræst til Haudrup og Sølrød. Nr. 12, 14, 12, 13, 15, 15, 15, 14.
25. **Otto Niels Ferdinand Petersen**, f. i Vedby, d. 5-1-54, opt. d. 13-1-66, Søn af Jernstøber P. i Roskilde. Nr. 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1.
26. **Alfred Sveistrup Poulsen**, f. i Roskilde, d. 14-1-54, opt. d. 24-8-63, S. af afd. Kjøbmand P. smstds. Nr. 10, 5, 8, 8, 8, 5, 6, 6.
27. **Vilhelm Burkhard Poulsen**, f. i Rorup, d. 26-11-53, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 4. Var Nr. 5, 12, 15, 10, 13, 9, 7, 7.
28. **Christian Fritz Charles Peter Quaade**, f. i Kjøbenhavn, d. 25-12-52, opt. d. 23-8-65, S. af Kammerherre Q., Storkors af Dbg. og Dbgm., Gesandt i Berlin, Nr. 6, 9, 6, 6, 6, 6, 8, 9.
29. **Christen Sørensen**, f. i Hjelmseumagle, d. 9-8-52, opt. d. 24-

8-65, S. af afd. Selvejergaardmand Søren Madsen smstds. Nr. 2, 2, 2, 2, 2, 2, 2.

Femte Klasse.

30. **Viggo Peter Ulrich Mule Bang**, f. i Roskilde, d. 8-3-54. opt. d. 24-8-63, S. af Tobaksfabriker B. smstds. Nr. 9, 7, 8, 9, 8, 7, 7, 9.
31. **Majus Urbanus Bay**, f. i Nakskov, d. 5-7-53, opt. d. 23-8-67, S. af afd. Møllejejer B. smstds. Nr. 12, 11, 11, 11, 11, 11, 10, 10.
32. **Lars Christian Brun**, f. i Holbæk, d. 2-7-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge B. smstds. Nr. 4, 5, 4, 4, 8, 4, 5, 5.
33. **Niels Christian Andreas Dohn**, f. i Roskilde, d. 25-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af afd. Adjunkt ved Kathedralskolen, D. Nr. 8, 12, 12, 12, 12, 11, 12.
34. **Fredorik Johan Frederiksen**, f. i Asnæs Mølle, d. 5-11-52, opt. d. 23-8-65, S. af Møller F. smstds. Nr. 6, 6, 5, 6, 5, 5, 8, 7.
35. **Axel Fritz Avgust Rostock Kurtzhals**, f. i Kjøbenhavn, d. 14-11-53, opt. d. 23-8-66, S. af Landmaaler K. Nr. 5, 10, 7, 5, 6, 6, 4, 4.
36. **Henrik Albert Georg Meyer**, f. i Himmelølv, d. 19-4-53, opt. d. 23-8-64, S. af afd. Skolelærer og Kirkesanger M. smstds. Nr. 10, 8, 9, 8, 4, 7, 6, 6.
37. **Axel Avgust Vilhelm Poulsen**, f. i Rorup, d. 5-7-55, opt. d. 23-8-67, Broder til Nr. 4 og Nr. 27. Var Nr. 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3.
38. **Carl Rosen**, f. i Storeheddinge, d. 16-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge R. smstds. Nr. 11, 4, 6, 7, 9, 9, 9, 11.
39. **Eugen Carl Adolph Schoug**, f. i Kjøbenhavn, d. 16-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af Krigsassessor, Baneforvalter i Roskilde S., Dbgsm. Nr. 2, 2, 2, 2, 2, 1, 2, 2.
40. **Johannes Christopher Malling Wahl**, f. paa Raadegaard, d. 7-9-53, opt. d. 24-8-66, S. af Proprietær W. smstds. Nr. 13, 9, 10, 10, 10, 10, 12, 8.
41. **Johan Laurentz Wedel**, f. i Bredstrup, d. 17-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af Pastor W., Sognepræst til Himmelølv og Roskilde adelige Jomfrukloster. Nr. 1, 1, 1, 1, 1, 2, 1, 1.

Femte Realklasse.

42. **Preben Vilhelm Bille-Brahe**, f. i Kjøbenhavn, d. 29-12-52,

- opt. d. 22-8-65, S. af Kammerherre, Baron B.-B., Amtmand i Holbæk Amt, R. af Dbg. og Dbgsm. Nr. 2, 6, 7, 7, 7, 6, 6. 5.
43. **Julius Anton Conradsen**, f. paa Castrupgaard, d. 28-3-53, opt. d. 23-8-66, S. af Forpagter C. smstds. Nr. 5, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 3.
44. **Theodor Carl Plum**, f. paa Cathrinedal paa Møen, d. 15-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af Proprietær P. smstds. Nr. 6, 7, 6, 6, 6, 5, 5, 4.
45. **Gustav Carl Fangøl Smidth**, f. i Rønnede Mølle, d. 28-5-53, opt. d. 23-8-65, S. af Kammeraad S. smstds. Nr. 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1. 1.
46. **Herman Vilhelm Østrup**, f. i Roskilde, d. 1-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af Kjøbmand og Medlem af Byraadet Ø. smstds. Nr. 3, 3, 3, 3, 3, 3, 2.

Fjerde Klasse.

47. **Frederik Ludvig Vilhelm Ahlefeldt-Laurvigen**, f. paa Lille-Mørkegaard, d. 10-6-53, opt. d. 23-8-66, S. af Lehnsgreve A.-L. til Grevskabet Langeland, R. af Dbg. Nr. 15, 12, 14, 15, 11, 15, 12, 14.
48. **Gustav Harald Bache**, f. paa Fiurendal, d. 29-10-54, opt. d. 23-8-65, S. af Forpagter B. smstds. Nr. 10. 11. 12. 14. 13. 13. 10. 13.
49. **Georg Julius Bartholdy**, f. i Helsingør, d. 27-3-53, opt. d. 23-8-64, S. af Toldkontrollør B. i Roskilde. Nr. 11. 10. 9. 12. 9. (20). (20). (20).
50. **Johan Balthazar Bruun**, f. i Horsens, d. 7-11-54, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 17. Var Nr. 1. 6. 8. 9. 12. 8. (19). 10.
51. **Vilhelm Burchardt Dahl**, f. paa Dallund, d. 16-1-54, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Jægermester D. til Østrupgaard. Nr. 13. 19. 19. 19. 19. 18. 19.
52. **Andreas Julius Dons**, f. paa Anboff, d. 22-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af Kaptein D. til Daurupgaard. Nr. 4. 7. 10. 10. 14. 11. 7. 8.
53. **Hans Carl Dons**, f. smstds., d. 26-6-55, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 52. Var Nr. 2. 3. 3. 5. 6. 4. (16). (18).
54. **Frederik Christian Fogh**, f. i Kjøbenhavn, d. 11-3-55, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Landinspektør F. Nr. 12. 16. 18. 16. 17. 17. 13. 17.
55. **Johannes Dam Hage**, f. i Stege, d. 27-8-54, opt. d. 21-7-68, Broder til Nr. 9. Var Nr. 18. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

56. Christian Ferdinand Avgust Valdemar Hansen, f. i Hyllinge, d. 3-7-54, opt. d. 23-8-66, S. af Skolelærer og Kirkesanger, H. smstds. Nr. 8. 14. 15. 11. 15. 11. 11. 12.
57. Georg Ludvig Christian Holm, f. paa Lerchenfeldt, d. 6-7-55, opt. d. 23-8-65, S. af Proprietær H. smstds. Nr. 7. 13. 11. 13. 10. 10. 8. 9
58. Povl Sigismund Johannes Jantzen, f. paa Vesterladen, d. 2-12-55, opt. d. 23-8-65, S. af forhønværende Proprietær J. Nr. 6. 4. 4. 4. 2. 3. 3. 3.
59. Adam Vilhelm Knuth, f. paa Knuthenborg, d. 5-9-54, opt. d. 7-1-69, S. af afd. Lehnsgreve K., Storkors af Dbg: Nr. 20. 20. 12. 9. 11.
60. Ferdinand Einar Julius Gottlieb Reventlow, f. paa Pederstrup, d. 20-3-55, opt. d. 21-7-68, S. af afd. Hofjægermester Grev R. Nr. 19. 9. 6. 7. 8. 7. (17). 7.
61. Johan Christian Friderich Adolph Ryge, f. i Roskilde, d. 24-10-55, opt. d. 23-8-65, S. af Distriktslæge R. smstds. Nr. 16. 17. 13. 8. 5. 6. 6. 6.
62. Adolph Ludvig Brockenhuus-Schack, f. paa Giesegaard, d. 28-9-54, opt. d. 28-8-66, S. af Lehnsgreve B-S. Nr. 3. 5. 7. 6. 7. 9. 2. 5.
63. Louis Henrik Angell Schram, f. i Roskilde, d. 5-4-54, opt. d. 24-8-63, S. af Kjøbmand og Medlem af Byraadet S. smstds. Nr. 9. 15. 16. 17. 18. 16. 15. 16.
64. Samuel Anton Sølling, f. i Ørre Præstegaard, d. 11-5-54, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor S., Sognepræst til Kirke-Hvalø og Særløse. Nr. 14. 18. 17. 18. 16. 18. 14. 15.
65. Frederik Christian Lewe Wagnor, f. i Roskilde, d. 18-10-54, opt. d. 23-8-67, S. af Tømmermester W. smstds. Nr. 5. 2. 2. 2. 3. 2. 4. 2.
66. Johan Sophus Just Alexander Wilde, f. paa Lindegaarden, d. 4-10-55, opt. d. 4-5-68, S. af Orlogskaptajn W., R. af Dbg. Nr. 17. 8. 5. 3. 4. 5. 5. 4.

Fjerde Realklasse.

67. Christian Vilhelm Oluf Cæcilian Andersen, f. i Kjøbenhavn, d. 11-10-55, opt. d. 9-1-65, S. af Jerubaneforvalter A. i Taastrup. Nr. 5. 7. 7. 7. 7. 3. 6. 4.
68. Adam Frederik Boserup, f. paa Taageskov, d. 3-6-54, opt. d. 23-8-65, S. af Forpagter B. paa Jungshoved ved Præstø. Nr. 3. 2. 2. 6. 2. 2. 2. 7.

69. **Joachim Peter Ove Malling**, f. i Kjøbenhavn, d. 23-10-54, opt. d. 7-1-64, S. af Kancelliraad, Amtsforvalter M. i Roskilde. Nr. 2 3. 4. 3. 3. 4. 3 3.
70. **Johannes Hendrik Rafn**, f. paa Eskemosegaard, d. 30 3-54, opt. d. 23-8-64, S. af Klasselotterikollektor R. i Roskilde. Nr. 7. 5. 5. 4. 6. 5. 5. 5.
71. **Povl Benedikt Schrøder Simonsen**, f. i Aastrup, d. 26-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Pastor S., Sognepræst smstds. Nr. 4. 6. 6. 5. 4. 6. 4 2.
72. **Henrik Philip Smidth**, f. i Rønnede Mølle, d. 3-5-55, opt. d. 23-8-65, Broder til Nr. 45. Gik efter en langvarig Sygdom fra 5. Latinklasse over til Realklassen i Slutningen af Skoleaaret.
73. **Sophus Peder Pedersen Wahl**, f. paa Raadegaard, d. 3-4-55, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 40. Var Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1

Tredie Klasse.

(* betegner Realdisciplene).

74. **Frederik Carl Casper Vilhelm Bruun**, f. i Horsens, d. 1-7-56, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 17 og Nr. 50. Var Nr. 13. 15. 15. 17. 13. 10. 13. 13.
75. **Johan Vilhelm v. Grevenkop-Castenschild**, f. i Hørbj. d. 8-5-55, opt. d. 31-8-68, S. af Kammerherre G.-C. til Hørbygaard, R. af Dbg. Nr. 22. 5 4. 1. 2. (22). 2. 1.
76. **Christian Christensen**, f. i Taastrup, d. 3-12-55, opt. d. 23-8-66, S. af afd. Kammerraad, Postholder C. smstds. Nr. 18. 22. 23. 22. 20. 15. 20. 19.
77. **James Duncan**, f. i Helsingør, d. 20-12-55, opt. d. 1-5-67. S. af Handelsbogholder D. smstds. Nr. 11. 7. 5. 6. 6. 5. 6. 5.
78. **Julius Theodor Elberling**, f. i Roskilde, d. 6-6-55, opt. d. 23-8-65, S. af Regeringsekretær E., Herredsfoged i Ramsø og Thune Herreder. Nr. 19. 12. 18. 18. 17. 16. 21. 23.
79. **Johannes Carl Ludvig Engell**, f. paa Skjoldenæskholm, d. 19-3-55, opt. d. 31-8-68. S. af Skovrider E. smstds. Nr. 23. 21. 22. 20. 23. 21. 19. 20.
80. **Frederik Rasmus Frederiksen**, f. i Roskilde, d. 5-1-57, opt. d. 23-8-66, S. af Lysestøber og Medlem af Byraadet F. Nr. 3. 10. 14. 11. 18. 13. 11. (22).
81. **Thomas Ludvig Gustav Grüner**, f. paa Egemark, d. 16-7-54, opt. d. 23-8-65, S. af Jægermester G. til Egemark. Nr. 5. 8. 12. 10. 15. 14. 15. 17.

82. **Peder Ludvig Lange**, f. i Roskilde, d. 19-8-56, opt. d. 21-7-68. S. af Pastor L. til Hagedsted. Nr. 21. 3. 2. 3. 4. 2. 3. 4.
83. **Hans Bech Linnemann**, f. i Øse Præstegaard, d. 18-5-55, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor'L., Sognepræst til Raklev. Nr. 4. 2. 1. 5. 8. (23). 4. 7.
84. **Hans Henrik Holten Lützhøft**, f. i Lendemark Præstegaard, Tønder Provsti. d. 1-1-57, opt. d. 23-7-67, S. af Pastor L., Sognepræst til Ørsted og Daastrup. Nr. 1. 1. 3. 2. 1. 1. 1. 2.
85. **Christian Andreas Leopold Ostermann**, f. paa Kildeklinte-
gaarden, d. 21-4-54, opt. d. 23-8-67. S. af Proprietær O. smstds.
Nr. 15. 14. 17. 16. 14. 8. 10 11.
86. **Karl Eugen Petersen**, f. i Kiøge, d. 5-6-57, opt. d. 22-7-67,
S. af Justitsraad, Postmester P. smstds. Nr. 12. 17. 13. 14.
16. 17. (22) 14.
87. **Bernhard Rafn**, f. i Kirkeflinterup, d. 15-1-56, opt. d. 23-8-
65. Broder til Nr. 70. Var Nr. 14. 11. 16. 15. 8. 11. 7. 10.
88. **Bernhard Rosen**, f. i Storeheddinge, d. 8-11-56, opt. d. 23-8-
66. Broder til Nr. 38. Var Nr. 17. 20. 21. 23. 21. 19. 18. 16.
89. **Harald Ryge**, f. i Roskilde, d. 8-10-57, opt. d. 23-8-66. Bro-
der til Nr. 61. Var Nr. 6. 18. 9. 4. 5. 4. 8. 6.
90. **Emil Andreas Scharling**, f. i Kjøbenhavn, d. 2-6-55, opt. d.
23-8-66. S. af afd. Bogtrykker S. smstds. Nr. 7. 5. 8. 7. 7. 6-
12 9
91. **Carl Vilhelm Schram**, f. i Roskilde. d. 2-10-55, opt. d. 23-
8-65. Broder til Nr. 63. Var Nr. 2. 9. 7. 13. 11. 12. 16. 15.
92. **Carl Margariton Schietz**, f. i Roskilde. d. 5-4-57, opt. d. 23.
8-66. S. af Hospitalslæge S. smstds. Nr. 16. 23. 20. 21. 22.
20. (23). 21.
93. **Georg Vilhelm Staun**, f. i Englerup Mølle. d. 3-8-55, opt. d.
3-5-67. S. af Kammerraad S. smstds. Nr. 10. 16. 11. 12. 12.
9. 14. 12.
94. **Hermann Johannes Richard Havn Søht**, f. i Glostrup. d. 5-
12-54, opt. d. 23-8-65. S. af afd. Distriktslæge. Krigsraad S.
smstds. Nr. 3. 4. 6. 8. 9. 7. 9. 8.
95. **Vilhelm Martin Wolffechele**, f. Roskilde. d. 28-8-56, opt. d.
23-8-65, S. af Kukkenbager W. smstds. Nr. 9. 13. 10. 9. 10.
3. 5. 3.

Anden Klasse.

96. **Robert George Beckett**, f. paa St. Croix. d. 9-8-54, opt. d.
23-8-67, S. af afd. Grosserer B. smstds. Nr. 11. 7. 7. 6. 7.
4. 4. 4.

97. Jean Joseph Mario Chabot, f. i Rotterdam, d. 27-9-57. opt. d. 23-8-67, S. af Grosserer C. i Roskilde. Nr. 14. 15. 20. 16. 15. 17. 13. 12.
98. Carl Christian Christensen, f. i Kjøbenhavn, d. 26-4-56. opt. d. 23-8-66, S. af Gæstgiver C. i Roskilde. Nr. 7. 9. 14. 8. 10. 9. 9. 7.
99. Carl Bertel Frederiksen, f. i Roskilde, d. 19-2-56, opt. d. 7-4-69, S. af Slagtermester F. smstds. Nr. 20. 9. 8. 6. 6.
100. Vilhelm Gerlach, f. i Randers, d. 28-3-56, opt. d. 20-12-67, S. af Oberst G. i Roskilde. R. af Dbg. Nr. 6. 3. 3. 4. 3. 2. 2. 2.
101. Frantz Gerlach, f. i Randers, d. 30-9-57. opt. d. 20-12-67, Broder til Nr. 100. Nr. 10. 4. 4. 5. 4. (20). (20). (20).
102. Georg Johan Armand Hansen, f. i Nykjøbing paa Sælland, d. 9-7-55. opt. d. 22-8-66. S. af Kjøbmand og Konsul H. smstds. Nr. 12. 12. 16. 12. 13. 12. 10 (17).
103. Christian Georg Emil Holm, f. i Jersie, d. 26-6-57, opt. d. 11-11-68, S. af Pastor H., Sognepræst til Gladsaxe og Herløv. Nr. 20. 2. 7. 8. 5. 16. (18).
104. Hans Henrik Jantzen, f. paa Vesterladen, d. 14-2-57, opt. d. 23-8-67. Broder til Nr. 58. Var Nr. 5. 5. 5. 2. 2. 3. 3. 3.
105. Valdemar Reginald Jantzen, f. paa Vesterladen, d. 17-11-58. opt. d. 23-8-67. Broder til Nr. 58 og Nr. 104. Var Nr. 2. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
106. Johan Nicolai Jørgensen, f. paa Cathrinedal, d. 20-3-57, opt. d. 21-7-68. S. af Proprietær J. smstds. Nr. 16. 17. 19. 18. 20. 18. 15. 14.
107. Peter Krog-Meyer, f. paa Spanager, d. 8.11.56 opt. d. 23.8.66. S. af Proprietær K.-M. til Vissøngsminde ved Kolding. Nr. 15. 14. 13. 13. 18. 16. 11. 13.
108. Thomas Ludvig Lange, f. i Roskilde, d. 4.6.58. opt. d. 21.7.68. Broder til Nr. 82. Var Nr. 17. 10. 12. 14. 16. 15. 18. 10.
109. Lauritz Vilhelm Nohr, f. paa Billesborg, d. 18.5.57, opt. d. 23.8.67, S. af Forpagter N. paa Spanager. Nr. 9. 16. 15. 19. 14. 13. 17. 11.
110. Andreas Carl Schmidt, f. i Roskilde, d. 6.5.56. opt. d. 23.8.66. S. af Bagermester S. smstds. Nr. 13. 8. 11. 11. 5. 6. 5. 9.
111. Emil Helge Schram, f. i Roskilde, d. 4.1.57. opt. d. 23.8.66. Broder til Nr. 63 og Nr. 91. Var Nr. 3. 2. 6. 3. 6. 7. 8. 5.
112. Valdemar Lauritz Schram, f. i Roskilde, d. 17.7.58. opt. d.

- 23.8.67, Broder til Nr. 63, Nr. 91 og Nr. 111. Var Nr. 4. 11. 9. 9. 12. 11. 7. 8.
113. Adolph Suell, f. paa Gislingegaard, d. 27.4.57, opt. d. 21.7.68. S. af Forpagter S. smstds. Nr. 18. 19. 17. 15. 19. 14. 12. 15.
114. Johan Vilhelm Christian Wendt, f. paa St. Jørgensbjerg, d. 1.7.57, opt. d. 21.7.68, S. af Gaardeier og Gartner W. smstds. Nr. 19. 18. 18. 17. 17. 18. 14. 16.

Første Klasse.

115. Christian Frederik Emil Claudius Bache, f. paa Fiurendal d. 20.8.57, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 48. Var Nr. 6. 23. 30. 28. 29. 31. 29. 28.
116. Hans Jacob Kornerup Bang, f. i Løsning d. 4.7.57, opt. d. 21.8.68, S. af Pastor B., Sognepræst til Frue Kirke og St. Jørgensbjerg. Nr. 7. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 1.
117. Georg Christian Bartholdy, f. p. Gjersløv d. 8.7.57, opt. d. 21.7.68. S. af Godsforvalter B. smstds. Nr. 9. 4. 8. 5. 7. 4. 4. 4.
118. Alfred van Brakle, f. paa Duellund i Jylland, d. 19.5.57, opt. d. 23.8.67, S. af Præsidentskabssekretær v. B. p. St. Thomas. Nr. 5. 19. 17. 16. 23. 21. 26. 26.
119. Christian Frederik Wilhelm Brohm, f. paa Bavelse Gaard, d. 30.9.57, opt. d. 31.8.68, S. af Forpagter R. smstds. Nr. 10. 17. 18. 21. 20. 19. 22. (30).
120. Jørgen Adolph Lauritz Christensen, f. i Roskilde, d. 15.12.58, opt. d. 31.8.68, Broder til Nr. 98. Var Nr. 11. 11. 15. 15. 14. 15. 14. 15.
121. Ferdinand Joseph Gottzian Crone, f. i Holbæk, d. 23.5.58, opt. d. 7.1.69, S. af Vejinspektør C. ved Aggersvold. Nr. 31. 16. 12. 5. 5.
122. Edvard Johan Dreyer, f. i Helsingør, d. 13.6.59, opt. d. 21.8.68, S. af afd. praktiserende Læge D. Nr. 12. 20. 21. 19. 17. 17. 17. 14.
123. Johannes Gad, f. i Quislemark, d. 9.4.59, opt. d. 21.7.68 S. af Pastor G. i Roskilde. Nr. 13. 12. 16. 17. 18. 16. 11. 13.
124. Carl Gerlach, f. i Randers, d. 10.7.59, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 100 og Nr. 101. Var Nr. 14. 21. 25. 26. 27. 25. 19. 18.
125. Gustav Emil Grüner, f. paa Egemark, d. 1.5.58, opt. d. 7.1.68, Broder til Nr. 81. Var Nr. 3. 15. 4. 4. 4. 9. 11. 9.

126. **Johan Avgust Gøtzsche**, f. i Roskilde, d. 6.5.59, opt. d. 21. 7.68, S. af Klosterforvalter og Skolekasserer G. i Roskilde. Nr. 15. 3. 12. 12. 10. 11. 10. (20)
127. **Vilhelm Avgust Haste**, f. paa Sølyst i Nyrup, d. 6.3.59, opt. d. 24.10.68, S. af Grosserer H. i Helsingør. Nr. 29. 29. 30. 30. 27. 25. 23.
128. **Viggo Theodor Daniel Hjorth**, f. i Jyderup, d. 31.10.55, opt. d. 31.8.68, S. af Gaardejer H. smstds. Nr. 16. 8. 7. 9. 8. 6. 6. 11.
129. **Alfred Julius Jacobsen**, f. i Kjøbenhavn, d. 27.6.57, opt. d. 31.8.68, S. af Brændevinsbrænder J. smstds. Nr. 17. 13. 20. 22. 21. 20. 21. 21.
130. **Johannes Jørgensen**, f. paa Cathrinedal, d. 20.2.59, opt. d. 21. 7.68, Broder til Nr. 106. Var Nr. 18. 27. 26. 24. 24. 29. 28. 27.
131. **Otto Hauberg Knudsen**, f. i Roskilde, d. 7.3.58, opt. d. 23. 8.67, S. af Kjøbmand K. smstds. Nr. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 2.
132. **Gustav Georg Krog-Meyer**, f. p. Spanager, d. 19.3.58, opt. d. 31.8.68, Broder til Nr. 107. Var Nr. 20. 25. 22. 20. 22. 23. 18. 17.
133. **Christian Sigvard Eilersen Lange**, f. p. Boller, d. 28.10.56, opt. d. 23.8.67, S. af Proprietær L. til Boller. Nr. 2. 10. 11. 8. 12. 14. (31). 20.
134. **Emil Otto Niels Juel Lange**, f. i Ringsted, d. 12.8.58, opt. d. 31.8.68, S. af Kjøbmand L. smstds. Nr. 19. 24. 23. 27. 26. 24. 23. 25.
135. **Jens Nathanael Mathias Christian Møller**, f. i Thyregod Præstegaard ved Veile, d. 1.9.59, opt. d. 21.7.68, S. af afd. Pastor M. smstds. Nr. 21. 5. 3. 3. 3. 3. 3. 3.
136. **Edmund Wright Norriø**, f. i Helsingør, d. 22.11.58, opt. d. 24.10.68, S. af afd. Lieutenant og Skibsmægler N. Nr. 30. 14. 14. 13. 10. 13. 8.
137. **Egon Oscar Emil Petersen**, f. i Kjøbenhavn, d. 26.4.58, opt. d. 31.8.68, S. af Gæstgiver P. i Taastrup. Nr. 22. 26. 28. 23. 31. 28. 27. 24.
138. **Janus Christian Poulsen**, f. i Roskilde, d. 8.2.59, opt. d. 21. 7.68, Broder til Nr. 26. Var Nr. 23. 18. 19. 18. 19. 22. 20. 19.
139. **Carl William Roosen**, f. i Roskilde, d. 21.10.58, opt. d. 21. 7.68, S. af afd. Inspektør ved Sygehuset R. smstds. Nr. 24. 6. 5. 6. 9. 8. 8. 10.

140. Alfred Theodor Emil Schong, f. ved Taarnborg, d. 8.5.56, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 39. Var Nr. 4. 14. 9. 10. 15. 18. 15. 16.
141. Hermann Christian Schwartz, f. i Roskilde, d. 12.3.59, opt. d. 31.8.68, S. af Urmager og Medlem af Byraadet S. Nr. 25. 16. 10. 11. 6. 5. 9. 7.
142. Lorenz Peter Lauritz Weber, f. i Roskilde, d. 29.12.58, opt. d. 21.7.68, S. af Tømmermester og Medlem af Byraadet W. Nr. 26. 9. 13. 13. 11. 13. 12. 12.
143. Theodor Emil Wolfhechel, f. i Roskilde, d. 22.11.58, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 95. Var Nr. 27. 28. 24. 25. 25. 26. 24. 22.
144. Niels Wilhelm Sophus Zahle, f. i Roskilde, d. 28.6.58, opt. d. 31.8.68, S. af Skomagermester Z. smstds. Nr. 28. 7. 6. 7. 5. 7. 7. 6.

En Parenthes betegner, at vedkommende paa Grund af Sygdom har erholdt Pladsen.

I Skoleaaret ere følgende Pensa gjennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): Med Benyttelse af Thortsens Litteraturhistorie (§ 17 og 18) er den danske Litteraturs prosaiske Forfattere fra 1800—1814 gennemgaaede. Dernæst er i frit Foredrag den nyere danske Poesi efter Oehlenschläger fremstillet, saaledes at der særlig er dvælet ved Hauch, Hertz, Chr. Winther, H. C. Andersen, Paludan-Müller, L. Bødtcher; disse Forfatteres Levnetsløb er fortalt, og betydeligere, udvalgte Stykker af deres Værker ere forelæste og nær-

mere belyste. Ogsaa af vore ældre og vore nyeste Forfattere, Steen Blicher — Goldschmidt, Dr. H., ere enkelte Stykker læste. Disciplene af yngste Afdeling have især læst: et Udvalg af lyriske og episke Digte af Baggesen og navnlig af Oehlenschläger; Poul Møllers Skildring af Lægdsgaarden i Ølsebymagle; Hrafnel Freysgodes Saga, fortalt af Lefolii, og endelig enkelte udvalgte Stykker af Hammerichs danske og norske Læsestykker, fjerde og femte Afsnit. Til Øvelse i svensk Læsning efter Hammerichs svenske Læsestykker er af Disciplene i ældste Afdeling et Par Timer om Maaneden anvendt, i hvilke ogsaa de biografiske og litterære Oplysninger om de vigtigste svenske Forfattere i samme Bog ere gennemgaaede. Disciplene af yngste Afdeling have derimod ved Aarets Slutning anvendt en halv Snes Timer til Indøvelse af de første sproglige Elementer af Svensk efter samme Læsebog. Hver Maaned ere to længere Udarbejdelser i Modersmaalet skrevne, ialt 17.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): Den danske Litteraturs Historie er gennemgaaet indtil Ewald, hvorved navnlig Holberg og hans Tid er bleven udførligere behandlet. Der er læst adskillige af Kæmpeviserne samt af Holberg 1ste Bog af Peder Paars, Den ellefte Juni, Pernilles korte Frøkenstand og Niels Klims underjordiske Rejse Kap. 1—9 (Baggesens Oversættelse). Endvidere er der meddelt Oplysninger om Sagalitteraturen og er læst Hrafnel Freysgodes Saga og Nials Saga. Efter Hammerichs danske og norske Læsestykker er der læst forskellige Stykker. 24 Stile.

Femte Klasse (Adjunkt Fritsche): Den nord-

ske Gudelære er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling, og nogle Stykker af den ældre Edda efter Jessens Oversættelse ere forelæste og forklarede; endvidere er læst de vigtigste Afsnit af Oehlenschlägers Nordens Guder. Af Holsts poetiske Læsebog er der læst adskillige Digte, og Hammerichs danske og norske Læsestykker er benyttet til Oplæsning. 32 Stile.

Femte og fjerde Realklasse (Adjunkt Scharling): Af Holsts prosaiske Læsebog (sjette Udgave) er læst S. 75—110 og S. 255—279. Efter Holsts poetiske Læsebogs sidste Halvdel (fra S. 138) ere saadanne Digte af vore nyere Digttere læste og forklarede, som passe til Klassens Standpunkt. Fire længere Digte ere lærte udenad. Nogle af Holbergs Epistler samt Jeppe paa Bjerget ere læste, ligesaa Oehlenschlägers Vaulundurs Saga. Af Hammerichs danske og norske Læsestykker ere de tre første Afsnit benyttede til Extemporallæsning. Bojesens danske Sproglære er repeteret og indøvet ved jevnlig Analyse. En Stil ugentlig, ialt 32.

Fjerde Klasse (Adjunkt Scharling): Holsts prosaiske Læsebog (sjette Udgave) S. 147—190 samt 341—358. Efter Holsts poetiske Læsebog ere udvalgte Digte fra S. 138—200 læste og gennemgaaede under Samtale. Sex længere Digte ere lærte udenad. Af Hammerichs danske og norske Læsestykker ere de to første Afsnit benyttede til Extemporallæsning. En Stil ugentlig, ialt 32.

Tredie Klasse (Adjunkt Scharling): Holsts prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og

Analyse og Gjengivelse af det læste dels mundtlig, dels skriftlig (sjette Udgave S. 1—42 og S. 120—144). Efter Holsts poetiske Læsebog ere udvalgte Digte af Oehlenschläger og Ingemann læste og forklarede under Samtale; fire længere Digte ere lærte udenad. Bojesens danske Sproglære er repeteret og indøvet ved Analyse. En Stil ugentlig, ialt 31.

Anden Klasse (Overlærer Flemmer): (4 ug. T.) Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er bleven benyttet til Oplæsning, Analysering og Gjenfortælling. Bojesens danske Sproglære er læst og repeteret. En eller to Stile om Ugen, i Begyndelsen mest Diktat, senere Gjengivelse af en let Fortælling, Breve osv.; ialt 41 Stile.

Første Klasse (Pastør Sørensen): Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Kursus, er bleven benyttet til Oplæsning og Gjenfortælling, ligeledes er Nøsselts historiske Læsebog benyttet til Oplæsning og Øvelse i at gjengive Indholdet i Korthed. Af Holsts »Smaadigte til Udenadslæsning« ere nogle læste. To Stile ugentlig, i Reglen Diktat; ialt 70 Stile.

Latin.

Syvende Klasse (Overlærer Blichert): A. og B. Cicero: 1ste og 2den Bog af »de officiis«. Livins 6te Bog. Tacitus: 1ste Bog af Annales. 750 Vers af Madvigs Udvalg af latinske Digtere. Madvigs Grammatik. 60 Stile og 15 Versioner.

7de A. har desuden læst 3die Bog af Vergils Aeneide og repeteret Ciceros Taler mod Catilina og for

Sextus Roscius, 2den Bog af Livius og 1050 Vers af Madvigs Udvalg af latinske Digtere. Kort Udsigt over de romerske Antikviteter og den latinske Litteraturhistorie til Avgusts Død.

7de B. har desuden læst Sallusts *Catilina* og 1ste Bog af Vergils *Aeneide*.

Sjette Klasse (Samme): Sallusts *Jugurtha*; 3die Bog af Vergils *Aeneide*. Madvigs Grammatik § 24---§ 261. 65 Stile og 5 Versioner. Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Latin efter Trojels Materialier.

Femte Klasse (Overlærer Flemmer): 16 ugentlige Timer er læst og repeteret: Ciceronis oratio pro Sexto Roscio. Ovidii *Metamorph.* ialt 591 Vers (efter Blochs Udvalg, 2det Oplag, Stykkerne: Verdensaldrene, Deucalion, Io, Battus, Europa). Til Stil er anvendt 3 ugentlige Timer; hver Uge er der skrevet to latinske Stile (i Begyndelsen efter Trojels Materialier, senere efter H. M. Flemmers Opgaver, første Samling), den ene altid hjemme, den anden afvejlende hjemme og paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Vejledning. Stilene ere altid rettede hjemme og gennemgaaede paa Skolen. Antallet af de skriftlige Arbejder var ved Udgangen af Juni Maaned 60, desuden 14 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er læst § 281—342, § 438—445, samt Kasuslæren stærkt indøvet under Forfatterlæsningen. Til kursorisk Læsning uden foregaaende Forberedelse er benyttet E. Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere, første Hefte.

Fjerde Klasse (Samme): Cæsar de Bello Gallico lib. II, III og IV, Cap. 1--15. Af Madvigs latin-

ske Sproglære (4de Udgave) er Formlæren repeteret, og af Ordføjningslæren er læst det vigtigste af første Afsnit. Antallet af de skriftlige Arbejder var ved Udgangen af Juni Maaned 72, desuden 18 Gange mundtlig Stil. Stilene ere i Regelen skrevne hjemme, enkelte Gange paa Skolen under Lærers Tilsyn og Vejledning. Trojels Materialier ere benyttede; ofte ere Stilene dikterede med Benyttelse af det Ordforraad, som fandtes i de i de nærmeste Dage læste Kapitler af Cæsar.

Tredie Klasse (Adjunkt Fritsche): Cornelius Nepos: Phocion, Timoleon, Hamilcar og Hannibal. Af Madvigs Grammatik er læst Formlæren. 93 Stile, hvoraf 59 ere skrevne paa Skolen.

Anden Klasse (Samme): Forchhammers latinske Læsebog. Det vigtigste af Formlæren efter Madvigs Grammatik. To Timer om Ugen ere benyttede til smaa Stileøvelser.

Græsk.

Syvende Klasse (Rektor): Hver Afdeling har haft to særlige Timer og desuden fire Fællestimer, af hvilke en er anvendt til en kort Udsigt over den græske Litteraturs Historie indtil Alexander, samt til Repetition af Formlæren. I de øvrige tre Timer er læst og repeteret Sofokles' Filoklet samt repeteret Odysseens 2. Bog, Apologien og Kriton; 2. Bog af Xenofons Anabasis, 8. Bog af Herodot og Tregders Mythologi. I de særlige Timer har ældste Afdeling repeteret 1. og 2. Bog af Xenofons Memorabilia, 3. Bog af Anabasis, 1.,

6. og 10. Bog af Odysseen, samt efter Madvigs Ordføjningslære (i Udtog) gennemgaaet Læren om Tider og Maader, om Tillægsformerne, Sætningsforbindelserne og Nægtelserne (§ 107—§ 213). Den yngre Afdeling har læst Apologien, Kriton, 2. Bog af Anabasis og 8. Bog af Herodot, der, som ovenfor anført, er repeteret i Forening med den ældre Afdeling.

Sjette Klasse (Samme): 1. Bog af Odysseen og 2. Bog af Xenofons Anabasis er læst og repeteret. Tregders Formlære er flere Gange gennemgaaet og det meste af samme Forfatters Mythologi.

Femte Klasse (Adjunkt Fritsche): 2den Bog af Xenofons Anabasis; af Odysseen 1ste Bog V. 1—325. Hovedreglerne af Ordføjningslæren ere mundtlig meddelte, og Formlæren er repeteret efter Tregders Grammatik.

Fjerde Klasse (Overlærer Blichert): Lunds Læsebog, Side 7—17. Tregders Formlære til 2den Konjugation.

Fransk.

(Adjunkt Muusmann.)

Syvende Klasse. Til kursorisk Læsning er Alfred de Vignys Roman Cinq-Mars bleven benyttet. Nu og da har Læreren oplæst Stykker af forskellige franske Forfattere for Klassen eller ladet den oversætte lette Fortællinger fra dansk til fransk.

Sjette Klasse. Cinq-Mars: Pag. 1—134. Les Stuarts par Alexandre Dumas: Pag. 1—200. Sibberns Stiløvelser: (2det Afsnit) 30 Stykker. Ordføjningslæren efter Abrahams.

Femte Klasse. Album littéraire: Pag. 72—80; 92—100; 143—160; 193—205; 218—234; 297—308. Sibberns Stiløvelser (1ste Afsnit) 45 Stykker. Af Ord-føjningslæren er det vigtigste mundtlig meddelt.

Fjerde Realklasse. De af Disciplene i denne Klasse, der have ønsket at deltage i den franske Undervisning, have læst med fjerde Klasse.

Fjerde Klasse: Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker (2den Afdeling): Pag. 1—3; 8—10; 21—41; 51—56; 66—71; 74—79. Sibberns Stiløvelser (1ste Afsnit) 28 Stykker. Hele Formlæren efter Ingerslev.

Tredie Klasse. Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker (1ste Afdeling): Pag. 1—5; 8—9; 10—11; 45—65; 73—77. Det vigtigste af Formlæren til de uregelrette Verber efter Ingerslevs Grammatik.

Engelsk.

(Adjunkt Muusmann.)

Syvende Klasse: Listovs Læsebog (1ste Afdeling) er læst fra Begyndelsen til Enden. The children of the new forest by Marryat: Pag. 1—140.

Femte og fjerde Realklasse: Listovs Elementar-bog er læst fra Begyndelsen til Enden. Listovs Læsebog (1ste Afdeling) Pag. 1—24. The children of the new forest by Marryat; Pag. 65—136.

Tysk.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 437—482; 558—576; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes

Götz von Berlichingen, samt af G. Schwabs Die deutschen Volksbücher: Hirlanda. Hjorts Grammatik er repeteret.

Femte Klasse (Overlærer Blichert): Hjorts Læsebog: S. 100—113; 122—127; 134—145; 159—183; 185—194. Formlæren efter Hjorts Grammatik. Holbechs og Petersens Materialier S. 1—30.

Femte og fjerde Realklasse (Samme). 5te Realklasse (Østrup, Conradsen, Plum, Bille-Brahe): Hjorts Læsebog: S. 1—50; 73—88; 113—127; 134—155; 159—162; 164—173; 186—194; 291—302; 324—329; 341—361; 437—450; 455—460; 468—481; 586—598. Formlæren efter Hjorts Grammatik. (Smidth) Hjorts Læsebog: S. 4—13; 21—78; 146—155; 159—162; 164—183; 186—235; 341—361; 379—391; 437—450; 455—460; 468—81. Formlæren efter Hjorts Grammatik. 4de Realklasse: Hjorts Læsebog: S. 1—17; 146—155; 159—162; 164—173; 186—194; 437—450; 455—460; 468—481. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Fjerde Klasse (Adjunkt Fritsche): Hjorts tyske Læsebog S. 127—134; 146—155; 173—183; 186—194; 315—324. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Tredie Klasse (Samme): Hjorts tyske Læsebog S. 1—4; 21—58. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Anden Klasse (Rektor): Pøvelsens tyske Læsebog S. 1—S. 70 med tilsvarende danske Stykker I—

X, der i Timerne undertiden skriftlig ere oversatte. Formlæren efter Hjorts lille Sproglære.

Første Klasse (Samme): Povelsens tyske Læsebog S. 1—S. 50 læst og oftere gjentaget, tilligemed nogle af de danske Stykker, der enkelte Gange skriftlig ere oversatte i Timen. Øvelser i Stavning og Op-læsning, hvorved Korlæsning jevnlig benyttedes, ere daglig foretagne. En Gang ugentlig eller oftere ere Disciplene øvede i Afskrivning og i at skrive efter Diktat. Bøjningslæren er læst efter Hjorts lille Sproglære, og indøvet saavel mundtlig som skriftlig. I Slutningen af Aaret ere Ordklasserne og Sætningsdelene indøvede og af Bojesens danske Sproglære læst indtil § 47 med Forbigaaelse af saa godt som alle Anmærkninger.

Religion.

Syvende Klasse (Adjunkt Scharling): Pauli Brev til Philippenserne er læst i Grundsproget med tilhørende Forklaring og Samtale om de kristelige Tros- og Sædelærdomme, som Læsningen gav Anledning til. Der er givet en Oversigt over det ny Testaments Skrifter, deres Indhold og Beskaffenhed, og derhos er læst efter den danske Oversættelse de otte første Kapitler af Romerbrevet. Endelig er, med Tønder Nis-sens Lærebog som Grundlag, givet en Fremstilling af den kristelige Kirkes Historie fra Reformationen indtil vore Dage.

Sjette Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie: Israels Historie er repeteret fra Kong David indtil Enden. Den vedføjede Udsigt over Gl. T.'s Bøger er

gjennemgaaet; af 1ste Kongernes Bøg er Kap. 17—22 læst og forklaret. Hovedstykkerne af den evangeliske Historie, særdeles dens sidste Afsnit, ere repeterede, ligesaa Apostlenes Gjerninger. Den 1ste Trosartikel, ledsaget af Læsningen af 1ste Mosebog Kap. 1—10, samt den tredie Trosartikel ere gjennemgaaede med Balslevs lille Lærebog som Grundlag.

Femte Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie: Jesu Liv fra hans Fødsel indtil Begivenhederne kort før sidste Paaske (§ 139—137). Israels Historie fra Abraham til Rigernes Deling. Efter Balslevs Lærebog er læst den anden Trosartikel, Herrens Bøn samt Stykkerne om Daaben og Nadveren.

Fjerde Klasse (Samme): Efter Assens' Bibelhistorie, med jevnlig Benyttelse af det ny Testamente, er læst den evangeliske Historie fra Jesu Bjergprædiken indtil Enden. Efter Balslevs Lærebog er læst Troens tredie Artikel og Herrens Bøn. Flere Psalmer ere lærte, der slutte sig til det gjennemgaaede Stof.

Femte og fjerde Realklasse (Pastor Sørensen): Efter Assens' Bibelhistorie er læst det gamle Testamente indtil Hjemkomsten fra det babyloniske Fangenskab; Jesu Barndomshistorie, Daab, Fristelse og første offentlige Virksomhed indtil Bjergprædikenen, dernæst Jesu Lidelse, Død, Opstandelse, Himmelfart og den Hellig-Aands Sendelse. Hele Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus er læst med Forbigaaelse af en Del Skriftsteder og de fleste Anmærkninger. Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Tredie Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie

fra Kong David indtil Makkabæerne, Jesu Barndom og første offentlige Virksomhed indtil Bjergprædikenen, Trosartiklerne efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus, Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Anden Klasse (Samme): Assens Bibelhistorie forfra til Kong David, De 10 Bud og den første Trosartikel efter Balslevs Forkl. til Luthers Katechismus, Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Første Klasse (Samme): Balslevs Bibelhistorie indtil Kirkens Historie efter Apostlenes Dage. Luthers lille Katechismus er læst, dog saaledes at Forklaringerne ere meddelte mundtlig. Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Historie.

Syvende Klasse (Adjunkt M. Hansen): A. Hele Verdenshistorien efter Thriges og Blochs Lærebøger. B. Den gamle Historie og Norden efter Thrige.

Sjette Klasse (Samme): Den nyere Historie fra 1556–1814, efter Bloch.

Femte Klasse (Samme): Middelalderen og den nyere Historie til Reformationen, efter Bloch.

Femte og fjerde Realklasse (Samme): V. Nordens Historie efter Kofods Udtog og Kofods fragmentariske Lærebog. IV. Kofods fragmentariske Lærebog.

Fjerde Klasse (Samme): Den gamle Historie efter Kofods Udtog.

Tredie Klasse (Samme): Nordens Historie efter Kofods Udtog og den nyeste Historie fra 1814 efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Anden Klasse (Samme): Middelalderen og den nyere Tids Historie til 1789 efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Første Klasse (Pastor Sørensen): Den gamle Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog. Det tilsvarende Tidsrum af Historien er læst indenad efter Nøsselts Lærebog for Pigeskoler og gjort til Gjenstand for Samtale.

Geografi.

Sjette Klasse (Adjunkt Thomsen): Geografien repeteret efter Velschows Lærebog.

Femte Klasse (Adjunkt C. Hansen): (2 ugentlige Timer) Sydevropa, Asien, Afrika, Amerika og Australien efter Erslevs »Lærebog i den almindelige Geografi«.

Femte og fjerde Realklasse (Adjunkt Thomsen): Lært Geografien efter Erslevs »Større Lærebog i den almindelige Geografi«; 4de Realklasse til Asien Pag. 101.

Fjerde Klasse (Adjunkt C. Hansen): (2 ug. T.) Mellemeuropa og Sydevropa til Italien, efter Erslevs »Lærebog i den almindelige Geografi«.

Tredie Klasse (Samme): (2 ug. T.) Danmark, Norge, Sverrig og Rusland efter samme Lærebog.

Anden Klasse (Samme): (3 ug. T.) Asien, Afrika, Amerika og Australien, efter Erslevs »Mindre Lærebog i den almindelige Geografi«, og desuden repeteret hele Bogen.

Første Klasse (Samme): (3 ug. T.) Evropa til Italien, efter samme Lærebog.

Naturhistorie.

(Adjunkt Thomsen)

Sjette Klasse: Repeteret Zoologien efter Lytkens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Planterigets Naturhistorie«.

Femte Klasse: Bløddyr efter Lytkens »Dyreriget«, og 3die Del, Systemet, af Vaupells Lærebog.

Femte og fjerde Realklasse: Zoologien efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Botaniken efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse: Krybdyr, Padder og Fiske, efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Systemet, til de renkimbladede Planter, efter Vaupells Lærebog.

Tredie Klasse: Fuglene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Plantens Formlære efter Vaupells Lærebog.

Anden Klasse: Pattedyrene, efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2«, og Linnés System.

Første Klasse: Uden Bog: Bedyrene og Plantens Formlære.

Naturlære.

(Adjunkt Petersen)

Syvende Klasse A: (4 ugentlige Timer) Læst og repeteret Petersens kemiske Fysik og Jørgensens Astronomi.

Syvende Klasse B.: (3 ugentlige Timer) Læst og repeteret Ørsteds mekaniske Fysik til den almin-

delige Bevægelseslære, samt Petersens kemiske Fysik til Elektromagnetisme.

Femte og fjerde Realklasse: (1 ugentlig Time) Med Benyttelse af Deichmann Brandts Naturlære gennemgaaet Varmelæren, Magnetisme og Elektricitet.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A (Adjunkt C. Hansen): (4 ugentlige Timer) Repeteret Arithmetiken efter Broagers Lærebog, Geometrien, Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus' Lærebøger. 2 skriftlige Opgaver ugentlig.

Syvende Klasse B. (Adjunkt Petersen): (4 ugentlige Timer) Arithmetik: Rentes Regning og Annuiteter efter Broagers Lærebog. Geometri: Stereometrien og Trigonometrien efter Ramus' Lærebøger. En arithmetisk og en geometrisk Opgave ugentlig.

Sjette Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.) Broagers Arithmetik fra Kubikrod til Logarithmer. Af Geometri: regulære Polygoner og Cirkelns Udmaaling efter Ramus. 2 skriftlige Opgaver ugentlig.

Femte Klasse (Samme): (4 ug. Timer) Broagers Arithmetik fra Primaltal til Kubikrod. Af Geometri: Andet Afsnit af Ramus' Geometri til § 112. 1 skriftlig Opgave ugentlig.

Femte og fjerde Realklasse (Adjunkt Petersen): Femte Realklasse: (4 ug. Timer) Efter Broagers Arithmetik fra Primaltal og efter Ramus' Geometri fra 5te Kapitel læst Resten af det til Præliminærexamens lavere Grad fordrede Pensum. 1 3 ugentlige Regne-

timer er indøvet de til samme Examen fordrede Regningsarter.

Fjerde Realklasse: (4 ug. Timer) Efter Steens Arithmetik og Steens elementære Algebra læst Proportioner, Potens og Ligninger af 1ste Grad. Efter Mundts Geometri læst de 4 første Kapitler. I 3 ugentlige Regnetimer: Delingsregning, Procentregning, fremmed Mønt og Decimalbrøk.

Fjerde Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.) Af Arithmetik: Slutningen af Steens elementære Arithmetik fra Proportioner og § 1 af Steens elementære Algebra til Stykket 13. Af Geometri: 1ste Afsnit af Ramus' Geometri. 1 skriftlig Opgave ugentlig.

Tredie Klasse (Adjunkt Petersen): (5 ugentl. Timer) Steens elementære Arithmetik til Proportioner. I 2 ugentlige Regnetimer: S sammensat og omvendt Reguladetri, Procentregning og Delingsregning. Skriftlige arithmetiske Opgaver hver Uge.

Anden Klasse (Adjunkt C. Hansen): (4 ug. T.) De fire Regningsarter med Brøk og Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Pastor Sørensen): De fire Regningsarter med benævnte Tal og Reguladetri.

Skrivning.

(Timelærer Gronemann)

Disciplene i 1., 2., 3., 4., 4. og 5. Realklasse ere øvede i Skjønsskrivning. I disse Klasser er hvert enkelt skriftligt Arbejde forelagt Skrivelæreren til Bedømmelse. I 5., 6. og 7. Klasse finder Gjennemsynet Sted hver femte Uge.

Tegning.

(Timelærer, Malermester Møller.)

Disciplene i 1., 2., 3., 4. og 5. Realklasse ere øvede i Frihaandstegning. De videre komne have faaet Begreb om Perspektivet.

Gymnastik.

(Gymnastiklærer Nielsen, Overlærer Flemmer som Inspektor.)

Disciplene ere delte i 5 Hold, saaledes at hvert har 2 ugentlige Timer.

Undervisning i Skydevaabens Brug.

(Kapitain Sahlertz og Adjunkt C. Hansen.)

I Overensstemmelse med det høje Ministeriums Skrivelse af 6. Marts f. A. meddeles herved Lærerens Indberetning om denne Undervisnings Resultater:

Et toaarigt Kursus i Riffelskydning blev tilendebragt og afsluttet med en Præmieskydning den 21de Oktober 1868. I dette Kursus har deltaget 8 Disciple, hvoraf dog kun 5 fulgte med til Slutningen, idet 3 dels forlode Skolen og dels, paa Grund af Oversiddens i Klassen, forflyttedes til den yngre Deling af Skytterne. Af de 5 Disciple, der have tilendebragt Kursus, er afgivet ialt 700 Skud eller i Gjennemsnit 140 Skud for hver. Der er afgivet 300 Skud paa 100 Alens Afstand med en Pointkvotient af $7,63$; 355 Skud paa 200 Alens Afstand med Kvotient $7,14$ og 45 Skud med Kvotient $6,55$ paa 300 Alens Afstand. Samtlige Deltagere ere oprykkede til 200 Alens Distance og 3 have deltaget i Skydning paa 300 Alen. Udfaldet af Præmieskydning-

gen, der blev afholdt paa 100 og 200 Alens Afstande med 5 Skud paa hver, blev følgende:

		100 Al.	200 Al.	Tils.
Nr. 1.	Leth . .	46	47	93 Points.
2.	Staal . .	47	39	86 —
3.	Poulsen .	45	40	85 —
4.	Hvidt . .	43	42	85 —
5.	Neergaard	41	29	70 —

Løverdagen d. 24. April blev Skolen præsenteret for Direktøren for Gymnastiken, General N. G. la Cour, i Gymnastik og Skydning.

Svømmeundervisning.

(Gymnastiklærer Nielsen, Adjunkt Petersen som Inspektør.)

Denne er ordnet saaledes, at hver Discipel har i det mindste 2 Timer ugentlig Undervisning og paa Søgnedagene i Reglen har Adgang til at svømme eller bade sig under Skolens Tilsyn. Fra 5. til 21. Juli op-hører den egentlige Svømmeundervisning, men Svømme-læreren er da tilstede paa Svømmebroen mellem 1—3 for at føre Tilsyn med dem, der ønske at bade sig. Svømmerne af de 3 øverste Klasser have ogsaa udenfor Undervisningstiderne Adgang til Svømmeflaaden.

Ifølge Svømmelærerens Indberetning talte Skolen i September 1888 54 Svømmere, af hvilke 5 have svømmet 1200 Alen, 5 1000, 1 900, 5 800, 5 600, 2 500, 12 400, 13 200, 6 100; 12 have begyndt at svømme, dog uden at have naaet 100 Alen.

Sangundervisning. (Kantor Hartmann.)

Denne meddeles de Disciple, der have Anlæg til Musik. I Undervisningen deltog 21 Diskanter, 12 Altister, 8 Tenorister, 2 Bassister. 24 nyde den forberedende Undervisning.

Stipendiefondens
 Indtægter og Udgifter i Finantsaaret 18⁶⁸₆₉
 have udgjort:

Indtægt.

	Rd.	Sk.
1. Renter af Stipendiefondens Kapitalformue 15,752 Rd. 36 Sk.	630	10
2. Do. af et i Sparekassen indestaaende Beløb 1345 Rd. 53 Sk.	52	55
3. Hjemfaldne uhævede Oplagsstipendier for Student A. Fraas	66	64
4. Beholdning for 18 ⁶⁷ ₆₈	27	73
Tilsammen:	777	10

Udgift.

	Rd.	Sk.
1. Udbetalte Stipendier	365	"
2. Do. do. Dimittender $\frac{1}{3}$ Del af de ved Skolen oplagte Stipendier	41	64
3. Indsendt til Universitetskvæsturen de øvrige $\frac{2}{3}$ Dele	83	32
4. Regnskabsføreren 2 pCt. af Fondens faste Indtægt	12	58
5. Indskudt i Sparekassen i Aarets Løb, derunder indbefattet de tilskrevne Renter	119	23
Tilsammen:	621	81
Indtægten:	777	10
Beholdning:	155	25

Ved det høje Ministeriums Skrivelse af 24. Oktober 1868 ere Fripladser og Stipendier for Aaret 1868 saaledes fordelte:

1. Fri Undervisning og højeste Stipendium: V. P. J. Andersen, C. V. Engberg, C. M. K. Erichson.

2. Fri Undervisning og mellemste Stipendium: A. S. Poulsen, N. P. C. Hansen, P. S. J. Jantzen.

3. Fri Undervisning og laveste Stipendium: G. V. A. Hage, A. F. F. Phister, A. A. V. Hansen, C. F. A. V. Hansen.

4. Fri Undervisning og Slagelse Stipendium: O. N. F. Petersen (35 R.), E. C. A. Schoug (35 R.), C. Sørensen (20 R.).

5. Fri Undervisning: H. A. Hansen, N. C. Gemzøe, J. L. Wedel, A. F. A. R. Kurtzhals, F. J. Frederiksen, N. C. Dohn, H. A. G. Meyer, (L. F. V. N. Andersen), F. G. L. Wagner, H. H. H. Lützhøft, V. Gerlach.

6. Højeste Stipendium uden fri Undervisning: V. P. U. M. Bang, V. R. Jantzen, F. Gerlach.

7. Mellemste Stipendium uden fri Undervisning: C. Rosen.

8. Laveste Stipendium uden fri Undervisning: G. F. J. Baden, J. B. Bruun, G. J. Bartholdy, F. C. Fogh.

9. De to Portioner (hver paa 40 R.) af det Moltkeske Legat for Embedsmænds Sønner, som gaa i Roskilde Kathedralskole, oppebæres af H. A. Hansen og G. J. Bartholdy.

Udtog af Skolens Regnskab
for Finantsaaret fra 1ste April 1868 til 31te
Marts 1869.

Indtægt.

	Rd.	Sk.
1. Jordebogsafgifter	1,788	53 $\frac{1}{2}$
2. Tiendeindtægter	19,971	24
3. Indtægter af Kirker og Præstekald	842	30
4. Jordskyld	9	50
5. Renter af Skolens Kapitalformue 21,564 Rd. 18 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rd. 61 $\frac{1}{2}$ Sk.	869	27
6. Skolekontingenter, Indskrivningspenge og for Testimonier	5,992	48
7. Indtægter af Duebrødre Hospital	22,141	79 $\frac{1}{2}$
8. Solidariorumspenge af Københavns Universitet	84	"
9. Forskjellige ubestemte ekstraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	49	60
10. Det Teilmannske Legat til Bibliotheket	20	"
11. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	845	75
12. Købesum for bortsolgt Bøndergods	"	"
13. Efter Decision til Regnskabet pro 18 $\frac{6}{8}$ $\frac{7}{8}$	"	"
14. Renter af Kautionsdepositum	109	20
15. Brandskadeerstatning for et af Lynild beskadiget Plankeværk	20	"
16. Beholdning efter Regnskabet pro 18 $\frac{6}{8}$ $\frac{7}{8}$	3,531	2 $\frac{1}{2}$
Tilsammen:	56,274	85 $\frac{1}{2}$

Udgift.

	Rd.	Sk.
1. Skatter og Afgifter af Gods, Tiender og Bygninger	885	80
2. Lønninger til Skolens Lærere	11,834	»
3. Honorar for Tilsyn og Inspektion	100	»
4. Løn til Pedellen	166	»
5. Personligt Tillæg til Lærere for Tab af Andel i Skolepengene	388	»
6. Timeundervisning	1,964	47
7. Pensioner og Ventepenge	2,594	6
8. Bibliothek og videnskabelige Apparater	319	70
9. Bygningers Vedligeholdelse	517	70
10. Inventariets Vedligeholdelse	278	29
11. Brændsels- og Belysningsfornødenheder	548	2
12. Regnskabsføringen	500	»
13. Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter: Skoleopvartning, Rengjøring, Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøjtideligheder	405	94
14. Undervisning i Skydevaabens Brug	114	76
15. Præmie til Livsforsikringen for Lærere	845	75
16. Afgivet til den almindelige Skolefond	30,402	43
17. Renter af Kautionsdepositum	109	20
18. Prioritetsudlaan	»	»
Tilsammen:	51,924	36
Indtægten:	56,274	85½
Beholdning:	4,350	49½

Prøver.

Afgangsexamen bestod i Sommeren 1868 11 Disciple af Skolens 7. Klasse. Desuden prøvedes 3 Privatister, hvoraf en tidligere ved v. Westens Skole havde underkastet sig første Del af den fuldstændige Afgangsexamen. Undervisningsinspektøren var ikke tilstede. Udfaldet viser den følgende Liste:

Afgangsprøven i Sommeren 1868.

Nr.	Dimittendernes Navne.	Dansk Still.	Dansk Still.	Latin skriftl.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturalære.	Hebraisk.	Points.	Hovedkarakter.
1.	A. B. Reck . . .	mg.	g	mg.	Ug.	mg.	Ug.	mg.	Ug.	Ug.		78	Første Karakter.
2.	L. C. Christensen .	g	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.		75	Første Karakter.
3.	V. F. Gottlieb . .	mg.	g	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.		72	Første Karakter.
4.	P. A. Stricker . .	mg.	mg.	g	mg.	mg.	mg.	mg.	g	mg.	mg.	68	Første Karakter.
5.	F. C. C. Hygom .	g	mg.	mg.	mg.	mg.	g	g	g	mg.		67	Første Karakter.
6.	N. H. Roth . . .	g.	mg.	g	mg.	g	g	g	tg.	g		55	Anden Karakter.
7.	C. Christensen . .	g	g	mg.	mg.	mg.	g	g	tg.	g		60	Anden Karakter.
8.	V. C. Lindhardt .	g	mg.	g	mg.	g.	g	tg.	tg.	mg.	g	56	Anden Karakter.

Afgangsproven i Sommeren 1868.

40

Nr.	Dimittendernes Navne.	Dansk Stil I.	DanskStilII.	Latin skriftl.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hebraisk.	Points.	Hovedkarakter.
9.	A. C. C. Bache . .	σ	σ	σ	σ	σ	mg	mg	tg	mg		55	Anden Karakter.
10.	O. R. Lassen . .	σ	σ	tg	σ	σ	σ	mg	σ	σ		47	Anden Karakter.
11.	W. W. Haffner . .	σ	σ	tg	σ	σ	σ	tg	mdl.	σ		29	Tredie Karakter.
Privatister:													
12.	F. V. M. Matthiesen	σ	σ	mdl.	tg	σ	σ	mg	tg	tg		32	Tredie Karakter.
13.	Grev S. L. Schulin	σ	σ	σ	σ	σ	σ	mg	tg	mg		52	Anden Karakter.

Første Del 1864. Anden Del 1868.	Tysk.	Fransk.	Geograf.	Natur- historie.	Dansk skriftlig.	Latin skriftlig.	Latin mundtlig.	Græsk.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.
C.S.M. Wendelboe	σ.	mg.	ug.	ug.	σ.	tg.	σ.	σ.	ug.	mg.	σ.	tg.	σ.	70	Anden K.

Til dette Aars Afgangsprøve indstille sig 5 af 7
Klasses Disciple, som opgive følgende Pensa:

Latin.

Ciceros Taler for Sex. Roscius (Poulsen: Talern^e
for det Maniliske Lovforslag, for Ligarius og for Kong
Deiotarus), samt de fire Taler imod Catilina.

Af samme de tre Bøger om Pligterne.

Sallusts Catilina, Livius' 2den og 6te Bog samt 1ste
Bog af Tacitus' Annaler.

Horats' ars poetica, Brevene undtagen 3, 11, 12,
19 og 20 af den 1ste Bog. Endvidere af sammes Ode:
1ste Bog 1, 3, 10, 12, 15, 19, 21, 24, 26, 27,
29, 30, 31, 32, 38.

2den Bog 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20.

3die Bog 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30.

4de Bog 3, 7, 8, 12, 15.

Af Madvigs »Carmina selecta»: Catul, 1., 3., 4.,
7. og 10. Digt. Tibul, 2. og 3. Digt. Ovid, 1., 2.,
3., 4., 5. og 8. Digt. Martial, alle Stykkerne. (Poul-
sen: Alt af Catul undtagen 8 og 10, alt af Tibul undt.
4, af Properts: 1, 3, 5, 6 og 7, alt af Ovid undt. de
tre sidste Stykker og alt af Martial.) Af Vergils Aeneide
1ste og 3die Bog.

Græsk.

Xenofons Anabasis 2den og 3die Bog.

Xenofons Memorabilia 1ste og 2den Bog.

Af Plato Apologien og Krito.

Herodøts 8de Bog (Poulsen 9de Bog). Af Homers
Odyssee 1ste, 2den, 6te og 10de Sang. (Poulsen 3-
og 11. istedenfor 1. og 2.) Sofokles' Filoklet.

Historie.

Thruges Nordens Historie og den gamle Historie;
Blochs Middelalderens Historie og Bohrs den nyere
Historie.

Mathematik.

Ramus' Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broagers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Ørsted, Naturlærens mekaniske Del. I Kapitlet
om Sammenhængskraften og Vedhængskræfterne forbi-
gaaet §§ 133, 134, 138. Af Bølgebevægelsen kun læst
§§ 360, 368 til 373, 383 til 388, 393, 395, 399, 402,
402, 415 til 434, 441, 443, 448 og 449.

Petersen, Naturlærens kemiske Del.

Jørgensens Astronomi med Forbigaaelse af §§ 43,
49, 52 og 59.

Afgangsprøven af lavere Grad for Realdisciple bestode følgende 8 Disciple af 5. Realklasse.

Examinandernes Navne.	Dansk skriftl.	Dansk mundtlig.	Historie.	Geografi.	Aritmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Tysk.	Skrivning og Tegning.	Udfald.
1. J. F. Henckel	mg.	ug	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	Bestaaet med 65 Points.
2. P. F. Petersen	g.	tg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	mg.	Bestaaet med 51 Points.
3. H. E. Rafn	g.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	mg.	Bestaaet med 51 Points.
4. V. V. Petersen	mg.	mg.	mg.	ug.	tg.	tg.	g.	mg.	ug.	Bestaaet med 51 Points.
5. J. L. V. E. Lønholdt	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	Bestaaet med 57 Points.
6. L. H. Gether	mg.	mg.	g.	tg.	ug.	mg.	g.	g.	g.	Bestaaet med 50 Points.
7. J. Wejel	g.	g.	tg.	g.	mg.	tg.	mg.	g.	mg.	Bestaaet med 43 Points.
8. C. P. D. Henningsen	g.	g.	mg.	tg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	Bestaaet med 51 Points.

I indeværende Aar ønske 4 Realdisciple at underkaste sig denne Prøve. Hvad disse i de forskjellige Fag have gennemgaaet, findes angivet under 5. Realklasses Pensa.

Aarsprøverne i 1869.

A. Afgangsprøve.

a. Den skriftlige Del.

Onsdagen, d. 23. Juni.

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).

4—8. Oversættelse fra Latin til Dansk.

Fredagen, d. 25. Juni.

8—12. Latinsk Stil.

4—8. Arithmetisk Udarbejdelse.

Løvdagen, d. 26. Juni.

8—12. Geometrisk Udarbejdelse.

4—8. Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).

b. Den mundtlige Del. *)

Torsdagen, d. 15. Juli.

8. Historie. M. Hansen, Blichert, Sørensen.

12. Matematik. C. Hansen, Thomsen, Petersen.

Fredagen, d. 16. Juli

8. Latin. Blichert, Povelsen, Flemmer.

12. Naturlære. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

Løvdagen, d. 17. Juli.

8. Græsk. Povelsen, Blichert, Fritsche.

3. Bekjendtgørelse af Afgangsprøvens Udfald.

B. Den for Realdisciple anordnede Afgangsprøve af lavere Grad.

a. Den skriftlige Del.

Mandagen, d. 5. Juli

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).

3—7. Regneopgave I.

Tirsdagen, d. 6. Juli

8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).

3—7. Regneopgave II.

*) Prøven i Naturlære afholdes i Fysikstuen i Rektorboligen, de øvrige mundtlige Prøver i Lovsangsalen.

b Den mundtlige Del. *)
Mandagen, d. 12. Juli

8. Dansk. Scharling, Povelsen, Fritsche.
Tirsdagen, d. 13. Juli.
8. Historie. M. Hansen, St. Friis, Flemmer.
Onsdagen, d. 14. Juli.
8. Tysk. Blichert, Fritsche, Muusmann.
Torsdagen, d. 15. Juli.
8. Geografi. Thomsen, St. Friis, C. Hansen.
Fredagen, d. 16. Juli.
8. Matematik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.
Løverdagen, d. 17. Juli.
8. Naturhistorie. Thomsen, C. Hansen, Petersen.

C. Skolens Aarsprøve.

a Den skriftlige Del.
Mandagen, d. 5 Juli.

8. 7. B. Udarbejdelse i Modersmaalet (Fri Opgave).
6. Kl. }
5. Kl. }
4. Kl. } Dansk Stil.
4. R. }
3. Kl. }
3. 7. B. }
6. Kl. } Geometrisk Udarbejdelse.
5. Kl. }
4. R. Matematisk Udarbejdelse.
4. Kl. }
3. Kl. } Regning.

*) Prøven i Naturhistorie afholdes i Museet, de øvrige Prøver i Real-
klassen (c).

Tirsdagen, d. 6. Juli.

8.	7. B.	}	Latinsk Stil.
	6. Kl.		
	5. Kl.		
	4. Kl.		
	3. Kl.		
	4. R.	}	Regning.
	3. R.		
3.	7. B.	}	Arithmetisk Udarbejdelse.
	6. Kl.		
	5. Kl.		

Onsdagen, d. 7. Juli.

8.	7. B.	}	Oversættelse fra Latin til Dansk.
	6. Kl.		

Løverdagen, d. 10. Juli.

8.	7. B.	Udarbejdelse i Modersmaalet (Bunden Opgave).

b. Den mundtlige Del. *)

Onsdagen, d. 7. Juli.

8.	^a 4. Kl. Fransk.
M.	^b 3. Kl. Geografi.
CH.	^c 4. R. Dansk.
Sch.
12.	5. Kl. Natur-
historie. T.	7. B. Fransk og
Engelsk. M.	6. Kl. Religion.
Sch. MH. S.

Torsdagen, d. 8. Juli.

8.	^a 7. B. Latin.
B.	^b 4. R. Geografi.
T.	^c 4. Kl. Tysk.
Fr.
12.	6. Kl. Natur-
historie. T. CH. P.	5. Kl. Historie.
MH.	3. Kl. Religion.
S.

*) Prøverne afholdes i Lovsangsalen (a), 3. Klasse (b) og Realklassen (c).

1. og 2. Klasses Disciple vedblive at gaa paa Skolen indtil Fredag Middag (den 9. Juli). Med disse Klasser afholde vedkommende Lærere de skriftlige Prøver i de sædvanlige Skoletimer.

Fredagen, d. 9. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. Tysk. Fr. R. B.	4. Kl. Historie. MH.	4. R. Mathema- tik, P.
12. 7. B. Græsk. R.	5. Kl. Religion. Sch.	3. Kl. Mathema- tik, P.

Løverdagen, d. 10 Juli.

a.	b.	c.
8. 1. Kl. Natur- historie, T.	5. Kl. Tysk. B.	2. Kl. Latin. Fr.
12. 4. Kl. Natur- historie, T.	6. Kl. Frank. M. B. MH.	4. R. Religion. S.

Mandagen, d. 12. Juli.

a.	b.	c.
8. 6. Kl. Mathe- matik, CH.	1. Kl. Religion. S.	(5. R.)
12. 4. R. Natur- historie, T.	4. Kl. Dansk. Sch.	2. Kl. Historie. MH.

Tirsdagen, d. 13 Juli.

a.	b.	c.
8. 2. Kl. Natur- historie, T.	4. Kl. Mathema- tik, CH.	(5. R.)
12. 4. R. Tysk. B.	6. Kl. Geografi. T. MH. CH.	5. Kl. Latin. Fl.

Onsdagen, d. 14. Juli

a.	b.	c.
8. 5. Kl. Mathe- matik, CH.	2. Kl. Tysk. R.	(5. R.)
12. 7. B. Natur- lære, P.	6. Kl. Græsk. R.	3. Kl. Dansk. Sch.

Torsdagen, d. 15. Juli.

a.	b.	c.
8. (VII A.)	4. Kl. Religion. Sch.	(5. R.)
12. (VII A.)	5. Kl. Fransk. M.	1. Kl. Dansk. S.

Fredagen, d. 16. Juli

a.	b.	c.
8. (VII A.)	3. Kl. Fransk. M.	(5. R.)
12. (VII A.)	6. Kl. Historie. MH.	4. R. Fransk og Engelsk. M.

Løvedagen, d. 17. Juli.

a.	b.	c.
8. (VII A)	1. Kl. Historie. S.	(5. R.)
12. 4. Kl. Græsk. B.	3. Kl. Tysk. Fr.	2. Kl. Dansk. Fl.

Mandagen, d. 19 Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. Mathe- matik. P.	3. Kl. Historie. MH.	2. Kl. Religion. S.
12. 4. Kl. Latin. Fl.	5. Kl. Geografi. CH.	1. Kl. Tysk. R.

Tirsdagen, d. 20 Juli.

a.	b.	c.
8. 4. R. Historie. MH.	4. Kl. Geografi. CH.	5. Kl. Græsk. Fr.
12. 3. Kl. Natur- historie. T.	2. Kl. Geografi. CH.	6. Kl. Latin. B.
3. 7. Kl. Histo- rie. MH.	1. Kl. Geografi. CH.	3. Kl. Latin. Fr.

Onsdagen, d. 21. Juli.

9. Optagelsesprøve.
5. Lærermøde.

Torsdagen, d. 22 Juli.

9. Bekjendtgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorpaa Sommerferien begynder.

Mandagen, d. 23. Avgust Kl. 9 prøves de anmeldte Disciple, som maatte have været forhindrede i at møde Onsdagen, d. 21. Juli. Samme Dags Eftermiddag Kl. 2 samles Lærere og Disciple for at begynde det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger saavel som andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøver samt Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald med deres Nærværelse.

Roskilde i Juni 1869.

S. Pøvelsen.

Indbydelsesskrift
til
de offentlige Examina
i
Roskilde Kathedralskole
i Juni og Juli 1870.

1. Lærerstanden ved de nedlagte lærde Skoler i Kjøge, Holbek, Kallundborg og Ringsted, samlet efter trykte og utrykte Kilder af F. E. Hundrup.
 2. Skoleefterretninger for 1869--70 af Rektor.
-

Roskilde.
H. A. Müllers Bogtrykkeri.

1870.

Lærerstanden

ved

de nedlagte lærde Skoler

i

Kjøge, Holbek, Kallundborg og Ringsted.

Samlet

efter trykte og utrykte Kilder

af

F. E. Hundrup.

Den lærde Skole

i

Kjøge.

Naar denne Skole er stiftet er uvist. I Aaret 1555 har Christian III. skjenket Rector $\frac{1}{2}$ Læst Korn af Højelse Kongetiende. Den havde tidligere kun 3 Klasser, men da der 1640 var oprettet en tredje Hørsplads gav Dr. Jesper Brochmann ved Fund. af $\frac{2}{7}$ 1640 300 Rd. rede Sølv, for at den nye Hører deraf aarligen kunde faa Renterne (18 Rd. rede Sølv) i Løn, hvorimod disse skulde tilfalde 3 Disciple, naar denne Classe bortfaldt, hvilket skete 1693. Skolen havde 1770 kun 12 Disciple og blev reduceret 1776, efterat der herfra til Universitetet var dimitteret 353 Disciple. Selve Rectorlisten er ufuldstændig; Hørerlisten kun en lille Exempelsamling.

Sml. Hofmans Fundat. VII, 406—26.

1. Rectorer.

1. Jakob Madsen, f. i Roeskilde, hvor Faderen var Klokker ved Domkirken, var Rector til 1546 ell. 50, da han af Biskop Mag. Gieble Pedersen efter Biskop Palladius's anbefaling blev kaldet til Rector i Bergen, hvor han viste megen Flid og Dygtighed, og havde mange Disciple. Senere blev han Sgp. i Indvigen i Nordfjords Provsti i Bergens St. Derfra drog han til Danmark, blev senere Sgp. og Lector theol. i Stavanger. Derpaa valgtes han 1565 til Biskop Jens Gregersen Ribers suffraganeus (Vicarius), og da han i hins Sted visiterede, døde han af Pest i Valdres 1571.

Sml. Theol. Tidsskr. for den evang. luth. Kirke i Norge 1859 II, 181. Norske Saml. 1, 16. L. Sagen, Om Bergens Latinscole S. 10.

2. Mag. Niels Madsen (N. Mathiæ), f. 1570 i Kbh., var Rector i Kjøge 1590—8, i hvilken Tid han havde Dr. Jesper Rasmussen Brochmann til Discipel i Skolen,

indtil denne gik over til Herlufsholms Skole. Sml. Winding reg. Acad. Hafn p. 233. Det er upaatvivleligt denne Niels Madsen, som 1599 blev Sgp. i Tølløse og Aagerup i Meerløse Herred, og først i dette Embede $\frac{1}{7}$ 1602 tog Magistergraden i Kbh. (bl. Mag. Nr. 115). Var tillige i 5 Aar Provst. † $\frac{7}{3}$ 1625.

∞ 1600 Margrethe Johansd. Dibvad (4 D.)

Sml. A. T(eilman), Præsterækker. S. 101 (4). Epitaph.

3. Mag. Hans Petersen (Tychofiensis. Tikjøb?) var Rector ved denne Skole da han $\frac{1}{6}$ 1610 tog Magistergraden i Kbh. (bl. Magist:re Nr. 146.)

4. Michael Villadsen (Vilhadi) var Rector her 1616, da han rejste til Trondhjem for at blive Præst i Melhuus, hvori han blev skuffet, dog blev han 1620 resid. Capellan sstd. 1621 resid. Cap. ved Trondhjems Domkirke; 1643 Notarius capituli; 1647 paatog han sig skiftevis med Lector og de øvrige Præster i Trondhjem at bestyre Vaisenhus Skolen og derfor at aflægge Regnskab. Var i sine sidste Aar blind. † 1657.

Sml. Erlandsen Trondhj. St. G. p. 51—2.

5. Mag. Peter Nielsen Tisted (Tystad) var Rector ved denne Skole da han $\frac{2}{5}$ 1623 i Kbh. tog Magistergraden. (Bl. Magist:re Nr. 242).

6. Anders Hansen Aalborg deponerede 1616, ikke 1615. fra Aalborg Skole. og var Rector i Kjøge 1624—26, da han blev Rector i Helsingør. Se bl. Rectorer i Helsingør Nr. 16.

7. Mag. Johannes Friderichsen, f. 1603 i Flensborg, hvor hans Fader Mag. Friderich Johannsen var Sognepræst ved St. Nikolai Kirke. Han deponerede 1622 fra Flensborg Skole ved Kbhs. Universitet (immatr. $\frac{1}{6}$). Rejste som Student 9 Aar udenlands som Hovmester for nogle unge Adelsmænd, og vandt ved sit poetiske Talent en saadan Yndest hos Kejser Ferdinand II., at denne skjenkede ham adelige Privilegier og

Skjoldmærke. Efter sin Hjemkomst blev han Rector i Kjøge, og tog i denne Stilling $\frac{2}{3}$ 1633 Magistergraden ved Kbhs. Universitet (Nr. 322), og blev $\frac{1}{6}$ s. A. af Digteren Willich Westhov, der var kejserlig comes Palatinus, kronet med Digterlaurbærkrandsen (laurca poetica). 1638 blev han Rector i Malmø og i samme Aar i Roeskilde Skole, hvor han allerede $\dagger \frac{9}{4}$ 1641. Se bl. Rectorer i Roeskilde Nr. 15. S. Bloch, R. D. I, 53—5. Rietz, Skånska Skolvæ. S. 366—7.

8. Mag. Claus Henrichsen Valdkirch, f. i Kbh., hvor hans Fader var Bogtrykker. Deponerede 1624 fra Sorø Skole (immatr. $\frac{2}{2}$), blev 1633 Rector i Kjøge Skole, $\frac{1}{5}$ 1637 Magister i Kbh.; derefter Conrector i Lund.

Sml. Zverg, Sjell. Cleresie, p. 632. Rietz p. 307.

9. Mag. Hans Iversen Kallundborg (Kaalund, Calundan), f. 1608 i Kallundborg, hvor hans Fader Iver Hansen, \dagger 1630, var Borgemester. Deponerede 1630 fra Roeskilde Skole (immatr. $\frac{7}{4}$); tog 1639 Magistergraden i Kbh.; rejste derefter i nogle Aar udenlands og blev 1650 Rector i Kjøge, hvor han \dagger 1666.

∞ 1, Anna Brochmann, D. af Rasmus Sørensen Brochmann, Borgermester i Kjøge (altsaa Søster til Sjellands Biskop).

2, 1652 i Kjøge Bodil Brochmann, f. 1623, \dagger 1666, D. af første Kones Broder Enevold Brochmann, Borgemester i Kjøge og Margrethe Rasmusdatter Schøller, og Enke efter Meinert Henrichsen i Helsingør.

NB. Gjessing gjør to Personer af den ene.

Sml. Gjessing II, 2, 28 Tab. Paludan. Kallundb. Beskr. p. 56. Epitaph hos Hofman, Fundat. 7, 382. S. Bloch, Rosk. D. 3, 24.

10. Mag. Jakob Foss, f. $\frac{5}{2}$ 1633 i Lund, dep. 1652 fra Sorø, var Rector her 1666—75, da han blev Rector i Kbh. $\dagger \frac{3}{3}$ 1676. Se bl. Rectorer i Kbh. Nr. 19.

11. Mag. Hans Adolph Bornemann, Broder til Sjellands Biskop Dr. theol. Henrik Bornemann (der findes bl. Rectorer i Kbh. Nr. 18 og bl. Drr. theol. hull.

Nr. VIII), var født $\frac{5}{2}$ 1643 i Kbh., deponerede 1661 fra Kbh. Skole (immatr. $\frac{1}{10}$). Efterat have taget philosophisk og theologisk Examen rejste han 1668 udenlands til Hollaud, England, Frankrig, Italien, Schweiz og Tyskland; vendte hjem 1672, og blev $\frac{5}{2}$ ($\frac{1}{9}$?) 1675 Rector i Kjøge, men allerede $\frac{9}{1}$ 1676 Slotspræst i Kbh.; $\frac{2}{6}$ 1677 Magister sstd.; 1683 Stiftsprovst og Sgp. ved Frue K. i Kbh. (efter sin ovenfor nævnte Broder Henrik). † i dette Embede $\frac{8}{3}$ 1698 og blev begravet i Frue Kirkes Chor. (Progr. funebr. af $\frac{2}{3}$ s. A. paa Universitetsbibl.) Han har blot efterladt et Par Liigprædikener.

∞ 1684 Else Cathrine Bartholin, f. $\frac{1}{1}$ 1662, † $\frac{1}{3}$ 1721, D. af Dr. med. (i Basel) Thomas Bartholin og Else Christophersdatter.

Sml. Progr. fun. af $\frac{2}{3}$ 1678 (skal være 1698) Marm Dan. p. 85—86. Nye l. Tidender 1733 Nr. 61—2. Adr. Cont. Efterret. 1764 Nr. 86. Zwerg. p. 675, Lengnick, H. Bornemann, Worms (1, 139) og Nyerups Litt.-Lex. S. 81. Gjessing 3, 408.

12. Jesper Henrichsen Als (Casparus Henrici Alsii), vistnok den Casp. Henrici, der $\frac{1}{7}$ 1672 deponerede fra Odense Gymnasium (og en Broder af Hans Henrichsen Als, der $\frac{1}{3}$ 1661 dep. f. Odense Skole og $\frac{2}{4}$ 1668 tog Baccalaureigraden). Var 1675 Alumnus paa Valkendorfs Collegium; $\frac{1}{1}$ 1677 Rector i Kjøge; $\frac{2}{6}$ s. A. Magister i Kbh. (Nr. 733); 1679 Sgp. i Vordingborg. Entled. 1682. † $\frac{1}{2}$ 1686.

13. Dr. theol. Peter Nielsen Krog, f. $\frac{8}{4}$ 654 i Aarh., hvor hans Fader var Rector, dep. 670 fra Aarh. Skole og blev Rector i Kjøge $\frac{2}{1}$ 1679. $\frac{2}{3}$ 1681 Sgp. i Besser og Onsberg (ord. $\frac{8}{5}$). $\frac{1}{2}$ 1688 Biskop i Trondhjem. $\frac{2}{2}$ 689 Dr. theol. † $\frac{2}{4}$ 1731 som Jubellærer.

Sø iøvrigt bl. Dr. theol. bull. Nr. x. Sml. Nye Tid. 1732 Nr. 44. Poulson, Catal. 78—79. Viberg 1, 150 (8).

14. Mag. Lauritz Thura, f. i Nakskov $\frac{2}{8}$ 1657, var en Søn af Mag. Lauritz Mortensen Vidsted, Provst og

Sgp. i Nakskov, f. 1614 i Vidsted i Aalborg St., dep. 1634 f. Aalb. Sk., † $\frac{5}{3}$ 1674, og 2den Hustru Margrethe Lauridsd. Thura, hvis Navn han optog. Blev 1668 Discipel i Kjøge Skole, og da denne Skoles Rector Jakob Foss, i hvis Hus han opholdt sig, og som viste ham faderlig Omhu, efter hans Faders Død 1675 blev Rector i Kbh., fulgte han med til Kbhs. Skole, hvorfra han 1676 dimitteredes af hans Broder Peter Foss (immatr. $\frac{24}{1}$) $\frac{24}{5}$ 1677 baccalaur. 1680 øverste Hører i Kjøge; $\frac{2}{4}$ 1681 Rector sstd.; (kgl. cfr. $\frac{15}{4}$ og indsat $\frac{25}{4}$ s. A.); $\frac{2}{5}$ 1682 Magister i Kbh.; resignerede $\frac{30}{7}$ 1690 efter i 10 Aar 1681—90 at have dimitteret 29 Disciple til Universitetet og rejste udenlands med Peter Hovenbech og Christian Luxdorph (den ene Stedsøn, den anden Brodersøn af Landsdommer Pet. Luxdorph). $\frac{80}{1}$ 1695 ved Hjemkomsten Præst ved den hollandske Menighed til Holmens K. i Kbh.; $\frac{25}{5}$ 1703 Sgp. ved Frue K. i Aarhus og Provst i Ning Herred; $\frac{26}{11}$ 1706 Stiftsprovst, Provst i Hasle H. og Sgp. ved Aarhus Domkirke; $\frac{10}{11}$ 1713 Biskop i Ribe (ord. i Frue K. $\frac{2}{2}$ 1714). † $\frac{1}{4}$ 1731 som Jubellærer. Hans vigtigste Skrift er Hans Rostgaards Liv og Levnet, paa Vers. Kbh. 1726. 4.

∞ $\frac{22}{3}$ 1697 Helene Cathrine With, f. 167. † 1760, D. af Mag. Albert Foch With, f. $\frac{29}{1}$ 1640 i Horsens, † $\frac{29}{3}$ 1715 og Barbara Henriksdatter Mule, f. i Skanbye, ∞ $\frac{6}{7}$ 1674. Af deres 3 Sønner er den ene den bekjendte Mag. Albert Thurah, Rector i Kolding, der er Forf. af det paa Universitetsbibliotheket i et eneste haandskrevet Exemplar eksisterende valvæ scholarum apertæ, der danner Grundlaget for alle senere Samlinger af Efterretninger om danske Rectorer; de to andre, Diderik og Lauritz, bleve 1769 adlede med Navnet de Thurah, den sidstnævnte er den fortjente Forfatter af den danske Vitruvius og Hafnia hodierna.

Sml. Progr. fun. af Chr Bagger (paa Univ. Bibl.). Poulsons Catal. p. 38. Pontoppidan Anm. IV, 157—9. Cimbr. Litter. 2, 891. Treschows Jubell. 105—10. Gjessing I, 454—72 og Stamtbl. S. 467. II, 1. 134. Hertel Aarb. Dmk. 2, 2, 413. N. S. Hjort, vita Laur. Thura Rip. 1827. 14. 4. Frost om Ribe Domkirke p. 65—70. Brandt og Helweg Dansk Psalmedigtn. II, 355—7. Rahbeks og Nyerups Dansk Digtek. 4, 57—62. Kønigsfeldt p. 216—9. Worms (2, 490—1) og Nyerups L.-L. S. 615. Viberg 1, 43. 11. Bruun, Fr Rostgaards Liv 1. 26 fig.

15. Mag. Jakob Olufsen Heininge deponerede 1663 fra Slagelse Skole, blev derefter Hører ved Metropolitanskolen (Nr. 47), hvor han avancerede til øverste Hører; $\frac{1}{8}$ 1686 tog han i Kbh. Magistergraden (Nr. 843), og var da Rector design. i Ringsted, hvorhen han dog ikke kom; 1690 Rector i Kjøge, hvilket Rectorat han nedlagde 1703, efter at have sendt 20 Dimitt. til Universitetet. † i Kjøge 1717.

∞ $\frac{2}{10}$ 1696 Maren Jørgensdatter Velling. Hun ∞ 2. $\frac{2}{12}$ 1727 i Kjøge Klokke Frands Bering.

16. Mag. Erik Christian Lemvig, f. $\frac{2}{4}$ 1679 i Lidemark i Sjell., hvor hans Fader Christian Lemvig, f. 1649, † 1711, var Sgp., hans Moder var Birgitte Eriksdatter Kongelf (Congel). 1686 fik han Lorents Knudsen Vineberg til Lærer; 1693 kom han i Kbhs. Skole, hvorfra han deponerede 1696 (immatr. $\frac{1}{7}$), 1697 cand. philos.; s. A. Huslærer hos Mag. Hans Adolph Bornemann (se ovenfor bl. Rectorer Nr. 11); 1698 baccalaur; 1699 Cand theol.; 1703 Rector i Kjøge; $\frac{3}{4}$ 1704 Mag. i Kbh.; 1707 Sgp. i Moltrup og Bjerning ved Haderslev (indsat $\frac{6}{5}$); $\frac{2}{8}$ 1717 i Ringsted og Beenløse. † $\frac{3}{5}$ 1740 (begr. i St. Bendts Kirke med Epitaph).

∞ 1, Maria Elisabeth v. Hagen, † 1719, D. af Kancelliforvalter Frantz v. Hagen.

2, Alhed Ingeborg Friberg. (Sml. Acta Synodal. Joh. 1741.

Sml. Gjessing 3, 388 Tab. 3. Reiersen St. Bendts Kirke S. 70. 83—84. Rhode, Haderslev Amt p. 291—2. L. B. N. Kragballe, St. over Fam. Lemvig. Kbh. 1870. S. 19.

17. Andreas Petersen Grønbeck, f. $\frac{4}{1}$ 1667 i Kbh. Han nedstammede ikke fra Mag. Isaac Grønbeck, Biskop i Trondhjem, der mærkeligt nok 1594 er født i Kjøge, thi denne havde, saavidt vides, kun en Søn Nathanael, der døde tidligt (Erlandsen Trondhjems Gejstl. S. 18), men kunde jo derfor gjerne høre til dennes Slægt. Deponerede 1687 fra Kbhs. Skole (immatr. $\frac{27}{7}$); $\frac{1}{1}$ 1689 baccal.; $\frac{1}{6}$ 1692 Cand. theol. ill. (inscript. $\frac{28}{6}$ 1708 h. ill.), $\frac{1}{7}$ 1708 hom. Prøve (laud.); var i flere Aar Hører ved Kbhs. Skole, til han 1707 blev Rector ved denne Skole; nedlagde 1713 Rectoratet og levede formodentlig af sine Midler, thi $\frac{1}{4}$ 1720 stiftede han et Legat (for 4 Studenter, 2 fra Kbhs. og 2 fra Helsingørs Skole), der den 11. Juni 1731 udgjorde 2105 Rdl. 3 Mk. $8\frac{1}{2}$ Sk. og i 1812 var voxet til 24⁹¹ Rdl. 49 $\frac{1}{2}$ Sk. ∞ $\frac{1}{5}$ 1703 Maren Christiansdatter.

Sml. Fr. Barfod D. G. 2, 99 Nr. 89. Hofman Fund. I, 195. H. Fr. Janson. Kbh. Univers Midler S. 17—18. Engelstof's Annaler 1812 S. 193.

18. Mag. Niels Ebbesen (Ebberi) Aagaard, f. 1662, deponerede uden Tvivl 1681 fra Kbhs. Skole (Nie. Ebberi), blev 1690 Rector i Thisted (til 1702) og tog i den Stilling 1692 Baccalaurei- og $\frac{2}{5}$ 1696 Magistergraden i Kbh.; blev derefter Alumnus og Inspector paa Borchs Collegium; 1714 Rector i Kjøge. † 1717 i Kjøge. Han var Medarbejder paa Rostgaards Ordbog.

Sml. Worms L. L., 1, 3. Nyerup S. 2. Bruun, Rostgaards L. 1, 122.

19. Mag. Bernhard Schnabel, født $\frac{1}{2}$ 1691 i Vemmeløv, hvor hans Fader Mag. Rasm. S. da var Sgp. Dep. 1707 fra Slagelse Skole; 1708 baccal. $\frac{1}{5}$ 1710 Cand. theol. laud. 1711 Alumnus paa Ehlers's Collegium; 1714—16 paa egen Bekostning udenlands; Rector her 1718—26; derpaa (cfr. $\frac{2}{3}$ 1726) Rector i Roeskilde, se bl. Rectorer der Nr. 19. (S. Bloch, R. D. 1, 63—65).

20. Daniel Søren Poscholan, f. $\frac{2}{8}$ 1692

i Korsør, S. af Mag. Gudmand Poscholan, Sgp. i Kallundborg, f. 1668 i Thorup i Sjell., dep. 1687 Metrop. † 1715 i Sorø. Deponerede 1711 fra Kallundborg Skole (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{1}{1}^5$ 1714 Cand. theol. laud.; 1726 Rector ved denne Skole; 1729 Sgp. i Vang i Aggershus St. Sml. Thura Iden H. L.

21. Niels Sporon, f. $\frac{1}{6}$ 1699 i Ringkjøbing, S. af Benjamin Nicolaisen Sporen og Hustru Kirstine Larsd. ∞ $\frac{6}{10}$ 1695. Deponerede 1718 fra sin Fødebys lærde Skole (immatr. $\frac{1}{7}^8$); $\frac{8}{6}$ 1719 baccal.; $\frac{1}{6}^0$ 1721 Cand. theol. laud.; $\frac{4}{7}$ 1729 Rector i Kjøge; $\frac{2}{7}^0$ 1732 Magister i Kbh.; nedlagde 1776 ved Skolens Reduction Rectoratet og fik Rang og Titel af Professor ved Khhs. Universitet. † $\frac{2}{8}^0$ 1777.

∞ $\frac{2}{7}^0$ 1740 i Kjøge Elisabeth Kirstine Holmer, f. 1713, † 1782 i Kjøge. Deres Sønner vare Cfrd. Benjamin Georg Sp., der dep. 1756 fra Kjøge Sk., Amtmand i Kolding, og Etatsrd. Fred. Gottlieb Sp., dep. 1764 f. Kjøge, Assessor i Højeste Ret.

Sml. Worms (3 D. 990) og Nyerups Litt.-Lex. S. 570. Erslew, F. L. Suppl. 3, 226 Not. a.

2. Hørere.

1. Peter Villumsen (Petrus Vilhelmi) f. i Kjøge, deponerede 1620 fra Roeskilde l. Skole (immatr. $\frac{2}{7}^3$), og var Hører ved Kjøge lærde Skole da han $\frac{2}{5}^7$ 1622 i Kbh. tog Baccalaureigraden.

Sml. S. Bloch, Rosk. D. 3, 20.

2. Poul Olufsen, † som 3die Lektie Hører ved denne Skole 1646.

3. Tobias Jørgensen Fimmer, f. 1644 i Kjøge, deponerede 1669 fra Kjøge Skole (immatr. $\frac{2}{7}^0$); var i 8 Aar Hører ved samme Skole og blev derefter $\frac{2}{8}^8$ 1680

først pers. Capellan, derpaa 1681 Sgp. i Dannemarre paa Laaland, 1691 tillige Præst i Tillitze. † 1711.

∞ 1, 1683 Else Mule (en D. af Formanden i Danne-marre Hr. Hans Hansen Mule). † 1687.

2,

3, Christiane Amalia Helt fra Rudbjerggd. † i Kbh.

Sml. Rhode Laal. p. 323—4. N. Udg. I, 241. Viberg I, 266 (11).

4. Lauritz Thura var Hører her 1680, see bl. Rectorer ved denne Skole Nr. 14.

5. Jens Jørgensen † som Hører ved denne Skole 1695.

6. Lauritz Nielsen Fogh, f. i Aarhus 1681, var en Søn af Niels Lauritzen Fogh, f. $\frac{1}{2}^s$ 1646, † $\frac{2}{6}^s$ 1710, Raadmand i Aarhus, og 1ste Hustru Anna Jensdatter Veggerslev, † 1689. Deponerede maaskee 1696 fra Aarh. Skole (Laur. Nicolai), blev Hører i Kjøge, $\frac{1}{2}$ 1704 Sgp. i Ejby og Dalby, Ramsø H. i Sjell.; $\frac{1}{5}^6$ 1708 Magister i Kbh. (bl. Magg. Nr. 1210). † 1710.

∞ 1, $\frac{1}{2}$ 1704 i Kbh. Gese Hansdatter, † $\frac{1}{1}^s$ 1706 (1 Søn), D. af Hans Nielsen, Raadmand i Christianssand.

2, $\frac{4}{10}$ 1708 i Kbh. Maren Fjeldsted, D. af Anders Fjeldsted, Brygger.

Sml. Lengnick, „Niels Lorentzen Fogh“ S. 1. Viberg I, 305 (7).

7. Jørgen Hervigh ell. Hervick født i Kjøge $\frac{2}{3}$ 1684, deponerede 1700 privat fra Sorø (immatr. $\frac{1}{7}^6$); $\frac{4}{10}$ 1703 Cand. theol. (illum.), inscript. $\frac{2}{1}^s$ 1707 n. c. $\frac{2}{3}$ 1708 hom. Prøve hill.; var 1707 Hører ved denne Skole.

Sml. Fr. Barfod. D. G. 2, 110. (Nr. 432.)

8. Povel Borrebye, f. i Kjøge $\frac{3}{2}$ 1690 (eller efter Viberg, $\frac{2}{9}$ 1691), deponerede 1710 fra Kjøge Skole. (Paulus Boroppidanus). S. af Morten Borrebye, Kbm. og Cathrine Pedersd. $\frac{2}{2}$ 1715 Cand. theol. laud.; var fra 1726 Hører ved Kjøge Latinskele i 5 Aar; opholdt sig derefter i Kbh.; $\frac{1}{1}^s$ 1731 res. Capellan ved St. Jakobi Kirke i

Varde (ord. $\frac{2^0}{2}$ 1732); $\frac{2}{2}$ 1744 Sgp. i Gudum og Fabjerg, Ringkjøbing Amt. † $\frac{1^7}{5}$ 1748 (begr. $\frac{2^5}{5}$ i Janderup Kirke, der tilhørte ham). Han skal have været en formuende og lærd Mand og gav 100 Rd. til Janderup Skole ved Kbh. Sml. Hofman, Fund. 4, 593.

∞ 1, $\frac{2}{7}$ 1732 i Kbh. Dorthe Bendixdatter Borrebye, † 1733 i Barselseng (begr. $\frac{1^1}{3}$ 33 i Varde). (1 Søn.)

2, $\frac{2^4}{3}$? 33 Mette Marie Jensd. Enke efter Simon Christensen til Hebo, f. $\frac{2}{7}$ 1711 i Varde (1 Søn). † i Barselseng $\frac{1^2}{5}$? 1734.

3, $\frac{8}{8}$ 1736 (38?) i Lemvig Gjertrud Marie Madsdatt. Petersen, † 1756 (8 B.), D. af Kbm. Mathias Petersen, Ejer af Kongens Gaard i N. Nisum Sogn. Hun ∞ 2, i Lemvig $\frac{1^0}{9}$ 1749 Lars Johan Jelstrup (dep. 742 Roesk.), Sgp. i Gudum og Fabjerg, Consistrd. senere Justitsrd. og Ejer af Kokkedal.

Sml. Hofmans Fundat. IV, 599. Erslew F. L. Suppl. 3, 634 Note a. Viberg 1, 495—96.

9. Jørgen Juul, f. $\frac{2}{3}$ 1694 i Nestved, hvor hans Fader af s. N. var Hører ved den lærde Skole, deponerede 1716 fra Nestved Skole (immatr. $\frac{1^1}{1}$); $\frac{1^7}{1^2}$ 1722 Cand. theol. h. ill. 1719—31 Hører i Kjøge Latinskole; $\frac{1^6}{3}$ 1731 Sgp. i Tiustrup og Hallagerlille i Sj. (ord. $\frac{4}{5}$). † b. allerede $\frac{2^8}{3}$ 1732.

∞ $\frac{2^2}{6}$ 1731 Anne Sophie Eriksen.

Sml. Sj. Ord. Prot. Lengnick p. B.

10. Otto Rhud blev 1729 Hører i denne Skole, hvor han forblev til 1734, da han blev Rector i Nestved, senere (s. A.) Conrector og 1749 Rector i Slagelse. Se bl. Rectorer i Slagelse Nr. 31.

11. Jonas Vahl, f. $\frac{1^7}{2}$ 1706 i Næs i Trondhjems St., var en Søn af Kjøbmand Niels Johnsen og Hustru Birgitte Mathiesen. Deponerede 1726 fra Helsingørs Skole (immatr. $\frac{2^0}{7}$); $\frac{1^4}{1^1}$ 1730 Cand. theol. h. ill. $\frac{2}{4}$ 1731 Hører i Kjøge; $\frac{3^0}{9}$ 1735 res. Capellan sstd.; senere kom han vist til Norge.

Sml. Sjellands Ordinationsprotokol.

12. Tobias Borebye, Hører her.

∞ $\frac{8}{1}$ 1739 Lucie Christiansd. Borrebye.

13. Jacob Ebbesen, f. $\frac{1}{1}$ 1711 i Kjøge, hvor Faderen, Ebbe Jacobsen, f. $\frac{1}{8}$ 1686, † $\frac{2}{3}$ 1743, var Borgemester, Byfoged og Birkedommer, hans Møder heed Maria Cathrine Bruun, f. 1680, † 1728. Deponerede 1733 fra Roeskilde Skole (immatr. $\frac{3}{7}$), $\frac{3}{3}$ 1735 Cand. philos. laud.; blev 1736 Hører i 2den Lectie i denne Skole; $\frac{2}{7}$ 1739 Cand. theol. h. ill., $\frac{6}{3}$ s. A. hom. Prøve laud.; $\frac{1}{8}$ 1742 blev han af Roeskilde Domkirkes Capellan Hr. Rasmus Øgler kaldet til at være hans Capellan og Vicar for Gadstrup og Syv (ord. $\frac{1}{10}$ s. A.); $\frac{2}{4}$ 1752 Sgp. i Gadstrup og Syv, † 1788.

∞ $\frac{1}{9}$ 1743 Anne Sophie Vidby f. Sohl, f. 1708, † 1781, en D. af Raadmand og Toldinspektør i Kjøge Nikolai Sohl, † 1710, og Hustru Anna Catharine Lyngby, f. 1668, † 1711 af Pest i Roeskilde, og Enke efter Jørgen Larsen Vidby, f. 1700, † 1742, Cap. til Gadstrup og Syv.

Sml. Gjessing III. 490—5 og Stamtavle p. 377 Tab. 1. F. E. Hundrup Præster i Roesk. S. 79 (Nr. 84). Viberg I. 417 (14).

14. Clemens Hjort, f. 1711, deponerede 1731 fra Kjøge Skole (immatr. $\frac{1}{2}$ s. A.), ved hvilken han derefter blev Hører, og tog i denne Stilling $\frac{2}{7}$ 1747 Baccalaureigraden. Han var endnu 1770 Hører ved denne Skole og den eneste Hører, idet hele Skolen kun talte 12 Disiple.

15. Marcus Flindt, f. 1721 i Kjøge, deponerede 1742 fra sin Fødebys Skole (immatr. $\frac{3}{7}$), $\frac{4}{5}$ 1747 Cand. theol. n. c. Blev Hører ved denne Skole og døde i denne Stilling 1760. Lengnick.

16. Thomas Schott, havde været Hører her da han

∞ $\frac{1}{4}$ 1747 i Kjøge Bodil Kirstine Einsperg, sal. Kbm. Thøger Rosenbergs.

Den lærde Skole

i

Holbek.

Fra denne Skole er til Universitetet kun afsendt 69 Disciple.

Rectorer.

1. Hans Pedersen Jerlø, f. 1553, blev 1600 Rector her; var her endnu 1602, men blev derpaa Sognekapellan i Holbek og † i denne Stilling 1611. (Liigsteen.)

Sml. Viberg 1, 657. (3) A.T. 42. 2.

2. Mag. Morten Claussen var Rector i Holbek 1616 og ligeledes 1619, da han $\frac{1}{5}^o$ erhvervede sig Magistergraden ved Kbhs. Universitet.

3. Mag. Christopher Christensen Holbek, f. her c. 1597, deponerede 1615 fra Herlufsholms Skole (immatr. $\frac{31}{0}$); tog $\frac{2}{4}$ 1618 Baccalaureigraden i Kbh., og var 1619—20 Rector i Holbek, 1625 paa Herlufsholm og $\frac{1}{5}$ 1626—30*) i Sorø; $\frac{1}{8}^o$ 1634 Sgp. i Stege, hvor han † 1638 af Pest.

Sml. Winding, 385. Thura Idea H. L. p. 40—1. 48. Melchior p. 164. Ny Udg. S. 102. Paludan, Møens Beskr. 1, 479.

4. Mag. Anders Hansen, Rector i Holbek 1621—22, da han blev Rector i Kallundborg. See bl. Rectorer i Kallundborg Nr. 4.

5. Jesper Hansen (Gasparus Johannidus) var Rector 1622—4.

6. Hans Nielsen, rimeligviis den Johannes Ni-

*) 1630—35 var Magister Hans Svane Rector i Sorø. Sml. Worm 2, 449.

colai Follislovius, der $\frac{1}{3}$ 1621 deponerede fra Roeskilde Skole, var Rector her 1624, men blev strax efter Præst.

7. Peter Petersen, deponerede ligeledes 1621 fra Roeskilde Skole (Petrus Petreius), var ogsaa Rector her 1624, men blev ligeledes kort efter Præst, vistnok $\frac{1}{5}$ 1625 (til 1632) i Tølløse og Aagerup i Sj. St.

Sml. Mscrpt. af P. Messenius i gl. kngl. Samling Nr. 2990 in 4to. A. T(eilmann) Præsterækker S. 101. 5.

8. Anders Svendsen Hvass (Andr. Svenonius) blev Rector her 1625, 1630 Capellan og $\frac{1}{2}$ Aar efter, $\frac{2}{3}$ 1631, Sgp. i Soderup og Kirke Eskildstrup i Meerløse Herred i Sjell. St. til 1652.

Sml. A. T. Præsterækker S. 81. (4).

9. Niels Hansen (ell. Jensen) blev Rector her 1630, senere Sgp. i Kundby i Tudse Herred.

Sml. A. T. Præster. S. 60. (7).

10. Jens Olufsen (J. Olaides) blev Rector her 1632, nedlagde 1641 Rectoratet og levede senere i Holbek af at informere Børn, hvorved han endnu 1677 fandt sin Underholdning, da han bl. A. underviste Mag. Chr. Ring (der findes bl. Rectorer i Nestved Nr. 19.) Gerh. Treschov skriver om ham, at han informerede vel og grundig, men blev formedelst sin høje Alderdom og svage Syn drillet af Disciplene, som læste i Bogen naar de skulde læse udenad, hviskede hinanden i Øret og saaledes ved at ville bedrage deres Lærer bedroge sig selv allermeest.

Sml. Treschovs Jubell. S. 275.

11. Peter Hammer blev Rector 1641, 1645 Sgp.

12*). Andreas Nielsen (Nicolaiden), deponerede vistnok 1641 fra Kbhs. Skole (Andreas Nicolai, immatr.

*) A. Teilmann (Præsterækker S. 40) siger, at Jacob Ernstsens **Baden** var Rector her til 1646, men han deponerede først 1650; forresten er det en Forvexling med Helsingborg Skole, hvor han blev Rector 1651. Sml. Rietz, p. 472. Viberg1, 656 (8).

$\frac{1}{8}^{7}$), blev Rector her 1645, 1652 Sgp. i Vigersted ved Ringsted (ord. $\frac{1}{2}^6$) † 1668.

13. Johan Motzfeld, f. 1626 i Kbh. hvor hans Fader Peter Motzfeld, f. i Lüneborg, var Kjøbmand og Stadscapitain, hans Moder heed Maria v. Heimbach. Sønnen deponerede i Juni 1644 fra Metropolitanskolen, blev 1652 Rector i Holbek, derefter 1657 Sgp. i Egislevmagle Sogn i Sorø Amt*) og 1772 tillige Provst i V. Flakkebjerg Herred. † $\frac{1}{8}^9$ 1676. (Hans Søster Maria M. var Moder til Griffenfeld.)

Sml. Gjessing III., 344 Tab. 1. S. M. Beyer, Egitzlefmagle S. S. 40. 41. Viberg 1, 302 (9).

14. Mag. Niels Sperling, f. $\frac{2}{9}^2$ 1633 i Odense, dep. 1653 fra Odense Skole, var Rector her 1662—67, da han blev Rector i Kallundborg. See bl. Rectorer i Kallundborg Nr. 13. (Viberg 1. 624. 7.)

15. Mag. Christopher Christensen Egby deponerede 1655 fra Roeskilde Skole, tilligemed Broderen Henrik Christensen, der findes blandt Rectorerne i Helsingør (Nr. 25). Blev omtrent 1661 Hører i Roeskilde, $\frac{2}{5}^4$ 1664 Baccalaur. i Kbh.; 1667 Rector i Holbek; $\frac{2}{6}^6$ s. A. tog han Magistergraden i Kbh.; † 1685.

Sml. S. Bloch, R. D. H. 2, 38 og 4, 10.

16. Mag. Gerhard Jochumsen Bonsach, f. $\frac{1}{9}^4$ 1653 i Odense, deponerede $\frac{1}{7}^9$ 1673 fra Odense Gymnasium, $\frac{6}{6}$ 1676 Baccalaureus, 1678 Decanus og 1681 Vice-Provst paa Regentsen; $\frac{1}{6}^7$ 1680 Magister i Kbh.; 1682 Rector i Siangerup, 1685 Rector i Holbek, 1687 Sgp. i Carlslunde og Carlstrup i Sjell., 1696 Sgp. ved Domkirken i Trondhjem samt Stiftsprovst, hvilket Embede han nedlagde 1727. † $\frac{2}{9}^9$ 1728. Han skjænkede 1719 200 Rd. til Odense Latinskole. Sml. Hofmans Fun-

*) Kaldet $\frac{2}{3}$ 1657 af Rector og Professorer ved Kbh's. Universitet. (Kaldsbrevet m. v. findes i Kirkehistor. Samling 2, 242—246).

dat. 5. 89. I Litteraturen er han kun optraadt med en Liigprædiken og nogle lat. Disput., der findes hos Worm og Nyerup.

α 1, 1688 Maren Bagge, f. Aagaard, † 1689, Enke efter hans Formand i Carlsunde Lars Jørgensen Bagge, Søster til Geheimerd. Mathias v. Moths Frue Kirsten A. og D. af Anders Lauritzen A. Pr. t. Ørum Visk. og V. Vib. Stift f. 1609, † 1661 og Mette Ostfeld.

2,

3, 1701 Sidsel Hornemann, f. $\frac{6}{7}$ 1679, † $\frac{9}{10}$ 1758, D. af Kjøbmand Henrik Hornemann i Trondhjem og Anna Nielsdatter Tønder.

Sml. Erlandsen N. G. 1, 43—44. Worms (I, 132—3 og III, 97) og Nyerups Litt. Lex. S. 76.

17. Mag. Søren Sørensen Glud, f. 1662 i Høiestostrup, hvor hans Fader Dr. theol. Søren Glud, der døde $\frac{2}{2}$ 1693 som Biskop i Viborg (see bl. Dr. theol. Nr. 50), dengang var Sgp. Deponerede inter nobiles rimeligviis fra Viborg Skole 1682 tilligemed Brodercn Poul (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{1}{5}$ 1683 Baccalaureus; $\frac{1}{6}$ 1686 Magister (Nr. 841); 1687 Rector i Holbek; 1688 Provst paa Communitetet og Prof. math. inf. ord. & theol. des.; 1691 Sgp. ved Domkirken i Bergen og Provst over Nordfordland og Vaas; † $\frac{1}{2}$ 1696.

ω Elisabeth Randulf, f. 1662, † 1734 (u. B.), D. af Biskop Niels Randulf (bl. Dr. theol. Nr. 46). Hun ω 2, Mag. Lauritz Lech, f. 1664 i Odense, dep. 1684 fra Od. Gymn., Provst og Sgp. i Kolding. † $\frac{1}{6}$ 1746.

Sml. Gjessing II, 1, 234 Tab. 4. Hatting, Bergens Præsteh. S. 113—4. Worms og Nyerups Litt. Lex. Lengm. Fam. Moth pag. 2.

18. Mag. Henrik Henriksen Godsche eller Goiske f. 166., dep. $\frac{1}{7}$ 1684 fra Kbhs. Skole, Rector i Holbek 1688—96 (1693?), da han blev Rector i Helsingør. See bl. Rectorer i Helsingør Nr. 26.

19. Mag. Johannes Heerfordt, f. 1670 i Hillested paa Laaland, hvor Faderen Christian Christophers. H. var Sgp., dep. 688 f. Sorø Sk., antages 1693 at være bleven Rector her; $\frac{1}{5}^6$ 1694 Mag. i Kbh.; $\frac{9}{12}$ s. A. Sgp. i Holbek, 1703 tillige Provst. † $\frac{2}{3}$ 1738.

∞ $\frac{1}{11}^2$ 1695 Sophie Margrethe Hellegaard, f. 1677. † $\frac{2}{3}^9$ 1753 (7 S. og 3 D.)

Sml. Act. syn. 1753. Viberg 1, 1656. 9. A. T. Præster. 40, 6.

20. Mag. Torkild Baden, f. $\frac{2}{3}^0$ 1668 i Hersleb i Skaane, hvor hans Fader Mag. Jacob Baden, der † 1694 som Provst og Sgp. i Holbek, da var Sgp. Hans Moder var Dorthe Halse. Gik først i Skole i Landskrone, siden i Holbek, hvorfra han deponerede 1686 (imm. $\frac{1}{7}^5$). $\frac{2}{9}^7$ 1688 Cand. theol. h. ill. (indskrev. $\frac{2}{9}^6$ 1707). 1693 Vice-Rector og 1694 Rector i Holbek. $\frac{1}{5}^6$ s. A. Mag. i Kbh. † i Rectoratet $\frac{2}{3}$ 1732.

∞ Karen Lachmann, D. af Lyder Lachmann, Tolder ved Issefjorden. Deres Søn Mag. Jacob Baden var Rector i Vordingborg, dennes Søn af s. N. 1770 Rector i Helsingør (Nr. 29) indtil han 1780 blev Prof. eloquentiæ ved Kbhs. Universitet.

Sml. Gjæssing III, 29 7 Tab. (Burman-Becker) Nachrichten v. d. Geschlechte Baden, Kopenhagen, 1832 p. 4.

21. Mag. Peter Smith, f. $\frac{1}{8}^0$ 1707 i Kbh., hvor hans Fader Justitsraad Troels Smith, f. 1671, † $\frac{2}{7}^1$ 1730, var Generalfiskal og Højesteretsadvokat; hans Moder Ellen Kaasbøl var en Datter af Peter Kaasbøl, Præsident i Trondhjem. 1723 blev han tilligemed tvende Brødre Lars og Casper af Otto Vilsbech, der døde $\frac{1}{5}^2$ 1777 som Jubellærer, Legatstifter og Sgp. i Bregninge og Bjergsted i Holbek Amt, dimitteret til Universitetet (imm. $\frac{1}{7}^7$); 1724 Cand. philos. laud.; $\frac{6}{11}^1$ 1725 Cand. theol. laud. Han opholdt sig derefter et Par Aar hos sin Fætter Pastor Eiler Hagerup i Kallundborg (see bl. Dr. theol. Nr. 63); derpaa levede han en Tid i Brag-

næs og kom 1729 atter til Eiler Hagerup i Trondhjem; 1730 tilbage til Danmark; 1731 i Novbr. blev han Alumnus paa Borchs Collegium og Decanus paa Communitetet; $\frac{3}{3}$ 1733 Rector ved Holbeks latinske Skole; $\frac{2}{4}$ 1734 resid. Capellan i Holbek (ord. $\frac{1}{5}$); $\frac{1}{5}$ 1753 Sgp. sstd.; $\frac{2}{6}$ 1735 Magister i Kbh.; $\frac{5}{5}$ 784 Sgp. i Mern i Præstø Amt. † som Jubellærer $\frac{1}{4}$ 1795.

∞ $\frac{1}{8}$ 1735 Edele Dorothea Barfod, † 1783, D. af Capt. Claus Barfod i Holbek. (10 B.)

Sml. Gjessing II, 2, 363–6 og Stamtavlen sstd. N. M. Petersen, Dansk Litt. 3, 475. Viberg. 1, 656. 11. 658. 13.

22. Mag. Lauritz Steensen Lind, f. 1699 i Roeskilde, hvor hans Fader Mag. Steen Lind † 1723 som Conrector, Moderen var Kirstine Runchel. Deponerede 1717 fra Roeskilde Skole (imm. $\frac{1}{7}$), $\frac{2}{5}$ 1718 Baccal.; $\frac{3}{7}$ 1722 Magister i Kbh.; 1723 Alumnus paa Ehlers's Collegium; informerede i mange Aar privat med megen Berømmelse; 1734 Rector i Holbek. † b. $\frac{3}{4}$ 1738 i Holbek. (Nyerup og Worm anføre ham begge urigtigen som Rector i Vordingborg.)

Sml. Sulrs Smaaskrifter 2, 82. S. Bloch Roesk. Domsk. 4, 24. Worms 1, 706 og Nyerups Litt. Lex. S. 346, der begge om ham ere fejlfulde.

23. Mag. Hans Frederik Heggelund, f. $\frac{1}{5}$ 1709 i Nestved, hvor hans Fader Peder Heggelund var Minister ved St. Mortens Kirke, hans Moder var Kirstine Marie Thestrup, f. 1683, † 1711. Deponerede 1725 fra Nestved Skole (imm. $\frac{2}{7}$); $\frac{2}{10}$ 1729 Cand. theol. h. c.; blev Hører i Nestved Skole; $\frac{2}{6}$ 1735 Mag. i Kbh.; $\frac{1}{5}$ 1738 Rector i Holbek; derpaa ved Skolens Nedlæggelse 1739 Sgp. i Nøtterø og Kjørmø i Jarlsberg Provsti i Aggershuus St., hvor han 1757 havde Clemens Thue Samsing til pers. Cap., og senere $\frac{9}{6}$ 1758 i Tjæreby og Alsnyderup i Sjell. † $\frac{2}{4}$ 1765.

∞ 1, Anna Lafrensen, † 1742,

2, $\frac{1}{7}$ 1743 Mette Dorothea Budde, f. $\frac{5}{5}$ 1727 i

i Kbh, † 1755, D. af Commandeurcapit. og Overlods i Norge Ole Budde, f. $\frac{7}{11}$ 1682, † $\frac{1}{1}$ 1744, og Pernille Kirstine Green, f. $\frac{1}{11}$ 1706, † $\frac{5}{3}$ 1744.

3, $\frac{2}{1}$ 1757 Ida Dorothea Pentz, f. 17.. † 1758.
Sml. Løngnick, Peter Høggelund, 2den Udg.

Af Hørere ved denne Skole har jeg kun fundet:

Lars Lyk ke var Hører her 1739—46. See bl. Rectorer i Kbh. Nr. 22.

Den lærde Skole

i

Kallundborg.

Sml. P. Paludan, Beskrivelse af Staden Kallundborg S. 197, der indeholder en Navnefortegnelse over Rectorerne. Fra denne Skole er til Universitetet afsendt 126 Disciple.

1. Rectorer.

1. Johannes var Rector og res. Cappellan i Kallundborg. † $\frac{3}{8}$ 1538. Thur. valv. sch. ap. Sml. Viberg 2, 55. 1

2. Poul Hansen Kyse (Paulus Johannis Chiusius), var, tilligemed en ældre Broder Peter, Hører i Roeskilde 1611—16, hvor han avancerede op til 5te Lectie, da han blev Rector her. Her forblev han i 3 Aar. Sml. Thura hist. litt. p. 357. Vorms (1, 566) og Nyerups Litt.-Lex. S. 328. S. Bloch, Roesk. D. 2. H. S. 35.

3. Marcus Knudsen blev Rector her 1619, og tog i dette Embede $\frac{2}{5}$ 1620 Baccalaureigraden i Kbh.

4. Mag. Anders Hansen (Andreas Johannis ell. Johannides) var født 1591 i Vordingborg og deponerede 1614 fra sin Fødebyes Skole. Den $\frac{2}{4}$ 1621 omtales han i acta Consistorii, da Prof. W. Rhumann foredrog om ham, at han havde begyndt at blive promoveret til

Magister, men at han skulde være noget suspect i Religion. Rector magnificus bestemte da, at han forinden skulde overhøres af det theologiske Facultet; den 2den Mai s. A. blev det derefter samtykket, at han, hvis han ellers dertil fandtes duelig, maatte erholde Graden, som han $\frac{2}{3}$ underkastede sig. $\frac{1}{5}^4$ 1621 blev han offentlig creeret til Magister i Philosophie ved Kbhs. Universitet; blev derpaa Rector i Holbek, og 1622 i Kallundborg. 1627 blev han Sgp. i Ø. og V. Hassing i Kjær Herred i Aalborg Amt og St. og Provst i Kjær H. † 1665.

∞ — Hans Datter Kirsten ∞ Succesor. i V. og Ø. Hassing Pet. Ægidius (Egidisen, Gjødesen), der findes bl. Conrectorer i Aalborg, Nr. 1.

Sml. Suhrs Smaaskrifter 2, 84. Danske Magasin V, 298. Hofmans Fund. IV, 276—77. Winding, Acad. Havn. 370. Viberg, 1, 553. 7.

5. Niels Thomsen ell. Thomassen, deponerede 1621 fra Roeskilde Skole, blev derefter 1624 Hører ved samme Skole og tog i dette Embede 1624 Baccalaureigraden i Kbh. 1627—30 Rector her. 1630 Præst i Aarby, Holbek Amt. † $\frac{7}{7}$ s. A.

Sml. Marm. Dan. 1, 210—11. S. Bloch, Roesk. D. 2, 36. 3, 11. Fr. Algreen-Ussing Arts H. S. 35. Viberg 1, 38. 5.

6. Hans Petersen Kallundborg (med Tilnavnet Schade), (Joh. Petri Caliundanus) var Rector her 1630—33. Blev 1641 Rector i Roeskilde. See bl. Rect. i Roesk. Nr 16. (Gjæssing II, 1, 183.)

7. Anders Petersen Vardberg blev Rector her 1633, til 1638.

8. Mag. Marcus Hein fra Slangerup (Marcus Heinicus Slangendorpius), deponerede $\frac{3}{3}$ 1625 fra Sorø Skole, tog $\frac{1}{5}^9$ 1628 Baccalaureigraden og $\frac{1}{5}^6$ 1637 Magistergraden i Kbh.; blev 1638 Rector ved denne Skole, hvor han forblev til 1641.

9. Oluf Olsen (Olaus Olai), ældste Søn af Ole Olesen, Sgp. ved Vor Frue eller Slotskirken (Graabrødrekirke) i Randers, f. 1589 i Vordingborg, † 1660 (der findes omtalt hos Worm og Nyerup S. 443) og Birgitte Hansdatter. Sønnen deponerede 1638 fra Viborg Skole (immatr. $\frac{7}{5}$ *) og blev 1641 Rector ved denne Skole, hvor han forblev til sin Død 1660.

Sml. Gjæssing II, 2, 225.

10. Knud Lauritsen Morslet blev Rector ved denne Skole 1660, men allerede 1662 Sgp. i Sest ved Kolding.

Thura i valv schol. omtaler et Digt af ham.

11. Andreas Jacobsen fra Herlufmagle var Rector her 1662–3.

12. Mag. Clemens Christensen Clementin, S. af Mag. Christen Clementin, Forstander paa Herlufsholm, senere Vicarius Capit. Lund. † 1658 og Mette Jacobsdatter, † 1654. Deponerede 1655 fra Herlufsholms Skole (imm. $\frac{1}{6}$). $\frac{2}{5}$ 1656 Baccalaureus; blev 1663 Rector for denne Skole; $\frac{6}{7}$ 1665 Magister i Kbh.; senere (1667?) Sgp. i Sæby og Hallensløv og Provst i Løve Herred i Sjælland. † $\frac{6}{10}$ 1680.

∞ $\frac{1}{9}$ 1667 Johanne Bartscher, f. paa Herlufsholm $\frac{1}{3}$ 1642, † 1723, D. af Mag. Hans Bartscher. See bl. Dr. theol. Nr. 42. Hun ∞ 2, $\frac{2}{5}$ 1682 Mag. Christen Schade, see bl. Hørere i Slagelse Nr. 27. I første Ægteskab Moder til Mag. Christen Clementin, see bl. Rectorer i Nestved og Mag. Hans Bartscher, see bl. Hørere i Sorø (Nr. 30).

Sml. Gjæssing II, 1, 187–8.

*) Hans yngre Broder Johannes Olavius, der dep. 1642 fra Viborg Skole og blev Faderens Eftermand i Randers, gjorde sig bekendt som latinsk Digter. Sml. Dän. Bibl. VII, 373–84. Vorm 2, 139 og Nyerup 439.

13. Mag. Niels Jacobsen Sperling, f. $\frac{2}{9}$ 1634 ell. 33, S. af Mag. Jacob Sperling, see bl. Rectorer i Odense. Deponerede 1653 fra Odense Skole (imm. $\frac{2}{8}$ ⁶ ikke $\frac{2}{1}$ ⁰). $\frac{2}{5}$ ⁰ 1656 Baccalaur. 1662 Rector i Holbek; $\frac{1}{1}$ ⁸ 1663 Magister i Kbh.; 1667 Rector i Kallundborg, $\frac{2}{1}$ ² 1670 Sgp. i Hjembek og Svinninge i Holbek Amt (ord. $\frac{3}{1}$), 1677 tillige Provst i Tudse Herred. † $\frac{2}{5}$ 1694.

∞ 1, Kirstine Sørensd. May, † $\frac{1}{2}$ ¹ 1678 i Hjembek (3 S.), D. af Mag. Søren May, Sgp. i Holbek, † $\frac{1}{1}$ ⁶ 1679 som Jubellærer. Sml. Treschow 313. Gjessing III, 141–5.

2, Kirsten Sørensd. May, f. 1641 i Holbek, † $\frac{1}{1}$ ⁵ 1687 (2 S.), Forriges Søster. (Hjembeks Kirkebog).

Sml. J. C. Bloch. Fyens Geist. 1, 376. Viberg 1, 624. 7.

14. Mag. Pet. Lauritzen Skive (Petrus Laur. Schevius) f. c. 1630, dep. 1653 fra Viborg Skole (imm. $\frac{1}{5}$ ⁶), tog $\frac{1}{6}$ ⁰ 1656 Baccalaureigraden, var dernæst udenlands, tog $\frac{2}{6}$ ⁸ 1667 Magistergraden i Kbh., og blev 1670 Rector ved denne Skole, $\frac{1}{4}$ ⁶ 1673 Sgp. paa Fuur i Vib. St. † $\frac{1}{1}$ ⁵ 1695. – Hans Broder Mag. Ebbe Lauritzen Skive blev Sgp. i Nykjøbing og Rørvig.

∞ Dorothea Carstensen, f. Sidenborg, D. af Claus S., Raadmand i Viborg og Ane Villadsdatter, og Enke efter Mogens Carstensen, Pr. p. Fuur.

Sml. Viberg 1, 405 (9). Epitaph.

15. Mag. Ludvig Pontoppidan, f. $\frac{2}{5}$ 1648 i Veile, hvor hans Fader Mag. Henrik Pontoppidan, der findes bl. Rectorer i Odense, da var Sgp.; kom 1656 i Skole i Veile, 1661 i Roeskilde, hvorfra han deponerede 1667 (imm. $\frac{1}{7}$ ⁸). $\frac{1}{5}$ ¹ 1673 Rector i Kallundborg (indsat $\frac{2}{8}$); $\frac{1}{5}$ ² 1675 Mag. i Kbh.; $\frac{2}{5}$ ⁸ 1676 Sgp. i Herlufmagle i Sjell.; $\frac{2}{1}$ ⁴ 1681 tillige i Tybjerg (da disse Menigheder bleve forenede), samt Provst i Tybjerg Herred; $\frac{2}{4}$ ¹ 1691 Stiftsprovst i Aarhus St., Provst i Hasle Herred og Sgp. ved Aarhus Domkirke og Consistorial-Assessor. † $\frac{2}{5}$ ⁷ 1706, begr. i Domkirken.

∞ 1, 1677 Barbara Spend, f. Bacher, f. 1646, † 1689 (7 B.), D. af Hans Rasmussen Bacher, Sgp. i Nestved og Enke efter Formanden i Herlufmagle Mag. Jens Nielsen Spend (der dep. 1651 Metrop.), † 1676.

2, $\frac{2}{4}$ 1691 Else Sophie Spend, f. 1673, † $\frac{1}{4}$ 1707, begr. $\frac{2}{4}$, 34 A. gl. (Aarh. Krbg.) (4 B.), D. af Mag. Christen Spend (dep. 657 Metr.), Provst og Sgp. i Vordingborg (en Broder af hans første Kones første Mand).

Sml. Poulson Catalog, p. 17. Gjessing Jubell II, 2, 217—8. 237. Hertel, Aarh. Domk. II, 411—13. J. C. Blochs Fyenske Geist. 1, 393. Lengnick Fam. Pontoppidan p. 5 (hvor han urigtigen kaldes Dr. theol.). A. T. Præster. 33—34. Viberg 1, 43. 10. Vorms L. L. 2, 212. Nyerup 465.

16. Mag. Israel Pontoppidan, Forriges Broder, f. $\frac{1}{3}$ 1646 i Veile; deponerede 1667 fra Slagelse Skole (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{2}{8}$ 1676 Rector i Kallundborg, $\frac{2}{1}$ 1677 Magister i Kbh.; 1694 Sgp. i Butterup og Tusse i Holbek Amt, og Provst i Tusse Herred. † 1716.

∞ Margrethe Maria Munch, en D. af Niels Hansen Munch, Sgp. i Torkildstrup p. Falster. Sml. J. Barfod F. G. 2, 177.

Sml. Gjessing II, 2, 217. Viberg 1, 240. 7. Lengnick Pontoppidan S. 5.

17. Jochum Schumacher, f. 1668, S. af Mag. Gerhard Schumacher, f. 1641 i Roeskilde (dep. 1660 Roesk.), Sgp. i Helsingør, † $\frac{2}{2}$ 1691 og Hustru Ane Moriensdatter, † 1693. Deponerede 1688 fra Helsingørs Skole (imm. $\frac{2}{7}$). Blev $\frac{8}{11}$ 1691 Rector i Kallundborg, hvor han forblev til 1695.

Sml. Gjessing III, 1, 344 Tab. 2. Viberg 1, 586 (om hans Fader).

18. Mag. Jesper Petersen Schade, f. $\frac{1}{8}$ 1674 i Roeskilde, hvor hans Fader Peter Sch. var Rector ved Skolen, dep. 1691 fra denne Skole; Rector her fra 1695—99, derefter rejste han udenlands og blev efter Hjemkomsten $\frac{1}{5}$ 1704 Subrector med Succession i Roeskilde. † $\frac{1}{3}$ 1726. See bl. Rectorer i Roeskilde Nr. 18. (S. Bloch, R. D. 1, 62—63.

19. Frants Trojel, f. i Roeskilde $\frac{2}{10}$ 1665, var en Søn af Provst Jens Trojel, Sgp. i Roeskilde, f. $\frac{1}{11}$ 1631, † $\frac{4}{12}$ 1666 og Margrethe Pedersdatter Bülche, ∞ $\frac{4}{9}$ 1660, † 1676, deponerede 1681 fra Roeskilde (imm. $\frac{1}{7}$), $\frac{2}{12}$ 1683 Cand. theol. h. ill.; tog $\frac{1}{5}$ 1685 homiletisk Prøve (h. ill.); $\frac{1}{5}$ 1699 Rector i Kallundborg, hvor han forblev til sin Død $\frac{1}{2}$ 1718.

Han savnes paa Lengnicks Stamtavle over Familien Trojel.

Sml. Fred. Barfod D. G. 2, 96 (Nr. 25). F. E. Hundrup, Roeskilde Præster. S. 17.

20. Mag. Niels Vegner, f. 1672, deponerede omtr. 1692. $\frac{3}{9}$ 1716 Magister i Kbh. (bl. Mag. Nr. 375); $\frac{3}{2}$ 1719 Rector ved denne Skole. † $\frac{2}{5}$ 1722.

21. Mag. Jacob Peter Jersin, f. $\frac{1}{7}$ 1694 i Trondhjems Stift, deponerede 1714 fra Christiania Skole (imm. $\frac{1}{3}$). $\frac{1}{7}$ 1722 Rector ved den lærde Skole i Kallundborg (til 1724), $\frac{3}{7}$ 1722 Magister i Kbh., $\frac{1}{9}$ 1724 Cand. theol. laud.; $\frac{3}{8}$ 1728 res. Cap. i Nærø, i Trondhjems St. (til 1732).

Sml. Erlandsen Gejstl. i Throndbj. St. p. 384.

22. Jens Petersen Raer (Raar), f. $\frac{1}{9}$ 1683 i Aarby i Sjælland, hvor hans Fader Peder Jensen Raer var Sgp. fra 1669, † $\frac{1}{10}$ 1699 (∞ 2, $\frac{1}{11}$ 688 i Vallekilde Ingeborg Jensd.). Deponerede 1698 fra Roeskilde Skole (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{4}{10}$ 1700 Cand. theol. ill. (n. c.) $\frac{1}{1}$ 1708 hom. Prøve (laud.) og opholdt sig da i Vallensbæk, $\frac{2}{3}$ 1724 Rector i Kallundborg.

Sml. Fr. Barfod, D. G. 2, 105 Nr. 269. Viberg 1, 38. (8).

23. Mag. Christian Ulrich Abildgaard var Rector her 1726 til Skolens Reduction i 1739, da han blev Conrector og senere (1748) Rector i Helsingør. † 1771. See blandt Rectorer i Helsingør Nr. 28.

2. Hørere.

1. Hans Lauritsen var første Hører i Kallundborg da han $\frac{1}{8}^2$ 1611 af Tømmerup Sognemænd blev kaldet paa Provstens Raad og Steen Brahes, som Lehnsmand, hans skriftlige Bevilling og Samtykke til Præst i Tømmerup i Sjælland. † 1658.

Sml. Adresse Cont. Eft. 1773 Nr. 103. Fr. Algren Ussing Arts H. S. 79.

2. Mathias Michelsen (Michaelis) var Hører her da han $\frac{2}{5}^2$ 1620 tog Baccalaureigraden.

3. Laurits Nielsen Gram, f. 1600, maaskee en Broder til Hans Nielsen Gram, Borgemester i Sæby, der er Stamfader til den Gramske Slægt, var Hører her 1632—37, da han blev resid. Capellan her i Byen (ord. $\frac{2}{10}$), i hvilket Embede han † $\frac{1}{8}$ (eller efter Paludan $\frac{1}{6}$) 1661.

Sml. Adr. Cont. Eft. 1773 Nr. 99. Paludan, Kallundborg S. 218. Viberg 2, 56. 11.

4. Andreas Mortensen fra Nykjøbing, f. c. 1614, deponerede 1634 fra Sorø Skole, og var Hører her da han $\frac{8}{8}$ 1638 tog Baccalaureigraden; 1640 (2 S. i Adv.) Sgp. i Følleslev og Særslev, Holbek Amt (ord. $\frac{6}{2}$). † $\frac{1}{3}^2$ 1650.

∞ Johanne Tygesdatter.

Sml. Viberg 1, 408. 7.

5. Hans Amundin, f. c. 1666, tog $\frac{7}{8}$ 1694 theologisk Attestats (h. ill.) og aflagde 18. s. M. den hom. Pr. med samme Udfald, blev Hører 1695, $\frac{1}{8}$ 1696 res. Capellan i Kallundborg, i hvilket Embede han † $\frac{1}{3}^2$ 1739. Han roses for at have været en sagtmodig, gudsfrygtig og retsindig Mand.

∞ Helvig Graa, sandsynligviis en Datter af Formanden Niels Christophersen Graa. Deres Søn Niels, f. 1700, dep. 1718 fra Kallundborg Skole, tog $\frac{1}{8}$ 1720 theol. Att. med Char. laud. og blev Faderen adjungeret men døde før ham; en anden, Carl Ulrik A., f. $\frac{1}{1}^5$ 1710, dep. $\frac{3}{8}$ 1729 fra Kallbg. Skole (ell. privat) og † $\frac{2}{2}^5$ 1773 som Sgp. i Kallundborg.

Sml. Adr. Cont. Eft. 1773 Nr. 99. Paludan, Kallundborgs Beskr. S. 218. F. Barfod, D. G. 2, 100 Nr. 118. Viberg 2, 56. 13.

6. Jens Nøsted, f. $\frac{5}{2}$ 1684 i Liunge i Sjell., deponerede 1706 fra Kallundborg Skole (imm. $\frac{2}{3}$); blev 1713 Hører i denne Skole, og tog i dette Embede $\frac{2}{8}$ 1715 theologisk Attestats (laud.) og 1716 Baccalaureigraden, $\frac{2}{7}$ 1719 pers. Cap. i Oure, Trondhjems St.; rejste 1721 til Kbh.; derpaa Præst i Vemmetofte, $\frac{1}{9}$ 1729 Sgp. i Karise og Alslev i Faxe Herred i Sj. † 1742.

∞ Margrethe Pedersd. (2 S.).

Sml. Zverg. p. 812. Erlandsen Trondhj. Geistl. S. 422. Vernis Lex. 3, 966—67. Nyerup 425. Viberg 2, 60. 10.

7. Christian Kock var Hører c. 1729.

8. Niels Merkel deponerede 1712 fra Herlufsholms Skole, og var Hører her c. 1729.

9. Christen Jacobsen Aarestrup, f. $\frac{1}{4}$ 1703 i Viborg, hvor hans Fader Jacob Clementsen Aarestrup (Orestrup) var Skrædder, hans Moder var Dorthe Pedersdatter Holmsgaard. Han deponerede 1724 fra Viborg Skole (imm. $\frac{1}{7}$); 1725 Cand. philos. 1730 Huuslærer hos Pastor Christen Gamst i Store og Lille Fuglede; 1735 Hører i Kallundborg i 2den Lectie, til Skolens Nedlæggelse 1740, da han blev Chordegner og dansk Skoleholder og kort efter tillige Klokker sstd. † $\frac{1}{4}$ 1763.

∞ $\frac{1}{2}$ 1736 i Viby Johanne v. Staden, f. $\frac{2}{8}$ 1714 i Flistrup By i Store Fuglede, † $\frac{1}{1}$ 1783 i Viby, D. af Lt. ved Cavalleriet Johan Henrik v. Staden (ved Brigadeer Rabens Regiment) og Else Margrethe Jacobsdatter Gamst (11 B., hvoraf Joh. Jac. A. findes paa mine Stamt. over fire Roesk. Familier S. 10).

10. Jens Buch, f. 1716, dep. $\frac{1}{7}$ 1735 fra denne Skole, ved hvilken han var Hører da han 1736 tog Baccalaureigraden. (Altsaa yngre end Jens Jacobsen Buch, der dep. pr. 1724, $\frac{1}{9}$ 1728 Cand. th. laud. og $\frac{2}{8}$ 1732 blev adj. og succeder. Sgp. i Hjarup og Vamdrup. Sml. Viberg 1, 623 Nr. 6)

Den lærde Skole

i

Ringsted.

Fra denne Skole er i Aarene 1647—1738 dimitteret 93 Discipuli
til Universitetet.

1. Rectorer.

1. Jens Nielsen var i mange Aar Rector her indtil han 1572 blev Sgp. i Gyrstinge og Flinterup i Alsted H. † $\frac{1}{8}$ 1608.

∞ ... Sønnen, Jacob Jensen Gyrsting, dep. 1623 fra Sorø og blev 1627 Sgp. i Korsør og Taarnborg (A. T. Præster. 55).
Sm. Viberg 1, 506. 3.

2. Mag. Jacob Jacobsen Wolf, f. $\frac{2}{8}$ 1554 i Odense, hvor hans Fader af s. N. var Kobbersmed. Han gik først i Odense, men fra 1572 i Ribe Skole, hvorfra han gik til Slesvig, deponerede derefter c. 1576 ved Kbhs. Universitet. Cantsler Niels Kaas optog ham 1577 i sit Huus og beskikkede ham 1583 til Rector ved Ringsted Latinskole. 1584 blev han Rector i Opslo og Canonicus Capituli. 1594 tog han i Kbh. Magistergraden og blev Lector theol. ved Odense Skole; ved Gymnasiets Oprettelse 1623 blev han den første Prof. Theol. ved samme. † $\frac{3}{3}$ 1635 paa en Hjemrejse fra Kbh. imellem Slagelse og Korsør. Af hans Ligsteen sees at han:

∞ 1, Anne Hak, f. 1574, † $\frac{2}{1}$ 1600, D. af Biskop Jens Nielsen Hak i Opslo og Hustru Magdalene Berg.

2, $\frac{3}{8}$ 1601 Maren Bertelsen, f. 1579, † $\frac{3}{1}$ 1605, D. af Mag. Iver Bertelsen, Befalingsmand over Ringsted og Sorø Kloster † $\frac{2}{9}$ 1583, og Else Hansd. Mule, der 2) ∞ Prof. Niels Krag, Rector ved Kbhs. Skole (Nr. 8).

3, Anna Elver, † $\frac{2}{7}$ 1645, D. af Ernst Elver og Ingeborg Larsdatter.

Sm. J. C. Bloch F. G. 1, 280—7. Gjæssing II, 1, 87—91.

Thorup, om Ribe Skole 1826. 75—6. Vorms (2, 617—18) og Nyerups Litt.-Lex. S. 673.

3. Peter Krag (ell. Kragh) (Petr. Kragius), f. 1564 i Ribe, blev 1594 Rector i Ringsted, 1597 Sgpr. sstd., 1606 tillige Provst i Ringsted Herred. † 1638, begravet i Ringsted Kirke med en Liigsteen, der senere blev solgt, og nu bærer en anden Indskrift.

∞ 1, Anne Mortensdatter i 22 Aar.

2, 1622 Beate Caspersd. i 15 Aar. Hun overlevede ham.

Sml. Terpager Rip. Cimbr. p. 624—5. Reijersen, St. Bøndts K. p. 83.

4. Hans Hansen Buch var Rector her $\frac{2}{5}$ 1620 da han i Kbh. tog Baccalaureigraden. 1623 Sgp. i Aversi og Testrup i Præstø A. † c. 1645. En Liigprædiken over Esche Krause (1628) har skaffet ham en lille Plads i Litteraturhistorien.

Sml. Vorm 1, 187. Nyerup S. 102. Viberg 1, 132. 3.

5. Niels Rasmussen, maaskee den Niels Rasmussen fra Lyng (Nic. Erasmi Liungius), der 1616 dep. fra Roesk. Skole, var Rector her 1628 og 1634.

6. Jacob Bernhard (Jac. Bernhardinus) var Rector her 1635.

7. Rasmus Mathiesen (Er. Mathiades) Faaborg dep. 1638 fra Odense Skole og var Rector her 1641—45, da han blev Sgp. i Hammer og Lundby, Præstø Amt (ord. $\frac{2}{3}$ 45), hvor han † $\frac{1}{2}$ 1669.

∞ Susanne Larsd. Hammer, † $\frac{2}{3}$ 67 (B.), formod. D. af Formanden i Hammer, Laurits Jousen, † 1645.

Sml. Viberg 1, 528. 7.

8. Henrik Jespersen (Henr. Jaspari), rimeligviis den Henr. Jespersen (Henr. Caspari), der 1637 deponerede fra Herlufsholms Skole (imm. $\frac{1}{6}$), blev Rector ved denne Skole $\frac{1}{7}$ 1645 til 1648.

9. Niels Hieronymi Knoff, f. $\frac{1}{8}$ 1622, S. af Hieronymus Knoff, f. 1583, † som Provst og Sgp. i Alsted 1652 (see bl. Hørere i Roesk. Nr. 64), deponerede 1642 fra

Viborg Skole, $\frac{2}{5}$ 1644 Baccalaur.; 1648—52 Rector i Ringsted, $\frac{5}{9}$ 1652 Sgp. i Alsted og Fjenneslev, Alsted Herred i Sorø Amt (ord. $\frac{1}{10}$). † $\frac{11}{11}$ 1663.

∞ Elisabeth (eller Birgitte) Berthelsdatter, hvis Fader Bertel Aquilan var Graver ved Heiliggeistes K. i Kbh. Hun ∞ 2, Eftermanden i Alsted Jacob Borchardsen (ell. Borch) f. $\frac{3}{3}$ 1634 i Kbh.

Sml. Gjæssing II, 2, 76. Viberg 1, 91. 5.

10. Hans Villadsen (Vilhadi) Rector 1652 til han 1660 blev Sgp. i Glumsø og Bavelse i Tybjerg Herred i Præstø Amt (ord. $\frac{1}{R}$). † c. 1667.

Sml. Viberg 1, 466 Nr. 7.

11. Hannibal Andersen, Rector 1661.

12. Laurits Olsen Koch, f. $\frac{1}{9}$ 1634, deponerede 1653 tilligemed sin gode Ven Peder Syv fra Roeskilde Skole; 1666 Rector i Ringsted, $\frac{2}{4}$ 1673 Sgp. i Refsnæs i Arts Herred i Sjælland (ord. $\frac{8}{8}$ af Dr. Joh. Vandal, indsat $\frac{1}{R}$ af Provst Rasmus Iversen) $\frac{1}{6}$ 1683 tillige Viceprovst; $\frac{4}{6}$ 1684 Provst, † $\frac{1}{3}$ 1691 (begravet i Kirken). (Forfatt. af Danm. dejl. V. og Vænge og af Kæmpevisen om Prinds Valdemars Død.)

Sml. Kbh. Adr. Av. 1772 Nr. 109. Nyerups Litt.-Lex. 314. Berl. Tid. 1859 Nr. 262. Trap Stat. top. B. ov. Dnm. 2, 258. Fr. Algrøen-Ussing Arts H. 25—26.

13. Mag. Christopher Vallekilde, f. $\frac{4}{12}$ 1644 i Vallekilde i Sjælland, hvor hans Fader Christen Nielsen Bogense var Degn (præcentor), deponerede 1662 fra Nestved Skole (e schola Nestadiensi), dimitteret af Rector Peder Syv (imm. $\frac{2}{4}$), tog $\frac{3}{1}$ 1666 Baccalaureigraden tilligemed Broderen Niels, der deponerede 1663 fra Slagelse Skole og omtales hos Vorm og Nyerup. Var i de 8 Aar, han laae ved Universitetet, en flittig Disputator, der 37 Gange besteg Cathedret, og holdt desuden offentlige Forelæsninger over Logik. 1670 Rector design. i Ringsted, $\frac{1}{5}$ 1673 Magister i Kbh., til-

traadte s. A. Rectoratet, men gik 1687 med Kone og Børn til Kbh., hvor han atter begyndte at holde Forelæsninger, $\frac{5}{8}$ 1690 Capellan ved Catharine Kirke i Ribe og Sgp. i Seem. † $\frac{2}{1}$ 1710 i Ribe.

∞

Sml. Terpager App. inscript. p. 61—2.

14. Mag. Christen Henrichsen Blichfeld, f. c. 1664 i Aarhus, hvor hans Fader Mag. Henrik Blichfeld, var 5te Lectiehører ved Skolen. 1669 Sgp. ved Frue K. og Provst i Ning Herred; hans Moder var Karen Friis; deponerede 1682 fra Aarhus Skole (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{2}{8}$ 1684 Baccalaur.; 1688 Rector i Ringsted; $\frac{4}{5}$ 1692 Magister i Kbh.; $\frac{9}{12}$ 1693 Sgp. i Kjøge og Ølsemagle og 1696 tillige Provst i Ramsø Herred. † 1709.

∞ 1, $\frac{1}{9}$ 1694 Maren Juel f. Aagaard, † 1707, Enke sidst efter hans Formand Jørgen Juel (dep. 1675 fra Ringsted Sk.), tidligere efter Hans Buch, Sgp. i Vørslev.

2, $\frac{2}{1}$ 1708 Anna Maria Fjelsted, f. 1687 † $\frac{1}{9}$ 1713,
∞ 2, $\frac{1}{3}$ 1710 Mag. Henrik Nielsen Hjerrild, der findes bl. Conr. i Kbh. (Nr. 20) og Rectorer i Thisted.

Sml. Lengnick pers. Bid. 2. 58. Viberg 2, 212. 16.

15. Mag. Peter Jacobsen Paullin, f. $\frac{1}{9}$ 1662 i Aalborg, hvor hans Fader Jacob Poulsen, † 1677, var Sgp. ved vor Frue Kirke; hans Moder var Maren Bering; kom 1678 i Kbhs. Skole, hvorfra han 1682 deponerede (imm. $\frac{1}{7}$); $\frac{1}{6}$ 1686 Baccalaur.; 1694 Rector i Ringsted; $\frac{1}{5}$ 1696 Magister i Kbh.; $\frac{2}{9}$ 1697 Sgp. ved St. Peders Kirke og Hospitalet i Slagelse; $\frac{5}{8}$ 1703 Provst og succ. Sgp. ved St. Bendts K. i Ringsted; 1707 virkelig Sgp.; $\frac{7}{8}$ 1717 Sgp. ved Domkirken i Roeskilde og Provst i Sømme Herred. † $\frac{2}{9}$ 1729.

∞ 1, 1698 Karen Blichfeld (rimeligviis D. af hans Formand i Ringsted Mag. Christen Jensen Bl., der dep. 1654 fra Aarhus Sk.)

2, 1717 Tabitha Fleischer, † $\frac{1}{4}$ 1742. (Acta synord.)

Sml. Hofmans Fundat. 7, 228. Jens Paludan Disput. IV de

templo Lucii i Roesk. Reyersens St. Bendts K. p. 83. F. E. Hundrup, Lærerst. ved Slagelse I. Sk. S. 72 og Præster. i Roesk. S 24—25. A. T. Præsterækker S. 77.

16. Mag. Niels Borch Rector i Ringsted 1697—1707, da han blev Rector i Slagelse. See bl. Rect. i Slagelse Nr. 29.

17. Mag. Christian Rosenkilde deponerede 1691 fra Odense Gymnasium tilligemed Broderen Erik (imm. $\frac{2}{7}$), 1707 Rector i Ringsted; $\frac{4}{5}$ 1712 Magister i Kbh.; nedlagde 1723 sit Embede og privatiserede paa Amager.

18. Jens Paludan, f. $\frac{1}{7}$ 1697 i Aal i Ribe St., hvor hans Fader, Provst Hans Nielsen Paludan, † 1709, var Sgp., hans Moder var Anne Nielsdatter Heboe, † $\frac{1}{7}$ 1700. Deponerede 1716 fra Ribe Skole (imm. $\frac{1}{1}$); 1717 Cand. philos. og $\frac{1}{5}$ s. A. Baccalaur.; 1718 Alumnus og 1722 Inspector paa Borchs Collegium; $\frac{7}{7}$ 1722 Cand. theol. laud.; $\frac{8}{11}$ 1723 af Biskop Worm udnævnt til Rector i Ringsted (indsat $\frac{2}{11}$ af Sgp. Mag. Erik Christian Lemvigh); $\frac{1}{2}$ 1734 Sgp. i Torlundemagle og Iishøi i Sjælland. † 1782 som Jubellærer.

∞ 1, $\frac{2}{8}$ 1726 Jfr. Charlotte Helene Vichman Hasebard (en Steddatter af Jørgen Lanfeldt, som ejede Ringsted Kloster), (8 B.). † $\frac{2}{7}$ 1753.

2, $\frac{4}{3}$ 1755 Mette Christence Lønborg (5 B.), ældste D. af Johan Lønborg, øverste Capellan ved Aarhus Domkirke.

Sml. Gjessing II, 1, 344—49. Worms (3, 588-9) og Nyerups L.-L. S. 448.

19. Mag. Peder Lykke, en Søn af Peder Lykke, f. 1702 i Halland (?) i Christiania Stift, deponerede 1722 fra Christiania Skole (imm. $\frac{1}{5}$); $\frac{6}{6}$ 1734 Cand. theol. h. ill.; $\frac{6}{6}$ s. A. Baccalaur. og Rector i Ringsted; $\frac{2}{6}$ 1735 Magister i Kbh.; $\frac{1}{7}$ 1739 ved Skolens Nedlæggelse Sgp. i Melhus i Trondhjems St. † $\frac{4}{4}$ 1757.

∞ $\frac{1}{1}$ 1744 Synneve Mortensdatter Vilmann, Kjøbmand Niels Rothes Enke. Hun † uden Børn $\frac{2}{5}$ 1767.

Sml. Erlandsen Trondhjems G. 122.

Bogstavordnet Navnefortegnelse.

Ho = Holbek, **Ka** = Kallundborg, **Kj** = Kjøge,
Ri = Ringsted, **R** = Rector, **H** = Hører.

-
<p>Aagaard, Niels Ebbes. Kj. R. 18.
 Aalborg, Andr. Kj. R. 6.
 Aaerstrup, Chr. Jacobs. Ka. H. 9.
 Abildgaard, Chr. Ulrich. Ka. R. 23.
 Als, Jesper. Kj. R. 12.
 Amundin, Hans. Ka. H. 5.
 Andersen, Hannibal. Ri. R. 11.
 Baden, Tork. Ho. R. 20.
 Bernhard, Jacob. Ri. R. 6.
 Blichfeld, Chr. Henrichs. Ri. R. 14.
 Bonsach, Gerh. Joch. Ho. R. 16.
 Borch, Niels. Ri. R. 16.
 Bornemann, Hans Ad. Kj. R. 11.
 Borreby, Povel. Kj. H. 8.
 — Tobias. Kj. H. 12.
 Buch, Hans Hansen. Ri. R. 4.
 — Jens. Ka. H. 10.
 Christensen, Christoph. Ho. R. 3.
 Clausen, Morten. Ho. R. 2.
 Clementin, Clem. Christ. Ka. R. 12.
 Ebbesen, Jacob. Kj. H. 13.
 Egby, Christop. Christens. Ho. R. 15.
 Faaborg, Rasm. Math., see Mathiesen.
 Fimner, Tob. Jørgens. Kj. H. 3.
 Flindt, Marcus. Kj. H. 15.
 Fogh, Laur. Nielsen. Kj. H. 6.
 Foss, Jacob. Kj. R. 10.
 Friderichsen, Jou. Kj. R. 7.
 Glud, Søren Sørensen. Ho. R. 17.
 Godsche, Henr. Henriks. Ho. R. 18.
 Gram, Laur. Nielsen. Ka. H. 3.
 Grønbeck, Andreas. Kj. R. 17.
 Hammer, Peter. Ho. R. 11.
 Hansen, Andr. Ho. R. 4. Ka. R. 4.
 — Jesper. Ho. R. 5.
 — Niels. Ho. R. 9.
 Heerforth, Johan. Ho. R. 19.
 Heggelund, Hans Fred. Ho. R. 23.
 Hein, Marcus. Ka. R. 8.
 Heininge, Jacob Olufs. Kj. R. 15.
 Hervogh, Jørgen. Kj. H. 7.
 Hjort, Clemens. Kj. H. 14.
 Hvass, And. Svendsen. Ho. R. 8.</p> | <p>Jacobsen, Andr. Ka. R. 11.
 Jerlæs, Hans Pet. Ho. R. 1.
 Jersie, Jacob Peter. Ka. R. 21.
 Jespersen, Henrik. Ri. R. 8.
 Johannes. Ka. R. 1.
 Jουλ, Jørgen. Kj. H. 9.
 Jørgensen, Jens. Kj. H. 5.
 Kallundborg, Hans Ivers. Kj. R. 9.
 — Hans Peters. Ka. R. 6.
 Knoff, Niels. Ri. R. 8.
 Knudsen, Marcus. Ka. R. 3.
 Koch, Laur. Olsen. Ri. R. 12.
 Kock, Christian. Ka. H. 7.
 Krag, Pet. Ri. R. 3.
 Krog, Peter. Kj. R. 13.
 Kyse, Povel Hansen. Ka. R. 2.
 Lauritzen, Hans. Ka. H. 1.
 Lemvig, Erik Chr. Kj. R. 16.
 Lind, Laur. Stenersen. Ho. R. 22.
 Lykke, Lars. Ho. H. 1.
 — Peder. Ri. R. 19.
 Madsen, Jacob. Kj. R. 1.
 — Niels. Kj. R. 2.
 Mathiesen, Rasmus. Ri. R. 7.
 Merkel, Niels. Ka. H. 8.
 Michelsen, Mathæus. Ka. H. 2.
 Morslet, Knud Laur. Ka. R. 10.
 Mortensen, Anders. Ka. H. 4.
 Motzfeld, Johan. Ho. R. 13.
 Nested, Jens. Ka. H. 6.
 Nielsen, Anders. Ho. R. 12.
 — Hans. Ho. R. 6.
 — Jens. Ri. R. 1.
 Olsen, Olaus. Ka. R. 9.
 Olufsen, Jens. Ho. R. 10.
 — Poul. Kj. H. 2.
 Paludan, Jens. Ri. R. 18.
 Paullin, Peter Jacobsen. Ri. R. 15.
 Pedersen, Peder. Ho. R. 7.
 Petersen, Hans (Tikjøb). Kj. R. 3.
 Pontoppidan, Israel. Ka. R. 16.
 — Ludvig. Ka. R. 15.
 Poscholon, Dan. Sør. Kj. R. 20.</p> |
|--|---|

- R**aer, Jens Petersen. **Ka.** R. 22. **T**homsen, Niels. **Ka.** R. 5.
Rasmussen, Niels. **Ri.** R. 5. **T**hura, Laur. **Kj.** H. 4., R. 14.
Rhud, Otto. **Kj.** H. 10. **T**isted, Pet. **Kj.** R. 5.
Rosenkilde, Christian. **Ri.** R. 17. **T**rojel, Frands. **Ka.** R. 19.
Schade, Jesper Peters. **Ka.** R. 18. **W**ahl, Jonas. **Kj.** H. 11.
Schnabel, Bernh. **Kj.** R. 19. **W**alckirck, Claus. **Kj.** R. 8.
Schott, Thomas. **Kj.** H. 16. **W**allekilde, Christopher. **Ri.** R. 13.
Schumacher, Jochum. **Ka.** R. 17. **W**ardberg, Andr. Peters. **Ka.** R. 7.
Skiye, Peter Laur. **Ka.** R. 14. **W**egner, Niels. **Ka.** R. 20.
Smith, Peter. **Ho.** R. 21. **V**illadsen Hans. **Ri.** R. 10.
Sperling, N. Jac. **Ho.** R. 14, **Ka.** R. 13. — **M**ichael. **Kj.** R. 4.
Sporon, Niels. **Kj.** R. 21. **W**illumsen, Peter. **Kj.** H. 1.
Steensen, Lars. See Lind. **W**olff, Jac. Jacobsen. **Ri.** R. 2.
Sveudsen, Andreas. See Hvass.

Tillæg.

- S. 9. Nr. 7. Jørgen Hervigh blev $\frac{2}{4}^0$ 1709 res.
 Cap. i Kjøge. † $\frac{1}{2}$ 1732.
 ∞ $\frac{3}{12}$ 1721 Karen Pedersd, Becher † 1739 (1 S. 1 D.).
 Smal. Viberg 2. 214. 15.
-

Skoleefterretninger

for

Skoleaaret 1869---70

af Rektor.

Skolens Lærere og Undervisningens Ordning.

Efter at Pastor H. Sørensen allernaadigst var bleven udnævnt til Sognepræst til Bredsten og ad interim til Skibet under Ribe Stift, antog Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet i hans Sted under 20. August 1869 Pastor G. C. F. Høeg til Lærer uden fast Ansættelse ved Kathedralskolen.

Under 19. Oktober 1869 blev Adjunkt P. J. C. Scharling allernaadigst beskikket til Sognepræst for Ærøskjøbing Menighed under Fyens Stift.

Under 28. December 1869 konstituerede Ministeriet Cand. theol. V. L. Nannestad til Lærer ved Kathedralskolen.

Paa Grund af en Klasses Deling overdrog Rektor, efter dertil given Bemyndigelse, Cand. theol. C. Wedel mod sædvanlig Timebetaling 16 ugentlige Timer i December Maaned og Cand. philos. S v e n d s e n paa samme Vilkaar 18 ugentlige Timer fra 1. December indtil Skoleaarets Udløb.

Undervisningen har i dette Skoleaar været fordelt saaledes:

1. Rektor (indtil 1. December) Græsk i	}
7. og 6. Kl., Tysk i 3., 2. og 1. Kl., ialt . . . 21 T.	
-- (efter 1. December) Græsk i 7. og 6. Kl.,	
Tysk i 3. Kl., 2. Kl. A. og B., ialt . . . 18 T.	}

2. Overlærer E. Flemmer Latin i 6., 4. og 3. Kl., ialt 24 T.
3. Overlærer P. K. Blichert Latin i 7. og 5. Kl., Græsk i 5. Kl., Tysk i Realkl., ialt . 29 T.
4. Adjunkt M. Hansen Historie i alle Klasser med Undtagelse af 2. Kl. A. og B., ialt . . 22 T.
5. Adjunkt C. Thomsen (indtil 1. Dec.) Naturhistorie i alle Klasser, Geografi i 6. Kl. og Realkl., ialt 24 T. }
 — (efter 1. Dec.) Naturhistorie i alle Klasser, Geografi i 6. Kl., ialt 24 T. }
6. Adjunkt P. J. C. Scharling (indtil 1. Nov.) Hebraisk i 7. Kl. A. og B., Religion i 7., 6., 5., 4. Kl., Dansk i 7. Kl. A., Realkl., 4. og 3. Kl., ialt 20 T.
7. Adjunkt T. Fritsche (indtil 1. Dec.) Latin i 2. Kl., Græsk i 4. Kl., Dansk i 7. Kl. B., 6., 3. og 2. Kl., Tysk i 6., 5., 4. Kl., ialt . . 27 T. }
 — (efter 1. Dec.) Latin i 2. Kl. A. og B., Græsk i 4. Kl., Dansk i 7., 6., 5. Kl., Tysk i 6., 5., 4. Kl., ialt 33 T. }
8. Adjunkt C. Hansen (før 1. Dec.) Matematik og Regning i 7. Kl. B., 6., 5., 3., 2. og 1. Kl., Geografi i 5. og 4. Kl., ialt . . 31 T. }
 — (efter 1. Dec.) Matematik og Regning i 7. Kl. B., 6., 5., 3. Kl., Geografi i Realkl., 5., 4., 3., 2. A. og B., ialt 32 T. }
9. Adjunkt M. Quistgaard - Muusmann Fransk og Engelsk i alle Klasser, ialt . . . 24 T.
10. Adjunkt, Sekondlieutenant A. C. Peter-

sen, R. af Dbg., Naturlære i alle Klasser, Matematik og Regning i 7. Kl. A., 4. Kl. og Realkl., ialt 28 T.

11. Konstitueret Lærer V. L. Nannestad (fra 7. Januar) Hebraisk i 7. A. og B., Religion i 4. og 3. Kl., Dansk i 3., 2. A. og B., Historie i 2. A. og B., ialt 24 T.

12. Lærer uden fast Ansættelse Pastor Høeg (før 1. Dec.) Religion i Realkl., 3., 2. og 1. Kl., Geografi i 3., 2. og 1. Kl., Dansk i 1. Kl., Historie i 2. Kl., ialt 24 T. }

— (efter 1. Dec.) Religion i 7., 6., 5., Realkl., 2. A. og B. og 1. Kl., Dansk i Realkl. og 4. Kl., Tysk og Geografi i 1. Kl., ialt 28 T. }

13. Timelærer Cand. philosophiæ Svendsen (fra 1. Dec.) Regning i 2. A. og B. og 1. Kl., Dansk i 1. Kl., ialt 18 T.

14. Timelærer Gronemann Skrivning og Tilsyn med Orden i skriftlige Arbejder i alle Klasser før 1. December 14 T. }
fra 1. December 17 T. }

15. Timelærer, Malermester Møller Tegning i alle Klasser 8 T.

16. Timelærer, Gymnastiklærer Nielsen Gymnastik og Svømning i alle Klasser, ialt 11 T. }
— i Svømmetiden 12 T. }

Kantor Hartmann Sang i alle Klasser, ialt 4 T.

I December Maaned bleve Timerne i Hebraisk i 7. Kl. A. og B. samt Dansk og Religion i 2. Kl. A. og B. besørgede af Cand. theol. C. Wedel.

Kapitain Sahlertz og Adjunkt C. Hansen lede i Sommermaanederne to Gange ugentlig de to øverste

Skolens Disciple.

Ved Udgivelsen af vort Indbydelsesskrift i Juni 1869 talte Skolen 144 Disciple, af hvilke 5 bestode Afgangsprøven for studerende og 4 den lavere Grad af Afgangsprøven for Realdisciple. Foruden disse 9 udmeldtes dels ved Skoleaarets Slutning dels senere følgende 19: T. C. Plum, S. P. P. Wahl, A. Suell, C. C. Milo, J. C. M. Wahl, M. U. Bay, G. J. Bartholdy, V. P. U. M. Bang, L. H. A. Schram, A. J. Jacobsen, C. B. Frederiksen, C. A. L. Ostermann, E. A. Scharling, C. M. Schiøtz, E. L. Curtz, C. Christensen, J. Gad, C. S. E. Lange, V. H. Ostermann.

Derimod optoges ved Skoleaarets Begyndelse 32 Disciple og i Aarets Løb 4, saa at Skolen ved Udgivelsen af dette Indbydelsesskrift tæller 152 Disciple. Disse ere klassevis ordnede efter Bogstavrækken, og derefter ere de Pladser angivne, som enhver har erholdt i Aarets Løb. Syvende Klasse A. og B. blev omflyttet ved Nytaar, de øvrige Klasser sædvanlig hver femte Uge. Sidste Omflytning umiddelbar før Skoleaarets Slutning bestemmer den Orden, hvori Disciplene indstille sig til Aarsprøven. Syvende A. omflyttedes ved Undervisningens Ophør d. 28. Mai.

Syvende Klasse A.

1. Erik Sofus Becker, f. i Kjøbenhavn, d. 21-5-52, opt. d. 23-

- 8-63, S. af Justitsraad B., Byfoged og Byskriver i Nyborg, R. af Dbg. Nr. 4, 5, 7.
2. **Frederik Herman Theodor Fiehn**, f. paa Juellund, d. 3-5-52, opt. d. 2-4-62, S. af Forpagter F. smstds. Nr. 8, 8, 8.
 3. **Gustav Vilhelm Alfred Hage**, f. i Stege, d. 25-4-52, opt. d. 23-8-65, S. af afdøde Proprietær H. paa Møen. Nr. 1, 1, 1,
 4. **Holger Axel Hansen**, f. i Sorø, d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afdøde Pastor H. til Reersløv og Rudsvedby. Nr. 6, 7, 5.
 5. **Daniel Hvidt**, f. paa Fuglebjerregaard, d. 4-6-53, opt. d. 23-8-64. S. af Godsejer H. til Frihedslund. Var Nr. 2, 2, 2.
 6. **Harald Gutzon Münster**, f. paa Oremandsgaard, d. 15-8-51, opt. d. 7-1-61, S. af Forpagter M. smstds. Nr. 3, 3, 3.
 7. **Andreas Theodor Godtfred Bruun de Neergaard**, f. paa Skjoldenæsholm, d. 1-7-53, opt. d. 23-8-64, S. af Jægermester de N. til Skjoldenæsholm. Nr. 5, 6, 4.
 8. **Andreas Frederik Ferdinand Phister**, f. i Østerbrøndersløv, d. 10-10-52, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor P., Sognepræst til Grevinge. Nr. 7, 4, 6

Syvende Klasse B.

9. **Valdemar Povl Julius Andersen**, f. i Egholm Mølle. d. 25-8-53, opt. d. 24-8-63, S. af Møller A. i København. Nr. 2, 3.
10. **Gustav Thorkild Jacob Baden**, f. i Stege, d. 12-2-53, opt. d. 23-8-65, S. af Gæstgiver B. smstds. Nr. 11, 11.
11. **Broder Wigelsen Bruun**, f. i Viborg, d. 14-5-53, opt. d. 23-8-66, S. af Justitsraad, Inspektør B. i Vridsløselille, R. af Dbg. Nr. 10, 10.
12. **Carl Vilhelm Engberg**, f. i Roskilde, d. 24-5-52, opt. d. 23-8-64, S. af forhenværende Forvalter E. paa Løvenborg. Nr. 5, 8.
13. **Christian Martinus Klanmann Erichson**, f. i Roskilde, d. 2-11-52, opt. d. 24-8-63, S. af afdøde praktiserende Læge E. smstds. Nr. 7, 12.
14. **Nicolai Christoffer Gemzøe**, f. i Thorslunde, d. 6-4-52, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor G., Sognepræst smstds. Nr. 8 (13).
15. **Ove Emil Gottlieb**, f. i Roskilde. d. 25-3-54, opt. d. 24-8-62, S. af Apotheker smstds. G. Nr. 3, 4.
16. **Albert Aninus Valdemar Hansen**, f. i Nykjøbing paa Sælland, d. 23-3-51, opt. d. 23-8-64. S. af Kjøbmand H. smstds. Nr. 12, 9.
17. **Otto Niels Ferdinand Petersen**, f. i Vedby, d. 5-1-54, opt. d. 13-1-66, S. af Jernstøber P. i Roskilde. Nr. 1, 1.

18. **Alfred Sveistrup Poulsen**, f. i Roskilde, d. 14-1-54, opt. d. 24-8-63, S. af afdøde Kjøbmand P. smstds. Nr. 9, 7.
19. **Vilhelm Burekhard Poulsen**, f. i Rorup, d. 26-11-53, opt. d. 23-8-66, S. af Provst P., Sognepræst til Eiby og Dalby. Nr. 4, 5.
20. **Christian Fritz Charles Peter Quaade**, f. i Kjøbenhavn, d. 25-12-52, opt. d. 23-8-65, S. af Kammerherre Q., Storkors af Dbg. og Dbgm, Gesandt i Berlin. Nr. 6, 6.
21. **Christen Sørensen**, f. i Hjelmsømagle, d. 9-8-52, opt. d. 24-8-65, S. af afdøde Selvejergaardmand Søren Madsen smstds. Nr. (13) 2.

Sjette Klasse.

22. **Lars Christian Brun**, f. i Holbæk, d. 2-7-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge B. smstds. Nr. 5. 5. 5. 5. 5. 6. 5.
23. **Niels Peter Christian Hansen**, f. i Roskilde, d. 21-7-54, opt. d. 23-8-64, S. af Tømmermester og Borgerkaptajn H. Medlem af Byraadet smstds. Nr. 1. 3. 1. 2. 1. 1. 3. 3.
24. **Axel Fritz Avgust Rostock Kurtzhals**, f. i Kjøbenhavn, d. 14-11-53, opt. d. 23-8-66, S. af Landmaaler K. Nr. 6. 6. 6. 6. 6. 7. 7.
25. **Axel Avgust Vilhelm Poulsen**, f. i Rorup, d. 5-7-55, opt. d. 23-8-67, Broder til Nr. 19. Var Nr. 4. 4. 4. 4. 3. 4. 4. 4.
26. **Carl Rosen**, f. i Storeheddinge, d. 16-9-54, opt. d. 23-8-64, S. af praktiserende Læge R. smstds. Nr. 7. 7. 7. 7. 7. 7. 5. 6.
27. **Eugen Carl Adolf Schoug**, f. i Kjøbenhavn, d. 16-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af Baneforvalter i Roskilde S., Dbgm. Nr. 3. 2. 2. 1. 2. 2. 2. 2.
28. **Johan Lavritz Wedel**, f. i Bredstrup, d. 17-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af Pastor W. til Himmeløv og Roskilde adelige Jomfrukloster. Nr. 2. 1. 3. 3. 4. 3. 1. 1.

Femte Klasse.

29. **Gustav Harald Bache**, f. paa Fiurendal, d. 29-10-54, opt. d. 23-8-65, S. af Forpagter B. smstds. Nr. 12. 12. 15. 14. 13. 16. 15. 16.
30. **Niels Christian Andreas Dohn**, f. i Roskilde, d. 25-1-55, opt. d. 23-8-64, S. af afdøde Adjunkt D. smstds. Nr. 4. 7. 11. 11. 8. 9. 10. 12.
31. **Andreas Julius Dons**, f. paa Anhoff, d. 22-3-54, opt. d. 23-8-66, S. af Kapitajn D. til Daurupgaard. Nr. 14. 13. 14. 15. 14. 15. 16. 15.

32. **Hans Carl Dons**, f. paa Anhoff, d. 26-6-55. opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 31. Var Nr. 8. 3. 6. 7. 5. 6. 6. 6.
33. **Frederik Johan Frederiksen**, f. i Asnæs Mølle, d. 5-11-52, opt. d. 23-8-65, S. af Møller F. smstds. Nr. 1. 1. 2. 2. 3. 2. 3. 4.
34. **Johannes Dam Hage**, f. i Stege, d. 27-8-54, opt. d. 21-7-68, Broder til Nr. 3. Var Nr. 5. (18) 1. 1. 1. 1. 1. 1.
35. **Christian Ferdinand Avgust Valdemar Hansen**, f. i Hyllinge, d. 9-7-54, opt. d. 23-8-66, S. af Skolelærer og Kirkesanger H. smstds. Nr. 15. 11. 8. 9. (16) 14. 9. 10.
36. **Georg Ludvig Christian Holm**, f. paa Lerchenfeldt, d. 6-7-55, opt. d. 23-8-65, S. af Proprietær H. smstds. Nr. 13. 9. 10. 13. 13. 10. 13. 11.
37. **Adam Vilhelm Knuth**, f. paa Knuthenborg, d. 5-9-54, opt. d. 7-1-69, S. af afdøde Lehns greve K. til Knuthenborg. Nr. 16. 14. 13. 10. 10. 11. 14. 9.
38. **Henrik Albert Georg Meyer**, f. i Himmelølv, d. 19-4-53, opt. d. 23-8-64. S. af afdøde Skolelærer og Kirkesanger M. smstds. Nr. 2. 5. 3. 3. 4. 5. 2. 2.
39. **Ferdinand Einar Julius Gottlieb Reventlow**, f. paa Pederstrup, d. 20-3-55. opt. d. 21-7-68, S. af afdøde Hofjægermester Grev R. Nr. 10. 8. 9. 8. 11. 8. 8. 8.
40. **Johan Christian Friederich Adolf Ryge**, f. i Roskilde, d. 24-10-55, opt. d. 23-8-65, S. af Distriktslæge R. smstds. Nr. 9. 4. 7. 6. 7. 7. 5. 7.
41. **Adolf Ludvig Brockenhuus-Schack**, f. paa Giesegaard, d. 28-9-54, opt. d. 23-8-66, S. af Lensgreve B.-S. Nr. 11. 10. 12. 12. 12. 13. 11. 13.
42. **Frederik Christian Lewe Wagner**, f. i Roskilde, d. 18-10-54, opt. d. 23-8-67, S. af Tømmermester W. smstds. Nr. 6. 2. 4. 5. 2. 3. 4. 3.
43. **Johan Sofus Just Alexander Wilde**, f. paa Lindegaarden, d. 4-10-55, opt. d. 4-5-68. S. af Kapitejn i Søetaten W., R. af Dbg. Nr. 8. 6. 5. 4. 6. 4. 7. 5.
44. **Oluf Søren Adolf Zoffmann**, f. i Næstved, d. 12-7-55, opt. d. 15-1-70, S. af Cand. pharm., Kjøbmand Z. smstds. Nr. 9. 12. 12. 14.

Femte Realklasse.

45. **Frederik Ludvig Vilhelm Ahlefeldt-Laurvigsen**, f. paa Lille-Mørkegaard, d. 10-6-53. opt. d. 23-6-66. S. af Lensgreve A.-L.

- til Grevskabet Langeland, C. af Dbg. Nr. (i 5. Latinklasse) 15.
16. (i 5. Realklasse) 10. 9.
46. **Adam Frederik Boserup**, f. paa Taageskov, d. 3-6-54, opt. d. 23-8-65, S. af Forpagter B. paa Jungshoved ved Præstø. Nr. 3. 2. 3. 2. 3. 2. 3. 2.
47. **Johan Balthazar Bruun**, f. i Horsens, d. 7-11-54. opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 11. Var Nr. 10. 4. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
48. **Vilhelm Burchardt Dahl**, f. paa Dallund. d. 16-1-54, opt. d. 23-8-66, S. af afdøde Jægermester D. til Østrupgaard. Nr. 8. 10. 10. 11. 9. 8. 8. 8.
49. **Joachim Peter Ove Malling**, f. i København, d. 23-10-54, opt. d. 7-1-64. S. af Kanselliraad, Amtsforvalter M. i Roskilde. Nr. 4. 3. 4. 4. 2. 3. 2. 5.
50. **Johannes Hendrik Rafn**, f. paa Eskemosegaard, d. 30-3-54, opt. d. 23-8-64, S. af Klasselotterikollektor R. i Roskilde. Nr. 5. 9. 9. 8. 7. 6. 6. 7.
51. **Povl Benedikt Schrøder Simonsen**, f. i Aastrup, d. 26-3-54, opt. d. 23-8-66. S. af afdøde Pastor S., Sognepræst smstds. Nr. 2. 7. 7. 9. 8. 7. 7. 6.
52. **Henrik Filip Smidth**, f. i Rønnede Mølle, d. 3-5-55, opt. d. 23-8-65, S. af Kammerraad S. smstds. Nr. 6. 8. 6. 7. 5. 5. 5. 4.
53. **Samuel Anton Sølling**, f. i Ørre Præstegaard, d. 11-5-54, opt. d. 23-8-65, S. af Pastor S., Sognepræst til Kirke-Hvalsø og Særløse. Nr. 9. 6. 8. 5. 4. 4. 4. 3.

Fjerde Klasse.

54. **Johan Vilhelm v. Grevenkop-Castenskjold**, f. i Hørby, d. 8-5-55, opt. d. 31-8-68, S. af Kammerberre G.-C. til Hørbygaard, R. af Dbg. Nr. 5. 2. 1. 3. 3. 3. 3. 3.
55. **Frederik Christian Fogh**, f. i København, d. 11-3-55, opt. d. 23-8-66. S. af afdøde Landinspektør F. Nr. 1. 4. 5. 5. 6. 6. 5. 5.
56. **Thomas Ludvig Gustav Grüner**, f. paa Egemark, d. 16-7-54. opt. d. 23-8-65, S. af Jægermester G. til Egemark. Nr. 9. 9. 9. 9. 10. 10. 9. 9.
57. **Povl Sigismund Johannes Jantzen**, f. paa Vesterladen. d. 2-12-55, opt. d. 23-8-65, S. af forhenværende Proprietær J. smstds. Var fritagen for Latin og Græsk og havde derfor intet Nummer.
58. **Peder Ludvig Lange**, f. i Roskilde, d. 19-8-56, opt. d. 21-7-68, S. af Pastor L., Sognepræst til Hagested. Nr. 3. 1. 2. 2. 4. 2. 1. 1.

59. **Hans Bech Linnemann**, f. i Øse Præstegaard, d. 18-5-55, opt. d. 23-8-66, S. af Pastor L., Sognepræst til Raklev. Nr. 6. 6. 6. 7. 7. 7. 6. 6.
60. **Hans Henrik Holten Lützhøft**, f. i Lendemark Præstegaard, Tønder Provsti, d. 1-1-57, opt. d. 23-7-67, S. af Pastor L., Sognepræst til Ørsted og Daastrup. Nr. 2. 5. 4. 4. 5. 5. 4. 4.
61. **Harald Ryge**, f. i Roskilde, d. 8-10-57, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 40. Var Nr. 4. 3. 3. 1. 1. 1. 2. 2.
62. **Georg Vilhelm Stann**, f. i Englerup Mølle, d. 8-8-55, opt. d. 3-5-67, S. af Kammerraad S. smstds. Nr. 7. 7. 7. 6. 8. 8. 7. 7.
63. **Hermann Johannes Richard Havn Søht**, f. i Glostrup, d. 5-12-54, opt. d. 23-8-65, S. af sydøde Distriktslæge, Krigsraad S. smstds. Nr. 8. 8. 8. 8. 9. 9. 8. 8.

Fjerde Realklasse.

64. **Christian Vilhelm Oluf Cæcilian Andersen**, f. i København, d. 11-10-55, opt. d. 9-1-65, S. af Jerubaneforvalter A. i Taastrup. Nr. 1. 2. 4. 3. 8. 3. 5.
65. **Frederik Carl Casper Vilhelm Bruun**, f. i Horsens, d. 1-7-56, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 11 og Nr. 47. Var Nr. 11, 9. 3. 7. 9. 6. 4. 6.
66. **James Duncan**, f. i Helsingør, d. 20-12-55, opt. d. 1-5-67, S. af Handelsbogholder D. smstds. Nr. 3. 3. 1. 1. 1. 1. 1.
67. **Julius Theodor Elberling**, f. i Roskilde, d. 6-6-55, opt. d. 23-8-65, S. af Regjeringssekretær E., Herredsfoged i Ramsø og Thune Herreder. Nr. 8. 11. 11. 11. 10. 9. 8. 8.
68. **Frederik Rasmus Frederiksen**, f. i Roskilde, d. 5-1-57, opt. d. 23-8-66, S. af Lysestøber og Medlem af Byraadet F. smstds. Nr. 6. 6. 5. 4. 3. 4. 3. 4.
69. **Bernhard Rafn**, f. i Kirkeflinterup, d. 15-1-56, opt. d. 23-8-65, Broder til Nr. 50. Var Nr. 9. 8. 9. 9. 4. 5. 6. 6.
70. **Carl Vilhelm Schram**, f. i Roskilde, d. 2-10-55, opt. d. 23-8-65, S. af Kjøbmand og Medlem af Byraadet S. Nr. 4. 4. 6. 8. 6. 7. 7. 3.
71. **Vilhelm Martin Wolffhechel**, f. i Roskilde, d. 28-8-56, opt. d. 23-8-65, S. af Konditor W. smstds. Nr. 2. 1. 2. 2. 2. 2. 2.

Tredie Klasse.

Realisterne ere betegnede med *. Hver Afdeling ordnet særskilt.

72. **Henning Christopher Bagger**, f. i Øster-Assels, d. 13-9-57, opt. d. 23-8-69, S. af Pastor B., Sognepræst til Hjelmsømagle. Nr. 9. 6. 5. 5. 4. 4. 4. 4.

73. **Hugo Johannes Nicolaus Beck**, f. paa Lerchenborg, d. 11-6-57, opt. d. 23-8-69, S. af Godsinspektør B. smstds. Nr. 10. 12. 12. 12. 11. 13. 11.
74. **Carl Christian Christensen**, f. i Kjøbenhavn, d. 26-4-56, opt. d. 23-8-66, S. af Gæstgiver C. i Roskilde. Nr. 5. 8. 9. 8. 11. 10. 8. 9.
75. **Marinus Theodor Christiansen**, f. i Lyngby, d. 2-6-56, opt. d. 8-9-69, S. af Skolelærer og Kirkesanger C. i Herfølge. Nr. 11. 4. 3. 3. 3. 3. 3.
76. **Frederik Emil Gemzøe**, f. i Thorslunde, d. 13-11-54, opt. d. 23-8-69, Broder til Nr. 14. Var Nr. 12. 2. 2. 2. 2. 2. 1.
77. **Christian Georg Emil Holm**, f. i Jersie, d. 26-6-57, opt. d. 11-11-68, S. af Pastor H., Sognepræst til Gladsaxe og Herlev. Nr. 4. 11. 8. 11. 10. 9, 11. 8.
78. **Valdemar Reginald Jantzen**, f. paa Vesterladen, d. 17-11-58, opt. d. 23-8-67, Broder til Nr. 57. Var Nr. 2. 1. 1. 1. 1. 1. 2.
79. **Peder Krog-Meyer**, f. paa Spanager, d. 8-11-56, opt. d. 23-8-66, S. af Proprietær K.-M. til Vissengsminde ved Kolding. Nr. 8. 13. 13. 13. 13. 12. 12.
80. **Thomas Ludvig Lange**, f. Roskilde, d. 4-6-58, opt. d. 21-7-68, Broder til Nr. 58. Var Nr. 6. 9. 10. 9. 6. (12) 7. 6.
81. **Lauritz Vilhelm Nohr**, f. paa Billesborg, d. 18-5-57, opt. d. 23-8-67, S. af Forpagter N. paa Spanager. Nr. 7. 10. 11. 10. 8. 12. 10. 10.
82. **Karl Eugen Petersen**, f. i Kjøge, d. 5-6-57, opt. d. 22-7-67, S. af Justitsraad, Postmester P. smstds. Nr. 1. 3. 4. 4. 5. 5. 5. 5.
83. **Valdemar Lavritz Schram**, f. i Roskilde, d. 17-7-58, opt. d. 23-8-67, Broder til Nr. 69. Var Nr. 3. 5. 7. 7. 9. 8. 6. 7.
84. **Robert George Beckett**, f. paa St. Croix, d. 9-8-54, opt. d. 23-8-67, S. af afdøde Grosserer B. smstds. Nr. 7. 8. 5. 4. 6. 6. 5. 6.
85. **Jean Joseph Marie Chabot**, f. i Rotterdam, d. 27-9-57, opt. d. 23-8-67, S. af Grosserer C. i Roskilde. Nr. 6. 6. 7. 7. 7. 8. 8. 8.
86. **Johannes Carl Ludvig Engell**, f. paa Skjoldenæsholm, d. 19-3-55, opt. d. 31-8-68, S. af Skovrider E. smstds. Nr. 2. 8. 8. 8. 8. 7. 7. 7.
87. **Vilhelm Gerlach**, f. i Randers, d. 28-3-56, opt. d. 20-12-67, S. af Oberst G. i Roskilde, R. af Dbg. Nr. 4. 2. 2. 3. 3. 3. 3. 8.

88. **Georg Johan Armand Hansen**, f. i Nykjøbing paa Sølland, d. 9-7-55, opt. d. 22-8-66, S. af Kjøbmand og Konsul H. smstds. Nr. 8. 10. 9. 9. 9. 9. 9. 9.
89. **Hans Henrik Jantzen**, f. paa Vesterladden. d. 14-2-57. opt. d. 23-8-67, Broder til Nr. 57 og Nr. 78. Var Nr. 5. 1. 4. 6. 4. 5. 4. 5.
90. **Bernhard Rosen**, f. i Storeheddinge, d. 8-11-56, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 26. Var Nr. 1. 5. 3. 2. 2. 2. 2. 2.
91. **Andreas Carl Schmidt**, f. i Roskilde, d. 6-5-56, opt. d. 23-8-66. S. af Bagermester S. smstds. Nr. 9. 11. 10. 11. 10. 11. 10. 10.
92. **Emil Helge Schram**, f. i Roskilde, d. 4-1-57, opt. d. 23-8-66, Broder til Nr. 69 og Nr. 83. Var Nr. 3. 4. 6. 5. 5. 4. 6. 4.

Anden Klasse

blev først delt d. 1. December 1869. De første Nummerø betegne, som anført, Pladsen i den udelte Klasse, de senere Pladsen i hver af de to Afdelinger, der i alt have været stillede paa samme Fod, naar undtages, at de med * betegnede have været fritagne for Latin og i disse Timer ere blevne beskjæftigede med Tysk, Regning, Skrivning og Tegning.

93. **Hans Jacob Kornerup Bang**, f. i Løsning, d. 4-7-57, opt. d. 23-8-68, S. af Pastor B., Sognepræst til Frue Kirke og St. Jørgensbjerg. 2. Kl. Nr. 4. 1. 1.; 2. Kl. A. Nr. 1. 1. 2. 1. 1.
94. **Georg Christian Bartholdy**, f. paa Gjorsløv, d. 8-7-57, opt. d. 23-8-68, S. af Godsforvalter B. smstds. 2. Kl. Nr. 6. 5. 3; 2. Kl. A. Nr. 2. 2. 1. 2. 2.
95. **Johan Peder Bartholdy**, f. paa Gjorsløv, d. 22-4-59, opt. d. 23-8-69, Broder til Nr. 94. 2. Kl. Nr. 25. 14. 7; 2. Kl. A. Nr. 3. 3. 3. 3. 3.
96. **Hans Henrik Bay**, f. i Nakskov, d. 10-3-59, opt. d. 23-8-69. S. af afdøde Møllejejer B. smstds. 2. Kl. Nr. 26. 22. 21; 2. Kl. A. Nr. 13. 11. 12. 12. 14.
97. **Alfred van Brakle**, f. paa Duelund, d. 19.5.57, opt. d. 23.8.67, S. af Præsidentskabssekretær v. B. paa St. Thomas. 2. Kl. Nr. 24. 36. 36; 2. Kl. A. Nr. 20. 19. 19. 18. 18.
98. **Christian Frederik Vilhelm Brohm**, f. paa Bavelse Gaard, d. 30.9.57, Opt. d. 31.8.68, S. af Forpagter B. smstds. 2. Kl. Nr. 21. 37. 37; 2. Kl. A. Nr. 21. 18. 18. 18. 19.
99. **Jørgen Adolf Lavritz Christensen**, f. i Roskilde, d. 15.12.58, opt. d. 31.8.68, Broder til Nr. 75. 2. Kl. Nr. 19. 13. 26; 2. Kl. B. Nr. 14. 15. 15. 15. 11.
100. **Adolf Conradsen**, f. i Bøgeskov, d. 29.10.57, opt. d. 23.8.

69. S. af Skovrider C. smstds. 2. Kl. Nr. 27. 18. 12; 2. Kl. B. Nr. 3 2. 2. 2.
101. **Ferdinand Josef Gottzian Crone**, f. i Holbæk, d. 23.5.58. opt. d. 7.1.69, S. af Vejinspektør C. ved Aggersvold. 2. Kl. Nr. 16. 24. 19; 2. Kl. B. Nr. 13. 11. 9. 14. 15.
102. **Edvard Johan Dreyer**, f. i Helsingør, d. 13.6.59, opt. d. 23. 8.68, S. af afdøde praktiserende Læge D. 2. Kl. Nr. 13. 11. 20; 2. Kl. A. Nr. 12. 7. 9. 6. 13.
103. **Hans Carl Frederik Engelbrecht**, f. i Bogense, d. 2.10.57, opt. d. 23.8.69, S. af Kjøbmand E. smstds. 2. Kl. Nr. 29. 15. 5; 2. Kl. A. Nr. 5. 4. 4. 5. 4.
104. **Axel Ditlev Friis**, f. i Veile, d. 22.2.58, opt. d. 23.8.69, S. af Apotheker F. smstds. 2. Kl. Nr. 30. 23. 18; 2. Kl. B. Nr. 6. 5. 5. 5. 6.
105. **Gustav Emil Grüner**, f. paa Egemark, d. 1.5.58, opt. d. 7. 1.68, Broder til Nr. 56. 2. Kl. Nr. 14. 17. 23; 2. Kl. A. Nr. 8. 12. 13. 8. 10.
106. **Frantz Gerlach**, f. i Randers, d. 30.9.57, opt. d. 20.12.67, Broder til Nr. 79. 2. Kl. Nr. 3. 2. 2; 2. Kl. B. Nr. 1. 1. 1. 1. 1.
107. **Johan Avgust Götzsche**, f. i Roskilde, d. 6.5.59, opt. d. 21. 7.68, S. af Klosterforvalter og Skolekasserer G. i Roskilde. 2. Kl. Nr. 9. 12. 14; 2. Kl. B. Nr. 15. 10. 13. 8. 13.
108. **Wulff Henrik Bernhard Hedemann**, f. i Kjøbenhavn, d. 23. 10.58, opt. d. 23.8.69, S. af afdøde Kapitainlieutenant H. 2. Kl. Nr. 31. 19. 13; 2. Kl. A. Nr. 4. 5. 5. 4. 5.
109. **Viggo Theodor Hjorth**, f. i Jyderup, d. 31.10.55, opt. d. 31. 8.68, S. af Gaardejer H. smstds. 2. Kl. Nr. 15. 34. 34; 2. Kl. A. Nr. 18. 16. 15. 15. 15.
110. **Johan Nicolai Jørgensen**, f. paa Cathrinedal, d. 20.3.57, opt. d. 21.7.68, S. af Proprietær J. smstds. 2. Kl. Nr. 2. 8. 4; 2. Kl. B. Nr. 4. 6. 4. 4. 10.
111. **Otto Hanberg Knudsen**, f. i Roskilde, d. 7.3.58, opt. d. 23. 8.67, S. af Kjøbmand K. smstds. 2. Kl. Nr. 5. 9. 8; 2. Kl. B. Nr. 8. 3. 10. 7. 7.
112. **Gustav Georg Krog-Meyer**, f. paa Spanager, d. 19.3.58. opt. d. 23.8.68, Broder til Nr. 84. 2. Kl. Nr. 23. 29. 30; 2. Kl. A. Nr. 14. 15. 14. 13. 11.
113. **Martin Marius Larsen**, f. paa Krannestrup, d. 8.7.57, opt. d. 23.8.69, S. af afdøde Godsejer L. 2. Kl. Nr. 32. 10. 16; 2. Kl. A. Nr. 7. 8. 8. 10. 7.
114. **Jens Peder Michael Malling**, f. i Drags Mølle, d. 4.2.59, opt.

- d. 23.8.69, S. af Møller M. smstds. 2. Kl. Nr. 33. 25. 28; 2. Kl. A. Nr. 9. 13. 11. 14. 12.
115. **Jens Nathanael Mathias Christian Møller**, f. i Thyregod Præstegaard ved Veile, d. 1.9.59, opt. d. 21.7.68, S. af afdøde Pastor M. smstds. 2. Kl. Nr. 7. 6. 6; 2. Kl. B. Nr. 2. 4. 3. 3. 3.
116. **Povl Møller**, f. i Faxø, d. 4.5.58, opt. d. 28.8.69, S. af Godsforvalter M. smstds. 2. Kl. Nr. 34. 26. 24; 2. Kl. B. Nr. 11. 8. 8. 11. 12.
117. **Edmund Wright Norrie**, f. i Helsingør, d. 22.11.58, opt. d. 24.10.68, S. af Lieutenant og Skibsmægler N. smstds. 2. Kl. Nr. 12. 4. 11; 2. Kl. A. Nr. 6. 6. 7. 7. 6.
118. **Otto Johannes Julius Ottosen**, f. paa Christianssæde, d. 18. 5.58, opt. d. 23.8.69, S. af Kammerraad og Godsforvalter O. smstds. 2. Kl. Nr. 37. 33. 31; 2. Kl. B. Nr. 12. 14. 12. 13. 14.
119. **Carl Villiam Roosen**, f. i Roskilde, d. 21.10.58, opt. d. 21. 7.68, S. af afdøde Inspektør ved Sygehuset R. smstds. 2. Kl. Nr. 11. 16. 27; 2. Kl. B. Nr. 9. 7. 11. 10. 5.
120. **Alfred Theodor Emil Schoug**, f. ved Taarnborg, d. 8.5.56, opt. d. 23.8.67, Broder til Nr. 27. Var 2. Kl. Nr. 18. 35. 35; 2. Kl. A. Nr. 19. 17. 16. 16. 17.
121. **Hermann Christian Schwartz**, f. i Roskilde, d. 12.3.59, opt. d. 31.8.68, S. af Urmager S. smstds. 2. Kl. Nr. 10. 21. 15; 2. Kl. B. Nr. 10. 12. 14. 12. 9.
122. **Niels Axel Svendsen**, f. i Farum, d. 5.1.60, opt. d. 23.8.69, S. af Cand. phil. Timelærer S. i Roskilde. 2. Kl. Nr. 35. 27. 22; 2. Kl. B. Nr. 7. (16) 7. 6. 4.
123. **Villiam Henry Warming**, f. i Kjøbenhavn, d. 16.2.59, opt. d. 21.7.69, S. af Koffardikapitain W. i Helsingør. 2. Kl. Nr. 36. 32. 32; 2. Kl. B. Nr. 16. 13. 16. 16. 16.
124. **Lorenz Peder Lavritz Weber**, f. i Roskilde, d. 29.12.58, opt. d. 23.8.68, S. af Tømmermester, Medlem af Byraadet W. 2. Kl. Nr. 17. 17. 28; 2. Kl. A. Nr. 11. 10. 10. 11. 9.
125. **Johan Vilhelm Christian Wendt**, f. paa St. Jørgensbjerg, d. 1.7.57, opt. d. 21.7.68, S. af Gaardejer og Handelsgartner W. smstds. 2. Kl. Nr. 1. 7. 9; 2. Kl. A. Nr. 10. 9. 6. 9. 8.
126. **Niels Vilhelm Sofus Zahle**, f. i Roskilde, d. 28.6.58, opt. d. 31.8.68, S. af Skomagermester Z. smstds. 2. Kl. Nr. 8. 3. 10; 2. Kl. B. Nr. 5. 9. 6. 9. 8.

Første Klasse.

127. **Christian Frederik Emil Claudins Bache**, f. paa Fiurendal, d. 20.8.57, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 29. Var Nr. 8. 17. 22. 18. 16. 22. 16. 16.
128. **Orla Hakon Severin Bech**, f. i Roskilde, d. 3.8.59, opt. d. 23.8.69, S. af Klasselotterikollektor, Kjøbmaud B. smstds. Nr. 11. 1. 1. 3. 3. 2. 2. 2.
129. **Carl Christian Sofus Beck**, f. paa Lerchenborg, d. 17.1.59, opt. d. 23.8.69, Broder til Nr. 72. Var Nr. 10. 23. 23. 23. 22. 9. 19. 19.
130. **Otto Carl Frederik Blechingberg**, f. i Kjøbenhavn, d. 7.5.59, opt. d. 5.11.69, S. af Justitsraad, Borgermester B. i Roskilde. Nr. 25. 13. 11. 5. 6. 8.
131. **Frantz Ludvig Brun**, f. i Holbæk, d. 23.4.60, opt. d. 23.8.69, Broder til Nr. 22. Var Nr. 7. 15. 12. 21. 17. 22. 10.
132. **Lauritz Vilhelm Christensen**, f. i Roskilde, d. 11.2.60, opt. d. 23-8-69, Søn af Pedel ved Kathedralskolen C. Nr. 13. 3. 3. 2. 2. 1. 1. 1.
133. **Edvard Dons**, f. paa Anhoff, d. 10.6.59, opt. d. 23.8.69. Broder til Nr. 31 og Nr. 32. Var Nr. 15. 24. 20.
134. **Carl Emil Frederiksen**, f. i Roskilde, d. 27.12.58. opt. d. 23.8.69, Broder til Nr. 67. Var Nr. 14. 18. 18. 20. 15. 18. 18. 18.
135. **Carl Gerlach**, f. i Randers. d. 10.7.59, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 79 og Nr. 106. Var Nr. 3. 13. 4. 7. 13. 11. 13. 4.
136. **Emil Gerlach**, f. i Randers, d. 2.5.61^{*)}. opt. d. 23.8.69, Broder til Nr. 79, Nr. 106 og Nr. 136. Var Nr. 15. 12. 8. 16. 12. 14. 15. 14.
137. **Axel Valdemar Gundersen Harboe**, f. i Skjelskør, d. 16.2.60, opt. d. 23.8.69, S. af Grosserer H. smstds. Nr. 22. 22. 20. 21. 8. 10. 10. 13.
138. **Vilhelm Avgust Haste**, f. paa Sølyst i Nyrup, d. 6.3.59, opt. d. 24.10.68, S. af Grosserer H. i Helsinger. Nr. 9. 8. 17. 5. 5. 13. 8. 12.
139. **Gerhard Vilhelm Ernst Heilmann**, f. i Skjelskør, d. 25.6.59, opt. d. 16.1.70, S. af Apotheker H. smstds. Nr. 8. 5. 9.
140. **Christian Carl Tulinius Hude**, f. i Viborg, d. 22.8.60, opt. d. 23.8.69, S. af Sagfører H. i Roskilde. Nr. 17. 2. 2. 1. 1. 3. 3. 3.

^{*)} Denne Discipel og Nr 151 ere paa Grund af særegne Omstændigheder med Ministeriets Tilladelse optagne, skjønt de endnu ikke havde den foreskrevne Alder.

141. **Johannes Jørgensen**, f. paa Cathrinedal, d 20.2.59, opt. d. 23.8.68, Broder til Nr. 109. Var Nr. 4. 9. 7. (25) 7. 6 12. 6
142. **Emil Otto Niels Juel Lange**, f. i Ringsted, d. 12.8.58, opt. d. 31.8.68. S. af Kjøbmand L. smstds. Nr. 2. 5. 6. 4. 6. 16. 7. 11.
143. **Carl Adolf Lassen**, f. i Buttrup Mølle, d. 29.9.59. opt. d. 23.8.69, S. af Mølleforpagter L. ved Roskilde. Nr. 16. 14. 14. 9. 10. 12. 11. 17.
144. **Peter Carl Richard Nielsen**, f. i Roskilde. d. 1.7.59, opt. d. 23.8.69, S. af Ølbrygger N. smstds. Nr. 18. 4. 5 10. 14 7 9. 15.
145. **Peder Martin Ohlmann**, f. i Holbæk, d. 28.6.60, opt. d. 23.8.69, S. af Sagfører O. smstds. Nr. 19. 19. 12. 19. 18. 24. 23. 25.
146. **Egon Oscar Emil Petersen**, f. i København. d. 26.4.58, opt. d. 31.8.68, S. af Gæstgiver P. i Taastrup. Nr. 5. 10. 13 15 24. 25. 25. 24.
147. **Janus Christian Poulsen**, f. i Roskilde, d. 8.2.59, opt. d. 23.8.68, Broder til Nr. 18. Var Nr. 1. 6. 10. 6. 4. 4. 4. 5.
148. **Johan Emil Prægel**, f. i København, d. 12.5.60, opt. d. 23.8.69, S. af Vinhandler P. smstds. Nr. 20. 21. 11. 11. 9. 21. 20. 22.
149. **Michael Morten Schmidt Sahlertz**, f. 21.3.60, paa St. Hans Hospital, opt. d. 23.8.69, S. af Kapitaen, Økonomiinspektør S. smstds. Nr. 21. 24. 24. 24. 25. 27. 26. 26.
150. **Jørgen Erik Frederik Skeel**, f. paa Skeelslund, d. 4.10.59, opt. d. 23.8.69, S. af Hofjægermester S. til Stamhuset Birkelse. Nr. 23. 20. 19. 17. 20. 19. 14. 7.
151. **Just Mathias Wilde**, f. i København, d. 30.11.60, opt. d. 23.8.69, Broder til Nr. 43. Var Nr. 15. 21. 22. 17. 20. 23.
152. **Theodor Emil Wolffhechel**, f. i Roskilde, d. 22.11.58, opt. d. 21.7.68, Broder til Nr. 70. Var Nr. 6. 16. 16. 14. 23. 23. 21. 21.

En Parenthes betegner, at vedkommende paa Grund af Sygdom har erholdt Pladsen.

I Skoleaaret 18⁶⁹/₇₀ ere følgende Pensa gennemgaaede.

Dansk.

Syvende Klasse (Scharling, fra 1. Dec. Adjunkt Fritsche): Litteraturens Historie fra Ewald til Oehlenschläger og hans Samtid er gennemgaaet med Benyttelse af Thortsens Litteraturhistorie, ledsaget af udførlige Prøver. En Time hver anden Uge er anvendt til at øve Disciplene i at læse Svensk, hvorved Hammerichs svenske Læsestykker er benyttet. Ældste Afdeling har skrevet 15, yngste 17 Udarbejdelser i Modersmaalet.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): Litteraturens Historie er gennemgaaet indtil Ewald, hvorved navnlig Holberg er bleven udførligere behandlet. Der er læst et Udvalg af Kæmpeviserne samt af Holberg 1. og 2. Bog af Peder Paars; den politiske Kandestøber og Jacob von Tyboe; Niels Klims underjordiske Rejse Kap. 1—9 (Baggesens Oversættelse). Endvidere er der meddelt Oplysninger om Sagalitteraturen og er læst Fortællingen om Gunlaug Ormstunge. 24 Stile.

Femte Klasse (Samme): Den nordiske Gudelære er gennemgaaet med Benyttelse af Arentzens og Thorsteinsons Fremstilling og nogle Stykker af den ældre Edda ere forelæste og forklarede; endvidere er læst

de vigtigste Afsnit af Oehlenschlägers Nordens Guder. Af Holsts poetiske Læsebog er der læst adskillige Digte, og Hammerichs danske og norske Læsestykker er benyttet til Oplæsning. 29 Stile.

Femte og fjerde Realklasse (Scharling, fra December Pastor Høeg): Hammerichs danske og norske Læsestykker er benyttet til Læsning og Analyse. Bojesens danske Sproglære repeteret. Af Holsts poetiske Læsebog er en Del Digte gennemgaaede og lærte udenad. I Slutningen af Skoleaaret er der mundtlig givet en kort Udsigt over den nordiske Gudelære. En Stil ugentlig, dels paa Skolen, dels hjemme, ialt 32 Stile.

Fjerde Klasse (Samme): Af Hammerichs danske og norske Læsestykker ere de 3 første Afsnit blevne benyttede til Extemporallæsning og Analyse; desuden har Klassen læst en Del af de i sjette Afsnit indeholdte litterærhistoriske Oplysninger, navnlig Overblikket over Danmarks og Norges Litteratur, som derefter er gjort til Gjenstand for Samtale og en noget videre Udvikling. Af Holsts poetiske Læsebog ere udvalgte Digte lærte udenad. Stil er skrevet 1 Gang om Ugen; ialt 30.

Tredie Klasse (Scharling, siden konstitueret Lærer Nannestad): Holsts Læsebog for Mellemlasser er benyttet til Oplæsning, Analyse og Gjengivelse af det læste. Bojesens Sproglære, især Sætningslæren, er gennemgaaet. Af Holsts poetiske Læsebog ere nogle længere Digte lærte udenad, hvortil i Slutningen af Skoleaaret er knyttet en kort Udsigt over den danske Litteraturs Hovedfrembringelser. En Stil om Ugen, af-

vexlende Gjenfortælling og Udarbejdelser efter opgivne, lettere Æmner. Ialt 29 Stile.

Anden Klasse A. og B. (Adjunkt Fritsche, siden konst. Lærer Nannestad): Holsts Læsebøger for de lavere Klasser ere benyttede til Oplæsning, Analyse og Gjengivelse af det læste. Nogle mindre Digte ere lærte udenad. Bojesens Sproglære, navnlig Ordklasserne og Sætningens Dele, er gennemgaaet i Forbindelse med Reglerne for Interpunktionen. 2 Stile om Ugen, afvexlende Diktat og Gjenfortælling. Ialt 62 Stile.

Første Klasse (Pastor Høeg, siden Timelærer Svendsen): Borgens og Rungs danske Læsebog. Ordanalyse og den simpleste Sætning. Nogle Digte af Holsts Samling af Smaadigte læres udenad og deres Indhold gjengives i faa Ord. To Gange om Ugen Diktat; i Slutningen af Skoleaaret skriftlig Gjengivelse af et fortalt eller bekjendt Æmne.

Latin.

Syvende Klasse (Overlærer Blichert): Cicero: Talen for det maniliske Lovforslag, for Ligarius, Cato major. Horats: Oderne, 1ste Bog: 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 38; 2den Bog: 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20; 3die Bog: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30; 4de Bog: 3, 7, 8, 12, 15. Brevene, 1ste Bog: 1—11, 13—16; 2den Bog: 1, 2. Epoderne, efter Lembckes Udvalg: 1, 2, 4, 6, 7, 10, 13. Satirerne, efter Lembckes Udvalg, 1ste Bog: 4, 5, 6, 9; 2den Bog: 1, 5, 6. Madvigs Grammatik repeteret; Udsigt over Antikviteter og

Litteraturhistorie efter Bojesen og Tregder. 70 Stile og 17 Versioner.

7de A. har desuden repeteret Ciceros Taler mod Catilina, for Dejotarus og Ligarius; Virgils Aeneide 1. og 2. Bog; Livius 3die Bog.

7de B. har desuden læst af Madvigs Udvalg af lat. Digtere: Catullus 1, 3, 4, 7; Tibullus 2, 3; Ovidius 1, 2, 3, 4, 5, 8; Martialis. Livius 9de Bog, der dog ikke er repeteret.

Sjette Klasse (Overlærer Flemmer): En Time daglig er anvendt paa Forfatterlæsning. I 6 ugentlige Timer er læst Ciceros Taler for Dejotarus og Ligarius, 1ste Bog af Livius, samt 2den Bog af Virgils Aeneide. Til cursorisk Læsning er benyttet Flemmers Udvalg af Sølvalderens Forfattere. Til Stil er anvendt 2 ugentlige Timer. Hver Uge er der skrevet 2 latinske Stile (efter H. M. Flemmers Opgaver til latinske Stile, første Samling), den ene altid hjemme, den anden afvexlende hjemme og paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Vejledning; hveranden Uge mundtlig Stil eller, navnlig mod Slutningen af Skoleaaret, en Version. Antallet af Stile og Versioner var ved Udgangen af Juni Maaned ialt 65, desuden c. 20 Gange mundtlig Stil. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er læst § 24—162, samt § 262—332; desuden ere Hovedreglerne af Kasuslæren stadig eftersete og indøvede under Forfatterlæsningen. Ved Læsningen af Livius ere de dertilhørende Afsnit i Bojesens Romerske Antikviteter eftersete.

Femte Klasse (Overlærer Blichert): Ciceros Tale for Roscius fra Ameria. Madvigs Grammatik til

§ 261. Mundtlig Oversættelse af Trojels Materialer fra Side 18—54. 88 Stile.

Fjerde Klasse (Overlærer Flemmer): I 6 ugentlige Timer er læst og repeteret: Caesar de bello Gallico, l. III, IV samt V Cap. 1—37. Af Madvigs latinske Sproglære (4de Udgave) er Formlæren repeteret og af Ordføjningslæren er læst og repeteret første Afsnit, dog med Forbigaaelse af de fleste Anmærkninger. Antallet af Stilene var ved Udgangen af Juni Maaned 86, desuden c. 20 Gange mundtlig Stil. Stilene ere i Regelen skrevne hjemme, enkelte Gange paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Vejledning. Trojels Materialier ere benyttede; ofte ere Stilene dikterede med Benyttelse af det Ordforraad, som fandtes i de i de nærmeste Dage forud læste Kapitler af Caesar.

Tredie Klasse (Samme): Af Cornelius Nepos er læst og repeteret: Miltiades, Themistocles, Aristides, Pausanias og Cimon. Af Madvigs latinske Sproglære er Formlæren læst og repeteret, samt Hovedreglerne af første Afsnit af Ordføjningslæren læste, dog med Forbigaaelse af alle Anmærkninger. Indtil Udgangen af Juni 48 Stile efter Trojels Materialier; af disse er i Regelen 1 Stil om Ugen skrevet hjemme, Resten paa Skolen under Lærerens Tilsyn og Vejledning. Ofte mundtlig Stil og Retrovertering af de sidst rettede og gennemgaaede Stile.

Anden Klasse A. og B. (Adjunkt Fritsche): Forchhammers latinske Læsebog. Det vigtigste af Formlæren efter Madvigs Grammatik. To Timer om Ugen ere benyttede til smaa Stileøvelser.

Græsk.

Syvende Klasse (Rektor): Hver Afdeling havde før Nytaar én særlig Time og fra Nytaar indtil 1. Juni tre, samt henholdsvis fem og tre Fællestimer. I disse er læst 5. og 6te Bog af Homers Odyssee, 3. og 4. Bog af Xenofons Memorabilia. Herodots 8. Bog, som ældste Afdeling læste ifjor, have begge Afdelinger læst i Forening, og yngste Afdeling senere repeteret. Endvidere er Tregders Mythologi læst og repeteret i disse Timer. Yngste Afdeling har desuden læst 4. Bog af Odysseen og gennemgaaet Formlæren.

Ældste Afdeling har repeteret Sofokles' Filoklet, Platons Apologien og Kriton, 1. og 2. Bog af Xenofons Anabasis og 2. og 3. Sang af Homers Odyssee. Efter Madvigs Ordføjningslære (i Udtog) Læren om Tider og Maader, Sætningsforbindelserne og Nægtelserne. Det vigtigste af Formlæren er repeteret.

Sjette Klasse (Samme): Af Homers Odyssee er læst 4. Bog og Slutningen af 1. Bog (Begyndelsen var læst i 5. Kl.), hvorpaa begge Bøger ere repeterede. Af Anabasis er 3. Bog læst og repeteret. Tregders Formlære er flere Gange gennemgaaet.

Femte Klasse (Overlærer Blichert): Xenofons Anabasis 2. Bog; Homers Odyssee 1. Bog til V. 215. Tregders Formlære.

Fjerde Klasse (Adjunkt Fritsche): Lunds Læsebog, Side 7—21, med Forbigaaelse af adskillige Sætninger. Tregders Formlære til 11te Kap.

Fransk.

(Adjunkt Muusmann.)

Syvende Klasse (hver Afdeling 1 ugentlig Time): Til kursorisk Læsning er Alex. Dumas' Roman Les Stuarts bleven benyttet. Ofte har Læreren oplæst Stykker af forskellige fr. Forfattere for Klassen eller ladet den oversætte lette Fortællinger fra dansk til fransk.

Sjette Klasse (3 ug. T.): Cinq-Mars par Alfred de Vigny: Pag. 135—252. Lectures françaises par Jean Pio: Pag. 151—182; 206—209; 222—227. Til kursorisk Læsning er Borrings Læsebog bleven benyttet. Sibberns Stiløvelser: (2det Afsnit) omtrent 30 Stykker. Ordføjningslæren efter Ingerslev.

Femte Klasse (3 ug. T.): Album littéraire: Pag. 92—99; 205—218; 261—297; 323—338. Af Ordføjningslæren er det vigtigste mundtlig meddelt. Sibberns Stiløvelser: (1ste Afsnit) 30 Stykker.

Femte og fjerde Realklasse: De af Disciple-
lene i disse Klasser, der have ønsket at læse Fransk, have deltaget i Undervisningen med fjerde Klasse.

Fjerde Klasse (3 ug. T.): Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: (2den Afdeling) Pag. 1—3; 8 10; 21—41; 51—62; 66—71. Sibberns Stiløvelser: (1ste Afsnit) 30 Stykker. Formlæren efter Ingerslev.

Tredie Klasse (5 ug. T.): Borrings og Bays Samling af franske Læsestykker: (1ste Afdeling) Pag. 1—5; 8—12; 45—65. Det vigtigste af Formlæren til de regelrette Verber efter Ingerslevs Grammatik.

Engelsk.

(Samme Lærer.)

Syvende Klasse (2 ug. T.): Listovs Læsebog (1ste Afdeling) er læst fra Begyndelsen til Enden. *The children of the new forest of Marryat*: Pag. 1—100.

Femte og fjerde Realklasse (4 ug. T.): Listovs Elementarbog og Listovs Læsebog (1ste Afdeling) ere læste fra Begyndelsen til Enden. *The children of the new forest of Marryat*: Pag. 120—250.

Tysk.

Sjette Klasse (Adjunkt Fritsche): Af Hjorts prosaiske Læsebog er læst S. 291—302; 341—361; 391—414; 2det Bind S. 114—152; udvalgte Stykker af Hjorts poetiske Læsebog; Goethes Hermann und Dorothea. Hjorts Grammatik.

Femte Klasse (Samme): Hjorts Læsebog S. 194—235; Hjorts poetiske Læsebog S. 2—3; 5—7; 24—28; 72—74; 78—81; 84—87; 92—93; 111; 120; 143—157. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Fjerde Klasse (Samme): Hjorts Læsebog S. 59—88; 113—122; 164—173; 291—302. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Femte Realklasse (Overlærer Blichert): Boserup, Simonsen og Rafn: Hjorts Læsebog S. 1—87 (med Forbigaaelse af S. 75—79); 134—155; 159—162; 164—173; 186—235; 442—450; 468—481; 494—497; 510—512; 523—528; 531—535. B. Bruun: Hjorts Læsebog S. 1—4; 13—97 (med Forbigaaelse af 75—79); 113—122; 127—155; 164—183; 186—235; 315

—324; 3die Samling 89—93. Sølling: Hjorts Læsebog S. 1—4; 13—16; 17—88 (med Forbigaaelse af 75—79); 127—155; 159—162; 164—183; 186—235; 315—324; 3die Samling 47—53; 60—62; 76—78; 89—93; 96—101. Smidth: Hjorts Læsebog 1—4; 13—96 (med Forbigaaelse af 75—79); 113—127; 134—155; 159—162; 164—173; 186—235; 481—487; 494—496; 510—512; 523—527; 530—535. Malling: Hjorts Læsebog 1—87 (med Forbigaaelse af 75—79); 134—156; 160—163; 164—173; 187—235; 2den Samling 1—16; 21—26; 34—48.

Fjerde Realklasse (Samme): Hjorts Læsebog S. 195—235; 134—145; 17—20. Formlæren efter Hjorts Grammatik.

Tredie Klasse (Rektor): Povelsens tyske Læsebog S. 106 til S. 140 og S. 190 til S. 197 samt S. 207 til 212. Hjorts lille Formlære er oftere gennemgaaet.

Anden Klasse A. og B. (Samme): Povelsens tyske Læsebog S. 50 til S. 104. Hjorts lille Formlære oftere gennemgaaet.

Første Klasse (Pastor Høeg): Povelsens tyske Læsebog fra Side 1 til Side 70. Bøjningslæren efter Hjorts lille Sproglære læst rent paradigmatiske og indøvet ved Analyse, hvorved Disciplene tillige ere blevne gjorte bekendte med Sætningsdelene. Diktat, mundtlig Stavning og Afskrivning i Regelen én Gang om Ugen.

Religion.

Syvende Klasse (Scharling, siden Pastor

H ø e g): Matthæi Evangelium læst i Grundsproget og tildels suppleret af de andre Evangelier; navnlig er af Johannes Evangelium læst Kap. 13 - 18. Ved Udviklingen er der fornemmelig blevet dvælet paa saadanne Punkter, der syntes særdeles skikkede til at lede Disciplenes Tankeliv i kristelig Retning, hvorimod der af det egentlig filologiske kun er medtaget, hvad der maatte anses for ligefrem nødvendigt til Forstaaelsen. Med Tønder Nissens Lærebog som Vejledning er der givet en Udsigt over Kirkens Historie i de første 5 Aarhundreder, saaledes at Opmærksomheden fornemmelig fæstedes paa Trosudviklingen og Tidens aandelige Brydninger, og det historiske Stof saavidt muligt søgtes koncentreret om enkelte fremragende Personligheder.

Sjette Klasse (Samme): Efter Assens' Bibelhistorie repeteret: det gamle Testamente forfra til Abraham og fra Rigernes Deling indtil Enden; af det ny Testamente Apostlenes Gjerninger og Oversigten over Bøgerne, begge Dele med jevnlig Benyttelse af selve Skriften. De 2 første Trosartikler ere gennemgaaede paa Grundlag af Balslevs Forklaring.

Femte Klasse (Samme): Assens' Bibelhistorie: af det gamle Testamente fra Abraham til Rigernes Deling, af det ny Testamente Apostlenes Gjerninger (med Benyttelse af selve Testamentet). Efter Balslevs Forklaring: 1ste Troens Artikel, Herrens Bøn og Stykkerne om Daaben og Nadveren.

Femte og fjerde Realklasse (Samme): Assens' Bibelhistorie: det gamle Testamente forfra til Ri-

gernes Deling, det ny indtil Lidelseshistorien. De 10 Bud, de 2 første Troens Artikler og Herrens Bøn paa Grundlag af Balslevs Forklaring. Psalmer efter Hammerichs Samling.

Fjerde Klasse (Scharling, siden konst. Lærer Nannestad): Assens' Bibelhistorie: ny Testamente fra Bjergprædikenen, dog med enkelte Forbigaaelser. Efter Balslevs Forklaring 3die Trosartikel, Fader vor, Daabens og Nadverens Sakramente.

Tredie Klasse (Pastor Høeg, siden konst. Lærer Nannestad): Assens' Bibelhistorie: gamle Testamente fra Kong David til 8de Afsnit, dog med enkelte Forbigaaelser; ny Testamente forfra til Bjergprædikenen. Efter Balslevs Forklaring 1ste og 2den Trosartikel. Nogle Psalmer efter Hammerichs Samling.

Anden Klasse A. og B. (Pastor Høeg): Assens' Bibelhistorie forfra til Kong David. De 10 Bud og Læren om Synden efter Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Psalmer efter Hammerichs Samling.

Første Klasse (Samme): Balslevs Bibelhistorie indtil Kirkens Historie efter Apostlenes Dage. Luthers Katechismus (dog uden Forklaringerne). Psalmer efter Hammerichs Samling.

Hebraisk.

(Scharling, siden Nannestad.)

VII. A. 40 Kapitler af Genesis. Whittes Grammatik.

VII. B. De 8 første Kapitler af Genesis; det vigtigste af Whittes Grammatik indtil Gutturalverberne (inklusive).

Historie.

Syvende Klasse (Adjunkt M. Hansen): A. Hele Verdenshistorien efter Thriges og Blochs Lærebøger. B. Den gamle Historie og Nordens Historie efter Thrige.

Sjette Klasse (Samme): Den nyere og nyeste Historie til 1814 efter Bloch.

Femte Klasse (Samme): Middelalderen og den nyere Historie til 1556 efter Bloch.

Femte og fjerde Realklasse (Samme): V. Kofods fragmentariske Lærebog og Nordens Historie efter Kofods Udtog. IV. Kofods fragmentariske Lærebog.

Fjerde Klasse (Samme): Den gamle Historie efter Kofods Udtog.

Tredie Klasse (Samme): Nordens Historie efter Kofods Udtog.

Anden Klasse A. og B. (konst. Lærer Nannestad): Efter Kofods fragmentariske Lærebog Middelalderens Historie og den nyere til den franske Revolution.

Første Klasse (Adjunkt M. Hansen): Den gamle Historie efter Kofods fragmentariske Lærebog.

Geografi.

Sjette Klasse (Adjunkt Thomsen): Repeteret Geografien efter Erslevs Lærebog i den almindelige Geografi.

Femte Klasse (Adjunkt C. Hansen): Evropa fra Italien, Asien, Afrika, Amerika og Avstralien efter Erslevs Lærebog i den almindelige Geografi Nr. 1.

Femte og fjerde Realklasse (Samme):

Femte Realkl.: hele Geografien efter Erslevs Lærebog Nr. 3; fjerde Realkl.: Evropa til Italien efter samme Lærebog.

Fjerde Klasse (Samme): Evropa fra Mellem-evropa til Italien efter Erslevs Lærebog Nr. 1.

Tredie Klasse (Samme): Indledningen, Evropa til Mellemevropa efter samme Lærebog.

Anden Klasse A. og B. (Samme): Evropa fra Italien, Asien, Afrika, Amerika og Avstralien; desuden repeteret alle fem Verdensdele efter Erslevs Lærebog Nr. 4.

Første Klasse (Pastor Høeg): Erslevs mindre Lærebog: Indledningen og Evropa indtil Tyrkiet.

Naturhistorie.

(Adjunkt Thomsen.)

Sjette Klasse: Repeteret Zoologien efter Lytkens »Dyreriget« og Botaniken efter Vaupells »Plante-
rigets Naturhistorie«.

Femte Klasse: Leddyr efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2«, de enkimbladede og blomsterløse Planter efter Vaupells Lærebog.

Femte og fjerde Realklasse: Zoologien efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Botaniken efter Vaupells Lærebog.

Fjerde Klasse: Krybdyr, Padder og Fiske efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og de tokimbladede Planter efter Vaupells Lærebog.

Tredie Klasse: Fuglene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Plantens Formlære efter Vaupells Lærebog.

Anden Klasse A. og B.: Pattedyrene og Indledning til Fuglene efter Lytkens »Begyndelsesgrundene af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2« og Linnés System.

Første Klasse: Uden Bog: Bedyrene og Plantens Formlære.

Naturlæren.

(Adjunkt Petersen.)

Syvende Klasse (4 ugentlige Timer): A. Ørstedes mekaniske Fysik fra den jævnt voksende Bevægelse; Petersens kemiske Fysik fra Varmelæren og Jørgensens Astronomi. B. Ørsted til den jævnt voksende Bevægelse. Petersen, til Varmelæren.

Femte og fjerde Realklasse (1 ugentlig T.): Magnetismen, Elektriciteten og Varmelæren samt de vigtigste Sætninger af den mekaniske Fysik, tildels efter Deichman Brandts Fysik.

Mathematik og Regning.

Syvende Klasse A. (Adjunkt Petersen): 4 ugentlige Timer. Repeteret hele Mathematiken efter Broagers og Ramus' Lærebøger. 2 ugentlige skriftlige Opgaver.

Syvende Klasse B. (Adjunkt C. Hansen): 4 ugentlige Timer. Arithmetik: Logarithmer, Rentesregning og Annuiteter efter Broagers Lærebog. Ramus' Stereometri og Trigonometri. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Sjette Klasse (Samme): 4 ugentl. Timer.
 Arithmetik: Fra Kubikrod til Logarithmer efter Broagers
 Lærebog. Geometri: Fra § 112 til Fjerde Afsnit efter
 Ramus' Lærebog. 2 skriftlige Opgaver om Ugen.

Femte Klasse (Samme): 4 ugentl. Timer.
 Arithmetik: Steens elementære Algebra fra § 13 til §
 28. Geometri: Ramus' Geometri fra § 65 til § 111.
 1 skriftlig Opgave om Ugen.

Femte Realklasse (Adjunkt Petersen): 4
 ugentlige Timer. Efter Steens Algebra fra »Rod« og
 efter Mundts Geometri fra »Maal« læst Resten af det
 til Præliminæreksamens lavere Grad fordrede Pensum.
 I 3 ugentlige Regnetimer er indøvet de til samme Eksa-
 men fordrede Regningsarter.

Fjerde Realklasse (Samme): Efter Steens
 Arithmetik og elementære Algebra læst Proportioner,
 Potens og Ligninger af første Grad. Efter Mundts
 Geometri læst de første 4 Kapitler. I 3 ugentlige Ti-
 mer: Delingsregning, Procentregning, fremmed Mønt
 og Decimalbrøk.

Fjerde Klasse (Samme): 4 ugentl. Timer.
 Efter Steens Arithmetik og elementære Algebra læst
 Proportioner og Potens. Efter Ramus' Geometri læst
 1ste Afsnit til Problemer.

Tredie Klasse (Adjunkt C. Hansen): 5 ug.
 T. Arithmetik: 3 ugentl. Tim. Steens elementære
 Arithmetik til Proportioner; 1 skriftlig Opgave om Ugen.
 Regning: 2 ugentl. T. Sammensat og omvendt Regu-
 ladetri og Procentregning.

Anden Klasse A. og B. (Timelærer Svendsen):
 Reguladetri med Brøk.

Første Klasse (Samme): Reguladetri med hele Tal; Forklaring af Brøker og deres Forkortning.

Skrivning.

(Timelærer Gronemann.)

Disciplene i Realklasserne og de fire nederste Klasser ere øvede i Skjønkskrivning, og hvert skriftligt Arbejde er desuden forelagt Skrivelæreren til Bedømmelse. I de øverste Klasser finder et lignende Gjennemsyn Sted hver femte Uge.

Tegning.

(Timelærer, Malermester Møller.)

Disciplene i Realklasserne og de tre nederste Klasser ere blevne øvede i Frihaandstegning, og de videre komne ere blevne gjorte bekjendte med Perspektivet.

Gymnastik.

(Gymnastiklærer Nielsen, Overlærer Flemmer som Inspektor.)

Disciplene ere delte i 5 Hold, af hvilke det nederste (første Klasse) har 3, hvert af de andre 2 ugentlige Timer.

Svømning.

(Gymnastiklærer Nielsen, Adjunkt Petersen som Inspektor.)

Denne Undervisning er ordnet saaledes, at hver Discipel har i det mindste 2 Timer ugentlig Undervisning og paa Søgnedagene i Regelen har Adgang til at svømme eller bade sig under Skolens Tilsyn. Fra

den 9. til den 21. Juli og desuden paa den 29. og 30. Juni og den 1. Juli finder ingen Svømmeundervisning Sted paa Grund af Aarsprøverne; men Svømmelæreren er da tilstede paa Svømmebroen mellem 1 og 3 for at føre Tilsyn med dem, der ønske at bade sig. Svømmerne af de 3 øverste Klasser have ogsaa udenfor Undervisningstiderne Adgang til Svømmeflaaden.

Ifølge Svømmelærerens Indberetning talte Skolen d. 1. Juni 1870 59 Svømmere, af hvilke 4 have svømmet 1200 Alen, 4 1000, 5 800, 6 600, 12 400, 15 200, 13 100 Alen eller derunder.

Sangundervisning (Kantor Hartmann).

Denne meddeles de Disciple, der have Anlæg til Musik. I Undervisningen deltog 18 Diskanter, 10 Altister, 8 Tenorister; 17 nyde den forberedende Undervisning.

Undervisning i Skydevaabens Brug.

(Kapitain Sahlertz og Adjunkt C. Hansen.)

I det i Aarets Løb afsluttede Kursus i Riffelskydning deltog 9 Disciple, der afgav ialt 1315 Skud, hvoraf 535 til den ældre Skive og 780 til den ny, der ifølge Ministeriets Ordre blev indrettet overensstemmende med den i »Instruktion for Delingsformænd ved Amtsskytteforeningerne« beordrede, og som blev benyttet fra Foraaret 1869. Af de 780 Skud, der ere afgivne til denne Skive, faldt 110 paa 100 Alen, 380 paa 200 Alen, 215 paa 300 Alen og 75 paa 400 Alens Afstand med en Pointsværdi af (tillagt Træffernes Antal) henholdsvis 265, 491, 427 og 111. Som Betingelse for Oprykning

fra en Afstand til en længere blev vedtaget Opnaaelse af 7 Points i 5 paa hinanden følgende Træffere, altsaa ialt 12 Points. Samtlige 9 Disciple deltog i Skydningen paa 300 Alen og 8 opfyldte Betingelsen for Oprykning til 400 Alen.

Udfaldet af Præmieskydningen, der blev afholdt den 28. September paa 100 og 200 Alens Afstand med 5 Skud paa hver, blev følgende:

	100 Al.		200 Al.		Tils.
	Points.	Tr.	Points.	Tr.	Points.
Nr. 1. D. Hvidt	12	5	6	4	27
2. H. G. Münster	10	5	6	5	26
3. F. H. T. Fiehn	9	5	5	5	24
4. E. S. Becker	10	5	3	2	20
5. G. V. A. Hage	11	5	2	2	20
6. E. L. Curtz	9	4	4	3	20
7. A. F. F. Phister	8	5	3	2	18
8. A. T. G. Brunn de Nergaard	8	5	3	2	18
9. H. A. Hansen	6	5	2	2	15

Stipendiefondens

Indtægter og Udgifter i Finantsaaret 18⁶⁹/₇₀
have udgjort:

Indtægt.

	Rd.	Sk.
1. Beholdning fra 18 ⁶⁸ / ₆₉	155	25
2. Renter af Stipendiefondens Kapitalformue 15,752 Rd. 36 Sk.	630	10
3. Do. af et i Sparekassen indestaaende Beløb, 1699 Rd. 65 Sk.	54	12
4. Hjemfaldne uhævede Oplagsstipendier for Studenterne C. H. Rørdam og F. C. Lindhardt	40	„
Tilsammen:	879	47

Udgift.

	Rd.	Sk.
1. Udbetalte Stipendier	334	16
2. Do. til Dimittender. Intet.		
3. Regnskabsføreren 2 pCt. af Fondens faste Indtægter	12	58
4. Indskudt i Sparekassen i Aarets Løb, derunder indbefattet de tilskrevne Renter af Sparekasseindskuddet	354	12
Tilsammen:	700	86
Indtægten:	879	47
Beholdning:	178	57

Ved det høje Ministeriums Skrivelse af 15. Nov. 1869 ere Fripladser og Stipendier for Aaret 1870 saaledes fordelte:

1. Fri Undervisning og højeste Stipendium: V. P. J. Andersen, C. V. Engberg, C. M. K. Erichson, P. S. J. Jantzen.

2. Fri Undervisning og mellemste Stipendium: A. S. Poulsen, N. P. C. Hansen.

3. Fri Undervisning og laveste Stipendium: G. V. A. Hage, A. A. V. Hansen, F. G. L. Wagner, C. F. A. V. Hansen, V. R. Jantzen.

4. Fri Undervisning og Slægtse Stipendiet: O. N. F. Petersen (35 R.), E. C. A. Schoug (35 R.), C. Sørensen (20 R.).

5. Fri Undervisning: A. F. F. Phister, N. C. Gemzøe, J. L. Wedel, A. T. A. R. Kurtzhals, F. J. Frederiksen, H. A. G. Meyer, N. C. Dohn, G. D. Hage, H. H. H. Lützhøft, J. Duncan, V. Gerlach, H. H. Jantzen, F. Gerlach.

6. Laveste Stipendium uden fri Undervisning: G. T. J. Baden, F. C. Fogh, P. L. Lange, O. H. Knudsen, G. C. Bartholdy, N. W. S. Zahle, J. A. Götzsche, H. C. Schwartz, C. W. Roosen, E. W. Norrie, E. J. Dreyer.

7. Extraordinær Gratist J. N. M. C. Møller har desuden haft laveste Stipendium.

8. De to Portioner (hver paa 40 R.) af det Moltkeske Legat for Embedsmænds sønner, som gaa i Roskilde Kathedralskole, oppebæres af H. A. Hansen og C. M. K. Erichson.

Udtog af Skolens Regnskab for Finantsaaret 18⁶⁹/₇₀.

Indtægt.

	Rd.	Sk.
1. Beholdning efter Regnskabet pro 18 ⁶⁸ / ₆₉	4,350	49½
2. Jordebogsafgifter	2,919	11¼
3. Tiendeindtægter	13,419	1
4. Indtægter af Kirker og Præstekald	771	74
5. Jordskyld	9	50
6. Renter af Skolens Kapitalformue 21,564 Rd. 18 Sk. og af en Bankaktie paa 92 Rd. 61½ Sk.	869	49
7. Skolekontingenter, Indskrivningspenge og for Testimonier	6,275	80
8. Indtægter af Duebrødre Hospital	26,146	73¼
9. Solidariorumspenge af Københavns Uni- versitet	84	"
10. Forskjellige ubestemte, ekstraordinære Indtægter, deriblandt Privatistpenge	24	48
11. Det Teilmannske Legat til Bibliotheket	20	"
12. Indbetalt af Skolens Lærere til Livs- forsikringen	896	20
13. Købesum for bortsolgt Bøndergods	"	"
14. Efter Decision til Regnskabet pro 18 ⁶⁸ / ₆₉	"	"
15. Renter af Kautionsdepositum	109	20
Tilsammen:	55,895	92¼

Udgift.

	Rd.	Sk.
1. Skatter og Afgifter af Gods, Tiender og Bygninger	860	81
2. Lønninger til Skolens Lærere	12,817	"
3. Honorar for Tilsyn og Inspektion . .	100	"
4. Løn til Pedellen	160	"
5. Personligt Tillæg til Lærere for Tab af Andel i Skolepenge	318	"
6. Timeundervisning	2,308	14
7. Pensioner og Ventepenge	2,594	6
8. Bibliothek og videnskabelige Apparater	419	93
9. Bygningers Vedligeholdelse og Hovedreparationsarbejder	2,943	9
10. Inventariets Vedligeholdelse	714	"
11. Brændsels- og Belysningsforbrødenheder	532	18
12. Regnskabsføringen	500	"
13. Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter: Skoleopvarmning, Rengjøring, Porto, Protokoller, Skrivematerialier, Programmer og Skolehøjtideligheder	567	43
14. Undervisning i Skydevaabens Brug .	114	32
15. Præmie til Livsforsikringen af Lærerne	896	20
16. Afgivet til den almindelige Skolefond	26,637	28½
17. Renter af Kautionsdepositum	109	20
18. Prioritetsudlaan	"	"
Tilsammen:	52,591	76½
Indtægten:	55,895	92½
Beholdning:	3,304	16

Prøver.

Afgangsprøven bestod i Sommeren 1869 5 Disciple af 7. Klasse. Undervisningsinspektøren var ikke tilstede. Udfaldet ses af efterstaaende Liste.

Afgangsprøven i Sommeren 1869.

Nr.	De Studerendes Navne.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Latinskriftl.	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Hovedkarakter.	Med Points.
1.	Valdemar Hvidt .	Ug.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	mg.	Ug. $\div \frac{1}{3}$.	Ug. $\div \frac{1}{3}$.	Ug.	Ug. $\div \frac{1}{6}$.	Ug.	Ug.	Første Karakter med Udmærkelse.	80
2.	Emil Leth . . .	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	tg.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g.	g.	Ug.	mg.	mg.	Anden Karakter.	51
3.	H. E. V. Poulsen .	g.	g.	g. $\div \frac{1}{3}$.	mg.	g.	g.	g.	tg.	tg.	Anden Karakter.	48
4.	Carl Gustav Staal .	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{6}$.	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	Ug. $\div \frac{1}{3}$.	tg. $\div \frac{1}{2}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	Anden Karakter.	62
5.	Poul Johan Carl Bruun de Nergaard .	mg.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	tg. $\div \frac{1}{6}$.	mg.	g.	mg. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	g. $\div \frac{1}{6}$.	g. $\div \frac{1}{3}$.	Anden Karakter.	56

Anmærkning. Paa given Foranledning bemærkes, at det er en frivillig Sag, om nogen, der har bestaaet en af Skolens Afgangsprøver, vil løse Eksamensbevis eller ikke.

Til dette Aars Afgangsprøve indstille sig 8 af 7. Klasses Disciple, som opgive følgende Pensa:

Latin.

Ciceros Taler imod Catilina, for det maniliske Lovforslag, for Ligarius og Kong Deiotarus.

Sammes Cato major og de to første Bøger om Pligterne.

Sallusts Catilina, Livius 3. og 6. Bog (Münster 2. og 6. Bog), Tacitus' Annaler, 1ste Bog.

Af Horats' Oder:

1ste Bog 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 38.

2den Bog 2, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20.

3die Bog 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30.

4de Bog 3, 7, 8, 12, 15.

Af Brevene 1ste Bog 1—11, 13—16. 2den Bog 1 og 2.

Af Satirerne 1ste Bog 4, 5, 6, 9. 2den Bog 1, 5, 6.

Af Epoderne 1, 2, 4, 6, 7, 10, 13.

Af Madvigs »Carmina selecta«: Catul 1., 3., 4., 7. Tibul 2. og 3. Ovid 1., 2., 3., 4., 5., 8. Martial, alle Stykker.

Vergils Aeneide 1. og 2. Bog.

Græsk.

Xenofons Anabasis 1. og 2. Bog (Münster 2. og 3. Bog).

Xenofons Memorabilia 3. og 4. Bog.

Platon: Apologien og Kriton.

Herodots 8. Bog.

Homers Odyssee 2. (Münster 1.), 3., 5. og 6. Sang.

Sofokles' Filoklet.

Historie.

Thriges Nordens og den gamle Historie.

Blochs Middelalderen, den nyere og og nyeste Historie.

Mathematik.

Ramus' Geometri (plan Geometri og Stereometri).

— Trigonometri.

Broagers Arithmetik.

Naturlære og Astronomi.

Ørsted Naturlærens mekaniske Del. I Kapitlet om Sammenhængskraften og Vedhængskræfterne forbigaas §§ 133, 134, 138. Af Bølgebevægelsen kun læst §§ 360, 368 til 373, 383 til 388, 393, 395, 399, 402, 415 til 434, 441, 443, 448, 449. .

Afgangsprøven af lavere Grad for Realdisciple bestode følgende 4 Disciple af 5. Realklasse.

Eksaminandernes Navne.	Dansk skriftl.	Dansk mundtlig.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturhistorie.	Skrivning og Tegning.	Udfald.
1. G. C. F. Smidth	mg.	g.	g.	mg.	mg.	Ug.	Ug.	mg.	Ug.	Bestaaet med 62 Points.
2. H. V. Østrup	tg.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	g.	mg.	Bestaaet med 45 Points.
3. J. A. Conradsen	g.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	g.	g.	g.	Bestaaet med 45 Points.
4. P. V. Bille-Brahe	g.	g.	g.	mg.	g.	tg.	tg.	mg.	g.	Bestaaet med 41 Points.

I indeværende Aar ønske 7 Realdisciple at underkaste sig denne Prøve. Hvad disse i de forskjellige Fag have gennemgaaet, findes angivet under 5. Realklasses Pensa.

Aarsprøverne.

A. Afgangsprøve.

a. Den skriftlige Del.

Onsdagen, d. 22. Juni.

- 8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).
4—8. Arithmetik.

Torsdagen, d. 23. Juni.

- 8—12. Latinsk Stil.
4—8. Geometri.

Lørdagen, d. 25. Juni.

- 8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).
4—8. Latinsk Version.

b. Den mundtlige Del. *)

Onsdagen, d. 29. Juni.

8. a. Historie. M. Hansen, Madvig, Nannestad.
12. c. Arithmetik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

Torsdagen, d. 30. Juni.

8. a. Latin. Blichert, Povelsen, Flemmer.
12. Naturlære. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

Fredagen, d. 1. Juli.

8. a. Græsk. Povelsen, Madvig, Blichert.
12. c. Geometri. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

Phister prøves i Hebraisk Lørdagen d. 9. Juli Kl. 11

Lørdagen, d. 2. Juli.

2. Bekjendtgjørelse af Afgangsprøvens Udfald.

B. Den for Realdisciple anordnede Afgangsprøve af lavere Grad.

a. Den skriftlige Del.

Onsdagen, d. 29. Juni.

- 8—12. Udarbejdelse i Modersmaalet (bunden Opgave).

*) Prøven i Naturlære afholdes i Fysikstuen i Rektorboligen, de øvrige mundtlige Prøver i Lovsangsalen (a) eller Realklassen (c).

Torsdagen, d. 30. Juni.

8--12. Regneopgave I.

Fredagen, d. 1. Juli.

8--12. Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave).

Lørdagen, d. 2. Juli.

8--12. Regneopgave II.

b. Den mundtlige Del. *)

Mandagen, d. 11. Juli.

8. Historie. M. Hansen, Flemmer, Nannestad.

Tirsdagen, d. 12. Juli.

8. Tysk. Blichert, Povelsen, Fritsche.

Onsdagen, d. 13. Juli.

8. Dansk. Høeg, M. Hansen, Fritsche.

Torsdagen, d. 14. Juli.

8. Naturhistorie. Thomsen, C. Hansen, Petersen.

Fredagen, d. 15. Juli.

8. Geografi. C. Hansen, Blichert, Thomsen.

Lørdagen, d. 16. Juli.

8. Matematik. Petersen, Thomsen, C. Hansen.

Simonsen prøves i Latin Kl. 11.

C. Skolens Aarsprøve.

a. Den skriftlige Del.

Onsdagen, d. 29. Juni.

8. 5. Kl.	} Dansk Stil.
4. Kl.	
4. R.	
3. Kl.	
2. Kl.	

*) Prøverne afholdes i Lovsangsalen.

Torsdagen, d. 30. Juni.

8.	5. Kl.	}	Latinsk Stil.
	4. Kl.		
	3. Kl.		
	2. Kl.		
	4. R.	}	Mathematisk Udarbejdelse.
	3. R.		
	2. R.		
		}	Regning.

Fredagen, d. 1. Juli.

8.	5. Kl.	Geometrisk Udarbejdelse.
	4. Kl.	Mathematisk Udarbejdelse.
	4. R.	}
	3. Kl.	
	2. Kl.	
12.	5. Kl.	Arithmetisk Udarbejdelse.

Lørdagen, d. 9. Juli.

8.	7. Kl.	Dansk Stil (fri Opgave).
	6. Kl.	Dansk Stil.
	1. Kl.	Dansk Diktat.
11.	1. Kl.	Regning.
4.	7. Kl.	}
	6. Kl.	
		Geometrisk Udarbejdelse.

Mandagen, d. 11. Juli.

8.	7. Kl.	}	Latinsk Stil.
	6. Kl.		
4.	7. Kl.	}	Arithmetisk Udarbejdelse.
	6. Kl.		

Tirsdagen, d. 12. Juli.

8.	7. Kl.	Dansk Stil (bunden Opgave).
	6. Kl.	Latinsk Version.
4.	7. Kl.	Latinsk Version.

b. Den mundtlige Del. *)

Onsdagen, d. 29. Juni.

b.

8. 6. Kl. Naturhistorie. Thomsen, C. Hansen, Petersen.

12. 6. Kl. Tysk. Fritsche, Povelsen, Blichert.

Torsdagen, d. 30. Juni.

8. 6. Kl. Geografi. Thomsen, C. Hansen, Muusmann.

12. 6. Kl. Fransk. Muusmann, M. Hansen, Høeg.

Fredagen, d. 1. Juli.

12. 6. Kl. Religion. Høeg, M. Hansen, Nannestad.

Lørdagen, d. 9. Juli.

8. 5. Kl. Religion. H. N.

12. 2. Kl. A. Naturhistorie. T. P.

4. Kl. Historie. MH. Fl.

3. Kl. Geografi. CH. B.

2. Kl. B. Tysk. R. Fr.

4. R. Religion. H. N.

Mandagen, d. 11. Juli.

8. (5. R.)

12. 4. Kl. Naturhistorie. T. M.

4. R. Geografi. CH. Sv.

3. Kl. Dansk. N. R.

5. Kl. Tysk. Fr. B.

1. Kl. Religion. H. Sv.

Tirsdagen, d. 12. Juli.

8. (5. R.)

12. 4. Kl. Tysk. Fr. R.

1. Kl. Naturhistorie. T. P.

4. R. Matematik. P. Sv.

5. Kl. Historie. MH. N.

3. Kl. Religion. N. H.

Onsdagen, d. 13. Juli.

8. (5. R.)

12. 5. Kl. Naturhistorie. T. CH.

7. Kl. Fransk og Engelsk. M. R.

4. Kl. Fransk. M. H.

3. Kl. Matematik. CH. Sv.

4 R. Tysk. B. Fr.

*) Prøverne afholdes i Lovsangsalen (a), 3. Klasse (b) og Realklassen (c). Prøven i Naturlære i Rektorboligen.

Torsdagen, d. 14. Juli

a.	b.	c.
8. (5. R.)	5. Kl. Latin. B. Fl.	1. Kl. Dansk. Sv. R.
12. 7. Kl. Natur- lære. P. T.	2. Kl. A. Tysk. R. Fr.	3. Kl. Fransk. M. H.
4. 4. R. Natur- historie. T. M.	4. Kl. Mathema- tik. P. CH.	2. Kl. B. Latin. Fr. B.

Fredagen, d. 15. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	6. Kl. Græsk. R. Fr.	5. Kl. Fransk. M. H.
12. 2. Kl. B. Na- turhistorie. T. P.	4. Kl. Religion. N. H.	2. Kl. A. Latin. Fr. R.

Lørdagen, d. 16. Juli.

a.	b.	c.
8. (5. R.)	7. Kl. Græsk. R. B.	2. Kl. A. Historie. N. MH.
12. 4. Kl. Dansk. H. B.	3. Kl. Tysk. R. Fr.	2. Kl. B. Dansk. N. Fl.

Mandagen, d. 18 Juli

a.	b.	c.
8. 5. Kl. Mathe- matik. CH. P.	2. Kl. B. Historie. N. R.	1. Kl. Historie. MH. B.
12. 4. Kl. Græsk. Fr. R.	3. Kl. Latin. Fl. B.	2. Kl. A. Dansk. N. H.
4. 7. Kl. Latin. B. Fl.	6. Kl. Mathema- tik. CH. P.	4. R. Dansk. H. N.

Tirsdagen, d. 19. Juli.

a.	b.	c.
8. 7. Kl. Mathe- matik. CH. P.	3. Kl. Historie. MH. Fr.	2. Kl. A. Religion. H. N.
12. 4. Kl. Latin. Fl. B.	5. Kl. Geografi. CH. MH.	1. Kl. Tysk. H. R.
4. 6. Kl. Histo- rie. MH. Fl.	2. Kl. B. Geografi. CH. Sv.	4. R. Engelsk og Fransk. M. H.

Onsdagen, d 20. Juli

a.	b.	c.
8. 4. R. Historie. MH. Fl.	4. Kl. Geografi. CH. P.	5. Kl. Græsk. B. Fr.
12. 7. Kl. Historie. MH. R.	2. Kl. A. Geografi. CH. M.	2. Kl. B. Religion. H. N.
4. 3. Kl. Naturhistorie. T. P.	1. Kl. Geografi. H. CH.	6. Kl. Latin. Fl. B.

Torsdagen, d 21. Juli

9. Optagelsesprøve.

5. Lærermøde.

Fredagen, d. 22. Juli

9. Bekjendtgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorpaa Sommerferien begynde.

Undervisningen i det gamle Skoleaar vedvarer indtil Fredagen, d. 8. Juli Kl. 2. Syvende Klasse B. har fri den 29. og 30. Juni og den 1. Juli; 6. Klasse d. 27. og 28. Juni.

Tirsdagen, d. 23. Avgust prøves de anmeldte Disciple, som maatte have været forhindrede i at møde Torsdagen, d. 21. Juli. Samme Dags Eftermiddag Kl. 2 samles Lærere og Disciple for at begynde det ny Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger saavel som andre Skolens Velyndere indbydes herved til at bære disse Prøver samt Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald med deres Nærværelse.